

Briselē, 2026. gada 22. janvārī
(OR. en)

5600/26

**Starpiestāžu lieta:
2026/0013 (COD)**

**TELECOM 28
CYBER 28
COMPET 76
MI 57
FIN 101
CODEC 89
IA 14**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 21. janvāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 16 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par digitālajiem tīkliem, ar ko groza Regulu (ES) 2015/2120, Direktīvu 2002/58/EK un Lēmumu Nr. 676/2002/EK un atceļ Regulu (ES) 2018/1971, Direktīvu (ES) 2018/1972 un Lēmumu Nr. 243/2012/ES (Digitālo tīklu akts)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 16 final.

Pielikumā: COM(2026) 16 final

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 21.1.2026.
COM(2026) 16 final

2026/0013 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par digitālajiem tīkliem, ar ko groza Regulu (ES) 2015/2120, Direktīvu 2002/58/EK un Lēmumu Nr. 676/2002/EK un atceļ Regulu (ES) 2018/1971, Direktīvu (ES) 2018/1972 un Lēmumu Nr. 243/2012/ES (Digitālo tīklu akts)

{SEC(2026) 14 final} - {SWD(2026) 13 final} - {SWD(2026) 14 final}

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kā norādīts Eiropas Digitālās desmitgades politikas programmā ⁽¹⁾, savienotībai ir izšķiroša nozīme digitālajā pārveidē, kuras mērķis ir līdz 2030. gadam nodrošināt vispārēju gigabitisku platjoslas savienotības un 5G pārklājumu visās apdzīvotajās teritorijās. Noturīgi, ātri un droši tīkli veicina digitālo prasmju attīstību, inovācijas uzņēmējdarbībā (mākslīgais intelekts (MI), mākoņdatošana) un e-pārvaldes/veselības pamatpakalpojumus. Tie arī ļauj mazināt digitālo plaisu, nodrošinot iekļaujošu līdzdalību un konkurētspēju visā ES. Savienotība nav tikai piekļuve. Runa ir par reāllaika datu apmaiņu, kas ir būtiska, lai ES varētu sasniegt savus plašākos digitālos mērķus un atbalstīt patiesi savienotu un pārticīgu sabiedrību.

Būtiska nozīme ir mūsdienīgam un vienkāršotam tiesiskajam regulējumam, kas stimulē pāreju no mantotajiem tīkliem uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, augstas kvalitātes 5G un 6G tīkliem un mākoņdatošanas infrastruktūru, kā arī darbības izvēršanai, sniedzot pakalpojumus un nodrošinot pārrobežu darbību. Tas ir norādīts arī izpētes apspriešanas par elektronisko sakaru nozares un tās infrastruktūras nākotni (2023) ⁽²⁾ rezultātos un vēlāk Komisijas Baltajā grāmatā “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības” (2024) ⁽³⁾, kā arī atbildē uz aicinājumu sniegt atsauksmes par Digitālo tīklu aktu (2025) ⁽⁴⁾.

Turpmākajās stratēģiskajās analizēs, tai skaitā Letas ⁽⁵⁾, Dragi ⁽⁶⁾ un Nīnistes ⁽⁷⁾ ziņojumos un Komisijas paziņojumā “ES Konkurētspējas kompass” ⁽⁸⁾, arī norādīts, ka progresīva digitālā tīkla infrastruktūra ir kritiski svarīga ES ekonomikas, drošības un sociālās labklājības konkurētspējai nākotnē. Kvalitatīvas, uzticamas un drošas savienotības pieejamība galalietotājiem un galvenajām ekonomikas nozarēm ir obligāts priekšnosacījums.

Vienlaikus Letas un Dragi ziņojumos uzsvērts, ka vienotais elektronisko sakaru tirgus joprojām ir sadrumstalots un Eiropas operatori vēl aizvien saskaras ar šķēršļiem pārrobežu darbībai un darbības paplašināšanai, kas ierobežo to spēju veikt investīcijas, ieviest jauninājumus un konkurēt ar saviem globālajiem konkurentiem. Pašreizējais tiesiskais regulējums, proti, direktīva, ir radījis sadrumstalotību valstu līmenī un tādējādi nav nodrošinājis patiesu vienoto tirgu. Operatori saskaras ar atšķirīgiem vispārējās atļaujas piešķiršanas nosacījumiem dalībvalstīs un dažādām valstu prasībām, un tas attur no pārrobežu darbībām, palielina atbilstības nodrošināšanas izmaksas un kavē jaunu tehnoloģiju ieviešanu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/future-electronic-communications-sector-and-its-infrastructure>.

³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/white-paper-how-master-europes-digital-infrastructure-needs>.

⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14709-Digitalo-tiklu-akts_lv.

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

⁶ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en.

⁷ https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_lv.

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Konkurētspējas kompass” (29.1.2025., COM(2025) 30 final).

Nemot vērā šādu pakalpojumu veikspējas un drošības prasību pieaugošo nozīmi, digitālajos tīklos notiek tehnoloģiska pārveide, un mākoņdatošanas un perifērdatošanas spējas kļūst par savienotības infrastruktūras neatņemamu sastāvdaļu. Digitālo tīklu akta (DTA) pieņemšana kopā ar Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa (EESK) ⁽⁹⁾ un saistīto tiesību aktu pārskatīšanu un izvērtēšanu ir iespēja vienkāršot un vēl vairāk saskaņot tiesisko regulējumu. Tas veicinās konkurētspēju un noturību un padarīs vienoto tirgu integrētāku.

Satelītu savienotība kļūst par vienu no galvenajiem ES stratēģiskās autonomijas veicinātājiem. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu piekļuvi cenas ziņā pieejamam platjoslas internetam attālos reģionos un lai sniegtu pakalpojumus, kas saistīti ar drošību, krīžu pārvarēšanu, aizsardzību un citiem kritiski svarīgiem lietojumiem. Strauji mainīgajā satelīttehnoloģiju vidē ES ir jāstiprina sava stratēģiskā autonomija satelītsakaru (tai skaitā satelīttīklu un satelītsakaru pakalpojumu) jomā, lai nodrošinātu un uzlabotu noturību, vienlaikus veicinot vienoto tirgu, un to var panākt ar saskaņotiem ES satelītsakaru atļauju piešķiršanas nosacījumiem.

Vienlaikus satelītu savienotībai ir jāveido lielāka noturība pret kaitīgiem traucējumiem, kas ietekmē globālās navigācijas satelītu sistēmas (*GNSS*), piemēram, *Galileo*. ES būtu jāspēj konkrēti, praktiski un operatīvi reaģēt uz dronu radītajiem drošības apdraudējumiem.

Lai atbalstītu ES politikas mērķu sasniegšanu patērētāju labklājības, rūpniecības konkurētspējas, drošības, noturības un ilgtspējas jomā, DTA mērķis ir stimulēt visus tirgus dalībniekus ieviest inovācijas un investēt progresīvā savienotībā, kā arī veicināt savienotības un datošanas infrastruktūras ekosistēmu, kas palīdz īstenot iniciatīvu “MI kontinents” un sekmē vienoto tirgu.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

DTA aizstāj dažus spēkā esošos ES likumdošanas instrumentus, kas reglamentē savienotības ekosistēmu: Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu (EESK), Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (*BEREC*) regulu ⁽¹⁰⁾, Radiofrekvenču spektra politikas programmu (*RSPP*) ⁽¹¹⁾, Atvērtā interneta regulas ⁽¹²⁾ daļas un Direktīvu 2002/58/EK (E-privātuma direktīva) ⁽¹³⁾. Šo instrumentu apvienošanas DTA regulas veidā mērķis ir vienkāršot un labāk koordinēt noteikumus, lai pakalpojumu sniedzēji varētu darboties un ieviest inovācijas vienotajā tirgū. Pakalpojumu sniedzējiem ir vajadzīgi vienkāršoti un konsekventi atļauju piešķiršanas noteikumi (EESK), piekļuve fiksētajiem tīkliem un radiofrekvenču spektra resursiem (EESK, *RSPP*) un vienkāršots un saskaņots noteikumu kopums attiecībā uz tīkliem un pakalpojumiem (EESK, Atvērtā interneta regula). Visbeidzot, pārvaldības pasākumiem ir

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1971 (2018. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) un *BEREC* atbalsta aģentūru (*BEREC* birojs), groza Regulu (ES) 2015/2120 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1211/2009 (OV L 321, 17.12.2018., 1. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 243/2012/ES (2012. gada 14. marts), ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu (OV L 81, 21.3.2012., 7. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 (2015. gada 25. novembris), ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērtam internetam un groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem un Regulu (ES) Nr. 531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (OV L 310, 26.11.2015., 1. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

jāatbalsta un jāveicina vienotā tirgus apstākļu pastāvēšana (EESK, BEREC regula, RSPP). Priekšlikums arī papildina Gigabitiskās infrastruktūras aktu⁽¹⁴⁾, kurā izklāstīts satvars, ar kuru atbalsta ļoti augstas veiktspējas tīklu (VHCN) ātrāku un rentablāku ierīkošanu. DTA atbilst arī Viesabonēšanas regulai⁽¹⁵⁾, kas reglamentē viesabonēšanas maksas ES. Priekšlikums arī papildina un atbilst ES konkurences noteikumiem, kurus piemēro katrā gadījumā atsevišķi (bieži vien *ex post*).

Patērētāju tiesību aizsardzības jomā DTA turpina papildināt ES horizontālo patērētāju tiesību aizsardzības regulējumu. Saglabājot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, DTA priekšlikums vienkāršo un vēl vairāk saskaņo nozaru noteikumus par galalietotāju aizsardzību elektronisko sakaru jomā. Priekšlikums pilnībā atbilst Digitālās desmitgades politikas programmai, kurā izklāstīts redzējums par Eiropas digitālo pārveidi līdz 2030. gadam, izstrādājot tiesisko regulējumu tā, lai sekmētu drošas un ilgtspējīgas digitālās infrastruktūras attīstību.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir izstrādāts, lai nodrošinātu pilnīgu papildināmību ar esošajiem un gaidāmajiem ES priekšlikumiem mākoņdatošanas, MI, datu, kibersdrošības un sagatavotības, kā arī kosmosa jomā. Saskaņotības nodrošināšana šajās savstarpēji saistītajās politikas jomās ir būtiska, lai ES spētu izveidot nepieciešamās tehnoloģiskās spējas visā digitālās vērtības ķēdē. Tajā pašā laikā un stiprinot pamatus integrētākam digitālajam vienotajam tirgum un inovatīvai un investīcijām labvēlīgai digitālās infrastruktūras ekosistēmai, Digitālo tīklu akts ir viena no galvenajām pamatiniciatīvām horizontālajā stratēģijā Eiropas ekonomikas dinamikas atjaunošanai – ES Konkurētspējas kompāsā.

DTA mērķis nav regulēt mākoņpakalpojumus, tomēr pieaugošā konverģence starp elektronisko sakaru tīkliem un mākoņdatošanu/perifērdatošanu prasa saskaņošanu ar Mākoņdatošanas un MI attīstības aktu (CADA)⁽¹⁶⁾, kura mērķis ir stiprināt ES mākoņdatošanas un perifērdatošanas spējas, uzlabojot investīciju nosacījumus un racionalizējot atļauju piešķiršanas procedūras. Saistītās ES darbības saskaņā ar MI kontinenta rīcības plānu⁽¹⁷⁾ attiecībā uz piekļuvi MI datiem un infrastruktūrai un atbalstu nozaru MI lietojumiem atspoguļo plašāku pāreju uz mākoņdatošanas risinājumos balstītu un MI iespējotu tīkla infrastruktūru. Iniciatīva atbilst arī Datu savienības stratēģijai⁽¹⁸⁾, kas uzlabo piekļuvi augstas kvalitātes datiem un turpina attīstīt ar datiem saistītu infrastruktūru. Uzlabojot drošu un uzticamu savienotību, DTA atbalstīs šo plašāko mērķu sasniegšanu.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1309 (2024. gada 29. aprīlis) par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem, Regulas (ES) 2015/2120 grozīšanu un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts) (OV L, 2024/1309, 8.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj>) <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/OJ>).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/612 (2022. gada 6. aprīlis) par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (OV L 115, 13.4.2022., 1. lpp.).

¹⁶ Saskaņā ar Komisijas 2026. gada darba programmu Komisija 2026. gada 1. ceturksnī pieņems priekšlikumu Mākoņdatošanas un MI attīstības aktam (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en).

¹⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “MI kontinenta rīcības plāns” (9.4.2025., COM(2025) 165 final).

¹⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Datu savienības stratēģija. Datu nodrošināšana MI vajadzībām” (19.11.2025., COM(2025) 835 final).

Neraugoties uz darbu, kas paveikts, ieviešot 5G kiberdrošības rīkkopu⁽¹⁹⁾, elektronisko sakaru nozarē joprojām pastāv noturības riski. Atkarības joprojām ietekmē 4G/5G un fiksētos tīklus, zemūdens kabelus, mākonpakalpojumus un kritiskās nozares. Kiberdrošības akta⁽²⁰⁾ pārskatīšana sniedz iespēju sistemātiskāk pievērsties IKT piegādes ķēdes riskiem. Šīs darbības ir cieši saistītas un savstarpēji pastiprinošas ar šā priekšlikuma uzsvāru uz tīkla drošības un noturības uzlabošanu. Kiberdrošības un noturības pienākumi ir paredzēti TID 2 direktīvā⁽²¹⁾ un Kritisko vienību noturības (KVN) direktīvā⁽²²⁾, tomēr vēl arvien ir vajadzīga lielāka ES koordinācija. Šo vajadzību vēl vairāk izceļ tas, ka trūkst nozarei specifiskas operatīvas struktūras un centralizēta ES mēroga pārskata par sagatavotību, agrīnās brīdināšanas krīzes pārvarēšanas mehānismiem un noturības kartēšanu elektronisko sakaru jomā.

Priekšlikums ir saskaņots ar ES ekonomiskās drošības stratēģijas un ES sagatavotības savienības stratēģijas mērķiem, stiprinot elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu noturību, redundanci un spējas, lai nodrošinātu uzticamu sakaru pārraidi dabas vai cilvēku izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumos. Konkrētāk, tas atbalstīs ievērojami uzlabotas tīkla un pakalpojumu iespējas, tai skaitā pasākumus ar mērķi nodrošināt ārkārtas gadījuma saziņas nepārtrauktību un pastāvīgu pieejamību un sabiedrības brīdināšanas pakalpojumu efektīvu darbību.

DTA papildina pasākumus, kas ierosināti saskaņā ar ES Kosmosa aktu⁽²³⁾. ES stratēģiskajā redzējumā par kosmosa ekonomiku ir atzīts, ka ar kosmosu saistītās investīcijas ir cieši saistītas ar regulatīvo šķēršļu novēršanu. Tāpēc DTA tiek uzskatīts par būtisku ES vienotā kosmosa tirgus pamatelementu. Likvidējot regulatīvos šķēršļus, šī regula uzlabos Eiropas mēroga piekļuvi satelītsignālu spektram un stiprinās satelītsakaru pakalpojumu vienoto tirgu, nodrošinot lielāku mērogojamību un inovāciju. Investīcijas satelītu infrastruktūrā un plašākā vērtības ķēdē tiek risinātas ar citiem ES instrumentiem, tai skaitā finansiālu atbalstu satelītu nodrošinātai multiorbitālai infrastruktūrai izturētspējai, starpsavienojamībai un drošībai, piemēram, *IRIS²* konstelācijai (ES drošas savienotības satelītu sistēma) un ES programmām, piemēram, ES kosmosa uzņēmējdarbības iniciatīvai *CASSINI* un programmai *InvestEU*, kas nodrošina finansēšanas mehānismus darbībām kosmosā.

Tas papildina ES atbalstu *IRIS²* satelītu konstelācijai, kuras mērķis ir stiprināt ES suverenitāti satelītu savienotības jomā un veicināt zemes un ārpuszemes tīklu integrāciju.

Komisija 2026. gadā pieņems priekšlikumu izveidot Eiropas Savienības kritisko sakaru sistēmu (*EUCCS*), kas sāks darboties līdz 2030. gadam un nodrošinās drošus platjoslas sakaru pakalpojumus publiskajām iestādēm visā ES un Šengenas zonā. DTA priekšlikums papildina minētos centienus, veicinot ES vispārējo spēju reaģēt uz drošības apdraudējumiem un krīzēm.

¹⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/lv/library/eu-toolbox-5g-security>.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/881 (2019. gada 17. aprīlis) par *ENISA* (Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kiberdrošības sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 (Kiberdrošības akts) (OV L 151, 7.6.2019., 15. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu (OV L 333, 27.12.2022., 164. lpp.).

²³ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space-act_lv.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants, jo tā mērķis ir atbalstīt elektronisko sakaru vienoto tirgu un nodrošināt tā darbību, kā arī vienotā tirgus darbību citās ES politikas jomās, kas saistītas ar radiofrekvenču spektra lietošanu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

DTA būs ievērojama pievienotā vērtība salīdzinājumā ar dalībvalstu līmenī veiktajiem pasākumiem. Lai stiprinātu Eiropas konkurētspēju, ir vajadzīga piekļuve ātrai, drošai un noturīgai digitālajai infrastruktūrai visā ES. Situācijā, kad digitālās savienotības vide strauji mainās līdz ar telesakaru, satelītu, mākoņdatošanas un perifērdatošanas tehnoloģiju integrāciju, ko virza virtualizācija un mākslīgais intelekts, ES spēs sasniegt šos mērķus vienīgi tad, ja visā ES nodrošinās saskaņotāku tiesisko vidi, kas nepieļauj sadrumstalotību, ko rada nekonsekventa valstu administratīvā prakse vai īstenošanas nosacījumi, kuri ierobežo vienotā tirgus iespējas.

Radiofrekvenču spektrs, tāpat kā citi resursi, piemēram, numuri un zināmā mērā zeme, ir ierobežots resurss, kura pārvaldībā un piešķiršanā ir jāņem vērā ne tikai valstu īpatnības un vajadzības, bet arī ES intereses. Tāpēc ir vajadzīgs konverģentāks un konsekventāks ES regulējums par ienākšanu tirgū, lai novērstu šķēršļus, ko rada atšķirīgi nosacījumi radiofrekvenču spektra, numuru vai zemes individuālo lietošanas tiesību piešķiršanai. Lai ES būtu līdere pārējai pasaulei jaunu un uzlabotu pakalpojumu (piemēram, 5G) jomā, iekārtu ražotājiem un sakaru pakalpojumu sniedzējiem ir vajadzīgs pietiekams mērogs. Tas nozīmē ne tikai tehnisku saskaņošanu, bet galvenokārt vienoto tirgu, kas attīstās kopumā saskaņotā veidā, lai pakalpojumi un ierīces varētu gūt labumu no stabiliem un saskaņotiem noteikumiem.

Attiecībā uz satelītu savienotību satelītsakaru pakalpojumu globālais raksturs, kas sniedzas pāri valstu robežām, padara satelītu savienotību par politikas jomu, kurā ES rīcība ir efektīvāka nekā tikai valstu pasākumi. Satelītu savienotības savlaicīga pieejamība un ieviešana, kas ir atkarīga tikai no piekļuves satelītsignālu spektram visā ES, ir būtisks ieguldījums Eiropas rūpniecības autonomijā, un tai ir būtiska nozīme ES konkurētspējas uzlabošanā. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai ES pieņemtu vērienīgu, koordinētu ES mēroga pieeju satelītsakaru atļauju piešķiršanai, kas balstīta uz piemērotiem regulatīviem instrumentiem un papildu pasākumiem, kas paredzēti, lai atvieglotu un paātrinātu šā mērķa sasniegšanu.

Mērķi nodrošināt savlaicīgu un sakārtotu pāreju no mantotajiem vara kabeļu tīkliem uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem nevar pietiekami labi sasniegt, dalībvalstīm rīkojoties atsevišķi, jo atšķirīgas valstu pieejas radītu vienotā tirgus sadrumstalotības risku, juridiskās nenoteiktības risku operatoriem, kas darbojas vairākās dalībvalstīs, un nevienlīdzīgus nosacījumus investīcijām un galalietotāju aizsardzībai. Tāpēc ES rīcība ir pamatota, lai izveidotu vienotu satvaru, aizsargpasākumus un minimālos principus, kas reglamentē šo pāreju. Tajā pašā laikā saskaņā ar subsidiaritātes principu pārejas plānošana, pasākumu secības noteikšana un īstenošana ir uzticēta dalībvalstīm un valsts regulatīvajām iestādēm, kurām ir vislabākās iespējas ņemt vērā vietējos tirgus apstākļus, tīkla topoloģiju, patērētāju vajadzības un ģeogrāfiskās īpatnības. Tādējādi regula apvieno saskaņotu ES pieeju ar valstu pārvaldītiem procesiem, nodrošinot efektivitāti, vienlaikus pilnībā ievērojot dalībvalstu pienākumus.

ES ir jārikojas, lai mazinātu patērētāju un galalietotāju aizsardzības noteikumu sadrumstalotību, kas rada administratīvās izmaksas pārrobežu pakalpojumu sniedzējiem un kavē inovatīvu pakalpojumu izstrādi, kā arī rada nevienmērīgu un neoptimālu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni visā ES.

Kopumā digitālās ekosistēmas problēmu mēroga dēļ ir vajadzīga ES likumdošanas iniciatīva, jo šīm problēmām ir arvien lielāka ES dimensija un tās var efektīvāk atrisināt ES līmenī, tādējādi nodrošinot kopumā lielākus ieguvumus, ātrāku un saskaņotāku īstenošanu un zemākas izmaksas nekā tad, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

- **Proporcionalitāte**

Proporcionalitāte tiek nodrošināta, jo ierosinātie pasākumi ir vērsti uz šķēršļu novēršanu vienotajā tirgū nolūkā radīt apstākļus jauniem virtualizētākiem un uz programmatūru balstītiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem Savienībā, it īpaši vienkāršojot un saskaņojot vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību. Tādējādi tā atbalsta vienotā tirgus mērķa – elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas brīvības – sasniegšanu. Tā arī novērš to pakalpojumu sniedzēju darbības traucējumus, kuri izvēlētos saglabāt tikai valsts (vai reģionālu) pārklājumu.

Izmantojot spēkā esošā tiesiskā regulējuma veiksmīgās daļas, priekšlikumā saglabāts labi funkcionējošais būtiskas ietekmes tirgū (BIT) režīms un trīs kritēriju pārbaude, tomēr ieviešanās ir pārorientēta uz tirgus nepilnībām, ļaujot valsts regulatīvajām iestādēm (VRI) attiecīgā gadījumā vieglāk izmantot simetriskus pasākumus un uzsvāru liekot uz mazāk traucējošu regulatīvo instrumentu izmantošanu, ja tas ir iespējams. Piekļuves produktu saskaņošanai apvienojumā ar pienācīgi mērķorientētu un samērīgu regulējumu, arī saistībā ar piekļuvi instalācijai ēkās un potenciāli vēl citām iespējām, būtu jāatbalsta gigabitiskās platjoslas savienotības plašāka izmantošana un lielāks platjoslas ātrums. Ierosinātā regula nodrošinātu gan netraucētu pāreju no vara kabeļu tīkliem uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, gan samērīgu regulējumu pilnībā uz optisko šķiedru balstītā vidē.

Salīdzinājumā ar pašreizējo regulējumu priekšlikums paātrina pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Proporcionalitāti nodrošina ar atbilstošiem aizsargpasākumiem galalietotājiem un ar to, ka process tiek pārskatīts un pārvaldīts valsts līmenī. Kompetentās iestādes ir atbildīgas par pienācīgu platjoslas pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu, izmantojot atbilstošus aizsargpasākumus (nodrošinot salīdzināmu kvalitāti un salīdzināmas cenas mazumtirdzniecības optiskās šķiedras sakaru pakalpojumiem, pārklājumu, izmantojot alternatīvas tehnoloģijas utt.). Šis process noritēs Komisijas pārraudzībā.

Ierosinātie pasākumi ietvers arī samērīgas pārvaldības izmaiņas, ar kurām tiek izveidota pārvaldības sistēma gan tirgus regulēšanai, gan radiofrekvenču spektra pārvaldībai, kas ir piemērota jaunajiem ES līmeņa uzdevumiem ar vienotā tirgus dimensiju un ļaujot lēmumus pieņemt visefektīvākajā līmenī. Radiofrekvenču spektra politikas grupa (RSPG) pārtaps par Radiofrekvenču spektra politikas struktūru (*RSPB*), līdzīgi kā *BEREC*. Tā kā *BEREC* un *RSPB* nav juridiskas personas statusa, tām nebūs saistošu lēmumu pieņemšanas pilnvaru. Šāda kompetence paliks Komisijai un valsts regulatīvajām iestādēm vai par radiofrekvenču spektru atbildīgajām valsts iestādēm. *BEREC* un *RSPB* turpinās sniegt konsultācijas, gatavot atzinumus un pamatnostādnes un sniegt cita veida politikas veidošanas atbalstu.

Lai veicinātu lielāku konvergenci radiofrekvenču spektra pārvaldībā, uz būtiskiem radiofrekvenču spektra piešķiršanas gadījumiem attieksies obligāts ES radiofrekvenču spektra vienotā tirgus mehānisms, kas ļaus Komisijai, *BEREC* un *RSPB* sniegt piezīmes par

pasākumu projektiem. Komisija vajadzības gadījumā varētu iejaukties situācijās, kas varētu ietekmēt vienoto tirgu. Ņemot vērā satelītsakaru pakalpojumu pārrobežu raksturu, Komisija ar padomdevēju struktūru atbalstu pārvaldītu ES satelītsakaru atļauju piešķiršanu, tai skaitā atlasītu satelītsakaru licences saņēmējus, ja radiofrekvenču spektra resursi ir ierobežoti.

Ir vienkāršoti galalietotāju aizsardzības noteikumi, un ar tiem pastiprina pilnīgu saskaņošanu ar mērķtiecīgiem izņēmumiem (piemēram, attiecībā uz maksimālo līguma termiņu), bet saskaņošana attiecas tikai uz jomām, kurām piemērojams šis priekšlikums. Attiecībā uz universālā pakalpojuma saistībām (UPS) ir ieviesta saskaņotāka pieeja, lai definētu pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma jēdzienu. UPS darbības joma saglabā pieejamību, nodrošinot, ka patērētājiem (un līdz ar to arī mikrouzņēmumiem, mazajiem uzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām) ir pieejami pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumi noteiktā atrašanās vietā. Tiek saglabāts arī pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu pieejamības cenas ziņā jēdziens, paredzot iespējamus pasākumus patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai patērētājiem ar īpašām sociālajām vajadzībām, izmantojot saskaņotāku pieeju pieejamības cenas ziņā noteikšanai. UPS noteikumi papildina vara kabeļu tīklu atvienošanas procesu un pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, un tāpēc tie tiks pārskatīti.

Šie risinājumi ļaus attiecīgajām ieinteresētajām personām pēc iespējas savlaicīgāk un efektīvāk izmantot lielā vienotā tirgus sinerģiju un samazināt savu darbību un investīciju neefektivitāti. Tajā pašā laikā priekšlikums nodrošina, ka operatoriem, kuri izvēlas sniegt pakalpojumus tikai vienā dalībvalstī, turpina piemērot pašreizējos noteikumus, taču vienlaikus tie gūst labumu no labākiem un skaidrākiem noteikumiem par galalietotāju tiesībām, un paredzamāku vidi piekļuvei radiofrekvenču spektra resursiem un elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.

• **Juridiskā instrumenta izvēle**

Komisija ierosina regulu, jo tā nodrošina vienotā tirgus šķēršļu likvidēšanu, saskaņojot spēkā esošo tiesisko regulējumu elektronisko sakaru jomā. Tas ietver īpašas, tieši piemērojamas tiesības un pienākumus pakalpojumu sniedzējiem, kompetentajām iestādēm un galalietotājiem. Tajā ietverti arī atsevišķu resursu koordinēšanas mehānismi Eiropas līmenī, lai atvieglotu elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sniegšanu pārrobežu mērogā, un pielāgota vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtība pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas vienā, vairākās vai visās dalībvalstīs. Regula ir arī vērtīgs noturības veicināšanas instruments. Pārrobežu savienotības vidē ievainojamības aspekti vienā dalībvalstī var apdraudēt drošību visā ES, un elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu apdraudējumi neatkarīgi no tā, vai tie ir kibernetiskie, fiziskie traucējumi vai sistēmiskas atteices, pēc būtības ir pārrobežu apdraudējumi. Ģeopolitiskā nestabilitāte prasa ātru, koordinētu un ES mēroga reakciju, ko nevar nodrošināt, ja dalībvalstis īsteno pasākumus atšķirīgā tempā vai ar atšķirīgu ieceru vērību.

Visbeidzot, kā izklāstīts dienestu darba dokumentā "Ietekmes novērtējuma 11. pielikums. Izvērtējums – pārskats par to, kā darbojas Eiropas Elektronisko sakaru kodekss (EESK), Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (BEREC) regula, Atvērtā interneta regula un daži E-privātuma direktīvas aspekti", pieredze ar EESK liecina, ka dalībvalstis nav spējušas laikus risināt nozares problēmas, jo bija vajadzīgs ilgs laiks, lai EESK transponētu valstu tiesību aktos. Tas īpaši attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas atļaujām, jo daudzas 5G izsoles notika daudzus gadus pēc EESK transponēšanas datuma, pamatojoties uz novecojušiem tiesību aktiem. Transponēšana bieži vien bijusi saistīta arī ar papildu noteikumu slāņiem, kas rada pārmērīgu regulējumu un pārmērīgu reglamentēšanu, apgrūtinot uzņēmumu

pārrobežu izaugsmi un darbības izvēršanu. Sadrumstalošie valstu noteikumi, ko regulē spēkā esošā direktīva, nav spējuši izveidot patiesu vienoto tirgu. Atšķirīgi atļauju piešķiršanas nosacījumi, noteikumi galalietotājiem un valstu papildu prasības izraisa sadrumstalotību, kas savukārt rada atbilstības nodrošināšanas izmaksas un kavē inovatīvu pārrobežu pakalpojumu izvēršanu, neraugoties uz to ievērojamo tirgus potenciālu. Savienotībai saplūstot ar mākoņdatošanu, perifērdatošanu un mākslīgo intelektu, varētu attīstīties jauni uzņēmējdarbības modeļi, taču pašreizējā sarežģītība attur operatorus no darbību centralizēšanas, apjomradītu ietaupījumu izmantošanas un pakalpojumu izvēršanas Eiropas mērogā.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Analīze ir parādījusi, ka EESK ar saviem mērķiem veicināt savienotību un piekļuvi ļoti augstas veiktspējas tīkliem un to izmantošanu ir palīdzējis panākt un saglabāt efektīvu konkurenci un aizsargāt galalietotājus. Tomēr fakts, ka EESK ir direktīva, valstu līmenī ir novedis pie sadrumstalotības, un tāpēc vienotā tirgus izveidi nav izdevies pabeigt. Analīzē ir arī konstatēts, ka ir jāmaina mērķu līdzsvars (investīcijas, pieprasījums), kā arī jāapsver iespēja pievienot jaunus mērķus: lielāku konkurētspēju, drošību, noturību un ilgtspēju.

Vairāki EESK pīlāri joprojām atbilst paredzētajam mērķim.

BIT režīms vēl arvien ir galvenais *ex ante* regulējuma instruments, kas nodrošina tirgu labu darbību. Tomēr VRI arvien biežāk ir definējušas reģionālos vai vietējos tirgus, un kopumā *ex ante* regulējuma izmantošana ir samazinājusies.

Radiofrekvenču spektram ir ārkārtīgi liela stratēģiska un ģeopolitiska nozīme. Tas ir būtisks, lai nodrošinātu saziņu, veicinātu ekonomikas izaugsmi un sociālo labklājību, kā arī atbalstītu kritiski svarīgus pakalpojumus dažādās nozarēs.

EESK noteiktās UPS ir drošības tīkls, kas garantē, ka visiem ES patērētājiem ir pieejami pienācīgi un cenas ziņā pieejami interneta un balss sakaru pakalpojumi.

Noteikumi par galalietotāju tiesībām lielākoties joprojām atbilst paredzētajam mērķim, tomēr joprojām jāvelta īpaša uzmanība to izpildei un īstenošanai.

Piekļuves regulējums ir balstīts uz konkurences tiesību principiem un pārredzamiem konsultāciju mehānismiem ar Komisiju kā Līgumu izpildes uzraudzītāju, nodrošinot, ka ierosinātās regulas nerada šķēršļus vienotajam tirgum un ir saderīgas ar ES tiesību aktiem. Šāda sistēma veicina regulatīvo paredzamību, nodrošinot konsekventu regulatīvo pieeju.

Pašreizējais regulējums principā ir labi pielāgots, lai risinātu gadījumus, kad pastāv būtiska ietekme tirgū, arī saistībā ar vietējiem monopoliem. Tas ir svarīgi pilnībā uz optisko šķiedru balstītā vidē pēc pārejas no vara kabeļu tīkliem. To lietu skaits, kas attiecas uz oligopolu tirgiem un kas paziņotas saskaņā ar EESK 32. pantu, ir bijis ļoti ierobežots. Iespējamās problēmas oligopolu tirgos ir risinātas saskaņā ar radiofrekvenču spektra atļauju režīmu vai konkurences tiesībām.

Ir arī iespējams vienkāršot dažus galvenos EESK noteikumus, kurus regulatori nav piemērojuši (76. pants par līdzinvestīcijām, 77. pants par funkcionālās nošķiršanas noteikšanu) vai kurus daži regulatori ir piemērojuši, bet kuri būtu vēl vairāk jāvienkāršo, lai nodrošinātu plašāku piemērošanu (61. panta 3. punkts par simetrisku regulējumu, 79. pants par regulatīvajām saistībām, 80. pants par tikai vairumtirdzniecības tīkliem).

Attiecībā uz **vara kabeļu tīklu atvienošanu** EESK 81. pantam ir bijusi ierobežota praktiska nozīme, galvenokārt tāpēc, ka vēsturiskie operatori nav paziņojuši par plāniem, un tas nav būtiski palīdzējis paātrināt pāreju no vara kabeļu tīkliem uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Tā vietā minētā panta galvenais mērķis bija nodrošināt VRI satvaru pārredzamai un konkurencē balstītai atvienošanas procesa pārvaldībai, nodrošinot, ka migrācija nekaitē konkurencei vai galalietotāju tiesībām un ka ir pieejami līdzvērtīgas kvalitātes alternatīvi piekļuves produkti.

Attiecībā uz **bezvadu savienotību**, lai gan ES radiofrekvenču spektra politikas satvars ir radījis pamatu koordinētai 5G izvēršanai, pateicoties agrīnai saskaņošanai un saistošiem termiņiem radiofrekvenču spektra piešķiršanai, un ir nodrošinājis konkurētspējīgas cenas galalietotājiem, lai gan ar dažādiem līmeņiem un dažiem izņēmumiem, ES, salīdzinot ar pasaules ekonomiski spēcīgajām valstīm, atpaliek augstas kvalitātes 5G izvēršanā. Tas negatīvi ietekmē ne tikai patērētājus, bet arī ES rūpniecības konkurētspēju un inovāciju. Tam ir daudzi iemesli. Radiofrekvenču spektra piešķiršanas nosacījumi joprojām ir pārāk sadrumstaloti un nav nodrošinājuši konsekventus investīciju rezultātus. Nepareizi izstrādātas izsoles, nepietiekami ilgs licenču derīguma termiņš, elastības un stimulu trūkums spektra koplietošanai un efektīvākai izmantošanai ir palielinājuši radiofrekvenču spektra izmaksas, un tas kopā ar ierobežotiem ieņēmumiem no mobilajiem sakariem un pieprasījuma trūkumu ir negatīvi ietekmējis izvēršanu.

EESK procesuālie instrumenti, kas paredzēti radiofrekvenču spektra vienotā tirgus izveides veicināšanai, jo īpaši radiofrekvenču spektra piešķiršanas procedūru brīvprātīga profesionālizvērtēšana un brīvprātīga kopīga atļauju piešķiršanas procedūra, kas ļauj vairākām dalībvalstīm sadarboties, piešķirot spektra lietošanas tiesības saskaņā ar kopīgiem nosacījumiem un procedūrām, ir izmantoti reti vai nav bijuši efektīvi regulējuma paredzamības un investīciju veicināšanā. Attiecībā uz kaitīgiem pārrobežu traucējumiem starp dalībvalstīm dalībnieki uzskata, ka RSPG iesaistīšanās kā vidutājam ir devusi ievērojamu pievienoto vērtību, bet nav bijusi pilnīgi efektīva, risinot pārrobežu koordinācijas jautājumus ar trešām valstīm vai saistībā ar nesaskaņotām frekvenču joslām.

Kopumā regulatīvās paredzamības trūkums un radiofrekvenču spektra neefektīva izmantošana ir ietekmējusi 5G investīciju projektu finansiālo pievilcību.

Attiecībā uz **satelītsakaru pakalpojumiem** ar nepārprotami pārrobežu raksturu nespēja izveidot vienoto tirgu ir vēl acīmredzamāka. Nav minimālo kopējo atļauju piešķiršanas nosacījumu vai prasību attiecībā uz satelītsignālu spektru, vai kopīgu atlases procedūru (izņemot 2 GHz mobilā satelītu dienesta (MSD) joslu), un pastāv lielas atšķirības licenču izsniegšanas termiņos, atšķirīgas pieejas valsts mēroga koordinācijai ar esošajiem pakalpojumiem, atšķirīgas maksas un atšķirīgi licencēm piesaistītie nosacījumi. Šī sadrumstalotība neveicina vienotā tirgus priekšrocību izmantošanu, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus kosmosa jomā, tā nav labvēlīga, lai izvērstu satelītsakaru pakalpojumu sniegšanu ES mērogā, un padara iespējamu labvēlīgākās jurisdikcijas izvēli. Šie šķēršļi ietekmē ES gatavību veidot ierīču tiešus savienojumus ar satelītiem situācijā, kad pastāv risks, ka ES var būt stratēģiski atkarīga no ārvalstu dalībniekiem attiecībā uz pakalpojumiem, kas ir būtiski tās drošībai un aizsardzībai.

Izvērtējuma konstatējumos par **vispārējās atļaujas noteikumiem** tika noteikta nepieciešamība vēl vairāk saskaņot, atjaunināt un vienkāršot vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību un radīt priekšnoteikumus virtualizētāku, centralizēti pārvaldītu, programmatūras un mākoņdatošanas risinājumos balstītu elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu izvēršanai ES.

Noteikumi par galalietotāju tiesībām lielākoties joprojām atbilst paredzētajam mērķim, un ir jāturpina koncentrēties uz to izpildi un īstenošanu. Tajā pašā laikā daži atjauninājumi un

vienkāršošana varētu nākt par labu gan patērētājiem, gan pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, līgumiskās informācijas racionalizēšana (EESK 102. pants) un dažu aspektu, piemēram, pakalpojumu kvalitātes parametru (EESK 104. pants), saskaņošana ES līmenī. Daži E-privātuma direktīvas noteikumi par izsaucēja numura uzrādīšanas tehniskajām iespējām un saistītajām tiesībām uz privātumu ir atjaunināti, ņemot vērā elektronisko sakaru tīklu attīstību un pāreju uz IP balstītiem tīkliem, tādējādi ietverot arī izsaucējas puses uzrādīšanu. Ir arī atjauninājumi, kas saistīti ar automātisku izsaukumu pā adresēšanu un automatizētām izsaukumu sistēmām un rēķiniem, kuros nav uzrādītas atsevišķas pozīcijas. Ir svītroti citi novecojuši noteikumi par publiskajiem abonentu sarakstiem.

Attiecībā uz pārvaldību *BEREC* un *BEREC* biroja novērtējums un to ieguldījums EESK saskaņotā īstenošanā kopumā ir bijis pozitīvs, īpaši attiecībā uz *BEREC* pamatnostādņu un ziņojumu kvalitāti, un ir palīdzējis VRI panākt vienotas pieejas. Tomēr ar *BEREC* pamatnostādņēm un paraugprakses apmaiņu joprojām nav izdevies izveidot vienoto tirgu. Tā kā tirgi, tehnoloģijas un plašāka digitālā ekosistēma strauji attīstās, būtu jāattīsta arī *BEREC* pilnvaras, lai iekļautu jaunus uzdevumus tādās jomās kā noturība, radiofrekvenču spektrs un satelīti. Būtu jāpalielina arī *BEREC* biroja spējas, lai tas varētu atbalstīt *BEREC*, arī pēc būtības, lai nodrošinātu labāku saskaņotību ar ES politiku.

Pozitīvi vērtējams arī RSPG ieguldījums radiofrekvenču spektra politikā. Tās nodevumi, kas saistīti ar radiofrekvenču spektru nākotnes bezvadu savienotībai, tai skaitā 6G, spektra koplietošanu, īpaši augstas frekvences joslas turpmāku izmantošanu, Pasaules radiosakaru konferencēm un to rezultātiem, satelītu savienotību un klimata pārmaiņām, ir devuši vērtīgu ieguldījumu turpmākajos Komisijas apsvērumos. Tomēr, tā kā RSPG nodevumus parasti pieņem pēc vienprātības principa, vismaz dažos jutīgos jautājumos tai ir jāpanāk līdzsvars starp dažādām valstu interesēm un ES interesēm, dažkārt kaitējot ES. RSPG atzinumi dažkārt ir pārāk tehniski un ne tik politiski/stratēģiski, kā to prasītu tās kā Komisijas augsta līmeņa padomdevējas grupas loma. Vairāki ierobežojumi ir arī ievērojami samazinājuši tās ietekmi, piemēram, salīdzinošās izvērtēšanas brīvprātīgais raksturs vai juridiskie ierobežojumi tās vidutāja mehānisma izmantošanai, lai novērstu trešo valstu radītus traucējumus. Nav izmantota sinerģija starp RSPG un *BEREC* darbu tehniskajās, ekonomikas un vispārējās politikas jomās.

• **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija 2023. gadā sāka plašu izpēti apspriešanos par elektronisko sakaru nozares un tās infrastruktūras nākotni. Komisija 2024. gada februārī sāka apspriešanos par Balto grāmatu “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības”. Baltā grāmata tika publicēta Komisijas tīmekļa vietnē “Izsakiet viedokli”, un 18 nedēļu laikā tika saņemtas 357 atbildes. 2025. gada jūnijā tika izsludināts arī uzaicinājums iesniegt atsauksmes par DTA priekšlikuma mērķiem un politikas risinājumiem. Par uzaicinājumu iesniegt atsauksmes ir saņemts ievērojams skaits atsauksmju.

Papildus uzaicinājumam iesniegt atsauksmes trijos Komisijas pasūtītajos pētījumos ir notikušas divas apspriešanās kārtas, kurās piedalījās 134 izraudzītas ieinteresētās personas. Attiecīgās nozares ieinteresētās personas pārstāvēja dažādus elektronisko sakaru tīklu (EST) un elektronisko sakaru pakalpojumu (ESP) nodrošinātājus un citus pakalpojumu sniedzējus. Lielākā daļa bija fiksēto tīklu operatori, bet to vidū bija arī ievērojams skaits satura un lietojumprogrammu nodrošinātāju (SLPN) un raidorganizāciju.

Baltajā grāmatā tika analizētas problēmas, ar kurām Eiropa pašlaik saskaras nākotnes savienotības tīklu izvēršanā. Tajā tika izklāstīti iespējamie turpmākās publiskās politikas rīcības scenāriji (tai skaitā iespējamais turpmākais DTA), iedalīti trīs virzienos. Ieinteresētās

personas bija vienisprātis, ka ES konkurētspējai ir svarīga moderna, droša un noturīga digitālā infrastruktūra.

Vēsturiskie telesakaru operatori pozitīvi novērtēja ideju par vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem regulējuma līmenī, taču izteica jautājumus par regulatīvo risinājumu. Mākoņdatošanas pakalpojumu sniedzēji bija nobažījušies par iekļaušanu telesakaru regulējuma darbības jomā. Lielākā daļa ieinteresēto personu kopumā atbalstīja ziņošanas pienākumu samazināšanu un nevajadzīga regulatīvā sloga likvidēšanu. Atsauksmes par balto grāmatu bija izšķirošas, secinot, ka ir nepieciešams jauns tiesiskais regulējums, lai pabeigtu digitālā vienotā tirgus izveidi Eiropā.

Uzaicinājumā sniegt atsauksmes lielākā daļa ieinteresēto personu puda plašu atbalstu ziņošanas pienākumu samazināšanai un nevajadzīga regulatīvā sloga likvidēšanai.

Dalībvalstis un VRI nesaskatīja iespēju izveidot pilnvērtīgu izcelsmes valsts režīmu elektronisko sakaru pakalpojumiem, jo saglabātos ievērojams valsts noteikumu kopums. Attiecībā uz galalietotāju aizsardzību dalībvalstis, VRI un patērētāju organizācijas uzsvēra, ka ir jāsaglabā stingra patērētāju tiesību aizsardzība. Lielākā daļa telesakaru operatoru un pakalpojumu sniedzēju aicināja vienkāršot un atcelt nozaru noteikumus.

Tradicionālie telesakaru operatori aicināja pārskatīt tiesisko regulējumu, kas pašlaik tos nostāda neizdevīgākā situācijā salīdzinājumā ar SLPN. Interneta kopiena un patērētāju grupas iebilda pret izmaiņām atvērtā interneta noteikumos, kas, pēc to domām, varētu radīt divu ātrumu internetu.

Piekļuves politikā ir vērojama tradicionālā atšķirība starp vēsturiskajiem operatoriem un piekļuves pieprasītājiem, proti, pirmie aicina atcelt regulējumu, bet otrie – nemainīt pašreizējo piekļuves režīmu. Daži mazāki EST pakalpojumu sniedzēji (alternatīvie tīkla pakalpojumu sniedzēji) iestājās par konkrēta ES mēroga termiņa noteikšanu, lai veicinātu optiskās šķiedras kabeļu tīklu ieviešanu un vidiskos ieguvumus. Tika paustas bažas par iespējamu digitālo atstumtību un tirgus izkropļojumiem, ja veco kabeļu tīklu atvienošana notiktu pārāgri.

Attiecībā uz spektru dalībvalstis un *BEREC* uzskata, ka pašreizējais spektra pārvaldības modelis ir piemērots, un kopumā nevēlas ieviest izmaiņas. Tās iebilst arī pret radiofrekvenču spektra atļauju piešķiršanas centralizāciju. Tās atbalsta saskaņotu radiofrekvenču spektra lietošanu tās ekonomisko priekšrocību dēļ, tomēr uzsver, ka ir svarīgi saglabāt elastību, lai atspoguļotu valstu tirgu atšķirības. Vienota Eiropas pieeja piekļuvei satelītu tirgum tiek uzskatīta par būtisku, lai pilnībā atraisītu satelītu savienotības potenciālu visā ES.

Elektronisko sakaru kopiena atbalsta investīcijām labvēlīgāku spektra politiku, kas palielina noteiktību un elastību. Tā dod priekšroku ilgākiem vai nenoteiktiem licenču termiņiem, automātiskai atjaunošanai, zemākām spektra izmaksām un elastīgiem izmantošanas noteikumiem. Nozare arī atbalsta tirgus sadrumstalības mazināšanu, salīdzinošās izvērtēšanas stiprināšanu un vienotu atļauju piešķiršanas procedūru ieviešanu, kā arī skaidru ES ceļvedi radiofrekvenču spektra pieejamības jomā. Tā uzsver, ka būtu jāizvairās no tirgus veidošanas pasākumiem, kas apdraud investīcijas un tīklu diferenciāciju. Elektronisko sakaru kopiena arī atbalsta ES virzītu sadarbību jauno tehnoloģiju jomā, piemēram, attiecībā uz ierīču tiešu savienojumu ar satelītu (*D2D*) pakalpojumiem.

Alternatīvās telesakaru nozares ieinteresētās personas atbalsta radiofrekvenču spektra piešķiršanas labāku koordināciju un saskaņošanu visās dalībvalstīs. Par lietderīgu tiek uzskatīta arī ES ceļveža izstrāde attiecībā uz radiofrekvenču spektra pieejamību. Tās atbalsta skaidrus un savlaicīgi definētus nosacījumus licenču atjaunošanai, kā arī politiku, kas veicina spektra tirdzniecību un pienākumu lietot vai koplietot, vai zaudēt (*use-it-or-share-it-or-lose-*

it), lai nodrošinātu efektīvāku radiofrekvenču spektra lietošanu. Tomēr tās pauž nopietnas šaubas par tiesību aktos paredzēto termiņu noteikšanu radiofrekvenču spektra piešķiršanai.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikumā ir ņemti vērā šādi galvenie aspekti:

atsauksmes, kas saņemtas 2023. gada februārī sāktajā **izpētes apspriešanā** par elektronisko sakaru nozares un tās infrastruktūras nākotni;

ieinteresēto personu atsauksmes par 2024. gada februāra **Balto grāmatu “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības”**;

ieinteresēto personu atsauksmes, kas saņemtas saistībā ar 2025. gadā publicēto **uzaicinājumu iesniegt atsauksmes par DTA**.

Lai pamatotu šo priekšlikumu, tika veikti trīs pārskata pētījumi:

Pētījums Nr. 2024-025 “Completing the Digital Single Market (DSM): Regulatory enablers for cross-border networks” – pamatlīgums Nr. FW-00141705;

Pētījums Nr. 2024-026 “Review of Access Regulation under the European Electronic Communications Code and analysis of future Access policy in full fibre environment” – pamatlīgums Nr. FW-00141705;

Pētījums Nr. 2024-028 “Financial conditions, demand and investment needs and their regulatory and policy implications including on the universal service” – pamatlīgums Nr. FW-00141705.

Vienlaikus Komisija no 2025. gada marta līdz septembrim organizēja stratēģiskus **darbseminārus ar BEREC un RSPG**, lai apkopotu visu dalībvalstu kompetento iestāžu augsta līmeņa pārstāvju viedokļus. Turklāt 2025. gada jūlijā tika organizēts **darbseminārs ar BEUC un attiecīgajām valstu patērētāju organizācijām**, lai apspriestu patērētāju un elektronisko sakaru galalietotāju bažas un problēmas. Turklāt tika rīkotas daudzas sanāksmes ar rūpniecības nozares ieinteresētajām personām, kas darbojas visā digitālās vērtības ķēdē, un to uzņēmumu apvienībām.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējumā kā labākie problēmu risināšanas veidi tika noteikti tālāk izklāstītie risinājumi.

Vara kabeļu tīklu atvienošana un piekļuves regulēšana

Vēlamais risinājums, kā paātrināt optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšanu līdz galalietotājam (*FTTH*) un lietošanas sākšanu, būs balstīts uz valstu plāniem, kas jāpaziņo Komisijai. Plānos tiks izskaidrots, i) kurās zonās un līdz kuram laikam vara kabeļi tiks atvienoti, un ii) pasākumi pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Līdz 2035. gada 31. decembrim vara kabeļu tīklu atvienošana tiek uzsākta, ja ir kumulatīvi izpildīti šādi divi nosacījumi: i) vismaz 95 % no optiskās šķiedras pārklājuma un ii) cenas ziņā pieejamu mazumtirdzniecības savienotības pakalpojumu pieejamība. Pēc šā datuma šie nosacījumi vairs netiks piemēroti, un dalībvalstīm būs pienākums noteikt vara kabeļu tīklu atvienošanu visās atlikušajās vara kabeļu tīklu atvienošanas teritorijās (ar dažiem izņēmumiem). Attiecībā uz piekļuves regulējumu šis risinājums balstās uz spēkā esošo tiesisko regulējumu, tai skaitā simetriskiem un asimetriskiem (uz BIT balstītiem) pasākumiem. Galvenā uzmanība tiks pievērsta reģionālajiem un vietējiem tirgiem.

Attiecībā uz ekonomisko un vidisko ietekmi tas radītu pozitīvu efektu, proti: i) uzkrāto IKP pieaugumu 157–327 miljardu EUR apmērā virs pamatscenārija, ii) kopējo CO₂ emisiju samazinājumu salīdzinājumā ar pamatscenāriju (par 0,7 miljoniem tonnu) un iii) vidējā lejupielādes ātruma pieaugumu (314 Mb/s 2030. gadā un 743 Mb/s 2035. gadā). Attiecībā uz sociālo ietekmi risinājumu ietekmi nav iespējams izteikt skaitliski. Tomēr šis risinājums, visticamāk, radīs vislielāko pozitīvo sociālo ietekmi, jo tas nodrošina labus *FTTH* pārklājuma un *FTTH* izmantošanas rādītājus. Attiecībā uz ietekmi uz pamattiesībām šis risinājums ir vērtējams kā vidējs.

Radiofrekvenču spektrs

Vēlamais risinājums galvenokārt paredz pēc noklusējuma neierobežotu licences termiņu ar iespēju paredzēt pārskatīšanas klauzulas un lietošanas tiesību atsaukšanu, gandrīz automātisku atjaunošanu un investīcijas veicinošu izsoļu modeļu piemērošanu. Šis risinājums paredz iespēju saskaņot radiofrekvenču spektra atļauju piešķiršanas nosacījumus un iekļauj obligātu radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru ES līmenī. Tas nodrošina lielāku pārredzamību un paredzamību attiecībā uz radiofrekvenču spektra pieejamības grafiku, izmantojot stratēģiju un ceļvežus. Šis risinājums ir visefektīvākais, ņemot vērā to, ka vispārējie ieguvumi ievērojami pārsniedz tā izmaksas. Tas nodrošinātu augstas kvalitātes 5G un nākotnes 6G tīklu savlaicīgu izvēršanu. Tam būtu pozitīva ietekme uz IKP, plašāka ietekme uz vertikālajām nozarēm un tas būtu saskaņots ar vara kabeļu tīklu atvienošanas procesu un to papildinātu.

Vispārējā atļauja un atļauja satelītsakaru pakalpojumiem

Vēlamais risinājums ietver “vienoto pasi” tīkliem un pakalpojumiem, kas nav satelītsakari, un ES atļauju satelītsignālu spektram, tai skaitā licenču saņēmēju atlasī nepietiekamības gadījumos un atļauju piešķiršanas nosacījumu izpildi. Šis risinājums samazinātu administratīvās un atbilstības nodrošināšanas izmaksas, kā arī ziņošanas izmaksas. Apvienojumā ar saskaņotiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem un citiem piemērojamiem noteikumiem (arī noteikumiem galalietotājiem) un nesaistošiem pasākumiem sadarbības ekosistēmā veicināšanai vēlamais risinājums ļautu pakalpojumu sniedzējiem vieglāk virtualizēt tīkla darbību un sniegt saskaņotākus pārrobežu pakalpojumus. Tāpēc vēlamais risinājums nodrošinātu sadarbību vienlīdzīgos konkurences apstākļos ar paplašinātās savienotības ekosistēmas dalībniekiem. ES satelītu izmantošanas atļauja dotu operatoriem garantētu piekļuvi radiofrekvenču spektram visās dalībvalstīs ar vienādiem atļaujas piešķiršanas nosacījumiem, nodrošinot tiem līdzekļus, kas ļautu paplašināt darbību un sniegt pakalpojumus visā ES, vienlaikus risinot suverenitātes aspektus.

Pārvaldība

Vēlamais risinājums balstās uz esošo *BEREC* un *BEREC* biroja struktūru un pārveido RSPG no Komisijas ekspertu grupas par struktūru, kuras sekretariātu nodrošina *BEREC* birojs. Birojam, kura nosaukums tiks mainīts uz “Digitālo tīklu birojs” (*ODN*), būs jauns koordinācijas uzdevums, kas uzlabos radiofrekvenču spektra pārvaldības efektivitāti. Nodrošinot administratīvos un atbalsta pakalpojumus gan *BEREC*, gan Radiofrekvenču spektra politikas struktūrai (*RSPB*), *ODN* stiprinās esošo saikni starp abām struktūrām, nodrošinot labāku koordināciju un saskaņotākus rezultātus.

Administratīvās izmaksas

Uzņēmumu administratīvās izmaksas ir saistītas ar pienākumiem un priekšrocībām, kas izriet no vara kabeļu tīklu atvienošanas un piekļuves, kā arī ar vienkāršošanas jomām. Papildu administratīvie pienākumi, kas saistīti ar nosacītu vara kabeļu tīklu atvienošanu, palielina tiešās regulārās administratīvās izmaksas par 7 % (pilnslodzes ekvivalentos gadā) un vienreizējās izmaksas 73 miljonu EUR apmērā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju. Gan atļauju piešķiršanas nosacījumu saskaņošana, gan ES satelītsakaru atļauju piešķiršana radīs vienreizējas izmaksas, kas saistītas ar pielāgošanos kopējiem nosacījumiem. Tomēr kopumā atļauju piešķiršanas un īstenošanas regulārās izmaksas samazināsies.

• **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Attiecībā uz piekļuves regulējumu vēlamais risinājums paredz atcelt vairākus noteikumus, kas saistīti ar BIT regulējumu, piemēram, noteikumus par līdzinvestīcijām (EESK 76. pants) un funkcionālo nošķiršanu (EESK 77. un 78. pants). Tajā pašā laikā, ļaujot VRI pēc savas iniciatīvas (nevis pēc pieprasījuma, kā tas ir pašlaik) noteikt piekļuvi iekšējai instalācijai un aiz pirmā koncentrācijas punkta, tiktu vienkāršots piekļuves regulējuma īstenošanas veids. Tādējādi tiktu vienkāršoti spēkā esošie noteikumi un novērsti domājamie trūkumi un nevajadzīgi sarežģījumi, kā arī iespējamais saskaņotības trūkums, kas saistīts ar šiem noteikumiem, kuru dēļ tie tiek izmantoti ierobežoti. Turklāt to likvidēšanas ietekme uz optiskās šķiedras pārklājumu, izmantošanu un konkurenci, visticamāk, būs ierobežota. Tas it īpaši attiecas uz EESK 76. pantu, kura piemērošanu ir aizstājusi plašāka VRI veikta komerciālo pasākumu (tai skaitā līdzinvestīciju) analīze tirgus analīzes procedūras ietvaros. Ieinteresētās personas ir arī atzinušas šo noteikumu *REFIT* potenciālu.

Turklāt ierosinātais risinājums vienkāršos, stiprinās un palielinās pārraudzību, un rezultātā korektīvie pasākumi tiks piemēroti konsekventāk, un tas nāks par labu arī ES vienotajam tirgum. Galveno vairumtirdzniecības produktu specifikāciju saskaņošanai, kā arī uzmanības pievēršanai pakalpojumu kvalitātes garantijām uzņēmumiem būtu jāvienkāršo piekļuves produktu izmantošana un jāveicina arī konkurences attīstība pakalpojumu jomā vairākobjektu un daudznacionāliem uzņēmumiem.

Attiecībā uz radiofrekvenču spektru attiecīgo *RSPP* un EESK noteikumu konsolidācija ir liels ieguvums *REFIT*, jo tā nodrošinās konsekveni, novēršot dublējošos un novecojušos noteikumus, kas kavē ES konkurētspēju inovatīvu pakalpojumu ieviešanā.

ES atļauju izsniegšana satelīttīklu un satelītsakaru pakalpojumu nodrošināšanai un satelītsignālu spektra lietošanai var būtiski palielināt efektivitāti, jo tā samazinātu satelītsakaru operatoru un valstu iestāžu izmaksas saistībā ar satelītsakaru atļauju piešķiršanu. Satelītsakaru operatoram, kas vēlas sniegt pakalpojumus visā ES, nebūtu jāievēro 27 atļauju piešķiršanas procesi, jāievēro 27 atļauju piešķiršanas nosacījumu kopumi, kas ietver dažādus un dārgus ziņošanas pienākumus un neefektīvus izpildes pasākumus, kā arī nebūtu jāiegūst radiofrekvenču spektra tiesības visās dalībvalstīs.

Tā vietā Komisija ar *ODN* palīdzību saņemtu pieprasījumus un izdotu atļaujas sniegt satelītsakaru pakalpojumus, kā arī atļaujas izmantot radiofrekvenču spektru, arī individuālas spektra lietošanas tiesības, vai nu dažās dalībvalstīs, kurās pakalpojumu sniedzējs vēlas sniegt pakalpojumus, vai arī ES kopumā. Atļauju piešķiršanas nosacījumi – arī ziņošanas elementi – būtu kopīgi visā ES un tiktu izstrādāti ar *ODN* un *RSPB* palīdzību. Komisija arī nodrošinātu atlasī ES līmenī radiofrekvenču spektra nepietiekamības gadījumā. Turklāt tiktu izveidots saistošs ES līmeņa atbilstības un izpildes satvars, lai nodrošinātu, ka satelītu konstelāciju piekļuve ES tirgum atbilst kopējiem nosacījumiem saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Izpilde ES līmenī (tai skaitā atļaujas anulēšana visam ES vienotajam tirgum) ļautu efektīvi risināt traucējumu problēmas, vienlaikus stimulējot atbilstības nodrošināšanu atļauju piešķiršanas prasībām.

Vēl viena būtiska joma, kurā tiks uzlabots efektivitātes potenciāls, ir atļauju piešķiršana zemes tīkliem un pakalpojumiem. Galvenais iemesls problēmām, kas saistītas ar vispārējās atļaujas (VA) režīmu ES elektronisko sakaru nozarē, izriet no EESK regulatīvās elastības. Šī elastība ir radījusi sadrumstalotību un nekonsekventu VA nosacījumu piemērošanu. EESK noteica saskaņotus VA nosacījumus, taču tikai izsmēloša uzskaitījuma veidā, tādējādi tika saglabāta rīcības brīvība attiecībā uz nosacījumu pievienošanu. Līdz ar to dalībvalstis neīstenoja vienotu pieeju VA režīmam attiecībā uz tīklu un pakalpojumu nodrošinātāju veidiem un ieviesa atšķirīgus sekundāros tiesību aktus un/vai administratīvus (regulatīvus) lēmumus, lai sīkāk precizētu nosacījumus. Šādā situācijā, kad 26 dalībvalstīs (izņemot Dāniju, kurā nav ieviesta vispārējās atļaujas sistēma) ir izsmēlošs 39 nosacījumu uzskaitījums, valsts līmenī var tikt noteikti līdz pat 1014 nosacījumi, un, piemēram, pārrobežu operatoram (kurš darbojas 27 dalībvalstīs vai kuram ir regulatīva ietekme 27 dalībvalstīs) var tikt pieprasīts tos izpildīt.

Priekšlikums mazina šo sadrumstalotību un ierobežo ziņošanas un atbilstības nodrošināšanas pienākumus, uzliekot pakalpojumu sniedzējiem tikai racionalizētus, vairāk saskaņotus nosacījumus un pienākumus, kas noteikti regulā, tai skaitā saskaņoti ar citiem ES tiesību aktiem un politikas iniciatīvām, piemēram, ES ekonomiskās drošības stratēģiju, lai stiprinātu uzticamu un drošu tīklu un pakalpojumu sniegšanu. Turklāt attiecībā uz uzņēmumiem, kas vēlas nodrošināt tīklus un sniegt pakalpojumus vienotajā tirgū, priekšlikumā vienotās pases veidā ir saglabāta racionalizēta, uz paziņojumiem balstīta sistēma, bet pakalpojumu sniedzēji var darboties vienā, vairākās vai visās dalībvalstīs, pamatojoties uz vienas valsts regulatīvās iestādes apstiprinājumu. Šajā nolūkā tajā ir izklāstīti vispārējās atļaujas nosacījumi, vienotās pases procedūra un mehānismi koordinācijai, savstarpējai palīdzībai un konsekventai izpildei starp valsts regulatīvajām iestādēm ar *BEREC* un *ODN* atbalstu.

Attiecībā uz ietekmi uz MVU paredzams, ka vienkāršotas procedūras, tai skaitā vienota paziņošanas veidne un vienots paziņošanas mehānisms, samazinās administratīvās un atbilstības nodrošināšanas izmaksas pakalpojumu sniedzējiem, it īpaši MVU. Šie ietaupījumi ļaus MVU novirzīt resursus inovācijai un izaugsmei, nevis regulatīviem procesiem. Lielāka juridiskā noteiktība un regulējuma paredzamība vēl vairāk stiprina MVU konkurētspēju un atvieglo ienākšanu tirgū. MVU netieši gūst labumu arī no kopīgiem elastīgākiem piekļuves režīmiem, tai skaitā vienkāršotas piekļuves radiofrekvenču spektram un spektra koplietošanai, kas samazina šķēršļus ienākšanai tirgū un atbalsta inovatīvu pakalpojumu izstrādi un izvēršanu. Tas īpaši attiecas uz tādām nozarēm kā ražošana, veselība, lauksaimniecība un transports. Nav paredzama nesamērīga negatīva ietekme uz MVU. Gluži pretēji, paredzams, ka pasākumi radīs neto ieguvumus, tai skaitā izmaksu ietaupījumus un labākas inovācijas iespējas.

- **Pamattiesības**

Ir analizēta priekšlikuma ietekme uz vairākām pamattiesībām, piemēram, vārda un informācijas brīvību, nediskriminēšanu, patērētāju tiesību aizsardzību, arī patērētāju ar invaliditāti aizsardzību, personas datu aizsardzību un tiesībām uz privātumu. Konkrētāk, regula noteiks augstāku saskaņotības līmeni attiecībā uz galalietotāju tiesībām, vienlaikus saglabājot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni.

Priekšlikumā pilnībā ņemtas vērā pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Konkrēti, ierosināto pasākumu mērķis ir panākt augstāku savienotības līmeni un modernizētu patērētāju aizsardzības noteikumu kopumu. Tas savukārt nodrošinās nediskriminējošu piekļuvi jebkuram saturam un pakalpojumiem, arī publiskajiem pakalpojumiem, un palīdzēs veicināt vārda brīvību un darījumdarbības brīvību, kā arī ļaus dalībvalstīm ievērot Pamattiesību hartu.

Obligātas, bet nosacītas vara kabeļu tīklu atvienošanas prasības ieviešana ierobežo darījumdarbības brīvību saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 16. pantu. Tomēr šāds ierobežojums var būt pamatots, ja tas atbilst vispārējo interešu mērķim un nepieciešamības un proporcionalitātes principiem. Tirgus attīstība jau liecina, ka operatori pakāpeniski atsakās no vara kabeļu tīkliem, pamatojoties uz komerciāliem apsvērumiem, kas liecina, ka strukturēta vara kabeļu tīklu atvienošana nav pretrunā ar to interesēm. Ņemot vērā paredzamos sociālos, ekonomiskos un vidiskos ieguvumus, pasākums šķiet atbilstošs nepieciešamības prasībai. Turklāt ierosinātie ilgtspējas nosacījumi, iespēja ilgāk saglabāt vara kabeļu tīklus, ja nosacījumi nav izpildīti, un iespējama izņēmums attiecībā uz vara kabeļu tīklu atvienošanu, ja optiskās šķiedras vai cita piemērota savienotības risinājuma ieviešana nav iespējama, nodrošina proporcionalitātes ievērošanu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikuma ietekme uz budžetu ir sīki aprakstīta priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā. Kopumā, lai nodrošinātu pilnīgu un efektīvu iniciatīvas īstenošanu, ir nepieciešami 47 pilnslodzes ekvivalenti (*FTE*), ko veido 32 štatu sarakstā iekļautās amata vietas un 15 ārštata darbinieki (*CA* un *SNE*). Šo vajadzību nodrošinās ĢD darbinieki, kuri jau ir norīkoti attiecīgās darbības pārvaldībai un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD vai citos Komisijas dienestos. Papildus šiem esošajiem resursiem iniciatīvai nepieciešami 5 *FTE* kā ārkārtas papildu darbinieki, kas tiek pieprasīti papildus pašreizējam darbinieku skaitam, lai nodrošinātu pilnīgu un efektīvu iniciatīvas īstenošanu. No pašreizējās *BEREC* biroja budžeta izdevumu pozīcijas arī turpmāk tiks finansēta *ODN* neizmainītā daļa, savukārt papildu izdevumus, kas izriet no priekšlikumā aprakstītajiem jaunajiem *ODN* paredzētajiem uzdevumiem, finansēs no maksām par satelītsakaru spektra lietošanas atļaujām un, ja tādas būs pieejamas, no maksām par ES numerācijas atļaujām, kā arī no dalībvalstu brīvprātīgiem un natūrā sniegtiem ieguldījumiem.

Priekšlikumā ietverti arī uzdevumi, kuru izpildei *BEREC* birojā (kas tiks pārveidots par Digitālo tīklu biroju (*ODN*)) ir vajadzīgi papildu darbinieki, tādējādi kopumā palielinot darbinieku skaitu par 25 *FTE*, kas visi tiks finansēti no maksām.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisijai būtu jāuzrauga šīs regulas piemērošana un jānovērtē tās efektivitāte laika gaitā. Piecus gadus pēc regulas stāšanās spēkā un pēc tam ik pēc pieciem gadiem Komisijai būtu jāpārskata šīs regulas darbība un jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajos pārskatos it īpaši būtu jāizvērtē 69. un 83. panta ietekme uz tirgu un tas, vai *ex ante* un citas iejaukšanās pilnvaras saskaņā ar šo regulu ir pietiekamas, lai valsts regulatīvās iestādes varētu nodrošināt, ka konkurence elektronisko sakaru tirgos turpina attīstīties galalietotāju interesēs.

Valsts regulatīvajām iestādēm Komisijai būtu arī jāpaziņo to uzņēmumu nosaukumi, kas šīs regulas nolūkos atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un pienākumi, kas šādiem uzņēmumiem uzlikti saskaņā ar šo regulu. Par visām izmaiņām, kas ietekmē uzņēmumiem uzliktos pienākumus vai attiecīgos uzņēmumus, būtu nekavējoties jāpaziņo Komisijai.

Trīs gadu laikā pēc šīs regulas piemērošanas dienas Komisijai būtu jāpārskata, kā darbojas sadarbība ekosistēmā, maksimāli ņemot vērā *BEREC* ziņojumu par pamatnostādņu piemērošanas ietekmi uz efektīvu sadarbību ekosistēmā, kā arī par brīvprātīgas samierināšanas mehānisma darbību.

Turklāt līdz 2034. gada 30. jūnijam Komisijai būtu jāpārskata cenas ziņā pieejama universālā pakalpojuma darbības joma un universālā pakalpojuma pieejamība, ņemot vērā sociālo, ekonomisko un tehnoloģisko attīstību, tai skaitā pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Pārskatīšanā būtu jāņem vērā plašāk izmantotās tehnoloģijas, ko lieto lielākā daļa patērētāju. Komisijai būtu jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, kurā izklāstīti pārskatīšanas rezultāti.

Divu gadu laikā pēc šīs regulas piemērošanas sākuma *ODN* būtu jā sagatavo ziņojums par elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu vienoto tirgu. Šajā ziņojumā būtu jāsniedz pārskats par tirgus norisēm un jāizvērtē, kā saskaņā ar šo regulu ieviestie pasākumi ietekmē vienotā tirgus darbību, kā arī uzņēmumu apvienošanas ietekmi uz tirgu. Ziņojuma projekts pirms publicēšanas būtu jāiesniedz *BEREC* un *RSPB* apstiprināšanai. Pēc tam katru gadu būtu jāpublicē atjaunināti ziņojumi, lai sekotu līdzi progresam un jaunām tendencēm.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

I daļa. Darbības joma, mērķi un definīcijas

Šīs regulas I daļā ir noteikta horizontālā sistēma, kas reglamentē elektronisko sakaru nozares organizāciju ES. Tajā ir definēts tās priekšmets, darbības joma un galvenie jēdzieni, nosakot kopīgas definīcijas, kas attiecas uz tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un konsekvētu piemērošanu visās dalībvalstīs. Tajā izklāstīti arī vispārīgie mērķi un regulatīvie principi, pēc kuriem savā darbā vadās dalībvalstis, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, *BEREC*, *RSPB* un *ODN*, kā arī Komisija.

II daļa. Noturība

Ar II daļu tiek ieviests īpašs satvars tīklu un pakalpojumu noturībai un sagatavotībai, atzīstot, ka elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi un citas digitālās infrastruktūras ir būtiskas sabiedrības un ekonomikas darbībai. Šajā nolūkā tajā ir noteikti pienākumi un sadarbības mehānismi, lai nodrošinātu tīklu un pakalpojumu pieejamību un spējas lielu krīžu situācijās. Tas ietver arī ārkārtas gadījuma saziņas un publisko brīdinājumu nepārtrauktību. Tajā arī paredzēts pieņemt *BEREC* ziņojumu “Savienības sagatavotības plāns digitālajai infrastruktūrai”. Ziņojumā tiks iekļauts novērtējums, kopīgi darbības ieteikumi un krīzes pārvarēšanas prakse. Tajā tiks arī precizēta ES struktūru un valsts kompetento iestāžu attiecīgā loma uzraudzībā, koordinēšanā un reaģēšanā, tādējādi stiprinot saskaņotu un efektīvu ES mēroga pieeju noturībai un sagatavotībai elektronisko sakaru nozarē.

III daļa. Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase

III daļā ir noteikts vienotās pases satvars elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību. Tā apstiprina brīvību nodrošināt šādus tīklus un sniegt šādus pakalpojumus visā ES, ja vien ir izpildīti šajā regulā paredzētie kopīgie papildu nosacījumi un pienākumi. Tajā arī saglabāta racionalizēta, uz paziņojumiem balstīta sistēma, kas ļauj pakalpojumu sniedzējiem darboties vienā, vairākās vai visās dalībvalstīs, pamatojoties uz vienas valsts regulatīvās iestādes vienotu apstiprinājumu. Priekšlikums ir saskanīgs ar citām iniciatīvām par pastiprinātām IKT piegādes ķēdes drošības prasībām. Šajā nolūkā tajā ir izklāstīti vispārējās atļaujas nosacījumi, vienotās pases procedūra un mehānismi koordinācijai, savstarpējai palīdzībai un konsekventai izpildei starp valstu iestādēm ar *BEREC* un *ODN* atbalstu. *BEREC* pamatnostādnes sadarbībā ar citām kompetentajām iestādēm un Komisiju tiks noteikti procedūru aspekti mijiedarbībai starp pakalpojumu sniedzējiem, valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, kā arī dalībvalstīs piemērojamo nosacījumu un noteikumu tuvināšanai.

IV daļa. Resursi, radiofrekvenču spektrs un numerācija

IV daļā ir noteikts visaptverošs un uz nākotni vērsts satvars galveno elektronisko sakaru resursu pārvaldībai, sadalīšanai un izmantošanai. Tas ietver radiofrekvenču spektra un numerācijas resursus, atzīstot, ka tie ir stratēģiski svarīgi sabiedriskie labumi, kas ir būtiski savienotībai, inovācijai, drošībai un vienotā tirgus darbībai. Attiecībā uz radiofrekvenču spektru tajā ir izklāstīti kopīgi principi un mērķi koordinētai stratēģiskajai plānošanai un pārvaldībai ES līmenī saskaņā ar starptautiskajām saistībām, kā arī pastiprināti pārrobežu koordinācijas un kaitīgu traucējumu novēršanas mehānismi. Ar to tiek ieviesta tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitāte, veicināta spektra kopīga un efektīva izmantošana un paredzēta ES radiofrekvenču spektra stratēģija un ceļveži nolūkā nodrošināt paredzamību, savlaicīgu pieejamību un saskaņotību ar plašākiem ES politikas mērķiem.

Ar šo regulu tiek arī saskaņoti atļauju piešķiršanas režīmi, radiofrekvenču spektra piešķiršanas, ilguma, atjaunošanas, nodošanas un koplietošanas nosacījumi, kā arī nostiprinātas investīcijas veicinošas un konkurenci sekmējošas piešķiršanas procedūras. Turklāt ar to izveido ES mēroga instrumentus, piemēram, radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru, kopējus atļauju piešķiršanas nosacījumus, vienas pieturas aģentūras procedūras un ES atļaujas, tai skaitā īpašu sistēmu satelīttīkliem un pakalpojumiem ES. Konkrētāk, ar to nosaka ES līmeņa atļaujas satelītsignālu spektram, kā arī tā uzraudzību un izpildi. Turklāt tajā ir noteikta procedūra šādu atļauju piešķiršanai un paredzēti labāki koordinācijas mehānismi *ITU* pieteikumu iesniegšanai, kā arī nodrošināta līdzaspastāvēšana starp satelītu un virszemes radiofrekvenču spektra sadalījumu ES.

Vienlaikus IV daļā paredzēta Eiropas mēroga numerācijas resursu sistēma un izklāstīti noteikumi, kas reglamentē numerācijas resursus, nodrošinot to efektīvu pārvaldību, pieejamību un eksteritoriālu izmantošanu visā ES, atbalstot ES mēroga pakalpojumus un aizsargājot patērētāju tiesību aizsardzību un taisnīgu piekļuvi. Kopumā šo noteikumu mērķis ir nodrošināt efektīvu, koordinētu un nākotnes prasībām atbilstošu ierobežoto resursu izmantošanu, vienlaikus palielinot juridisko noteiktību, samazinot sadrumstalotību un ļaujot attīstīt inovatīvus pārrobežu elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus visā ES.

V daļa. Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence

V daļā ir izklāstīti noteikumi, kas nodrošina elektronisko sakaru tirgu pareizu darbību un konkurences efektivitāti visā ES.

Pirmkārt, ar to tiek ieviesta īpaša sistēma organizētai pārejai no mantotajiem vara kabeļu tīkliem uz *FTTH* tīkliem. Sistēmu piemēros, ja vara kabeļu tīkli paliks ekspluatācijā pēc noteikta datuma. Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem notiks, pamatojoties uz nacionālajiem plāniem, par kuriem jāpaziņo Komisijai. Šajos nacionālajos plānos tiks izskaidrots, i) kurās teritorijās un līdz kuram laikam vara kabeļu tīkli tiks atvienoti un ii) kādi pasākumi tiks veikti, lai atbalstītu pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem.

Sākotnējā posmā dalībvalstīm būs jānosaka vara kabeļu tīklu atvienošana teritorijās, kurās kumulatīvi ir izpildīti šādi divi nosacījumi: i) vismaz 95 % optiskās šķiedras pārklājuma un ii) cenas ziņā pieejamu mazumtirdzniecības savienotības pakalpojumu pieejamība. Pēdējā posmā nosacījumiem vairs nebūs nozīmes, un dalībvalstīm būs jāpieprasa atvienošana visās atlikušajās vara kabeļu tīklu atvienošanas teritorijās, izņemot teritorijās, kurās optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvērsana nav ekonomiski dzīvotspējīga un nav pieejams atbilstošs savienotības risinājums, kas varētu aizstāt uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus. Lai saglabātu nepārtrauktību un aizsargātu patērētājus, visā procesa gaitā tiek piemēroti aizsargpasākumi.

V daļa aptver arī regulējumu attiecībā uz piekļuvi zemei un tiesībām piekļūt infrastruktūrai, starpsavienojumiem un piekļuvi, kā arī simetrisku un uz BIT balstītu regulatīvo pasākumu piemērošanu. Tajā precizētas uzņēmumu tiesības un pienākumi sarunās par piekļuvi un starpsavienojumiem, kā arī piešķirtas pilnvaras valsts regulatīvajām iestādēm noteikt samērīgus pasākumus, lai pamatotos gadījumos nodrošinātu pilnīgu savienotību un sadarbspēju.

Šajā daļā ir saglabāti pašreizējās simetriskās un BIT piekļuves regulēšanas sistēmas galvenie aspekti. Attiecībā uz BIT noteikumos prioritāte piešķirta investīcijas veicinošam pasīvo tīklu (kabeļkanālu un stabu, ko operatori izmanto, lai izvērstu savus optiskās šķiedras kabeļu tīklus) piekļuves regulējumam un tiek veicināta piekļuves produktu saskaņošana. Attiecībā uz simetrisku piekļuvi noteikumu mērķis ir stimulēt optiskās šķiedras izmantošanu, saglabājot piekļuvi ēku iekšējai instalācijai, ja tas tiek pieprasīts. Turklāt VRI var izmantot simetriskus pasākumus, lai novērstu nepilnības vietējā līmenī, nosakot piekļuvi vietējiem optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Turklāt simetriskajiem noteikumiem būtu jāļauj pieslēgt galalietotājus, kuru telpas nav pieslēgtas, nosakot pienākumu optiskās šķiedras kabeļu tīklu operatoriem, kas tuvumā ierīko savu tīklu, nodrošināt šo lietotāju pieslēgumu.

V daļā nostiprinātas vienotā tirgus procedūras attiecībā uz valsts pasākumu projektiem, kas ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, nodrošinot konsekvētu piemērošanu visā ES, izmantojot saskaņotus paziņošanas, novērtēšanas un ieviešanas mehānismus.

VI daļa. Pakalpojumi

VI daļā ir izklāstīti ar pakalpojumiem saistīti pienākumi, kuru mērķis ir nodrošināt, ka galalietotāji ES var gūt labumu no būtiskas savienotības un vienota aizsardzības līmeņa. Ar to modernizē universālā pakalpojuma saistības, saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra 20. principu atjaunojot visu patērētāju, it īpaši patērētāju ar zemiem ienākumiem, tiesības piekļūt pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumam un balss sakaru pakalpojumiem par pieejamu cenu noteiktā atrašanās vietā. Tajā noteiktas kopīgas procedūras tam, kā dalībvalstis definē “pienācīgu” savienotību, ņemot vērā minimālo joslas platumu, kas ir pieejams lielākajai daļai patērētāju. Šīs kopīgās procedūras atbalsta *BEREC* norādījumi, un tās nodrošina joslas platumu, kas nepieciešams sociālai un ekonomiskai līdzdalībai sabiedrībā. Šajā daļā paredzēta arī strukturēta pieeja pieejamībai cenas ziņā, tai skaitā

mazumtirdzniecības cenu izmaiņu uzraudzība, pasākumi patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālām vajadzībām un īpašs atbalsts, lai nodrošinātu līdzvērtīgu piekļuvi galalietotājiem ar invaliditāti, vienlaikus ļaujot Komisijai pieņemt īstenošanas aktus par pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu, ņemot vērā valsts nosacījumus un kritērijus un metodiku, kas jāņem vērā pieejamības cenas ziņā novērtēšanā. Ir ierosināta jauna un elastīgāka pieeja finansējumam, nenosakot konkrētu nozari vai ar to saistīto finansēšanas mehānismu.

VI daļa vēl vairāk aizsargā galalietotāju tiesības digitālajā vidē. Tā saglabā piekļuvi atvērtam internetam, kodificējot galalietotāju tiesības piekļūt saturam un izplatīt to, kā arī izmantot lietojumprogrammas un galiekārtas pēc savas izvēles. Tas ir saistīts ar stingriem tīkla neitralitātes pienākumiem, uz kuriem attiecas tikai šauri definēti un samērīgi izņēmumi un stingru valsts regulatīvo iestāžu uzraudzību, ko papildina *BEREC* ziņojumi un pamatnostādnes. Tajā konsolidēti un atjaunināti galalietotāju aizsardzības noteikumi, kas izklāstīti trīs nodaļās.

Nodaļa “Patērētāju tiesības” attiecas uz patērētājiem un ietver mikrouzņēmumus un bezpeļņas organizācijas (daži noteikumi attiecas arī uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem), kā arī ietver nozarei specifiskus noteikumus par pārredzamību un līguma informāciju (tai skaitā līguma kopsavilkuma veidni), līguma ilgumu un izbeigšanu un piedāvājumu komplektiem.

Nodaļa “Galalietotāju tiesības” ietver pakalpojumu sniedzēju maiņu un numuru pārnēsāmību un nodrošina nediskriminēšanu.

Nodaļa “Galalietotājiem paredzētās iespējas un funkcijas” ietver pasākumus pret krāpnieciskām darbībām un nodrošina tādas kritiski svarīgus pakalpojumus kā uzticības tālrunus pazudušu bērnu meklēšanai, ārkārtas gadījuma saziņu un sabiedrības brīdināšanas sistēmas, kā arī Eiropas digitālās identitātes maka izmantošanu. Atspoguļojot tehnoloģiju attīstību un jaunus izaicinājumus galalietotāju aizsardzībai šajā jomā, nodaļā iekļauti arī atjaunināti noteikumi par izsaucēja numura uzrādīšanu, izsaucējas puses uzrādīšanu, automātisku izsaukumu pārdresēšanu un automatizētām izsaukumu sistēmām. Tajā ietverti noteikumi par līdzvērtīgu piekļuvi un izvēli galalietotājiem ar invaliditāti.

VI daļā ir saglabāti arī mērķorientēti noteikumi par sadarbību un saistībām, kas jāievēro, un Komisija ir pilnvarota ar deleģētajiem aktiem grozīt tehniskos pielikumus, lai tos atjauninātu nolūkā atspoguļot tehnoloģiju un sabiedrības attīstību.

VII daļa. Pārvaldība

VII daļā ir noteikts pārvaldības satvars, ar ko nodrošināt elektronisko sakaru vienotā tirgus saskaņotu, neatkarīgu un efektīvu darbību. Tajā ir noteikti valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm piemērojamie uzdevumi, pilnvaras un aizsargpasākumi, tām uzticēti skaidri noteikti uzdevumi, saglabāta to juridiskā un funkcionālā neatkarība no tirgus dalībniekiem un paredzēti atbilstoši resursi un budžeta autonomija. Tajā ir noteikti arī kopīgi principi attiecībā uz iecelšanu amatā, atlaišanu, pārskatatbildību un pārredzamību, kā arī pienākumi attiecībā uz sadarbību un koordināciju valsts un pārrobežu līmenī, kas savukārt veicina regulējuma konsekveni un savstarpēju uzticēšanos visā ES.

VII daļā vēl vairāk konsolidēta ES līmeņa pārvaldība, integrējot un stiprinot *BEREC*, *RSPB* un *ODN* lomu. Tajā ir precizēti *BEREC* mērķi, uzdevumi un iekšējā organizācija, palielinot tās spēju veicināt tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu, izmantojot atzinumus, pamatnostādnes, ziņojumus un paraugpraksi, ko papildina strukturēta datu vākšana un tirgus

uzraudzība. Un, ņemot vērā ģeopolitisko kontekstu, tā stiprina *BEREC* kompetences, kas saistītas ar noturību un sagatavotību, piemēram, pieņemot ES sagatavotības plānu digitālajai infrastruktūrai. Vienlaikus ar *RSPB* palīdzību tiek izveidota stabilāka radiofrekvenču spektra stratēģiskās pārvaldības sistēma, nosakot tās konsultatīvo un koordinējošo lomu ES radiofrekvenču spektra politikā, pārrobežu koordināciju un starptautisko iesaisti, vienlaikus nodrošinot ciešu sadarbību ar *BEREC* savstarpēji saistītos regulatīvos un spektra jautājumos.

VII daļā ir izklāstīts visaptverošs organizatoriskais, finansiālais un pārskatatbildības satvars *ODN* kā ES struktūrai, kas atbalsta gan *BEREC*, gan *RSPB*. Tajā ir izklāstīti *ODN* uzdevumi, pārvaldības struktūra, plānošana, budžeta un personāla noteikumi un nodrošināta pārredzamība, pareiza finanšu pārvaldība un efektīva pārraudzība, tai skaitā krāpšanas apkarošanas, revīzijas un izvērtēšanas mehānismi.

VIII daļa. Vispārīgi un nobeiguma noteikumi

VIII daļā ir izklāstīti vispārīgie, procesuālie un nobeiguma noteikumi, kas nodrošina šīs regulas efektīvu, pārredzamu un vienotu piemērošanu visā ES. Ar to izveido visaptverošu satvaru saskaņotai informācijas sniegšanai, apmaiņai un publicēšanai, pilnvarojot valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, *BEREC* un *RSPB* pieprasīt samērīgu, pamatotu un savlaicīgu informāciju no uzņēmumiem, arī par ilgtspēju, vienlaikus aizsargājot konfidencialitāti, datu aizsardzību un komercnoslēpumus. Turklāt tajā paredzēti regulāri ģeogrāfiski apsekojumi par tīklu izvēršanu un prognozēm, kas ļauj veikt uz pierādījumiem balstītus regulatīvus pasākumus, iespējams, sekmējot uz informāciju balstītus lēmumus par publisko finansējumu un koordinētu plānošanu, arī pārejā no mantotajiem tīkliem uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem.

VIII daļa arī pastiprina atvērtību, līdzdalību un regulatīvo konsekvenci, izmantojot strukturētus apspriešanās un pārredzamības mehānismus. Tā paredz sabiedrisko apspriešanu par pasākumu projektiem ar būtisku ietekmi uz tirgu, pieklūstamas apspriešanās procedūras un sistemātisku galalietotāju – arī patērētāju un galalietotāju ar invaliditāti – un citu ieinteresēto personu iesaisti. ES līmenī ar to ievieš saskaņošanas un standartizācijas procedūras, kas ļauj Komisijai ar *BEREC* vai *RSPB* atbalstu novērst atšķirības, kuras var sadrumstalot vienoto tirgu, vienlaikus tehnoloģiski neitrālā veidā veicinot sadarbībspējīgus, nākotnes prasībām atbilstošus tehniskos standartus.

VIII daļā ir paredzēti skaidri noteikumi par strīdu izšķiršanu, atbilstību, izpildi un juridisko noteiktību. Ar to izveido ārpustiesas un regulatīvus strīdu izšķiršanas mehānismus valsts un pārrobežu līmenī, ko papildina norādījumi un brīvprātīgas samierināšanas mehānisms, lai veicinātu sadarbīgu, inovatīvu un ilgtspējīgu praksi ekosistēmā. Tajā ir noteiktas samērīgas izpildes pilnvaras, sankcijas un aizsargpasākumi, tai skaitā pārsūdzības tiesības, un noteikta deleģēto un īstenošanas pilnvaru izmantošana, komiteju procedūras, uzraudzība, pārskatīšana un pārejas pasākumi.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par digitālajiem tīkliem, ar ko groza Regulu (ES) 2015/2120, Direktīvu 2002/58/EK un Lēmumu Nr. 676/2002/EK un atceļ Regulu (ES) 2018/1971, Direktīvu (ES) 2018/1972 un Lēmumu Nr. 243/2012/ES (Digitālo tīklu akts)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un it īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁴,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁵,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Tehnoloģijas strauji attīstās, datplūsmas ievērojami pieaug, un pieaug pieprasījums pēc gigabitiskas savienotības. Moderna un ilgtspējīga digitālā infrastruktūra savienotībai un datošānai ir būtisks digitalizācijas veicinātājs un tādējādi gan rūpniecības konkurētspējai, gan sabiedrībai, lai tā varētu pilnībā izmantot digitālos pakalpojumus. Šā iemesla dēļ Savienībā ir vajadzīga kvalitatīva, droša un noturīga savienotība visiem un visur, arī cenas ziņā pieejama piekļuve cilvēkiem ar zemiem ienākumiem un visās teritorijās, tai skaitā lauku un attālos apvidos, salās un kalnainos, mazapdzīvotos vai tālākajos reģionos.
- (2) Iekšējais tirgus elektronisko sakaru jomā joprojām ir sadrumstalots 27 valstu tirgos, un Eiropas operatori vēl aizvien saskaras ar šķēršļiem pārrobežu darbībai un darbības paplašināšanai, kas ierobežo to spēju investēt, ieviest jauninājumus un konkurēt paplašinātajā savienotības ekosistēmā vienlīdzīgos konkurences apstākļos. Citi dalībnieki, kas ienāk plašākā savienotības ekosistēmā, piemēram, satura un lietojumprogrammu nodrošinātāji (SLPN), lielā mērā gūst labumu no iedibināšanas valsts režīma un tāpēc darbojas Savienībā vienā vienotajā tirgū. Šie nevienlīdzīgie konkurences apstākļi starp dažādiem ekosistēmas dalībniekiem ir atzīti Komisijas Baltajā grāmatā “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības”²⁶, kā arī

²⁴ OV C , , . lpp.

²⁵ OV C , , . lpp.

²⁶ Komisijas 2024. gada 21. februāra Baltā grāmata “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības”, COM(2024) 81 final.

Letas ziņojumā²⁷. Šajā kontekstā Eiropadome 2025. gada oktobra secinājumos uzsvēra, ka ir jāpieliek īpašas pūles, lai “padziļinātu vienoto tirgu elektronisko sakaru jomā”.

- (3) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/2481²⁸ tika izveidoti Digitālās desmitgades politikas programmas digitālie mērķrādītāji 2030. gadam. Minētā programma atspoguļo sagaidāmos savienotības mērķrādītājus, saskaņā ar kuriem visi galalietotāji noteiktā atrašanās vietā ir aptverti gigabitiskā tīklā līdz tīkla pieslēgumpunktam un visas apdzīvotās teritorijas aptvertas ar nākamās paaudzes ātrdarbīgiem bezvadu tīkliem, kuru veikspēja ir vismaz līdzvērtīga 5G veikspējai. Lai sasniegtu minētos mērķrādītājus, politikai būtu jāvienkāršo, jāpaātrina un jāsamazina gigabitisko fiksēto un bezvadu tīklu izvēršanas izmaksas visā Savienībā, arī samazinot administratīvo slogu gan operatoriem, gan valstu pārvaldes iestādēm.
- (4) Ar Direktīvu (ES) 2018/1972 tika izveidots Eiropas Elektronisko sakaru kodekss (EESK). EESK ar saviem mērķiem veicināt savienotību un piekļuvi progresīviem tīkliem un to izmantošanu palīdzēja sasniegt vai saglabāt patiesu konkurenci elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu tirgos. Dalībvalstīm līdz 2020. gada 21. decembrim bija jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai ieviestu EESK savos tiesību aktos. Pilnīga transponēšana visās 27 dalībvalstīs tika pabeigta tikai 2024. gadā. Šāda ilga kavēšanās no direktīvas pieņemšanas līdz tās transponēšanai dalībvalstu tiesību sistēmās vairs nav piemērota straujajām tehnoloģiju pārmaiņām pašreizējā ģeopolitiskajā un ekonomiskajā kontekstā, kad ir nepieciešami noteikumi, kuriem var būt ātra ietekme uz tirgu. Turklāt daži valstu noteikumi, kas ir saistīti ar EESK noteikumiem, ir plašāki par to, kas būtu noteikti nepieciešams transponēšanas pilnīgumam un atbilstībai. Tāpēc EESK kā direktīva ir radījusi sadrumstalotību valstu līmenī un līdz ar to nav nodrošinājusi īstu vienoto tirgu. Tādēļ EESK ir jāpārveido par regulu un EESK noteikumi jāapvieno ar noteikumiem, kas ir saistīti ar attiecīgajiem mērķiem, bet ir noteikti citās direktīvās, regulās vai lēmumos, tai skaitā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1971²⁹. Tāpēc Direktīva 2018/1972, Regula (ES) 2018/1971, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 243/2012/ES³⁰, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/2120³¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/58/EK³² daļas būtu jāapvieno vienā regulā – Digitālo tīklu aktā.

²⁷ <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj>).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1971 (2018. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (BEREC) un BEREC atbalsta aģentūru (BEREC birojs), groza Regulu (ES) 2015/2120 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1211/2009 (OV L 321, 17.12.2018. 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1971/oj>).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 243/2012/ES (2012. gada 14. marts), ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu (OV L 081, 21.3.2012., 7. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj)), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīvu (ES) 2018/1972 (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 (2015. gada 25. novembris), ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērtam internetam un mazumtirdzniecības maksu par regulētiem ES iekšzemes sakariem un groza Direktīvu 2002/22/EK un Regulu (ES) Nr. 531/2012 (OV L 310, 26.11.2015., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2120/oj>).

- (5) Komisija 2024. gada Baltajā grāmatā “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības”³³ konstatēja, ka savienotības nozarē notiek būtiskas tehnoloģiskas pārmaiņas, kurās digitālā infrastruktūra arvien vairāk balstās uz mākoņdatošanu un mākslīgo intelektu un savienotības ekosistēma paplašinās, lai sniegtu jaunus inovatīvus pakalpojumus. Tādēļ ir jāņem vērā pāreja no elektronisko sakaru tīkliem uz “digitālajiem tīkliem”.
- (6) Šī regula neaptver saturu, kas tiek piegādāts caur elektronisko sakaru tīkliem, izmantojot tādus elektronisko sakaru pakalpojumus kā satura apraide, finanšu pakalpojumi un daži informācijas sabiedrības pakalpojumi, un neskar Savienības vai valsts līmenī veiktos pasākumus attiecībā uz šādiem pakalpojumiem saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem, lai veicinātu kultūras un valodu daudzveidību un nodrošinātu mediju plurālisma aizsardzību. Televīzijas programmu saturu aptver Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES³⁴. Audiovizuālās politikas un satura regulējuma mērķis ir sasniegt vispārējo interešu mērķus, piemēram, vārda brīvību, mediju plurālismu, objektivitāti, kultūras un valodu daudzveidību, sociālo integrāciju, patērētāju tiesību aizsardzību un nepilngadīgo aizsardzību. Elektronisko sakaru regulēšanas un satura regulējuma nodalīšana neietekmē to, ka tiek ņemtas vērā starp tiem esošās saiknes, it īpaši, lai garantētu mediju plurālismu, kultūras daudzveidību un patērētāju tiesību aizsardzību. Kompetentajām iestādēm atbilstīgi to kompetencei būtu jādod ieguldījums tādas politikas īstenošanas nodrošināšanā, kuras mērķis ir veicināt minētos mērķus.
- (7) Šī regula neietekmē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/53/ES³⁵ piemērošanu radioiekārtām, taču aptver automobiļa radiouztvērējus un patērētāja radiouztvērējus un patērētāja ciparu televīzijas iekārtas. Lai nodrošinātu garantijas gala–gala sadarbībai, ir jāreglamentē daži Direktīvā 2014/53/ES definēto radioiekārtu un ciparu televīzijā izmantoto patērētāju iekārtu aspekti, lai atvieglotu piekļuvi galalietotājiem ar invaliditāti. Ir svarīgi, ka valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes mudina tīkla operatorus un iekārtu ražotājus sadarboties, lai atvieglinātu galalietotāju ar invaliditāti piekļuvi elektronisko sakaru pakalpojumiem. Lai nodrošinātu koordinētu pieeju attiecībā uz radio galiekārtu atļauju piešķiršanas režīmu, būtu jāreglamentē arī radiofrekvenču spektra neekskluzīva izmantošana šādu radio galiekārtu pašizmantošanai.
- (8) Prasības elektronisko sakaru tīklu spējām pastāvīgi aug. Agrāk uzmanības centrā galvenokārt bija augošās platjoslas pieejamība visur un katram atsevišķam lietotājam, taču tagad arvien nozīmīgāki kļūst citi parametri, piemēram, lejuplīnijas un augšuplīnijas datu pārraides ātrums, latentums, pieejamība un uzticamība. Pašreizējā atbilde uz minēto pieprasījumu ir nemitīgi tuvināt optisko šķiedru galalietotājam, un

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj>).

³³ COM(2024) 81 final.

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/53/ES (2014. gada 16. aprīlis) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/5/EK (OV L 153, 22.5.2014., 62. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj>).

nākotnes “gigabitiskie tīkli” prasa veikspējas parametrus, kas ir līdzvērtīgi tiem, ko spēj sniegt uz optiskās šķiedras elementiem balstīts tīkls vismaz līdz tīkla pieslēgumpunktam. Bezvadu savienojuma gadījumā tas atbilst tīkla veikspējai, kas līdzvērtīga tādai, kas sasniedzama, balstoties uz ierīkotu optiskās šķiedras kabeli līdz bāzes stacijai, ko uzskata par tīkla pieslēgumpunktu. Šādi gan fiksētie, gan mobilie gigabitiskie tīkli spēj nodrošināt datu pārraides ātrumu vismaz viens gigabits sekundē augšuplīnijas un lejuplīnijas režīmā, kā arī citus progresīvus veikspējas parametrus, piemēram, zemu latentumu un augstu stabilitāti. Termins “gigabitiskais tīkls” aizstāj terminu “ļoti augstas veikspējas tīkls” ar atjauninātiem veikspējas raksturlielumiem, kas atbilst tehnoloģiju un tirgus attīstībai. Tādējādi, pamatojoties uz šo regulu, visas atsauces uz terminu “ļoti augstas veikspējas tīkls”, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 2) punktā, uzskata par atsaucēm uz terminu “gigabitiskais tīkls”, kas definēts šajā regulā.

- (9) Daži šīs regulas aptvertie elektronisko sakaru pakalpojumi varētu ietilpt arī termina “informācijas sabiedrības pakalpojums” definīcijā, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535 1. pantā³⁶. Minētās direktīvas noteikumi, kas reglamentē informācijas sabiedrības pakalpojumus, attiecas uz minētajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem tiktāl, ciktāl šajā regulā vai citos Savienības tiesību aktos nav konkrētāku noteikumu, kas piemērojami elektronisko sakaru pakalpojumiem. Tomēr šī regula aptver tādus elektronisko sakaru pakalpojumus kā balss telefonija, ziņapmaiņas pakalpojumi un elektroniskais pasts. Viens un tas pats uzņēmums, piemēram, interneta pakalpojumu sniedzējs, var piedāvāt gan elektronisko sakaru pakalpojumus, piemēram, piekļuvi internetam, gan pakalpojumus, ko šī regula neaptver, piemēram, tīmekļa un ar sakariem nesaistītu saturu.
- (10) Viens un tas pats uzņēmums, piemēram, kabeļtīkla operators, var piedāvāt gan elektronisko sakaru pakalpojumus, piemēram, televīzijas signālu pārraidīšanu, gan pakalpojumus, ko šī regula neaptver, piemēram, skaņas vai televīzijas satura apraides pakalpojumu piedāvājuma komercializēšanu, tāpēc šādam uzņēmumam var uzlikt papildu pienākumus attiecībā uz tā darbību kā satura nodrošinātājam vai izplatītājam, saskaņā ar noteikumiem, kas nav šīs regulas noteikumi, neskarot šīs regulas pielikumā izklāstītos nosacījumus.
- (11) Lai pakalpojums ietilptu termina “elektronisko sakaru pakalpojums” definīcijas tvērumā, tam parasti jābūt sniedzamam par atlīdzību. Pilnībā atzīstot, ka personas datu aizsardzība ir pamattiesības un ka tāpēc personas datus nevar uzskatīt par precī, piekļuve personas datiem, to izmantošana vai citāda apstrāde elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas kontekstā būtu pielīdzināma atlīdzībai, ja pakalpojuma sniedzējs pieprasa un galalietotājs apzināti tieši vai netieši sniedz pakalpojumu sniedzējam personas datus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679³⁷ nozīmē. Iepriekš minētais aptver arī situācijas, kad galalietotājs atļauj piekļūt informācijai, aktīvi to nesniedzot; te ir runa par, piemēram, personas datiem – tai skaitā IP adresi – vai citu automātiski ģenerētu informāciju, piemēram informāciju,

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj>).

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

kuru savāc un pārsūta sīkdatnē vai izmantojot līdzīgas tehnoloģijas. Personas dati jebkurā gadījumā būtu jāapstrādā atbilstoši Savienības datu aizsardzības tiesību aktiem. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk “Tiesa”) praksi par LESD 57. pantu³⁸ atlīdzība Līguma nozīmē pastāv arī tad, ja pakalpojumu sniedzējam maksā trešā persona, nevis pakalpojuma saņēmējs. Tāpēc atlīdzības jēdzienam būtu jāaptver arī situācijas, kad galalietotājam tiek rādītas reklāmas.

- (12) Starppersonu sakaru pakalpojumi ir pakalpojumi, kas nodrošina starppersonu un interaktīvu informācijas apmaiņu, un tie aptver tādus pakalpojumus kā tradicionālie balss izsaukumi starp divām privātpersonām, kā arī visu veidu e-pasta vēstules, ziņapmaiņu vai grupu tērzētavas. Starppersonu sakaru pakalpojumi aptver tikai saziņu noteikta skaita (citiem vārdiem sakot, skaits nav potenciāli neierobežots) fizisku personu starpā, un šo skaitu nosaka paziņojuma nosūtītājs. Saziņai ar juridiskām personām būtu jāietilpst definīcijā tad, ja fiziskas personas rīkojas juridisko personu uzdevumā vai ir iesaistītas vismaz vienā saziņas pusē. Interaktīva saziņa nozīmē, ka pakalpojums informācijas saņēmējam ļauj atbildēt. Pakalpojumi, kas neatbilst šīm prasībām, piemēram, lineārā apraide, pieprasījumuvideo, tīmekļa vietnes, sociālie tīkli, emuāri vai informācijas apmaiņa starp iekārtām, nebūtu uzskatāmi par starppersonu sakaru pakalpojumiem. Izņēmuma apstākļos pakalpojums nebūtu uzskatāms par starppersonu sakaru pakalpojumu, ja starppersonu interaktīvas saziņas mehānisms irniecīgs un tikai cita pakalpojuma papildelements un objektīvu tehnisku iemeslu dēļ nav izmantojams bez galvenā pakalpojuma, un tā integrācija nav līdzeklis, ar ko apiet elektronisko sakaru pakalpojumu noteikumu piemērošanu. Kā elementi izņēmumā no definīcijas termini “niecīgs” un “tikai papildelements” būtu jāinterpretē šauri un no objektīva galalietotāja viedokļa. Starppersonu sakaru elementu varētu uzskatīt parniecīgu, ja tā objektīvais pielietojums galalietotājam ir ļoti ierobežots un galalietotāji to reāli neizmanto gandrīz nemaz. Piemērs tādām elementam, ko varētu uzskatīt par tādu, kas ir ārpus starppersonu sakaru pakalpojuma definīcijas tvēruma, principā varētu būt saziņas kanāls tiešsaistes spēlēs, atkarībā no pakalpojuma saziņas mehānisma iezīmēm.
- (13) Starppersonu sakaru pakalpojumi, kas izmanto numurus no valstu un starptautiskajiem numerācijas plāniem, pieslēdzas publiski piešķirtienu numerācijas resursiem. Šie numuratkārīgie starppersonu sakaru pakalpojumi ietver gan pakalpojumus, kuriem tiek piešķirti galalietotāju numuri, lai nodrošinātu gala-gala savienotību, gan pakalpojumus, kas ļauj galalietotājiem sazināties ar personām, kam šādi numuri ir piešķirti. Numura izmantošana par identifikatoru nebūtu uzskatāma par līdzvērtīgu numura izmantošanai tad, ja pieslēdzas publiski piešķirtienu numuriem, un tādēļ pati par sevi nebūtu uzskatāma par pietiekamu, lai pakalpojumu varētu kvalificēt kā numuratkārīgu starppersonu sakaru pakalpojumu. Numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem pienākumi būtu jāpiemēro tikai tad, ja sabiedrības interesēs ir nepieciešams, ka visu veidu starppersonu sakaru pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai tie sava pakalpojuma sniegšanai izmanto numurus, tiek piemēroti īpaši regulatīvi pienākumi. Ir pamats numuratkārīgus starppersonu sakaru pakalpojumus traktēt atšķirīgi, jo tie piedalās publiski nodrošinātā sadarbīspējīgā ekosistēmā un no tās arī gūst labumu.

³⁸ Tiesas spriedums, 1988. gada 26. aprīlis, C-352/85, *Bond van Adverteerders* u. c. / Nīderlandes valsts, C-352/85, ECLI: EU:C:1988:196.

- (14) Tīkla pieslēgumpunkts regulatīviem mērķiem reprezentē robežu starp elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu regulējumu un telesakaru galiekārtu regulējumu. Tīkla pieslēgumpunkta atrašanās vietas definēšana ir valsts regulatīvās iestādes pienākums.
- (15) Starpsavienojuma jēdziens būtu jāsaprot kā tāds, kas galvenokārt attiecas uz tehnisko starpsavienojumu starp tīkliem neatkarīgi no tā, vai šādi tīkli ir publiskie elektronisko sakaru tīkli vai privāti tīkli, tai skaitā tie, kas pieder satura un lietojumprogrammu nodrošinātājiem vai ko tie ekspluatē, arī satura piegādes infrastruktūra. Tehnoloģiju un komerciālā attīstība ir veicinājusi arvien plašāku kešatmiņu, satura piegādes mezglu un citu metožu ieviešanu, kas uzlabo datplūsmas apmaiņu un optimizē gala–gala veiktspēju, tādējādi veicinot ciešāku tehnisko sadarbību un biežākus starpsavienojumus starp publiskajiem un privātajiem tīkliem.
- (16) Būtu jāatjaunina arī jaunā tiesiskā regulējuma mērķi, lai risinātu nozares problēmas un nodrošinātu, ka to var pielāgot turpmākajām norisēm. Līdz ar elektronisko sakaru tīklu tehnoloģisko pārveidi par digitālajiem tīkliem, kuros integrēti uz mākoņdatošanu un mākslīgo intelektu (MI) balstīti risinājumi, savienotības ekosistēma paplašinās. Tāpēc šai regulai būtu jāatbalsta nozares konkurētspēja un spēja sekmīgi īstenot šo pārveidi. Tai būtu jāveicina inovācija un efektīva sadarbība starp plašu dalībnieku loku paplašinātās savienotības ekosistēmā.
- (17) Lai palielinātu nozares konkurētspēju un noturību, šai regulai būtu jāveicina elektronisko sakaru vienotā tirgus attīstība, ieviešot vienkāršotus un vēl vairāk saskaņotus pasākumus, atvieglojot darbības izvērsšanu Savienībā, atbalstot un stimulējot inovāciju un investīcijas modernos, noturīgos un ilgtspējīgos tīklos un pakalpojumos. Iepriekš minētajam būtu jāatvieglo elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu – arī Eiropas mēroga satelītsakaru pakalpojumu – pārrobežu nodrošināšana, kā arī Eiropas digitālo tīklu attīstība.
- (18) Savienības digitālās infrastruktūras un pakalpojumu noturības stiprināšana ir ļoti svarīga, lai palielinātu sagatavotību saistībā ar dabas katastrofām, cilvēka radītiem draudiem un krīzēm, kā arī tīklu un radiosignālu traucējumiem. Šajā nolūkā šai regulai būtu jāstiprina Savienības stratēģiskā autonomija, nodrošinot noturīgu digitālo infrastruktūru un pakalpojumus, kā arī sagatavotību ārkārtas situācijām, piemēram, fiziskiem uzbrukumiem, kiberuzbrukumiem, hibrīduzbrukumiem un dabas katastrofām, darot pieejamus ietekmes mīkstināšanas pasākumus, uzlabojot noturību, it īpaši nodrošinot kritisko tīkla segmentu redundanci, balstoties uz zemes un ārpuszemes tīklu saskaņotu integrāciju, un nodrošinot sabiedrībai nepieciešamās tīkla spējas reaģēšanai krīzes situācijās.
- (19) Tā kā infrastruktūras līmenī joprojām pastāv šaurās vietas un šķēršļi ienākšanai tirgū, arī saistībā ar pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, ir jānodrošina ilgtspējīga konkurence, ieviešot vienkāršotu tiesisko regulējumu piekļuves jomā, kas novērš tirgus nepilnības, lai galalietotāji arī turpmāk gūtu labumu no plašāka progresīvu, cenas ziņā pieejamu un kvalitatīvu pakalpojumu klāsta.
- (20) Nākotnē, attīstoties konkurencei tirgos, ir jāsamazina nozarei specifiskais *ex ante* regulējums un galu galā jānodrošina, ka elektroniskos sakarus reglamentē tikai konkurences tiesības. Tāds bija mērķis, kopš 2009. gadā tika pieņemts pirmais elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu tiesiskais regulējums. Tomēr pašreizējais regulējums ir radījis sadrumstalotību valstu starpā un nav ļāvis pabeigt vienotā tirgus izveidi, tāpēc ir nepieciešama lielāka konsekvence attiecībā uz *ex ante* regulatīvajiem pienākumiem. Ņemot vērā to, ka pēdējos gados elektronisko sakaru tirgos ir bijusi vērojama spēcīga konkurences dinamika, ir būtiski, lai *ex ante* regulatīvos pienākumus

piemērotu vienīgi tad, ja attiecīgajos tirgos pastāv tirgus nepilnības, neskarot konkurences tiesību piemērošanu.

- (21) Ir arī nepieciešami pienācīgi stimuli investīcijām gigabitiskos tīklos (tai skaitā modernos 5G, 6G, optiskās šķiedras, zemūdens sakaru kabeļu un maģistrālos tīklos), kas veicinās inovācijas saistībā ar satura ziņā daudzveidīgiem interneta pakalpojumiem un stiprinās Savienības vispārējo konkurētspēju. Tāpēc ir būtiski veicināt efektīvas investīcijas minēto tīklu un risinājumu attīstībā un atbalstīt gigabitisko tīklu un elektronisko sakaru pakalpojumu plašu pieejamību un plašāku apguvi, arī savlaicīgi pārejot uz pilnībā optiskās šķiedras kabeļu tīklos balstītu vidi visā Savienībā.
- (22) Dalībvalstīm, valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm un ieinteresētajām personām minētais savienotības mērķis izpaužas, no vienas puses, kā centieni izveidot visjaudīgākos tīklus un pakalpojumus, kas ir ekonomiski ilgtspējīgi attiecīgajā teritorijā, un, no otras puses, kā teritoriālās kohēzijas īstenošana, t. i., dažādās teritorijās pieejamās jaudas konverģence.
- (23) Lai elektronisko sakaru regulējumu cieši salāgotu ar Savienības mērķiem attiecībā uz pāreju uz mazoglekļa ekonomiku, ir jāveicina ilgtspējīgi tīkli un pakalpojumi, atbalstot pievilcīgus investīciju nosacījumus energoefektīviem un mazoglekļa tīkliem un risinājumiem. Konkrētāk, minētais mērķis būtu jāsaskaņo ar tādas savienotības veicināšanu, kas nodrošina energoefektivitāti un oglekļneitralitāti citās rūpniecības nozarēs, un investīcijām energoefektīvā savienotības infrastruktūrā saskaņā ar atjaunināto taksonomijas satvaru un saistīto Savienības telesakaru tīklu ilgtspējas rīcības kodeksu. Ir arī jāveicina sadarbība starp aktoriem, kas iesaistīti gala–gala pakalpojumu sniegšanā, attiecībā uz datplūsmas efektīvu pārvaldību.
- (24) Lai sasniegtu šos mērķus, valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm vajadzības gadījumā sava rīcība būtu jākoordinē ar citu dalībvalstu iestādēm un ar Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*), Radiofrekvenču spektra politikas struktūru (*RSPB*) un Digitālo tīklu biroju (*ODN*).
- (25) Pēc 2022. gada 9. marta Nevēras aicinājuma dalībvalstis veica Eiropas sakaru infrastruktūras un tīklu riska novērtējumu. Lai mīkstinātu konstatētos riskus, šajā novērtējumā dalībvalstīm, Komisijai un Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūrai (*ENISA*) tika sniegti vairāki stratēģiski un tehniski ieteikumi, kas īstenojami ar *BEREC* atbalstu. Daži no stratēģiskajiem ieteikumiem riska novērtējumā ierosina i) novērtēt starptautisko starpsavienojumu noturību, ii) novērtēt interneta pamatinfrastruktūras (piemēram, zemūdens sakaru kabeļu) kritiskumu, noturību un redundanci un iii) stiprināt Savienības spējas un koordinētu rīcību, lai stiprinātu sakaru infrastruktūru noturību. Lai sasniegtu efektīvu sagatavotību un uzlabotu noturību, būtu jāstiprina sadarbība starp valsts kompetentajām iestādēm un Savienības līmeņa struktūrām, cita starpā izmantojot kopīgus norādījumus un savlaicīgu informācijas apmaiņu.
- (26) Elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi ir kritiski svarīgs Savienības sabiedrības un ekonomikas pamats. Lai gan Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555³⁹ attiecas uz būtisko vienību, svarīgo vienību, kā arī kritiski svarīgu vienību kiberdrošību un noturību, ir vēl vairāk jāuzlabo elektronisko sakaru vispārējā noturība, sagatavotība un nepārtrauktība Savienības līmenī, arī situācijās, kas saistītas ar

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

pārrobežu vai liela mēroga dabas vai cilvēka izraisītiem traucējumiem, krīzēm vai nepārvaramu varu, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus. *ODN* būtu jāuzņemas centrālā koordinācijas loma attiecībā uz noturību elektronisko sakaru nozarē, pamatojoties uz tā kompetenci, tirgus uzraudzību un Savienības mēroga perspektīvu. Tādēļ *ODN* būtu jāapmainās ar informāciju un jāveic koordinācija ar valsts regulatīvajām iestādēm, Komisiju un citām attiecīgajām Savienības struktūrām un aģentūrām, tai skaitā *ENISA*, kā arī attiecīgā gadījumā ar starptautiskām organizācijām, piemēram, NATO, jautājumos, kas saistīti ar elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu Savienības līmeņa novērtēšanu, uzraudzību, analīzi un sagatavotību un to spēju veicināt Savienības sabiedrības un ekonomikas vispārējo noturību, vienlaikus pilnībā ievērojot *ENISA*, Tīklu un informācijas sistēmu sadarbības grupas (“TID sadarbības grupa”) un Eiropas Kiberkrīžu sadarbības organizāciju tīkla (“*EU-CyCLONe*”) lomu saskaņā ar Savienības kiberdrošības un civilās aizsardzības regulējumiem.

- (27) Šajā kontekstā *ODN* būtu jāuztic uzdevums nodrošināt saskaņotu pārrobežu pieeju elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem. *ODN* lomai būtu jāpapildina Direktīva (ES) 2022/2555, neskarot tās noteikumus un koncentrējoties uz sistēmas mēroga sagatavotību, savstarpēji aizvietojamu infrastruktūru, Eiropas tīklu un pakalpojumu nepārtrauktību un koordinētu reakciju krīzes situācijās.
- (28) Savienībā, ja rodas dabas vai cilvēka izraisīti traucējumi, krīzes vai nepārvarama vara, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus, elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu pieejamībai un īpašajām iespējām ir izšķiroša nozīme, jo tie ļauj iedzīvotājiem laikus saņemt informāciju, uzturēt sociālo un ekonomisko mijiedarbību un piekļūt sabiedriskajiem un ar ārkārtas situācijām saistītajiem pakalpojumiem, kā arī ļauj valstu iestādēm sazināties ar iedzīvotājiem un organizēt glābšanas un palīdzības pasākumus. Tāpēc, neskarot Direktīvu (ES) 2022/2555, visiem publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem un citiem nodrošinātājiem saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību būtu jāpieņem pasākumi, kas palīdz nodrošināt starppersonu sakaru pakalpojumu un interneta piekļuves pakalpojumu pieejamību šādu notikumu gadījumā. Tādu elektronisko sakaru tīklu (piemēram, zemūdens sakaru kabeļu) nodrošinātāji, kurus pilnībā vai galvenokārt izmanto, lai sniegtu sabiedrībai pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus vai informācijas sabiedrības pakalpojumus, varētu nodrošināt redundanci šādās kritiskās situācijās. Tiem, ciktāl tas ir tehniski iespējams un ciktāl tas atbilst sabiedrības interesēm, būtu jāsadarbjas un jāveicina starppersonu sakaru pakalpojumu un interneta piekļuves pakalpojumu pieejamība, ja iepriekš minētie liela mēroga notikumi kritiski traucē publiski pieejamo elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu darbību.
- (29) Galalietotājiem vajadzētu būt iespējai lūgt kompetento iestāžu palīdzību vai atbalstu, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, un saņemt informāciju no kompetentajām iestādēm tādā veidā, ko viņi var uztvert un saprast, izmantojot publiskus brīdinājumus, ja notiek liela mēroga notikumi, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus, piemēram, katastrofāli tīkla bojājumi vai nepārvaramas varas gadījumi. Tāpat pilnībā jābūt pieejamiem kritiskajiem sakariem, kas neatliekamās palīdzības dienestiem un par drošību un drošumu atbildīgajām publiskajām iestādēm vajadzīgi, lai pildītu savus uzdevumus. Līdz ar to elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātājiem būtu jāpieņem īpaši pasākumi, lai nodrošinātu nepārtrauktus elektroniskos sakarus, tai skaitā interneta datplūsmu, ciktāl tas nepieciešams, lai efektīvi nodrošinātu ārkārtas gadījuma saziņu un pārraidītu publiskus brīdinājumus no visiem skartajiem

galalietotājiem vai iedzīvotājiem un šiem galalietotājiem vai iedzīvotājiem. Kritiskos sakarus, ko parasti nodrošina specializētā valstu iestāžu tīklā, var ieviest kā specializētu pakalpojumu, ko atbalsta jaunās tehnoloģijas, piemēram, tīkla slāņošana, kam vajadzētu būt pietiekamai tīkla jaudai, lai nodrošinātu pakalpojuma kvalitāti krīzes situācijās. Ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu šādu pakalpojumu kvalitāti, attiecīgajai datplūsmai būtu jāpiešķir prioritāte un būtu jānodrošina redundance kritisko sakaru nepārtrauktai pieejamībai. Valsts ārkārtas izsaukumu centrāļu sistēmas un sabiedrības brīdināšanas sistēmas būtu jāizstrādā tā, lai tās būtu redundantas un noturīgas liela mēroga notikumu gadījumā, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus.

- (30) Pirms tiek ieviestas būtiskas izmaiņas tīklos, ko izmanto, lai nodrošinātu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem un ārkārtas izsaukumu centrāļu ("ĀIC") pakalpojumu sniedzējiem būtu jāveic visi nepieciešamie pasākumi, kas cita starpā ietver risinājumu testēšanu un validēšanu, lai nodrošinātu, ka galalietotājiem ir pastāvīgi pieejama un piekļūstama ārkārtas gadījuma saziņa un izsauceja atrašanās vietas informācija, un lai nodrošinātu nepārtrauktu iespēju nosūtīt galalietotājiem publiskus brīdinājumus. Elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un pakalpojumu sniedzējiem būtu jāiesniedz dalībvalsts kompetentajām iestādēm ceļvedis, kurā norādīts migrācijas process un sniegta pietiekama informācija, lai novērtētu risku, kas apdraud ārkārtas gadījuma saziņas pakalpojumu pieejamību un potenciāli skartos galalietotājus. Šāds ceļvedis būtu jā sagatavo, lai savlaicīgi informētu to elektronisko sakaru pakalpojumu lietotājus, kuri izmanto pašreizējo tehnoloģiju, un ļautu viņiem sagatavoties jaunajām tehnoloģijām vai pielāgoties tām, kā arī izvairīties no elektronisko sakaru pakalpojumu pārtraukšanas viņu izmantotajās ierīcēs.
- (31) Kā daļai no ilgtermiņa noturības uzlabošanas pasākumiem, izstrādājot noturīgus integrētas savienotības risinājumus, cita starpā būtu jāpievēršas sagatavotībai pieņemt mūsdienīgas tehnoloģijas, piemēram, jaunās kvantiskās komunikācijas tehnoloģijas, lai nodrošinātu nākamās paaudzes drošus sakarus, it īpaši kritiskos tīkla segmentos. Šajā sakarā ir vajadzīga pāreja uz pēckvantu kriptogrāfiju. Turklāt liela nozīme varētu būt kvantiskajai komunikācijai, ko atbalsta optiskās šķiedras sakaru tīkli. Eiropas kvantiskās komunikācijas infrastruktūra ("*EuroQCP*"), kas izveidota, lai kļūtu par jaunās Savienības kosmosā balstītās drošās sakaru sistēmas (satelītu nodrošināta infrastruktūra izturētspējai, starpsavienojamībai un drošībai – "*IRIS²*") neatņemamu daļu, varētu būt nākamās paaudzes drošu sakaru virzītājspēks, no kuriem labumu gūtu valdības un uzņēmumi visā Savienībā. Tādēļ būtu jāstiprina sensitīvu datu un kritiskās infrastruktūras drošība, nodrošinot savlaicīgu pāreju uz pēckvantu kriptogrāfiju, pakāpeniski integrējot kvantiskās sistēmas esošajā sakaru infrastruktūrā un attīstot noturīgu kvantiskās komunikācijas ekosistēmu un industriju Savienībā.
- (32) Lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un digitālās infrastruktūras efektīvu sagatavotību, kā arī elektronisko sakaru pakalpojumu nepārtrauktu sniegšanu, arī dabas vai cilvēka izraisītu katastrofu, krīžu vai nepārvaramas varas situācijās, un palaujoties uz noturīgiem valstu un pārrobežu starpsavienojumiem, būtu jāstiprina *BEREC* loma Savienības līmenī sagatavotības un krīžu pārvarēšanas jomā. Šajā sakarā *BEREC* būtu jāpapildina Savienības līmeņa centieni nodrošināt augstu sagatavotības un noturības līmeni, pieņemot *ODN* sagatavotu ziņojumu "Savienības sagatavotības plāns digitālajai infrastruktūrai" (turpmāk "plāns"). Plānā būtu jāietver visaptverošs novērtējums, darbības ieteikumi un krīzes pārvarēšanas prakses apraksti. Šiem plāna elementiem būtu jānodrošina konsekventa pieeja noturībai visā Savienībā, arī

finansēšanas mehānismiem, kas nodrošina redundanci un uzlabo Savienības līmeņa sagatavotību krīzēm.

- (33) *BEREC* veidnē datu vākšanai par elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu noturību, kam būtu jāatbalsta plāna sagatavošana, būtu jāiekļauj informācija par to tīkla segmentu jaudu, arhitektūru, spējām un izmantojumu, kurus uzskata par būtiskiem, lai nodrošinātu pakalpojumu vispārējo noturību un nepārtrauktību Savienības mērogā. Tam it īpaši būtu jāietver konkrēti tīkla segmenti, piemēram, starptautiski starpsavienojumi, agregācijas tīkli, pamattīkli un maģistrālie tīkli, zemūdens sakaru kabeļi, arī to kabeļu zemes stacijas, satelītītīkli, kas integrēti zemes tīklos un spēj nodrošināt rezerves pakalpojumus gadījumā, ja kāds no šiem tīkliem nav pieejams, satura piegādes tīkli vai tīkli, kas savieno lielus datu centru kompleksus. Ja jāapmainās ar informāciju, kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir klasificēta, šāda informācija jāpaziņo vai citādi jākopīgo atbilstoši šai regulai, būtu jāpiemēro noteikumi par rīcību ar klasificētu informāciju. Attiecīgā gadījumā būtu jāatļauj paralēli apmainīties ar neklasificētiem kopsavilkumiem, kas ļauj veikt operacionālo koordināciju.
- (34) Turklāt Savienības līmenī *ODN* būtu jāpalīdz uzraudzīt, analizēt un sintezēt informāciju par elektronisko sakaru tīklu arhitektūru, jaudu, tehniskajām iespējām un noturību un atbalstīt koordinācijas centienus, kuru mērķis ir nodrošināt elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu pieejamību un lielākas iespējas dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas apstākļos, vienlaikus pilnībā ievērojot valstu krīzes reaģēšanas koordinācijas satvarus. Tas varētu ietvert, piemēram, to jomu apzināšanu, kurās ir vajadzīga redundance, informācijas nodrošināšanu stratēģiskiem politikas un investīciju lēmumiem redundances atbalstam, it īpaši attiecībā uz Eiropas digitālajiem tīkliem un saistītajām turpmākajām finansēšanas programmām, piemēram, tām, kas ierosinātas kā daļa no Eiropas Konkurētspējas fonda digitālā loga saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu. *ODN* sagatavotajā *BEREC* visaptverošajā novērtējumā būtu jāsniedz arī pārskats par rezerves tīkla jaudām, kā arī pārskats par esošajiem un jaunajiem datplūsmas prioritāšu noteikšanas mehānismiem, arī tīkla slāņošanu un citiem tīkla pārvaldības un tīkla optimizācijas risinājumiem, kas aizsargā un nodrošina sakarus. Šādiem mehānismiem ir svarīga nozīme, lai nodrošinātu būtisku sakaru tīklu un pakalpojumu nepārtrauktību paaugstināta pieprasījuma, tīkla pārblīves vai citu sakaru traucējumu situācijās, kas var rasties krīzes laikā.
- (35) Konkrētāk, specializētiem pakalpojumiem, ko nodrošina uzlabotas tīkla iespējas, piemēram, tīkla slāņošana, ir arvien lielāka nozīme, atbalstot lietojumgadījumus ar paaugstinātām drošības, uzticamības un zema latentuma prasībām. Tas ietver tādus lietojumus kā bezpilota gaisa kuģu sistēmu – arī dronu – ekspluatācija, kam nepieciešams garantēts veiktspējas, noturības un izolācijas līmenis no citas satiksmes, lai nodrošinātu drošu un aizsargātu darbību. Šādu specializētu pakalpojumu pieejamība var dot iespēju publiskajām iestādēm un privātajiem operatoriem efektīvāk ieviest ar drošību saistītus un drošībai kritiskus lietojumus, vienlaikus veicinot inovāciju un tīkla resursu efektīvu izmantošanu saskaņā ar Savienības mērķiem drošības, tehnoloģiskās līderības un progresīvu digitālo pakalpojumu attīstības jomā. Elektronisko sakaru tīkli būtu jāizmanto, lai uzlabotu dronu un citu lidojošu aktīvu atklāšanu neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav pieslēgti tīklam. Konkrētāk, būtu pakāpeniski jāizstrādā un plašā mērogā jāizvērs šūnu uzrāde kā pārklājuma un papildu atklāšanas sistēma civiliem un militāriem lietojumiem, arī gaisā esošu apdraudējumu atklāšanai, izsekošanai un identificēšanai, kā arī traucējumu atklāšanai.

- (36) Savienības noturība arvien vairāk ir atkarīga no nākotnes prasībām atbilstošas savienotības un samazinātas stratēģiskās atkarības. Tāpēc ir vajadzīga uz nākotni vērsta pieeja, kas stiprina zemes un ārpuszemes (satelītu) tīklu spēju veidot starpsavienojumus un netraucēti darboties, arī krīzes situācijās. Noturību var uzlabot ar integrētu, daudzslāņainu tīkla arhitektūru, kas apvieno zemes tīklus ar ārpuszemes tīkliem (*NTN*), ko atbalsta virtualizācija, redundance un automatizēta tīkla pārvaldība. Šāda integrācija var nodrošināt svarīgu sakaru uzturēšanu gadījumos, kad zemes infrastruktūra ir bojāta vai pārslogota, un stiprināt vispārējo pakalpojumu nepārtrauktību. Šajā kontekstā *ODN* būtu jāpiedalās tirgus uzraudzībā un tehnoloģiju attīstībā, jāapzina sadarbības un izvēršanas vājas vietas (arī starp zemes un *NTN* sistēmām un jaunajām tehnoloģijām) un jāsniedz ieteikumi, lai atbalstītu saskaņotu Savienības līmeņa pieeju noturīgai savienotībai.
- (37) *ODN* vajadzētu būt iespējai attiecīgā gadījumā un sadarbībā ar attiecīgajām struktūrām un kompetentajām iestādēm analizēt apdraudējuma ainu, kam arvien vairāk pakļauti Savienības elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi. Tas cita starpā ietver kaitīgu radiofrekvenču spektra traucējumu incidentus. Šādi incidenti pēdējos gados ir palielinājušies paaugstinātas ģeopolitiskās spriedzes apstākļos un var ietekmēt pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, bieži vien ar pārrobežu ietekmi. Šajā kontekstā *ODN* būtu jāanalizē šādas tendences un jāatbalsta kompetentās iestādes, sniedzot operacionālus ieteikumus. Šai lomai būtu jāpapildina valstu atbildība un jāveicina koordinēta Savienības līmeņa reakcija.
- (38) Lai papildinātu konsekvētu un koordinētu regulatīvo reakciju Savienības līmenī nolūkā uzlabot sagatavotību krīzēm, *BEREC* būtu jāpieņem krīzes pārvarēšanas prakse, kurā izklāstītas kopīgas procedūras un koordinācijas pasākumi valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, arī krīzes pārvarēšanā un civilajā aizsardzībā dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumā. Minētā prakse būtu jāsalāgo ar esošajiem Savienības un valstu krīžu pārvarēšanas satvariem un tai būtu jāatbalsta saskaņota rīcība, piemēram, ar tādiem paņēmieniem kā dalīšanās ar informāciju ar attiecīgajām Savienības līmeņa krīzes reaģēšanas un civilās aizsardzības koordinācijas sistēmām un reaģēšanas uz kibernetiskiem mehānismiem, ja ir runa par kibernetiskās drošības incidentiem. Plānam būtu jāaptver arī aspekti, kas saistīti ar situācijas apzināšanos attiecībā uz būtiskiem traucējumiem, kuri ietekmē ārkārtas gadījuma saziņu, kritisko saziņu un publisku brīdinājumu pārraidi saskaņā ar pienākumiem, kas izriet no attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem.
- (39) Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 dalībvalstis publisko elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātāju tiesībām var piemērot tikai diezgan elastīgu vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību. Mērķis ir veicināt jaunu tīklu un pakalpojumu attīstību, vienlaikus dodot iespēju pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem gūt labumu no iekšējā tirgus apjomradītiem ietaupījumiem. Šī regula atbalsta šo mērķi un saglabā elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sniegšanas brīvību saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanu Savienībā.
- (40) Pašlaik spēkā esošās vispārējās atļaujas sistēmas pamatā ir saskaņots, bet izsmelošs nosacījumu saraksts, kas saglabā dalībvalstu elastību noteikt, kurus vispārējās atļaujas nosacījumus pievienot vispārējai atļaujai to teritorijā, kā tos sīkāk precizēt valsts līmenī, un iespēju prasīt pakalpojumu sniedzējiem iesniegt valsts regulatīvajai iestādei vai citām kompetentajām iestādēm paziņojumu, kurā norādīts nodoms sākt pakalpojumu sniegšanu. Bija paredzēts, ka paziņojums pēc būtības ir deklaratīvs, un valsts regulatīvajai iestādei nebija jāpieņem skaidrs lēmums vai administratīvs akts.

- (41) Tomēr Direktīvas (ES) 2018/1972 novērtējumā atklājās, ka, neraugoties uz to, ka bija pieejama *BEREC* sagatavota saskaņota neobligāta veidne, tas, ka trūka vienotas un koordinētas vispārējās atļaujas, kas lielākoties izstrādāta un īstenota valsts līmenī, kā arī tas, ka trūka vienotas un saskaņotas pieejas attiecībā uz piemērojamajiem nosacījumiem un paziņošanas procedūrām, izraisīja regulējuma sadrumstalotību un radīja lielākus šķēršļus operatoriem paplašināt savu darbību un darboties pārrobežu mērogā.
- (42) Lai pārvarētu Direktīvas (ES) 2018/1972 radītās problēmas un dotu iespēju pakalpojumu sniedzējiem pilnībā izmantot elektronisko sakaru iekšējā tirgus priekšrocības, ir jāievieš moderns vispārējās atļaujas piešķiršanas režīms, kas piemērojams visu veidu elektronisko sakaru tīkliem, kuri nodrošina publiski pieejamus digitālos pakalpojumus, un ar dažiem izņēmumiem – publiski pieejamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem.
- (43) Attiecībā uz elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vispārējās atļaujas sistēma nebūtu jāpiemēro noteikta veida tīkliem, kuru galvenais mērķis nav atbalstīt publiski pieejamu elektronisko sakaru vai digitālo pakalpojumu sniegšanu. Piemēram, tie ir tīkli, ko galvenokārt izmanto privātiem, iekšējiem vai slēgtiem, iepriekš noteiktu lietotāju grupu sakariem, tai skaitā tīkli, ko izmanto tikai iekšējiem savienojumiem starp sakaru infrastruktūras iekārtām un kas galvenokārt nav paredzēti publiski pieejamiem digitālajiem pakalpojumiem. Attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu no vispārējās atļaujas darbības jomas arī turpmāk būtu jāizslēdz numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi. Pretēji citiem elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu veidiem numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi negūst labumu no publisko numerācijas resursu izmantošanas un nav publiski nodrošinātas sadarbībspējīgas ekosistēmas daļa. Tāpēc ir lietderīgi uz šiem pakalpojumu veidiem vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību neattiecināt. Tomēr numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem var piemērot dažus pienākumus saskaņā ar šo regulu.
- (44) Vispārējās atļaujas piešķiršanas režīmā būtu jāpanāk atbilstība īsākam un atjauninātam sarakstam ar pilnībā saskaņotiem nosacījumiem, kas piemērojami visās dalībvalstīs, kā arī dažiem citiem nosacījumiem, kuri izriet no citiem Savienības tiesību aktiem vai valstu tiesību aktiem, bet vēl nav pilnībā saskaņoti, piemēram, noteikumiem par tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu piekļuvi datiem, tai skaitā par likumīgu pārtveršanu un datu saglabāšanu, un IKT piegādes ķēdes drošības prasībām saskaņā ar kibernetikas noteikumiem, tai skaitā Kibernetikas aktu, kas aizstās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/881⁴⁰.
- (45) Turklāt pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem attiecas vispārējā atļauja, būtu jāiesniedz paziņojums tās dalībvalsts valsts regulatīvajai iestādei, kurā tie plāno sākt elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanu vai pakalpojumu sniegšanu vai kurā šādi tīkli vai pakalpojumi jau tiek nodrošināti. Tiem būtu arī jāļauj iesniegt tikai vienu paziņojumu vienai dalībvalstij, ja tie plāno nodrošināt tīklus vai sniegt pakalpojumus vienā vai vairākās dalībvalstīs saskaņā ar vienotās pases režīmu. Satelītu sistēmām nebūtu jāpiemēro vienotā pase, bet gan īpaša procedūra Savienības līmenī.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/881 (2019. gada 17. aprīlis) par *ENISA* (Eiropas Savienības Kibernetikas aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kibernetikas sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetikas akts) (OV L 151, 7.6.2019., 15. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj>).

- (46) Paziņojumā būtu jāizmanto obligāta veidne, ko darījusi pieejamu *BEREC*. Tam būtu jāietver fiziskas vai juridiskas personas deklarācija valsts regulatīvajai iestādei par nodomu sākt elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanu vai pakalpojumu sniegšanu un ierobežota apjoma informācija, kas sīkāk precizēta attiecīgajā *BEREC* veidnē, tai skaitā identitāte, kontaktinformācija un darījumdarbības informācija, informācija par tīkliem, ko paredzēts nodrošināt, vai par pakalpojumiem, ko paredzēts sniegt, un to ģeogrāfisko pieejamības apgabalu, kā arī paredzamais darbības sākšanas datums.
- (47) Valsts regulatīvajām iestādēm nevajadzētu noteikt papildu vai atsevišķas paziņošanas prasības. Šajā sakarā valsts regulatīvajām iestādēm vispārējās atļaujas ietvaros nevajadzētu pieprasīt nekādus papildu dokumentus, kas nav iekļauti *BEREC* paziņojuma veidnē. Paziņošanas prasības un šādu prasību atjaunināšana būtu jāsamazina līdz minimumam.
- (48) Lai veicinātu pārrobežu tīklu nodrošināšanu un pakalpojumu nodrošināšanu, pakalpojumu sniedzējiem būtu jāļauj iesniegt paziņojumu jebkurā Savienības oficiālajā valodā vai vismaz angļu valodā.
- (49) Lai veicinātu Savienības digitalizācijas mērķu sasniegšanu, visām valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāpieņem paziņojumi tiešsaistē, piemēram, izmantojot ieejas punktu attiecīgās iestādes tīmekļvietnē un, ja tas ir noteikts par obligātu, izmantojot saskaņotus digitālos risinājumus, piemēram, uzņēmējdarbības makus, un nevajadzētu pieprasīt, lai pakalpojumu sniedzēji izmanto tikai valsts teritorijā derīgus digitālos sertifikātus, kuri nav savstarpēji atzīti citās dalībvalstīs un kuri neatbilst minimālajām prasībām, kas noteiktas Komisijas Lēmumā 2011/130/ES⁴¹ attiecībā uz kompetento iestāžu elektroniski parakstītu dokumentu pārrobežu apstrādi. Tā paša iemesla dēļ nevajadzētu prasīt, lai pakalpojumu sniedzējiem būtu valsts pārstāvji saziņai ar valsts iestādēm. Elektroniski apmainoties ar informāciju vai dokumentiem, publiskajām iestādēm būtu jāizpilda Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/903⁴² noteiktās prasības.
- (50) Kompetentajām iestādēm nekādā veidā nevajadzētu kavēt elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniegšanu, arī pamatojoties uz paziņojuma nepilnīgumu. Paziņojumam par darbības sākšanu nevajadzētu radīt administratīvas izmaksas elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem.
- (51) Lai atbalstītu efektīvu pārrobežu koordināciju, *ODN* būtu jāuztur centrāla datubāze, kurā apkopo visus paziņojumus. Kompetentajām iestādēm *ODN* būtu jānosūta tikai pilnīgi paziņojumi.
- (52) Pēc paziņojuma saņemšanas valsts regulatīvajām iestādēm būtu elektroniski jāapstiprina nodrošinātājam vai pakalpojumu sniedzējam tīklu nodrošināšanas vai pakalpojumu sniegšanas sākums, aprakstot nosacījumus, tiesības un pienākumus, kas piemērojami dalībvalstī vai dalībvalstīs, kurās nodrošinātājs plāno nodrošināt tīklus vai sniegt pakalpojumus. Ja nodrošinātājs vai pakalpojumu sniedzējs ir paziņojis par savu nodomu nodrošināt tīklus vai sniegt pakalpojumus tikai vienas dalībvalsts

⁴¹ Komisijas Lēmums 2011/130/ES (2011. gada 25. februāris), ar kuru nosaka minimālās prasības kompetento iestāžu elektroniski parakstītu dokumentu pārrobežu apstrādei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 80, 19.3.2014., 7. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2011/130\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2011/130(1)/oj)).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/903 (2024. gada 13. marts), ar ko nosaka pasākumus augsta līmeņa publiskā sektora sadarbībai visā Savienībā (Sadarbīpējīgas Eiropas akts) (OV L, 2024/903, 22.3.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>).

teritorijā, tam būtu jāievēro saskaņotie vispārējās atļaujas nosacījumi un – attiecībā uz specifiskiem gadījumiem – nosacījumi, kas piemērojami minētās dalībvalsts jurisdikcijā.

- (53) Apstiprinājumā par to, ka nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji var sākt savu darbību, būtu jāiekļauj informācija par uzņēmumu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar vispārējo atļauju. Nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem šāds apstiprinājums varētu būt nepieciešams, piemēram, lai pieteiktos uz radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesībām, iegūtu piekļuvi vai starpsavienojumu un tiesības uzstādīt iekārtas, arī piekļuves tiesības, it īpaši, lai veicinātu sarunas ar citu reģionālo vai vietējo līmeņu iestādēm vai ar pakalpojumu sniedzējiem citās dalībvalstīs. Pēc nodrošinātāja vai pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma vajadzētu būt arī iespējai sniegt apstiprinājumu deklarācijas veidā. Šādām deklarācijām pašām par sevi nebūtu jārada tiesības, tāpat arī no deklarācijas nevajadzētu būt atkarīgām nekādām tiesībām saskaņā ar vispārējo atļauju, lietošanas tiesībām vai šādu tiesību izmantošanai. Deklarācijai būtu jākalpo par apstiprinājumu vai pierādījumu citām valsts vai reģionālajām iestādēm, ka nodrošinātājs vai pakalpojumu sniedzējs ir saņēmis atļauju saskaņā ar šo regulu.
- (54) Piešķirot radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, numerācijas resursu lietošanas tiesības vai tiesības uzstādīt iekārtas, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāinformē uzņēmumi, kuriem tās piešķir šādas tiesības, par attiecīgajiem radiofrekvenču spektra lietošanas nosacījumiem individuālajās lietošanas tiesībās vai darbību saskaņā ar vispārējo atļauju apstiprinājumā.
- (55) Specifiski pienākumi, kuri saskaņā ar Savienības tiesībām uzlikti uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus, pamatojoties uz to, ka tie ir atzīti par uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū, būtu jānosaka atsevišķi no vispārīgajām tiesībām un pienākumiem saskaņā ar vispārējo atļauju.
- (56) Tad, ja elektroniskie sakaru tīkli netiek nodrošināti sabiedrībai, ir lietderīgi noteikt mazāk apjomīgus un mazāk stingrus pienākumus, ja tādi vispār tiek noteikti, salīdzinājumā ar pienākumiem, kas ir pamatoti gadījumos, kad elektroniskie sakaru tīkli un pakalpojumi tiek nodrošināti sabiedrībai. Tomēr tiem cita starpā jāprojām ir saistoši pienākumi, kas saistīti ar sabiedrības interesēm, piemēram, attiecībā uz tīkla noturību, sagatavotību, kiberdrošību, likumīgu pārtveršanu un datu saglabāšanu saskaņā ar šo regulu vai citiem piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem. Lai gan saskaņā ar šo regulu uz numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem vispārējā atļauja neattiecas, šādus pienākumus tiem var piemērot.
- (57) Vienotās pases procedūrai būtu jāatvieglo elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošināšana dalībvalstīs. Procedūrai jānoslēdzas ar apstiprinājumu pakalpojumu sniedzējam, ka tas var sākt tīklu nodrošināšanu vai pakalpojumu sniegšanu. Vajadzētu būt iespējai izsniegt papildu deklarācijas, bet tikai pēc pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma un saskaņā ar *BEREC* pamatnostādnēm par vispārējo atļauju. Piemēram, ja tas ir nepieciešams, vienotās pases apstiprinājuma ietvaros pakalpojumu sniedzējs ar *ODN* starpniecību var lūgt deklarāciju, kurā aprakstīts, kādos apstākļos uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus saskaņā ar vispārējo atļauju, ir tiesības pieteikties uz tiesībām uzstādīt iekārtas, veikt pārrunas par starpsavienojumu un iegūt piekļuvi starpsavienojumam, lai atvieglotu šo tiesību īstenošanu, piemēram, citās publiskās iestādēs vai attiecībā uz citiem uzņēmumiem.

Šādās deklarācijās varētu aprakstīt kritērijus un procedūru attiecībā uz atsevišķu uzņēmumu konkrētajiem pienākumiem, un tās pēc nodrošinātāja vai pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma ar *ODN* starpniecību būtu jāsniedz tās dalībvalsts valsts regulatīvajai iestādei, kurā tiks nodrošināti tīkli vai sniegti pakalpojumi. Sīkāka informācija par iespēju pieprasīt šādu deklarāciju būtu jāprecizē *BEREC* pamatnostādņēs.

- (58) Ir svarīgi nodrošināt vienotās pases režīma efektivitāti. Tāpēc valsts regulatīvajām iestādēm vai citām dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbojas savā starpā, lai atbalstītu *BEREC* un *ODN*, izstrādājot un atjauninot pamatnostādnes un informācijas resursus par vispārējo atļauju piešķiršanas nosacījumu saskaņotu piemērošanu dalībvalstīs. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizraugās valsts vienotie kontaktpunkti.
- (59) Vienotās pases režīma sniegtos ieguvumus var pilnībā izmantot tikai tad, ja līdz minimumam tiek samazinātas valstu īpatnības attiecībā uz vispārējās atļaujas nosacījumiem. Tas attiecas arī uz noteikumiem, kas nav DTA daļa, piemēram, kiberdrošības vai tiesībaizsardzības jomā. Tāpēc *BEREC* pamatnostādņēs būtu jāapzina jomas, kurās ir nepieciešama turpmāka valstu noteikumu vai to īstenošanas salāgošana. Šiem elementiem būtu jākalpo par pamatu turpmākiem pasākumiem, ko Komisija, kompetentās Savienības struktūras vai citas ekspertu grupas veic saistībā ar šiem noteikumiem. Lai atbalstītu šīs darbības, izraudzītajiem valstu vienotajiem kontaktpunktiem būtu cieši jāsadarbojas ar *ODN* un savā starpā attiecībā uz vispārējās atļaujas nosacījumiem, kuri izriet no valsts tiesību aktiem un procedūrām un kurus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem piemēro elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai un pakalpojumu sniegšanai, īpaši saistībā ar kiberdrošību vai tiesībaizsardzību.
- (60) Konkrētāk, izraudzītajiem valstu vienotajiem kontaktpunktiem būtu jāpaziņo *ODN* visas īpatnības attiecībā uz saskaņoto vispārējās atļaujas nosacījumu īstenošanu valsts līmenī to attiecīgajās dalībvalstīs, kā arī visas valsts procedūras, kas ieviestas, lai nodrošinātu vispārējās atļaujas nosacījumu efektīvu piemērošanu. Ja dalībvalstī ir dažādas iestādes, kas atbild par vispārējās atļaujas nosacījumu izpildi, minētajām valsts iestādēm būtu cieši jāsadarbojas ar izraudzītajiem vienotajiem kontaktpunktiem.
- (61) Izraudzītajiem valstu vienotajiem kontaktpunktiem būtu arī jāsniedz savstarpēja palīdzība attiecībā uz vispārējās atļaujas nosacījumu izpildi saskaņā ar *BEREC* pamatnostādņēm.
- (62) Paziņošanas dalībvalsts valsts regulatīvajai iestādei vajadzētu būt pilnvarām piemērot sankcijas par vispārējās atļaujas nosacījumu pārkāpšanu, ar nosacījumu, ka tās dalībvalsts valsts regulatīvā iestāde, kurā tiek nodrošināti attiecīgie tīkli vai sniegti attiecīgie pakalpojumi, vēl nav piemērojusi sankcijas par to pašu nosacījumu pārkāpšanu. Sankcijas būtu jāpiemēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un nopietna pārkāpuma gadījumā un vajadzības gadījumā pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm tās varētu ietvert to, ka visās dalībvalstīs, uz kurām attiecas vienotā pase, tiek atsauktas tiesības nodrošināt tīklus un sniegt pakalpojumus. Nopietnu pārkāpumu var konstatēt, piemēram, ja, neraugoties uz valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes veiktajiem korektīvajiem pasākumiem, joprojām nav izpildīts viens vai vairāki vispārējās atļaujas nosacījumi. Tikai izņēmuma gadījumos, ja valsts regulatīvā iestāde dalībvalstī, kurā tiek nodrošināti tīkli vai pakalpojumi, ir secinājusi, ka atļaujas piešķiršanas nosacījumu pārkāpums valsts drošības vai sabiedrības interešu dēļ var radīt negatīvu ietekmi tās teritorijā, tai vajadzētu būt tiesībām piemērot sankcijas tās jurisdikcijā. Šāds ārkārtas izpildes

panākšanas pasākums būtu jāveic, saskaņojot to ar paziņošanas dalībvalsts attiecīgajām kompetentajām iestādēm.

- (63) Izņēmuma kārtā attiecībā uz mašīna–mašīna pakalpojumiem ar numerācijas resursu eksteritoriālu izmantošanu būtu jāpiemēro attiecīgie paziņošanas dalībvalsts noteikumi.
- (64) Prasībām attiecībā uz vienoto pasi nevajadzētu skart dalībvalstu pilnvaras katrā atsevišķā gadījumā bloķēt piekļuvi numuriem vai pakalpojumiem, ja ir notikusi krāpšana vai ļaunprātīga izmantošana.
- (65) Vajadzētu būt iespējai no uzņēmumiem, kas sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus, iekasēt administratīvas nodevas, lai finansētu valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes darbības vispārējās atļaujas sistēmu pārvaldīšanā un lietošanas tiesību piešķiršanā. Šādas nodevas būtu jāierobežo tā, lai segtu tikai minēto darbību faktiskās administratīvās izmaksas, un tās nevajadzētu uzlikt mazajiem pakalpojumu sniedzējiem. Minētajā nolūkā būtu jānodrošina valsts regulatīvo iestāžu un citu kompetento iestāžu ienākumu un izdevumu pārredzamība, izmantojot gada pārskatus par kopējo iekasēto nodevu summu un administratīvajām izmaksām, nolūkā uzņēmumiem dot iespēju pārliecināties, ka ienākumi un izdevumi ir līdzsvarā.
- (66) Administratīvo nodevu sistēmām nebūtu ne jā kropļo konkurence, ne jā rada šķēršļi ienākšanai tirgū. Ar vispārējās atļaujas sistēmu vairs nav iespējams attiecināt administratīvās izmaksas un līdz ar to attiecināt nodevas uz atsevišķiem uzņēmumiem, izņemot gadījumus, kad piešķir tiesības izmantot numerācijas resursus, radiofrekvenču spektru un tiesības uzstādīt iekārtas. Taisnīga, vienkārša un pārredzama alternatīva minētajiem nodevu attiecināšanas kritērijiem varētu būt ar apgrozījumu saistīts sadales princips. Ja administratīvās nodevas ir ļoti mazas, piemērotas var būt arī vienotas likmes nodevas vai nodevas, kurās vienota likme apvienota ar elementiem, kas saistīti ar apgrozījumu. Tiklāt, ciktāl vispārējās atļaujas sistēma attiecas uz uzņēmumiem ar ļoti mazu tirgus daļu, piemēram, kopienas tīkla nodrošinātājiem, vai uz pakalpojumu sniedzējiem, kuru uzņēmējdarbības modelis rada ļoti nelielus ieņēmumus pat tad, ja izplatība tirgū apjoma ziņā ir ievērojama, dalībvalstīm būtu jānosaka atbilstošs *de minimis* sliekšnis administratīvo nodevu uzlikšanai.
- (67) Par maznozīmīgiem būtu uzskatāmi tādi grozījumi, kuri izpaužas kā tiesību ierobežošana, anulēšana vai grozīšana un kuru pieņemšanai ir nepieciešama iepriekšēja apspriešanās ar attiecīgo tiesību turētājiem. Pašreizējais tiesiskais regulējums, kas attiecas uz radiofrekvenču spektru, galvenokārt Eiropas Elektronisko sakaru kodekss, Radiofrekvenču spektra lēmums (Lēmums Nr. 676/2002/EK) un Radiofrekvenču spektra politikas programma (Lēmums Nr. 243/2012/ES), tika izstrādāts citā ģeopolitiskajā kontekstā. Minētajā satvarā nav pietiekami ņemta vērā radiofrekvenču spektra stratēģiskā dimensija. Radiofrekvenču spektrs nodrošina tādas būtiskus pakalpojumus kā kritiskie sakari, ārkārtas gadījuma saziņa, gaisa satiksmes kontrole, jūras navigācija, sabiedriskās drošības un drošuma tīkli. Tāpat kā visas pamatpreces, radiofrekvenču spektrs un piekļuve tam varētu kļūt par ievainojamības aspektu. Turklāt to varētu izmantot kā ieroci bruņotu un ekonomisku konfliktu kontekstā, piemēram, signālu traucēšanai un izkropļošanai, kā arī svarīgu militāro un civilo darbību traucēšanai, sākot no transporta līdz banku pakalpojumiem.
- (68) Radiofrekvenču spektrs Savienībai un tās dalībvalstīm ir stratēģiski un ģeopolitiski ārkārtīgi svarīgs. Tas ir būtisks, lai nodrošinātu saziņu, veicinātu ekonomikas izaugsmi un sociālo labklājību, kā arī atbalstītu drošību un kritiski svarīgu pakalpojumu sniegšanu dažādās nozarēs. Radiofrekvenču spektrs ir kļuvis par būtisku Savienības

stratēģiskās autonomijas un drošības faktoru, un tā koordinēta pārvaldība ir nepieciešama, lai nodrošinātu Savienības drošību, noturību un digitālo suverenitāti. Tajā pašā laikā vairākas Savienības politikas jomas, piemēram, kosmosa, savienotības vai transporta politika, ir atkarīgas no pienācīgas piekļuves radiofrekvenču spektram un tā pārvaldības. Turklāt radiofrekvenču spektra efektīva un koordinēta pārvaldība ir būtiska augstas kvalitātes bezvadu tīklu izvēršanai, kas ir priekšnoteikums Savienības ekonomikas attīstībai un konkurētspējai un elektronisko sakaru vienotā tirgus izveides pabeigšanai. Pateicoties tehnoloģiskajam progresam, it īpaši iespējai satelītiem sazināties ar nemodificētām lietotāju mobilajām ierīcēm un konverģencei starp zemes un ārpusēzemes tīkliem, kā arī starp telesakaru tīkliem, perifērdatošanas un mākoņdatošanas risinājumiem, radiofrekvenču spektra kā kopīga Eiropas resursa pārvaldībai ir potenciāls maksimāli palielināt tā vērtību dalībvalstīm un Savienībai. Tāpēc radiofrekvenču spektrs kā kopīgs resurss ir stratēģiski efektīvā veidā jāpārvalda un efektīvi jāizmanto.

- (69) Attīstoties jaunām bezvadu tehnoloģijām un lietojumiem, pieprasījums pēc radiofrekvenču spektra pieaug ne tikai elektronisko sakaru jomā, piemēram, lai nodrošinātu iedzīvotājiem un uzņēmumiem visuresošu gigabitisko savienotību visur, arī kustībā, bet arī citās nozarēs, kas atkarīgas no radiofrekvenču spektra, piemēram, transporta, ražošanas, kosmosa un enerģētikas nozarē. Lai apmierinātu augošo pieprasījumu, radiofrekvenču spektra pārvaldībai ir nepieciešama atbilstoša starpnozaru pieeja, kas nodrošinātu efektīvu radiofrekvenču spektra izmantošanu.
- (70) Radiofrekvenču spektrs būtu jāpārvalda tādā veidā, kas nodrošina kaitīgu traucējumu novēršanu. Tāpēc ir jāizstrādā precīza kaitīgo traucējumu definīcija, lai nodrošinātu to, ka regulatīvā ieviešanā notiek tikai tiktāl, ciktāl vajadzīgs šādu traucējumu novēršanai. Būtu jāpiemēro progresīvas metodes aizsardzībai pret kaitīgiem traucējumiem un citas radiofrekvenču spektra pārvaldības metodes, lai pēc iespējas izvairītos no principa “bez traucējumiem un bez aizsardzības” piemērošanas, t. i., pienākuma, kas *ITU* Radionoteikumos noteikts stacijām, kuras darbojas sekundāri, proti, neradīt kaitīgus traucējumus primārajiem pakalpojumiem, un principa, ka tās nevar pieprasīt aizsardzību pret traucējumiem, ko rada atļauti primārie pakalpojumi.
- (71) Valstu robežas kļūst arvien maznozīmīgākas optimālas radiofrekvenču spektra lietošanas noteikšanai. Pārlietu atšķirīgā politika dažādās valstīs ir cēlonis lielākām izmaksām un zaudētām tirgus iespējām radiofrekvenču spektra lietotājiem un palēnina inovāciju, tādējādi traucējot pareizai iekšējā tirgus darbībai, kā arī skarot patērētājus un ekonomiku kopumā. Ar stratēģisko plānošanu, koordināciju un, ja vajadzīgs, saskaņošanu Savienības mērogā var palīdzēt nodrošināt, ka radiofrekvenču spektra lietotāji var izmantot visas iekšējā tirgus priekšrocības un ka visā pasaulē var efektīvi aizstāvēt Savienības intereses.
- (72) Radiofrekvenču spektra politikas darbībām Savienībā nevajadzētu skart pasākumus, kas atbilstoši Savienības tiesību aktiem veikti Savienības vai valstu līmenī, lai sasniegtu vispārējo interešu mērķus, it īpaši attiecībā uz publiskajiem valdības un aizsardzības tīkliem, satura regulējumu un politiku audiovizuālo līdzekļu un mediju jomā, kā arī dalībvalstu tiesības organizēt un izmantot savu radiofrekvenču spektru sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai un aizsardzībai.
- (73) Radiofrekvenču spektra pārvaldības noteikumiem vajadzētu būt saskanīgiem ar to, ko paveikušas starptautiskās un reģionālās organizācijas, kuras nodarbojas ar radiofrekvenču spektra pārvaldību, piemēram, Starptautiskā Telesakaru savienība (*ITU*) un Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konference (*CEPT*), lai

nodrošinātu radiofrekvenču spektra lietošanas efektīvu pārvaldību un saskaņošanu visā Savienībā un starp dalībvalstīm un citiem *ITU* locekļiem.

- (74) Obligāti ir jānodrošina, ka iedzīvotāji netiek pakļauti sabiedrības veselībai kaitīgai elektromagnētiskā lauka iedarbībai. Valsts kompetentajām iestādēm būtu jātiecas panākt konsekvenci visā Savienībā nolūkā risināt šo jautājumu, īpaši ņemot vērā Padomes Ieteikumā 1999/519/EK⁴³ pausto piesardzības pieeju, lai strādātu pie tā, ka tiek nodrošināti konsekvētāki izvēršanas nosacījumi. Valsts kompetentajām iestādēm attiecīgā gadījumā būtu jāpiemēro Direktīvā (ES) 2015/1535 paredzētā procedūra, lai cita starpā nodrošinātu pārredzamību ieinteresētajām personām un ļautu citām dalībvalstīm un Komisijai reaģēt.
- (75) Radiofrekvenču spektrs ir ierobežots publisks resurss, kam ir būtiska sabiedriska un tirgus vērtība. Tas ir būtisks resurss visu veidu bezvadu tīklos un pakalpojumos, tai skaitā uz radiosakariem balstītos elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos. Valsts regulatīvajām iestādēm vai citām kompetentajām iestādēm tas būtu efektīvi jāsadala un jāpiešķir saskaņā ar saskaņotajiem mērķiem un principiem, kas regulē to darbību, kā arī saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ņemot vērā demokrātiskās, sociālās, ar valodu saistītās un kultūras intereses, kas attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanu. Pamatu radiofrekvenču spektra saskaņošanai veido Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 676/2002/EK⁴⁴.
- (76) Koordinācijas trūkums starp dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm, organizējot radiofrekvenču spektra lietošanu to teritorijā, var radīt plaša mēroga traucējumus, kas nopietni kavē digitālā vienotā tirgus attīstību, ja tas netiek atrisināts divpusējās dalībvalstu sarunās. Dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai izvairītos no pārobežu un kaitīgiem traucējumiem savā starpā. Ar Komisijas Lēmumu 2002/622/EK⁴⁵ izveidotā Radiofrekvenču spektra politikas grupa (RSPG) ir atbalstījusi nepieciešamo pārobežu koordināciju un ir bijusi forums pārobežu jautājumu risināšanai starp dalībvalstīm. Tomēr RSPG palīdzība nav bijusi pietiekama pārobežu koordinācijas jautājumos ar trešām valstīm kopumā vai starp dalībvalstīm saistībā ar nesaskaņoto radiofrekvenču spektru (piemēram, FM frekvencēm), jo nav bijis pietiekama juridiskā pamata un instrumentu RSPG rīcībai. Pārobežu koordinācijas process būtu jāturpina, taču tas būtu jāattiecina arī uz nesaskaņotu radiofrekvenču spektru, piemēram, FM frekvencēm, ko izmanto radioapraidei, jo šādam radiofrekvenču spektram varētu būt arī liela ekonomiskā, kultūras un sociālā vērtība Savienības pilsoņiem. Turklāt ikvienam radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētājam būtu jānodrošina iespēja uzsākt palīdzības procesu traucējumu novēršanai, ja kaitīgi traucējumi tieši ietekmē tā radiofrekvenču spektra likumīgu izmantošanu.

⁴³ 1999/519/EK: Padomes Ieteikums 1999/519/EK (1999. gada 12. jūlijs) par ierobežojumiem elektromagnētisko lauku (0 Hz līdz 300 GHz) iedarbībai uz plašu sabiedrību (OV L 199, 30.7.1999., 59. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj>).59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj>).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 676/2002/EK (2002. gada 7. marts) par normatīvo bāzi radiofrekvenču spektra politikai Eiropas Kopienā (Radiofrekvenču spektra lēmums) (OV L 108, 24.4.2002., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj>).

⁴⁵ Komisijas Lēmums (2019. gada 11. jūnijs), ar ko izveido Radiofrekvenču spektra politikas grupu un atceļ Lēmumu 2002/622/EK (OV C 196, 12.6.2019., 16. lpp.); Komisijas Lēmums 2002/622/EK (2002. gada 26. jūlijs), ar ko izveido radiofrekvenču spektra politikas grupu (OV L 198, 27.7.2002., 49. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/622/oj>).

- (77) Ja sarežģītas kaitīgu traucējumu lietas starp dalībvalstīm nevar atrisināt tiešās sarunās neatkarīgi no *RSPB* atbalsta, varētu būt nepieciešams noteikt saistošus risinājumus, ko pieņem Komisija, pamatojoties uz *RSPB* piedāvāto risinājumu, lai galīgi atrisinātu lietu vai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem panāktu saskaņotu risinājumu. Šāds mehānisms būtu jāpiemēro konkrētos termiņos, nodrošinot, ka nav nepamatotas kavēšanās, un jāierosina piemēroti risinājumi, tai skaitā jāanulē jebkādas tiesības, kas ir kaitīgo traucējumu situācijas pamatā, un tiesības uz kaitējuma atlīdzināšanu.
- (78) Trešo valstu radīti pārrobežu traucējumi ir kļuvuši par arvien satraucošāku problēmu pie Savienības robežām un apdraud ne tikai pašus tīklus, bet arī Savienības drošību. Piemēram, traucējumi globālajā navigācijas satelītu sistēmā (“*GNSS*”) bruņotu konfliktu zonu tuvumā, kā tas ir pie Savienības austrumu robežām, nopietni ietekmē transporta, kritiskās infrastruktūras, elektronisko sakaru un finanšu nozares, jo modernā infrastruktūra ir ļoti atkarīga no šīs sistēmas, lai iegūtu precīzus pozicionēšanas, navigācijas un laika sinhronizācijas (“*PNT*”) datus. Šādos gadījumos nepietiek ar paļaušanos uz *ITU* centieniem. Savienības tiesību aktos ir jāparedz solidaritātes mehānisms, lai efektīvāk atbalstītu skartās dalībvalstis. Saskaņā ar minēto solidaritātes mehānismu būtu jāprasa, lai visas dalībvalstis rīkotos kopīgi un saskaņā ar konkrētām darbībām, ko Savienība noteikusi kopā ar *RSPB*, un kopā ar Komisiju iesaistītos skarto dalībvalstu atbalstīšanā. Pastāvīgu un nopietnu kaitīgu traucējumu gadījumos, kad tiek pārkāptas starptautiskās tiesības, Padome var apsvērt iespēju pieņemt ierobežojošu pasākumu saskaņā ar *LESD* 29. pantu atbilstīgi kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķiem.
- (79) Tehnoloģiskie jaunieviešumi, it īpaši nākamās paaudzes (piemēram, 6G) radiotehnoloģijas, kā arī MI, uzlabo radiofrekvenču spektra koplietošanas iespējamību un uzticamību visdažādākajās frekvenču joslās, tādējādi nodrošinot piekļuvi šim ierobežotajam resursam daudziem lietotājiem, vienlaikus novēršot kaitīgus traucējumus un nodrošinot pienācīgu aizsardzību pakalpojumiem, kas izveidojušies vēsturiski. Radiofrekvenču spektra efektīva, lietderīga un uz inovāciju balstīta izmantošana ir būtiska, lai sasniegtu Savienības savienotības mērķrādītājus un atbalstītu Savienības konkurētspēju. Lai sasniegtu šos mērķus, ir vajadzīga regulatīva pieeja, kurā radiofrekvenču spektra koplietošana sistemātiski tiek uzskatīta par normu radiofrekvenču spektra atļauju piešķiršanā, pamatojoties uz principu “lietot vai koplietot”, savukārt ekskluzīvas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības tiek piemērotas tikai tad, ja tas ir nepieciešami un pamatoti. Vienlaikus šādai politikai būtu jānodrošina, ka radiofrekvenču spektra koplietošana veicina konkurenci, nevis to ierobežo.
- (80) Valsts kompetentajām iestādēm būtu jāuzskata, ka radiofrekvenču spektrs, kas kādā teritorijā vai kādu laikposmu netiek izmantots, ir koplietojams, ja vien lietošanas tiesību turētājs nepierāda, ka koplietošana nav tehniski iespējama vai ka koplietošana traucētu, pasliktinātu vai citādi ierobežotu sākotnējā turētāja radiofrekvenču spektra lietošanu, vai ka tas plāno izmantot radiofrekvenču spektru tādā veidā, kas nepieļauj koplietošanu. Lai noteiktu, vai radiofrekvenču spektrs tiek lietots, valsts kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā vairāki elementi, tai skaitā tiesību turētāja ieviešanas plāni paredzamā nākotnē un juridiskās saistības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Koplietošanas nosacījumi saskaņā ar principu “lieto vai koplieto” – arī atlīdzība, veids, kā noteikt koplietošanas pienākuma ilgumu, un tehniskie nosacījumi – būtu jānosaka iepriekš, pirms lietošanas tiesību piešķiršanas.
- (81) Valsts kompetentajām iestādēm būtu jāveicina radiofrekvenču spektra koplietošana saskaņā ar konkurences tiesību aktiem, nosakot katram scenārijam vispiemērotākos

atļauju piešķiršanas režīmus un nosakot piemērotus un pārredzamus noteikumus. Radiofrekvenču spektra koplietošanu var balstīt uz vispārējām atļaujām vai no licencēšanas atbrīvotu lietošanu, kas ar noteiktiem koplietošanas nosacījumiem ļauj vairākiem lietotājiem piekļūt vienam un tam pašam radiofrekvenču spektram un to izmantot dažādās teritorijās vai dažādos brīžos. To var balstīt arī uz individuālām lietošanas tiesībām, piemēram, licencētu koppiekļuvi, kur visi lietotāji (esošie lietotāji un jauni lietotāji) valsts kompetento iestāžu pārraudzībā vienojas par koppiekļuves noteikumiem tā, lai nodrošinātu minimālu garantētu radiosakaru pārraides kvalitāti un atbilstību konkurences tiesībām. Ja kompetentās iestādes atļauj radiofrekvenču spektra koplietošanu saskaņā ar dažādiem atļauju piešķiršanas režīmiem, tām nevajadzētu noteikt ļoti atšķirīgus koplietošanas termiņus, lai nodrošinātu iespēju radiofrekvenču spektru pārprofilēt vai atkārtoti piešķirt konkursa kārtībā.

- (82) Lai gan spektra koplietošana veicina tā efektīvu izmantošanu, tā var nebūt piemērota visos apstākļos. Valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai ierobežot spektra koplietošanu vai atturēties no tās ierosināšanas tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar konkurenci un nediskriminējošu piekļuvi tirgum, tehnisko vai ekonomisko īstenojamību, nepieciešamību pēc spektra ekskluzīvas izmantošanas, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, valsts drošību un aizsardzību vai pamatpakalpojumu aizsardzību, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2557⁴⁶. Tas attiecīgā gadījumā ietver būtisku drošu un kritisko sakaru sistēmu izvēšanu Eiropā, kam var būt nepieciešama paredzama piekļuve spektram, lielāka noturība un garantēta veikspēja, ko nevar garantēt koplietojot. Jebkuram lēmumam ierobežot vai izslēgt koplietošanu vajadzētu būt pienācīgi pamatotam, samērīgam un balstītam uz objektīviem kritērijiem.
- (83) Pašlaik radiofrekvenču spektra elastīgāka pārvaldība un elastīgāka piekļuve radiofrekvenču spektram ir nodrošināta, izsniedzot atļaujas neatkarīgi no tehnoloģijas un pakalpojuma, lai radiofrekvenču spektra lietotāji varētu izvēlēties attiecīgi labākās izmantojamās tehnoloģijas un sniedzamos pakalpojumus radiofrekvenču spektra joslās, kuras attiecīgos valsts frekvenču sadalījuma plānos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir deklarētas kā pieejamas elektronisko sakaru pakalpojumiem ("tehnoloģiju neitralitātes princips un pakalpojumu neitralitātes princips"). Kādā konkrētā joslā izmantojamo tehnoloģiju un sniedzamo pakalpojumu administratīvai noteikšanai būtu jābalstās uz samērīgiem un nediskriminējošiem kritērijiem, un pakalpojumu gadījumā tā būtu skaidri jāpamato ar vispārējas nozīmes mērķiem, kā arī regulāri jāpārskata. Tā kā šāda noteikšana radītu izņēmumu no tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes noteikuma un ierobežotu brīvību izvēlēties piedāvāto pakalpojumu vai izmantoto tehnoloģiju, visiem priekšlikumiem par šādu noteikšanu vajadzētu būt pārredzamiem, un ir jārīko to sabiedriskā apspriešana.
- (84) Tehnoloģiju neitralitātes principa ierobežojumiem vajadzētu būt piemērotiem un pamatotiem ar vajadzību novērst kaitīgus traucējumus, piemēram, ar izstarojuma masku un jaudas līmeņu noteikšanu, lai nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzību, ierobežojot elektromagnētisko lauku iedarbību uz iedzīvotājiem, nodrošināt pakalpojumu pareizu darbību ar pienācīgu pakalpojuma tehniskās kvalitātes līmeni, taču vienlaikus ne obligāti izslēdzot iespēju tajā pašā radiofrekvenču spektra joslā izmantot vairāk nekā vienu pakalpojumu, nodrošināt radiofrekvenču spektra pareizu

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu (OV L 333, 27.12.2022., 164. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

koplietošanu, jo īpaši tad, ja tā lietošanai tiek izsniegtas tikai vispārējās atļaujas, nodrošināt radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu vai sasniegt vispārējo interešu mērķi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

- (85) Būtu jānosaka, ka valsts kompetentās iestādes drīkst pieprasīt sniegt konkrētu pakalpojumu konkrētā radiofrekvenču spektra joslā, lai sasniegtu tādus skaidri noteiktus mērķus kā dzīvības aizsardzība, sabiedriskā drošība un sabiedrības drošums, vajadzība veicināt sociālo, reģionālo un teritoriālo kohēziju vai radiofrekvenču spektra neefektīvas izmantošanas novēršana. Minēto mērķu vidū vajadzētu būt kultūras un valodu daudzveidības un mediju plurālisma veicināšanai, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Izņemot gadījumus, kad tas ir vajadzīgs dzīvības aizsardzībai, sabiedriskajai drošībai un sabiedrības drošumam, izņēmumi nedrīkstētu būt par cēloni konkrētu pakalpojumu ekskluzīvai izmantošanai, bet tiem būtu vienīgi jāpiešķir prioritāte, lai citi pakalpojumi vai tehnoloģijas var, cik iespējams, pastāvēt līdzās tajā pašā radiofrekvenču spektra joslā. Dalībvalstu kompetencē ir noteikt visu kultūras un valodu daudzveidības un mediju plurālisma veicināšanai domāto izņēmumu darbības jomu un raksturu.
- (86) Ja valsts kompetentās iestādes izņēmuma kārtā nolemj uz sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības un sabiedrības veselības aizsardzības pamata ierobežot brīvību nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, tām šādas ierobežošanas iemesli būtu jāpaskaidro.
- (87) No radiofrekvenču spektra ir atkarīgas dažādas Savienības politikas jomas, piemēram, elektroniskie sakari, pētniecība, tehnoloģiju izstrāde un kosmos, transports, enerģētika, kopējā drošības un aizsardzības politika, audiovizuālā un kultūras politika. Vajadzētu būt iespējai noteikt politikas virzienus un mērķus attiecībā uz radiofrekvenču spektra pieejamību un efektīvu izmantošanu, ja tas ir nepieciešams iekšējā tirgus izveides pabeigšanai minētajās Savienības politikas jomās. Konkrētāk, valsts kompetentajām iestādēm un Komisijai būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka ir pieejams pietiekams radiofrekvenču spektrs, kas visiem Savienības iedzīvotājiem un uzņēmumiem, arī ceļojot vai atrodoties lauku apvidos un attālos vai piekrastes apgabalos, nodrošina visaptverošu un augstas kvalitātes savienotību. Tām būtu jānodrošina radiofrekvenču spektra pieejamība un jāaizsargā radiofrekvenču spektrs, lai īstenotu Savienības programmas, kas saistītas ar kosmosu, it īpaši tādos aspektos kā Zemes un kosmosa novērošana, satelītnavigācija un pozicionēšana, un lai nodrošinātu drošus un noturīgus satelītsakarus valdības lietotājiem, kā arī transportam un transporta pārvaldības sistēmām un kopējās drošības un aizsardzības politikas darbībām. Ņemot vērā šo politikas virzienu nozīmi ES ekonomikā un sabiedrībā, tām būtu arī jātiecas nodrošināt pietiekamu radiofrekvenču spektru audiovizuālajiem un satura veidošanas pakalpojumiem, kā arī pētniecībai un zinātniskajai darbībai.
- (88) Lai gan šādas politikas ievirzes un mērķi, kas noteikti ar Lēmumu Nr. 243/2012/ES⁴⁷ izveidotajā radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmā, joprojām ir spēkā, programmas darbības lielā mērā ir pabeigtas vai ir novecojušas. Lai izvairītos no dublēšanās un nodrošinātu konsekveni, šajā regulā būtu jāatspoguļo Radiofrekvenču

⁴⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 243/2012/ES (2012. gada 14. marts), ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu (OV L 81, 21.3.2012., 7. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj)).

spektra politikas daudzgadu programmas (*RSPB*) mērķi un Lēmums Nr. 243/2012/ES būtu jāatceļ.

- (89) Lai īstenotu konkrētus pašreizējos un nākotnes Savienības politikas virzienus, kuru pamatā ir radiofrekvenču spektrs, ir svarīgi savlaicīgi apzināt to vajadzības radiofrekvenču spektra ziņā. Ņemot vērā, ka nolūkā palielināt regulējuma paredzamību, izstrādājot vai pieņemot šādu politiku, būtu jāzina precīzas vajadzības un termiņi radiofrekvenču spektra pieejamības ziņā, Komisijai stratēģiskā dokumentā, kas pieņemts pēc apspriešanās ar *RSPB*, katrā gadījumā būtu jāprecizē saskaņota informācija par konkrētajām joslām un koordinēti noteikumi par to pieejamību un izmantošanu. Pēc katras *ITU* Pasaules radiosakaru konferences (“*PRK*”) būtu jāpieņem Savienības radiofrekvenču spektra stratēģija, kura cita starpā nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz to, kā dažādie *PRK* lēmumi tiks iestrādāti Savienības tiesību sistēmā. Radiofrekvenču spektra stratēģijas mērķis ir palielināt ar radiofrekvenču spektru saistīto darbību pārredzamību Savienības līmenī un uzlabot prognozējamību dažādām kompetentajām iestādēm un tirgus dalībniekiem.
- (90) Savienības radiofrekvenču spektra stratēģijā varētu iekļaut operacionālus radiofrekvenču spektra ceļvežus, kuros noteikti konkrēti atskaites punkti un termiņi radiofrekvenču spektra pieejamības nodrošināšanai un atļauju piešķiršanai, kas jānosaka ar Komisijas īstenošanas aktiem, kad būs zināmi konkrēti apstākļi un vajadzības pēc radiofrekvenču spektra. Pieņemot Savienības radiofrekvenču spektra stratēģiju un ceļvežus, Komisijai būtu jāņem vērā Savienības politikas mērķi, piemēram, nepieciešamība aizsargāt Savienības stratēģisko autonomiju, tai skaitā kopējās drošības un aizsardzības vajadzības, digitālās desmitgades savienotības mērķrādītāji, īpaši attiecībā uz 5G un progresīviem bezvadu tīkliem, vienotā tirgus izveides pabeigšana un nepieciešamība izpildīt īpašas tehnoloģiskās vai kvalitātes prasības attiecībā uz pārrobežu pakalpojumiem. Konkrētāk, šādā Savienības radiofrekvenču spektra stratēģijā būtu jāapzina spektrs (spektra daļas / joslas), kas dalībvalstīm būtu jādara pieejams, ievērojot saskaņotas procedūras un nosacījumus, Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas vajadzībām. Komisijai būtu jāņem vērā arī tas, ka radiofrekvenču spektrs ir sabiedriska labums ar būtisku sociālo, kultūras un ekonomisko vērtību, kas būtu jāizmanto lietderīgi un efektīvi. Savienības radiofrekvenču spektra stratēģijā un ceļvežos būtu jāievēro attiecīgie starptautiskie nolīgumi, kas piemērojami radiofrekvenču spektram, arī par kaitīgu traucējumu novēršanu, un būtu jāveicina tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes un radiofrekvenču spektra koplietošanas principi saskaņā ar konkurences tiesībām. Lai Savienības radiofrekvenču spektra stratēģija un ceļveži dotu rezultātus, *RSPB* ietvaros būtu jāizveido process, kas valsts kompetentajām iestādēm dotu iespēju kopā ar Komisiju uzraudzīt īstenošanas progresu dalībvalstīs un apmainīties ar pieredzi, labu praksi un informāciju. Turklāt būtu jāpēta potenciālā sinerģija ar digitālās desmitgades un Eiropas pusgada uzraudzības mehānismu.
- (91) Ņemot vērā to, cik svarīgi ES konkurētspējai ir laikus ieviest nākamās paaudzes (6G) bezvadu platjoslas sakarus, tai skaitā to elementus, kas nav zemes sakaru elementi, pirmajā Savienības radiofrekvenču spektra stratēģijā un ceļvedī tam būtu jāpievērš īpaša uzmanība. Tomēr stratēģijā būtu jāiekļauj arī radiofrekvenču spektra vajadzības citās Savienības politikas jomās, kad tās rodas, un tai vajadzētu būt holistiskai, lai nodrošinātu ne tikai licencētu, bet arī nelicencētu izmantošanu, piemēram, lokālajiem radiotīkliem (“*RLAN*”).
- (92) Lai pilnībā izmantotu priekšrocības, ko sniedz saskaņošana saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK, visā Savienībā būtu jāatļauj savlaicīgi un sinhronizēti izmantot

saskaņotas radiofrekvenču spektra joslas. Atļauja izmantot radiofrekvenču spektra joslu ietver radiofrekvenču spektra piešķiršanu saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas režīmu vai individuālu lietošanas tiesību piešķiršanu, lai atļautu izmantot radiofrekvenču spektru, tiklīdz ir pabeigts piešķiršanas process. Lai piešķirtu radiofrekvenču spektra joslas, varētu būt nepieciešams atbrīvot joslu, ko aizņem citi lietotāji, un kompensēt šiem lietotājiem tiešās izmaksas, kas saistītas ar migrāciju vai radiofrekvenču spektra pārdali saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tomēr vienota termiņa īstenošanu konkrētā dalībvalstī varētu ietekmēt problēmas, kas saistītas ar neatrisinātu pārrobežu koordināciju, esošo joslas lietotāju sarežģītu tehnisko migrāciju, vispārējās nozīmes mērķi, valsts drošības un aizsardzības nodrošināšanu vai nepārvaramu varu. Jebkurā gadījumā kompetentajām iestādēm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai līdz minimumam samazinātu jebkādu aizkavēšanos attiecībā uz ģeogrāfisko pārklājumu, termiņiem un radiofrekvenču spektra diapazonu. Valsts kompetentajām iestādēm atkarībā no attiecīgajiem apstākļiem būtu jālūdz no Savienības juridisks, politisks un tehnisks atbalsts, lai atrisinātu radiofrekvenču spektra koordinācijas jautājumus ar kaimiņvalstīm, tai skaitā kandidātvalstīm un valstīm, kas pievienojas.

- (93) Strauji attīstoties jaunām bezvadu tehnoloģijām un pakalpojumiem, arī izmantojot modernas iespējas, piemēram, MI, Savienības radiofrekvenču spektra pārvaldībai būtu jākļūst dinamiskākai un proaktīvākai. Šajā sakarā ir svarīgi dot novatoriem un citiem topošajiem lietotājiem iespēju sākt saskaņošanas procesu Savienības līmenī, ja tiek pierādīta vajadzība cita starpā ieviest jaunas tehnoloģijas vai likvidēt vecās tehnoloģijas, kas radiofrekvenču spektra lietošanu padara neefektīvu vai kaitē patērētājiem. Tādēļ būtu jāizveido atklāts, pārredzams un nediskriminējošs process, kas nodrošinātu radiofrekvenču spektra saskaņošanas pieprasījumu oficiālu iesniegšanu un izskatīšanu Komisijā. Šim procesam būtu jāietver sabiedriskā apspriešana, kas palīdzētu Komisijai izlemt, vai sākt jaunu procesu, un, ja tā, tad kādā apjomā. Tādējādi Komisijai būtu jāspēj izlemt, vai ar *RSPB* atbalstu sākt atjaunināt vai izstrādāt ar radiofrekvenču spektru saistītu politiku, vai kopā ar Radiofrekvenču spektra komiteju saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK uzsākt saskaņotu tehnisko un darbības nosacījumu izstrādi konkrētas radiofrekvenču spektra joslas izmantošanai. Pamatnostādnēs būtu jānorāda pieprasījumu forma, saturs un detalizācijas pakāpe, sīkāka informācija par pieprasījumu izskatīšanas procesu un attiecīgā gadījumā – termiņi.
- (94) Vispārējās atļaujas radiofrekvenču spektra lietošanai var veicināt radiofrekvenču spektra visefektīvāko izmantošanu un dažos gadījumos sekmēt inovāciju, kā arī veicināt konkurenci, savukārt individuālas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības citos gadījumos var būt vispiemērotākais atļauju režīms, ja pastāv konkrēti īpaši apstākļi. Individuālas lietošanas tiesības būtu jāapsver, piemēram, tad, ja labvēlīgas radiofrekvenču spektra izplatīšanās iezīmes vai paredzētais pārraides jaudas līmenis nozīmē, ka ar vispārējām atļaujām nevar atrisināt traucējumu problēmas, ņemot vērā nepieciešamo pakalpojumu kvalitāti. Tehniskie pasākumi, piemēram, risinājumi uztvērēju noturības uzlabošanai, var dot iespēju izmantot vispārējās atļaujas vai radiofrekvenču spektra koplietošanu, un, iespējams, ļautu izvairīties no sistemātiskas principa “bez traucējumiem un bez aizsardzības” izmantošanas. Vispārējās atļaujas var kombinēt ar individuālām lietošanas tiesībām. Tas varētu būt īpaši noderīgi attiecībā uz joslām, kurām nav labas izplatīšanās īpašības, piemēram, attiecībā uz milimetru viļņu joslām. Piemēram, pilsētu teritorijās joslu var piešķirt ar individuālajām lietošanas tiesībām, savukārt lauku apvidos to dara pieejamu saskaņā ar vispārējo atļauju. Lai veicinātu konsekventu pieeju Savienībā, Komisija var pieņemt ieteikumu,

ar ko nosaka vispiemērotāko atļauju piešķiršanas režīmu radiofrekvenču spektra lietošanai konkrētā saskaņotā radiofrekvenču spektra joslā vai tās daļās.

- (95) Kopumā kompetento iestāžu ziņā ir lemt par vispiemērotāko atļauju piešķiršanas režīmu, kas piemērojams konkrētai radiofrekvenču spektra joslai vai daļām. Ja pastāv risks, ka varētu tikt izmantoti atšķirīgi risinājumi, kuri varētu sadrumstalot iekšējo tirgu, it īpaši gadījumos, kad radiofrekvenču spektra joslai ir noteikti saskaņoti nosacījumi saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK, un tādējādi varētu tikt aizkavēta bezvadu sistēmu ieviešana, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām, ņemot vērā *RSPB* atzinumu, lemt par kopīgiem risinājumiem, atzīstot spēkā esošos tehniskās saskaņošanas pasākumus. Šādu lēmumu mērķis ir sniegt kompetentajām iestādēm vienotu rīkkopu, kas tām būtu jāņem vērā, identificējot atbilstošu un konsekventu atļauju piešķiršanas režīmu, ko piemērot joslai vai joslas daļai atkarībā no tādiem faktoriem kā iedzīvotāju blīvums, joslu izplatīšanās iezīmes, atšķirības starp lietojumu pilsētās un laukos, iespējamo vajadzību aizsargāt esošos pakalpojumus un izrietošo ietekmi uz apjomradītiem ietaupījumiem ražošanā.
- (96) Lai veicinātu progresīvu pakalpojumu attīstību plašākā mērogā, iespējotu efektīvāku radiofrekvenču spektra izmantošanu un samazinātu bezvadu tīklu izvēršanas izmaksas, būtu jāļauj topošajiem radiofrekvenču spektra lietotājiem publiskajos vai nepubliskajos tīklos pieprasīt, lai, ciktāl iespējams, dalībvalstīs, kurās tie izmanto radiofrekvenču spektru saviem tīkliem, tiktu piemēroti vienādi atļauju piešķiršanas nosacījumi. Komisijai un kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbības savā starpā un ar *RSPB*, lai izstrādātu vienotus atļauju piešķiršanas nosacījumus. Komisija būtu jāpilnvaro noteikt, ka šādu nosacījumu izmantošana ir saistoša. Atļauju piešķiršanas nosacījumu saskaņošanas mērķis ir atvieglot pārrobežu pakalpojumu sniegšanu un sekmēt apjomradītus ietaupījumus.
- (97) Lai veicinātu Eiropas mēroga augstas kvalitātes tīklu nodrošināšanu un pakalpojumu sniegšanu vai izmantotu izdevības apjomradītu ietaupījumu ziņā, Komisija būtu jāpilnvaro piešķirt atļaujas par daļu radiofrekvenču spektra Savienības līmenī. Katras jaunās paaudzes mobilo sakaru tīklu izvēršana ir dārgāka nekā iepriekšējām tīklu paaudzēm. Tāpēc visiem mobilo sakaru tīklu operatoriem, kas pašlaik darbojas Savienības tirgū, nav ekonomiski iespējami modernizēt savus tīklus līdz 6G. Tādēļ pēc Komisijas pieprasījuma *RSPB* atzinumā par vienotiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem būtu jānovērtē iespēja piešķirt radiofrekvenču spektru Savienības līmenī un jāierosina atbilstoša atļaujas piešķiršanas procedūra un piešķiršanas nosacījumi, piemēram, darbība saskaņā ar vairumtirdzniecības modeli. Tāda pati vajadzība varētu rasties arī, lai, pārprofilējot zemes radiofrekvenču spektru, palielinātu mobilo satelītsakaru pakalpojumiem izmantotā radiofrekvenču spektra apjomu. Lai nodrošinātu Eiropas mēroga pakalpojumu sniegšanu, šāds pārprofilēts radiofrekvenču spektrs būtu jāpiešķir un attiecīgās atļaujas jāizdod arī Savienības līmenī. Vienādu atļauju piešķiršanas nosacījumu noteikšana Savienības līmenī un – pēc pieprasījuma – Savienības mēroga atļauju piešķiršana un saskaņotu piešķiršanas nosacījumu piemērošana varētu atvieglot augstas kvalitātes tīklu un pakalpojumu izvēršanu un attīstību, piemēram, satelītsakaru pakalpojumu, kas tiek sniegti, izmantojot zemes pakalpojumiem iedalīto radiofrekvenču spektru, vai 6G tīklu izvēršanu un attīstību.
- (98) Lai samazinātu birokrātiju un paātrinātu piekļuvi radiofrekvenču spektram, attiecībā uz kuru atļaujas nosacījumi ir saskaņoti vairāk nekā vienā dalībvalstī, vajadzētu būt iespējai izveidot procedūru, kas atvieglotu individuālo lietošanas tiesību piešķiršanu gadījumā, ja to dara vairāk nekā viena valsts regulatīvā iestāde, proti, tā nodrošinātu piešķiršanu koordinētā veidā un vienuviet “vienas pieturas aģentūras procedūras”

ietvaros. Komisijai vajadzētu būt iespējai ieteikt kompetentajām iestādēm veidus, kā šādus pieprasījumus izskatīt vienas pieturas aģentūras procedūras ietvaros.

- (99) Ja par radiofrekvenču spektra saskaņotu piešķiršanu konkrētiem uzņēmumiem ir panākta vienošanās Savienības mērogā, dalībvalstīm šādas vienošanās būtu stingri jāīsteno, piešķirot tiesības lietot radiofrekvenču spektru no nacionālā frekvenču sadalījuma plāna.
- (100) Pietiekami ilgs radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību termiņš palielinās investīciju paredzamību un veicinās tīklu straujāku ierīkošanu un pakalpojumu uzlabošanu, kā arī stabilitāti, lai atbalstītu radiofrekvenču spektra tirdzniecību un iznomāšanu. Ar Direktīvu (ES) 2018/1972 noteiktais bezvadu platjoslas lietošanas tiesību minimālais ilgums nav izrādījies pietiekams, lai piesaistītu pietiekamas investīcijas, nodrošinātu mobilo sakaru uzņēmumu darbības nepārtrauktību un amortizāciju salīdzinājumā ar citām sakaru tehnoloģijām un veicinātu vērienīgāku tīklu izvēršanu un modernu un pārrobežu pakalpojumu sniegšanu.
- (101) Tādēļ investīciju paredzamību var labāk panākt, tiesības piešķirot uz nenoteiktu laiku, un valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai periodiski tās pārskatīt, paredzot ticamas atsaukšanas iespējas, ko pārvalda kompetentās iestādes (tai skaitā valstu konkurences iestādes). Tajā pašā laikā nenoteikts ilgums veicina funkcionējoša sekundārā radiofrekvenču spektra tirdzniecības un iznomāšanas tirgus attīstību. Tomēr risks, ka beztermiņa lietošanas tiesības varētu kavēt ienākšanu tirgū un samazināt konkurenci, pieejamību, pakalpojumu kvalitāti un investīciju stimulus, būtu jānovērš, izmantojot stingrus un uzticamus regulatīvos aizsargpasākumus, kas aizsargā konkurenci un novērš radiofrekvenču spektra uzkrāšanu, piemēram, pienākumus nodrošināt vairumtirdzniecības piekļuvi vai iespējot radiofrekvenču spektra koplietošanu, ievērojot konkurences tiesības. Izvēloties piemērotus atļauju piešķiršanas nosacījumus, piemēram, “izmanto vai koplieto” nosacījumus vai “izmanto vai zaudē” nosacījumus un izvēršanas pienākumus, un panākot to izpildi, valsts kompetentās iestādes spēj nodrošināt, ka radiofrekvenču spektrs nepaliek neizmantots vai bloķēts un tiek darīts pieejams efektīvākiem vai inovatīvākiem konkurentiem. Ņemot vērā tehnisko inovāciju nozīmi, valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai paredzēt tiesības izmantot radiofrekvenču spektru eksperimentāliem mērķiem, arī zinātniskās pētniecības projektos un eksperimentos, ko veic ES programmu darbības jomā finansēto projektu dzīves ciklā, ievērojot īpašus ierobežojumus un nosacījumus, tai skaitā attiecībā uz ilgumu, kas ir stingri pamatoti ar šādu tiesību eksperimentālo raksturu.
- (102) Tā kā ilgtermiņa investīciju plānošana ir atkarīga no lietošanas tiesību atjaunošanas garantijām tāpat kā no lietošanas tiesību ilguma, atjaunošanai principā vajadzētu būt automātiskai, ja vien nav pārliecinošu iemeslu to nedarīt. Valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām neatjaunot lietošanas tiesības vai atjaunot tās uz īsāku laikposmu vai ar mainītiem nosacījumiem. Tam būtu jāattiecas uz gadījumiem, kad ir izpildīti konkrēti atteikuma vai izmaiņu nosacījumi, pamatojoties uz kritērijiem, kas būtu jāinterpretē šauri, lai nodrošinātu pietiekamas garantijas un paredzamību. Atteikumu atjaunot lietošanas tiesības varētu pamatot ar publiskās politikas mērķiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kā arī šīs regulas vispārīgajiem mērķiem, tai skaitā aizsardzības un drošības vajadzībām. Uz jebkuru lēmumu par lietošanas tiesību neatjaunošanu būtu jāattiecinā atklāta, nediskriminējoša un pārredzama procedūra, un par to būtu jāpaziņo saskaņā ar radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību un tiesību turētāju tiesiskās palāvēības ievērošanu,

iespēja atteikties atjaunot lietošanas tiesības būtu jāapsver piemērotā laikposmā pirms attiecīgo tiesību termiņa beigām, kas ir vismaz pieci gadi.

- (103) Vienlaikus ar tiesību atjaunošanu būtu jāpārskata gada un vienreizējās maksas par radiofrekvenču spektra lietošanu, lai nodrošinātu, ka minētās maksas turpina veicināt optimālu lietošanu, cita starpā ņemot vērā tirgus attīstību un tehnoloģiju attīstību. Šādas pārskatīšanas pamatā vajadzētu būt lietošanas tiesību vērtībai, kas izriet no pēdējās konkursa vai salīdzinošās piešķiršanas procedūras, kas koriģēta, lai atspoguļotu tām piesaistīto papildu noteikumu un nosacījumu, piemēram, pārklājuma vai pakalpojumu kvalitātes prasību, izmaksas. Būtu jāņem vērā arī ieņēmumi uz vienu pieslēgumu, kā arī kopējais slogs, kas tiesību turētājiem izriet no visām to rīcībā esošajām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, lai novērstu situāciju, kurā iepriekšējās izsolēs samaksātās ļoti augstās cenas turpina pārmērīgi apgrūtināt tiesību turētājus un kavēt to investīcijas tīklu attīstībā. Juridiskās noteiktības labad jebkādi spēkā esošo maksu pielāgojumi būtu jābalsta uz tiem pašiem principiem, kas piemērojami maksām, kuras noteiktas saistībā ar jaunu lietošanas tiesību piešķiršanu.
- (104) Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošana var būt lietderīgs radiofrekvenču spektra efektīvas izmantošanas veicināšanas līdzeklis. Elastības un lietderības labad, lai radiofrekvenču spektra vērtību noteiktu tirgus, valsts kompetentajām iestādēm būtu pamatā jāļauj radiofrekvenču spektra lietotājiem savas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības nodot vai iznomāt trešām personām, ievērojot vienkāršu procedūru un ievērojot šādām tiesībām piesaistītos nosacījumus un konkurences noteikumus, atbilstīgo valsts regulatīvo iestāžu uzraudzībā. Nosacījumi, saskaņā ar kuriem tiesību turētājs var nodot vai iznomāt individuālās tiesības, būtu jāprecizē minēto tiesību piešķiršanas brīdī. Lai atvieglinātu šādu nodošanu vai iznomāšanu un ar nosacījumu, ka tiek ievēroti saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK pieņemtie tehniskie īstenošanas pasākumi, dalībvalstīm būtu arī jāizskata lūgumi radiofrekvenču spektra tiesības sadalīt vai dezagregēt un pārskatīt lietošanas nosacījumus. Tajā pašā laikā valsts kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai atteikt radiofrekvenču spektra nodošanu vai iznomāšanu drošības vai suverenitātes apsvērumu dēļ vai citu publisku/politikas mērķu dēļ, arī efektīvas konkurences veicināšanai vai saglabāšanai, vai ja nav pietiekamu garantiju, ka radiofrekvenču spektrs tiks izmantots saskaņā ar atļaujas nosacījumiem vai paredzētajam mērķim.
- (105) Lai nodrošinātu radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu un izvairītos no traucējumiem, jaunajām radiofrekvenču spektra koplietošanas koncepcijām ir nepieciešami precīzi reāllaika dati par frekvenču izmantojumu. Dinamiskai datubāzei, kas vērsta uz konkrētām frekvenču joslām, būtu jāpalīdz identificēt nepietiekami izmantotu radiofrekvenču spektru un jāatbalsta efektīvāka radiofrekvenču spektra lietošanas un koplietošanas prakse saskaņā ar konkurences tiesībām. Šāda dinamiska uzskaitē varētu arī veicināt jebkura operatīvā radiofrekvenču spektra ceļveža izstrādi un īstenošanu.
- (106) Saskaņā ar Tiesas judikatūru valsts kompetentajām iestādēm saistībā ar tīklu nodrošināšanu un elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu nevajadzētu iekasēt nekādas maksas vai nodevas, izņemot tās, kas paredzētas šajā regulā. Ja elektronisko sakaru nodrošināšana ir atkarīga no publiskajiem resursiem, kuru izmantošanai ir vajadzīga īpaša atļauja, valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai noteikt maksas, lai nodrošinātu minēto resursu optimālu izmantošanu. Maksām būtu jāatspoguļo lietošanas tiesību vērtība, cita starpā ņemot vērā ekonomisko un tehnisko situāciju attiecīgajā tirgū, un tās būtu jānosaka tā, lai nodrošinātu efektīvu radiofrekvenču spektra piešķiršanu un izmantošanu. Vajadzētu būt iespējai šādas

maksas izmantot, piemēram, lai finansētu valsts regulatīvo un citu valsts kompetento iestāžu darbības, kuras nevar segt ar administratīvām nodevām. Ja konkursa vai salīdzinošās atlases procedūru gadījumā maksu par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām pilnībā vai daļēji veido vienreizēja summa, maksāšanas kārtībai būtu jānodrošina, ka šādas maksas praksē nerada gadījumu, kad atlase jāveic pēc kritērijiem, kas nav saistīti ar mērķi nodrošināt optimālu radiofrekvenču spektra izmantošanu.

- (107) Radiofrekvenču spektra maksu apmēra aprēķināšanas metodika Savienībā dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Šīs atšķirības varētu apgrūtināt tādu tīklu nodrošināšanu, kas balstīti uz radiofrekvenču spektru vairākās dalībvalstīs. Tāpēc Komisijai būtu regulāri jāpublicē salīdzinošās novērtēšanas pētījumi un vajadzības gadījumā jāizstrādā citi norādījumi attiecībā uz metodiku to radiofrekvenču spektra gada maksu aprēķināšanai, kas valsts kompetentajām iestādēm jānosaka par zemes frekvenču spektru. Šādas metodikas pamatā vajadzētu būt radiofrekvenču spektra lietderīgas un efektīvas izmantošanas, pārredzamības, nediskriminēšanas un proporcionalitātes principiem attiecībā uz to paredzēto nolūku, un tai būtu jāļauj valsts kompetentajām iestādēm aprēķināt precīzu piemērojamo maksu, kas varētu ietvert fiksētu gada daļu (par KHz katrā joslas kategorijā) un procentuālo daļu no gada apgrozījuma, kas gūts, izmantojot frekvences. Nosakot metodiku, Komisijai būtu jāņem vērā *BEREC* un valsts regulatīvo iestāžu pieredze piemērotu izmaksu modeļu izstrādē, jo šī pieredze ir nenovērtējama. Valsts kompetentajām iestādēm būtu jāpārlicinās, ka maksu summa jebkurā gadījumā sedz radiofrekvenču spektra pārvaldības izmaksas.
- (108) Jebkurš uzņēmumiem uzliktais slogs, kas saistīts ar radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, var ietekmēt lēmumus par to, vai prasīt šādas tiesības un likt lietā radiofrekvenču spektra resursus. Tāpēc valsts kompetentajām iestādēm būtu jānosaka tādas rezerves cenas, no kurām izrietētu efektīva minēto tiesību piešķiršana neatkarīgi no tā, kāda veida atlases procedūra izmantota. Komisija var izdot ieteikumu par vienotu rezerves cenu noteikšanas metodiku, ņemot vērā tādus kritērijus kā radiofrekvenču spektra alternatīvās izmaksas, joslas raksturlielumi un izmaksas, kas saistītas ar to atļaujas nosacījumu izpildi, kuri noteikti politikas mērķu sasniegšanai. To darot, būtu jāņem vērā arī konkurences stāvoklis attiecīgajā tirgū, tai skaitā iespējamie alternatīvie resursu izmantošanas veidi. Principā valsts kompetentajām iestādēm nevajadzētu noteikt rezerves cenas, ja tās piemēro pārklājuma nodrošināšanas vai pakalpojumu kvalitātes saistības, ja vien nepastāv slepeni norunu risks un/vai nenopietna dalība var nepamatoti paildzināt procedūru. Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, ja ieteikums nav sekmīgs, lai nodrošinātu konsekventus rezultātus Savienībā, un tas apdraud augstas kvalitātes bezvadu tīklu visaptverošu izvēršanu Savienībā.
- (109) Ņemot vērā radiofrekvenču spektra augsto izmaksu līmeni, kas radies tādēļ, ka izsoļu atlasē izvēle ir balstīta uz piedāvātās maksas salīdzinošo apmēru, prioritāte būtu jāpiešķir saistībām, nevis maksām. Tāpēc vajadzētu būt iespējai maksas aizstāt ar pieteikuma iesniedzēju piedāvātajām saistībām īstenojot pasākumus, kas tieši veicinātu tīklu izvēršanu un bezvadu sakaru kvalitāti. Praksē tas varētu izpausties kā avansa maksājumi, kas tiktu atmaksāti, vai bankas garantijas, kas tiktu atceltas, kad minētās saistības izpildītas.
- (110) Prasība ievērot tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes principus lietošanas tiesību piešķiršanā apvienojumā ar iespēju nodot tiesības uzņēmumu starpā balsta brīvību sniegt elektronisko sakaru pakalpojumus sabiedrībai un attiecīgos līdzekļus, tā palīdzot

arī sasniegt vispārējo interešu mērķus. Šī regula neskar to, vai radiofrekvenču spektru piešķir tieši elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātājiem vai subjektiem, kas izmanto minētos tīklus vai pakalpojumus. Šādi subjekti var būt radio vai televīzijas apraides satura piegādātāji. Par atbilstību nosacījumiem, kas piesaistīti radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, un attiecīgiem nosacījumiem, kas piesaistīti vispārējai atļaujai, katrā gadījumā būtu jāatbild uzņēmumam, kuram ir dotas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības. Daži pienākumi, kas uzlikti raidorganizāciju audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanai, var likt piemērot īpašus radiofrekvenču spektra piešķiršanas kritērijus, lai sasniegtu īpašus vispārējo interešu mērķus, ko valsts kompetentās iestādes noteikušas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Taču šādu tiesību piešķiršanas procedūrai katrā gadījumā vajadzētu būt objektīvai, pārredzamai, nediskriminējošai un samērīgai.

- (111) Tiesas prakse nosaka, ka valsts ierobežojumi tiesībām, ko garantē LESD 56. pants, ir objektīvi pamatoti un samērīgi un tie nepārsniedz šo mērķu sasniegšanai nepieciešamo. Turklāt radiofrekvenču spektru, kas piešķirts bez atklātas procedūras, nebūtu jāizmanto citiem nolūkiem kā vispārējo interešu mērķiem, kuru sasniegšanai tas piešķirts. Tādā gadījumā būtu jādod ieinteresētajām personām pietiekams laiks piezīmju izteikšanai.
- (112) Pieteikumu uz tiesībām iesniegšanas procedūrā valsts kompetentajām iestādēm būtu jāpārbauda, vai pretendents spēs izpildīt nosacījumus, kas tiktu piesaistīti šādām tiesībām. Minētie nosacījumi būtu jāatspoguļo attiecināmības kritērijos, kas noteikti ar objektīviem, pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem pirms konkursa procedūras uzsākšanas. Lai piemērotu šādus kritērijus, vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai pretendenti iesniedz nepieciešamo informāciju, kas apliecina to spēju izpildīt minētos nosacījumus. Ja šāda informācija netiek sniegta, valsts kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai noraidīt pieteikumu uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām.
- (113) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm pirms tiesību piešķiršanas būtu jāpārbauda tikai tie elementi, kurus iesniedzējs pieņemamā veidā spēj pierādīt ar parastu rūpību, ņemot vērā radiofrekvenču spektra kā ierobežota publiska resursa svarīgo sabiedrisko un tirdzniecisko vērtību. Tam nevajadzētu liegt valsts kompetentajai iestādei veikt turpmāku tiesīguma kritēriju izpildes verifikāciju, piemēram, izmantojot atskaites punktus, ja sākotnēji kritērijus saprātīgi nevarēja izpildīt. Lai nodrošinātu radiofrekvenču spektra lietderīgu un efektīvu izmantošanu, valsts kompetentajām iestādēm tiesības nebūtu jāpiešķir tad, ja izskatīšanā redzams, ka iesniedzējs nespēj izpildīt nosacījumus, kas gan nav par šķērslī iespējamai laikā ierobežotai eksperimentālai lietošanai.
- (114) Ja pieprasījums pēc radiofrekvenču spektra joslas pārsniedz pieejamību un valsts kompetentā iestāde rezultātā secina, ka radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību skaits ir jāierobežo, būtu jāpiemēro piemērotas un pārredzamas procedūras šādu tiesību piešķiršanai, lai izvairītos no jebkādas diskriminācijas un optimizētu ierobežoto resursu izmantošanu. Ierobežojumam vajadzētu būt pamatotam, samērīgam un balstītam uz tirgus apstākļu rūpīgu novērtējumu, pienācīgi ņemot vērā lietotāju vispārējo ieguvumu un iekšzemes un iekšējā tirgus mērķus. Mērķi, kas reglamentē jebkuru ierobežošanas procedūru, būtu skaidri jānosaka iepriekš un, ja iespējams, jānosaka kvantitatīvi, pienācīgi ņemot vērā vajadzību izpildīt iekšzemes un iekšējā tirgus mērķus. Apsverot vispiemērotāko atlases procedūru, valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar Savienības līmenī veiktajiem koordinācijas pasākumiem savlaicīgi un pārredzami būtu jāapspriežas ar visām ieinteresētajām personām par procedūras

pamatojumu, mērķiem un nosacījumiem, cita starpā norādot ar to saistītā tirgus konkurences, tehniskā un ekonomiskā stāvokļa novērtējuma rezultātus. Valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai radiofrekvenču spektra piešķiršanai cita starpā izmantot konkursa vai salīdzinošas atlases procedūras, cita starpā ņemot vērā konkurences, tehnisko un ekonomisko stāvokli tirgū. Pārvaldot šādas shēmas, valsts kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā šīs regulas mērķi. Ja dalībvalsts konstatē, ka kādā joslā var piešķirt papildu lietošanas tiesības, tai būtu jāsaņem attiecīgs process.

- (115) Lai gan izsoles sekmē radiofrekvenču spektra pārredzamu un nediskriminējošu piešķiršanu, kā arī tā efektīvu izmantošanu, to izmantošana par atlases procedūru, kas balstīta uz konkurenciālu cenu solīšanu, var radīt būtisku finansiālu slogu operatoriem, ja izsoles nav pienācīgi izstrādāts vai ja piešķiršanas nosacījumi neatbilst tirgus situācijai. Tāpēc prioritāte būtu jāpiešķir uz investīcijām orientētām izsolēm, kas vērstas uz konkrētu kvalitātes un pārklājuma saistību izpildi, nevis uz maksu maksāšanu.
- (116) Brīvprātīgajam salīdzinošās izvērtēšanas forumam, kas izveidots ar Direktīvu (ES) 2018/1972 kā savstarpējas mācīšanās instruments, nav izdevies panākt saskaņotāku atlases procedūru elementu un radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistīto nosacījumu izmantošanu un definēšanu, jo salīdzinošā izvērtēšana tika veikta tikai aptuveni vienai trešdaļai valstu pasākumu. Tā kā šie elementi un nosacījumi būtiski ietekmē tirgus apstākļus un konkurences situāciju, tai skaitā nosacījumus ienākšanai tirgū un darbības paplašināšanai, būtu jāizveido jauns *ex ante* koordinācijas mehānisms – radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūra. Minētā procedūra būtu jāpiemēro visiem pasākumiem, ko valsts kompetentās iestādes ierosina, lai veiktu atlases procedūru vai grozītu vai atjaunotu lietošanas tiesības attiecībā uz saskaņotu radiofrekvenču spektru bezvadu platjoslas elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem. Šāds *ex ante* mehānisms ir efektīvāks nekā *ex post* iejaukšanās, jo ar to var iepriekš atklāt nepamatotus vai nesamērīgus pasākumus. Paziņojošajai iestādei, pamatojoties uz tirgus analīzi, īpaši būtu jāpaskaidro, kā jebkurš ierosinātais tirgus veidošanas pasākums ir nepieciešams, lai saglabātu vai panāktu efektīvu konkurenci, un jāizklāsta tā iespējamā ietekme uz tirgus dalībnieku esošajām un turpmākajām investīcijām. Ja paziņojošā iestāde plāno noteikt konkrētu lietošanas tiesību termiņu, tai būtu jāsniedz argumenti par to, kāpēc tā uzskata, ka ierosinātais termiņš ir pietiekams, ņemot vērā investīcijas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu piešķiršanas procedūras un šīs regulas mērķus. Komisijai vajadzētu būt iespējai paziņot par visām iebildēm, kas tai varētu būt attiecībā uz tirgus veidošanas pasākumu projektiem, t. i., pasākumiem, kuri ietekmē tirgus struktūru vai konkurences līmeni tirgū, piemēram, radiofrekvenču spektra maksimumiem, rezervējumiem vai vairumtirdzniecības piekļuves pienākumiem, un šādā gadījumā tai būtu jānorāda iebildes iemesli. Komisija varētu uzskatīt, ka pasākums radītu šķērslī iekšējam tirgum vai ka tai ir nopietnas šaubas par tā saderību ar Savienības tiesību aktiem, it īpaši šīs regulas mērķiem. Komisija varētu arī paziņot visas iebildes, kas var rasties ierobežota termiņa gadījumā, ja tā uzskata, ka šāds termiņš ir nepietiekams. Komisijai savā novērtējumā būs jāņem vērā jebkāda iespējamā ietekme, kāda lietošanas tiesību termiņam varētu būt uz konkurenci. Lai nodrošinātu procesa efektivitāti, tajā būtu jāparedz Komisijas veto tiesības attiecībā uz lietošanas tiesību termiņu un tirgus veidošanas pasākumiem, ja to uzskata par nepieciešamu. Šai jaunajai radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūrai būtu jāaizstāj salīdzinošās izvērtēšanas forums.

- (117) Tirgus veidošanas pasākumiem un ierobežotam licenču derīguma termiņam var būt liela nozīme efektīvas konkurences nodrošināšanā elektronisko sakaru tirgos, ja tie ir pamatoti ar pārliecinošiem ekonomiskiem pierādījumiem un ir labi izstrādāti. Par pasākumiem, kurus pie radiofrekvenču spektra piešķiršanas vai atjaunošanas specifiski pieņem ar mērķi veicināt konkurenci, būtu jālemj valsts regulatīvajām iestādēm un citām valsts kompetentajām iestādēm, kam ir nepieciešamās ekonomiskās, tehniskās un tirgus zināšanas. Radiofrekvenču spektra piešķiršanas nosacījumi var ietekmēt konkurences stāvokli elektronisko sakaru tirgos un nosacījumus ienākšanai tirgū. Ierobežota piekļuve radiofrekvenču spektram, jo īpaši, ja radiofrekvenču spektrs ir nepietiekams, var radīt šķēršļus ienākšanai tirgū vai kavēt investīcijas, tīkla izvēršanu, jaunu pakalpojumu vai lietojumprogrammu nodrošināšanu, inovāciju un konkurenci. Pastāvošo konkurenci var ietekmēt arī jaunas lietošanas tiesības, arī nodošanas vai nomas ceļā iegūtās, un jaunu elastīgu radiofrekvenču spektra lietošanas kritēriju ieviešana. Ja daži konkurences veicināšanas nosacījumi tiek piemēroti nepamatoti, tiem var būt cita ietekme. Piemēram, radiofrekvenču spektra maksimumi un rezervējumi var radīt mākslīgu nepietiekamību, vairumtirdzniecības piekļuves pienākumi var netaisni ierobežot uzņēmējdarbības modeļus, ja nav tirgus varas, un nodošanas ierobežojumi var traucēt attīstīties sekundārajiem tirgiem. Tādēļ šādu nosacījumu izvirzīšanai ir nepieciešams konsekvents, objektīvs konkurences tests, un tas būtu jāpiemēro koordinēti. Tādēļ šādu pasākumu izmantošana būtu jāpamato ar rūpīgu un objektīvu tirgus un konkurences apstākļu novērtējumu, ko veic valsts regulatīvās iestādes, pamatojoties uz tirgus analīzi. Tomēr valsts kompetentajām iestādēm būtu vienmēr jānodrošina radiofrekvenču spektra efektīva un lietderīga izmantošana un jāizvairās no konkurences kropļošanas, ko rada konkurencei neatbilstīga spektra uzkrāšana.
- (118) Pasākumus, kas paredz iejaukšanos tirgus struktūrā, piemēram, radiofrekvenču spektra maksimumus vai rezervējumus, var piemērot tikai tad, ja mazāk ierobežojoši pasākumi, piemēram, vairumtirdzniecības piekļuves saistības, nav pietiekami, lai garantētu efektīvu konkurenci mazumtirdzniecības līmenī. Pirms vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves pienākumu noteikšanas valsts kompetentajām iestādēm būtu jāizvērtē, vai mazumtirdzniecības tirgos būtu efektīva konkurence, ja nebūtu iejaukšanās vairumtirdzniecības līmenī. Novērtējumam vajadzētu būt holistiskam, un tajā būtu jāņem vērā vairāki parametri, piemēram, (bet ne tikai) biržas sarakstā iekļautas cenas plaša patēriņa un uzņēmējdarbības produktiem, atlaides, tai skaitā mērķētas atlaides, kā arī investīcijas un pakalpojumu kvalitāte. Nosakot lietošanas tiesības, uz kurām attiecas šādi pienākumi, valsts kompetentajai iestādei būtu jāņem vērā kapacitāte, kas pieejama vairumtirdzniecības piedāvājumu atbalstam.
- (119) Augošais pieprasījums pēc radiofrekvenču spektra un galalietotāju pieprasījums pēc bezvadu platjoslas jaudām prasa risinājumus, kas dotu alternatīvus, savstarpēji papildinošus, spektrāli efektīvus piekļuves risinājumus, ieskaitot mazjaudas bezvadu piekļuves sistēmas ar mazu darbības rādiusu, piemēram, *RLAN* un mazjaudas miniatūrie šūnu piekļuves punkti. Tādas savstarpēji papildinošas bezvadu piekļuves sistēmas, sevišķi publiski piekļūstamie *RLAN* piekļuves punkti, paplašina galalietotāju piekļuvi internetam un mobilās datplūsmas atslogošanu mobilo sakaru operatoriem. *RLAN* izmanto saskaņotu radiofrekvenču spektru, kam nav vajadzīga individuāla atļauja vai radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības. Pašlaik vairumu *RLAN* piekļuves punktu privātlietotāji izmanto par fiksētā platjoslas savienojuma vietēju bezvadu pagarinājumu. Nebūtu jāliedz galalietotājiem viņu interneta abonementa robežās dalīties ar citiem piekļuvē viņu *RLAN*, lai palielinātos pieejamo piekļuves punktu skaits, jo īpaši blīvi apdzīvotās teritorijās, maksimalizētos bezvadu datu veikspēja

caur radiofrekvenču spektra atkārtotu izmantošanu un rastos izmakslietderīga papildinoša bezvadu platjoslas infrastruktūra citiem galalietotājiem. Tādēļ būtu jāatceļ nevajadzīgi ierobežojumi *RLAN* izvēršanai un savienošanai savā starpā.

- (120) Arī valsts iestādēm vai publisko pakalpojumu sniedzējiem, kuri izmanto *RLAN* savās telpās savam personālam, apmeklētājiem un klientiem, piemēram, lai atvieglotu piekļuvi e-pārvaldes pakalpojumiem vai informētu par sabiedrisko transportu vai ceļu satiksmes pārvaldību, būtu, cik to pieļauj konkurences un publiskā iepirkuma noteikumi, jānodrošina piekļuve šādiem piekļuves punktiem arī vispārējai iedzīvotāju lietošanai kā papildpakalpojums pakalpojumiem, ko tie piedāvā iedzīvotājiem šādās telpās. Turklāt personai, kas nodrošina lokālu piekļuvi elektronisko sakaru tīkliem privātīpašumā vai tā apkaimē vai ierobežotā publiskā teritorijā nekomerciāli vai kā palīgpakalpojumu citai darbībai, kas nav atkarīga no tādas piekļuves, piemēram, *RLAN* tīklāji, kas minētajā teritorijā pieejami citu komercdarbību klientiem vai plašākai sabiedrībai, var prasīt nodrošināt atbilstību vispārējām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību atļaujām, bet tai nebūtu uzliekami vispārējām atļaujām piesaistāmi nosacījumi vai prasības, ko piemēro publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, vai pienākumi pret galalietotājiem vai sakarā ar starpsavienojumu. Tomēr uz šādu pakalpojumu sniedzēju būtu jāattiecas atbildības noteikumiem, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/2065⁴⁸. Parādās jaunas tehnoloģijas, piemēram, redzamās gaismas sakari, un tās papildinās *RLAN* un bezvadu piekļuves punkta pašreizējās radiofrekvenču spektra iespējas, iekļaujot optiskos uz redzamās gaismas bāzētos piekļuves punktus, un ļaus veidot lokālos hibrīdtīklus, kuros būs iespējami optiskie bezvadu sakari.
- (121) Tā kā mazjaudas tuvas darbības bezvadu piekļuves punkti, piemēram, femtošūnas, pikošūnas, metrošūnas vai mikrošūnas, var būt ļoti mazi un izmantot neuzkrītošas ierīces, kas līdzīgas mājas *RLAN* maršrutētājiem, kuriem nav vajadzīgas nekādas atļaujas papildus tām, kuras vajadzīgas radiofrekvenču spektra lietošanai, un ņemot vērā šādu piekļuves punktu pozitīvo ietekmi uz radiofrekvenču spektra lietošanu un bezvadu sakaru attīstību, jebkādiem to izvēršanas ierobežojumiem vajadzētu būt pēc iespējas mazākiem. Līdz ar to, lai atvieglotu tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvēršanu un neskarot nekādas piemērojamās prasības, kas saistītas ar radiofrekvenču spektra pārvaldību, valsts kompetentajām iestādēm principā nevajadzētu izdot individuālas atļaujas šādu ierīču uzstādīšanai ēkās, kas nav oficiāli aizsargātas kā daļa no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, izņemot sabiedrības drošības nolūkā. Šajā nolūkā to iezīmes, piemēram, maksimālais lielums, svars un emisiju raksturlielumi, būtu jānosaka Savienības mērogā proporcionāli vietējai izvēršanai un lai nodrošinātu augstu sabiedrības veselības aizsardzības līmeni. Tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu ekspluatācijai būtu jāpiemēro Direktīvas 2014/53/ES 7. pants. Tas neskar Savienības tiesībās vai valsts tiesībās nostiprinātās privātīpašuma tiesības. Atļaujas pieteikumu izskatīšanas procedūra būtu jāracionalizē, tai nevajadzētu skart nekādus komercīgumus, un nekādām administratīvajām nodevām nebūtu jāpārsniedz ar pieteikuma apstrādi saistītās administratīvās izmaksas. Procesam, kurā izvērtē atļaujas pieprasījumu, vajadzētu būt pēc iespējas īsākam un principā – ne ilgākam par četriem mēnešiem.

⁴⁸

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (122) Publiskas ēkas un cita veida publisko infrastruktūru ikdienā apmeklē un izmanto ievērojams skaits galalietotāju, kam vajadzīga savienotība, lai izmantotu digitālos publiskos pakalpojumus, digitālos transporta pakalpojumus un citus pakalpojumus. Cita veida publiskā infrastruktūra – piemēram, ielu apgaismes ķermeņi, luksofori – piedāvā ļoti piemērotas vietas mazizmēra šūnu infrastruktūras izvēršanai, piemēram, to blīvuma dēļ. Neskarot valsts kompetento iestāžu iespēju tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvēršanai piemērot atsevišķas iepriekšējas atļaujas, operatoriem vajadzētu būt tiesībām piekļūt minētajām publiskajām vietām, lai pienācīgi apmierinātu pieprasījumu. Valsts kompetentajām iestādēm tādēļ būtu jānodrošina, ka šādas publiskās ēkas un cita publiskā infrastruktūra, ievērojot saprātīgus nosacījumus, tiek darīta pieejama mazizmēra šūnu infrastruktūras izvēršanai nolūkā papildināt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1309⁴⁹ un neskarot minētajā regulā noteiktos principus. Regula (ES) 2024/1309 balstās uz funkcionālu pieeju un nosaka pienākumus nodrošināt piekļuvi fiziskai infrastruktūrai tikai tad, ja tā ir daļa no tīkla un ja tā ir tīkla operatora īpašumā vai izmantošanā, tādējādi daudzas publiskām iestādēm piederošas vai to izmantotas ēkas ir ārpus minētās direktīvas darbības jomas. Turpretī nav nepieciešami specifiski pienākumi attiecībā uz tādu fizisko infrastruktūru kā kabeļu kanalizācija vai stabi, ko izmanto intelektiskas transporta sistēmas un kas pieder tīkla operatoriem (transporta pakalpojumu sniedzējiem vai publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem), un tīkla mitinātāja daļām, uz kurām attiecas Regulas (ES) 2024/1309 darbības joma.
- (123) Būtu jāgroza Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pants par Radiofrekvenču spektra komitejas funkcijām. Lai nodrošinātu Savienības un tās dalībvalstu drošību un tehnoloģisko suverenitāti, būtu jāizveido mehānisms, kas Komisijai un dalībvalstīm dod iespēju apspriest jautājumus un lemt par kopējo nostāju, neiesaistot trešās valstis un ieinteresētās personas. Tāpēc Komisija būtu jāpilnvaro pieprasīt, lai dalībvalstis Radiofrekvenču spektra komitejā pirms diskusijām *CEPT* izstrādātu kopējas nostājas attiecībā uz tādu konkrētu tehnisko īstenošanas pasākumu izstrādi, kuri varētu ietekmēt Savienības vai tās dalībvalstu drošību vai tehnoloģisko suverenitāti.
- (124) Satelītsakariem ir būtiska nozīme Savienības drošības, noturības un stratēģiskās autonomijas nodrošināšanā. Nesenie tehnoloģiskie sasniegumi, mainīgā tirgus dinamika, ģeopolitiskās problēmas un bažas par konkurenci saistībā ar satelītīkliem prasa pastiprinātu rīcību Savienības līmenī. Satelītsakaru operatori arvien vairāk vēlas piekļuvi visas Eiropas tirgum, un regulatori izjūt arvien lielāku spiedienu izveidot piemērotu tiesisko regulējumu, kas atbilst Savienības politikai un mērķiem. Ir jāvienkāršo un jākonsolidē noteikumi par satelītītklu un satelītsakaru pakalpojumu nodrošināšanu un satelītsignālu spektra lietošanu, jāveicina pārrobežu pakalpojumu un tīklu izveide un jānovērš regulējuma nepilnības attiecībā uz nosacījumiem piekļuvei Savienības satelītsakaru tirgiem.
- (125) Savā 2021. gada 16. jūnija atzinumā par Radiofrekvenču spektra politikas programmu RSPG uzsvēra, ka radiofrekvenču spektra politikai būtu jāatbalsta inovatīvu satelītu sistēmu izstrāde, nodrošinot ES kontrolētu savienotību un uzticamu, noturīgu un izmakslietderīgu valdības satelītsakaru pakalpojumu sniegšanu. Tāpēc ir vajadzīgs

⁴⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1309 (2024. gada 29. aprīlis) par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem, Regulas (ES) 2015/2120 grozīšanu un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts) (OV L, 2024/1309, 8.5.2014., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj>).

pastiprināts Savienības satvars, lai Savienība kļūtu par nozīmīgu globālās kosmosa nozares dalībnieci, nodrošinātu stabilu pamatu Eiropas satelītu infrastruktūras attīstīšanai un darbībai, kā arī nodrošinātu efektīvu drošības un konkurences aizsargpasākumu izpildi. Turklāt šim satvaram vajadzētu būt būtiskam, lai īstenotu 2025. gada 26. martā pieņemto Eiropas sagatavotības savienības stratēģiju, kurā cita starpā uzsvēta nepieciešamība izstrādāt minimālos sagatavotības kritērijus pamatpakalpojumiem, piemēram, elektronisko sakaru pakalpojumiem, lai nodrošinātu vitāli svarīgu sabiedrības funkciju noturību un veicinātu konceptuālu divējādu izmantošanu, attīstot drošus sakarus un savienotību visā Savienībā.

- (126) Saskaņā ar LESD 216. panta 1. punktu Savienībai ir ārējā kompetence, un tā var slēgt nolīgumus ar starptautiskām organizācijām, ja tas paredzēts Līgumos vai ja tas ir nepieciešams Savienības politikas mērķu sasniegšanai. Radiofrekvenču spektra pārvaldība un radiofrekvenču izmantošana, arī satelītsakariem, ir jomas, ko lielā mērā reglamentē Savienības tiesību akti, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 114. pantu, īpaši Direktīva (ES) 2019/1872 un Lēmums Nr. 676/2002/EK. Radiofrekvenču spektra lietošanai ar satelītiem pēc būtības ir starptautisks raksturs, jo to pārvalda ITU globālās koordinācijas mehānismi un tā dod iespēju sniegt pārrobežu pakalpojumus vairākās valstīs. Tajā pašā laikā satelītsignālu radiofrekvenču spektrs ir kritiski svarīgs aktīvs pasaules sakaru tirgos, jo tas ietekmē konkurētspēju, investīcijas un pieejamību inovatīvu pakalpojumu sniegšanai visā Savienībā. Ņemot vērā šo divējādo starptautisko un tirgus dimensiju, ir vajadzīga saskaņota un uz nākotni vērsta Savienības pieeja, lai nodrošinātu satelītsignālu radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu, efektīvu koordināciju un iekšējā vienotā tirgus pienācīgu darbību.
- (127) Viens no pamatprocesiem, kas ļauj nodrošināt darbību bez traucējumiem, ir satelīttīklu koordinācija pirms to palaišanas. Saskaņā ar *ITU* Radionoteikumiem administrācijai, kas iesniedz pieteikumu par jaunu satelītu sistēmu, būtu tā jākoordinē ar visām jau palaistajām vai pieteiktajām sistēmām, kuras jaunā satelītu sistēma varētu ietekmēt, un jāpielāgo parametri, lai neradītu kaitīgus traucējumus šādām sistēmām. Lai uzlabotu pārredzamību Savienībā attiecībā uz *ITU* pieteikumiem un reģistriem, valsts kompetentajām iestādēm par šādām darbībām būtu jāinformē Komisija un citas *RSPB* ietilpstošās valsts kompetentās iestādes. Turklāt būtu jāizveido mehānisms, ar ko nodrošina, ka administrācija var lūgt citu valsts kompetento iestāžu un Savienības atbalstu *ITU* koordinācijas veikšanai, īpaši tad, ja pastāv risks, ka tiks ietekmētas Savienības intereses un politika.
- (128) Radiofrekvenču spektra saskaņošana un pārvaldība satelītu izmantošanai starptautiskā līmenī ar *ITU* starpniecību neietekmē valstu atļauju piešķiršanas procedūru saskaņošanu satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai un ar tiem saistītā radiofrekvenču spektra lietošanai. Piemērojamie noteikumi un nosacījumi, kas reglamentē satelīttīklus un satelītsakaru pakalpojumus, dalībvalstīs joprojām ir sadrumstaloti, un tas traucē satelītsakaru operatoriem Savienībā sasniegt vajadzīgo mērogu, lai sniegtu pārrobežu vai Eiropas mēroga savienotības pakalpojumus. Šādi pakalpojumi kļūst arvien būtiskāki, lai savienotu nepietiekami apkalpotus un attālus apgabalus, stiprinātu noturību un atbalstītu jaunu tehnoloģiju ieviešanu. Lai pārvarētu minētās problēmas, satelīttīklu nodrošināšanai un satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai būtu jāsaņem vispārējā atļauja Savienības līmenī saskaņā ar nosacījumiem, ko izstrādājusi Komisija kopā ar dalībvalstīm. Ņemot vērā satelīttīklu un satelītsakaru pakalpojumu daudzveidību, šādi atļauju piešķiršanas nosacījumi būtu labāk jāizstrādā ar īstenošanas aktiem un ciešā sadarbībā ar *RSPB*, ņemot vērā valstu radiofrekvenču spektra iestāžu plašo pieredzi satelītsakaru atļauju piešķiršanā. Paziņojums Komisijai saskaņā ar šādu

vispārējo atļauju piešķirtu uzņēmumam vienādas tiesības visā Savienībā bez nepieciešamības atsevišķās dalībvalstīs par to paziņot atsevišķi.

- (129) Būtu jāizveido saskaņots un centralizēts Savienības satvars satelītsakaru spektra lietošanas atļaušanai, kura īstenošanu atbalstītu dalībvalstu kompetentās iestādes. Šāds satvars, kas saskaņā ar kopīgiem nosacījumiem piešķirtu Savienības līmeņa lietošanas tiesības, uzlabotu juridisko noteiktību, samazinātu sadrumstalotību un stiprinātu Savienības stratēģisko autonomiju, drošību un suverenitāti satelītsakaru jomā, vienlaikus papildinot Savienības Kosmosa akta un redzējuma par Savienības kosmosa ekonomiku mērķus. Savienības līmeņa satelītsakaru atļauju piešķiršana, izmantojot procedūru, kurā iesaistīta Komisija un *RSPB* un kuru atbalsta *ODN*, visos posmos, sākot no sadalīšanas, licencēšanas un beidzot ar izpildes panākšanu, samazinātu administratīvo slogu, uzlabotu pārredzamību attiecībā uz piekļuvi tirgum un nodrošinātu radiofrekvenču spektra nepietiekamības un traucējumu konsekvētu pārvaldību. Tas aizsargātu iekšējā tirgus integritāti, veicinātu drošus un konkurētspējīgus pakalpojumus un saskaņotu radiofrekvenču spektra politiku ar Savienības stratēģiskajiem mērķiem, tādējādi atbalstot drošus, mērogojamus un stratēģiski autonomus satelītsakarus.
- (130) Uz radiofrekvenču spektru, ko izmanto satelītītkliem un satelītsakaru pakalpojumiem, būtu jāattiecinā Savienības atļauja, ko piešķir Komisija ar *RSPB* palīdzību. Būtu jāpieņem Eiropas Satelītfrekvenču sadalījuma tabula, lai satelītsakaru operatoriem nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz to, kuram spektram var piekļūt saistībā ar konkrētiem satelītsakaru pakalpojumiem. Lai gan attiecībā uz dažām satelītsignālu spektra joslām Komisija var nolemt, ka piekļuve tām ir iespējama ar vispārējo atļauju, piemēram, lietu internetam, attiecībā uz citām būtu jādod priekšroka individuālām lietošanas tiesībām, ņemot vērā nepieciešamību izvairīties no kaitīgiem traucējumiem, nodrošināt pakalpojuma kvalitāti, tīkla noturību un sakaru drošību.
- (131) Turklāt, lai varētu nodrošināt Eiropas mēroga satelītītklus un satelītsakaru pakalpojumus, atļauju piešķiršanas nosacījumiem satelītsignālu spektra lietošanai vajadzētu būt vienādiem visā Savienībā. Šādiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem īpaši būtu jāgarantē, ka tiek ievēroti piemērojamie *ITU* Radionoteikumi par satelītu koordināciju un kaitīgu traucējumu novēršanu, kā arī par koordināciju ar citām pašreizējām un turpmākām satelītu sistēmām, kas ir īpaši svarīgi Savienības programmās paredzētajām esošajām un plānotajām satelītu sistēmām. Atļaujas piešķiršanas nosacījumiem satelītītklu vai satelītsakaru pakalpojumu nodrošināšanai vajadzētu būt saskaņotiem arī ar Kiberdrošības aktu, ar kuru paredzēts aizstāt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/881.
- (132) Tā kā lielāko daļu satelītsignālu spektra varētu efektīvi koplietot starp dažādiem pakalpojumu sniedzējiem, lielākā daļa Savienības atļauju tiktu piešķirtas rindas kārtībā. Līdz šim Savienības atlases procedūrā saskaņā ar Lēmumu Nr. 626/2008/EK tika izraudzītas tikai struktūras, kam ir tiesības izmantot 2 GHz joslu mobilā satelītu dienesta (MSD) nodrošināšanai visā Eiropā. Tā kā nākotnē varētu rasties cita satelītsignālu spektra nepietiekamība, regulā būtu jānosaka atbilstoša atlases procedūra, lai šādos apstākļos atlasītu frekvenču joslu lietošanas tiesību turētājus. Šādai procedūrai būtu jābalstās uz Lēmumā Nr. 626/2008/EK paredzēto, kurā noteikta salīdzinošā atlases procedūra. Salīdzinošās atlases procedūrās galvenā uzmanība būtu jāpievērš inovatīvu satelītsakaru izvēršanai, kā arī Eiropas tehnoloģiju integrācijas veicināšanai jaunajā kosmosa ekosistēmā. Tas ir būtiski, lai uzlabotu Savienības rūpnieciskās un zinātniskās spējas un stiprinātu Eiropas stratēģisko autonomiju un piegādes ķēdes kosmosa nozarē. Dažos gadījumos konkursa procedūras, piemēram,

izsoles, var būt piemērotākas, lai nodrošinātu radiofrekvenču spektra piešķiršanu uzņēmumiem, kas to varētu izmantot visefektīvāk. Šādos gadījumos būtu jāgādā par to, lai pienācīgi tiktu ņemti vērā citi politikas mērķi, piemēram, nepieciešamība nodrošināt plašu Savienības teritorijas pārklājumu.

- (133) RSPG 2025. gada 17. jūnija atzinumā par ES līmeņa politikas pieeju ierīču tiešai savienotībai ar satelītu un saistītajiem vienotā tirgus jautājumiem norādīja, ka ir vajadzīgs aizsardzības mehānisms, kas ļautu dalībvalstīm ES interesēs kolektīvi reaģēt uz gadījumiem, kad netiek ievērotas satelītsakaru pakalpojumu kopīgās prasības. *ITU* ietvaros jau pastāv labi iedibināts process divpusējai pārrobežu traucējumu lietu risināšanai starp pārvaldes iestādēm, taču šāds process ir ilgs un nav papildināts ar pietiekamām garantijām rezultatīvai un savlaicīgai traucējumu novēršanai. Tādēļ ar šo regulu būtu jāizstrādā instrumenti, kas nodrošina atbilstību regulā paredzētajiem atļaujas piešķiršanas nosacījumiem, it īpaši pienākumiem koordinēt un novērst kaitīgus traucējumus Savienības teritorijā. Turklāt, lai gan satelīttīklu un satelītsakaru pakalpojumu atļaušana un saistītā spektra lietošana būtu jāveic Savienības līmenī, atļaujas piešķiršanas nosacījumu ievērošanas uzraudzībai būtu jānotiek, sadarbojoties Komisijai un valsts kompetentajām iestādēm, kurām ir jurisdikcija, spējas un speciālās zināšanas, lai pārbaudītu atbilstību un atklātu kaitīgu traucējumu problēmas.
- (134) Lai nodrošinātu koordinētu Savienības atļauju uzraudzību un izpildes panākšanu, Komisijai, ņemot vērā *RSPB* atzinumu, būtu jāpieņem sīki izstrādāta kārtība, kurā izklāstīti izpildes panākšanas pasākumi. Komisija var arī piemērot naudas sodus vai periodiskus soda maksājumus par atļauju piešķiršanas nosacījumu vai citu sadaļas par satelītsignālu radiofrekvenču spektra lietošanu noteikumu pārkāpumiem. Nosakot šādus naudas sodus, būtu jāņem vērā pārkāpuma smagums un ilgums un, ja pārkāpums ir valsts noteikumu pārkāpums, visas sankcijas, ko jau piemērojušas valstu iestādes. Valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai brīdināt Komisiju par jebkādiem atļauju piešķiršanas nosacījumu vai sadaļas par satelītsignālu radiofrekvenču spektra lietošanu noteikumu pārkāpumiem. Lai nodrošinātu atbilstību, dalībvalstīm savā teritorijā būtu pilnībā jāīsteno lēmums, ar ko nosaka korektīvus pasākumus vai sankcijas, cita starpā galu galā liedzot uzņēmumam nodrošināt satelīttīklus vai sniegt satelītsakaru pakalpojumus Savienībā. Tomēr šādos gadījumos dalībvalstij, kuras savienotība tiktu nopietni traucēta, ja satelītsakaru operatora darbība tiktu apturēta vai pārtraukta, vajadzētu būt iespējai lūgt Komisiju atlikt šāda koordinēta pasākuma piemērošanu savā teritorijā uz laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus un ir pagarināms.
- (135) Tehnoloģiju attīstības rezultātā zemes un ārpuszemes tīkli tiek pakāpeniski integrēti vienotā sakaru arhitektūrā, apvienojot zemes infrastruktūru ar ārpuszemes komponentiem, it īpaši zemās Zemes orbītas (*LEO*) satelītu konstelācijām, tādējādi nodrošinot visuresošu, noturīgu un augstas veiktspējas savienotību globālā mērogā. Globālā konkurence standartizācijas jomā un attiecībā uz piekļuvi satelītsignālu spektram nākamās paaudzes mobilajām tehnoloģijām liecina par radiofrekvenču spektra kā kritiski svarīga resursa stratēģisko nozīmi. Lai efektīvi reaģētu uz šīm norisēm, ir vajadzīgas īpašas tiesību normas šajā jomā, stiprinot satelītsignālu spektra pārvaldības noteikumus, lai Savienība varētu nodrošināt savu stratēģisko autonomiju drošu un noturīgu zemes un ārpuszemes 5G un 6G tīklu izvēršanā. Tajā pašā laikā mobilo satelītsignālu spektra nepietiekamības dēļ palielinās vajadzība koplietot spektru starp zemes lietotājiem un ārpuszemes lietotājiem. Šāda koplietošana būtu jāveic tā, lai neapdraudētu zemes pakalpojumu sniegšanu. Lai nodrošinātu pašreizējo lietojumu un lietojumprogrammu neierobežotu nepārtrauktību, ar šo regulu būtu

jāgarantē, ka spektra koplietošana starp zemes un satelītu sistēmām var notikt tikai tad, ja zemes lietošanas tiesību primārais turētājs tam ir piekritis un par to ir atbildīgs. Saistībā ar integrētiem satelītsakaru un mobilo sakaru pakalpojumiem, ko nodrošina 6G tehnoloģijas, tradicionālās robežas starp zemes un satelīttīkliem kļūst neskaidras. Tāpēc, lai novērstu tirgus sadrumstalotību un radiofrekvenču spektra traucējumus, it īpaši frekvenču joslās, kuras kopīgi izmantos gan zemes mobilo sakaru, gan satelītsakaru operatori, ir vajadzīgs koordinēts un uz nākotni vērsts tiesiskais regulējums.

- (136) Ņemot vērā konkrētu pašreizējo un nākotnes Savienības politikas virzienu īstenošanu, kas ir atkarīgi no numerācijas resursiem, ir būtiski savlaicīgi apzināt vajadzības gan pēc pašreizējiem, gan inovatīviem pakalpojumiem. Attīstoties Savienības iekšējam tirgum, aizvien vairāk tiek ieviesti pārrobežu pakalpojumi, kas bieži ir atkarīgi no numerācijas resursiem. Lai šādi pakalpojumi attīstītos un dotu gaidītos ieguvumus sabiedrībai un ekonomikas izaugsmei, būtu jānodrošina regulējuma konsekvence un paredzamība attiecībā uz numerācijas resursu plānošanu, sadalīšanu un pārvaldību Savienībā. Komisijai, balstoties uz visu ieinteresēto personu ieguldījumu un pienācīgi ņemot vērā *BEREC* atzinumu, būtu jāizstrādā uz nākotni vērsta numerācijas stratēģija, kas būtu Savienības numerācijas plāna pamatā.
- (137) Eiropas mēroga numerācijas resursu pieejamība dotu iespēju pārrobežu vai Eiropas mēroga pakalpojumu sniedzējiem konsekventi un vienkāršoti izmantot numerācijas resursus. Komisijai, paļaujoties uz dalībvalstu atbalstu, vajadzētu būt iespējai veikt pasākumus, arī pieņemot īstenošanas aktus, lai pieņemtu Savienības numerācijas plānu, nodrošinātu iespēju iesniegt *ITU* pieteikumus par numerācijas diapazoniem un noteiktu nosacījumus, kas var tikt piesaistīti tiesībām izmantot Savienības numerācijas plāna numerācijas resursus, tai skaitā maksas par šādu resursu izmantošanas tiesībām un iespēju šādas maksas nodot *ODN*. Lai gan Eiropas mēroga numerācijas resursi būtu jāpiešķir valsts regulatīvajām iestādēm, jo tās vislabāk spēj nodrošināt individuālajām lietošanas tiesībām piesaistīto nosacījumu izpildi, *ODN* sadarbībā ar valsts regulatīvajām iestādēm un *BEREC* uzraudzībā būtu jāuztur atjaunināta Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāze, lai nodrošinātu centralizētu pārskatu par to pieejamību.
- (138) Eiropas mēroga pakalpojumu, it īpaši mašīnas–mašīnas pakalpojumu, attīstību vēl vairāk veicinātu saskaņotu numuru pieejamība visā Savienībā, savukārt šo numerācijas resursu pārvaldība, ko veiktu valsts regulatīvās iestādes sadarbībā ar *ODN*, nodrošinātu vienotu nosacījumu kopumu, kas jāievēro šiem pakalpojumu sniedzējiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāatbalsta Komisija, lai tā no *ITU* saņemtu numerācijas resursu diapazonus, arī to vārdā piesakoties uz šādiem konkrētiem numerācijas diapazoniem. Ja Savienībā ir jāsaskaņo numerācijas resursi, lai atbalstītu Eiropas mēroga pakalpojumu vai pārrobežu pakalpojumu attīstību, it īpaši jaunus mašīnas–mašīnas sakaru pakalpojumus, piemēram, satīklotus automobiļus, un ja šo resursu centralizēta pārvaldība, ko veic valsts regulatīvās iestādes sadarbībā ar *ODN*, nodrošinātu vienkāršākas un pārredzamākas sadalīšanas procedūras pakalpojumu sniedzējiem, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus.
- (139) Lai efektīvi atbalstītu preču un pakalpojumu brīvu apriti un personu brīvu pārvietošanos Savienībā, vajadzētu būt iespējai konkrētus valsts numerācijas resursus, it sevišķi konkrētus neģeogrāfiskus numurus, izmantot eksteritoriāli, proti, ārpus piešķirošās dalībvalsts teritorijas. Ņemot vērā ievērojamo krāpšanas risku, kas saistīts ar starppersonu sakariem, šāda eksteritoriāla izmantošana būtu jāatļauj tikai tādu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, kas nav starppersonu sakaru pakalpojumi. Valsts kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina attiecīgo valsts tiesību

aktu, jo īpaši patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu un citu noteikumu, kas saistīti ar numerācijas resursu izmantošanu, īstenošana neatkarīgi no tā, kur ir piešķirtas lietošanas tiesības un kur Savienībā tiek izmantoti numerācijas resursi.

- (140) Valsts regulatīvās iestādes dalībvalstīs, kurās izmanto numerācijas resursus no citas dalībvalsts, minētos numerācijas resursus nekontrolē. Tāpēc ir būtiski, lai valsts regulatīvā iestāde dalībvalstī, kas piešķir eksteritoriālas lietošanas tiesības, nodrošinātu arī galalietotāju efektīvu aizsardzību dalībvalstīs, kurās minētie numuri tiek izmantoti. Lai panāktu efektīvu aizsardzību, valsts regulatīvajām iestādēm, kas piešķir eksteritoriālas lietošanas tiesības, būtu jāpiesaista nosacījumi attiecībā uz to, ka pakalpojumu sniedzējam jāievēro patērētāju tiesību aizsardzības noteikumi un citi noteikumi, kas attiecas uz numerācijas resursu izmantošanu tajās dalībvalstīs, kurās numerācijas resursi tiks izmantoti.
- (141) Valsts regulatīvajām iestādēm tajās dalībvalstīs, kurās izmanto numerācijas resursus, būtu jāspēj lūgt to valsts regulatīvo iestāžu atbalstu, kas piešķirušas numerācijas resursu lietošanas tiesības, palīdzēt nodrošināt šo valstu noteikumu ievērošanu. Valsts regulatīvo iestāžu, kas piešķirušas lietošanas tiesības, izpildes pasākumiem būtu jāietver atturošas sankcijas, jo īpaši paredzot iespēju nopietna pārkāpuma gadījumā anulēt numerācijas resursu eksteritoriālas lietošanas tiesības, kas piešķirtas attiecīgajam uzņēmumam. Prasībām par eksteritoriālu izmantošanu nevajadzētu skart valsts regulatīvās iestādes pilnvaras bloķēt piekļuvi numuriem vai pakalpojumiem, ja ir notikusi krāpšana vai ļaunprātīga izmantošana. Numerācijas resursu eksteritoriālai izmantošanai nevajadzētu skart Savienības noteikumus, kas saistīti ar viesabonēšanas pakalpojumu sniegšanu, arī noteikumus, kas attiecas uz tādu viesabonēšanas pakalpojumu anomālas vai ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu, kuriem piemērojams mazumtirdzniecības cenu regulējums un kuri gūst labumu no regulētiem vairumtirdzniecības viesabonēšanas tarifiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai slēgt īpašus nolīgumus ar trešām valstīm par numerācijas resursu eksteritoriālu izmantošanu.
- (142) Piekļuve numerācijas resursiem, pamatojoties uz pārredzamiem, objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, ir būtisks priekšnoteikums uzņēmumu konkurencei elektronisko sakaru nozarē. Ņemot vērā numerācijas resursu aizvien lielāko svarīgumu dažādiem lietu interneta pakalpojumiem, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai piešķirt tiesības lietot numerācijas resursus uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji. Visus valstu numerācijas plāna elementus būtu jāpārvalda valsts regulatīvajām iestādēm, ietverot punktu kodus, ko izmanto tīkla adresācijai.
- (143) Lai ieinteresētajām personām dotu iespēju iegūt informāciju, lēmumi par numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu būtu jāpublicē. Vajadzētu būt iespējai izpildīt publicēšanas prasību, padarot šos lēmumus publiski pieejamus tīmekļvietnē.
- (144) Izsaucējai pusei vajadzētu būt iespējai piekļūt visiem numuriem, kas iekļauti citu dalībvalstu valsts numerācijas plānos, un piekļūt pakalpojumiem Savienībā, izmantojot ģeogrāfiskus numurus, tai skaitā bezmaksas numurus, paaugstināta tarifa numuru un Eiropas mēroga numerācijas resursus Savienībā, izņemot gadījumus, kad izsaukuma saņēmējs komerciālu apsvērumu dēļ ir izvēlējis ierobežot piekļuvi no konkrētiem ģeogrāfiskajiem apgabaliem. Izsaucējai pusei vajadzētu būt arī iespējai piekļūt numuriem no universālajiem starptautiskajiem bezmaksas numuriem.
- (145) Nevajadzētu kavēt pārrobežu piekļuvi numerācijas resursiem un saistītajiem pakalpojumiem, izņemot objektīvi pamatotus gadījumus, piemēram, lai apkarotu

krāpšanu vai ļaunprātīgu izmantošanu (piemēram, saistībā ar atsevišķiem paaugstināta tarifa pakalpojumiem), vai gadījumus, kad numurs ir definēts kā tikai valsts mēroga numurs (piemēram, valsts īsais kods) vai kad tas ir ekonomiski neiespējami. Valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām bloķēt piekļuvi numuriem vai pakalpojumiem, arī preventīvi, pamatojoties uz konkrētā lietošanas veida radītā riska individuālu analīzi, ja to pamato krāpšanas vai ļaunprātīgas izmantošanas iemesli. Uz personām, kuras veic izsaukumu no vietas, kas atrodas ārpus attiecīgās dalībvalsts, nav jāattiecinā tādī paši tarifi kā uz personām, kuras veic izsaukumu no konkrētās dalībvalsts. Lietotāji būtu jau iepriekš nepārprotami un pilnībā jāinformē par jebkurām maksām, ko piemēro bezmaksas numuriem, piemēram, maksu par starptautisko izsaukumu uz numuriem, kas pieejami ar parasto starptautisko izsaukuma kodu starpniecību. Ja elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji krāpšanas vai ļaunprātīgas izmantošanas dēļ ir aizturējuši ieņēmumus par starpsavienojumu vai citiem pakalpojumiem, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai ieturētie ieņēmumi par pakalpojumiem, ja iespējams, tiktu atmaksāti galalietotājiem, kurus skārusi attiecīgā krāpšana vai ļaunprātīgā izmantošana.

- (146) Ātrdarbīga un kvalitatīva savienotība ir būtiska Savienības sabiedrības kohēzijai un Savienības ekonomikas konkurētspējai. Optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšana līdz galalietotājam (*FTTH*) ir nākotnes vajadzībām vispiemērotākais veids, kā nodrošināt drošu, uzticamu un energoefektīvu fiksēto savienotību, kas spēj sasniegt Savienības digitālās pārveides un klimata mērķus, vienlaikus arī samazinot uzturēšanas un darbības izmaksas operatoriem.
- (147) Lai paātrinātu pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, it īpaši *FTTH* tīklu izvēršanu, un palielinātu minētajos tīklos sniegto pakalpojumu izmantošanu, ir pienācīgi un savlaicīgi jāplāno un jāīsteno mantoto vara kabeļu tīklu atvienošana. Šajā nolūkā būtu jāizveido strukturēts satvars pakāpeniskai un samērīgai pārejai no vara kabeļu tīkliem uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Vara kabeļu tīklu izmantošana vispārējās interesēs būtu jāreglamentē, neskarot tīkla aktīvu īpašumtiesības, kuras arī turpmāk būtu jāreglamentē valsts tiesību aktiem.
- (148) Vara kabeļu tīklu atvienošanā būtu jāievēro paredzamības, pārredzamības un proporcionalitātes principi. Tāpēc ir jāparedz objektīvi nosacījumi, procedūras posmi un aizsargpasākumi, kas reglamentē vara kabeļu tīklu atvienošanu, vienlaikus paredzot samērīgus izņēmumus. Kopā ar pietiekami ilgu pārejas periodu šie pasākumi aizsargā galalietotāju intereses, uzlabo juridisko noteiktību uzņēmumiem un novērš konkurences izkropļojumus. Minētais pārejas periods ir pietiekams, lai vara kabeļu tīklu operatori varētu organizēt vara kabeļu tīklu atvienošanu, tai sagatavoties un to pabeigt. Šim periodam būtu arī jāļauj vara kabeļu tīklu operatoriem, ja tie to uzskata par ekonomiski un komerciāli pamatotu, modernizēt savus esošos tīklus par *FTTH* vai izvērst *FTTH* tīklus. Turklāt viena gada termiņš no saistošā tiesību akta, ar ko nosaka vara kabeļu tīklu atvienošanu, dod vara kabeļu tīklu operatoriem pietiekami daudz laika plānot vara kabeļu tīklu atvienošanas sākumu un īstenot visus nepieciešamos pasākumus pirms šā sākuma.
- (149) Lai atbalstītu saskaņotu un efektīvu sagatavošanos vara kabeļu tīklu atvienošanai, ir vajadzīga koordinēta rīcība Savienības un valstu līmenī tajās dalībvalstīs, kurās pēc 2029. gada 30. jūnija joprojām darbosies uz vara kabeļiem balstīti pakalpojumi. Minētajām dalībvalstīm ir būtiska nozīme, lai panāktu ātru un sakārtotu pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem par labu galalietotājiem. Katrai šādai dalībvalstij būtu jāizstrādā valsts plāns pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, izklāstot savu stratēģiju pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem. Minētajā plānā būtu jāapraksta

attiecīgo tehnoloģiju tīkla pārklājums, jāapzina izvēršanas iniciatīvas un pasākumi, kuri atbalstītu savlaicīgu un sakārtotu pāreju no vara kabeļu uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem.

- (150) Plāniem pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem būtu jāatbalsta digitālās desmitgades savienotības mērķrādītāju, it īpaši gigabitiskās savienotības, sasniegšana. Lai nodrošinātu, ka investīciju vajadzības pārejai uz optiskās šķiedru tīkliem var apzināt ar pietiekamu detalizācijas pakāpi jau agrīnā posmā, dalībvalstīm būtu jāņem vērā ieteikumi, kas tām adresēti to digitālās desmitgades ziņojumos, lai sagatavotu valsts un reģionu partnerības (“VRP”) plānus saskaņā ar nākamo daudzgadu finanšu shēmu un attiecīgi pielāgotu savus valsts digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus. Vidusposma pārskatīšanas ietvaros dalībvalstīm, pārskatot savus VRP plānus, būtu jāņem vērā arī savas mainīgās vajadzības, īpaši ņemot vērā progresu pārejā uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem un vara kabeļu tīklu atvienošanu⁵⁰.
- (151) Lai strukturēti un pārredzami plānotu un pārvaldītu vara kabeļu tīklu atvienošanu, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānosaka konkrētas ģeogrāfiskās vara kabeļu tīklu atvienošanas teritorijas (“CSO teritorijas”), izmantojot saskaņotus kritērijus, kuru pamatā ir Komisijas pieņemtie norādījumi. Valsts regulatīvajām iestādēm šīs teritorijas būtu pastāvīgi jāpārskata, ņemot vērā tīkla izvēršanu un tirgus attīstību.
- (152) Ar optiskās šķiedras kabeļu tīklu pārklājumu saistīto ilgtspējas nosacījumu var izpildīt neatkarīgi no tā, vai šādus tīklus ievieš vēsturiskie vai alternatīvie operatori. Lai novērtētu, vai galalietotājiem, kuri izmanto uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus, ir pieejami salīdzināmas kvalitātes cenas ziņā pieejami mazumtirdzniecības savienotības pakalpojumi, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāpiemēro objektīvi un pārredzami kritēriji, ņemot vērā valsts apstākļus, izvēršanas apstākļus vietējā līmenī un attiecīgos tirgus datus.
- (153) Dalībvalstīm būtu jācenšas sākt vara kabeļu tīklu atvienošanu ievērojamā daļā CSO teritoriju krietni pirms 2035. gada 31. decembra. Šajā nolūkā tām saskaņā ar valsts plānu pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai maksimāli palielinātu to CSO teritoriju skaitu, kurās ilgtspējas nosacījumi ir izpildīti jau agrīnā posmā.
- (154) Ja ilgtspējas nosacījumi ir izpildīti, dalībvalstīm būtu jāparedz vara kabeļu tīklu atvienošana noteiktos termiņos pēc tam, kad valsts regulatīvās iestādes ir publicējušas attiecīgos novērtējumus. Šī pakāpeniskā pieeja atvieglo sakārtotu migrāciju, mazina nenoteiktību un dod operatoriem un galalietotājiem pietiekami daudz laika pielāgoties.
- (155) Ja CSO teritorijā ilgtspējas nosacījumi nav izpildīti, dalībvalstīm nav pienākuma pieprasīt vara kabeļu tīklu atvienošanu minētajās teritorijās pirms 2035. gada 31. decembra, un vara kabeļu tīklu var turpināt izmantot. Tomēr līdz 2035. gada 31. decembrim vara kabeļu tīklu atvienošana parasti būtu jānosaka visās CSO teritorijās. Šis ilgtermiņa mērķis sniedz skaidru signālu investīcijām, vienlaikus nodrošinot pietiekamu elastību, lai ņemtu vērā izvēršanas progresa atšķirības starp dalībvalstīm un reģioniem.

⁵⁰ Saskaņā ar 25. pantu Priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fondu 2028.–2034. gada laikposmam un groza Regulu (ES) 2023/955 un Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 (COM/2025/565 final).

- (156) Izņēmuma gadījumos, kad optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršana nav ekonomiski dzīvotspējīga un nav pieejams piemērots savienotības risinājums, kas varētu aizstāt uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt neprasīt vara kabeļu tīklu atvienošanu. Šādi izņēmumi ir nepieciešami, lai izvairītos no nesamērīgas ietekmes uz galalietotājiem un nodrošinātu pamatpakalpojumu nepārtrauktību. Šajā kontekstā atbilstoši savienotības risinājumi attiecas uz risinājumiem, kas spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumu nepārtrauktību tādā kvalitātē, kas ir salīdzināma ar vara kabeļu tīkla nodrošināto kvalitāti tajā pašā teritorijā. Šādu pienācīgu savienotības risinājumu pieejamība būtu jānosaka valsts regulatīvajām iestādēm, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, tai skaitā kvalitāti un pieejamību cenas ziņā, ņemot vērā tirgus apstākļus.
- (157) Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju un aizsargātu galalietotājus, dalībvalstīm pirms vara kabeļu tīklu atvienošanas būtu jāparedz atbilstoši aizsargpasākumi. Šiem aizsargpasākumiem būtu jāietver skaidra un savlaicīga informācija, kā arī pasākumi ar mērķi nodrošināt kritiski svarīgu pakalpojumu nepārtrauktību vai migrāciju uz funkcionāli līdzvērtīgām alternatīvām.
- (158) Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāuzrauga vara kabeļu tīklu atvienošanas gaita un jānodrošina, ka operatori ievēro apstiprinātos atvienošanas plānus, termiņus un paziņošanas pienākumus. Neatbilstības gadījumos būtu jāpiemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas.
- (159) Ir nepieciešami pienācīgi stimuli investīcijām jaunos gigabitiskos tīklos, kas veicinās inovācijas saistībā ar satura ziņā daudzveidīgiem interneta pakalpojumiem un stiprinās Savienības vispārējo konkurētspēju. Tāpēc ir ļoti svarīgi veicināt efektīvas investīcijas šo tīklu attīstībā, vienlaikus aizsargājot konkurenci, jo infrastruktūras līmenī vēl aizvien saglabājas vājās vietas un šķēršļi ienākšanai tirgū, un veicinot patērētāju izvēli ar regulējuma paredzamību un konsekveni.
- (160) Konkurenci vislabāk var stiprināt ar ekonomiski efektīva līmeņa investīcijām jaunā un jau esošā infrastruktūrā, tās vajadzības gadījumā papildinot ar regulēšanu, lai patērētājiem un uzņēmumiem nodrošinātu pakalpojumu izvēli. Efektīvs infrastruktūrā balstītas konkurences līmenis ir tāds infrastruktūras dublēšanās apjoms, kādā investori var pamatoti cerēt uz taisnīgu peļņu.
- (161) Būtu jānodrošina, ka pastāv procedūras, kurās piešķir tiesības uzstādīt iekārtas, un ka tās ir savlaicīgas, nediskriminējošas un pārredzamas, lai garantētu apstākļus godīgai un efektīvai konkurencei. Atļaujas, ko izdod elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātājiem un kas tiem ļauj iegūt piekļuvi publiskam vai privātam īpašumam, ir būtisks faktors elektronisko sakaru tīklu vai jaunu tīkla elementu izveidei. Tāpēc nevajadzīgi sarežģītas un lēnas procedūras tiesību piekļūt infrastruktūrai piešķiršanai var radīt ievērojamu šķērslī konkurences attīstībai. Tāpēc ir jāvienkāršo veids, kādā pilnvaroti uzņēmumi iegūst tiesības piekļūt infrastruktūrai. Kompetentajām iestādēm būtu jākoordinē tiesību piekļūt infrastruktūrai iegūšana, sniedzot attiecīgu informāciju savās tīmekļa vietnēs.
- (162) Ir jāpastiprina dalībvalstu pilnvaras attiecībā uz tiesību piekļūt infrastruktūrai turētājiem, lai nodrošinātu jauna tīkla taisnīgu ierīkošanu vai izvēršanu efektīvi un vidiski atbildīgi un neatkarīgi no pienākumiem, kas uzlikti uzņēmumam, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, proti, piešķirt piekļuvi tā elektronisko sakaru tīklam. Iekārtu koplietošanas uzlabošana var samazināt vidiskās izmaksas, kas saistītas ar elektronisko sakaru infrastruktūras izvietojumu, un nākt par labu sabiedrības veselībai, sabiedriskajai drošībai un pilsētu un lauku plānošanas mērķiem. Tāpēc

kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām prasīt, lai uzņēmumi, kuri guvuši labumu no tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska īpašuma vai privātīpašuma, kopīgotu šādas iekārtas vai īpašumu, ieskaitot fizisku kopvietošanu, pēc atbilstīga sabiedriskās apspriešanas laikposma, kurā būtu jādod iespēja visām ieinteresētajām personām izteikt viedokli, konkrētajās teritorijās, kur šāda kopīgošana ir vispārējās interesēs. Tā var būt, piemēram, gadījumos, kad pazeme ir ļoti pieblīvēta vai kad ir jāšķērso dabisks šķērslis. Kompetentajām iestādēm īpaši būtu vajadzīgas pilnvaras uzlikt pienākumu koplietot tīkla elementus un saistītās iekārtas, piemēram, kabeļu kanalizāciju, kabeļu aizsardzības caurules, šahtas, mastus, kabeļakas, kabeļu sadales skapjus, antenas, torņus un citas balsta konstrukcijas, ēkas vai ēku ievadus, un labāk koordinēt inženiertehniskos darbus, ņemot vērā elektronisko sakaru tīklu vidisko ilgtspēju vai citus publiskās politikas apsvērumus. Turpretim valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāparedz noteikumi par iekārtu vai īpašuma koplietošanas izmaksu sadali, lai nodrošinātu, ka attiecīgajiem uzņēmumiem tiek pienācīgi atlīdzināts risks. Piemēram, simetrisko noteikumu kontekstā attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā visi norādījumi, ko Komisija vai *BEREC* izdevusi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1309 3. pantu, 5. panta 6. punktu un 11. panta 6. punktu. Atbilstoši Regulā (ES) 2024/1309 noteiktajiem pienākumiem kompetentajām iestādēm, jo īpaši pašvaldībām, sadarbībā ar valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāievieš piemērotas procedūras būvdarbu līgumu un citu attiecīgu publisko iekārtu vai īpašumu koordinācijai, tai skaitā procedūras, kas nodrošina, ka ieinteresētajām personām ir informācija par attiecīgām publiskām iekārtām vai īpašumiem un notiekošiem un plānotiem būvdarbiem, ka tās laikus tiek informētas par tādiem darbiem un ka pēc iespējas tiek veicināta koplietošana.

- (163) Ja mobilo sakaru operatoriem vides aizsardzības apsvērumu dēļ ir pienākums koplietot torņus vai mastus, šāda obligāta koplietošana varētu izraisīt katram operatoram atļautās maksimālās pārraidāmās jaudas līmeņa samazināšanu sabiedrības veselības apsvērumu dēļ, un tas savukārt varētu likt operatoriem uzstādīt vairāk raidstaciju, lai nodrošinātu pārklājumu visā valstī. Kompetentajām iestādēm būtu jācenšas saskaņot konkrētos vidiskos un sabiedrības veselības apsvērumus, pienācīgi ņemot vērā piesardzības pieeju.
- (164) Pienākumi attiecībā uz piekļuvi un starpsavienojumu būtu jāpiemēro tikai publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem. Minētie pienākumi nebūtu jāattiecina uz tādu elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, kas nav publiski. Taču tie var gūt labumu no piekļuves publiskajiem tīkliem, ievērojot dalībvalstu paredzētos nosacījumus. Tomēr, lai nodrošinātu gala–gala datplūsmas piegādi, elektronisko sakaru tīklu, kas nav publiskie tīkli, nodrošinātāji aizvien biežāk nodod datplūsmu publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vienādranga vai tranzīta veidā. Dažos gadījumos šāda datplūsma var radīt nesamērīgas vai neilgtspējīgas investīciju vajadzības saņemošajiem publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem. Šādas situācijas būtu jārisina saskaņā ar *BEREC* pieņemtajām pamatnostādnēm par sadarbības veicināšanu ekosistēmā un attiecīgā gadījumā izmantojot paredzēto brīvprātīgas samierināšanas mehānismu.
- (165) Atvērtā konkurenciālā tirgū nevajadzētu būt ierobežojumiem, kas kavē uzņēmumus vienoties par savstarpēju piekļuves un starpsavienojuma kārtību, it īpaši nolīgumiem par pārrobežu sadarbību, saskaņā ar LESD konkurences noteikumiem. Lai sasniegtu lietderīgi darbojošos patiešām visas Eiropas tirgu ar efektīvu konkurenci, lielāku izvēli un konkurētspējīgiem pakalpojumiem galalietotājiem, uzņēmumiem, kuri saņem piekļuves vai starpsavienojuma pieprasījumu no citiem uzņēmumiem, uz kuriem attiecas vispārējā elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu publiskas nodrošināšanas

atļauja, principā šādi nolīgumi būtu jānoslēdz uz komerciāliem pamatiem un labā ticībā.

- (166) Tirgos, kur turpina pastāvēt ļoti atšķirīgs spēku sadalījums sarunās starp uzņēmumiem un kur daži uzņēmumi izmanto citu uzņēmumu nodrošināto infrastruktūru to pakalpojumu sniegšanai, ir lietderīgi izveidot tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu, ka tirgus darbojas efektīvi. Ja komerciālās sarunas neizdodas, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj nodrošināt pienācīgu piekļuvi pakalpojumiem un to starpsavienojumu un pakalpojumu sadarbību galalietotāju interesēs. Konkrētāk, tām vajadzētu nodrošināt gala–gala savienotību, nosakot samērīgus pienākumus uzņēmumiem, kuriem ir vajadzīga vispārējā atļauja un kuri kontrolē piekļuvi galalietotājiem. Piekļuves līdzekļu kontrole var būt saistīta ar īpašumtiesībām vai kontroli pār fizisko saiti ar galalietotāju (fiksētu vai mobilo) vai spēju mainīt vai atņemt valsts numuru vai numurus, kas vajadzīgi piekļūšanai galalietotāja tīkla pieslēgumpunktam. Tā būtu, piemēram, gadījumā, kad tīkla operatori nepamatoti ierobežotu galalietotāju izvēli piekļūt interneta portāliem un pakalpojumiem.
- (167) Ņemot vērā nediskriminēšanas principu, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina, ka visi uzņēmumi, lai cik tie lieli un lai kāds to uzņēmējdarbības modelis – vertikāli integrēts vai atdalīts –, var savienoties ar pieņemamiem noteikumiem nolūkā nodrošināt gala–gala savienotību un piekļuvi internetam.
- (168) Valsts tiesiskie vai administratīvie pasākumi, kas noteikumus par piekļuvi vai starpsavienojumu saista ar tās puses darbībām, kura cenšas iegūt starpsavienojumu, it īpaši ar tās investīciju apjomu tīkla infrastruktūrā, nevis ar nodrošināto starpsavienojumu vai piekļuves pakalpojumiem, var izkropļot tirgu un tādējādi būt nesaderīgi ar konkurences noteikumiem.
- (169) Tīkla operatori, kas kontrolē piekļuvi saviem klientiem, to dara, pamatojoties uz unikāliem numuriem vai adresēm no publicēto numuru vai adrešu klāsta. Citiem tīkla operatoriem jāspēj šiem klientiem nodrošināt datplūsmu un tādējādi jāspēj tieši vai netieši citam ar citu starpsavienoties. Tāpēc jānosaka tiesības un pienākumi veikt pārrunas par starpsavienojumu.
- (170) Sadarbība ir ieguvums galalietotājiem un svarīgs ES tiesiskā regulējuma mērķis. Sadarbības veicināšana ir viens no minētajā regulējumā izvirzītajiem valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu mērķiem. Minētajā regulējumā būtu jāparedz arī tas, ka Komisija publicē standartu vai specifikāciju sarakstu, kas aptver pakalpojumu sniegšanu, tehniskās saskarnes vai tīkla funkcijas, kā pamatu, lai veicinātu saskaņošanu elektroniskajos sakaros. Dalībvalstīm būtu jāveicina publicēto standartu vai specifikāciju izmantošana tādā mērā, cik noteikti nepieciešams, lai nodrošinātu pakalpojumu sadarbību un palielinātu lietotāju izvēles brīvību.
- (171) Patlaban gan gala–gala savienotībai, gan piekļuvei neatliekamās palīdzības dienestiem ir vajadzīgs, lai galalietotāji lietotu numuratkārīgus starppersonu sakaru pakalpojumus. Ja arvien vairāk galalietotāji izmantotu vienīgi numurneatkārīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, tas varētu nozīmēt, ka sakaru pakalpojumi nav pietiekami sadarbībspējīgi. Tas varētu radīt ievērojamus šķēršļus ienākšanai tirgū un kavēkļus tālākai inovācijai, kas ievērojami apdraudētu efektīvu gala–gala savienotību starp galalietotājiem.
- (172) Ja rodas šādas sadarbības problēmas, Komisijai būtu jāspēj pieprasīt *BEREC* ziņojumu, kurā sniegta tirgus situācijas faktu novērtējums Savienības un dalībvalsts līmenī. Ņemot vērā *BEREC* ziņojumu un citas pieejamās liecības un ievērojot ietekmi

uz iekšējo tirgu, Komisijai būtu jālemj, vai ir nepieciešama regulatīva iejaukšanās, arī no valsts regulatīvo iestāžu vai citu kompetento iestāžu puses. Ja Komisija uzskata, ka šāda regulatīva iejaukšanās ir nepieciešama Savienības līmenī vai ka tā būtu jāapsver valsts regulatīvajām vai citām kompetentajām iestādēm, tā būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka iespējamās regulatīvās iejaukšanās – arī valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu veiktas – raksturu un tvērumu, ieskaitot jo īpaši pienākumus iestādēm un citiem pakalpojumu sniedzējiem publicēt un atļaut izmantot, pārveidot un pārraidīt attiecīgu informāciju, un pasākumus, kas visiem vai atsevišķiem pakalpojumu sniedzējiem uzliek par pienākumu izmantot standartus vai specifikācijas.

- (173) Valsts regulatīvajām iestādēm būtu valsts specifiskajos apstākļos jāizvērtē, vai iejaukšanās ir nepieciešama un attaisnojama, lai nodrošinātu gala–gala savienotību, un, ja ir, tad jāuzliek samērīgi pienākumi saskaņā ar Komisijas īstenošanas aktiem to numurējamajām starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuriem ir būtiska līmeņa pārklājums un liels lietotāju skaits. Šādi sadarbības pienākumi principā nebūtu jāattiecinā uz pakalpojumu sniedzējiem ar ierobežotu galalietotāju skaitu vai ierobežotu ģeogrāfisko pārklājumu, kuri minētā mērķa sasniegšanu veicinātu pavisam nelielā mērā.
- (174) Situācijās, kad uzņēmumiem ir liegta piekļuve dzīvotspējīgām alternatīvām nedublējamai instalācijai, kabeļiem un ar tiem saistītām iekārtām ēkās vai līdz pirmajam koncentrācijas vai sadales punktam, un nolūkā sekmēt konkurenci veicinošu iznākumu galalietotāju interesēs, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt tiesīgām noteikt piekļuves nodrošināšanas pienākumus visiem uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū. Minētajā sakarā valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāņem vērā visi tehniskie un ekonomiskie šķēršļi tīklu turpmākai dublēšanai. Tomēr, tā kā šādi pienākumi atsevišķos gadījumos var būt ierobežojoši, apdraudēt stimulus investīcijām un to ietekmē var tikt stiprināta to tirgus dalībnieku pozīcijas, kuriem ir būtiska ietekme tirgū, tie būtu jāpiemēro tikai tad, ja tie ir pamatoti un samērīgi, lai sasniegtu ilgtspējīgu konkurenci attiecīgajos tirgos. Pats fakts, ka jau pastāv vairāk nekā viena tāda infrastruktūra, nav obligāti jāinterpretē kā pierādījums tās aktīvu dublējamībai. Ja nepieciešams, apvienojumā ar šādiem piekļuves pienākumiem uzņēmumiem būtu jāspēj paļauties arī uz pienākumiem nodrošināt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, pamatojoties uz Regulu (ES) 2024/1309. Jebkuriem valsts regulatīvās iestādes noteiktajiem pienākumiem un jebkuriem lēmumiem, ko pieņēmušas citas kompetentās iestādes saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1309 nolūkā nodrošināt piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai vai fiziskajai infrastruktūrai līdz pirmajam piekļuves punktam, vajadzētu būt konsekvētiem.
- (175) Valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai, ciktāl nepieciešams, uzlikt uzņēmumiem pienākumu nodrošināt piekļuvi konkrētām iespējām, proti, lietojumprogrammu saskarnēm (*API*) un elektroniskajiem raidījumu aprakstiem (*EPG*), lai galalietotājiem nodrošinātu piekļuvi ne tikai ciparu radio un televīzijas apraides pakalpojumiem, bet arī saistītiem papildu pakalpojumiem, arī ar programmām saistītiem pakalpojumiem, kas ir īpaši paredzēti, lai uzlabotu piekļūstamību galalietotājiem ar invaliditāti, un ar programmām saistītiem hibrīdtelevīzijas pakalpojumiem.
- (176) Ir svarīgi, lai valsts regulatīvās iestādes, izvērtējot koncentrācijas vai sadales punktu, līdz kuram tās paredzējušas noteikt piekļuves pienākumu, punktu izvēlētos saskaņā ar *BEREC* pamatnostādņēm. Galalietotājam tuvāka punkta izvēle (ja iespējams) labvēlīgāk ietekmēs konkurenci infrastruktūras jomā un gigabitisko tīklu ierīkošanu.

Varētu būt arī pamatoti uzlikt pienākumu nodrošināt piekļuvi instalācijai un kabeļiem aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta, ja ir pierādīts, ka pastāv lieli un ilglaicīgi fiziski vai ekonomiski šķēršļi dublēšanai, kas rada konkurences problēmas vai galalietotājiem kaitējošas tirgus nepilnības mazumtirdzniecības līmenī. Lai novērtētu tīkla elementu dublējamību, ir jāveic tirgus analīze, taču nevajadzētu noteikt, ka valsts regulatīvajai iestādei ir obligāti jāuzliek šie pienākumi. No otras puses, šādi tirgus analīzei ir nepieciešams pietiekams tirgus apstākļu ekonomiskais novērtējums, lai varētu konstatēt, vai ir izpildīti kritēriji, kas vajadzīgi, lai noteiktu pienākumu nodrošināt piekļuvi aiz pirmā sadales vai koncentrācijas punkta. Domājams, ka šādi piekļuves nodrošināšanas pienākumi ir vairāk nepieciešami ģeogrāfiskos apgabalos, kuros alternatīvas infrastruktūras ierīkošana nav dzīvotspējīga vai ir riskantāka, piemēram, zema iedzīvotāju blīvuma dēļ. Turpretī liela māsasaimniecību koncentrācija parasti varētu liecināt, ka šādu pienākumu noteikšana nav nepieciešama.

- (177) Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāapsver, vai šādiem simetriskiem pienākumiem ir potenciāls stiprināt to uzņēmumu pozīcijas, kas atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū. Valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām noteikt pienākumus nodrošināt piekļuvi aktīviem vai virtuāliem tīkla elementiem, ko izmanto pakalpojumu sniegšanai šādā infrastruktūrā tālāk par pirmo koncentrācijas vai sadales punktu, ja piekļuve pasīviem elementiem būtu ekonomiski neefektīva vai fiziski nepraktiska un ja valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka bez šādas iejaukšanās piekļuves nodrošināšanas pienākuma nolūks tiktu apiets. Lai uzlabotu regulatīvās prakses konsekvenci visā Savienībā, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieprasīt valsts regulatīvajai iestādei atsaukt savu pasākumu projektu, ar ko piekļuves nodrošināšanas pienākumus paplašina tālāk par pirmo koncentrācijas vai sadales punktu.
- (178) Lai ievērotu proporcionalitātes principu, valsts regulatīvajām iestādēm var būt lietderīgi dažas uzņēmumu kategorijas atbrīvot no pienākumiem, kas sniedzas tālāk par pirmo koncentrācijas vai sadales punktu; tas valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānosaka, pamatojoties uz to, ka tāds piekļuves nodrošināšanas pienākums, kura pamatā nav uzņēmuma atzīšana par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, apdraudētu to nesen izvērsto tīkla elementu ekonomisko izdevīgumu, jo īpaši mazu vietējo projektu gadījumā. Uzņēmumi, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības līmenī, nebūtu pakļaujami šādiem piekļuves nodrošināšanas pienākumiem, ja tie piedāvā efektīvu alternatīvu piekļuvi gigabitiskam tīklam uz komerciāla pamata un ar taisnīgiem, nediskriminējošiem un saprātīgiem noteikumiem, arī attiecībā uz cenu. Vajadzētu būt iespējai minēto uzņēmumu ar tiem pašiem nosacījumiem attiecināt arī uz citiem pakalpojumu sniedzējiem. Uzņēmumu nevajadzētu piemērot pakalpojumu sniedzējiem, kas saņem publisko finansējumu.
- (179) Bezvadu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā izmantojamās pasīvās infrastruktūras koplietošana saderībā ar konkurences tiesību principiem var būt īpaši lietderīga, lai Savienībā maksimāli palielinātu gigabitisko savienotību, īpaši mazāk apdzīvotās teritorijās, kur dublēšana praktiski nav iespējama un pastāv risks, ka galalietotājiem šāda savienotība varētu netikt nodrošināta. Valsts regulatīvajām iestādēm uzņēmuma kārtā būtu jāspēj šādu koplietošanu vai lokalizētu viesabonēšanas piekļuvi noteikt par obligātu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ja šāda iespēja ir skaidri noteikta sākotnējos lietošanas tiesību piešķiršanas nosacījumos un ja tās pierāda, ka ir ieguvums no šādas koplietošanas, jo var novērst nepārvaramus ekonomiskus vai fiziskus šķēršļus, kuru dēļ piekļuve tīkliem vai pakalpojumiem būtu būtiski traucēta vai neiespējama, un ņemot vērā vairākus faktorus, tai skaitā vajadzību nodrošināt pārklājumu uz galvenajām transporta maģistrālēm, izvēli un augstāku

pakalpojuma kvalitāti galalietotājiem, kā arī vajadzību saglabāt stimulus infrastruktūras paplašināšanai. Apstākļos, kad galalietotājiem nav piekļuves un pasīvās infrastruktūras koplietošana vien nevar pietiekamā mērā atrisināt situāciju, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām uzlikt pienākumus attiecībā uz aktīvās infrastruktūras koplietošanu. To darot, valsts regulatīvajām iestādēm vai citām kompetentajām iestādēm būtu jāsaglabā rīcības brīvība izvēlēties vispiemērotākos koplietošanas vai piekļuves nodrošināšanas pienākumus, kam vajadzētu būt samērīgiem un pamatotiem, balstoties uz apzinātās problēmas būtību.

- (180) Lai gan noteiktos apstākļos valsts regulatīvajai iestādei vai citai kompetentajai iestādei ir lietderīgi uzlikt pienākumus uzņēmumiem – neatkarīgi no tā, vai tie ir atzīti par uzņēmumu ar būtisku ietekmi tirgū, – lai sasniegtu tādus mērķus kā gala–gala savienotība un pakalpojumu sadarbība, ir jānodrošina, ka šādus pienākumus uzliek saskaņā ar tiesisko regulējumu, it īpaši ievērojot piemērojamās paziņošanas procedūras. Šādi pienākumi būtu jāuzliek tikai tad, ja tas ir pamatoti, lai nodrošinātu mērķu sasniegšanu, un ja tie ir objektīvi pamatoti, paredzami, samērīgi un nediskriminējoši saskaņā ar attiecīgajām paziņošanas procedūrām.
- (181) Saistībā ar pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem ir būtiski nodrošināt, ka galalietotāji saprātīgā termiņā tiek pieslēgti pieejamajiem optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, kas apkalpo to telpas.
- (182) Lai nodrošinātu galalietotāju pieslēgšanu, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāuzliek pienākums jebkuram elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājam, veicot saprātīgu papildu izbūvi, ierīkot savienojumu starp pieprasījuma iesniedzēja galalietotāja mājokli un tuvāko sadales vai pieslēguma punktu, kas paredzēts tā telpu apkalpošanai.
- (183) Par šo pieslēgumu iekasētajām cenām principā nevajadzētu pārsniegt parasto pieslēguma maksu attiecīgajā dalībvalstī. Tomēr valsts regulatīvās iestādes var atļaut iekasēt papildu maksu, ņemot vērā ģeogrāfiskos apstākļus un citus relevantus apstākļus, ar nosacījumu, ka izmaksas, ko sedz galalietotāji, ir taisnīgas un saprātīgas, un vajadzības gadījumā var iejaukties, lai noteiktu maksimālās cenas. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāļauj izmantot esošos līgumus un komerciālos noteikumus, par kuriem vienojušies mazumtirdzniecības pakalpojumu sniedzēji un galalietotāji, kā etalonu, lai noteiktu, vai cenas un noteikumi ir taisnīgi un saprātīgi.
- (184) Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, nepieciešamība nodrošināt, ka galalietotāju mājokļos ir pieslēgums optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, un paziņotās grūtības, ar kurām operatori saskaras, izvērsot optiskās šķiedras kabeļu tīklus daudzdzīvokļu ēkās, lai apmierinātu galalietotāju pieprasījumu, pamato izņēmumu no Regulas (ES) 2024/1309 11. panta 4. punkta. Šādos apstākļos, ja pieprasījuma iesniedzēja galalietotāja pieslēgšanai ir nepieciešams ierīkot ēkas iekšējo instalāciju un ar to saistītās iekārtas daudzdzīvokļu ēkā, tās īpašniekiem vai pārvaldniekiem nevajadzētu būt tiesībām atteikt šādu ierīkošanu. Tomēr, lai izvairītos no pārmērīgas iejaukšanās privātīpašumā un nevajadzīgas infrastruktūras dublēšanas to ēkā, tiem vajadzētu būt tiesīgiem noraidīt otras iekšējās instalācijas un ar to saistīto iekārtu ierīkošanu. Pēc tam valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina, ka piekļuve tīklam tiek nodrošināta saskaņā ar simetriskiem noteikumiem.
- (185) Lai novērstu nepārvaramus ekonomiskus vai fiziskus šķēršļus, kas kavē to, ka galalietotājiem tiek nodrošināti pakalpojumi vai tīkli, kuru pamatā ir radiofrekvenču spektra lietošana, tad, ja mobilo sakaru pārklājums ir nepilnīgs, var būt vajadzīga piekļuve pasīvajai infrastruktūrai un tās koplietošana vai – ja ar to nepietiek – aktīvās infrastruktūras koplietošana vai lokalizētas viesabonēšanas piekļuves līgumi. Neskarot

koplietošanas pienākumus, kas piesaistīti lietošanas tiesībām, pamatojoties uz noteikumiem par atļaujām un lietošanas tiesību piešķiršanu, un it īpaši pasākumus, ar kuriem veicina konkurenci, ja valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes plāno pieņemt pasākumus nolūkā uzlikt pienākumu koplietot pasīvo infrastruktūru vai – ja ar pasīvu piekļuvi un koplietošanu nepietiek – koplietot aktīvo infrastruktūru vai noslēgt lokalizētas viesabonēšanas piekļuves līgumus, tām tomēr var arī lūgt apsvērt tirgus dalībnieku iespējamo risku nepietiekami apkalpotās teritorijās.

- (186) Ar konkurences noteikumiem ne vienmēr pietiek, lai nodrošinātu kultūras daudzveidību un mediju plurālismu ciparu televīzijas laukā. Tehnoloģijas un tirgus attīstība rada nepieciešamību dalībvalstij attiecībā uz savu tirgu regulāri pārskatīt pienākumus nolūkā nodrošināt nosacīto piekļuvi ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem, jo īpaši, lai noteiktu, vai ir pamatoti pienākumus attiecināt arī uz *EPG* un *API*, tādā mērā, cik nepieciešams, lai nodrošinātu galalietotāju piekļuvi noteiktiem ciparu apraides pakalpojumiem. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt ciparu apraides pakalpojumus, attiecībā uz kuriem jānodrošina galalietotāju piekļuve, izmantojot jebkurus normatīvos vai administratīvos līdzekļus, kurus tās uzskata par vajadzīgiem.
- (187) Dalībvalstīm būtu jāspēj arī atļaut to valsts regulatīvajai iestādei pārskatīt pienākumus attiecībā uz nosacīto piekļuvi ciparu apraides pakalpojumiem, lai ar tirgus analīzes palīdzību novērtētu, vai atcelt vai grozīt nosacījumus uzņēmumiem, kuriem nav būtiska ietekme attiecīgajā tirgū. Šādi atcelšanai vai grozīšanai nevajadzētu negatīvi ietekmēt galalietotāju piekļuvi šādiem pakalpojumiem vai efektīvas konkurences perspektīvas.
- (188) Konkrētos apstākļos ir nepieciešami *ex ante* pienākumi, kas nodrošinātu tāda konkurenciāla tirgus izveidi, kurā pastāvošie apstākļi veicina gigabitisko tīklu un pakalpojumu izvēršanu un lietošanas sākšanu, kā arī maksimālu labumu galalietotājiem. Novērtējot *ex ante* regulatīvās ieviešanas nepieciešamību, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāņem vērā, vai vairumtirdzniecības piekļuve ir pieejama jebkuram ieinteresētajam uzņēmumam, pamatojoties uz jau spēkā esošu regulējumu (jo īpaši pamatojoties uz Regulu (ES) 2024/1309) vai komerciāliem nosacījumiem, kas mazumtirdzniecības tirgū ļauj nodrošināt ilgtspējīgu konkurences iznākumu galalietotājiem. Ja minētās piekļuves iespējas nav pietiekami būtiskas, valsts regulatīvajai iestādei būtu nekavējoties jānovērtē, vai ir nepieciešams uzlikt pienākumus uzņēmumiem, kas atzīti par tādiem, kuriem ir būtiska ietekme tirgū. Ir svarīgi, ka *ex ante* regulatīvos pienākumus vairumtirdzniecības tirgum uzliek tikai tad, ja ir viens vai vairāki uzņēmumi ar būtisku ietekmi tirgū, – lai nodrošinātu ilgtspējīgu konkurenci, – un tad, ja Savienības un valsts konkurences tiesības nav pietiekamas, lai risinātu minēto problēmu. Jēdzienam “būtiska ietekme tirgū” būtu jāatbilst jēdzienam “dominējošais stāvoklis”, kā tas definēts Tiesas praksē.
- (189) Komisija ir izstrādājusi pamatnostādnes Savienības mērogā saskaņā ar konkurences tiesību principiem, kas valsts regulatīvajām iestādēm jāievēro, novērtējot, vai konkurence konkrētajā tirgū ir efektīva, un novērtējot būtisku ietekmi tirgū. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāizanalizē, vai konkrētajā produktu vai pakalpojumu tirgū attiecīgajā ģeogrāfiskajā apgabalā, kas varētu aptvert visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju vai tās daļu, vai arī blakus esošas citu dalībvalstu teritoriju daļas, kas tiek aplūkotas kopā, valda efektīva konkurence. Efektīvas konkurences analīzei vajadzētu ietvert analīzi par to, vai tirgū ir paredzama konkurence, un tādējādi, vai efektīvas konkurences neesība varētu būt ilgstoša. Komisijai pamatnostādnes būtu regulāri jāpārskata, it sevišķi tad, kad tiek pārskatīti esošie tiesību akti, ņemot vērā Tiesas

praksi, ekonomisko literatūru un faktisko tirgus pieredzi un tiecoties nodrošināt, ka, tirgum strauji attīstoties, tās joprojām ir lietderīgas. Valsts regulatīvajām iestādēm citai ar citu būtu jāsadarbojas, ja konstatēts, ka attiecīgais tirgus ir transnacionāls.

- (190) Regulāri novērtējot tirgus tendences Savienībā, Komisijai būtu jāņem vērā ieinteresēto personu atsauksmes. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām rezultāti būtu jādara publiski pieejami ziņojuma veidā. Novērtējot, vai ir jāpieņem Komisijas ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem ("ieteikums par tirgiem"), Komisija novērtēs, vai attiecīgais produktu un pakalpojumu tirgus atbilst trim kritērijiem. Komisija ieteikumu par tirgiem drīkst pieņemt pēc sabiedriskās apspriešanas, arī ar valsts regulatīvajām iestādēm, un ņemot vērā *BEREC* atzinumu.
- (191) Valsts regulatīvajām iestādēm attiecīgie ģeogrāfiskie tirgi savā teritorijā būtu jānosaka, ņemot vērā ieteikumu par tirgiem, pēc tam, kad šāds ieteikums tiek pieņemts saskaņā ar šo regulu, un ņemot vērā valsts un vietējos apstākļus. Tāpēc valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāanalizē vismaz ieteikumā par tirgiem ietvertie tirgi, arī tirgi, kuri iekļauti sarakstā, bet konkrētajā valstu vai vietējā kontekstā vairs netiek regulēti. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu arī jāanalizē tirgi, kas ieteikumā par tirgiem nav ietverti, bet kurus šo iestāžu jurisdikcijā esošajā teritorijā regulē, pamatojoties uz agrāk veiktu tirgus analīzi, vai citi tirgi, ja iestādēm ir pietiekams pamats uzskatīt, ka ir izpildīti visi trīs kritēriji. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu arī jāizlemj, vai ir nepieciešams sagatavot tirgus pārskatu, pamatojoties uz tās informācijas rezultātiem, kas savākti ģeogrāfiskā apsekojuma ietvaros.
- (192) Konkrētos apstākļos ģeogrāfiskie tirgi tiek noteikti kā valsts vai vietēji tirgi, piemēram, tādu iemeslu dēļ kā tīkla izvēršanas valsts vai vietējais mērogs, kas iegrožo uzņēmumu iespējamo ietekmi tirgū attiecībā uz vairumtirdzniecības piedāvājumu, joprojām pastāvot apjomīgam kādas galalietotāju kategorijas vai vairāku galalietotāju kategoriju transnacionālam pieprasījumam. Tas varētu būt tādu galalietotāju pieprasījums, kas ir uzņēmēji, kuri darbojas vairākās vietās dažādās dalībvalstīs. Ja pakalpojumu sniedzēji nevar pietiekami apmierināt šādu transnacionālu pieprasījumu, piemēram, tāpēc, ka tos nošķir valstu robežas vai tie ir sadalīti vietējā mērogā, rodas varbūtējs šķērslis iekšējā tirgū. Tāpēc *BEREC* būtu jāsniedz pamatnostādnes valsts regulatīvajām iestādēm par vienotu regulatīvo pieeju, lai nodrošinātu to, ka ir iespējams pienācīgi apmierināt transnacionālo pieprasījumu, veidojot pamatu vairumtirdzniecības piekļuves produktu sadarbībai Savienībā un dodot iespēju panākt efektivitāti un apjomradītus ietaupījumus, neraugoties uz sadrumstaloto piedāvājumu. *BEREC* pamatnostādnēm valsts regulatīvo iestāžu izvēles būtu jāvirza tā, lai tās tiektos sasniegt iekšējā tirgus mērķi, kad tās valstu līmenī uzliek regulatīvos pienākumus uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un vienlaikus iekšējā tirgus interesēs tām būtu jāsniedz norādes par tādu vairumtirdzniecības piekļuves produktu tehnisko specifikāciju saskaņošanu, kuri spēj apmierināt šādu konstatētu transnacionālo pieprasījumu.
- (193) Nosakot, vai uzņēmumam ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jārikojas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un jāņem vērā Komisijas pamatnostādnes par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtēšanu.
- (194) Valsts regulatīvajām iestādēm sākumpunktam tādu vairumtirdzniecības tirgu apzināšanai, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, vajadzētu būt attiecīgo mazumtirdzniecības tirgu analīzei. Efektīvas konkurences analīze mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības līmenī būtu jāveic uz nākotni perspektīvā, kas aptver noteiktu laikposmu, un būtu jāvadās pēc konkurences tiesībām, arī attiecīgā gadījumā pēc

Tiesas attiecīgās judikatūras. Ja tiek secināts, ka mazumtirdzniecības tirgū valdītu efektīva konkurence tad, ja atbilstošajos attiecīgajos tirgos nebūtu *ex ante* vairumtirdzniecības regulējuma, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāsecina, ka attiecīgajā vairumtirdzniecības līmenī regulējums vairs nav vajadzīgs.

- (195) Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina, ka tirgi tiek analizēti konsekventi un, ja iespējams, vienlaikus. Turklāt paziņojumam vajadzētu būt visaptverošam, ietverot tirgus definīciju, BIT noteikšanu un korelētos korektīvos pasākumus, lai nodrošinātu, ka piemērotie korektīvie pasākumi ir samērīgi un atspoguļo faktisko tirgus situāciju, kā arī lai tirgus dalībniekiem nodrošinātu pēc iespējas lielāku pārredzamību.
- (196) Vairumtirdzniecības regulējumam būtu jārisina problēmas mazumtirdzniecības līmenī. Valsts regulatīvajām iestādēm minētais novērtējums būtu jāveic katram atsevišķam vairumtirdzniecības tirgum, attiecībā uz kuru tiek apsvērta iespēja noteikt regulējumu, – sākot ar korektīvajiem pasākumiem attiecībā uz piekļuvi civilajai infrastruktūrai, jo šādi korektīvie pasākumi parasti veicina ilgtspējīgāku konkurenci, tai skaitā konkurenci infrastruktūras jomā, un pēc tam analizējot visus vairumtirdzniecības tirgus, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, tādā secībā, kas atspoguļo to varbūtējo piemērotību apzināto konkurences problēmu risināšanai mazumtirdzniecības līmenī. Pieņemot lēmumu par konkrētu korektīvo pasākumu, kas jāpiemēro, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāapsver konkrēta korektīvā pasākuma piemērošanas sekas, kas gadījumā, ja tas ir īstenojams tikai konkrētās tīkla topoloģijās, varētu atturēt no gigabitisko tīklu izvēšanas galalietotāju interesēs.
- (197) Neskarot tehnoloģiju neitralitātes principu, valsts regulatīvajām iestādēm, piemērojot korektīvos pasākumus, būtu jānodrošina stimuli – ja iespējams, pirms infrastruktūras izvēšanas – elastīgas un atvērtas tīkla arhitektūras attīstībai, kas ar laiku samazinātu vēlākos posmos piemēroto korektīvo pasākumu slogu un sarežģītību. Katrā novērtēšanas posmā, pirms valsts regulatīvā iestāde nosaka, vai būtu piemērojams papildu – apgrūtināošs – korektīvais pasākums, tai būtu jātiecas noskaidrot, vai attiecīgajā mazumtirdzniecības tirgū valdītu efektīva konkurence, ņemot vērā arī visus attiecīgos komerciālos vai citus apstākļus vairumtirdzniecības tirgū, tai skaitā citus jau spēkā esošus regulējuma veidus un regulējumu, ko valsts regulatīvā iestāde jau uzskata par piemērotiem uzņēmumam, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū. Šāda novērtēšana, kuras mērķis ir nodrošināt, ka tiek piemēroti tikai vispiemērotākie korektīvie pasākumi, lai efektīvi novērstu visas tirgus analīzē konstatētās problēmas, neliedz valsts regulatīvajai iestādei konstatēt, ka šādu korektīvo pasākumu kopums, pat ja tiem ir atšķirīgs iedarbības spēks, ievērojot proporcionalitātes principu, paver iespēju risināt minēto problēmu ar vismazāko iejaukšanos. Pat ja šādu atšķirību rezultātā netiek noteikti atsevišķi ģeogrāfiskie tirgi, tām būtu jāspēj pamatot piemēroto korektīvo pasākumu atšķirīgu piemērošanu, ņemot vērā konkurences ierobežojumu atšķirīgo iedarbības spēku.
- (198) Ja valsts regulatīvā iestāde atceļ vairumtirdzniecības regulējumu, tai būtu jānosaka piemērots paziņošanas termiņš, lai nodrošinātu stabilu pāreju uz tirgu, kurā regulējums ir atcelts. Nosakot šādu paziņošanas termiņu, valsts regulatīvajai iestādei būtu jāņem vērā esošos līgumus starp piekļuves nodrošinātājiem un piekļuves prasītājiem, kas noslēgti, pamatojoties uz uzliktajiem regulatīvajiem pienākumiem. Šādos līgumos var būt paredzēta piekļuves prasītāju tiesību līgumiskā aizsardzība uz noteiktu laiku. Valsts regulatīvā iestāde ņem vērā arī tirgus dalībnieku faktiskās iespējas izmantot komerciālus vairumtirdzniecības piekļuves vai kopinvestīciju piedāvājumus, kas var būt pieejami tirgū, un nepieciešamību izvairīties no ilgstoša iespējamās regulējuma arbitražas posma. Valsts regulatīvās iestādes izveidotajā pārejas režīmā būtu jāņem

vērā jau esošo līgumu regulatīvās uzraudzības apjoms un termiņi pēc paziņošanas perioda sākuma.

- (199) Lai tirgus dalībnieki varētu rēķināties ar noteiktību regulatīvo nosacījumu jomā, jānosaka termiņš tirgus pārskata veikšanai. Ir svarīgi veikt regulāras tirgus analīzes saprātīgā un piemērotā termiņā. Ja valsts regulatīvā iestāde tirgus analīzi neveic noteiktajā termiņā, pastāv risks, ka tas varētu apdraudēt iekšējo tirgu.
- (200) Sakarā ar tehnoloģiskās inovācijas augsto līmeni un izteikto dinamiku elektronisko sakaru nozares tirgos ir jānodrošina regulējuma ātra, koordinēta un saskaņota pielāgošana Savienības mērogā, jo pieredze liecina, ka atšķirības veidā, kā valsts regulatīvās iestādes īsteno tiesisko regulējumu, var radīt šķēršļus iekšējam tirgum.
- (201) Regulatīvo pasākumu stabilitātes un prognozējamības uzlabošanas nolūkā maksimālajam laikposmam, kas pieļaujams starp tirgus analīzēm, būtu jā saglabā piecu gadu termiņš, ar nosacījumu, ka starplaikā notikušo tirgus izmaiņu dēļ nav vajadzīga jauna analīze, un neskarot iespēju noteikt pagaidu pasākumus. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāpilda pienākums analizēt tirgus un vismaz reizi piecos gados paziņot par attiecīgo pasākuma projektu, lai nodrošinātu, ka piemērojamais regulējums atspoguļo konkurences apstākļus tirgū. Tādēļ par jauna piecu gadu tirgus cikla sākumu būtu uzskatāms tikai tāds paziņojums, kas ietver jaunu tirgus definīcijas un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumu.
- (202) Īpašā pienākuma uzlikšanai uzņēmumam, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, nav nepieciešama papildu tirgus analīze, bet drīzāk pamatojums tam, ka attiecīgais pienākums ir lietderīgs un samērīgs attiecībā uz noteiktās problēmas raksturu attiecīgajā tirgū un saistītajā mazumtirdzniecības tirgū.
- (203) Novērtējot piemērojamo pienākumu un nosacījumu proporcionalitāti, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāņem vērā atšķirīgie konkurences apstākļi, kādi ir attiecīgās dalībvalstu dažādos apgabalos, it sevišķi ņemot vērā veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātus.
- (204) To pienākumu pārskatīšanai, kas uzlikti uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, tirgus analīzes laikposmā būtu jāļauj valsts regulatīvajām iestādēm ņemt vērā jaunu tirgus norišu ietekmi uz konkurences apstākļiem. Papildus Savienības saskaņoto piekļuves produktu ieviešanai varētu paredzēt pārredzamību, nediskriminēšanu, uzskaites nodalīšanu, cenu kontroli un izmaksu uzskaiti. Ja uzņēmumiem ir uzlikti pienākumi, saskaņā ar kuriem jāizpilda saprātīgas prasības par piekļuvi tīklu elementiem un ar tiem saistītām iekārtām un to izmantošanu, šādas prasības būtu jānoraida, pamatojoties tikai uz objektīviem kritērijiem, tādiem kā tehniskā iespējamība vai nepieciešamība saglabāt tīkla integritāti. Ja piekļuve ir atteikta, pusei, kurai ir atteikts, vajadzētu būt iespējai lietu iesniegt strīda izšķiršanas procedūrām saskaņā ar šo regulu. Uzņēmumam ar obligāti nodrošināmas piekļuves pienākumiem nedrīkst pieprasīt nodrošināt tāda veida piekļuvi, kuru tas nespēj nodrošināt. Valsts regulatīvās iestādes noteiktai obligāti nodrošināmai piekļuvei, kas īstermiņā palielina konkurenci, nevajadzētu samazināt konkurējošo uzņēmumu stimulu investēt alternatīvās iekārtās, kas nodrošinās ilgtspējīgāku konkurenci vai augstāku veiktspēju un lielākus ieguvumus galalietotājiem ilgtermiņā. Izvēloties regulatīvo pieeju, kas paredz vismazāko iejaukšanos, un saskaņā ar proporcionalitātes principu, valsts regulatīvās iestādes varētu nolemt, piemēram, pārskatīt uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, uzliktos pienākumus un grozīt jebkuru iepriekš pieņemtu lēmumu, arī atceļot pienākumus un uzliekot vai neuzliekot jaunus piekļuves pienākumus, ja tas ir lietotāju interesēs un veicina ilgtspējīgu konkurenci

pakalpojumu jomā. Tā kā piekļuves pienākuma tehniskajiem aspektiem var būt būtiska nozīme spējā efektīvi replicēt piekļuves nodrošinātāju pakalpojumus un konkurēt mazumtirdzniecības līmenī, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai noteikt tehniskos un darbības nosacījumus obligāti nodrošināmas piekļuves nodrošinātājam vai saņēmējiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. It īpaši tehnisko standartu noteikšanai būtu jāatbilst Direktīvai (ES) 2015/1535. Nosakot pienākumus saistībā ar piekļuvi jaunai un uzlabotai infrastruktūrai, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina, ka piekļuves nosacījumi atspoguļo investīciju lēmuma pamatā esošos apstākļus, cita starpā ņemot vērā izvēršanas izmaksas, jauno produktu un pakalpojumu lietošanas sākšanas paredzamo tempu un mazumtirdzniecības cenu paredzamos līmeņus. Turklāt, lai investoriem nodrošinātu plānošanas noteiktību, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai attiecīgā gadījumā paredzēt noteikumus un nosacījumus, ja vien tiem nav diskriminējošas ietekmes. Jebkādiem paredzētajiem piekļuves nosacījumiem būtu jārespektē vajadzība nodrošināt efektīvu konkurenci pakalpojumu jomā patērētājiem un uzņēmumiem.

- (205) Pienākumu nodrošināt piekļuvi tīkla infrastruktūrai var attaisnot kā līdzekli konkurences palielināšanai, bet valsts regulatīvajām iestādēm ir jālīdzsvaro infrastruktūras īpašnieka tiesības izmantot tā infrastruktūru savam labumam un citu pakalpojumu sniedzēju tiesības piekļūt iekārtām, kas ir svarīgas pakalpojumu sniegšanai. Pienākumu nodrošināt piekļuvi tīkla infrastruktūrai var attaisnot kā līdzekli konkurences palielināšanai, bet valsts regulatīvajām iestādēm ir jālīdzsvaro infrastruktūras īpašnieka tiesības izmantot tā infrastruktūru savam labumam un citu pakalpojumu sniedzēju tiesības piekļūt iekārtām, kas ir svarīgas konkurētspējīgu pakalpojumu sniegšanai. Ja tirgus analīze attiecīgajā tirgū atklāj neefektīvu konkurenci, var būt nepieciešama cenu kontrole. Jo īpaši uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, vajadzētu izvairīties no cenu šķēru izmantošanas, tā kā atšķirība starp to mazumtirdzniecības cenām un starpsavienojuma vai piekļuves cenām, ko tie iekasē no konkurentiem, kuri piedāvā līdzīgus mazumtirdzniecības pakalpojumus, nav pienācīga, lai nodrošinātu ilgtspējīgu konkurenci. Valsts regulatīvajai iestādei aprēķinot izmaksas, kas radušās, izveidojot pakalpojumu, kura nodrošināšana noteikta saskaņā ar šo regulu, ir lietderīgi atļaut gūt saprātīgu peļņu par izmantoto kapitālu, ko izmanto operatori ar būtisku ietekmi tirgū, tai skaitā attiecīgās darbaspēka un būvniecības izmaksas, ar kapitāla vērtību, kas vajadzības gadījumā koriģēta, lai atspoguļotu pašreizējo aktīvu vērtību un darbību efektivitāti. Izmaksu atgūšanas metodei vajadzētu būt atbilstošai apstākļiem, ņemot vērā vajadzību veicināt efektivitāti, ilgtspējīgu konkurenci un gigabitisko tīklu izvēršanu, un tajā būtu jāņem vērā gigabitiskā savienotība. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj nolemt saglabāt vai nenoteikt regulētas vairumtirdzniecības piekļuves cenas nākamās paaudzes tīkliem, ja ir pietiekami konkurences aizsargpasākumi. Konkrētāk, lai novērstu pārmērīgas cenas tirgos, kuros ir uzņēmumi, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, papildus cenu veidošanas elastīgumam būtu jāpiemēro pasākumi konkurences un galalietotāju interešu aizsardzībai, piemēram, stingri nediskriminēšanas pienākumi, pasākumi, ar ko nodrošina lejasposma produktu tehnisko un ekonomisko atkārtojamību, un pierādāms mazumtirdzniecības cenu ierobežojums, ko rada konkurence infrastruktūras jomā, vai cenas atskaites punkts, kas izriet no citiem regulētas piekļuves produktiem, vai abi. Minētie konkurences aizsargpasākumi neierobežo valsts regulatīvo iestāžu iespēju apzināt citus apstākļus, kādos būtu lietderīgi nenoteikt regulētas piekļuves cenas konkrētiem vairumtirdzniecības resursiem, piemēram, ja galalietotāju pieprasījuma lielā cenu elastība nozīmē, ka uzņēmums, kas atzīts par uzņēmumu ar būtisku ietekmi tirgū, nav

izdevīgi noteikt cenas, kas ievērojami pārsniedz konkurences līmeni, vai ja mazāks iedzīvotāju blīvums samazina stimulus gigabitisko tīklu attīstībai, un valsts regulatīvā iestāde nosaka, ka efektīva un nediskriminējoša piekļuve tiek nodrošināta ar uzliktajiem pienākumiem.

- (206) Inženiertehniskie aktīvi, kas var izmitināt elektronisko sakaru tīklu, ir ļoti svarīgi jaunu tīklu sekmīgai ierīkošanai, jo to dublēšanas izmaksas ir ļoti lielas un to atkalizmantošana var dot ievērojamus ietaupījumus. Tāpēc papildus Regulas (ES) 2024/1309 noteikumiem par fizisko infrastruktūru ir vajadzīgs īpašs korektīvs pasākums tādā situācijā, kad inženiertehniskie aktīvi pieder uzņēmumam, kurš atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū. Ja inženiertehniskie aktīvi pastāv un ir atkalizmantojami, nodrošinot efektīvu piekļuvi tiem, ir iespējams panākt ļoti lielu labvēlīgu ietekmi uz konkurējošas infrastruktūras ierīkošanu, un tāpēc jānodrošina, ka piekļuvi šādiem aktīviem ir iespējams izmantot kā patstāvīgu korektīvo pasākumu konkurences un izvēršanas dinamikas uzlabošanai jebkurā lejupējā tirgū, kas būtu jāapsver, pirms tiek novērtēta nepieciešamība piemērot kādus citus varbūtējus korektīvos pasākumus, un ne tikai kā papildu korektīvo pasākumu, kas attiecas uz citiem vairumtirdzniecības produktiem vai pakalpojumiem, vai kā korektīvu pasākumu, kas attiecas tikai uz uzņēmumiem, kuri paši gūst labumu no šādiem citiem vairumtirdzniecības produktiem vai pakalpojumiem. Valsts regulatīvajām iestādēm atkalizmantojami mantotie inženiertehniskie aktīvi būtu jānovērtē, pamatojoties uz regulēto uzskaites vērtību, no kuras atskaitīta uzkrātā amortizācija aprēķina veikšanas laikā, indeksētu ar pienācīgu cenas indeksu, piemēram, mazumtirdzniecības cenu indeksu, un izslēdzot aktīvus, kas ir pilnībā amortizēti vismaz 40 gadus ilgā laikposmā, bet vēl joprojām tiek ekspluatēti. Ja, pamatojoties arī uz informāciju, kas savākta par gigabitiskās infrastruktūras izvēršanu, tiek secināts, ka piekļuve fiziskajai infrastruktūrai ir būtisks priekšnosacījums ierīkotajiem tīkliem un tādējādi arī lejupējam tirgum, var apsvērt iespēju noteikt atsevišķu fiziskās infrastruktūras tirgu, lai nodrošinātu arī ilgtermiņa regulatīvo paredzamību.
- (207) Lai veicinātu iekšējā tirgus izveidi digitālo tīklu un pakalpojumu jomā, ir svarīgi piekļuves produktus, cik vien iespējams, saskaņot vēl vairāk. Tāpēc šajā regulā būtu jāparedz prasības, saskaņā ar kurām vairumtirdzniecības piekļuves produktu varētu uzskatīt par Eiropas saskaņoto vairumtirdzniecības piekļuves produktu un kuras varētu noteikt visu dalībvalstu valsts regulatīvās iestādes. Saskaņotie piekļuves produkti var ietvert *FTTH* atsaistīšanu un virtuālu atsaistītu vietējo piekļuvi kā produktus, ko parasti piemēro vairumtirdzniecības tirgos, kuri apkalpo klientus masveida tirgū. Turklāt šādi saskaņoti produkti vajadzības gadījumā varētu ietvert *Ethernet* nomātās līnijas un pakalpojumu kvalitātes parametrus tirgos, kas apkalpo komerciālos klientus.
- (208) Valsts regulatīvajām iestādēm būtu attiecīgi jānovērtē, vai būtu lietderīgi un samērīgi aizstāt pienākumus, kas iepriekš uzlikti uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū, lai nodrošinātu vairumtirdzniecības līmeņa piekļuvi gigabitiskajiem tīkliem, ar pienākumu nodrošināt Eiropas saskaņoto piekļuves produktu.
- (209) Ņemot vērā pastāvīgi mainīgo tirgus un tehnoloģiju attīstību, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, lai vajadzības gadījumā noteiktu Eiropas piekļuves produktu tehniskās prasības.
- (210) Ja valsts regulatīvā iestāde ir secinājusi, ka Eiropas saskaņotais piekļuves produkts būtu lietderīgs un samērīgs, tai tas būtu jāpiemēro attiecīgajam uzņēmumam ar būtisku ietekmi. Eiropas saskaņotie piekļuves produkti būtu jāpiemēro prioritāri, pirms piemēro jebkurus citus korektīvos pasākumus. Valsts regulatīvajām iestādēm

pienākumi attiecībā uz piekļuvi konkrētiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām un to izmantošanu būtu jāuzliek tikai tad, ja ar Eiropas saskaņotu piekļuves produktu nepietiek, lai risinātu konkurences problēmas konkrētā tirgū.

- (211) Cenu noteikšana par piekļuvi tādu uzņēmumu jaunizbūvētai inženiertehniskajai infrastruktūrai, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, attiecībā uz gigabitisko tīklu ierīkošanu, ko veic alternatīvi operatori, varētu ietekmēt BIT operatora stimulus būvēt jaunu inženiertehnisko infrastruktūru ar pietiekamu jaudu alternatīvu tīklu mitināšanai. Cenai par piekļuvi jaunizbūvētajai inženiertehniskajai infrastruktūrai būtu jāatspoguļo pašreizējie tirgus apstākļi un vajadzētu būt balstītai uz visām faktiskajām izmaksām, kas radušās BIT operatoram, ja vien noteikumos par piekļuvi šāda infrastruktūrai ir nodrošināta stingra nediskriminēšana. Šāda pieeja nodrošinātu pareizos stimulus investīcijām jaunā inženiertehniskajā infrastruktūrā. Turklāt atkarībā no tirgus apstākļiem būtiskas jaunas inženiertehniskās infrastruktūras izbūve var radīt BIT operatoram riska un investīcijas profilu, kas ir augstāks par riska profilu, kurš saistīts ar mantotās inženiertehniskās infrastruktūras atkalizmantošanu. Minētais riska profils ietvertu riskus, kas saistīti ar izmaksām un gaidāmajiem ieņēmumiem, kuri VRI būtu jānovērtē. Tomēr, ja piekļuves pienākuma līdzvērtība (ielaides vai izlaides līdzvērtība) tiek efektīvi īstenota un ir pierādīts mazumtirdzniecības tirgus cenu ierobežojums, ko papildina lejasposma produktu ekonomiskā atkārtotamība, valsts regulatīvajām iestādēm principā būtu jāatturas no regulētu cenu noteikšanas. Šādiem pienākumiem būtu jāietver, piemēram, tehniskās un ekonomiskās atkārtotamības pārbaudes apvienojumā ar uzraudzības mehānismiem. Mazumtirdzniecības tirgus cenu ierobežojumu varētu radīt infrastruktūras konkurence, skaidra alternatīvo pakalpojumu sniedzēju apņemšanās izvērst gigabitiskos tīklus nepietiekami apkalpotās teritorijās, kas noteiktas ģeogrāfiskajos apsekojumos, un regulēti enkurprodukti, kam piemēro orientāciju uz izmaksām. Ja valsts regulatīvā iestāde uzliek pienākumus ieviest izmaksu uzskaites sistēmu, lai atbalstītu cenu kontroles, tai būtu jāspēj veikt ikgadēju revīziju, lai nodrošinātu atbilstību šai izmaksu uzskaites sistēmai, ar nosacījumu, ka tai ir vajadzīgais kvalificētais personāls, vai jāspēj pieprasīt šādu revīziju veikt citai kvalificētai struktūrai, kas ir neatkarīga no attiecīgā uzņēmuma. Sistēma maksas iekasēšanai par vairumtirdzniecības balss izsaukuma savienojuma pabeigšanu Savienībā ir balstīta uz principu, ka maksā izsaucēja tīkls. Pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības analīze liecina, ka patlaban vai prognozējamā nākotnē vairumtirdzniecības līmenī nav aizstājēju, kas varētu ierobežot maksas noteikšanu par savienojuma pabeigšanu konkrētā tīklā. Ņemot vērā, ka savienojuma pabeigšanas tirgiem raksturīga divpusēja piekļuve, potenciālas konkurences problēmas rada arī operatoru šķērssubsidēšana. Minētās iespējamās konkurences problēmas ir kopīgas gan fiksētajiem, gan mobilajiem balss izsaukuma savienojuma pabeigšanas tirgiem. Tāpēc, ņemot vērā savienojuma pabeidzēju operatoru spēju un stimulus paaugstināt cenas būtiski virs izmaksu līmeņa, vidējā termiņā par vispiemērotāko iejaukšanās veidu, kas risinātu šo problēmu, tiek uzskatīta orientācija uz izmaksām. Turpmākās tirgus norises minēto tirgu dinamiku var mainīt tādā mērā, ka regulējums turpmāk vairs nebūs vajadzīgs.
- (212) Lai mazinātu regulatīvo slogu, ko rada konsekventa ar vairumtirdzniecības balss izsaukuma savienojuma pabeigšanu saistīto konkurences problēmu risināšana Savienībā, Komisijai ar deleģētu aktu būtu jāturpina noteikt Savienības mērogā piemērojams vienots maksimālais balss izsaukuma savienojuma pabeigšanas tarifs mobilo sakaru pakalpojumiem un vienots maksimālais balss izsaukuma savienojuma pabeigšanas tarifs fiksēto sakaru pakalpojumiem. Būtu jānosaka sīki izstrādāti kritēriji un parametri, uz kuru pamata nosaka balss izsaukuma savienojuma pabeigšanas tarifu

apmēru. Savienojuma pabeigšanas tarifi visā Savienībā ir pastāvīgi samazinājušies, un paredzams, ka šī tendence turpināsies.

- (213) Lai ņemtu vērā tirgus, sociālo un tehnoloģiju attīstību – arī tehnisko standartu attīstību –, lai pārvaldītu riskus, kas apdraud tīklu un pakalpojumu drošību un lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu nolūkā noteikt vienotu maksimālo Savienības mēroga balss savienojuma pabeigšanas tarifu fiksēto un mobilo sakaru tirgos, krāpšanas novēršanas pasākumus, pasākumus, kas saistīti ar tādu pasākumu pieņemšanu, kuri attiecas uz ārkārtas gadījuma saziņu Savienībā, un grozīt šīs regulas pielikumus, lai ņemtu vērā tehnoloģiju un sociālo attīstību vai izmaiņas tirgus pieprasījumā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu piemērotas apspriešanās, arī ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁵¹. Konkrētāk, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (214) Jau tagad dažos tirgos ir iespējams, ka tirgus analīzes ietvaros uzņēmums, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, var piedāvāt saistības, kuru mērķis ir risināt valsts regulatīvās iestādes konstatētās konkurences problēmas un kuras valsts regulatīvā iestāde ņem vērā, lemjot par attiecīgajiem regulatīvajiem pienākumiem. Šādi korektīvie pasākumi var ietvert arī vietējā piekļuves tīkla aktīvu vai to būtiskas daļas nodošanu atsevišķai juridiskai personai, kam ir cits īpašnieks, vai atsevišķas uzņēmējdarbības vienības izveidi. Lemjot par piemērotākajiem korektīvajiem pasākumiem, kas spēj nodrošināt ilgtermiņa efektivitāti, būtu jāņem vērā jebkādas jaunas tirgus attīstības tendences. Tomēr un neskarot noteikumus par regulatīvo režīmu, ko piemēro uzņēmumiem, kuri darbojas tikai vairumtirdzniecības līmenī, piedāvāto saistību raksturs kā tāds neierobežo valsts regulatīvajai iestādei piešķirto brīvību piemērot korektīvus pasākumus uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū. Lai uzlabotu pārredzamību un nodrošinātu juridisko noteiktību visā Savienībā, šajā regulā būtu jānosaka kārtība, kādā uzņēmumi piedāvā saistības un valsts regulatīvās iestādes tās novērtē, ņemot vērā tirgus dalībnieku viedokļus, kas iegūti, veicot tirgus pārbaudi, un attiecīgā gadījumā tās kļūst saistošas uzņēmumam, kas tās piedāvājis, un valsts regulatīvā iestāde panāk to izpildi. Ja vien valsts regulatīvā iestāde saistības nav noteikusi par saistošām un nolēmusi neuzlikt pienākumus, minētā procedūra neskar tirgus analīzes procedūras piemērošanu un pienākumu piemērot piemērotus un samērīgus korektīvos pasākumus ar mērķi novērst konstatētās tirgus nepilnības.
- (215) Pēc tirgus pārbaudes, kas veikta, rīkojot sabiedrisko apspriešanu ar ieinteresētajām pusēm, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai saistības pilnībā vai daļēji noteikt par saistošām uz konkrētu laikposmu, kam nevajadzētu pārsniegt laikposmu, uz kuru tās piedāvātas. Ja saistības ir noteiktas par saistošām, valsts regulatīvajai iestādei tirgus analīzē būtu jāapsver šā lēmuma ietekme un jāņem tās vērā, izvēloties piemērotākos regulatīvos pasākumus. Valsts regulatīvajām iestādēm piedāvātās saistības būtu jānovērtē uz nākotni vērsta ilgtermiņa perspektīvā, it sevišķi lemjot par

⁵¹ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

to, cik ilgi tām vajadzētu būt saistošām, un būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt stabilus un paredzamus tirgus apstākļus. Ar saistošām saistībām, kas attiecas uz vertikāli integrēta uzņēmuma, kurš atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme vienā vai vairākos attiecīgajos tirgos, brīvprātīgu nodalīšanu, var uzlabot prognozējamību un pārredzamību, nosakot uzņēmuma, kurš atzīts par uzņēmumu ar būtisku ietekmi tirgū, plānotās nodalīšanas īstenošanas gaitu. Lai valsts regulatīvajām iestādēm palīdzētu pārraudzīt, kā puses ievēro saistības, tās var ietvert uzraudzības pilnvarnieka iecelšanu, kura identitāte un pilnvaras būtu jāapstiprina valsts regulatīvajai iestādei, un pienākumu uzņēmumam, kas šīs saistības piedāvā, periodiski sniegt īstenošanas ziņojumus.

- (216) Tīkla īpašnieki, kuru uzņēmējdarbības modelis aprobežojas ar vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu citiem, var veicināt plaukstoša vairumtirdzniecības tirgus izveidi, kas labvēlīgi ietekmē lejupējās mazumtirdzniecības konkurenci. Turklāt to uzņēmējdarbības modelis, lai gan mazāk pievilcīgs īstermiņa investoriem, var būt pievilcīgs potenciālajiem finanšu investoriem mazāk svārstīgos infrastruktūras aktīvos un ar ilgtermiņa perspektīvām gigabitisko tīklu izvēršanā. Tomēr tādu uzņēmumu esība, kuri darbojas tikai vairumtirdzniecības līmenī, ne vienmēr ļauj izveidot mazumtirdzniecības tirgus, kuros valda efektīva konkurence, un uzņēmumus, kuri darbojas tikai vairumtirdzniecības līmenī, var atzīt par tādiem, kam ir būtiska ietekme konkrētos produktu tirgos un ģeogrāfiskajos tirgos. Daži konkurences apdraudējumi, ko izraisa tādu uzņēmumu prakse, kuri īsteno tikai vairumtirdzniecības uzņēmējdarbības modeļus, var būt mazāki nekā vertikāli integrēto uzņēmumu izraisītie apdraudējumi, ar nosacījumu, ka uzņēmējdarbības modelis, kas paredz darbību tikai vairumtirdzniecības tirgos, ir patiens un nav stimulu diskriminācijai starp lejasposma pakalpojumu sniedzējiem. Tāpēc regulatīvajai reakcijai vajadzētu būt ar salīdzinoši mazāku iejaukšanos, bet jo īpaši būtu jāsauglabā iespēja uzlikt pienākumus saistībā ar taisnīgu un saprātīgu cenu noteikšanu. No otras puses, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai iejaukties, ja radušās konkurences problēmas, kas kaitē galalietotāju interesēm. Tas būtu īpaši svarīgi teritorijās, kurās pēc vara kabeļu tīklu atvienošanas procesa pabeigšanas kā vienīgais gigabitiskā tīkla nodrošinātājs varētu palikt uzņēmums, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības līmenī. Par uzņēmumu, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības līmenī, būtu jāuzskata tāds uzņēmums, kas darbojas vairumtirdzniecības tirgū un kas mazumtirdzniecības pakalpojumus sniedz tikai uzņēmumiem, kuri ir lielāki par maziem un vidējiem uzņēmumiem.
- (217) Savienības mehānisms, kas Komisijai dod iespēju likt valsts regulatīvajām iestādēm atsaukt plānotos pasākumus, kas saistīti ar tirgus noteikšanu un uzņēmumu atzīšanu par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, ir ievērojami veicinājis konsekvētu pieeju, kā nosaka apstākļus, kādos var piemērot *ex ante* regulējumu, un apstākļus, kādos uzņēmumiem šādu regulējumu piemēro. Direktīvas (ES) 2018/1972 32. un 33. panta procedūru piemērošanā gūtā pieredze liecina, ka valsts regulatīvo iestāžu nekonsekvence korektīvo pasākumu piemērošanā līdzīgos tirgus apstākļos kavē iekšējā elektronisko sakaru tirgus izveidi. Tāpēc joprojām ir nepieciešams pilnvarot Komisiju un *BEREC*, ievērojot to attiecīgo atbildību, nodrošināt augstāku konsekvences līmeni korektīvo pasākumu piemērošanā attiecībā uz valsts regulatīvo iestāžu ierosinātajiem pasākumu projektiem. Attiecībā uz pasākumu projektiem saistībā ar pienākumu noteikšanu uzņēmumiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, arī aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta, ja tas nepieciešams, lai risinātu lielus un ilglaicīgus atkārtējo ekonomiskos vai fiziskos šķēršļus, vai saistībā ar jaunu gigabitisko tīklu elementu regulējumu, joprojām ir nepieciešams nodrošināt, ka Komisija var pieprasīt, lai valsts regulatīvā iestāde

pasākuma projektu atsauc. Lai labāk izmantotu valsts regulatīvo iestāžu lietpratību tirgus analīzes jomā, Komisijai pirms lēmumu vai ieteikumu pieņemšanas būtu jāapspriežas ar *BEREC*.

- (218) Novērtējot pasākumu projektus, Komisijai arī turpmāk būtu jāiekļaujas skaidri noteiktā termiņā, kurš nodrošina rūpīgu, bet ātru novērtējumu. Tomēr vairs nav pamatoti paredzēt atšķirīgus termiņus tirgus pārskatu un korektīvo pasākumu novērtēšanai. Viens termiņš abiem novērtējumiem uzlabotu konsekvenci un palīdzētu izveidot vienkāršotu un efektīvāku tiesisko regulējumu.
- (219) Pārredzamība, piemērojot Savienības mehānismu iekšējā elektronisko sakaru tirgus konsolidācijai, būtu jāpalielina iedzīvotāju un ieinteresēto personu interesēs un nolūkā dot iespēju attiecīgajām personām paust viedokli, arī pieprasot, lai valsts regulatīvās iestādes publicē visus pasākumu projektus vienlaikus ar to paziņošanu Komisijai, *BEREC* un citu dalībvalstu valsts regulatīvajām iestādēm. Šādiem pasākumu projektiem vajadzētu būt argumentētiem un būtu jāietver detalizēta tirgus analīze.
- (220) Nolūkā konsolidēt elektronisko sakaru iekšējo tirgu un saskaņā ar konsekventas korektīvo pasākumu piemērošanas procedūru, ieinteresēto personu apspriešanās valsts mērogā būtu jāsarīko pirms apspriešanās Savienības mērogā, lai Savienības mēroga apspriešanās tiktu atspoguļoti ieinteresēto personu viedokļi. Šādā veidā varētu izvairīties arī no vajadzības rīkot otru apspriešanu Savienības mērogā, ja valsts mēroga apspriešanās rezultātā plānotajā pasākumā tiktu ieviestas izmaiņas.
- (221) Valsts regulatīvajām iestādēm būtu pārredzami jāsadarbojas savā starpā, ar *BEREC* un ar Komisiju, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu vienveidīgu šīs regulas piemērošanu.
- (222) Valsts regulatīvo iestāžu rīcības brīvībai ir jābūt līdzsvarā ar konsekventas regulējuma prakses iedibināšanu un tiesiskā regulējuma konsekventu piemērošanu, lai efektīvi veicinātu iekšējā tirgus attīstību un pabeigšanu. Tāpēc valsts regulatīvajām iestādēm ir jāatbalsta attiecīgās darbības, ko Komisija un *BEREC* veic iekšējā tirgus jomā.
- (223) Pasākumi, kas varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ir pasākumi, kuriem varētu būt tieša vai netieša, faktiskā vai potenciāla ietekme uz tirdzniecības modeli starp dalībvalstīm tādā veidā, kas varētu radīt šķērsli iekšējā tirgus darbībai. Tie ietver pasākumus, kuriem ir būtiska ietekme uz uzņēmumiem vai lietotājiem citās dalībvalstīs; te ietilpst pasākumi, kas ietekmē cenas lietotājiem citās dalībvalstīs, pasākumi, kas ietekmē citā dalībvalstī iedibināta uzņēmuma spēju nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumu, un it sevišķi pasākumi, kas ietekmē spēju piedāvāt transnacionālus pakalpojumus, un pasākumi, kas ietekmē tirgus struktūru vai piekļuvi, tādējādi ietekmējot uzņēmumus citās dalībvalstīs. Vēršanās pret šādiem pasākumiem ir ārkārtīgi svarīga, jo šī regula tiecas pakāpeniski izveidot elektronisko sakaru un digitālo tīklu iekšējo tirgu.
- (224) Ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu, ar kuru valsts regulatīvajai iestādei uzliek pienākumu atsaukt plānoto pasākumu, valsts regulatīvajai iestādei pasākuma projekts būtu jāatsauc vai jāiesniedz Komisijai pārskatīts pasākuma projekts. Lai tirgus dalībniekus informētu par tirgus pārskatīšanas ilgumu un palielinātu juridisko noteiktību, būtu jānosaka termiņš, līdz kuram valsts regulatīvajai iestādei ir jāpaziņo Komisijai par pārskatīto pasākumu.
- (225) Lai gan ir būtiski, lai valsts regulatīvajām iestādēm tiktu dots pietiekams laiks veikt rūpīgu tirgus analīzi/pārskatīšanu, tām būtu arī jādod iespēja ātri risināt situācijas, kurās nepieciešami steidzami pasākumi.

- (226) Tāpēc būtu jānosaka izņēmums attiecībā uz vispārīgo grafiku, kas paredzēts tirgus pārskatiem, lai valsts regulatīvās iestādes varētu pieņemt pagaidu pasākumus. Šādi pagaidu pasākumi būtu jāpieņem uz ierobežotu laiku, un tos nevajadzētu izmantot vairāk nekā vienu reizi vienas un tās pašas problēmas risināšanai.
- (227) Ņemot vērā īsos termiņus, kādi paredzēti Savienības līmeņa apspriešanās vajadzībām, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt ieteikumus vai vadlīnijas, kas palīdzētu vienkāršot kārtību, kādā notiek informācijas apmaiņa starp Komisiju un valsts regulatīvajām iestādēm, piemēram, gadījumos, kas attiecas uz stabiliem tirgiem vai prasa vienīgi sīkas izmaiņas iepriekš paziņotos pasākumos. Tāpat Komisija būtu jāpilnvaro noteikt atbrīvojumu no paziņošanas prasības, lai dažos gadījumos racionalizētu procedūras. Visbeidzot, Komisijai vajadzētu būt iespējai vajadzības gadījumā, ņemot vērā *BEREC* atzinumu, pieņemt ieteikumus attiecībā uz attiecīgo produktu un pakalpojumu tirgu noteikšanu, attiecībā uz paziņojumiem atbilstīgi iekšējā tirgus konsolidācijas procedūrai un attiecībā uz tiesiskā regulējuma noteikumu saskaņotu piemērošanu.
- (228) Palielinoties konkurencei un izvēlei sakaru pakalpojumu jomā, universālā pakalpojuma darbības joma pakāpeniski samazinās. No universālā pakalpojuma darbības jomas pakāpeniski izslēgti tādi elementi kā abonentu saraksti un taksofonu nodrošināšana. Tāpēc universālā pakalpojuma jēdzienu būtu jāturpina attīstīt, lai tas atbilstu tehnoloģiskajiem sasniegumiem, tirgus attīstībai un lietotāju pieprasījuma izmaiņām.
- (229) Universālajam pakalpojumam būtu jāpaliek kā “drošības tīklam”, kas nodrošina, ka vismaz minimālo pakalpojumu kopums ir pieejams visiem un par pieejamu cenu patērētājiem, ja šādas piekļuves trūkums rada sociālās atstumtības risku, kas kavē iedzīvotāju pilnvērtīgu sociālo un ekonomisko dalību sabiedrībā.
- (230) Būtiska universālajam pakalpojumam piemērojama prasība ir nodrošināt, ka visiem patērētājiem ir pieejami pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumi par pieejamu cenu noteiktā atrašanās vietā. Ja pastāv piekļuves ierobežojumi, dalībvalstis var arī apsvērt iespēju nodrošināt tādu pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu pieejamību cenas ziņā, kas nav noteiktā atrašanās vietā, ja tās uzskata, ka tas ir nepieciešams patērētāju pilnvērtīgai sociālajai un ekonomiskajai dalībai sabiedrībā. Īpaša uzmanība jāpievērš tam, lai patērētājiem ar invaliditāti nodrošinātu līdzvērtīgu piekļuvi noteiktā atrašanās vietā. Nedrīkstētu pastāvēt ierobežojumi tehniskajiem līdzekļiem, ar kuriem nodrošina pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumus noteiktā atrašanās vietā, ļaujot izmantot vadu vai bezvadu tehnoloģijas tehnoloģiski neitrālā veidā, ne arī ierobežojumi attiecībā uz to, kuri uzņēmumi pilda daļu vai visas universālā pakalpojuma saistības.
- (231) Konkrēta lietotāja interneta piekļuves ātrums ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, arī no interneta pieslēguma nodrošinātājiem, kā arī attiecīgā lietojuma, kuram pieslēgums tiek izmantots. Dalībvalstīm, ņemot vērā *BEREC* pamatnostādnes, ir jādefinē pienācīga piekļuve internetam, ievērojot minimālo joslas platumu, ko dalībvalsts teritorijā izmanto lielākā daļa patērētāju, lai nodrošinātu pienācīgu sociālās iekļaušanas līmeni un dalību digitālajā ekonomikā un sabiedrībā to teritorijā. Pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumam vajadzētu būt ar joslas platumu, kas ir pietiekams, lai atbalstītu piekļuvi vismaz pamatpakalpojumiem, kas atspoguļo pakalpojumus, kurus izmanto lielākā daļa patērētāju, un šādu pakalpojumu izmantošanu. Šajā nolūkā, lai veicinātu konsekvētu piemērošanu dalībvalstīs, *BEREC* pamatnostādnēs būtu jāņem vērā interneta izmantošanas attīstība, lai apzinātu tos tiešsaistes pakalpojumus, kurus izmanto lielākā daļa patērētāju visā Savienībā un kuri ir nepieciešami sociālajai un

ekonomiskajai līdzdalībai sabiedrībā. *BEREC* būtu jāņem vērā dati, ko katru gadu vāc valsts regulatīvās iestādes, par pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu un balss sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības cenu attīstību un līmeni attiecīgajā valsts teritorijā noteiktā kvalitātē. Pirms pamatnostādņu izdošanas *BEREC* būtu jāapspriežas ar ieinteresētajām personām, tai skaitā pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas pārstāv neaizsargātus patērētājus. Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu un joslas platumu, kas nepieciešams sociālai un ekonomiskai līdzdalībai sabiedrībā. Galalietotāju tiesības, kas piemērojamas elektronisko sakaru pakalpojumiem, būtu jāpiemēro arī pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumiem.

- (232) Valsts regulatīvajām iestādēm koordinācijā ar citām kompetentajām iestādēm būtu jāuzrauga to mazumtirdzniecības cenu attīstība un sīks izklāsts, kuras piemēro patērētāju izmantotajiem pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumiem, lai novērtētu vajadzību pēc pasākumiem, ar ko veicina pieejamību cenas ziņā. Šāda uzraudzība būtu jāveic ne biežāk kā reizi gadā, lai nodrošinātu, ka tā nerada pārmērīgu administratīvo slogu nedz valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm, nedz šādu pakalpojumu sniedzējiem. Uzraudzība varētu ietvert sīkāku informāciju par tarifu variantu vai komplektu piedāvājumiem patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām, tai skaitā patērētājiem ar invaliditāti, un tai vajadzētu kalpot par pamatu tādu pasākumu noteikšanai, ar ko veicina pieejamību cenas ziņā.
- (233) Vajadzība pēc pasākumiem, ar ko veicina pieejamību cenas ziņā, dažādās dalībvalstīs atšķiras, un saskaņotai pieejai attiecībā uz kritērijiem un metodiku, kas jāņem vērā, lai novērtētu pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu pieejamību cenas ziņā, būtu jānodrošina pieeju konsekvence, vienlaikus ņemot vērā atšķirīgās situācijas dalībvalstīs. Lai saskaņotu kritērijus un metodiku, kas jāņem vērā, novērtējot pieejamību cenas ziņā, Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt īstenošanas aktus. Kritērijos cita starpā būtu jāiekļauj tirgū pieejamākā cena un tās procentuālā daļa no patērētāju ienākumiem, ņemot vērā patērētājus ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām. Turklāt vērā ņemamajos ekonomiskajos un sociālajos aspektos būtu jāiekļauj arī pirkjspēja un valsts atbalsta shēmas, īpaši attiecībā uz neaizsargātiem patērētājiem.
- (234) Pieejama cena ir cena, ko dalībvalstis noteikušas valsts līmenī, ņemot vērā Komisijas īstenošanas aktā noteiktos kopīgos kritērijus un metodiku. Ja dalībvalstis konstatē, ka mazumtirdzniecības cenas pakalpojumiem, ar ko nodrošina pienācīgu piekļuvi internetam un balss sakariem, nav pieejamas patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām, tai skaitā gados vecākiem cilvēkiem, patērētājiem ar invaliditāti un patērētājiem, kas dzīvo lauku vai ģeogrāfiski izolētos apgabalos, tām būtu jāveic atbilstoši pasākumi. Šajā nolūkā dalībvalstis minētajiem patērētājiem varētu sniegt tiešu atbalstu saziņas nodrošināšanai, kas varētu būt daļa no sociālajiem pabalstiem, taloniem vai tiešiem maksājumiem šiem patērētājiem. Alternatīvi vai papildus dalībvalstis varētu noteikt, ka visiem šādu pakalpojumu sniedzējiem jāpiedāvā tarifu pamata izvēles iespējas vai komplekti, tai skaitā samazinātas ikmēneša abonēšanas maksas.
- (235) Lai mazinātu ietekmi uz tirgus darbību, šādām īpašām tarifu iespējām vai komplektiem, kas paredzēti patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām, būtu jānodrošina pienācīga piekļuve internetam un balss sakaru pakalpojumi bez papildu pakalpojumu komplektiem.

- (236) Ja dalībvalsts pieprasa, lai pakalpojumu sniedzēji patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām piedāvātu tarifu izvēles iespējas vai komplektus, kas atšķiras no tiem, kuri tiek piedāvāti saskaņā ar parastiem komercnosacījumiem, minētās tarifu izvēles iespējas vai komplekti būtu jānodrošina visiem interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu sniedzējiem. Prasībai visiem interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu sniedzējiem piedāvāt tarifu izvēles iespējas vai komplektus nevajadzētu radīt pārmērīgu administratīvo vai finansiālo slogu minētajiem pakalpojumu sniedzējiem vai dalībvalstīm.
- (237) Ņemot vērā universālā pakalpojuma saistību samazināto darbības jomu, nepieciešamība izraudzīties uzņēmumus, kas uzņemas šādas saistības, konkrētās nozarēs ir visai neliela. Lai segtu dažas vai visas konkrētās neto izmaksas, kas radušās, pildot universālā pakalpojuma saistības, tai skaitā saprātīgu peļņu, vienlaikus izvairoties no pārmērīgas kompensācijas, var būt nepieciešams publisks finansiāls atbalsts. Šajā gadījumā, ņemot vērā to, ka pastāv valsts atbalsta noteikumi attiecībā uz publisko finansējumu, it īpaši attiecībā uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem ("PVTN pakete")⁵², būtu jāatceļ nozarei specifiskie noteikumi par uzņēmumu izraudzīšanos un iespējamās kompensācijas aprēķināšanu par elektronisko sakaru universālā pakalpojuma sniegšanu. Ja par universālā pakalpojuma saistību izpildi tiek piešķirta publiska kompensācija, tai jāatbilst piemērojamajiem valsts atbalsta noteikumiem, it īpaši LESD 106. panta 2. punktam, 107. un 108. pantam un PVTN paketei. Vienkāršošana, ko paredz universālā pakalpojuma saistību noteikšanas atcelšana konkrētās nozarēs un saistītās neto izmaksu aprēķināšanas metodes atcelšana, varētu palielināt dalībvalstu elastību, izvēloties universālā pakalpojuma saistību finansēšanas metodi, iespējams, samazinot administratīvo slogu pakalpojumu sniedzējiem, vienlaikus nodrošinot saderību ar iekšējo tirgu.
- (238) Pieejamībai cenas ziņā nevajadzētu radīt šķērsli patērētāju piekļuvei savienotības pakalpojumu minimumam. Tiesībām slēgt līgumu ar pakalpojumu sniedzēju būtu jānozīmē, ka patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām, kuriem ir tiesības uz sociālo tarifu izvēles iespējām vai komplektiem, vajadzētu būt iespējai noslēgt līgumu par cenas ziņā pieejamu pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu sniegšanu vismaz noteiktā atrašanās vietā. Lai līdz minimumam samazinātu finansiālos riskus, piemēram, rēķinu nemaksāšanu, pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai nodrošināt līgumu ar priekšapmaksas noteikumiem, pamatojoties uz atsevišķām iepriekš apmaksātām cenas ziņā pieejamām vienībām.

⁵² Komisijas paziņojums par Eiropas Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV C 8, 11.1.2012., 4. lpp.). Komisijas Lēmums 2025/2630/ES (2025. gada 16. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L, 2025/2630, 19.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj>); Komisijas paziņojums "Eiropas Savienības nostādnes par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (2011)" (OV C 8, 11.1.2012., 15. lpp.); Komisijas Regula (ES) 2023/2832 (2023. gada 13. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L, 2023/2832, 15.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

- (239) Pieejamība cenas ziņā individuāliem patērētājiem būtu jābalsta uz viņu tiesībām slēgt līgumu ar pakalpojumu sniedzēju. Citas tiesības, piemēram, detalizētu rēķinu sagatavošana, numura pieejamība uz pienācīgu laikposmu un spēja uzraudzīt un kontrolēt izdevumus, šajā regulā ir galalietotāju tiesības visiem patērētājiem, un tās būtu jāpiemēro arī patērētājiem, kuri gūst labumu no universālā pakalpojuma pieejamības cenas ziņā pasākumiem.
- (240) Patērētājus nevajadzētu piespiest izmantot pakalpojumus, kurus tie nevēlas izmantot, tāpēc tiesīgajiem patērētājiem vajadzētu būt iespējai pēc pieprasījuma cenas ziņā pieejamu universālo pakalpojumu aprobežot ar balss sakaru pakalpojumiem.
- (241) Dalībvalstīm būtu jāievieš pasākumi, lai veicinātu tāda tirgus izveidi, kurā par pieejamu cenu ir pieejami produkti un pakalpojumi, kuri ietver funkcijas, kas paredzētas patērētājiem ar invaliditāti, tai skaitā aprīkojumu ar palīgtechnoloģijām. To var panākt, cita starpā atsaucoties uz Eiropas standartiem vai atbalstot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/882⁵³ noteikto prasību īstenošanu. Dalībvalstīm būtu jāievieš pienācīgi pasākumi un jāveic konkrēti pasākumi, piemēram, ja parastajos ekonomiskajos apstākļos tirgū netiek par pieejamu cenu piedāvāti produkti un pakalpojumi, kuri ietver funkcijas, kas domātas patērētājiem ar invaliditāti. Minētie pasākumi varētu ietvert tiešu finansiālu atbalstu patērētājiem. Teksta pārlikšanas pakalpojumu izmaksām patērētājiem ar invaliditāti vajadzētu būt līdzvērtīgām balss sakaru pakalpojumu vidējām izmaksām.
- (242) Teksta pārlikšanas pakalpojumi ir pakalpojumi, ar kuru palīdzību ir iespējama abpusēja saziņa starp attālinātiem galalietotājiem, kas izmanto dažādus saziņas veidus (piemēram, tekstu, zīmes, runu), nodrošinot pārveidi starp minētajiem saziņas veidiem, kuru parasti veic operators (cilvēks). Reāllaika teksts ir definēts saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/882. Ja dalībvalsts nolemj izmaksāt kompensāciju uzņēmumiem, kas nodrošina pamata tarifu izvēles iespējas vai komplektus, piemēram, ja šāda nodrošināšana rada netaisnīgu finansiālo slogu, tai būtu jānodrošina šāda pasākuma saderība ar iekšējo tirgu, tai skaitā konkurences noteikumiem.
- (243) Datu sakariem ar datu pārraides ātrumu, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu pienācīgu piekļuvi internetam, fiksētie savienojumi ir gandrīz vispārpieejami un tos izmanto lielākā daļa Savienības iedzīvotāju, bet pakalpojumi, kuru pamatā ir bezvadu tehnoloģijas, ir pieejami vēl plašāk. Tomēr starp dalībvalstīm pastāv atšķirības attiecībā uz pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu vispārēju pieejamību un pieejamību cenas ziņā noteiktā atrašanās vietā gan pilsētās, gan lauku apvidos.
- (244) Tirgus ir galvenais spēks, kas var nodrošināt piekļuvi internetam ar aizvien lielāku veikspēju. Apvidos, kur tirgus to nevarētu nodrošināt, parādās citi publiskās politikas rīki, kuru mērķis ir atbalstīt tādu savienojumu pieejamību, kas nodrošina pienācīgu piekļuvi internetam, un kuri principā ir rentablāki un mazāk kropļo tirgu nekā universālā pakalpojuma saistības, piemēram, rīki, kas pieejami saskaņā ar *InvestEU* programmu un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta atbalstīto Eiropas platjoslas infrastruktūras savienošanas fondu, Savienības publiskā finansējuma izmantošana, ko pārvalda dalībvalstis, valsts finansējums un iespēja radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistīt pārklājuma nodrošināšanas pienākumu, lai atbalstītu platjoslas tīklu izvēršanu mazāk apdzīvotos apgabalos. Viens no publiskās

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

politikas pasākumu mērķiem var būt arī dot iespēju galalietotājiem iegādāties pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumus, ko viņi citādi nebūtu iegādājušies, piemēram, attiecīgā gadījumā izmantojot tiešā atbalsta vai savienotības kuponus, lai finansētu mēneša maksas, standarta pieslēguma ierīkošanas izmaksas, nepieciešamo galiekārtu vai ierobežotu iekšējo instalāciju, piemēram, ja tas ir nepieciešams un papildina pakalpojuma sniegšanu. Ja dalībvalsts šim nolūkam plāno piešķirt finansiālu atbalstu, tai būtu jānodrošina šāda pasākuma saderība ar iekšējo tirgu, tai skaitā konkurences noteikumiem.

- (245) Ja pēc tam, kad ir veikts pienācīgs novērtējums, kurā ņemti vērā kompetentās iestādes veiktā tīklu izvēršanas ģeogrāfiskā apsekojuma rezultāti, izrādās, ka ne tirgus, ne publiskie intervences mehānismi patērētājiem, mikrouzņēmumiem, mazajiem uzņēmumiem vai bezpeļņas organizācijām konkrētās teritorijās nevar nodrošināt savienojumu, kas spēj nodrošināt pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu, kā to definējušas dalībvalstis, un balss sakaru pakalpojumus noteiktā atrašanās vietā, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izņēmuma kārtā šādu pakalpojumu sniegšanu dažādajās attiecīgajās valsts teritorijas daļās uzticēt dažādiem pakalpojumu sniedzējiem vai pakalpojumu sniedzēju kopumiem. Papildus ģeogrāfiskajam apsekojumam dalībvalstīm attiecīgā gadījumā vajadzētu būt iespējai izmantot jebkuru papildu pierādījumu, lai noteiktu, cik lielā mērā noteiktā atrašanās vietā ir pieejami pakalpojumi, ar ko nodrošina pienācīgu piekļuvi internetam un balss sakariem. Minētie papildu pierādījumi varētu ietvert datus, ko valsts regulatīvās iestādes ir ieguvušas tirgus analīzes procedūrā, un datus, kas savākti no lietotājiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ierobežot universālā pakalpojuma saistības, ar ko atbalsta tādu pakalpojumu pieejamību, ar kuru nodrošina pienācīgu piekļuvi internetam, līdz galalietotāju galvenajai atrašanās vietai vai dzīvesvietai.
- (246) Ja ar mērķi nodrošināt pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumu pieejamību gadījumos, kad šādus pakalpojumus nevar nodrošināt parastos komerciālos apstākļos vai ar citiem publiskās politikas instrumentiem, dalībvalsts nolemj uzticēt vienam vai vairākiem uzņēmumiem garantēt šādu pieejamību visā valsts teritorijā vai tās daļā un šajā nolūkā piešķirt finansiālu atbalstu, tai būtu jānodrošina, ka šāds pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, tai skaitā konkurences noteikumiem.
- (247) Uzticēšanas procedūras gaitā noteiktās prasības nodrošināt teritoriālo pārklājumu visas valsts mērogā, domājams, izslēgs vai atturēs dažus uzņēmumus no pieteikšanās universālā pakalpojuma sniedzēja statusam. Tāpat pie dažu pakalpojumu sniedzēju izslēgšanas varētu novest universālā pakalpojuma sniegšanas saistību uzticēšana pakalpojumu sniedzējiem uz pārāk ilgu vai nenoteiktu laikposmu. Ja dalībvalsts nolemj visiem pakalpojumu sniedzējiem uzticēt nodrošināt cenas ziņā pieejamu tarifu izvēles iespējas vai komplektus, tā universālā pakalpojuma pieejamības elementa nodrošināšanu varētu uzticēt tikai vienam vai dažiem no tiem.
- (248) Pēc universālā pakalpojuma tvēruma pakāpeniskas samazināšanas taksofonu un abonentu sarakstu un uzziņu pakalpojumu sniegšana saskaņā ar universālā pakalpojuma režīmu ir turpinājusi pakāpeniski izsīkt. Tādējādi Direktīvas (ES) 2018/1972 noteikumi par to esošo universālo pakalpojumu statusu, kas neietilpst Direktīvas (ES) 2018/1972 darbības jomā, ir novecojuši.
- (249) Tādu cenas ziņā pieejamu pakalpojumu pieejamība, ar ko nodrošina pienācīgu piekļuvi internetam un balss sakariem, ir saistīta ar informāciju, ko lietotāji saņem attiecībā uz lietošanas izdevumiem, kā arī attiecībā uz nosacītajām lietošanas izmaksām salīdzinājumā ar citiem pakalpojumiem, kā arī ir saistīta ar to spēju kontrolēt

izdevumus. Šīs iespējas, ko tiesīgiem patērētājiem piedāvā cenas ziņā pieejama universālā pakalpojuma sniedzēji, cita starpā ietver iespēju izvēles kārtībā bloķēt konkrētus izsaukumus – tādus kā augsta tarifa izsaukumus paaugstinātas maksas pakalpojumiem –, kontrolēt izdevumus ar priekšapmaksas līdzekļiem un izlīdzināt sākotnējās pieslēguma maksas nomaksu.

- (250) Izņemot gadījumus, kad pastāvīgi tiek kavēta vai vispār netiek veikta rēķinu apmaksa, patērētāji, kuriem ir tiesības uz cenas ziņā pieejamiem tarifiem, līdz strīda atrisināšanai būtu jāaizsargā no pēkšņas atvienošanas no tīkla neapmaksāta rēķina dēļ, un it īpaši strīdu gadījumos par lielām summām izrakstītiem rēķiniem attiecībā uz paaugstināta tarifa pakalpojumiem tiem būtu jāturpina sniegt piekļuvi būtiskiem balss sakaru pakalpojumiem un jānodrošina minimāls interneta piekļuves pakalpojumu līmenis.
- (251) Lai nodrošinātu stabilitāti un atbalstītu pakāpenisku pāreju no nozarei specifiskiem noteikumiem par universālā pakalpojuma organizēšanu un finansēšanu uz tiesisko regulējumu, ko piemēro PVTN, nevajadzētu ietekmēt esošos uzņēmumus, kas izraudzīti universālā pakalpojuma sniegšanai dalībvalstīs, pamatojoties uz Direktīvu (ES) 2018/1972, ar nosacījumu, ka to statuss bija spēkā sešus mēnešus pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Tiem savs statuss būtu jā saglabā līdz šādas izraudzīšanās termiņa beigām ar nosacījumu, ka šie pakalpojumi vai salīdzināmi pakalpojumi nav pieejami parastos komerciālos apstākļos.
- (252) Turpmākā sociālā, ekonomiskā un tehnoloģiskā attīstība, arī pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, varētu mainīt vajadzību pēc universālā pakalpojuma vispārējās pieejamības vai pieejamības cenas ziņā. Tāpēc *BEREC* būtu jāuzrauga pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru vispārējā pieejamība un pieejamība cenas ziņā dalībvalstīs un jāpublicē atzinums, kurā ietverts novērtējums par šādu izmaiņu ietekmi uz šīs regulas noteikumu piemērošanu praksē. *BEREC* atzinumā varētu ņemt vērā iespējamās aizsargpasākumus, ko dalībvalstis pieņemušas attiecībā uz patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām saistībā ar vara kabeļu tīklu atvienošanu. Komisijai, ņemot vērā *BEREC* atzinumu, būtu jāiesniedz ziņojums, it īpaši ar mērķi ierosināt mainīt vai no jauna definēt noteikumu par universālā pakalpojuma vispārēju pieejamību vai cenu pieejamību tvērumu.
- (253) Ar Regulu (ES) 2015/2120 tika izveidoti kopīgi noteikumi, lai interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanā nodrošinātu vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret datplūsmu un ar to saistītās galalietotāju tiesības, un tās mērķis bija aizsargāt galalietotājus un vienlaikus garantēt ilgstošu interneta ekosistēmas kā inovācijas virzītājspēka funkcionēšanu.
- (254) Pašreizējā elektronisko tīklu un pakalpojumu Eiropas tiesiskā regulējuma pārskatīšana šajā regulā sniedz iespēju Regulā (ES) 2015/2120 ietvertos noteikumus par pasākumiem attiecībā uz atvērto internetu apvienot šajā regulā, neskarot pamatprincipus par vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret datplūsmu interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanā, kā arī galalietotāju tiesības piekļūt informācijai un saturam un izplatīt to, izmantot un nodrošināt lietojumprogrammas un pakalpojumus un izmantot pašu izvēlētas galiekārtas.
- (255) Otrajā Komisijas ziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei par Regulas (ES) 2015/2120 īstenošanu tika apstiprināts, ka principi, kas reglamentē piekļuvi atvērtam internetam, joprojām atbilst paredzētajam mērķim un nodrošina pienācīgu līdzsvaru starp galalietotāju aizsardzību un tehnoloģiskā progresa veicināšanu. Tomēr, ņemot vērā tīklošanas tehnoloģiju ievērojamo attīstību kopš 2015. gada, ir jādefinē nosacījumi, saskaņā ar kuriem būtu jāpiedāvā specializēti uzņēmējdarbības

pakalpojumi. Minētie specializētie uzņēmējdarbības pakalpojumi kļūst par neatņemamu daļu no tīkla piedāvājuma datu centru savstarpējai savienošanai, perifērdatošanas un MI pakalpojumu sniegšanai. Būtiskas specializēto uzņēmējdarbības pakalpojumu iezīmes ir zema latentuma un garantētas pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana. Par prioritāriem pakalpojumiem būtu jāuzskata arī kritiskie valdības pakalpojumi, lai nodrošinātu, ka elektronisko sakaru tīkli atbilst pieaugošajam pieprasījumam pēc drošības un aizsardzības vajadzībām, piemēram, noteikšanas, reaģēšanas un mobilitātes. *BEREC* ir pilnvarota izdot pamatnostādnes, kuras valsts regulatīvajām iestādēm palīdzētu panākt konsekventu īstenošanu, tomēr var būt vajadzīgi papildu norādījumi Savienības līmenī, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju jauniem pakalpojumiem un tehnoloģijām, tai skaitā tīkla slāņošanai, eksperimentāliem pakalpojumiem un diferencētiem rūpnieciskiem lietojumgadījumiem. Tāpēc, pilnvarojot Komisiju pieņemt īstenošanas aktu par specializēto pakalpojumu īstenošanu, būtu jāveicina juridiskā noteiktība un regulējuma saskaņotība visā Savienībā, nosakot skaidrus atbilstības kritērijus, tai skaitā cita starpā pakalpojuma kvalitātes parametrus vai minimālos līmeņus, kas jānodrošina saistībā ar vispārējiem interneta piekļuves pakalpojumiem. Šādam īstenošanas aktam būtu jāpapildina *BEREC* pamatnostādnes, jāatbalsta regulējuma vienota piemērošana un jāveicina investīcijas un inovācija progresīvu savienotības pakalpojumu jomā un it īpaši uzņēmumu darbību ar uzņēmumiem segmentā, tādējādi stiprinot Savienības digitālās ekonomikas konkurētspēju, kā arī nodrošinot prioritāti kritiski svarīgiem valdības pakalpojumiem.

- (256) Lai uzlabotu salīdzināmību visā Savienībā un samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas, *BEREC* būtu jāpieņem pamatnostādnes par attiecīgiem interneta piekļuves pakalpojumu kvalitātes parametriem, kuras valsts regulatīvajām iestādēm koordinācijā ar citām kompetentajām iestādēm, īstenojot pakalpojumu kvalitātes saistības attiecībā uz galalietotāju tiesībām, būtu maksimāli jāņem vērā. Savās pamatnostādnēs par interneta piekļuves pakalpojumiem *BEREC* būtu jāprecizē pakalpojumu kvalitātes parametri, kas jānovērtē, lai izpildītu informācijas prasības attiecībā uz līgumiem un informāciju, kas jāpublicē pārredzamības nolūkā, ņemot vērā standartus un tehniskās specifikācijas, ko izdevušas Eiropas un starptautiskās standartizācijas iestādes. Parametros būtu jāiekļauj vismaz interneta piekļuves pakalpojumu uzraudzības mehānisma parametri, attiecīgie parametri galalietotājiem ar invaliditāti, lejupielādes un augšupielādes ātrumi saskaņā ar prasībām par informāciju par ātrumiem, kas jānorāda līgumos par interneta piekļuves pakalpojumiem un publicējamajā informācijā, kā arī latentums, trīce un pakešu zudumi. Attiecīgajos parametros galalietotājiem ar invaliditāti būtu jāiekļauj arī starppersonu sakaru pakalpojumu parametri.
- (257) Galalietotāju aizsardzības noteikumu atšķirīga īstenošana ir radījusi ievērojamus šķēršļus iekšējā tirgū, kuri ietekmē gan elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējus, gan galalietotājus. Šos šķēršļus vajadzētu mazināt, panākot vienu un to pašu noteikumu piemērojamību un tādējādi nodrošinot augstu vispārēju aizsardzības līmeni visā Savienībā. Attiecīgi pielāgotai šajā regulā ietvertu galalietotāju tiesību pilnīgai saskaņošanai būtu ievērojami jāpalielina juridiskā noteiktība gan galalietotājiem, gan elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kā arī ievērojami jāsamazina šķēršļi ienākšanai tirgū un nevajadzīgs atbilstības slogs, ko rada noteikumu sadrumstalotība. Pilnīga saskaņošana palīdz pārvarēt šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, kas radušies, piemērojot šādus valsts noteikumus par galalietotāju tiesībām, kuri vienlaikus aizsargā attiecīgās valsts pakalpojumu sniedzējus no citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzēju konkurences. Galalietotāju tiesību pilnīga saskaņošana palielina to uzticēšanos

iekšējam tirgum, jo tie var baudīt vienlīdz augstu aizsardzības līmeni, kad tie izmanto elektronisko sakaru pakalpojumus, ne tikai savā dalībvalstī, bet arī dzīvojot, strādājot vai ceļojot citās dalībvalstīs.

- (258) Līgumi ir būtisks instruments galalietotājiem, lai nodrošinātu informācijas pārredzamību un juridisko drošību. Lielākā daļa pakalpojumu sniedzēju konkurences apstākļos slēgs līgumus ar saviem klientiem saimnieciskā izdevīguma dēļ. Pienākumi attiecībā uz informācijas prasībām līgumos attiecas uz interneta piekļuves pakalpojumiem un starppersonu sakaru pakalpojumiem. Papildinformācijas prasības līgumiem neattiecas uz pakalpojumiem, ko pilnīgi vai galvenokārt veido signālu pārraidīšana, piemēram, uz pārraides pakalpojumiem, ko izmanto mašīnas–mašīnas sakaru pakalpojumiem. Informācijas prasības, kas varētu būt nepieciešamas arī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/83/ES⁵⁴, nedrīkstētu radīt situāciju, ka informācija tiek dublēta priekšlīguma un līguma dokumentos. Attiecīgā informācija, kas sniegta saistībā ar šo direktīvu, tai skaitā visas preskriptīvākas un sīkāk izklāstītas informācijas prasības, būtu jāuzskata par tādu, kas atbilst attiecīgajām prasībām saskaņā ar Direktīvu 2011/83/ES. Turklāt patērētāju darījumiem, kas saistīti ar elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, piemēro spēkā esošo Savienības tiesību aktu prasības patērētāju tiesību aizsardzības jomā, it īpaši Padomes Direktīvu 93/13/EEK⁵⁵ un Direktīvu 2011/83/ES. Personas datu apstrādei piemēro Regulu 2016/679 par datu aizsardzību.
- (259) Dažiem no minētajiem galalietotāja aizsardzības noteikumiem, kurus piemēro tikai patērētājiem, konkrēti – tiem noteikumiem, kas attiecas uz līguma informāciju, līguma maksimālo darbības laiku un komplektiem, būtu jāattiecas ne tikai uz patērētājiem, bet arī uz mikrouzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām, kā noteikts Savienības vai valsts tiesību aktos. Minēto uzņēmumu un organizāciju kategoriju spēja aizstāvēt savas intereses ir salīdzināma ar patērētāju spēju aizstāvēt savas intereses, un tāpēc tiem vajadzētu būt iespējai baudīt tādu pašu aizsardzības līmeni, ja vien tie nav nepārprotami atteikušies no minētajām tiesībām. Šajā regulā paredzētos pienākumus attiecībā uz līguma informāciju, arī tos Direktīvā 2011/83/ES paredzētos, kas minēti šajā regulā, būtu jāpiemēro neatkarīgi no tā, vai ir veikts kāds maksājums, un neatkarīgi no klienta veicamā maksājuma summas. Pienākumiem attiecībā uz līguma informāciju, arī tiem, kas ietverti Direktīvā 2011/83/ES, būtu automātiski jāattiecas uz mikrouzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām, izņemot gadījumus, kad tie dod priekšroku sarunām ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem par īpaši pielāgotiem līguma noteikumiem. Pretstatā mikrouzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām, lielākiem uzņēmumiem parasti ir lielāka spēja aizstāvēt savas intereses, un tāpēc tie nav atkarīgi no tādām pašām prasībām par informācijas sniegšanu par līgumiem kā patērētāji. Noteikumiem par pakalpojumu sniedzēja maiņu un numuru pārnesamību, kas ir svarīgi arī lielākiem uzņēmumiem, vajadzētu turpināt attiekties uz visiem galalietotājiem. Bezpeļņas organizācijas ir juridiskas personas, kas to īpašniekiem vai locekļiem nenes peļņu. Parasti bezpeļņas organizācijas ir labdarības organizācijas vai cita veida sabiedrisko interešu organizācijas. Tādējādi, ņemot vērā salīdzināmo situāciju, ir pamatoti šādas organizācijas šajā regulā, ciktāl runa ir par

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

⁵⁵ Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj>).

galalietotāju tiesībām, pielīdzināt mikrouzņēmumiem. Turklāt patērētājiem, kuriem ir tiesības uz universālajā pakalpojumā balstītiem cenās ziņā pieejamiem tarifiem, ir tiesības uz tādu pašu aizsardzības līmeni kā visiem pārējiem patērētājiem.

- (260) Elektronisko sakaru nozares īpatnību dēļ papildus horizontālajiem līguma noteikumiem vajadzīgs ierobežots skaits papildu noteikumu par galalietotāju aizsardzību. Galalietotāji cita starpā būtu jāinformē par piedāvāto pakalpojumu līmeņu kvalitāti, veicināšanas un līgumu izbeigšanas nosacījumiem, piemērojamiem tarifu plāniem un tarifiem pakalpojumiem, uz kuriem attiecas īpaši cenu noteikšanas nosacījumi. Šī informācija ir būtiska interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem. Uz publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju nebūtu jāattiecinā pienākumi par informācijas sniegšanas prasībām līgumos, ja minētais pakalpojumu sniedzējs un saistītie uzņēmumi vai personas nesaņem nekādu atlīdzību, kas tieši vai netieši saistīta ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, piemēram, augstskolas, kas apmeklētājiem nodrošina bezmaksas piekļuvi savam Wi-Fi tīklam augstskolas teritorijā, nesaņemot nekādu atlīdzību nedz kā maksājumus no lietotājiem, nedz kā ieņēmumus par reklāmu. Tam nevajadzētu ietekmēt informācijas prasības saskaņā ar Savienības datu aizsardzības tiesību aktiem.
- (261) Ir svarīgi prasīto attiecīgo informāciju skaidri un saprotami sniegt pirms līguma noslēgšanas un uz pastāvīga informācijas nesēja vai, ja tas nav iespējams un neskarot Direktīvā 2011/83/ES noteikto definīciju vai prasības attiecībā uz pastāvīgu informācijas nesēju, dokumentā, ko pakalpojumu sniedzējs darījis pieejamu un paziņojis lietotājam un ko ir viegli lejupielādēt, atvērt un apskatīt uz ierīcēm, kuras patērētāji parasti izmanto. Pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jāuzrāda līguma pamatnoteikumu kopsavilkums. Informācijai, kas sniegta pirms līguma noslēgšanas, kā arī kopsavilkumam vajadzētu būt galīgā līguma sastāvdaļai. Līguma kopsavilkumam vajadzētu būt kodolīgam un viegli lasāmam, ideālā gadījumā ne garākam kā vienas vienas pusējas A4 lappuses ekvivalentam vai, ja vairāki dažādi pakalpojumi ir apvienoti vienā līgumā, līdz trīs vienas pusējas A4 lappušu ekvivalentam. Lai reaģētu uz tehnoloģiju, sociālo un tirgus attīstību un samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus attiecībā uz šādiem līgumu kopsavilkumiem, kas pakalpojumu sniedzējiem jāizmanto saskaņā ar šajā regulā noteikto informācijas prasību galvenajiem elementiem.
- (262) Neskarot būtisko pakalpojumu sniedzēja pienākumu, kas tam uzlikts saistībā ar drošību, līgumā būtu jānorāda, kādas darbības pakalpojumu sniedzējs varētu veikt drošības incidentu, apdraudējumu vai ievainojamības gadījumā. Piedevām līgumā būtu jānorāda arī visi kompensācijas un atlīdzinājuma noteikumi, kas pieejami, ja pakalpojumu sniedzējs neatbilstoši reaģē uz drošības incidentu, tai skaitā, ja notiek drošības incidents, par ko pakalpojumu sniedzējam ir paziņots un ko ir izraisījušas programmatūras vai aparatūras ievainojamības, kuru novēršanai ražotājs vai izstrādātājs ir paredzējis ielāpus, ko pakalpojumu sniedzējs nav nedz piemērojis, nedz veicis kādus citus piemērotus pretpasākumus.
- (263) Noteikumus par piekļuves atvērtam internetam nodrošināšanu būtu jāpapildina ar efektīviem noteikumiem attiecībā uz galalietotājiem, kuros uzmanība būtu pievērsta jautājumiem, kas jo īpaši ir saistīti ar interneta piekļuves pakalpojumiem un ļauj patērētājiem izdarīt apzinātu izvēli. Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem būtu skaidri jāinformē patērētāji par to, kā īstenotā datplūsmas pārvaldības prakse varētu ietekmēt interneta piekļuves pakalpojuma kvalitāti, patērētāju privātumu un personas datu aizsardzību, kā arī par iespējamo ietekmi, kādu pakalpojumi, kuri nav interneta

piekļuves pakalpojumi un kurus tie abonē, var atstāt uz galalietotāju attiecīgo interneta piekļuves pakalpojumu kvalitāti un pieejamību. Lai šādās situācijās iespēcinātu patērētājus, interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem tālab patērētāji līgumā būtu jāinformē par ātrumu, ko tie var reāli nodrošināt. Ar parasti pieejamo ātrumu saprot ātrumu, ko galalietotājs varētu saņemt gandrīz visu pakalpojuma izmantošanas laiku. Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem patērētāji būtu arī jāinformē par korektīvajiem pasākumiem, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieejami veiktspējas neatbilstības gadījumā. Patērētājiem pieejamo korektīvo pasākumu noteikšanas vajadzībām saskaņā ar valsts tiesību aktiem par veiktspējas neatbilstību būtu jāuzskata jebkāda būtiska un pastāvīga vai regulāra atšķirība starp pakalpojuma faktisko veiktspēju un līgumā norādīto veiktspēju, ko konstatē pārraudzības mehānisms, kuru sertificējusi valsts regulatīvā iestāde. Metodika būtu jānosaka *BEREC* pamatnostādnes.

- (264) Galalietotāji bieži vien neapzinās savu patēriņa paradumu radītās izmaksas, vai tiem ir grūti novērtēt, cik daudz laika vai datu tie patērē, izmantojot elektronisko sakaru pakalpojumus. Lai uzlabotu pārredzamību un dot iespēju galalietotājiem labāk kontrolēt savu sakaru budžetu, ir svarīgi nodrošināt tiem iespējas laikus sekot līdzi patēriņam. Turklāt, lai pasargātu no “rēķinu šoka”, pakalpojumu sniedzējiem netipisku vai pārmērīgu patēriņa modeļu gadījumā, arī saistībā ar paaugstinātas maksas pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem, uz kuriem attiecas īpaši cenu noteikšanas nosacījumi, būtu jānosūta bezmaksas brīdinājumi. Detalizētajos rēķinos par interneta piekļuves izmantošanu būtu jānorāda tikai laiks, ilgums un patēriņa apjoms lietošanas sesijā, bet nebūtu jānorāda tīmekļvietnes vai interneta galapunkti, ar kuriem tika izveidots savienojums šādā lietošanas sesijā. Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 dalībvalstis varēja nodrošināt, ka kompetentās iestādes, attiecīgā gadījumā koordinējot savu darbību ar valsts regulatīvajām iestādēm, var pieprasīt interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem nodrošināt visas vai daļu no Direktīvā (ES) 2018/1972 paredzētajām papildu iespējām. Dalībvalstis arī varēja prasīt, lai tiktu nodrošinātas vēl citas iespējas, kas tādējādi garantētu augstāku patērētāju aizsardzības līmeni. Šīs papildu iespējas būtu jāsniedz universālā pakalpojuma patērētājiem, kuri gūst labumu no pieejamu cenu nodrošināšanas pasākumiem. Turklāt obligāti visiem patērētājiem bez maksas jānodrošina detalizēti rēķini, ja tādi ir, un noteikti izmaksu kontroles pasākumi. Dalībvalstīm attiecībā uz papildu iespējām savos tiesību aktos nevajadzētu ieviest citas atšķirīgas prasības. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai saglabāt Direktīvā (ES) 2018/1972 noteiktos noteikumus par minētajām iespējām, arī iespējām, kas paredz, ka pakalpojumu sniedzējiem jāsniedz papildu informācija par patēriņa līmeni un pēc noteikta finanšu vai apjoma ierobežojuma sasniegšanas uz laiku jānobloķē attiecīgā pakalpojuma turpmāka izmantošana.
- (265) Pārredzamas, atjauninātas un salīdzināmas informācijas par piedāvājumiem un pakalpojumiem pieejamība ir būtisks elements patērētājiem tirgos, kuros pastāv konkurence un pakalpojumus piedāvā vairāki pakalpojumu sniedzēji. Patērētājiem vajadzētu būt iespējai bez grūtībām salīdzināt dažādu tirgū piedāvāto pakalpojumu cenas, pamatojoties uz viegli pieejamā veidā publiskotu informāciju par tarifiem. Interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpublicē pārredzamāka informācija, arī attiecībā uz tarifiem, pakalpojuma kvalitāti, piegādāto galiekārtu nosacījumiem un citu būtisku informāciju, lai tie varētu viegli salīdzināt cenas un pakalpojumus. Uzņēmumi parasti paļaujas uz līguma noteikumiem, kas noslēgti sarunu ceļā, un nav atkarīgi no tādām pašām prasībām par piedāvājumu publicēšanu kā patērētāji.

- (266) Starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, kuriem ir pienākums nodrošināt piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, ārkārtas apstākļos, proti, tehnisku iespēju trūkuma dēļ, varētu nespēt nodrošināt piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem vai izsaucēja atrašanās vietas noteikšanai, vai abām šīm iespējām. Šādos gadījumos tiem līgumā būtu attiecīgi jāinformē klienti. Šādiem pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu sniegt saviem klientiem precīzu un pārredzamu informāciju sākotnējā līgumā un atjaunināt to tad, ja notiek kādas izmaiņas piekļuves neatliekamās palīdzības dienestiem nodrošināšanā, piemēram, sniedzot šādu informāciju rēķinos. Minētajai informācijai būtu jāaptver visi ierobežojumi no teritoriālā pārklājuma viedokļa, balstoties uz iecerētiem sakaru pakalpojumu tehniskiem darbības parametriem un pieejamo infrastruktūru. Ja pakalpojumu nesniedz, izmantojot savienojumu, kas tiek pārvaldīts, lai nodrošinātu noteiktu pakalpojuma kvalitāti, informācijai būtu jāaptver arī piekļuves un izsaucēja atrašanās vietas informācijas uzticamības līmenis salīdzinājumā ar pakalpojumu, ko sniedz, izmantojot šādu savienojumu, un ņemot vērā pašreizējo tehnoloģiju un kvalitātes standartus, kā arī pakalpojumu kvalitātes parametrus, kas ir noteikti saskaņā ar šo regulu.
- (267) Tā kā galalietotājiem ir lielākas iespējas meklēt un salīdzināt plašu piedāvājumu klāstu, izmantojot gan privātus, gan publiskus uzlabotus digitālās meklēšanas rīkus, prasība attiecīgajām kompetentajām iestādēm obligāti nodrošināt salīdzināšanas rīkus ir kļuvusi mazāk aktuāla. Salīdzināšanas rīki, piemēram, tīmekļvietnes, ir efektīvs līdzeklis, kas galalietotājiem dod iespēju izvērtēt priekšrocības, ko piedāvā dažādi pakalpojumu sniedzēji, kuri apmaiņā pret regulāriem vai uz patēriņu balstītiem tiešiem naudas maksājumiem nodrošina interneta piekļuves pakalpojumus un starppersonu sakaru pakalpojumus, un iegūt objektīvu informāciju, it īpaši tāpēc, ka vienuviet var salīdzināt cenas, tarifus un kvalitātes parametrus. Kompetentās iestādes pēc rīka nodrošinātāja pieprasījuma šādus rīkus varētu sertificēt, lai nodrošinātu, ka tie ir funkcionāli neatkarīgi no pakalpojumu sniedzējiem un ka nevienam pakalpojumu sniedzējam netiek nodrošināta labvēlīga attieksme meklēšanas rezultātos.
- (268) Lai pilnībā izmantotu konkurenciālas vides piedāvātās priekšrocības, patērētājiem vajadzētu būt iespējai izdarīt uz informāciju balstītu izvēli un mainīt pakalpojumu sniedzēju, kad tas vislabāk atbilst patērētāju interesēm. Ir svarīgi nodrošināt, ka patērētājus šādā gadījumā nekavē juridiski, tehniski vai praktiski šķēršļi, tai skaitā līguma nosacījumi, procedūras un maksas. Tas neizslēdz iespēju pakalpojumu sniedzējiem līgumā ar patērētāju noteikt saprātīgu minimālo līguma termiņu, kas nepārsniedz 24 mēnešus. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai saglabāt noteikumus par īsāku maksimālo ilgumu un ļaut patērētājiem mainīt tarifu plānus vai izbeigt līgumu tā darbības laikā bez papildu izmaksām, ņemot vērā apstākļus valstī, piemēram, konkurences līmeni un to, cik stabilas ir investīcijas tīklos. Neatkarīgi no elektronisko sakaru pakalpojumu līguma patērētāji varētu labprātāk izvēlēties un gūt labumu no ilgāka fiziskā savienojuma ierīkošanas izmaksu atmaksāšanas perioda. Šādas patērētāju saistības var būt svarīgs faktors, kas veicina gigabitisko tīklu ierīkošanu līdz galalietotāja telpām vai to tiešā tuvumā, arī izmantojot pieprasījuma agregēšanas shēmas, kuras paver iespēju investoriem tīklā samazināt sākotnējos riskus, kas saistīti ar sākotnējo apguvi. Tomēr patērētāju tiesības mainīt elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējus nevajadzētu ierobežot ar šādiem atmaksāšanas laikposmiem līgumos par fiziskā savienojuma ierīkošanu, un šādi līgumi nebūtu jāattiecinā uz galiekārtām vai interneta piekļuves iekārtām, piemēram, mobilajiem tālruņiem, maršrutētājiem vai modemiem. Būtu jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret subjektiem, tai skaitā operatoriem, kas finansē gigabitisko tīklu fiziska pieslēguma

nodrošināšanu līdz galalietotāja telpām, arī tad, ja šādu finansēšanu īsteno saskaņā ar līgumu, kas paredz maksāšanu pa daļām. Pienākumi attiecībā uz līguma darbības ilgumu būtu jāattiecinā uz mikrouzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām, izņemot gadījumus, kad tie dod priekšroku sarunām ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem par individuāli pielāgotiem līguma noteikumiem. Pretstatā mikrouzņēmumiem, lielākiem uzņēmumiem parasti ir lielāka spēja aizstāvēt savas intereses, tāpēc tie nav atkarīgi no tādām pašām prasībām attiecībā uz līguma termiņu kā patērētāji. Pienākumi saistībā ar līguma izbeigšanu būtu jāpiemēro mikrouzņēmumiem, maziem uzņēmumiem, vidējiem uzņēmumiem un bezpeļņas organizācijām, ja vien tie nevēlas vienoties ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju par individuāli pielāgotiem līguma noteikumiem.

- (269) Elektronisko sakaru pakalpojumu līgumus var pagarināt automātiski. Minētajos gadījumos patērētājiem vajadzētu varēt līgumu pēc sākotnējā līguma termiņa beigām izbeigt bez jebkādam izmaksām.
- (270) Visām pakalpojumu sniedzēju, kuri nodrošina publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, izņemot numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, ierosinātajā līgumu nosacījumu izmaiņām, kuras nav labvēlīgas patērētājam, piemēram, izmaiņas, kas saistītas ar maksām, tarifiem, datu apjoma ierobežojumiem, datu pārraides ātrumu, pārklājumu vai personas datu apstrādi uz tāda likumīga pamata saskaņā ar Savienības datu aizsardzības tiesību aktiem, kas nav piekrišana, būtu patērētājam jādod tiesības izbeigt līgumu bez jebkādam izmaksām, pat ja kopā ar šīm izmaiņām ir paredzētas izmaiņas, kuras galalietotājam dod labumu. Tāpēc patērētājam vajadzētu būt tiesībām līgumu izbeigt, ja pakalpojumu sniedzējs veic jebkādas izmaiņas līguma nosacījumos, izņemot gadījumus, kad katra šāda izmaiņa pati par sevi dod labumu patērētājam, vai kad izmaiņas ir tīri administratīvas, piemēram, mainās pakalpojumu sniedzēja adrese, un neiespaido patērētāju nelabvēlīgi, vai kad izmaiņas ir stingri noteiktas ar tiesību akta vai regulējuma izmaiņām, piemēram, ja ar Savienības tiesību aktu vai valsts tiesību aktu tiek noteiktas jaunas līgumiskās informācijas prasības. Tas, vai izmaiņas patērētājam dod vienīgi labumu, būtu jānovērtē pēc objektīviem kritērijiem. Patērētāja tiesības izbeigt līgumu būtu izslēdzamas vienīgi tad, ja pakalpojumu sniedzējs spēj pierādīt, ka visas izmaiņas līgumā patērētājam dod vienīgi labumu vai ir tīri administratīvas, un nekādā veidā patērētāju neiespaido nelabvēlīgi.
- (271) Ja likumīga cenu indeksācijas klauzula, kas norādīta saskaņā ar līgumiskās informācijas prasībām, kurās prasīts aprakstīt metodi, ar kādu cena var likumīgi mainīties, ir neatņemama līguma sastāvdaļa, tās īstenošana nebūtu uzskatāma par līguma nosacījumu izmaiņām, bet gan par spēkā esoša līguma noteikuma piemērošanu, ja klauzula atbilst Savienības un valsts tiesību aktiem.
- (272) Patērētājiem informācija par izmaiņām līguma nosacījumos būtu jāsaņem ar pastāvīga informācijas nesēja starpniecību. Noteikumiem par līguma izbeigšanu nebūtu jāskar citi Savienības tiesību aktu vai valsts tiesību aktu noteikumi par iemesliem, kas var būt pamats, lai izbeigtu līgumus, vai pamatojoties uz ko pakalpojumu sniedzējs vai patērētājs var mainīt līguma noteikumus.
- (273) Attiecībā uz galiekārtām klienta līgumā būtu konkrēti jānorāda visi nosacījumi, ko pakalpojumu sniedzējs piemēro iekārtu lietošanai, piemēram, izmantojot mobilās iekārtas ar SIM kartes bloķēšanu (*SIM-locking*), ja tādi nosacījumi nav aizliegti valsts tiesību aktos, un visi maksājumi par līguma laušanu – vienalga, pirms vai pēc līguma beigu datuma, par ko ir panākta vienošanās, – arī visas izmaksas, ko uzliek, lai paturētu

(275) Iespēja mainīt pakalpojumu sniedzējus ir galvenais faktors, kas veicina efektīvu konkurenci vidē, kurā valda konkurence. Pārredzamas, precīzas un laikus sniegtas informācijas par pakalpojumu sniedzēju maiņu pieejamībai būtu jāpalielina galalietotāju uzticēšanās pakalpojumu sniedzēju maiņas iespējai un to vēlme aktīvi iesaistīties konkurences procesā. Pakalpojumu sniedzējiem būtu jānodrošina pakalpojumu nepārtrauktība tā, lai galalietotājus no pakalpojumu sniedzēju maiņas neatturētu risks zaudēt pakalpojuma pieejamību, un, ja tas ir tehniski iespējams, maiņa jānodrošina tajā datumā, kurā to pieprasījuši galalietotāji. Izņēmuma gadījumos pakalpojumu sniedzēju maiņa var nebūt iespējama objektīvu tehnisku iemeslu dēļ,

piemēram, situācijās, kad citādi tiktu apdraudēta galiekārtas droša darbība vai integritāte. Tas, iespējams, varētu attiekties uz SIM kartēm vai *eSIM* moduļiem, kas ir iebūvēti galiekārtās un ko izmanto gan mašīnas–mašīnas pakalpojumu pārraidei, gan interneta piekļuves nodrošināšanai. Piemērs tam varētu būt automašīna, kurā vienu un to pašu *eSIM* moduli izmanto automobiļa programmatūras atjaunināšanai, kā arī interneta piekļuvei informācijas un izklaides sistēmai.

- (276) Numuru pārnese ir būtisks patērētāju izvēles atvieglojotājs un efektīvas konkurences veicinātājs elektronisko sakaru tirgos, kuros valda konkurence. Galalietotājiem, kas to pieprasa, būtu jādod iespēja paturēt savus numurus neatkarīgi no pakalpojumu sniedzēja un uz ierobežotu laiku, kamēr notiek pāreja no viena pakalpojumu sniedzēja pie cita. Uz šīs iespējas nodrošināšanu starp pieslēgumiem publiskajam telefonu tīklam noteiktās un nenoteiktās atrašanās vietās neattiecas noteikumi par pakalpojumu sniedzēju maiņu un numuru pārnese.
- (277) Numuru pārnese ietekme tiek būtiski pastiprināta, ja tarifu informācija ir pārredzama gan galalietotājiem, kas pārnes savus numurus, gan galalietotājiem, kas zvana tiem galalietotājiem, kas ir pārnesuši savus numurus. Valsts regulatīvajām iestādēm, ja iespējams, būtu jāveicina atbilstīga tarifu pārredzamība kā daļa no numuru pārnese ieviešanas.
- (278) Nodrošinot to, ka cenas par starpsavienojumu, kas attiecas uz numuru pārnese, ir uz izmaksām vērstas, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj arī ņemt vērā cenas, kas pieejamas salīdzināmos tirgos.
- (279) Numuru pārnese būtu jāīsteno ar minimālu aizkavi, lai numurs tiktu funkcionāli aktivizēts vienas darba dienas laikā un lai galalietotājs nezaudētu pakalpojuma pieejamību ilgāk kā vienu darba dienu, skaitot no datuma, kurā panākta vienošanās. Tiesības pārnese numuru būtu jāpiešķir galalietotājam, kuram ir attiecīgs (iepriekš vai vēlāk apmaksāts) līgums ar pakalpojumu sniedzēju. Lai nodrošinātu vienu kontaktpunktu, kas gādā par to, lai pakalpojumu sniedzēju maiņa galalietotājiem norisētu netraucēti, pakalpojumu sniedzēju maiņas process būtu jāveda saņemotajam pakalpojumu sniedzējam, kas sabiedrībai sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus. Lai veicinātu pakalpojumu sniedzēju maiņas un numuru pārnese noteikumu konsekventu piemērošanu dalībvalstīs, *BEREC* būtu jāizdod pamatnostādnes par vispārējo pakalpojumu sniedzēju maiņas un numuru pārneses procesu, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību. Ja iespējams, tajās būtu jāietver prasība, ka pārnesa jāpabeidz, izmantojot resursu attālinātu nodrošināšanu, ja vien galalietotājs nepieprasa citādi, kā arī sīka informācija par kompensācijas procesu, ja tiek kavēti vai ļaunprātīgi izmantoti numuru pārneses un pakalpojumu sniedzēju maiņas procesi, ja pakalpojumu sniedzējs neievēro apkopes un uzstādīšanas apmeklējumu termiņus vai ja tas nepilda pienākumus, kas saistīti ar pakalpojumu sniedzēju maiņu un numuru pārnesi.
- (280) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām gadījumā, ja pakalpojumu sniedzējs neievēro šajā regulā noteiktos pienākumus attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju maiņu un numuru pārnesi, arī tad, ja numuru pārnesa ir novēlota vai pakalpojumu sniedzējs to ir ļaunprātīgi izmantojis vai tas ir darīts viņu vārdā. Dažās dalībvalstīs gūtā pieredze liecina, ka pastāv risks, ka galalietotājiem pakalpojumu sniedzējs tiek nomainīts bez viņu piekrišanas. Lai gan šis jautājums ir tiesībsargāšanas iestāžu kompetencē, dalībvalstīm būtu jāspēj attiecībā uz operatora maiņas procedūru noteikt atbilstīgas sankcijas, kas ir nepieciešamas šāda riska ierobežošanai, lai garantētu to, ka galalietotāji visā maiņas procesā ir aizsargāti,

nemazinot viņu interesi par šo procedūru. Tiesības uz numura pārņemšanu nebūtu jāierobežo ar līguma nosacījumiem.

- (281) Lai nodrošinātu, ka pakalpojumu sniedzēju maiņas un numura pārņemšanas process notiek šajā regulā paredzētajā termiņā, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka pakalpojumu sniedzējs vienkāršā veidā un savlaicīgi sniedz kompensāciju galalietotājiem, ja līgums starp pakalpojumu sniedzēju un galalietotāju netiek pildīts. Šādiem pasākumiem vajadzētu būt samērīgiem ar līguma izpildes kavējuma ilgumu. Šie pasākumi varētu ietvert kompensāciju par vismaz tādiem kavējumiem, kas ir ilgāki par vienu darba dienu pakalpojuma aktivizācijas, numura pārņemšanas vai pakalpojuma pieejamības zaudēšanas gadījumā, un par gadījumiem, ja pakalpojumu sniedzēji neierodas uz sarunātu pakalpojuma sniegšanas vai uzstādīšanas apmeklējumu. Papildu kompensācija varētu būt arī automātiska atlīdzības samazināšana gadījumos, kad nododošajam pakalpojumu sniedzējam ir jāturpina sniegt pakalpojumus līdz brīdim, kad ir aktivizēti saņemošā pakalpojumu sniedzēja pakalpojumi.
- (282) Saskaņā ar proporcionalitātes principu vairāki šīs regulas noteikumi par galalietotāju tiesībām nebūtu jāpiemēro mikrouzņēmumiem, kas sniedz tikai numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus. Saskaņā ar Tiesas praksi⁵⁶ mazo un vidējo uzņēmumu definīcija, kas aptver arī mikrouzņēmumus, ir jāinterpretē šauri. Lai iekļautu tikai tos uzņēmumus, kas patiešām ir neatkarīgi mikrouzņēmumi, ir jāpārbauda to mikrouzņēmumu struktūra, kas veido ekonomisku grupējumu, kura ietekme pārsniedz mikrouzņēmuma ietekmi, un ir jānodrošina, ka mikrouzņēmuma definīciju nevar apiet ar pilnīgi formāliem līdzekļiem.
- (283) Elektronisko sakaru iekšējā tirgus pabeigšanai nepieciešams novērst šķēršļus galalietotāju pārrobežu piekļuvei elektronisko sakaru pakalpojumiem visā Savienībā. Publisko elektronisko sakaru nodrošinātājiem nevajadzētu liegt vai ierobežot piekļuvi vai diskriminēt galalietotājus. Tomēr diferencēšanai vajadzētu būt iespējamai, pamatojoties uz Savienības tiesību aktos noteiktajām robežām, piemēram, Regulā (ES) 2022/612 paredzētajiem pasākumiem, lai novērstu regulēto mazumtirdzniecības viesabonēšanas pakalpojumu ļaunprātīgu vai anomālu izmantošanu.
- (284) Galalietotāji kļūst arvien neaizsargātāki pret krāpnieciskām darbībām, ko veic, izmantojot starppersonu sakaru pakalpojumus. Vairākas dalībvalstis ir ieviesušas valsts pasākumus, kuri palīdz cīnīties pret jaunām krāpšanas shēmām, piemēram, komandrindas saskarnes (*CLI*) viltošanu, pikšķerēšanu, smikšķerēšanu un vikšķerēšanu. Tomēr šie pasākumi joprojām nav koordinēti un atspoguļo galvenokārt valstu perspektīvas, un tas dod iespēju krāpniekiem pārcelt savas darbības uz jurisdikcijām, kurās šāda prakse netiek efektīvi novērsta. *ODN* būtu jānodrošina iespēja attiecīgo informāciju un paraugpraksi apkopot, lai *BEREC* varētu izdot tehniskas un juridiskas pamatnostādnes par pasākumiem, kas varētu efektīvi aizsargāt galalietotājus pret krāpnieciskām darbībām Savienībā. *BEREC* pamatnostādnēm būtu jāļauj dalībvalstīm pieņemt koordinētus pasākumus, kas jāīsteno starppersonu sakaru pakalpojumiem, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus par personas datu aizsardzību. Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus, lai papildinātu to pasākumu efektivitāti, kas ieviesti starppersonu sakaru pakalpojumu jomā, ar mērķi aizsargāt galalietotājus pret krāpnieciskām darbībām.

⁵⁶ Eiropas Savienības Tiesas (septītā palāta) spriedums, 2014. gada 27. februāris, *HaTeFo / Finanzamt Haldensleben*, C-110/013, ECLI: EU:C:2014:114).

- (285) Ņemot vērā īpašos aspektus saistībā ar ziņošanu par pazudušiem bērniem, dalībvalstīm vajadzētu paturēt spēkā apņemšanos nodrošināt, ka sekmīgi funkcionējošs dienests, kam ziņot par pazudušiem bērniem, reāli darbojas to teritorijās ar numuru “116000”. Dalībvalstīm būtu jāveic attiecīgi pasākumi ar mērķi nodrošināt, ka numura “116000” darbībā tiek panākts pietiekams pakalpojuma kvalitātes līmenis.
- (286) Paralēli palīdzības dienesta numuram pazudušu bērnu meklēšanai (“116000”), daudzas dalībvalstis arī nodrošina, ka bērniem ir pieejams bērnam draudzīgs dienests, kas apkalpo uzticības tālruni un palīdz bērniem, kuriem ir nepieciešama aprūpe un aizsardzība; uzticības tālrunis ir sazinājams pa numuru “116111”. Šādām dalībvalstīm un Komisijai būtu jānodrošina, ka tiek palielināta iedzīvotāju un jo īpaši bērnu un valsts bērnu aizsardzības sistēmu informētība par “116111” uzticības tālruņa pastāvēšanu.
- (287) Lai pievērstos jautājumiem, kas skar sabiedrības intereses un attiecas uz interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu izmantošanu, un lai veicinātu citu personu tiesību un brīvību aizsardzību, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ar šādu pakalpojumu sniedzēju palīdzību sagatavot un izplatīt sabiedrības interesēm būtisku informāciju, kas saistīta ar šādu pakalpojumu izmantošanu, vai nodrošināt šādas informācijas izplatīšanu. Vajadzētu būt iespējai iekļaut sabiedrības interesēm būtisku informāciju par visbiežāk sastopamajiem pārkāpumiem un to juridiskajām sekām, piemēram, attiecībā uz autortiesību pārkāpumiem, citiem nelikumīgiem lietojumiem un kaitīga satura izplatīšanu, kā arī padomus un līdzekļus aizsardzībai pret riskiem personiskajai drošībai, piemēram, riskiem, kas rodas no personas informācijas izpaušanas noteiktos apstākļos, kā arī riskiem privātumam un personas datiem, un viegli lietojamas un konfigurējamas programmatūras vai programmatūras iespēju pieejamību, kas nodrošina aizsardzību bērniem vai mazāk aizsargātām personām. Turklāt galalietotāji būtu jāinformē par riskiem, kas apdraud personas drošību, privātumu un personas datus, izmantojot interneta piekļuves pakalpojumus un publiski pieejamus starppersonu sakaru pakalpojumus, arī par aizsardzību pret krāpnieciskām darbībām, kas veiktas, izmantojot minētos pakalpojumus, un galalietotāji būtu jāinformē par to, kā viņi var sevi aizsargāt pret minētajiem riskiem. Informāciju varētu koordinēt, izmantojot sadarbības procedūru. Šāda sabiedrības interesēm būtiska informācija būtu jāatjaunina, ja nepieciešams, un tā būtu jā dara pieejama viegli saprotamā formātā, kā to noteikusi katra dalībvalsts, un valsts publisko iestāžu tīmekļa vietnēs. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uzlikt pienākumu interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem šo standartizēto informāciju izplatīt visiem saviem klientiem tādā veidā, ko valsts publiskās iestādes atzīst par piemērotu. Tomēr, uzliekot pakalpojumu sniedzējiem pienākumu izplatīt šādu sabiedrības interesēm būtisku informāciju, tiem nevajadzētu radīt pārmērīgu apgrūtinājumu. Ja tāds tiek radīts, dalībvalstīm būtu jāprasa, lai šāda izplatīšana tiktu veikta ar tādu komunikācijas līdzekļu palīdzību, ko pakalpojumu sniedzēji izmanto ikdienas saziņā ar galalietotājiem.
- (288) Kamēr nav attiecīgu Savienības noteikumu, tikmēr saturu, programmas un pakalpojumus uzskata par likumīgiem vai kaitīgiem saskaņā ar attiecīgu valstu materiālajām un procesuālajām tiesībām. Elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātājiem būtu jārīkojas saskaņā ar Regulas (ES) 2022/2065 prasībām neatkarīgi no tā, vai saturs, lietojumprogrammas vai pakalpojumi ir likumīgi vai kaitīgi. Šī regula un Direktīva 2002/58/EK neskar Regulu (ES) 2022/2065, kurā cita starpā ir definēts tālākpārsūtīšanas (*mere conduit*) noteikums pakalpojumu sniegšanas starpniekiem.

- (289) Galalietotājiem ar ārkārtas gadījuma saziņas starpniecību bez maksas un bez jebkādu maksāšanas līdzekļu izmantošanas no jebkuras ierīces, kas nodrošina numuratkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, vajadzētu būt pieejamiem neatliekamās palīdzības dienestiem, arī ceļojot Savienības teritorijā. Ārkārtas gadījuma saziņa ir saziņas veids, kas ietver balss sakaru pakalpojumus, ziņapmaiņu, videosakarus vai citu veidu sakarus, piemēram, reāllaika tekstu, vispusīgu saziņu un teksta pārlūkšanas pakalpojumus. Dalībvalstīm, ņemot vērā ĀIC spējas un tehnisko aprīkojumu, būtu jāspēj noteikt, kuri numuratkarīgie starppersonu sakaru pakalpojumi ir piemēroti saziņai ar neatliekamās palīdzības dienestiem, ietverot iespēju paredzēt tikai balss sakaru pakalpojumus un to ekvivalentu attiecībā uz galalietotājiem ar invaliditāti vai pievienot papildu iespējas saskaņā ar vienošanos ar valsts ĀIC. Ārkārtas gadījuma saziņu personas vārdā var uzsākt transportlīdzeklī iebūvēta sistēma, piemēram eZvans, kā tas definēts Regulā (ES) 2015/758. Eiropas digitālās identitātes maki, kas izdoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 910/2014⁵⁷, dod iespēju galalietotājiem piekļūt pamatpakalpojumu digitālajam centram. Tāpēc dalībvalstīm ir jānodrošina, ka galalietotāji var uzsākt arī ārkārtas gadījuma saziņu, izmantojot savu digitālo maku.
- (290) Ārkārtas gadījuma saziņa un izsaucēja atrašanās vietas informācija ir bez kavēšanās jānovirza uz vispiemērotāko ĀIC, lai varētu pienācīgi atbildēt uz ārkārtas gadījuma paziņojumu un to apstrādāt. Ārkārtas gadījuma saziņas efektīva maršrutēšana jānodrošina arī saistībā ar tehnoloģisko pāreju no ķēžu komutācijas uz pakešu komutācijas tehnoloģijām. Vispiemērotāko ĀIC parasti nosaka dalībvalsts, pamatojoties uz teritoriālo kompetenci apkalpot ārkārtas gadījuma saziņu vai kompetenci apkalpot noteikta veida sakarus, piemēram, ĀIC, kas aprīkota, lai apkalpotu reāllaika teksta vai zīmju valodas sakarus. Starppersonu sakaru pakalpojumus, ko sniedz ar pakešu komutācijas tehnoloģijām, nodrošinot balss, teksta, arī reāllaika teksta, un video pakalpojumus, var maršrutēt publiskā tīkla vai ĀIC jomā. Lai gan ārkārtas gadījuma saziņa sasniedz ĀIC sistēmu, izmantojot publiskos tīklus, atkarībā no valsts ĀIC organizācijas var būt nepieciešama turpmāka maršrutēšana ĀIC IP tīklā, lai sasniegtu vispiemērotāko ĀIC. Lai garantētu efektīvas ārkārtas gadījuma saziņas pieejamību visu galalietotāju labā, dalībvalstīm jānodrošina, ka visu veidu ārkārtas gadījuma saziņa un izsaucēja atrašanās vietas informācija, kas paredzēta to teritorijā, tiek laicīgi maršrutēta uz vispiemērotāko ĀIC. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt pienākumu nodrošināt piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu no numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem, ciktāl valsts ĀIC sistēma ļauj saņemt šādu saziņu, izmantojot maršrutēšanu uz vispiemērotāko ĀIC, un saņemt izsaucēja atrašanās vietas informāciju. Tas var ietvert to, ka dalībvalsts izraugās vienotu IP vārteju šādu ārkārtas gadījuma paziņojumu saņemšanai. Tomēr šādiem pakalpojumu sniedzējiem būtu jāinformē galalietotāji, ja piekļuve vienotam Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numuram “112” vai izsaucēja atrašanās vietas informācijai netiek atbalstīta.
- (291) Dalībvalstīm būtu jāapsver ĀIC spēja nodrošināt ārkārtas gadījuma saziņu vairāk nekā vienā valodā.

⁵⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (292) Dalībvalstīm būtu jāveic konkrēti pasākumi, lai nodrošinātu, ka neatliekamās palīdzības dienesti, tai skaitā vienotais Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numurs “112”, ir vienlīdz pieejami galalietotājiem ar invaliditāti – jo īpaši nedzirdīgajiem, vārdzirdīgajiem, cilvēkiem ar runas defektiem un galalietotājiem, kas vienlaikus ir nedzirdīgi un neredzīgi – un ka tie atbilst Direktīvai (ES) 2019/882. Līdzvērtības princips nozīmē, ka galalietotājiem ar invaliditāti jābūt iespējai piekļūt neatliekamās palīdzības dienestiem, nodibinot ārkārtas gadījuma saziņu, funkcionāli līdzvērtīgi tam, kā citi galalietotāji piekļūst neatliekamās palīdzības dienestiem, it īpaši – zvanot uz numuru “112” un izmantojot balss pakalpojumus.
- (293) Izsaucēja atrašanās vietas informācija, kas attiecas uz visu ārkārtas gadījuma saziņu, paaugstina galalietotāju aizsardzības līmeni un drošību un palīdz neatliekamās palīdzības dienestiem izpildīt savus pienākumus, ja ārkārtas gadījuma saziņu un ar to saistīto datu pārsūtīšanu attiecīgajiem neatliekamās palīdzības dienestiem jāgarantē valsts ĀIC sistēmai. Tādas izsaucēja atrašanās vietas informācijas saņemšanai un izmantošanai, kas ietver gan uz tīklu balstītu atrašanās vietas informāciju, ja tīkls, kas nodrošina savienotību, sniedz minēto informāciju pakalpojumu sniedzējam vai ĀIC, gan paplašinātu izsaucēja atrašanās vietas informāciju, kas iegūta, izmantojot mobilo tālruni, ja radioiekārta to dara pieejamu pārraidīšanai, būtu jāatbilst visām pārējām Savienības tiesību aktu prasībām par personas datu apstrādi. Uzņēmumiem, kas nodrošina atrašanās vietas noteikšanu, izmantojot tīklu, izsaucēja atrašanās vietas informācija būtu jādara pieejama neatliekamās palīdzības dienestiem, tiklīdz izsaukums pienāk attiecīgajā dienestā, neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas. Tomēr atrašanās vietas noteikšanas tehnoloģijas, kuru pamatā ir tālruni, ir izrādījušās ievērojami precīzākas un izmakslietderīgākas, jo ir pieejami dati no Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienesta un *Galileo* satelītu sistēmas un citām globālajām navigācijas satelītu sistēmām un Wi-Fi dati. Tāpēc izsaucēja atrašanās vietas informācijai, kas iegūta no mobilā tālruņa, būtu jāpapildina atrašanās vietas informācija, kas iegūta, izmantojot tīklu, pat ja atrašanās vieta, kas iegūta no mobilā tālruņa, kļūst pieejama tikai pēc tam, kad ir nodibināta ārkārtas gadījuma saziņa. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka vispiemērotākajai ĀIC tiek darīta pieejama izsaucēja atrašanās vietas informācija, kas iegūta no mobilā tālruņa, ja šāda informācija ir pieejama. Tas ne vienmēr varētu būt iespējams – piemēram, gadījumos, kad atrašanās vietu nav iespējams noteikt ar mobilā tālruņa vai izmantotā starppersonu sakaru pakalpojuma palīdzību vai kad minēto informāciju nav iespējams iegūt tehnisku iemeslu dēļ. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ĀIC spēj izgūt un pārvaldīt pieejamo izsaucēja atrašanās vietas informāciju, ja tas ir iespējams. Izsaucēja atrašanās vietas informācijas noteikšanai un pārraidei vajadzētu būt bez maksas galalietotājam un iestādei, kas apstrādā ārkārtas gadījuma saziņu, neatkarīgi no informācijas iegūšanas veida, piemēram, no mobilā tālruņa vai tīkla, vai no pārraides veida, piemēram, izmantojot balss sakaru kanālu, SMS vai IP protokolu.
- (294) Lai uzlabotu Savienībā ceļojošu iedzīvotāju aizsardzību un drošību, svarīgi ir uzlabot informētību par vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112”. Minētajā nolūkā iedzīvotāji, ceļojot ikvienā dalībvalstī, būtu pilnībā jāinformē – jo īpaši ar informāciju, ko sniedz starptautiskajās autoostās, dzelzceļa stacijās, ostās vai lidostās un galalietotāju sarakstos, galalietotājiem izsniegtajos materiālos un rēķinos – par to, ka visā Savienībā vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112” var izmantot kā vienotu ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru. Tas galvenokārt ir dalībvalstu pienākums, bet Komisijai vajadzētu arī turpmāk gan atbalstīt, gan papildināt dalībvalstu ierosmes, lai uzlabotu un regulāri izvērtētu sabiedrības

informētību par vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112” un tā izmantošanas attīstību.

- (295) Lai reaģētu uz tehnoloģiju attīstību attiecībā uz piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot digitālo maku, precīzu izsaucēja atrašanās vietas informāciju, līdzvērtīgu piekļuvi galalietotājiem ar invaliditāti un izsaukumu maršrutēšanu uz vispiemērotāko ĀIC, Komisija būtu jāpilsonvaro ar deleģēto aktu pieņemt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu efektīvu ārkārtas gadījuma saziņu Savienībā. Šādiem pasākumiem nevajadzētu skart dalībvalstu neatliekamās palīdzības dienestu organizāciju.
- (296) Vienas dalībvalsts iedzīvotājs, kam jāsaazinās ar neatliekamās palīdzības dienestiem citā dalībvalstī, nevar to izdarīt, jo piederības valsts ĀIC sistēmas rīcībā var nebūt citas dalībvalsts ĀIC sistēmas kontaktinformācijas. Tāpēc būtu jāuztur droša Savienības mēroga datubāze ar numuriem, kurus var izmantot, lai sazinātos ar ĀIC sistēmām katrā dalībvalstī. Šajā nolūkā *ODN* būtu jāuztur droša datubāze ar E.164 numuriem, kurus izmanto, lai sazinātos ar dalībvalsts ĀIC sistēmām nolūkā nodrošināt, ka ĀIC vienā dalībvalstī var sazināties ar ĀIC citā dalībvalstī.
- (297) Mobilo numuratkārīgo starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem ir svarīga loma valstu sagatavotības stratēģijās, tāpēc minētajiem pakalpojumu sniedzējiem būtu jānosūta publiski brīdinājumi visiem attiecīgajiem galalietotājiem. Par attiecīgajiem galalietotājiem būtu uzskatāmi tādi galalietotāji, kas atrodas ģeogrāfiskajos apgabalos, kurus brīdinājuma laikposmā, ko nosaka kompetentās iestādes, iespējams, skars tiešas vai draudošas ārkārtas situācijas un katastrofas.
- (298) Ja neatkarīgi no visu attiecīgo galalietotāju atrašanās vietas vai dzīvesvietas dalībvalsts ir nodrošināta viņu faktiskā sasniegšana, kas atbilst visaugstākā līmeņa prasībām datu drošības jomā, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nodrošināt publisku brīdinājumu nosūtīšanu, izmantojot Eiropas digitālās identitātes makus, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 910/2014, vienlaikus nodrošinot Savienības pilsoņu efektīvu aizsardzību, ceļojot citā dalībvalstī.
- (299) “Izsaucējas puses uzrādīšana” ir saziņas uzsācēja vai elektronisko sakaru pakalpojuma, piemēram, balss pārraides ar interneta protokolu (*VoIP*) pakešu komutācijas tīklos, galapunkta identifikācijas informācija, ko var pārraidīt uz izsaukuma saņēmēja vai galalietotāja galiekārtu sakaru izveides laikā. Ķēžu komutācijas tīklos izsaucēja numura uzrādīšanu izsauktajai personai pirms izsaukuma izveides dēvē par numura uzrādīšanu.
- (300) Izsaucējas puses uzrādīšanai var izmantot identifikatorus kā signalizācijas protokolus, kas nav E.164 numuri vai valsts numerācijas plāni, lai pārraidītu saziņas uzsācēja vai galapunkta identifikāciju uz izsauktās personas jeb izsaukuma saņēmēja galiekārtu, kad tiek veidots izsaukums vai saziņa. Starpsavienojumu pakalpojumu sniedzējiem, tai skaitā tranzīta pakalpojumu sniedzējiem, būtu jānodrošina autentiskas izsaucējas puses vai izsaucēja numura uzrādīšanas informācijas nosūtīšana valsts un starptautiskajos starpsavienojuma nolīgumos saskaņā ar iesaistīto valstu vai starptautiskajiem noteikumiem.
- (301) Ir nepieciešams aizsargāt izsaucēja tiesības neuzrādīt tā numura / izsaucējas puses identifikācijas informāciju, no kura zvans veikts (*CLIR*), kā arī izsauktās personas tiesības noraidīt izsaukumus no neidentificētiem numuriem. Atsevišķi galalietotāji, it īpaši palīdzības līnijas un līdzīgas organizācijas, ir ieinteresēti garantēt izsaucēju anonimitāti.

- (302) Ārkārtas izsaukumu centrāle, kas, reaģējot uz ārkārtas gadījuma saziņu, nodrošina vispārīgu numura uzrādīšanu, nebūtu jāuzskata par neidentificētu numuru.
- (303) Attiecībā uz izsaucamā numura uzrādīšanu, ir nepieciešams aizsargāt izsauktās personas tiesības un likumīgās intereses neuzrādīt izsauktās personas numuru, ar kuru izsaucējs ir faktiski savienots (*COLR*).
- (304) Īpaša koda vai prefiksa izmantošanai nebūtu jāatbrīvo juridiskās vai fiziskās personas, kas veic tiešā mārketinga zvanus, no pienākuma uzrādīt savu numuru vai izsaucēju pusi.
- (305) Īpašos gadījumos ir pamats neievērot izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanas atcelšanu. Galalietotāju tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību attiecībā uz izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanu būtu jāierobežo, ja tas ir nepieciešams, lai pēc sūdzības kompetentajām iestādēm izsektu ļaunprātīgus un traucējošus izsaukumus vai lai noteiktu izsaukuma izcelsmi ārkārtas gadījuma saziņas gadījumā. Turklāt attiecībā uz izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanas un atrašanās vietas datiem šāds ierobežojums būtu pieļaujams, ja tas ir nepieciešams, lai neatliekamās palīdzības dienesti un ĀIC varētu efektīvi atbildēt uz ārkārtas gadījuma saziņu un to apstrādāt.
- (306) Pastāv tehnoloģija, kas elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem dod iespēju dažādos veidos ierobežot galalietotājiem adresētus ļaunprātīgus, traucējošus vai citus krāpnieciskus izsaukumus, tai skaitā bloķēt klusējošos izsaukumus, un palīdzēt kompetentajām iestādēm izsekt šādus izsaukumus. Šie izsaukumi varētu ietvert izsaukumus no nederīgiem numuriem, t. i., numuriem, kas nav numerācijas plānā, vai derīgiem numuriem, kas nav iedalīti numuratkārīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējam vai nav piešķirti galalietotājam. Publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem būtu jāaizsargā galalietotāji, piedāvājot tiem iespēju bez maksas pieprasīt šādu izsaukumu bloķēšanu, ja tas ir tehniski iespējams, vai trešās personas veiktu automātisku izsaukumu pārdresēšanas apturēšanu uz galalietotāja galiekārtu. Šajā nolūkā pakalpojumu sniedzējiem būtu jāizmanto pašas modernākās tehnoloģijas, piemēram, autentifikācijas risinājumi. Pakalpojumu sniedzējiem par šādu funkciju esību galalietotāji būtu jāinformē, pievienojot līgumam informāciju un izmantojot citus līdzekļus, piemēram, attiecīgā gadījumā publicējot to savā tīmekļvietnē. Iespēja bloķēt nevēlamus izsaukumus būtu jāuzskata par tehniski iespējamu, ja vien pakalpojumu sniedzējs nepierāda objektīvus tehniskus šķēršļus, kas var pastāvēt, piemēram, *PSTN* tīklos. Numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai veikt autentifikācijas pasākumus, lai verificētu lietotājus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2022/2555.
- (307) Publiski pieejami abonentu saraksti ir jebkurš abonentu saraksts vai pakalpojums, kas satur informāciju par galalietotājiem, piemēram, tālruņa numurus (arī mobilā tālruņa numurus), e-pasta adreses, kontaktinformāciju, un ietver uzziņas pakalpojumus. Uzziņu pakalpojumu galvenā funkcija ir iespējot šādu personu identifikāciju. Digitālo alternatīvu, piemēram, tiešsaistes meklētājprogrammu, sociālo mediju un tiešsaistes abonentu saraksti, kas piedāvā mūsdienīgu veidu, kā atrast kontaktinformāciju, arvien plašākā pieejamība un izmantošana neaizstāj numuratkārīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem uzliktā pienākuma saglabāšanu. Turklāt daudzi uzziņu pakalpojumi tagad ir pieejami kā lietotnes vai tiešsaistē, dodot lietotājiem iespēju meklēt informāciju digitāli. Turklāt, lai nodrošinātu augstu tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzības līmeni, būtu lietderīgi lūgt galalietotāju – fizisku personu – piekrišanu pirms viņu personas datu iekļaušanas abonentu sarakstā. Lai gan fizisko

personu leģitīmās intereses atšķiras no juridisko personu leģitīmajām interesēm, būtu jāaizsargā arī juridisko personu leģitīmās intereses saistībā ar to datu iekļaušanu abonentu sarakstā. Direktīvas 2002/58/EK piemērošana parādīja, ka dalībvalstīs ir atšķirīga prakse attiecībā uz to, kā tiek īstenota griba, ko galalietotāji, kas ir fiziskas personas, pauduši attiecībā uz viņu personas datu iekļaušanu abonentu sarakstā. Dažkārt dalībvalstis savos valsts tiesību aktos paredz, ka galalietotājiem ir tiesības iebilst pret savu personas datu iekļaušanu, vai fiziskas personas piekrišanas atsaukšana netiek darīta zināma trešām personām, kas apstrādā personas datus no abonentu sarakstiem, un tas var ne tikai pazemināt aizsardzības līmeni visā Savienībā, bet arī pakļaut galalietotājus ļaunprātīgu aktoru krāpnieciskai praksei. Piekrišanas pieprasīšanai, arī kontaktinformācijas kopīgošanai elektroniskā vai papīra formātā neatkarīgi no pakalpojumu sniedzēja, būtu jāatbilst Regulai (ES) 2016/679.

- (308) Saskaņā ar Hartā paredzētajiem mērķiem un pienākumiem, kas noteikti Apvienoto Nāciju Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, tiesiskajam regulējumam būtu jānodrošina tas, ka kvalitatīvi pakalpojumi par pieņemamām cenām ir viegli un līdzvērtīgi pieejami visiem galalietotājiem, tai skaitā galalietotājiem ar invaliditāti, vecākiem cilvēkiem un lietotājiem ar īpašām sociālajām vajadzībām, neatkarīgi no viņu dzīvesvietas Savienībā. Amsterdams līgumam⁵⁸ pievienotajā Deklarācijā Nr. 22 ir paredzēts, ka Savienības iestādēm, izstrādājot pasākumus saskaņā ar LESD 114. pantu, ir jāņem vērā vajadzības, kādas ir personām ar invaliditāti.
- (309) Lai nodrošinātu to, ka galalietotāji ar invaliditāti ir ieguvēji no konkurences un var izvēlēties pakalpojumu sniedzējus tāpat kā lielākā daļa galalietotāju, kompetentajām iestādēm attiecīgā gadījumā, ņemot vērā konkrētās valsts apstākļus un pēc apspriešanās ar galalietotājiem ar invaliditāti, būtu jāprecizē patērētāju tiesību aizsardzības prasības, kas attiecas uz galalietotājiem ar invaliditāti un kas jāpilda publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem. Šādas prasības jo īpaši var ietvert prasību, ka pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka galalietotāji ar invaliditāti izmanto viņu pakalpojumus ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, tai skaitā tādām pašām cenām, tarifiem un kvalitāti, kā citiem galalietotājiem, neatkarīgi no jebkādam papildu izmaksām, kas rodas šiem pakalpojumu sniedzējiem. Veicot pasākumus, lai nodrošinātu līdzvērtīgu piekļuvi un izvēli, kompetentajām iestādēm būtu jāveicina atbilstība attiecīgajiem standartiem un specifikācijām, kas noteikti saskaņā ar šīs regulas noteikumiem par standartizāciju. Patērētāju tiesību aizsardzības prasības galalietotājiem ar invaliditāti var piemērot arī vairumtirdzniecības līgumiem starp pakalpojumu sniedzējiem. Lai neradītu pārmērīgu slogu pakalpojumu sniedzējiem, kompetentajām iestādēm būtu jāpārbauda, vai līdzvērtīgas piekļuves un izvēles mērķus nevar sasniegt bez šādiem pasākumiem.
- (310) Galalietotājiem būtu jāsaņem sadarbības garantijas attiecībā uz visu aprīkojumu, ko pārdod Savienībā radio uztveršanai jaunos M kategorijas transportlīdzekļos un ciparu televīzijas uztveršanai. Dalībvalstīm attiecībā uz šādu aprīkojumu būtu jāspēj pieprasīt saskaņoto standartu minimumu. Šādi standarti laiku pa laikam būtu jāpielāgo, ņemot vērā tehnoloģijas un tirgus attīstību.
- (311) Ja dalībvalstis izlemj saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535 pieņemt pasākumus par patērētāju radiouztvērēju sadarbību, ietekmei uz mazvērtīgu radio apraides uztvērēju tirgu vajadzētu būt ierobežotai un tiem būtu jāspēj uztvert un reproducēt radio pakalpojumus, kas tiek sniegti ar zemes ciparu radioaprāides vai IP tīklu starpniecību,

⁵⁸

OV C 340, 10.11.1997., 115. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/ams/fna_1/del_22/sign.

lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta sadarbība. Tādējādi, dodot lietotājiem iespēju izmantot plašāku tehnoloģiju klāstu, ar kurām dalībvalstīs piekļūt informācijai par ārkārtas situāciju un šādu informāciju saņemt, var uzlabot arī sabiedrības drošību.

- (312) Noteikumi par patērētāja radio un televīzijas aprīkojuma sadarbību nedrīkst nodrošināt, ka automobiļu radiouztvērēji jaunos M kategorijas transportlīdzekļos spēj uztvert un reproducēt tādus radio pakalpojumus, ko sniedz ar analogas zemes radioaprāides palīdzību, un minētie noteikumi nedrīkst dalībvalstīm noteikt par pienākumu nodrošināt, ka digitālie radiouztvērēji spēj uztvert un reproducēt analogo zemes radioaprāidi.
- (313) Neskarot Savienības tiesību aktus, šai regulai nevajadzētu aizliegt dalībvalstīm pieņemt tehniskus noteikumus attiecībā uz zemes ciparu televīzijas aprīkojumu, lai sagatavotu patērētāju pāreju uz jauniem zemes aprāides standartiem un izvairītos no tāda aprīkojuma piegādes, kas vairs neatbilst ieviešamajiem standartiem.
- (314) Dalībvalstīm arī turpmāk leģitīmu publiskās politikas apsvērumu interesēs savā jurisdikcijā būtu jāspēj uzņēmumiem noteikt samērīgas “saistības, kas jāievēro”, bet šādas saistības būtu jāuzliek tikai tad, ja tās ir vajadzīgas, lai sasniegtu vispārējo interešu mērķus, ko dalībvalstis skaidri definējušas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un tām vajadzētu būt samērīgām un pārredzamām. Vajadzētu būt iespējai “saistības, kas jāievēro”, piemērot konkrētiem radio un televīzijas aprāides kanāliem un papildinošiem pakalpojumiem, ko nodrošina konkrēts plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu sniedzējs. Dalībvalstu uzliktajām saistībām vajadzētu būt samērīgām un pārredzamām, ņemot vērā skaidri definētos vispārējo interešu mērķus. Dalībvalstīm būtu objektīvi jāpamato savos valsts tiesību aktos noteiktās “saistības, kas jāievēro”, lai nodrošinātu, ka šādas saistības ir pārredzamas, samērīgas un skaidri definētas. Saistības būtu jāizstrādā tā, lai tās pietiekami veicinātu efektīvas investīcijas infrastruktūrā.
- (315) Elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi, ko izmanto radio vai televīzijas raidījumu izplatīšanai sabiedrībai, iekļauj kabeļus, IPTV, satelītu un zemes sakaru aprāides tīklus. Tie varētu arī ietvert citus tīklus tiktāl, ciktāl būtisks galalietotāju skaits šādus tīklus izmanto par galveno līdzekli radio un televīzijas raidījumu uztveršanai. Ar analogās televīzijas aprāidi saistītas “saistības, kas jāievēro”, dalībvalstīm būtu jāapsver vienīgi tad, ja šādu saistību trūkums radītu būtiskas neērtības ievērojamam galalietotāju skaitam vai ja konkrētiem televīzijas aprāides kanāliem nav citu pārrāides līdzekļu. “Saistībās, kas jāievēro”, var iekļaut tādu pakalpojumu pārraidīšanu, kuri īpaši paredzēti, lai galalietotājiem ar invaliditāti nodrošinātu līdzvērtīgu piekļuvi. Tādējādi papildinoši pakalpojumi cita starpā ietver pakalpojumus, kuri paredzēti, lai uzlabotu piekļūstamību galalietotājiem ar invaliditāti, piemēram, tajos ietilpst videoteksts, subtitri nedzirdīgiem vai vārdzirdīgiem galalietotājiem, audioapraksts, ierunāti subtitri un surdotulkošana, un vajadzības gadījumā tie varētu ietvert piekļuvi saistītajiem jēldatiem. Ņemot vērā, ka aizvien plašāk tiek nodrošināti un uztverti hibrīdtelevīzijas pakalpojumi un elektroniskie raidījumu apraksti (EPG) vēl joprojām ir svarīgi galalietotāju izvēlei, “saistībās, kas jāievēro”, var iekļaut tādu ar raidījumu saistītu datu pārraidīšanu, kuri nepieciešami hibrīdtelevīzijas un EPG darbības atbalstam. Vajadzētu būt iespējai, ka šādi ar raidījumu saistīti dati ietver informāciju par raidījuma saturu un to, kā tam piekļūt, bet neietver pašu raidījuma saturu.
- (316) Dalībvalstīm “saistības, kas jāievēro” būtu jāpārskata, ņemot vērā tehnoloģiju un tirgus attīstību un lai nodrošinātu, ka tās joprojām ir samērīgas ar sasniedzamajiem mērķiem. Attiecīgā gadījumā šādas saistības varētu ietvert noteikumu par samērīgu

atlīdzību, kas būtu jānosaka valsts tiesību aktos. Šādā gadījumā valsts tiesību aktos būtu jānosaka arī attiecīgās atlīdzības aprēķināšanas metodika. Minētajai metodikai nevajadzētu būt pretrunā ar piekļuves korektīvajiem pasākumiem, kurus valsts regulatīvās iestādes var uzlikt tiem apraidē izmantotu pārraidīšanas pakalpojumu sniedzējiem, kuri ir atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū. Tomēr, ja terminētā līgumā ir paredzēta atšķirīga metodika, vajadzētu būt iespējai turpināt to piemērot uz līguma darbības laiku. Ja valsts tiesību aktos nav noteikumu par atlīdzību, radio vai televīzijas apraides kanālu un to elektronisko sakaru tīklu, kurus izmanto minēto radio vai televīzijas apraides kanālu pārraidīšanai, nodrošinātājiem būtu jāspēj līguma ceļā vienoties par samērīgu atlīdzību.

- (317) Tiesiskais regulējums un tā pārvaldības struktūras, tai skaitā Komisija, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, *BEREC* un *BEREC* birojs, iekšējā tirgus saskaņošanas ziņā ir sasnieguši labus rezultātus. Tomēr valstu tirgi joprojām ir sadrumstaloti, un nav izveidots elektronisko tīklu un pakalpojumu iekšējais tirgus. Tas ietekmē elektronisko sakaru nodrošinātājus, kas veic pārrobežu uzņēmējdarbību vai darbojas ievērojamā skaitā dalībvalstu, arī jomās, uz kurām attiecas *BEREC* pamatnostādnes. Izvērtējumā it īpaši tika konstatēti trīs problēmjautājumi: pirmkārt, spēcīgā valstu ietekme uz *BEREC*, kas var ietekmēt tās darba rezultātu ietekmi uz iekšējo tirgu, otrkārt, valsts regulatīvo iestāžu kompetenču asimetriska paplašināšana, kas rada nekonsekvenci valsts regulatīvo iestāžu ieguldījumā *BEREC* darbā, un, treškārt, resursu ierobežojumi un strukturālas nepilnības, kas ietekmē *BEREC* spēju veikt tai uzticētos uzdevumus. Tādēļ ir jāattīsta pārvaldības sistēma, lai atbalstītu elektronisko sakaru iekšējā tirgus izveidi visā Savienībā, nodrošinot konsekventu pieeju noteikumu piemērošanā un lielāku koordināciju starp valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm valstu līmenī, starp Savienības struktūrām un birojiem Savienības līmenī un starp valstu un Savienības līmeni.
- (318) Daži uzdevumi būtu jāveic tikai valsts regulatīvajām iestādēm, proti, struktūrām, kas ir neatkarīgas gan no nozares, gan no jebkādas ārējas iejaukšanās vai politiska spiediena. Lai nodrošinātu, ka visas valsts regulatīvās iestādes ir kompetentas veikt nepieciešamos uzdevumus un ka *BEREC* darba rezultāti labi atspoguļo dalībvalstu nostāju, minētie uzdevumi būtu jāpaplašina, iekļaujot, piemēram, uzdevumus, kas saistīti ar paziņojumu apstrādi un vienotās pases procedūru saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību, uzdevumus, kas saistīti ar pasākumu īstenošanu pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem vai saistīti ar atbalstu sagatavotībai un noturībai. Konkrētāk, ņemot vērā valsts regulatīvo iestāžu pieredzi tirgus regulēšanā un konkurencē, tām vajadzētu būt kompetentām lemt par tirgus veidošanas un konkurences aspektiem spektra piešķiršanas procedūrās. Ja vien nav noteikts citādi, dalībvalstīm būtu jāspēj citus šajā regulā noteiktos regulatīvos uzdevumus uzdot vai nu valsts regulatīvajām iestādēm, vai citām kompetentajām iestādēm. Dalībvalstīm būtu jāveicina valsts regulatīvo iestāžu kompetenču stabilitāte attiecībā uz to uzdevumu uzdošanu, kuri izriet no Savienības elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma transponēšanas, jo īpaši to, kuri saistīti ar tirgus konkurenci vai ienākšanu tirgū. Ja uzdevumus uzdod citām kompetentajām iestādēm, minētajām citām kompetentajām iestādēm pirms lēmuma pieņemšanas būtu jācenšas konsultēties ar valsts regulatīvajām iestādēm. Ievērojot labas sadarbības principu, valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm savu uzdevumu veikšanas nolūkā būtu jāapmainās ar informāciju.
- (319) Dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai, kuras ir valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes. Iestādēm, kuru kompetencē ir dot tiesības piekļūt infrastruktūrai, vajadzētu

spēt paziņošanas prasību izpildīt ar norādi uz vienoto informācijas punktu, kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1309.

- (320) Saskaņā ar regulējošo un darbības funkciju atdalīšanas principu dalībvalstīm būtu jāgarantē valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu neatkarība, lai nodrošinātu to lēmumu objektivitāti. Minētā neatkarības prasība neierobežo dalībvalstu iestāžu autonomiju un konstitucionālās saistības vai neitralitātes principu attiecībā uz tiem noteikumiem dalībvalstīs, kas reglamentē īpašumtiesību sistēmu, kas noteikta LESD 345. pantā.
- (321) Lai nodrošinātu tiesiskā regulējuma efektīvu piemērošanu un palielinātu tās pilnvaras un lēmumu paredzamību, valsts regulatīvā iestāde būtu jāaizsargā pret ārēju iejaukšanos vai politisku spiedienu, kas varētu apdraudēt tās spēju neatkarīgi izvērtēt tai risināmos jautājumus. Šādas ārējās ietekmes rezultātā valsts likumdevējs vairs nespēj veikt valsts regulatīvās iestādes funkcijas saskaņā ar tiesisko regulējumu. Šajā nolūkā dalībvalstīm jau pašā sākumā būtu jāparedz noteikumi par valsts regulatīvās iestādes vadītāja atlaišanas iemesliem, lai novērstu jebkādas pamatotas šaubas par minētās iestādes neitralitāti un neatkarību no ārējiem faktoriem. Lai izvairītos no patvaļīgas atlaišanas, atlaistajam loceklim vajadzētu būt tiesībām pieprasīt, lai kompetentā tiesa pārbauda, vai pastāv kāds no šajā regulā paredzētajiem tiesiskas atlaišanas iemesliem. Atlaišanai vajadzētu būt saistītai tikai ar vadītāja vai locekļa personiskajām īpašībām vai profesionālo kvalifikāciju. Ir svarīgi, ka valsts regulatīvajām iestādēm ir pašām savs budžets, kas pirmām kārtām ļautu tām pieņemt darbā pietiekamu skaitu kvalificētu darbinieku. Pārredzamības nolūkā minētais budžets būtu jāpublicē katru gadu. Tām vajadzētu būt autonomām sava budžeta robežās pārvaldīt savus cilvēkresursus un finanšu resursus. Lai nodrošinātu objektivitāti, dalībvalstīm, kas saglabā īpašumtiesības uzņēmumos vai kontrolē uzņēmumus, kuri valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu budžetā ienes līdzekļus no administratīvām nodevām, būtu jānodrošina, ka pastāv efektīva strukturāla ar īpašumtiesībām vai kontroli saistīto darbību nodalīšana no budžeta kontroles īstenošanas.
- (322) Ir jānostiprina valsts regulatīvo iestāžu neatkarība, lai nodrošinātu to vadītāja un darbinieku noturību pret ārēju spiedienu, nosakot minimālo kvalifikāciju amatā iecelšanai un pilnvaru minimālo termiņu. Turklāt, lai risinātu regulatīvās kontroles pārņemšanas risku, nodrošinātu nepārtrauktību un vairotu neatkarību, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja ierobežot valdes vadītāja vai locekļu pilnvaru atjaunināšanu un jāparedz pienācīga valdes un vadības rotācijas shēma. To varētu organizēt, piemēram, pirmos koleģiālās struktūras locekļus iecelot uz dažādiem laikposmiem, lai šo locekļu un viņu pēcteču pilnvaru termiņš nebeigtos vienā un tajā pašā brīdī.
- (323) Valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt pārskatatbildīgām un tām vajadzētu būt pienākumam ziņot par to, kā tās pilda savus uzdevumus. Minētajam pienākumam parasti būtu jāizpaužas kā ikgadējam ziņošanas pienākumam, nevis *ad hoc* ziņošanas pieprasījumiem, kas, ja tie būtu nesamērīgi, varētu ierobežot to neatkarību vai kavēt to uzdevumu veikšanu.
- (324) Valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt pietiekamiem finanšu un cilvēkresursiem, lai veiktu tām uzticētos uzdevumus. Lai stiprinātu *BEREC*, padarītu to reprezentatīvāku un saglabātu tās īpašās zināšanas, pieredzi un konkrētās situācijas pārzināšanu visos dažādu valstu tirgos, katrai dalībvalstij savai valsts regulatīvajai iestādei būtu jānodrošina adekvāti finanšu resursi un cilvēkresursi, kas ir vajadzīgi, lai pilnvērtīgi piedalītos *BEREC* darbā.

- (325) Komisija *BEREC* sākotnēji izveidoja 2002. gadā⁵⁹ kā Komisijas ekspertu darba grupu – elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu Eiropas reglamentējošo iestāžu grupu (*ERG*) –, lai tā konsultētu Komisiju un palīdzētu tai konsolidēt elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu iekšējo tirgu, nodrošinot konsekventas regulatīvās prakses izstrādi un Savienības elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu piemērošanu. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1211/2009⁶⁰ *BEREC* tika izveidota kā Savienības struktūra, kuras sastāvā ir valsts regulatīvās iestādes un kura aizstāj *ERG*, un kuru atbalsta Birojs – Kopienas struktūra ar juridiskas personas statusu, kas izveidota, lai veiktu minētajā regulā noteiktos uzdevumus, īpaši profesionālā un administratīvā atbalsta pakalpojumu sniegšanu *BEREC*. Lai varētu sniegt efektīvu atbalstu *BEREC*, Birojam piešķīra juridisko, administratīvo un finansiālo autonomiju. Ar Regulu (ES) 2018/1971 kā Savienības aģentūra *BEREC* atbalstam tika izveidota *BEREC* atbalsta aģentūra (“*BEREC* birojs”). Kopumā *BEREC* un *BEREC* biroja izvērtējums ir parādījis, ka tie abi efektīvi pildījuši savus uzdevumus un mērķus, tāpēc šī struktūra ir darbojusies labi un var tikt saglabāta.
- (326) Lai veiktu savus uzdevumus, *BEREC* būtu jāapvieno valsts regulatīvo iestāžu un *ODN* darbinieku speciālās zināšanas. *BEREC* būtu jācenšas savu regulatīvo uzdevumu izpildē un savā darbībā nodrošināt visu valsts regulatīvo iestāžu dalību.
- (327) *BEREC* darbojas kā forums valsts regulatīvo iestāžu savstarpējai sadarbībai un valsts regulatīvo iestāžu sadarbībai ar Komisiju, palīdzot tām pildīt visus to attiecīgos pienākumus saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu. *BEREC* darbojas arī kā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas pārdomu, debašu un padomdevēja struktūra elektronisko sakaru jomā.
- (328) Savienības iestādēm un valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāgūst labums no *BEREC* palīdzības un padomiem, tostarp par to, kāda būtu konkrēta ar digitālo tirgu kopējo dinamiku saistīta jautājuma attiecīgā regulatīvā ietekme, vai par to attiecībām, diskusijām un apmaiņu ar labāko regulatīvo praksi un šīs prakses izplatīšanu trešām personām. Papildus ieguldījumam Komisijas sabiedriskās apspriešanas procesā *BEREC* pēc pieprasījuma būtu jāsniedz padomi Komisijai tiesību aktu priekšlikumu sagatavošanā. *BEREC* būtu arī jāspēj sniegt padomus Eiropas Parlamentam un Padomei – pēc to pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas.
- (329) Ņemot vērā aizvien lielāko konvergenci starp nozarēm, kas sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus, un ar to attīstību saistīto regulatīvo jautājumu horizontālo dimensiju, *BEREC* un *ODN* būtu jāatļauj sadarboties ar valsts regulatīvajām iestādēm, citām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, it īpaši ar *RSPB*, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725⁶¹, Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, kas izveidota ar Regulu (ES) 2016/679, Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru

⁵⁹ Komisijas Lēmums 2002/627/EK (2002. gada 29. jūlijs), ar ko izveido elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu Eiropas reglamentējošo iestāžu grupu (OV L 200, 30.7.2002., 38. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/627/oj>).

⁶⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1211/2009 (2009. gada 25. novembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (*BEREC*) un biroju (OV L 337, 18.12.2009., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1211/oj>).

⁶¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

grupu, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/13/ES, Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūru, kura izveidota ar Regulu (ES) Nr. 526/2013⁶², Eiropas GNSS aģentūru, kura izveidota ar Regulu (ES) Nr. 912/2010⁶³, Patērētāju tiesību aizsardzības sadarbības tīklu, kurš izveidots, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004⁶⁴, Eiropas konkurences iestāžu tīklu un Eiropas standartizācijas organizācijām, kā arī ar esošajām komitejām (piemēram, Sakaru komiteju un Radiofrekvenču spektra komiteju), neskarot uzskaitīto struktūru lomu. Ja tas nepieciešams *BEREC* un *ODN* uzdevumu izpildei, tiem būtu arī jāsadarbjas ar dalībvalstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par konkurenci, patērētāju tiesību aizsardzību, kibersdrošību un datu aizsardzību, un ar trešo valstu kompetentajām iestādēm, jo īpaši ar elektronisko sakaru jomā kompetentajām regulatīvajām iestādēm vai minēto iestāžu grupām, kā arī ar starptautiskām organizācijām. *BEREC* būtu arī jāspēj apspriesties ar ieinteresētajām personām, rīkojot sabiedrisku apspriešanu.

- (330) *BEREC* kā tehniska iestāde, kurai ir īpašas zināšanas elektronisko sakaru jomā un kuru veido valsts regulatīvo iestāžu un Komisijas pārstāvji, ir vislabākajā pozīcijā, lai tai tiktu uzticēti tādi uzdevumi kā efektīvu iekšējā tirgus procedūru veicināšana valstu pasākumu projektiem attiecībā uz tirgus regulēšanu, nepieciešamo pamatnostādņu sniegšana valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm nolūkā nodrošināt kopīgus kritērijus un konsekventu regulatīvo pieeju. *ODN* būtu jābūt nodrošinātam tā, lai tas varētu palīdzēt *BEREC* veikt visus tās regulatīvos uzdevumus. Iepriekš minētais neskar uzdevumus, kas noteikti valsts regulatīvajām iestādēm, kuras ir vistuvāk elektronisko sakaru tirgiem un to vietējiem apstākļiem.
- (331) Lai palīdzētu sasniegt šīs regulas mērķus, papildus tās pašreizējiem uzdevumiem *BEREC* būtu jāveicina efektīva sadarbība starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un uzņēmumiem, kas darbojas cieši saistītās nozarēs, izdodot pamatnostādnes par sadarbības veicināšanu ekosistēmā tehniskos un komerciālos jautājumos, kas saistīti ar elektronisko sakaru pakalpojumu vai informācijas sabiedrības pakalpojumu un inovatīvu produktu un pakalpojumu sniegšanu, it īpaši galalietotāju labā, ievērojot konkurences tiesību noteikumus. *BEREC* būtu jāuztic arī jauni uzdevumi noturības un sagatavotības jomā, tai skaitā *ODN* sagatavota Savienības digitālās infrastruktūras sagatavotības plāna pieņemšana. *BEREC* būtu arī jāpieņem pamatnostādnes par tehniskiem un juridiskiem pasākumiem, kas varētu efektīvi aizsargāt galalietotājus pret krāpnieciskām darbībām Savienībā.
- (332) *BEREC* regulatoru valdes locekļi būtu jāieceļ valsts regulatīvajām iestādēm, parasti no valsts regulatīvo iestāžu vadītāju vai tās koleģiālās struktūras locekļu vidus. Ar

⁶² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/881 (2019. gada 17. aprīlis) par *ENISA* (Eiropas Savienības Kibersdrošības aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kibersdrošības sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 (Kibersdrošības akts) (OV L 151, 15. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj>).

⁶³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 69. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

⁶⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2394 (2017. gada 12. decembris) par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbild par tiesību aktu izpildi patērētāju tiesību aizsardzības jomā, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (OV L 345, 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj>).

BEREC regulatoru valdes priekšsēdētāja rotāciju plānots nodrošināt *BEREC* darba nepārtrauktību. Tiek veicināta arī priekšsēdētāja vietnieku rotācija.

- (333) *BEREC* būtu jāspēj rīkoties Savienības interesēs neatkarīgi no jebkādas ārējas iejaukšanās, tai skaitā politiska spiediena vai komerciālas iejaukšanās. Tāpēc ir svarīgi nodrošināt, lai personām, kuras ir ieceltas regulatoru valdē, būtu garantēta augstākā līmeņa personīgā un funkcionālā neatkarība. Šāda līmeņa personīgā un funkcionālā neatkarība ir valsts regulatīvās iestādes vadītājam, tās koleģiālās struktūras loceklim, vai abu aizvietotājiem. Konkrētāk, viņiem būtu jārīkojas neatkarīgi un objektīvi, savu funkciju izpildē nebūtu jāprasa vai jāpieņem norādījumi, un viņiem vajadzētu būt aizsargātiem pret patvaļīgu atlaišanu. Regulatoru valdes aizstājēju funkciju varētu pildīt arī valsts regulatīvās iestādes vadītājs, tās koleģiālās struktūras loceklis, abu aizvietotāji vai cits valsts regulatīvās iestādes darbinieks, kas rīkojas aizstātā regulatoru valdes locekļa vārdā un saskaņā ar aizstātā valdes locekļa noteikto pilnvarojumu.
- (334) *BEREC* būtu jānodrošina speciālās zināšanas un jāpanāk – ar savu neatkarību, kvalitatīviem padomiem un informāciju, pārredzamām procedūrām un darbības metodēm un neatlaidību savu uzdevumu izpildē ar *ODN* atbalstu –, lai tai uzticētos. *BEREC* neatkarībai nebūtu jāliedz tās regulatoru valdei apspriest projektus, ko tās vadībā sagatavojušas darba grupas.
- (335) RSPG pirmo reizi tika izveidota ar Lēmumu 2002/622/EK nolūkā veicināt iekšējā tirgus attīstību un atbalstīt Savienības līmeņa radiofrekvenču spektra politikas izstrādi. Lēmums 2002/622/EK vēlāk tika aizstāts ar Komisijas 2019. gada 11. jūnija lēmumu. RSPG palīdz Komisijai un konsultē to radiofrekvenču spektra politikas jautājumos. Minētie jautājumi aptver radiofrekvenču spektra pieejamību, saskaņošanu un sadalījumu, informācijas sniegšanu par radiofrekvenču spektra sadalījumu, pieejamību un izmantošanu, radiofrekvenču spektra piešķiršanas metodes, radiofrekvenču spektra pārziņas maiņu, lietotāju pārvietošanu, spektra novērtējumu un efektīvu izmantošanu, kā arī cilvēka veselības aizsardzību. RSPG konsultē Eiropas Parlamentu un Padomi pēc to pieprasījuma radiofrekvenču spektra jautājumos. RSPG ir kļuvusi par forumu, kas koordinē, kā dalībvalstis īsteno savus ar radiofrekvenču spektru saistītos pienākumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972, un tai ir svarīga loma jomās, kas ir būtiskas iekšējā tirgū, piemēram, saistībā ar pārrobežu radiofrekvenču spektra koordināciju un standartizāciju.
- (336) Kopumā RSPG nodevumi sniedza vērtīgu ieguldījumu turpmākajos Komisijas apsvērumos, veicināja iekšējā tirgus attīstību un atbalstīja Savienības līmeņa radiofrekvenču spektra politikas izstrādi, un ieinteresētās personas tos novērtēja atzinīgi. Tomēr RSPG savos atzinumos nav pilnībā izmantojusi savas pilnvaras konsultēt Savienības iestādes par plašākiem radiofrekvenču spektra politikas aspektiem kopumā (piemēram, ekonomiskiem, politiskiem, kultūras, stratēģiskiem, drošības, veselības un sociāliem jautājumiem), daļēji tāpēc, ka trūkst pienācīgas atbalsta struktūras. Direktīvā (ES) 2018/1972 paredzētā ciešā sadarbība starp *BEREC* un RSPG gadījumos, kad radiofrekvenču spektra jautājumiem ir regulatīva ietekme, praksē aprobežojās ar dažiem kopīgiem atzinumiem vai ziņojumiem. Gan *BEREC*, gan RSPG saturiskajā darbā paļāvās uz savu locekļu resursiem, un tas nozīmē, ka jebkādi valstu iestāžu ierobežojumi, kas saistīti ar budžetu, personālu vai darba slodzi, atspoguļojas to spējā efektīvi piedalīties *BEREC* un RSPG darbā.
- (337) Šajā regulā paredzētie jaunie uzdevumi, piemēram, radiofrekvenču spektra lietošana satelītsakariem un radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūra, prasa stiprināt

RSPG. Tai būtu jāattīstās no Komisijas padomdevējas grupas par struktūru, kas līdzinās *BEREC* un saņem pienācīgu *ODN* administratīvo un profesionālo atbalstu. Tādējādi ar šo regulu izveido *RSPB*, kas aizstāj RSPG. *RSPB* arī turpmāk vajadzētu būt padomdevējas lomai radiofrekvenču spektra politikas izstrādē Savienībā. Komisija, Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var pieprasīt *RSPB* pieņemt atzinumu vai ziņojumu par jebkuru radiofrekvenču spektra politikas jautājumu. *RSPB* savos atzinumos cita starpā būtu jāņem vērā tehniskie, ekonomiskie, politiskie, kultūras, stratēģiskie, veselības un sociālie aspekti, kā arī dažādās radiofrekvenču spektra lietotāju iespējami pretrunīgās vajadzības, lai nodrošinātu taisnīga, nediskriminējoša un samērīga līdzsvara panākšanu. Turklāt *RSPB* būtu jāuzņemas jauni uzdevumi saskaņā ar šo regulu.

- (338) Tā kā ar radiofrekvenču spektra politiku saistītajiem uzdevumiem ir vajadzīgas zināšanas no dažādām valsts kompetentajām iestādēm, kas atbild par spektra jautājumiem, arī no struktūrām, kas pieņem politiskus lēmumus, *RSPB* uzdevumus nevar uzticēt *BEREC*, ko veido valsts regulatīvās iestādes, kurām ne vienmēr ir kompetence radiofrekvenču spektra politikas jautājumos.
- (339) *RSPB* būtu jā sastāv no *RSPB* valdes un darba grupām. Darba grupām būtu jāveic sagatavošanās darbs *RSPB* valdes apspriedēm līdzīgi tam, kā apakšgrupas ir strādājušas ar RSPG.
- (340) *RSPB* valdē būtu jāiekļauj augsta līmeņa eksperti no dalībvalstīm, kuri atbild par stratēģisko radiofrekvenču spektra politiku. Šie eksperti varētu būt no valsts regulatīvajām vai citām kompetentajām iestādēm. *RSPB* sanāksmēs valstu delegācijām būtu jāiesniedz konsolidēts un saskaņots valstu viedoklis neatkarīgi no tā, vai atbildība par radiofrekvenču spektru ir sadalīta starp dažādām valstu struktūrām, ne tikai saistībā ar iekšējo tirgu, bet arī ar sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību, civilo aizsardzību un aizsardzības politiku, jo šāda politika var ietekmēt radiofrekvenču spektra organizāciju kopumā.
- (341) Pašreizējā RSPG kārtība, kas paredz, ka priekšsēdētāja amata pilnvaru termiņš ir divi gadi un ka pēc tā beigām viņu nomaina priekšsēdētāja vietnieks, izradījās lietderīga, lai nodrošinātu RSPG darba nepārtrauktību. Tāpēc līdzīga kārtība būtu jāturpina attiecībā uz *RSPB* valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku.
- (342) *CEPT* būtu jā uzaicina kā novērotāja *RSPB* darbā, ņemot vērā to, ka *RSPB* darbībām ir būtiska ietekme uz radiofrekvenču spektru Eiropas līmenī un ka *CEPT* un ar to saistītajām struktūrām ir plašas tehniskās zināšanas radiofrekvenču spektra pārvaldībā. Paļaušanās uz *CEPT* zināšanām ir lietderīga, ņemot vērā pilnvaras, kas tai piešķirtas saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK, lai radiofrekvenču spektra sadales un informācijas pieejamības jomā varētu izstrādāt tehniskās īstenošanas pasākumus. Ņemot vērā Eiropas standartizācijas nozīmi tādu iekārtu izstrādē, kurās izmanto radiofrekvenču spektru, par novērotāju vienlīdz svarīgi ir piesaistīt Eiropas telesakaru standartu institūtu (*ETSI*).
- (343) Turklāt vajadzības gadījumā un katrā atsevišķā gadījumā *BEREC* regulatoru valdei, *RSPB* valdei un *ODN* valdei vajadzētu būt iespējai uzaicināt piedalīties sanāksmēs novērotāja statusā jebkuru personu, kuras viedoklis var būt būtisks, piemēram, ņemot vērā tās lomu un kompetenci. Šādam novērotāja statusam nevajadzētu būt pastāvīgam, tāpēc uzaicinājums piedalīties regulatoru valdes, *RSPB* valdes vai valdes sanāksmēs būtu jāizdod uz konkrētu sanākumi. Ņemot vērā dažu tādu diskusiju sensitīvo un konfidenciālo raksturu, kuras *BEREC* un *RSPB* locekļiem var būt nepieciešams rīkot, lai veiktu noteiktus uzdevumus, piemēram, saistībā ar noturību vai jautājumiem ar

būtisku Savienības dimensiju, ir nepieciešams pilnvarot Komisiju pieprasīt ierobežot dalību *BEREC* un *RSPB* sanāksmēs. Tāda pati iespēja pieprasīt ierobežot dalību būtu jādod *BEREC* un *RSPB* priekšsēdētājiem, kuri, vienojoties ar *ODN* direktoru, var iesniegt šādu pieprasījumu.

- (344) *BEREC* regulatoru valdei, *RSPB* valdei un *ODN* valdei būtu jāriko vismaz divas kārtējās sanāksmes gadā. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi un *BEREC* un *RSPB* paplašināto lomu, *BEREC* regulatoru valdei, *RSPB* valdei un *ODN* valdei var rasties vajadzība rīkot papildu sanāksmes. Lai vēl vairāk uzlabotu sadarbību starp *BEREC* un *RSPB*, var sasaukt regulatoru valdes un *RSPB* valdes kopīgas sanāksmes, lai apspriestu jautājumus, kas ir svarīgi gan *BEREC*, gan *RSPB*.
- (345) Lai vēl vairāk palielinātu *BEREC* un *RSPB* pamatnostādņu, atzinumu, ziņojumu un citu dokumentu vienotā tirgus dimensiju, par balsošanas noteikumu būtu jānosaka vienkāršs balsu vairākums.
- (346) Pieredze liecina, ka lielāko daļu *BEREC* un *RSPB* uzdevumu labāk veic darba grupas. *BEREC* darba grupām vienmēr būtu jānodrošina, ka vienādi tiek ņemti vērā visu valsts regulatīvo iestāžu viedokļi un ieguldījums, savukārt *RSPB* darba grupām būtu jānodrošina, ka vienādi tiek ņemti vērā visu *RSPB* locekļu viedokļi un ieguldījums. Valsts regulatīvajām un attiecīgā gadījumā par radiofrekvenču spektru atbildīgajām kompetentajām iestādēm būtu ātri jāreaģē uz nomināciju pieprasījumiem, lai nodrošinātu ātru darba grupu izveidi, it īpaši to, kas saistītas ar procedūrām ar noteiktiem termiņiem. Darba grupās vajadzētu ļaut piedalīties ekspertiem no Komisijas. Lai vēl vairāk palielinātu *BEREC* un *RSPB* darba rezultātu ietekmi uz iekšējo tirgu, *ODN* profesionālajiem darbiniekiem arī būtu sistemātiski jāatbalsta un jāpiedalās darba grupu darbībā. Tāpēc *BEREC* regulatoru valdei un *RSPB* valdei ar *ODN* starpniecību būtu jāizveido darba grupas un jāieceļ to priekšsēdētāji, kas, ja iespējams, pārstāv dažādas valsts regulatīvās un attiecīgā gadījumā kompetentās iestādes, kuras atbild par radiofrekvenču spektru, un *ODN*, ņemot vērā *ODN* darbinieku speciālās zināšanas un pieejamību.
- (347) Iekšējā tirgus procedūrā, ja *BEREC* darba grupa vērtē valsts regulatīvās iestādes ierosinātu valsts pasākuma projektu un attiecīgā gadījumā izstrādā atzinuma projektu, to nedrīkstētu ietekmēt tās valsts regulatīvās iestādes viedoklis, kura ierosinājusi pašu pasākumu, vai Komisijas viedoklis. Tāpat *RSPB* un *BEREC* darba grupas, kas nodarbojas ar paziņotajiem valsts pasākumu projektiem spektra vienotā tirgus procedūrā, nedrīkstētu ietekmēt ne kompetentās iestādes, kas ierosina pasākumu, ne Komisijas viedokli. Tāpēc izņēmuma kārtā Komisijas un attiecīgās valsts regulatīvās vai par spektru atbildīgās kompetentās iestādes ekspertiem nevajadzētu piedalīties attiecīgās *BEREC* vai *RSPB* darba grupas sanāksmēs.
- (348) *RSPG* ir bijusi svarīga loma Savienības sagatavošanās procesā PRK, kopā ar Komisiju apzinot PRK darba kārtības punktus, kas varētu ietekmēt Savienības tiesību aktus, politiku vai programmas, un iesakot nostāju, kas Savienībai būtu jāieņem PRK. Tā kā šos ieteikumus nevajadzētu ietekmēt nevienai trešo valstu administrācijai, attiecīgās *RSPG* apakšgrupas locekļi ir tikai eksperti no dalībvalstīm un Komisijas. Šāda kārtība būtu jā saglabā arī pēc tam, kad *RSPG* uzdevumus būs pārņēmusi *RSPB*.
- (349) Attiecīgā gadījumā un atkarībā no uzdevumu sadalījuma iestādēm katrā dalībvalstī citas kompetentās iestādes būtu jāaicina piedalīties, un to viedoklis būtu jāņem vērā attiecīgajā *BEREC* darba grupā, kurā ir vajadzīgas to speciālās zināšanas. Ja eksperti no citām kompetentajām iestādēm nevar piedalīties šādās sanāksmēs, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāparāda, ka viņu viedoklis ir ņemts vērā. Jebkurā

gadījumā būtu jāsaglabā *BEREC* neatkarība. *BEREC* un *RSPB* darba grupām parasti vajadzētu būt konkrētiem darba uzdevumiem, un tās būtu jāizbeidz, tiklīdz attiecīgie darba uzdevumi izpildīti. Tādējādi *BEREC* un *RSPB* darbs būtu elastīgāks un eksperti tiktu iesaistīti tur un uz tik ilgu laiku, cik nepieciešams. Tomēr vajadzētu būt iespējai arī izveidot pastāvīgas *BEREC* vai *RSPB* darba grupas, ja to darbība atkārtojas.

- (350) RSPG pašreizējā prakse strādāt, balstoties uz divgadu darba programmu, izrādījās pozitīva, jo tā nodrošināja darbību nepārtrauktību divus gadus, neradot nevajadzīgu administratīvo slogu. Tas ļāva racionālāk iesaistīt valsts ekspertus, organizējot RSPG darbību atkarībā no darbības steidzamības un sensitivitātes, tādējādi nodrošinot, ka visas darbības tiek pabeigtas vismaz divu gadu laikā. Šī labā prakse būtu jāturpina ar *RSPB*, un tā būtu jāpārņem arī *BEREC*. Komisijai vajadzētu būt iespējai jebkurā brīdī divgadu cikla ietvaros pieprasīt *BEREC* vai *RSPB* atzinumu pat tad, ja darbība, kuras pamatā ir pieprasījums, tiktu turpināta nākamajā divgadu ciklā.
- (351) Lai samazinātu administratīvo slogu, gan *BEREC*, gan *RSPB* reizi divos gados būtu jāpieņem ziņojums par savu darbību saskaņā ar savām attiecīgajām darba programmām.
- (352) Lai nodrošinātu Savienības tiesiskā regulējuma elektronisko sakaru un radiofrekvenču spektra politikas jomā saskaņotu un konsekventu piemērošanu, ir jāstiprina sadarbība starp *BEREC* un *RSPB*. Ņemot vērā pieaugošo savstarpējo atkarību starp elektronisko sakaru regulējumu un radiofrekvenču spektra pārvaldību, strukturēta, regulāra un sistemātiska sadarbība, arī izmantojot kopīgas sanāksmes un kopīgas darba grupas, ir būtiska, lai izvairītos no regulējuma sadrumstalotības, uzlabotu politikas saskaņotību un atbalstītu iekšējā tirgus efektīvu darbību.
- (353) Lai uzlabotu sadarbību starp *BEREC* un *RSPB*, *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētājam un *RSPB* valdes priekšsēdētājam būtu jātiekas vismaz divas reizes gadā. Lai risinātu jautājumus, kas atzīti par tādiem, kuriem nepieciešama cieša sadarbība starp *BEREC* un *RSPB*, priekšsēdētājiem būtu jāiesniedz priekšlikumi savām attiecīgajām valdēm par kopīgām darbībām, arī par kopīgu darba grupu izveidi. Jautājumi, kas identificēti kā tādi, kam nepieciešama cieša sadarbība, būtu jāapraksta arī *BEREC* un *RSPB* darba programmās. Jomas, kurās ir ieteicama ciešāka sadarbība, varētu ietvert savstarpēji interesējošus regulatīvos jautājumus, it īpaši tirgus regulējumu un konkurenci saistībā ar radiofrekvenču spektru, kā arī satelītsakaru, vertikālo nozaru, 5G un 6G tīklu un nākotnes mobilo sakaru jomā.
- (354) Būtu jāpalielina *BEREC* biroja, kas pašlaik *BEREC* sniedz galvenokārt administratīvo atbalstu, loma, lai sniegtu *BEREC* un *RSPB* atbalstu administratīvajos jautājumos un speciālās zināšanas par tiem uzticēto uzdevumu būtību. Šajā nolūkā būtu jāpielāgo *BEREC* biroja struktūra un jāpalielina tā budžeta resursi. *BEREC* biroja jaunajam oficiālajam nosaukumam vajadzētu būt “Digitālo tīklu birojs”. Kā biroja īsais nosaukums būtu jālieto saīsinājums “ODN”.
- (355) Ņemot vērā elektronisko sakaru tīklu un digitālo tīklu infrastruktūras arvien lielāko sarežģītību un stratēģisko nozīmi, kā arī to pieaugošo savstarpējo atkarību no radiofrekvenču spektra politikas, ir jāizveido nostiprināta Savienības līmeņa atbalsta struktūra. *ODN* vajadzētu būt centrālai lomai, nodrošinot speciālās zināšanas, analītiskās spējas un koordināciju *BEREC* un *RSPB* atbalstam, vienlaikus pilnībā ievērojot to attiecīgās pilnvaras un neatkarību. Pastiprināts un strukturēts atbalsts Savienības līmenī ir būtisks, lai nodrošinātu Savienības tiesību aktu konsekventu piemērošanu, uzlabotu regulējuma un politikas saskaņotību, izvairītos no iekšējā tirgus sadrumstalotības un atbalstītu Savienības digitālo mērķu efektīvu īstenošanu.

- (356) *ODN* būtu jāsniedz viss *BEREC* un *RSPB* darbam vajadzīgais profesionālais un administratīvais atbalsts, arī finansiāls, organizatorisks un ar loģistiku saistīts atbalsts, un tam būtu jāsniedz ieguldījums *BEREC* un *RSPB* regulatīvajā darbā.
- (357) Lai nodrošinātu, ka *BEREC* saņem pietiekamu atbalstu tās uzdevumu veikšanai, un lai stiprinātu tās darba rezultātu ietekmi uz iekšējo tirgu, ar šo regulu *ODN* būtu jāuztic skaidra un noteikta loma un uzdevumi, piemēram, aktīvi piedalīties un sniegt ieguldījumu visās *BEREC* darba grupu darbībās, sagatavot plānu elektronisko sakaru tīklu, pakalpojumu un citu digitālo infrastruktūru noturības un sagatavotības stiprināšanai Savienības līmenī dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumā, kam var būt būtiska negatīva ietekme uz iedzīvotājiem vai iekšējā tirgus darbību, un atbalstīt koordināciju starp valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu vienotu atļauju piešķiršanu darbībai Savienībā. Ņemot vērā to, ka, lai veiktu uzdevumus, kas tam uzticēti *BEREC*, *RSPB* vai Komisijas atbalstam, *ODN* ir jāvāc dati un tie jāanalizē, ir lietderīgi uzticēt *ODN* uzdevumu izdot informatīvus gada ziņojumus par progresu virzībā uz elektronisko sakaru vienoto tirgu. Šādos ziņojumos būtu jāapraksta tirgus stāvoklis, tirgus struktūra un saskaņā ar šo regulu īstenoto pasākumu ietekme uz iekšējo tirgu, arī uzņēmumu apvienošanas *ex post* ietekme uz tirgu. Komisija tos var ņemt vērā, sagatavojot digitālās desmitgades ziņojumus.
- (358) *ODN* būtu jāuztic arī uzdevumi *RSPB* atbalstam, piemēram, sniegt analītisku, administratīvu un ar loģistiku saistītu atbalstu *RSPB* valdei un tās darba grupām to uzdevumu veikšanā, kas tām uzticēti ar šo regulu. *ODN* būtu arī jāpalīdz Komisijai un *RSPB* Savienības atļaujas piešķiršanas procesā satelītīklu nodrošināšanai, satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai un radiofrekvenču spektra lietošanai satelītsakariem, un pēc Komisijas pieprasījuma *ODN* būtu jāpalīdz tai veikt atlases procedūru Savienības līmenī. *ODN* būtu jādarbojas arī kā struktūrai, kur Komisija izveido vienas pieturas aģentūras procedūru, lai atvieglotu radiofrekvenču spektra piešķiršanu saskaņā ar kopējiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem.
- (359) Ņemot vērā, ka *ODN* aizstāj *BEREC* biroju, tam vajadzētu būt Savienības struktūrai ar juridiskas personas statusu un juridisku, administratīvu un finansiālu autonomiju. Kā decentralizētai Savienības aģentūrai *ODN* būtu jādarbojas savu pilnvaru un esošās iestāžu sistēmas ietvaros. Nebūtu jāuzskata, ka tas pauž Savienības nostāju sabiedrībā vai rada Savienībai juridiskas saistības. Tā mītnei būtu jāpaliek Rīgā, kā to nolēmuši dalībvalstu valdību pārstāvji⁶⁵. Pirmais mītnes līgums starp Latvijas Republikas valdību un biroju stājās spēkā 2011. gada 5. augustā. Pēc tam tas tika aizstāts ar jaunu mītnes līgumu, ko parakstīja 2020. gada 21. decembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1971 47. panta noteikumiem.
- (360) *ODN* sastāvā vajadzētu būt valdei un direktoram.
- (361) *ODN* valdei būtu jālemj par administratīviem jautājumiem, piemēram, budžetu, personālu un revīzijām, un *BEREC* regulatoru valdei būtu jākoncentrējas uz regulatīviem jautājumiem, kas saistīti ar *BEREC* uzdevumiem. Valdes sastāvā vajadzētu būt valsts regulatīvo iestāžu, Komisijas un *RSPB* pārstāvjiem. Principā valsts regulatīvo iestāžu pārstāvjiem valdē vajadzētu būt tām pašām personām, kas ieceltas *BEREC* regulatoru valdē, taču valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt

⁶⁵ Lēmums, ko ar kopēju vienošanos pieņēmuši dalībvalstu valdību pārstāvji (2010. gada 31. maijs), par Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes (*BEREC*) biroja atrašanās vietu (2010/349/ES) (OV L 156, 23.6.2010., 12. lpp.).

iespējai iecelt citus pārstāvjus, kas atbilst tām pašām prasībām. Ņemot vērā to, ka *ODN* ir uzdots atbalstīt arī *RSPB*, *RSPB* priekšsēdētājam vajadzētu būt valdes loceklim, lai nodrošinātu, ka *RSPB* vajadzības tiek pienācīgi ņemtas vērā.

- (362) Šajā regulā paredzēts, ka valde attiecīgās iecelējīestādes pilnvaras deleģē direktoram, kuram ir tiesības minētās pilnvaras deleģēt tālāk. Tas ir paredzēts, lai nodrošinātu darbinieku vienotā kontaktpunkta efektīvu pārvaldību pieteikumu iesniegšanai un *ODN* paziņojumiem.
- (363) Direktoram arī turpmāk vajadzētu būt *ODN* pārstāvim attiecībā uz juridiskiem un administratīviem jautājumiem. Valdei direktors būtu jāieceļ, pamatojoties uz *RSPB* pārstāvja pozitīvu atzinumu un ievērojot atklātas un pārredzamas atlases procedūras, lai nodrošinātu kandidātu rūpīgu novērtēšanu un augsta līmeņa neatkarību.
- (364) Lai *ODN* varētu pildīt savus pienākumus, tam vajadzētu būt pietiekamam personāla nodrošinājumam. Visi *ODN* uzticētie uzdevumi, tai skaitā profesionālie un administratīvie pakalpojumi, ar kuriem *BEREC* un *RSPB* tiek sniegts atbalsts to uzdevumu veikšanai un atbilstības nodrošināšanai attiecībā uz finanšu, personāla un citu piemērojamo regulējumu, kā arī *ODN* veicamo operatīvo uzdevumu pieaugošā nozīme salīdzinājumā ar administratīvajiem uzdevumiem būtu pienācīgi jāizvērtē un jāatspoguļo resursu plānošanā.
- (365) Tā kā *ODN* pēc savas juridiskās būtības ir Savienības struktūra, uz to būtu jāattiecina Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715⁶⁶.
- (366) Lai garantētu *ODN* autonomiju un neatkarību un lai atbalstītu *BEREC* un *RSPB* darbu, *ODN* vajadzētu būt pašam savam budžetam. Budžetam vajadzētu būt pietiekamam, un tam būtu jāatspoguļo uzticētie papildu uzdevumi un *BEREC*, *RSPB* un *ODN* paplašinātā loma. *ODN* finansējumu galvenokārt vajadzētu nodrošināt no Savienības vispārējā budžeta. Tomēr, lai nodrošinātu, ka *ODN* ir pietiekams budžets uzdevumu veikšanai, tam vajadzētu būt iespējai no uzņēmumiem iekasēt maksas par Savienības satelītsakaru atļauju piešķiršanu un Eiropas mēroga numerācijas resursu saņemšanu un uzturēšanu. Minēto maksu apmērs un maksājumu kārtība būtu jānosaka Komisijai īstenošanas aktos. Uz *ODN* finansējumu būtu jāattiecina budžeta lēmējinstītūcijas vienošanās, kā noteikts 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju 27. punktā⁶⁷. Lai vēl vairāk paplašinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekvētu īstenošanu, *BEREC* regulatoru valdē, *RSPB* valdē, attiecīgos gadījumos darba grupās un valdē būtu jāļauj piedalīties trešo valstu, piemēram, EEZ/EBTA valstu un kandidātvalstu, iestādēm, kas ir kompetentas elektronisko sakaru vai radiofrekvenču spektra politikas jomā, ja minētās trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību.
- (367) *BEREC* un *RSPB* vajadzētu būt tiesībām izveidot tādu darba vienošanos ar kompetentām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām,

⁶⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (2018. gada 18. decembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 70. pantā (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

⁶⁷ Iestāžu nolīgums (2020. gada 16. decembris) starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj).

ar kompetentām trešo valstu iestādēm un ar starptautiskām organizācijām, kam nebūtu jārada juridiskas saistības. Šādas darba vienošanās mērķis varētu būt, piemēram, sadarbības attiecību izveide un viedokļu apmaiņa par regulatīviem jautājumiem. Komisijai būtu jānodrošina, lai nepieciešamā darba vienošanās atbilstu Savienības politikai un prioritātēm, un lai *BEREC* un *RSPB* darbotos savu pilnvaru un esošās iestāžu sistēmas ietvaros, un lai netiktu uzskatīts, ka tās pārstāv Savienības nostāju sabiedrībā vai rada Savienībai starptautiskas saistības. Trešo valstu iestāžu, kurām ir galvenā atbildība elektronisko sakaru vai radiofrekvenču spektra jomā, līdzdalībai *BEREC*, *RSPB* un *ODN* darbā bez balsstiesībām vajadzētu būt iespējamai tikai tad, ja ir ieviesta attiecīga darba vienošanās.

- (368) Lai vēl vairāk paplašinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu, *BEREC* regulatoru valdē, *RSPB* valdē, darba grupās un valdē būtu jāļauj piedalīties trešo valstu, piemēram, EEZ/EBTA valstu un kandidātvalstu, iestādēm, kas ir kompetentas elektronisko sakaru vai radiofrekvenču spektra politikas jomā, ja minētās trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību.
- (369) Lai nodrošinātu augstu konfidencialitātes līmeni un nepieļautu interešu konfliktus, noteikumi, ko minētajos jautājumos piemēro *BEREC*, *RSPB* un *ODN* organizatorisko struktūru locekļiem, būtu jāpiemēro attiecīgo locekļu aizstājējiem.
- (370) VRI būtu jāsadarbjas ar *BEREC* un *ODN* un laikus tiem jāsniedz precīza informācija, lai nodrošinātu, ka *BEREC* un *ODN* spēj izpildīt savus uzdevumus. *BEREC* un *ODN*, ievērojot lojālas sadarbības principu, būtu arī jākopīgo visa vajadzīgā informācija ar Komisiju, VRI un citām kompetentajām iestādēm. Attiecīgā gadījumā būtu jānodrošina informācijas konfidencialitāte. Izvērtējot, vai informācijas pieprasījums ir pienācīgi pamatots, *BEREC* būtu jāņem vērā tas, vai pieprasītā informācija ir saistīta ar tādu uzdevumu izpildi, kas uzticēti vienīgi attiecīgajām iestādēm. Tas pats *mutatis mutandis* attiektos uz *RSPB* un kompetentajām iestādēm, kas atbild par radiofrekvenču spektru.
- (371) *ODN* būtu jāizveido vienota informācijas un saziņas sistēma, lai nepieļautu informācijas pieprasījumu dublēšanos un atvieglotu saziņu starp visām iesaistītajām iestādēm.
- (372) Komisijai būtu regulāri jāizvērtē *BEREC*, *RSPB* un *ODN* darbība un to institucionālās struktūras efektivitāte mainīgajā digitālajā vidē. Ja minētā izvērtējuma rezultātā Komisija konstatē, ka ar šo regulu izveidotā institucionālā struktūra nav efektīva tās mērķu sasniegšanai, it īpaši, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu, tai būtu jāierosina vajadzīgie grozījumi.
- (373) *BEREC* biroju, kas ar Regulu (ES) 2018/1971 tika izveidots kā decentralizēta aģentūra, kura ir tiesību subjekts, ar šo regulu izveidotais *ODN* aizstāj attiecībā uz visām īpašumtiesībām, nolīgumiem, tai skaitā mītnes vietas noteikšanu, juridiskajām saistībām, darba līgumiem, finanšu saistībām un pienākumiem. Lai nodrošinātu *BEREC*, *RSPG* un *ODN* darba nepārtrauktību, *BEREC* regulatoru valdes, *RSPG* pašreizējiem locekļiem un *BEREC* biroja direktoram un valdes locekļiem būtu jāturpina pildīt amata pienākumus līdz savu pilnvaru termiņa beigām.
- (374) Lai valsts regulatīvās iestādes, citas kompetentās iestādes un *BEREC* savus uzdevumus veiktu efektīvi, tiem ir jāievāc informācija no tirgus dalībniekiem, tai skaitā jānovērtē vispārīgo noteikumu atbilstība šai regulai, neapturot minēto noteikumu piemērojamību novērtēšanas laikā. Izņēmuma kārtā var būt nepieciešams iegūt informāciju arī no citiem uzņēmumiem, kas darbojas nozarēs, kuras ir cieši

saistītas ar elektronisko sakaru pakalpojumu nozari, piemēram, no satura nodrošinātājiem, kuru rīcībā ir informācija, kas tiem varētu būt vajadzīga, lai veiktu uzdevumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Minēto informāciju var būt nepieciešams ievākt Komisijas uzdevumā, lai ļautu tai veikt tās attiecīgos pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Informācijas pieprasījumiem vajadzētu būt samērīgiem, un tiem nebūtu pārmērīgi jāapgrūtina uzņēmumi. Valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu ievāktajai informācijai vajadzētu būt publiski pieejamai, izņemot gadījumus, kad tā ir konfidenciāla saskaņā ar valsts noteikumiem par publisku piekļuvi informācijai un saskaņā ar Savienības un valsts tiesību noteikumiem par komercnoslēpumu.

- (375) Lai nodrošinātu, ka valsts regulatīvās iestādes savus regulēšanas uzdevumus veic pilnvērtīgi, to vācamajos datos būtu jāiekļauj uzskaites dati par mazumtirgiem, kas ir saistīti ar vairumtirgiem, kuros darbojas uzņēmums, kurš atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū un kuru kā tādu regulē valsts regulatīvā iestāde. Tāpat datos būtu jāietver arī dati, kas valsts regulatīvajām iestādēm dotu iespēju novērtēt, kā tiek izpildīti lietošanas tiesībām piesaistītie nosacījumi un kā plānotā tīkla topoloģijas modernizācija vai pārmaiņas varētu ietekmēt konkurences attīstību vai vairumtirdzniecības produktus, ko dara pieejamus citām personām. Informācija par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistītā pārklājuma nodrošināšanas pienākuma izpildi ir būtiska, lai nodrošinātu tīkla izvēršanas ģeogrāfisko apsekojumu pilnīgumu. Šajā ziņā kompetentajai iestādei būtu vajadzīga iespēja pieprasīt, lai informāciju neapkopotā veidā sniegtu vietējā līmenī ar pietiekamu detalizācijas pakāpi, lai būtu iespējama tīklu ģeogrāfiska apsekošana. Būtu jāizstrādā kopīgas veidnes un pieejas, ko pakalpojumu sniedzēji izmanto, lai ziņotu par finanšu un statistikas datiem, tīkliem un pakalpojumu kategorijām un citu tirgus informāciju. Kad vien iespējams, būtu jāsamazina izmaiņas ziņošanas prasības pēc to noteikšanas.
- (376) Lai atbalstītu Savienības ilgtspējas mērķus, ir ļoti svarīgi, lai Savienība piesaistītu investīcijas ilgtspējīgās darbībās elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu jomā. Tādi noteikumi kā (bet ne tikai) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852⁶⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2464⁶⁹ finanšu un nefinanšu uzņēmumiem paver iespēju izmantot vienotu to saimniecisko darbību definīciju, kuras var uzskatīt par ilgtspējīgām. Uz elektronisko sakaru tīkliem it īpaši attiecas Savienības telesakaru tīklu ilgtspējas rīcības kodekss, kā plānots Komisijas 2022. gada 18. oktobra paziņojumā “Energosistēmas digitalizācija: ES rīcības plāns”. Saskaņā ar vienreizējas iesniegšanas principu valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm ir jānovērtē, vai informācija par ilgtspēju, ko uzņēmumi jau snieguši, ievērojot Savienības tiesību aktus, ir pietiekama, lai tās un *BEREC* varētu veikt regulatīvos uzdevumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Šajā sakarā *BEREC* kā daļa no tās horizontālajām pamatnostādnēm par informāciju un ziņošanu būtu jāizstrādā ar ilgtspēju saistīto ziņošanas pienākumu kartējums. *BEREC* būtu jāsadarbjas ar citām kompetentajām iestādēm, lai nodrošinātu efektīvu datu vākšanu un apstrādi no citiem ar ilgtspēju saistītiem ziņojumiem, kas prasīti Savienības tiesību

⁶⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

⁶⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2464 (2022. gada 14. decembris), ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu groza Regulu (ES) Nr. 537/2014, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Direktīvu 2013/34/ES (OV L 322, 16.12.2022., 15. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

aktos vai valstu tiesību aktos sakarā ar Savienības tiesību aktu piemērošanu, nolūkā līdz minimumam samazināt administratīvo slogu un atkalizmantot esošos attiecīgos datus.

- (377) Vajadzētu būt iespējai saskaņā ar Savienības un valsts noteikumiem par konfidencialitāti un komercnoslēpumiem un personas datu aizsardzību apmainīties ar informāciju, ko kompetentā iestāde uzskata par konfidenciālu, ar Komisiju, *BEREC* un citām iestādēm, ja šāda apmaiņa ir nepieciešama. Informācijai, ar kuru apmainās, būtu jābūt tikai tādai, kas ir būtiska un samērīga ar šādas apmaiņas mērķi.
- (378) Nebūtu jāietekmē dalībvalstu pienākumi sniegt Savienības interešu aizsardzībai nepieciešamās ziņas saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, kā arī ziņošanas pienākumi saskaņā ar tiesībām, kas neattiecas konkrēti uz elektronisko sakaru nozari, piemēram, saskaņā ar konkurences tiesībām.
- (379) Lai mazinātu slogu, ko rada tīkla un pakalpojumu sniedzēju un attiecīgās kompetentās iestādes informācijas pieprasījumi, *BEREC* būtu jāpieņem pamatnostādnes par informācijas un ziņošanas pieprasījumu tvērumu, veidnēm, formātiem, termiņiem un biežumu. *BEREC* pamatnostādnēs būtu jānosaka regulāri un sistemātiski ziņojumi, kas saistīti ar vispārējās atļaujas piešķiršanu, individuālām ierobežotu resursu lietošanas tiesībām un īpašiem pienākumiem, un tie nebūtu jāpieprasa biežāk kā reizi gadā, un uz tiem būtu jāattiecinā arī *BEREC* veidnes. Visiem informācijas pieprasījumiem un ziņošanas pienākumiem vajadzētu būt samērīgiem, objektīvi pamatotiem un aprobežoties tikai ar absolūti nepieciešamo. Konkrēti, būtu jāizvairās no kompetentās iestādes un *BEREC* informācijas pieprasījumu dublēšanās, kā arī jāizvairās sistemātiski un regulāri prasīt pierādīt atbilstību visiem nosacījumiem, kas ir vispārējā atļaujā vai pievienoti lietošanas tiesībām. Uzņēmumi būtu jāinformē, kādiem nolūkiem informācija tiek prasīta. Informācijas sniegšanai nevajadzētu būt nosacījumam tirgus pieejamībai. Statistikas vajadzībām un lai uzturētu precīzu informāciju paziņojumu datubāzē, no elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniedzējiem var pieprasīt paziņojumu, kad tie izbeidz darbību.
- (380) Regulatīva ieviešanā jābalsta uz detalizētu informāciju par tīklu izvēršanu, lai tā būtu efektīva un tiktu īstenota teritorijās, kur tā vajadzīga. Šī informācija ir būtiska, lai veicinātu investīcijas, palielinātu savienotību visā Savienībā un sniegtu informāciju visām attiecīgajām iestādēm un iedzīvotājiem. Šajā informācijā būtu jāiekļauj apsekojumi gan attiecībā uz gigabitisko tīklu izvēršanu, gan esošo tīklu modernizāciju vai paplašināšanu, kas var ne visos aspektos atbilst gigabitisko tīklu snieguma raksturlielumiem, piemēram, optiskās šķiedras ierīkošana līdz sadales skapim apvienojumā ar tādām aktīvām tehnoloģijām kā vektorēšanu. Informācijas vākšanai būtu arī jāatbalsta vara kabeļu tīklu atvienošanas process ar visu attiecīgo informāciju. Attiecīgajām prognozēm būtu jāaptver periodi līdz trīs gadiem. Kompetentajām iestādēm jāvadās pēc tā, cik detalizēta un teritoriāli granulāra informācija būtu jāvēl, ņemot vērā konkrēto regulatīvo mērķi, un tai vajadzētu būt atbilstoši regulatīvajiem mērķiem, kuriem to izmanto. Tāpēc arī teritoriālās vienības lielums dažādās dalībvalstīs būs atšķirīgs atkarībā no regulatīvajām vajadzībām konkrētās valsts apstākļos un no vietējo datu pieejamības. Valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā *BEREC* pamatnostādnes par šāda uzdevuma risināšanas labāko praksi, un šajās pamatnostādnēs varēs izmantot valsts regulatīvo un/vai citu kompetento iestāžu esošo pieredzi tīklu izvēršanas ģeogrāfiskajā apsekošanā. Neskarot konfidencialas informācijas un komercnoslēpumu aizsardzību,

kompetentajām iestādēm būtu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1024⁷⁰ atklātā formātā jādara tieši pieejama šādos apsekojumos apkopotā informācija, ja tā nav jau pieejama tirgū, nenosakot tās atkalizmantošanas ierobežojumus, un jāveido galalietotājiem pieejami rīki, kas attiecas uz pakalpojuma kvalitāti, lai palīdzētu uzlabot viņu informētību par pieejamiem pieslēguma pakalpojumiem. Apkopojot šo informāciju, visām attiecīgajām iestādēm būtu jāievēro konfidencialitātes princips un būtu jāizvairās radīt kādam uzņēmumam neizdevīgus konkurences apstākļus.

- (381) Ja ģeogrāfiskie apsekojumi, iespējams, kopā ar citiem attiecīgiem datiem, liecina par konkurences problēmām, valsts regulatīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pamatotos gadījumos veikt tirgus pārskatīšanu.
- (382) Ticama informācija par platjoslas tīklu izvēršanu ir būtiska, lai precīzi mērķorientētu valsts atbalstu, verificētu universālā pakalpojuma saistības un efektīvi veicinātu konkurenci. Periodiski apsekojumi var neatspoguļot optiskās šķiedras kabeļu tīklu ieviešanas dinamisko raksturu. Tāpēc labākā prakse liecina, ka tīklu izvēršanas kartēšanu no statistikas apsekošanas var pārveidot par pastāvīgu apsekošanu, ideālā gadījumā izmantojot *API* balstītu datu ieguves modeli, izveidojot Savienības savienotības “reāllaika digitālo dvīni”, kas ietver gan zemes, gan ārpuszemes (satelītu) savienotību.
- (383) Lai nodrošinātu atbilstību valsts atbalsta noteikumiem, subsidētajam tīklam, cita starpā, ir jānodrošina atbilstošs būtisks uzlabojums salīdzinājumā ar esošajiem vai plānotajiem tīkliem, kuri jau pastāv vai kuru izvēršana tiek prognozēta. Tam var būt nepieciešama konkrētu ātruma robežvērtību kartēšana.
- (384) Lai precīzi aprēķinātu gigabitisko tīklu ģeogrāfiskā pārklājuma pieejamību (apkalpojamās telpas), gatavību (sasniegtās telpas) un apgūšanu (aktivizētās telpas), gigabitisko tīklu savienotības pārklājumam, izmantošanas rādītājiem, kā arī tirgus daļām ir nepieciešams precīzs saucējs. Lai nodrošinātu šo aprēķinu uzticamību, valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm vajadzētu būt piekļuvei oficiālajiem datiem par mājāsaimniecību un fizisko objektu skaitu katrā adreses punktā, kas ir valstu statistikas iestāžu vai kadastra iestāžu rīcībā. Piekļuve šiem uzticamajiem datiem ir būtiska, lai aprēķinātu precīzu savienotības pārklājumu un izplatības rādītājus digitālās desmitgades mērķrādītāju uzraudzībai un nodrošinātu stabilu un konsekventu tirgus analīzi visā Savienībā.
- (385) Piekļuve gigabitiskajiem tīkliem ir sociālās iekļaušanas un ekonomikas attīstības priekšnosacījums, tomēr pieprasījuma puses faktori būtiski ietekmē sāncensību tirgū un investīciju dzīvotspēju. Lai efektīvi veiktu tirgus analīzi, definētu attiecīgos tirgus un mērķorientētu publiskās intervences, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj nošķirt “infrastruktūras nepilnības” (tīklu nav) un “pieņemšanas nepilnības” (tīklī ir, bet netiek izmantoti). Tāpēc var būt lietderīgi salīdzināt ģeotelpiskā tīkla datus un sociālekonomiskos mikrodatus, lai novērtētu iespējamās ierobežojumus, kas ietekmē pārklājumu, pieprasījumu un digitālo iekļaušanu.
- (386) Dati par mājāsaimniecības sastāvu, vecuma struktūru un izmantojamo ienākumu varētu būt svarīgi, lai novērtētu pieprasījuma elastību un iespējamās šķēršļus platjoslas

⁷⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).

pakalpojumu ieviešanai. Turklāt, ja ir pieejami ienākumu un nabadzības rādītāji, tos var izmantot, lai automātiski verificētu tiesības uz sociālo kuponu saņemšanu. Šo rādītāju apstrāde dalībvalstīm dotu iespēju mērķtiecīgi novirzīt publiskās subsīdijas, lai atbalstītu visneaizsargātākos iedzīvotājus, vienlaikus ierobežojot jebkādas iespējamās konkurences izkropļojumus.

- (387) Pieredze liecina, ka lietotāja galapieslēguma posmā bieži saglabājas tehniski šķēršļi, kas atšķiras no problēmām saistībā ar tīkla izvēršanu ēku vai telpu tuvumā. Tāpēc būtiski ir statistikas dati par ēku fiziskajiem raksturlielumiem, arī būvniecības gadu, mājokļa veidu (daudzdzīvokļu ēkas salīdzinājumā ar viena mājokļa ēkām) un mājokļa īpašumtiesību statusu. Piekļuve šiem datiem varētu regulatoriem dot iespēju apzināt “vertikālās vājās vietas”, piemēram, iekšējās instalācijas ierīkošanas izmaksas, kas var būt šķērslis investīcijām, un attiecīgi pielāgot izmaksu modeļus vairumtirdzniecības piekļuves cenām.
- (388) Lai efektīvi veiktu regulatīvos uzdevumus, tai skaitā noteiktu vietējos ģeogrāfiskos tirgus un mērķorientētu valstu atbalstu, valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt, lai ģeotelpisko tīklu dati tiktu apstrādāti kopā ar detalizētiem sociālekonomiskiem un fiziskiem mikrodatiem individuālu adrešu punktu līmenī. Ja minēto uzdevumu veikšanai ir nepieciešama personas datu apstrāde, šādu apstrādi veic, ievērojot Regulas (ES) 2016/679 6. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 6. panta 3. punktu. Lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Regulā (EK) Nr. 223/2009⁷¹ noteiktajiem statistikas konfidencialitātes principiem, šai regulai būtu jāveicina drošas apstrādes vides (*SPE*) vai līdzvērtīgu drošu tehnisko saskarņu izmantošana. Minētā vide nodrošina, ka, lai gan tiek veikta mikrodatu analīze, lai nodrošinātu precizitāti, regulatīvajai iestādei netiek izpausti konfidenciali dati, un visi publiskie ziņojumi, kas iegūti no šīs analīzes, ir jāapkopo tādā līmenī, kas neļauj atkārtoti identificēt konkrētas statistikas vienības, parasti nodrošinot vismaz trīs vienību minimālo sliekšni.
- (389) Lai nodrošinātu konsekveni visā iekšējā tirgū, *BEREC* vajadzētu būt iespējai atjaunināt savas pamatnostādnes, lai precizētu drošas apstrādes vides tehniskos standartus un sociālekonomisko rādītāju datu definīcijas, nodrošinot, ka slogs valstu statistikas iestādēm tiek samazināts līdz minimumam, izmantojot standartizētas *API*.
- (390) Lai gan tirgus dalībnieki savus izvēršanas plānus neparedzamu, objektīvu un attaisnojamu iemeslu dēļ var mainīt, kompetentajām iestādēm būtu jāiejaucas, arī tad, ja tiek skarts publiskais finansējums, un attiecīgā gadījumā būtu jāpiemēro sankcijas, ja uzņēmums vai publiska iestāde kompetentajām iestādēm apzināti vai klajas nolaidības dēļ ir sniegusi maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju. Attiecībā uz sankcijām būtu jānoskaidro, ka klaja nolaidība bijusi situācijā, kad uzņēmums vai publiska iestāde sniegusi maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju tādas rīcības vai iekšējās organizācijas dēļ, kas būtiski neatbilst pienācīgai rūpībai attiecībā uz sniegto informāciju. Klajai nolaidībai nebūtu jānozīmē, ka uzņēmums vai publiska iestāde zina, ka sniegtā informācija ir maldinoša, kļūdaina vai nepilnīga; tā nozīmē, ka uzņēmums vai publiska iestāde to būtu zinājusi, ja būtu rīkojusies vai organizējusi savu darbību ar pienācīgu rūpību. Ir svarīgi, lai sankcijas būtu pietiekami atturošas,

⁷¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts), par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, *Euratom*, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>).

ņemot vērā negatīvo ietekmi uz konkurenci un publiski finansētiem projektiem. Noteikumiem par sankcijām nevajadzētu skart jebkādas tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieprasīt kompensāciju par kaitējumu.

- (391) Digitālās plaissas mazināšana Savienībā ir būtiska, lai visiem Savienības iedzīvotājiem nodrošinātu piekļuvi internetam un digitālajiem pakalpojumiem. Šajā nolūkā konkrētās un skaidri definētās teritorijās attiecīgajām iestādēm vajadzētu būt iespējai aicināt uzņēmumus un publiskas iestādes paziņot par nodomu izvērst gigabitiskos tīklus minētajās teritorijās, piešķirot tām pietiekami daudz laika rūpīgi apsvērtas atbildes sniegšanai. Prognozēs iekļautajai informācijai būtu jāatspoguļo elektronisko sakaru tīklu nozares ekonomiskā perspektīva un uzņēmumu investīciju nodomi datu vākšanas brīdī, lai būtu iespējams apzināt pieejamo savienotību dažādās teritorijās. Ja uzņēmums vai publiska iestāde deklarē nodomu izvērst tīklus kādā teritorijā, valsts regulatīvai vai citai kompetentai iestādei būtu jāspēj pieprasīt citiem uzņēmumiem un publiskajām iestādēm deklarēt, vai tās plāno izvērst gigabitiskos tīklus. Šai procedūrai, kuras pamatā ir tirgus dalībnieku patiesas un godprātīgas atbildes, būtu jānodrošina pārredzamība uzņēmumiem un publiskajām iestādēm, kuras ir paudušas interesi izvērst tīklus šajā teritorijā, lai, izstrādājot savus darbījumsdarbības plānus, tās varētu novērtēt paredzamo konkurenci ar citiem tīkliem. Lai nodrošinātu paredzamus investīciju nosacījumus, kompetentajām iestādēm būtu jāspēj apmainīties ar informāciju ar uzņēmumiem un publiskajām iestādēm, kas izrāda interesi par gigabitisko tīklu izvēršanu, par to, vai attiecīgajā teritorijā ir veikta vai ir paredzēta cita veida tīkla modernizācija.
- (392) Ir būtiski, lai valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes pirms galīgā lēmuma pieņemšanas par ierosinātajiem lēmumiem apspriestos ar visām ieinteresētajām personām, dotu tām jautājuma sarežģītībai atbilstošu pietiekamu laiku piezīmju iesniegšanai un ņemtu vērā to viedokļus. Lai nodrošinātu, ka lēmumiem valstu līmenī nav nelabvēlīga ietekme uz iekšējā tirgus darbību vai citiem LESD mērķiem, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāpaziņo arī Komisijai un citām valsts regulatīvajām iestādēm par dažiem konkrētiem lēmumprojektiem, īpaši attiecībā uz tirgus darbību un konkurenci, lai tām būtu iespēja sniegt piezīmes. Kompetentajām iestādēm šajā regulā definētos gadījumos ir lietderīgi apspriesties ar ieinteresētajām personām par visiem pasākumu projektiem, kuriem ir ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (393) Konkurences vidē būtu jāņem vērā ieinteresēto personu – arī lietotāju un patērētāju – viedokļi. Lai pienācīgi ņemtu vērā iedzīvotāju intereses, dalībvalstīs būtu jāizveido piemērots apspriešanās mehānisms. Šāds mehānisms varētu būt struktūra, kas neatkarīgi no valsts regulatīvajām iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem pētītu ar patērētājiem saistītus jautājumus, piemēram, patērētāju uzvedību un mehānismus pakalpojumu sniedzēju maiņai, un kas darbotos pārredzamā veidā un dotu ieguldījumu esošajos apspriešanās mehānismos ar ieinteresētajām personām. Turklāt varētu izstrādāt mehānismu, kā sākt attiecīgu sadarbību jautājumos, kas attiecas uz likumīga satura izplatīšanu. Sadarbības procedūrās, par ko būtu panākta vienošanās saskaņā ar tādiem mehānismiem, tomēr nevajadzētu pieļaut regulāru interneta lietojuma pārraudzību.
- (394) Standartizācijai būtu jāpaliek galvenokārt tirgus virzītam procesam. Tomēr joprojām var būt situācijas, kad ir lietderīgi pieprasīt atbilstību noteiktiem standartiem Savienības mērogā, lai uzlabotu sadarbību, veicinātu izvēles brīvību lietotājiem un sekmētu savienotību iekšējā tirgū. Valsts līmenī dalībvalstis ir pakļautas Direktīvai (ES) 2015/1535. Standartizācijas procedūrām, kas ir saskaņā ar šo regulu, nevajadzētu

skat Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/30/ES⁷² un 2014/35/ES⁷³ un Direktīvu 2014/53/ES.

- (395) Radiofrekvenču spektra saskaņošana un koordinācija un standartizācijas atbalstītā iekārtu reglamentācija, pamatojoties uz Direktīvu 2014/53/ES⁷⁴, ir savstarpēji papildinošas un tās ir cieši jākoordinē, lai ar RSPB atbalstu efektīvi sasniegtu to kopīgos mērķus. Saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK *CEPT* sniegto pilnvaru satura un termiņu saskaņošanai ar standartizācijas pieprasījumiem standartizācijas iestādēm, piemēram, Eiropas Telesakaru standartu institūtam, tostarp attiecībā uz radiouztvērēju parametriem, būtu jāveicina nākotnes sistēmu ieviešana, jāatbalsta radiofrekvenču spektra koplietošanas iespējas un jānodrošina efektīva radiofrekvenču spektra pārvaldība.
- (396) Standartizācijas pieprasījumiem standartizācijas iestādēm, piemēram, Eiropas Telesakaru standartu institūtam, arī attiecībā uz radiouztvērēju parametriem, būtu jāatvieglo nākotnes sistēmu ieviešana, jāatbalsta radiofrekvenču spektra koplietošanas iespējas un jānodrošina efektīva radiofrekvenču spektra pārvaldība.
- (397) Savienība un dalībvalstis ir uzņēmušās saistības attiecībā uz sakaru tīklu un pakalpojumu standartiem un reglamentējošiem noteikumiem Pasaules tirdzniecības organizācijā.
- (398) Strīdu alternatīvas izšķiršanas kārtība galalietotājiem var būt ātrs un lēts tiesību aizsardzības veids, it sevišķi patērētājiem un mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem, kas tie definēti Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK⁷⁵ pielikumā. Dalībvalstīm būtu jādod iespēja valsts regulatīvajai iestādei vai citai kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par galalietotāju tiesībām, vai vismaz vienai neatkarīgai struktūrai ar pierādītu pieredzi galalietotāju tiesību jomā būt par alternatīvu strīdu izšķirēju. Attiecībā uz šādu strīdu izšķiršanu iestādēm vai citām struktūrām, kas pazīnatas kā strīdu alternatīvas izšķiršanas vienības, būtu pilnībā jāatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/11/ES⁷⁶ kvalitātes prasībām, proti, tām nebūtu jāpiemēro nekādi norādījumi. Tā kā daudzas dalībvalstis ir iedibinājušas strīdu izšķiršanas procedūras tādiem galalietotājiem, kas nav patērētāji, uz kuriem neattiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES, ir saprātīgi saglabāt nozarei raksturīgo strīdu izšķiršanas kārtību gan patērētājiem, gan, ja dalībvalstis to paplašina, arī citiem galalietotājiem, it sevišķi mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem. Attiecībā uz strīdu izšķiršanu alternatīvā kārtībā dalībvalstīm nolūkā nodrošināt augstāku patērētāju tiesību aizsardzības līmeni vajadzētu būt iespējai paturēt spēkā vai ieviest noteikumus, kas pārsniedz tos, kuri paredzēti Direktīvā 2013/11/ES.

⁷² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/30/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz elektromagnētisko savietojamību (OV L 96, 29.3.2014., 79. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/oj>).

⁷³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/35/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz tādu elektroiekārtu pieejamību tirgū, kas paredzētas lietošanai noteiktās sprieguma robežās (OV L 96, 29.3.2014., 357. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/35/oj>).

⁷⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/53/ES (2014. gada 16. aprīlis) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/5/EK (OV L 153, 22.5.2014., 62. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj>).

⁷⁵ Komisijas Ieteikums (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

⁷⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Direktīva par patērētāju SAI) (OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).

- (399) Ja izcēlies strīds starp uzņēmumiem vienā un tajā pašā dalībvalstī kādā jomā, kas iekļauta šajā regulā, piemēram, attiecībā uz pienākumiem sakarā ar piekļuvi un starpsavienojumu vai uz galalietotāju sarakstu pārsūtīšanas līdzekļiem, cietušajai pusei, kura pārrunas vedusi godprātīgi, bet nav panākusi vienošanos, vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai strīdu izšķir valsts regulatīvā iestāde. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj pusēm piemērot attiecīgu risinājumu. Valsts regulatīvajai iestādei, iejaucoties strīda izšķiršanā starp sabiedrisko elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu, vai saistīto iekārtu nodrošinātājiem dalībvalstī, būtu jācenšas nodrošināt atbilstību pienākumiem, kas noteikti saskaņā ar šo regulu.
- (400) Papildus regresa prasījuma tiesībām, kas ir piešķirtas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, ir vajadzīga vienkārša procedūra, kas uzsākama pēc kādas strīdā iesaistītās personas pieprasījuma, lai atrisinātu pārrobežu strīdus starp uzņēmumiem, kuri nodrošina vai ir pilnvaroti nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus dažādās dalībvalstīs.
- (401) Nozīmīgs uzdevums, kas uzticēts *BEREC*, ir vajadzības gadījumā pieņemt atzinumus par pārrobežu strīdiem. Tādēļ valsts regulatīvajām iestādēm šādos gadījumos ikkatrs *BEREC* iesniegtais atzinums būtu pilnīgi jāatspoguļo savos pasākumos, ar kuriem tās kādam uzņēmumam uzliek kādu pienākumu vai citādi atrisina strīdu.
- (402) Tehnoloģiju un tirgus attīstība elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu, kā arī mākoņdatošanas un MI tīklu un pakalpojumu jomā veicina pastiprinātu mijiedarbību, sadarbību un komercīgumu slēgšanu starp plašu uzņēmumu loku, arī elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, SLPN, programmatūras un MI izstrādātājiem, kā arī tīkla aprīkojuma un ierīču ražotājiem. Ņemot vērā šīs norises, *BEREC* būtu jāpalīdz uzņēmumiem, izmantojot pamatnostādnes, kas cita starpā aptver paraugpraksi sadarbības veicināšanai starp tirgus dalībniekiem plašākā savienotības ekosistēmā saskaņā ar konkurences tiesību noteikumiem. Pamatnostādnēm vajadzētu būt vērstām uz nākotni, un tām būtu jārada iespēja nākotnē ieviest revolucionāras inovācijas un izstrādāt lietojumgadījumus, kas veicina Savienības mērķu sasniegšanu saskaņā ar Konkurētspējas kompasu. *BEREC* ar *ODN* atbalstu var cieši sadarboties ar nozares pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā *BEREC* var izveidot īpašu ieinteresēto personu sadarbības grupu, lai veicinātu strukturētu dialogu, paraugprakses un tehnisko zināšanu apmaiņu un atbalstītu pamatnostādņu konsekventu un efektīvu īstenošanu.
- (403) Sadarbības aspektiem saskaņā ar minētajām *BEREC* pamatnostādnēm būtu jāietver pakalpojumu līmeņa nolīgumi starp tīkla nodrošinātājiem, aspekti, kas saistīti ar taisnīgu, saprātīgu un samērīgu otras puses resursu izmantošanu, īpaši tādos gadījumos kā IP datplūsmas nodošana, izmantojot starpsavienojumu, vienādranga un tranzīta pakalpojumus, lai sniegtu informācijas sabiedrības pakalpojumus vai elektronisko sakaru pakalpojumus efektīvā, ekonomiski ilgtspējīgā un uzticamā veidā, it īpaši galalietotāja labā. Proti, nolīgumiem starp minētajiem aktoriem par datplūsmas nodošanu nevajadzētu radīt nesamērīgas vai ekonomiski neilgtspējīgas investīciju vajadzības tīkla nodrošinātājiem, un ieguvumi, ko rada datplūsmas pieaugums, būtu jāsadala tā, lai veicinātu pastāvīgas investīcijas, inovāciju un tīkla noturību. Attiecīgi pamatnostādnēm būtu jāaptver prakse, kas nodrošina labvēlīgu tehnisko sadarbību plašākā savienotības un digitālo pakalpojumu ekosistēmā.
- (404) *BEREC* pamatnostādnēs būtu jāparedz arī informācijas apmaiņa par paredzamajiem datplūsmas modeļiem, tai skaitā maksimumslodzes periodiem, un vispārīga datplūsmas prognozēšana, lai atbalstītu optimizētu tīkla plānošanu un pārslodzes

pārvaldību. Turklāt pamatnostādnēs būtu jāpievēršas energoefektīvas, ekonomiski ilgtspējīgas un uzticamas datplūsmas nodrošināšanas papildu aspektiem no gala–gala perspektīvas, tai skaitā datu kompresijas paņēmieni (piemēram, kodeku) saskaņotākas izmantošanas veicināšanai, lai samazinātu enerģijas patēriņu un uzlabotu tīkla izmantošanas efektivitāti. Tajā pašā laikā un ar mērķi stimulēt inovatīvu pakalpojumu sniegšanu *BEREC* pamatnostādnēs var sniegt arī norādījumus par kopinovācijas satvariem starp elektronisko sakaru tīkliem un citiem uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs. Turklāt pamatnostādnēs var nodrošināt labu praksi neitrālai mitinātāju un daudz mākoņu izvēršanai elektronisko sakaru tīklos, samazinot šķēršļus MI izstrādātāju un satura nodrošinātāju inovācijai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu 2023/2854, veicināt sadarbības standartus un citus attiecīgus pasākumus, lai stimulētu tādu inovatīvu produktu un pakalpojumu ieviešanu, kuriem nepieciešama sadarbība starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai starp šādiem nodrošinātājiem un citiem uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs. Šādi inovatīvi produkti un pakalpojumi cita starpā var ietvert perifērdatošanas pakalpojumu kopīgu izvēršanu, lai zema latentuma pakalpojumu sniegšanai vajadzīgos mākoņresursus tuvinātu mobilo sakaru abonentiem, uzņēmumu vai rūpniecisko lietu interneta platformu nodrošināšanu, kam nepieciešama sadarbība starp mākoņdatošanas un elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, vai elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un satura un lietojumprogrammu nodrošinātājiem, kas kopīgi izvieto kešatmiņas tīklos, lai optimizētu straumēšanu. Uz jautājumiem, kas risināti minētajās pamatnostādnēs, arī jautājumiem par starpsavienojumiem starp publiski pieejamiem elektronisko sakaru tīkliem un uzņēmumiem piederošiem tīkliem, kas nav publiski pieejami elektronisko sakaru tīkli, nebūtu jāattiecinā strīdu izšķiršanas mehānisms, kam būtu jāaprobežojas ar šajā regulā noteikto pienākumu izpildi un nebūtu jāattiecas uz sadarbībā balstītiem vai brīvprātīgiem pasākumiem.

- (405) Lai veicinātu efektīvu sadarbību starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un citiem uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, ir lietderīgi izveidot brīvprātīgu samierināšanas procedūru, kas veicinātu dialogu par tehniskiem un komerciāliem pasākumiem. Šāda procedūra nodrošinātu strukturētu un neitrālu forumu, ko atbalsta valsts regulatīvās iestādes sadarbībā ar *BEREC*, lai veicinātu izlīgumā balstītus risinājumus, samazinātu ilgstošu strīdu iespējamību un uzlabotu regulējuma konsekvenču. Lai nodrošinātu šīs brīvprātīgās samierināšanas procedūras konsekventu un saskaņotu piemērošanu visā Savienībā, visā procedūras laikā, arī samierināšanas sanāksmē un tās ziņojumā, būtu jānodrošina cieša sadarbība ar *BEREC*. Konkrētāk, *BEREC* būtu jāsniedz atzinums par atsevišķiem gadījumiem, ko puses ierosinājušas saistībā ar samierināšanas procedūram, kuras vada valsts regulatīvās iestādes. Turklāt pamatnostādnēs par sadarbību ekosistēmā būtu jāsniedz norādījumi valsts regulatīvajām iestādēm par attiecīgo komerciālo un tehnisko jautājumu novērtēšanu, kā arī par pušu efektīvas sadarbības iespējām. Veicinot sadarbību un savstarpēju sapratni, šī procedūra var veicināt efektīvāku, ekonomiski ilgtspējīgāku un uzticamāku IP datplūsmas nodrošināšanu, atbalstīt sadarbību un pakalpojumu kvalitāti un atvieglot uz sadarbību balstītu inovatīvu pakalpojumu ieviešanu, vienlaikus saglabājot līgumslēgšanas brīvību.
- (406) Dalībvalstīm varētu būt nepieciešams grozīt tiesības, nosacījumus, procedūras, nodevas un maksas attiecībā uz vispārējo atļauju un lietošanas tiesībām, ja tas ir objektīvi pamatots. Par šādiem ierosinātiem grozījumiem būtu pienācīgi un laicīgi jāinformē visas ieinteresētās personas, sniedzot tām pienācīgu iespēju izteikt viedokli. Būtu jāizvairās no liekām procedūrām, kad tiek izdarīti maznozīmīgi grozījumi spēkā

esošajās iekārtu uzstādīšanas tiesībās vai radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesībās, ja šādi grozījumi neietekmē trešo personu intereses. Maznozīmīgi tiesību un pienākumu grozījumi ir tādi grozījumi, kuri ir galvenokārt administratīvi, nemaina vispārējo atļauju būtiskās iezīmes un individuālās lietošanas tiesības un tādējādi nevar radīt konkurences priekšrocības salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem.

- (407) Ņemot vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt juridisko noteiktību, un lai sekmētu regulējuma paredzamību, lai nodrošinātu investīcijām drošu vidi, jo īpaši jauniem bezvadu platjoslas sakariem, uz jebkādu esošo radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas vai iekārtu uzstādīšanas tiesību ierobežošanu vai anulēšanu vajadzētu attiekties paredzamiem un pārredzamiem pamatojumiem un procedūrām. Tādēļ stingrākas prasības vai paziņošanas mehānismu varētu piemērot jo īpaši tad, kad lietošanas tiesības ir piešķirtas konkursa vai salīdzinošas atlases procedūrā, un saskaņotu radiofrekvenču spektra joslu gadījumā, kuras izmanto bezvadu platjoslas elektronisko sakaru pakalpojumiem ("bezvadu platjoslas pakalpojumi"). Pamatojumos, kuros atsaucas uz efektīvu un lietderīgu radiofrekvenču spektra lietošanu un tehnoloģiju attīstību, varētu paļauties uz tehniskiem īstenošanas pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK. Turklāt, izņemot gadījumus, kur ierosinātie grozījumi ir nebūtiski, ja vispārējās atļaujas un individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības ir jāierobežo, jāanulē vai jāgroza bez tiesību turētāja piekrišanas, to var izdarīt pēc konsultēšanās ar ieinteresētajām personām. Tā kā vispārējo atļauju vai tiesību ierobežošanai vai anulēšanai var būt ievērojama ietekme uz tiesību turētājiem, valsts kompetentajām iestādēm pirms šādu pasākumu pieņemšanas būtu īpaši rūpīgi iepriekš jāizvērtē iespējamais kaitējums, ko tie var izraisīt.
- (408) Kompetentajām iestādēm būtu jāpārtrauc un jāpanāk ar radiofrekvenču spektra vispārējo atļauju un lietošanas tiesībām saistītu noteikumu ievērošana, it īpaši, gādājot par radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu izmantošanu un pārklājuma un pakalpojuma kvalitātes pienākumu izpildi, piemērojot administratīvas sankcijas, tai skaitā finansiālas sankcijas un aizliegumus un lietošanas tiesību anulēšanu, par šo noteikumu un nosacījumu pārkāpumiem. Uzņēmumiem būtu jāiesniedz kompetentajām iestādēm pašas precīzākās un pilnīgākās ziņas, lai tās varētu pildīt savus pārraudzības uzdevumus.
- (409) Jebkurai pusei, uz kuru attiecas kompetentās iestādes lēmums, arī lēmums neizskatīt pieteikumus par iekārtu uzstādīšanas tiesību piešķiršanu, vajadzētu būt tiesībām iesniegt pārsūdzību struktūrai, kas ir neatkarīga no iesaistītajām pusēm un jebkādas ārējas iejaukšanās vai politiska spiediena. Tādai pārsūdzībai nebūtu jāskar kompetences sadalījums valsts tiesu sistēmā un juridisko vai fizisko personu tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Katrā gadījumā dalībvalstīm būtu jāgarantē šādu lēmumu efektīva pārskatīšana tiesā.
- (410) Lai tirgus dalībniekiem nodrošinātu juridisko noteiktību, pārsūdzības iestādēm savi pienākumi būtu jāpilda efektīvi. Konkrētāk, pārsūdzības procesi nedrīkstētu būt nepamatoti ilgi. Pagaidu pasākumi, kas aptur kompetentās iestādes lēmuma darbību, būtu jānosaka vienīgi steidzamos gadījumos, lai nepieļautu būtisku un nelabojamu kaitējumu personai, kura pieprasa minētos pasākumus, un tikai tad, ja tas vajadzīgs interešu līdzsvara nodrošināšanai.
- (411) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai pieņemt lēmumus par kaitīgu pārrobežu traucējumu

novēršanu starp dalībvalstīm; noteikt saskaņotu vai koordinētu pieeju, lai novērstu to, ka valsts regulatīvās iestādes nekonsekventi īsteno vispārējās regulatīvās pieejas attiecībā uz elektronisko sakaru tirgu regulēšanu, kā arī numerāciju, tai skaitā numuru diapazoniem, numuru un identifikatoru pārnēsamību, numuru un adresu translācijas sistēmām un piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot vienoto Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru “112”; noteikt standartu vai specifikāciju obligātu ieviešanu vai svītrot standartus vai specifikācijas no standartu saraksta obligātās daļas; pieņemt tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai pienācīgi pārvaldītu tīklu un pakalpojumu drošībai radītos riskus, kā arī apstākļus, formātu un procedūras, kas piemērojamas paziņošanai par drošības incidentiem; precizēt attiecīgo informāciju par tirgojamām individuālajām tiesībām, kas ir publiski pieejama standartizētā elektroniskā formātā, kad tiek izveidotas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, lai precizētu tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu fiziskos un tehniskos raksturlielumus; atļaut vai liegt valsts regulatīvajai iestādei uzlikt uzņēmumiem, kas atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, konkrētus pienākumus attiecībā uz piekļuvi vai starpsavienojumu; saskaņot konkrētus numurus vai numerācijas sērijas, lai risinātu neapmierinātu pārrobežu vai Eiropas mēroga pieprasījumu pēc numerācijas resursiem; kā arī precizēt patērētājiem sniedzamā līguma kopsavilkuma veidni. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁷⁷.

- (412) Dalībvalstu publicētajai informācijai būtu jānodrošina tas, ka tirgus dalībnieki un potenciālie tirgus jaunpienācēji saprot savas tiesības un pienākumus un zina, kur ir atrodama attiecīgā sīki izklāstīta informācija. Publikācija valsts oficiālajā vēstnesī palīdz ieinteresētajām personām citās dalībvalstīs atrast attiecīgo informāciju.
- (413) Lai noteiktu, vai Savienības tiesības ir pareizi piemērotas, Komisijai jāzina, kuri uzņēmumi ir atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un kādus pienākumus valsts regulatīvās iestādes uzlikušas tirgus dalībniekiem. Tāpēc dalībvalstīm šī informācija jāpublicē ne tikai valsts līmenī, bet arī jāiesniedz Komisijai. Ja dalībvalstīm informācija jānosūta Komisijai, tām būtu jāspēj to darīt elektroniski, vienojoties par attiecīgām autentifikācijas procedūrām.
- (414) Komisijai šīs regulas darbība būtu periodiski jāpārskata, it īpaši, lai noteiktu, vai ir vajadzīgi grozījumi, ņemot vērā mainīgos tehnoloģiskos vai tirgus apstākļus. Pārskatot šīs regulas darbību, Komisijai būtu jānovērtē, vai atbilstoši tirgus attīstībai un ņemot vērā gan konkurenci, gan patērētāju tiesību aizsardzību, joprojām ir vajadzīgi noteikumi par nozarei specifisku *ex ante* regulējumu, vai arī šie noteikumi būtu jāgroza vai jāatceļ.
- (415) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas [2026. gada DD MM] sniedza atzinumu.
- (416) Ir jāparedz pārejas periods, lai Komisija varētu izveidot Savienības satelītsakaru atļauju režīmu, kam būtu jāaizstāj valstu satelītsakaru atļauju režīms. Šajā periodā Komisijai būtu jādefinē nosacījumi, kas piemērojami satelītīklu un satelītsakaru pakalpojumu nodrošināšanai un spektra lietošanai, un jānosaka procedūra – arī termiņi un praktiskie aspekti –, saskaņā ar kuriem uzņēmumi iesniedz Savienības atļaujas

⁷⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

saņemšanas pieprasījumus. Turklāt būtu jāparedz pietiekami daudz laika, lai radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāji vai lietotāji saskaņā ar valsts tiesību aktiem varētu pieprasīt Savienības atļauju un lai Komisija varētu apstrādāt šādus pieprasījumus,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. I DAĻA. DARBĪBAS JOMA, MĒRĶI UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu paredz noteikumus par elektronisko sakaru tīklu, elektronisko sakaru pakalpojumu, saistīto iekārtu un saistīto pakalpojumu nodrošināšanu, radiofrekvenču spektra stratēģisko plānošanu un pārvaldību, kā arī konkrētiem ar galiekārtām saistītiem aspektiem.
2. Ar šo regulu izveido arī elektronisko sakaru nozares pārvaldības satvaru, ko veido valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde (*BEREC*), Radiofrekvenču spektra politikas struktūra (*RSPB*) un Digitālo tīklu birojs (*ODN*), nosakot *BEREC*, *RSPB* un *ODN*, kā arī valsts regulatīvo iestāžu un attiecīgā gadījumā citu kompetento iestāžu uzdevumus, un izveido procedūru kopumu attiecīgā tiesiskā regulējuma piemērošanai visā Savienībā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “elektronisko sakaru tīkls” ir pārraides sistēmas, kuru pamatā ir vai nav pastāvīga infrastruktūra vai centralizēta administrēšanas spēja, un attiecīgā gadījumā komutācijas vai maršrutēšanas iekārtas un citi resursi, tai skaitā neaktīvi tīkla elementi, kas ļauj pārvadīt signālus pa vadiem, ar radioviļņiem, optiskiem vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem, ieskaitot satelīttīklus, fiksēto un mobilo sakaru tīklus, elektrokabeļu sistēmas, ciktāl tās izmanto signālu pārraidīšanai, radio un televīzijas apraides tīklus un kabeļtelevīzijas tīklus neatkarīgi no pārraidītās informācijas veida;
- (2) “gigabitiskais tīkls” ir vai nu elektronisko sakaru tīkls, kas pilnībā sastāv no optiskās šķiedras elementiem līdz tīkla pieslēgumpunktam, vai arī elektronisko sakaru tīkls, kas spēj parastos maksimumstundas apstākļos nodrošināt līdzīgu tīkla veikspēju pieejamā lejuplīnijas un augšuplīnijas joslas platuma, noturības, ar kļūdām saistīto parametru, latentuma un tā mainības ziņā.
Šī definīcija aizstāj “ļoti augstas veikspējas tīkla” definīciju, kas sniegta Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 2. punktā;
- (3) “elektronisko sakaru pakalpojums” ir pakalpojums, ko parasti nodrošina elektronisko sakaru tīklos par atlīdzību un kas – izņemot pakalpojumus, ar kuriem nodrošina vai veic redakcionālu uzraudzību saturam, kas tiek pārraidīts, izmantojot elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, – aptver šādus pakalpojumu veidus:
 - (a) interneta piekļuves pakalpojumu;

- (b) starppersonu sakaru pakalpojumu;
 - (c) pakalpojumus, kas pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārvades, piemēram, pārraidīšanas pakalpojumus, ko izmanto mašīnas–mašīnas pakalpojumu sniegšanai un apraidei;
- (4) “apkalpojamās telpas” ir galalietotāju telpas, kurām operators ir ierīkojis savu piekļuves tīklu līdz apkalpošanas punktam (t. i., pirmajam koncentrācijas vai sadales punktam, kas paredzēts minēto telpu apkalpošanai), lai pēc pieprasījuma saņemšanas operators četru nedēļu laikā varētu nodrošināt piekļuves pakalpojumu ar saprātīgiem papildu ierīkošanas darbiem (t. i., veicot tikai standarta galīgo pieslēgumu un aktivizēšanu konkrētām telpām, nepaplašinot piekļuves tīklu ārpus apkalpošanas punkta);
 - (5) “sasniegtās telpas” ir galalietotāja telpas, kurās piekļuves tīkla infrastruktūra ir fiziski paplašināta no apkalpošanas punkta un pabeigta galalietotāja telpās;
 - (6) “uz vara kabeļiem balstīts pamatpakalpojums” ir elektronisko sakaru pakalpojums, ko sniedz, izmantojot mantoto vara kabeļu piekļuves infrastruktūru, ciktāl tā atbalsta kritiski svarīgas vai būtiskas funkcijas, piemēram, ārkārtas gadījuma saziņu, teleaprūpes sistēmas, trauksmes signālus un uzraudzības kontroles sistēmas, ko izmanto ūdensapgādes, enerģētikas un transporta nozarē;
 - (7) “interneta piekļuves pakalpojums” ir publiski pieejams pakalpojums, kas nodrošina piekļuvi internetam un tādējādi savienotību ar praktiski visiem interneta galapunktiem neatkarīgi no izmantotās tīkla tehnoloģijas un galiekārtas;
 - (8) “starppersonu sakaru pakalpojums” ir pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību un kas elektronisko sakaru tīklos nodrošina tiešu un interaktīvu informācijas apmaiņu starp ierobežotu personu loku, kur saziņas uzsācēji vai tās dalībnieki nosaka saziņas saņēmēju(-us), un kurā neietilpst pakalpojumi, kuros starppersonu un interaktīva saziņa ir tikai neliela papildfunkcija, kas ir neatņemami saistīta ar citu pakalpojumu;
 - (9) “numuratarīgs starppersonu sakaru pakalpojums” ir starppersonu sakaru pakalpojums, kas savieno ar publiski piešķirtiem numerācijas resursiem, proti, numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos, vai kas nodrošina sakarus ar numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos;
 - (10) “numurneatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums” ir starppersonu sakaru pakalpojums, kas nesavieno ar publiski piešķirtiem numerācijas resursiem, proti, numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos, vai kas nenodrošina sakarus ar numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos;
 - (11) “publisks elektronisko sakaru tīkls” ir elektronisko sakaru tīkls, ko pilnībā vai galvenokārt izmanto, lai nodrošinātu publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, kuri atbalsta informācijas pārsūtīšanu starp tīkla pieslēgumpunktiem;
 - (12) “tīkla pieslēgumpunkts” ir fiziskais punkts, kurā galalietotājam tiek nodrošināta piekļuve publiskam elektronisko sakaru tīklam, kas gadījumā, ja tīkli ietver komutēšanu vai maršrutēšanu, tiek noteikts, izmantojot īpašu tīkla adresi, kura var būt saistīta ar galalietotāja numuru vai vārdu;
 - (13) “saistītās iekārtas” ir saistītie pakalpojumi, fiziskā infrastruktūra un citas iekārtas vai elementi, kas saistīti ar elektronisko sakaru tīklu vai ar elektronisko sakaru pakalpojumu un kas pieļauj vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu ar minēto tīklu vai pakalpojumu, vai kam ir minētajām darbībām vajadzīgais potenciāls, un tās ietver

ēkas vai ievadus ēkās, ēku instalāciju, antenas, torņus un citas balsta konstrukcijas, kabeļu kanalizāciju, kabeļu aizsardzības caurules, mastus, kabeļakas un kabeļu sadales skapjus;

- (14) “saistītais pakalpojums” ir pakalpojums, kas saistīts ar elektronisko sakaru tīklu vai ar elektronisko sakaru pakalpojumu un kas pieļauj vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu, pašnodrošināšanu vai automatizēto nodrošināšanu ar minētā tīkla vai pakalpojuma palīdzību, vai kam ir minētajām darbībām vajadzīgais potenciāls; tie ietver numuru translācijas sistēmas vai līdzvērtīgas funkcionalitātes sistēmas, nosacītās piekļuves sistēmas un elektroniskus raidījumu aprakstus (*EPG*), kā arī citus pakalpojumus, piemēram, identifikācijas, atrašanās vietas noteikšanas un klātbūtnes noteikšanas pakalpojumus;
- (15) “nosacītās piekļuves sistēma” ir jebkādi tehniski pasākumi, autentifikācijas sistēma un/vai noteikumi, ar kuriem piekļuvei aizsargātiem radio vai televīzijas apraides pakalpojumiem nepārprotami izvirza nosacījumu abonēt vai saņemt citu iepriekšēju individuālu atļauju;
- (16) “lietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto vai pieprasa publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu;
- (17) “galalietotājs” ir lietotājs, kas nenodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus;
- (18) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona, kas izmanto vai pieprasa publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu nolūkos, kas nav saistīti ar tās veiktu tirdzniecību, uzņēmējdarbību, arodu vai profesiju;
- (19) “elektronisko sakaru tīklu nodrošināšana” ir šādu tīklu izveide, ekspluatācija, kontrole vai pieejamības nodrošināšana;
- (20) “lietojumprogrammas saskarne” jeb “*APP*” ir programmatūras saskarne starp lietotnēm, ko dara pieejamas raidorganizācijas vai pakalpojumu sniedzēji, un resursiem televīzijas uztvērējiem vai integrētajiem ciparu televīzijas vai ciparu radio uztvērējiem paredzētajās televizora papildierīcēs;
- (21) “radiofrekvenču spektra sadalīšana” ir radiofrekvenču spektra joslas atvēlēšana lietošanai vienam vai vairākiem radiosakaru pakalpojumu veidiem, vajadzības gadījumā ar īpašiem nosacījumiem;
- (22) “kaitīgi traucējumi” ir traucējumi, kas apdraud radionavigācijas pakalpojuma vai citu drošības pakalpojumu sniegšanu vai kas citādi nopietni pasliktina, traucē vai vairākkārt pārtrauc radiosakaru pakalpojumu, kuru sniedz saskaņā ar piemērojamajiem starptautiskiem, Savienības vai valsts tiesību aktiem;
- (23) “vispārējā atļauja” ir tiesiskais regulējums, kas saskaņā ar šo regulu nodrošina tiesības un nosaka pienākumus elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai iekšējā tirgū;
- (24) “tuvas darbības bezvadu piekļuves punkts” ir mazizmēra maza darbības attāluma mazjaudas bezvadu piekļuves iekārta, kas izmanto licencētu radiofrekvenču spektru vai no licencēšanas atbrīvotu radiofrekvenču spektru vai abu apvienojumu un ko var izmantot kā daļu no publiska elektronisko sakaru tīkla, kas var būt aprīkota ar vienu vai vairākām vizuāli neuzkrītošām antenām un kas sniedz lietotājiem bezvadu piekļuvi elektronisko sakaru tīkliem neatkarīgi no pamatā esošā tīkla topoloģijas – mobila vai fiksēta;

- (25) “lokālais radiotīkls” jeb “*RLAN*” ir mazas jaudas un maza darbības attāluma bezvadu piekļuves sistēma ar zemu traucējumu risku attiecībā uz citām šādām sistēmām, ko tuvumā izvērsuši citi lietotāji, neekskluzīvi lietojot saskaņotu radiofrekvenču spektru;
- (26) “saskaņots radiofrekvenču spektrs” ir radiofrekvenču spektrs, kuram ar īstenošanas pasākumiem saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu ir noteikti saskaņoti tehniski nosacījumi attiecībā uz tā pieejamību un lietderīgu izmantošanu;
- (27) “radiofrekvenču spektra koplietošana” ir divu vai vairāku tehnoloģiju vai lietotāju piekļuve vienādā vai hierarhiskā aizsardzības secībā vienām un tām pašām radiofrekvenču spektra joslām vai kanāliem, lai nodrošinātu to efektīvu izmantošanu, kuras pamatā var būt noteikta koplietošanas kārtība starp lietotājiem, kas atļauta, pamatojoties uz vispārējo atļauju, individuālām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām vai to kombināciju; tā ietver regulatīvas pieejas, piemēram, licencētu dalītu piekļuvi, kas visiem lietotājiem garantē paredzamus un uzticamus koplietošanas nosacījumus;
- (28) “piekļuve” ir ar konkrētiem nosacījumiem saistītas ekskluzīvas vai neekskluzīvas tiesības citam uzņēmumam piekļūt iekārtām vai pakalpojumiem, lai sniegtu elektronisko sakaru pakalpojumus, informācijas sabiedrības pakalpojumus vai apraides satura pakalpojumus; tā cita starpā ietver: piekļuvi elektronisko sakaru tīkliem un tīkla elementiem un saistītām iekārtām, tai skaitā iekārtu vadu vai bezvadu savienojumiem (tā jo īpaši ietver piekļuvi vietējai sakaru līnijai un iekārtām un pakalpojumiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pakalpojumus vietējā sakaru līnijā); piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, ietverot ēkas, kabeļu kanalizāciju un stabus; piekļuvi attiecīgajām programmatūras sistēmām, tai skaitā operacionālām atbalstsistēmām; piekļuvi informācijas sistēmām un datubāzēm pasūtījumu priekšpārbaudei, nodrošināšanai, īstenošanai, tehniskās apkopes un labošanas pieprasījumu apstrādei, kā arī rēķinu sagatavošanai; piekļuvi numuru translācijai vai sistēmām, kas piedāvā līdzvērtīgu funkcionalitāti; piekļuvi fiksēto un mobilo sakaru tīkliem, it īpaši viesabonēšanai; piekļuvi nosacītās piekļuves sistēmām ciparu televīzijas pakalpojumiem, kā arī piekļuvi virtuālā tīkla pakalpojumiem;
- (29) “starpsavienojums” ir īpašs piekļuves veids, ko īsteno starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, izmantojot elektronisko sakaru tīklu fizisku un loģisku savienojumu, ko izmanto viens uzņēmums vai dažādi uzņēmumi, lai viena uzņēmuma lietotāji varētu sazināties ar tā paša vai cita uzņēmuma lietotājiem vai piekļūt cita uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem, ja šādus pakalpojumus sniedz iesaistītās personas vai citas personas, kam ir piekļuve tīklam;
- (30) “operators” ir uzņēmums, kas nodrošina vai ir pilnvarots nodrošināt publisko elektronisko sakaru tīklu vai ar to saistītu iekārtu;
- (31) “vietējā sakaru līnija” ir fiziskais ceļš, ko izmanto elektronisko sakaru signāliem, savienojot tīkla pieslēgumpunktu ar galveno komutatoru vai līdzvērtīgu iekārtu fiksētā publisko elektronisko sakaru tīklā;
- (32) “izsaukums” ir savienojums, kas izveidots, izmantojot publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu, kas nodrošina divvirzienu balss sakarus;
- (33) “balss sakaru pakalpojums” ir publiski pieejams elektronisko sakaru pakalpojums tiešu vai netiešu vietēju vai vietēju un starptautisku izsaukumu veikšanai un saņemšanai, ar numuru vai numuriem valsts vai starptautiskā numerācijas plānā;

- (34) “ģeogrāfisks numurs” ir numurs valsts numerācijas plānā, ja tā ciparu kombinācijas daļa raksturo ģeogrāfisku iezīmi, ko izmanto, lai izsaukumus maršrutētu uz tīkla pieslēgumpunkta fizisku atrašanās vietu;
- (35) “neģeogrāfisks numurs” ir numurs valsts numerācijas plānā, kas nav ģeogrāfisks numurs, piemēram, mobilie, bezmaksas un paaugstināta tarifa numuri;
- (36) “vispusīgās sarunas pakalpojums” ir multimedijāls reāllaika sarunas pakalpojums, kas nodrošina video, reāllaika teksta un balss divvirzienu simetrisku reāllaika pārsūtīšanu starp lietotājiem divās vai vairākās atrašanās vietās;
- (37) “ārkārtas izsaukumu centrāle” jeb “ĀIC” ir dalībvalsts atzītas publiskas iestādes vai privātas organizācijas pārziņā esoša fiziska vieta, kas saņem ārkārtas gadījuma paziņojumu;
- (38) “vispiemērotākā ĀIC” ir atbildīgo iestāžu izveidota ĀIC, uz kuru tiek novirzīta ārkārtas gadījuma saziņa un kura ir kompetenta nodot kontekstuālu informāciju neatliekamās palīdzības dienestiem no attiecīgās intervences teritorijas;
- (39) “ārkārtas gadījuma saziņa” ir saziņa starp galalietotāju un ĀIC ar starppersonu sakaru pakalpojumiem nolūkā ārkārtas gadījumā pieprasīt un saņemt palīdzību no neatliekamās palīdzības dienestiem;
- (40) “efektīva ārkārtas gadījuma saziņa” ir ārkārtas gadījuma saziņa, kas nodrošina savlaicīgu saziņu starp galalietotāju un vispiemērotāko ĀIC un savlaicīgi dara pieejamu kontekstuālu informāciju, arī izsaucēja atrašanās vietas informāciju;
- (41) “kontekstuāla informācija” ir informācija, ko galalietotājs nodod, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, vai ko iegūst un automātiski pārraida no galalietotāja galiekārtas vai attiecīgā tīkla, lai varētu savlaicīgi noteikt neatliekamās palīdzības dienestu palīdzības resursus un lai neatliekamās palīdzības dienesti varētu ātri ierasties notikuma vietā;
- (42) “neatliekamās palīdzības dienests” ir dalībvalsts par tādu atzīts dienests, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem sniedz tūlītēju un ātru palīdzību situācijās, kurās jo īpaši ir tieši apdraudēta dzīvība vai veselība, indivīda vai sabiedrības veselība vai drošība, privātais vai valsts īpašums vai vide;
- (43) “izsaucēja atrašanās vietas informācija” publiskā mobilo sakaru tīklā ir apstrādāti dati, kas iegūti no tīkla infrastruktūras vai mobilā tālruņa un kas norāda galalietotāja mobilās galiekārtas ģeogrāfisko atrašanās vietu, un publiskā fiksēto sakaru tīklā – dati par tīkla pieslēgumpunkta fizisko adresi;
- (44) “galiekārta” ir termināliekārta, kā definēta Komisijas Direktīvas 2008/63/EK⁷⁸ 1. panta 1. punktā;
- (45) “satelītsakaru pakalpojumi” ir pakalpojumi, kuru sniegšanā pilnībā vai daļēji izmanto radiosakaru izveidošanu no satelītu zemes stacijām vai to papildu komponentiem uz zemes un gaisā uz izplatījuma staciju (“augšuplīnijas”) un/vai radiosakaru izveidošanu no izplatījuma stacijas uz satelītu zemes stacijām vai to papildu komponentiem uz zemes un gaisā (“lejuplīnijas”);
- (46) “satelīttīklu nodrošināšana” ir satelītu sistēmu, satelītu zemes staciju un attiecīgā gadījumā to uz zemes un gaisā esošo papildu komponentu izveide un ekspluatācija;

⁷⁸ Komisijas Direktīva 2008/63/EK (2008. gada 20. jūnijs) par konkurenci telekomunikāciju termināliekārtu tirgos (OV L 162, 21.6.2008., 20. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/63/oj>).

- (47) “satelītu zemes stacija” ir iekārta uz Zemes, kuru var izmantot tikai radiosakaru signālu pārraidei vai pārraidei un uztveršanai (“pārraide/uztveršana”), vai tikai uztveršanai (“tikai uztveršanai”) ar satelītu vai citu kosmisko sistēmu palīdzību. Tā ietver, bet neaprobežojas ar zemes stacijām, galiekārtām un zemes aprīkojumu, kas vajadzīgs, lai sazinātos ar satelītiem vai citām izplatījuma stacijām;
- (48) “papildu komponenti uz zemes un gaisā” ir uz zemes vai gaisā izvietotas satelītītklu stacijas, ko izmanto noteiktās vai mainīgās atrašanās vietās, lai uzlabotu satelītsakaru pakalpojumu pieejamību ģeogrāfiskajos apgabalos, kuri atrodas sistēmas satelīta(-u) darbības teritorijā un kuros nevar nodrošināt pietiekami kvalitatīvus sakarus ar vienu vai vairākām izplatījuma stacijām;
- (49) “personas dati” ir personas dati, kā definēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 1. punktā;
- (50) “piekrišana” ir piekrišana, kā definēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 11. punktā.

3. pants

Vispārīgie mērķi un principi

1. Saistībā ar šo regulu dalībvalstis, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, kā arī *BEREC*, *RSPB*, *ODN* un Komisija saskaņā ar savām attiecīgajām kompetencēm cenšas sasniegt šādus vispārīgus mērķus, kas nav uzskaitīti prioritārā secībā:
 - (a) stiprināt savienotības nozares un plašākas rūpniecības konkurētspēju, veicinot investīcijas progresīvā digitālajā infrastruktūrā, arī mākoņdatošanā un uz MI balstītos risinājumos, nodrošinot inovatīvus pakalpojumus, tai skaitā kvalitatīvus un uzticamus pakalpojumus, un veicinot sadarbību starp dalībniekiem plašākā digitālajā ekosistēmā;
 - (b) attīstīt elektronisko sakaru vienoto tirgu, atvieglojot tīkla darbību un pakalpojumu sniegšanu pārrobežu mērogā Savienībā, attīstīt Eiropas digitālos tīklus un nodrošināt inovatīvus elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, arī Eiropas mēroga satelītsakaru pakalpojumus;
 - (c) stiprināt elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu noturību un sagatavotību Savienības līmenī, veicinot sadarbību starp publiskajām iestādēm un elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniedzējiem nepieciešamo noturības spēju veidošanā un Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interešu nodrošināšanā;
 - (d) veicināt investīcijas savienotībā un gigabitisko tīklu – arī fiksēto, mobilo un bezvadu tīklu – plašā pieejamībā, piekļuvē tiem un to izmantošanā visu Savienības iedzīvotāju un uzņēmumu labā cenas, kvalitātes un izvēles ziņā;
 - (e) nodrošināt augstas kvalitātes, cenas ziņā pieejamus un publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus visiem galalietotājiem, nodrošinot efektīvu konkurenci visā Savienībā elektronisko sakaru tīklu un saistīto iekārtu jomā, tai skaitā efektīvu uz infrastruktūru balstītu konkurenci, kā arī elektronisko sakaru pakalpojumu un ar tiem saistīto pakalpojumu jomā;
 - (f) veicināt Savienības iedzīvotāju intereses un aizsargāt galalietotāju tiesības, tai skaitā vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret datplūsmu interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanā, lai visi galalietotāji arī

turpmāk gūtu labumu no plašas progresīvu, cenas ziņā pieejamu un kvalitatīvu pakalpojumu izvēles, kā arī garantēt augstu un vienotu aizsardzības līmeni, it īpaši neaizsargātiem patērētājiem, arī pieejamību cenas ziņā, izvēli un līdzvērtīgu piekļuvi;

- (g) sekmēt ilgtspēju, veicinot investīcijas energoefektīvos un mazoglekļa digitālajos tīklos un risinājumos, un stimulēt gala–gala datplūsmas efektivitāti;
- (h) atbalstīt mērķus citās Savienības politikas jomās, kuru pamatā ir radiofrekvenču spektrs, arī kosmosa politikā un kopējā drošības un aizsardzības politikā.

2. Īstenojot savu kompetenci vai veicot uzdevumus vispārīgo mērķu sasniegšanai, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, *BEREC*, *RSPB*, *ODN* un Komisija rīkojas neatkarīgi, objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un samērīgi. Konkrētāk, tās piemēro šādus principus:

- (a) veicina regulējuma paredzamību, lai savstarpējas sadarbības ceļā nodrošinātu konsekventas regulatīvās pieejas;
- (b) nodrošina, ka līdzīgos apstākļos pasākumi tiek piemēroti konsekventi un ka nepastāv diskriminācija attieksmē pret elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sniedzējiem;
- (c) pienācīgi ņem vērā iespējamo regulatīvo un administratīvo slogu, ko rada regulatīvie lēmumi, un cenšas to pēc iespējas ierobežot;
- (d) Savienības tiesību normas piemēro tehnoloģiski neitrāli, ciktāl tas atbilst šajā pantā izklāstīto vispārīgo mērķu sasniegšanai;
- (e) pienācīgi ņem vērā dažādos nosacījumus, kas ir saistīti ar infrastruktūru, konkurenci, galalietotāju un jo īpaši patērētāju apstākļiem dažādās dalībvalsts ģeogrāfiskajās zonās.

2. II DAĻA. NOTURĪBA

4. pants

Elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu loma noturības nodrošināšanā

Ņemot vērā elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu būtisko nozīmi Savienības sabiedrības un ekonomikas vispārējā noturībā, šīs regulas 5. panta 1. punktā minētie elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji, *BEREC*, *ODN*, valsts regulatīvās un kompetentās iestādes, kas izraudzītas, ievērojot Direktīvas (ES) 2022/2555 8. panta 1. punktu, valstu krīžu pārvarēšanas un civilās aizsardzības iestādes, tai skaitā kiberkrīžu pārvarēšanas iestādes, kas izraudzītas, ievērojot Direktīvas (ES) 2022/2555 9. panta 1. punktu, savas attiecīgās kompetences ietvaros sniedz ieguldījumu tādu dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas prognozēšanā, novēršanā un reaģēšanā uz tiem, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus, saskaņoti īstenojot ar sagatavotību saistītus pienākumus saskaņā ar šo regulu un saskaņā ar attiecīgajiem Savienības un valstu civilās aizsardzības, krīžu pārvarēšanas un reaģēšanas mehānismiem.

5. pants

Elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu pieejamība un spējas

1. Publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji, publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji un citi 9. panta 2. punktā minētie nodrošinātāji, valsts regulatīvās iestādes, valsts kompetentās iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2555⁷⁹ 8. panta 1. punktu, un citas kompetentās iestādes, arī attiecīgā gadījumā valstu krīžu pārvarēšanas un civilās aizsardzības iestādes, tai skaitā kiberkrīžu pārvarēšanas iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2555 9. panta 1. punktu, sadarbojas, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nepārtrauktu pieejamību, kā arī to nepieciešamās spējas paredzēt, novērst un reaģēt uz dabas vai cilvēka izraisītiem traucējumiem, krīzēm vai nepārvaramu varu, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus.

To darot, šā panta pirmajā daļā minētās iestādes un pakalpojumu sniedzēji maksimāli ņem vērā 6. pantā minēto *BEREC* Savienības sagatavotības plānu digitālajai infrastruktūrai.

2. Neskarot Direktīvu (ES) 2022/2555, šā panta 1. punktā minētie pakalpojumu sniedzēji un ĀIC, ņemot vērā šīs regulas 6. pantā minēto *BEREC* Savienības sagatavotības plānu digitālajai infrastruktūrai, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumā, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus, nodrošinātu kritiski svarīgu sakaru un ārkārtas gadījuma saziņas nepārtrauktu pieejamību, kā arī publisku brīdinājumu nepārtrauktu nosūtīšanu.
3. Ieviešot jaunas tehnoloģijas savos elektronisko sakaru tīklos vai pakalpojumos, publisko elektronisko sakaru tīklu un publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošinātāji un ĀIC veic visus vajadzīgos sagatavošanās pasākumus, tai skaitā risinājumu testēšanu un validēšanu, lai nodrošinātu ārkārtas gadījuma saziņu un sabiedrības brīdināšanas pakalpojumu pieejamību Savienībā.
4. Ja pāreja uz citām tīkla tehnoloģijām var izraisīt pakalpojumu pārtraukšanu pašreiz izmantotajās galalietotāju ierīcēs, publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji un publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji vismaz divus gadus iepriekš informē valsts kompetentās iestādes un galalietotājus, sniedzot ceļvedi, kurā atspoguļots pārejas process.

6. pants

Savienības sagatavotības plāns digitālajai infrastruktūrai

1. Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] *BEREC* pieņem ziņojumu “Savienības sagatavotības plāns digitālajai infrastruktūrai” (“plāns”), kura mērķis ir stiprināt elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu un citas digitālās infrastruktūras noturību un sagatavotību Savienības līmenī dabas vai cilvēku izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumā, kam var būt būtiska negatīva ietekme uz iedzīvotājiem vai iekšējā tirgus darbību.
2. Plānā ietver:
 - (a) visaptverošu novērtējumu par 5. panta 1. punktā minēto pakalpojumu sniedzēju elektronisko sakaru tīklu arhitektūru, jaudu, spējām un

⁷⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3445/oj>).

izmantošanu, kas sagatavots, pamatojoties uz informāciju, kura savākta, ievērojot šīs regulas 7. panta 2. punktu, un nosūtīta *ODN* saskaņā ar šīs regulas 7. panta 3. punktu;

(b) darbības ieteikumu kopumu par tīkla noturības pasākumiem, kura pamatā cita starpā ir a) apakšpunktā minētais novērtējums;

(c) krīzes pārvarēšanas praksi.

Pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā novērtējumā cita starpā sniedz pārskatu par tīkla topoloģiju Savienības līmenī, identificē maršrutu diversifikāciju, iespējamus trūkumus vai atteices punktus un jomas, kurās ir vajadzīgi ar noturību saistīti pasākumi, piemēram, stratēģiskas investīcijas, lai atbalstītu redundances nodrošināšanu, it īpaši Eiropas digitālajiem tīkliem. Novērtējumu veic saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valstu noteikumiem par klasificētas informācijas aizsardzību. Tajā ietverto informāciju sniedz apkopotā veidā, lai novērstu sensitīvu aktīvu precīzas atrašanās vietas atklāšanu.

Pirmās daļas b) apakšpunktā minētajos darbības ieteikumos iekļauj ieteikumus, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklu tehnisko spēju nodrošināt integrāciju ar dažāda veida zemes un ārpuszemes tīkliem, piemēram, satelīttīkliem, spējas nodrošināt būtisku sakaru tīklu un pakalpojumu nepārtrauktību situācijās, kad ir palielināts pieprasījums, notiek tīkla pārblīve vai dabas vai cilvēka izraisīti traucējumi, tai skaitā, bet ne tikai, pastāv sistēmas atvienojuma draudi, piemēram, tīšu kaitīgu traucējumu gadījumā, vai citus pasākumus, ko uzskata par būtiskiem, lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību un nepieciešamās tīkla spējas.

Pirmās daļas c) apakšpunktā minēto krīzes pārvarēšanas praksi adresē valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, un tās mērķis ir saskaņot procedūras, koordinācijas pasākumus un darbības protokolus, ko piemēro dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumā. Krīzes pārvarēšanas prakse atbilst attiecīgajiem Savienības un valstu civilās aizsardzības, krīzes pārvarēšanas un reaģēšanas mehānismiem un papildina tos.

7. pants

Sadarbība un datu vākšana plāna sagatavošanas atbalstam

1. Lai atbalstītu *BEREC*, *ODN* sagatavo plāna projektu ciešā sadarbībā ar Komisiju un, ja tas attiecas uz elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sagatavotību un noturību, ar sadarbības grupu, kas izveidota ar Direktīvas (ES) 2022/2555 14. pantu, un attiecīgā gadījumā apspriežoties ar *ENISA* un attiecīgajām Eiropas krīžu novēršanas un civilās aizsardzības koordinācijas iestādēm. Plānu regulāri pārskata un atjaunina, cita starpā pamatojoties uz informāciju, kas savākta saskaņā ar šā panta 2. punktu.
2. Lai atbalstītu plāna sagatavošanu, valsts regulatīvās iestādes reizi divos gados vāc informāciju par publisko elektronisko sakaru tīklu, publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu un attiecīgā gadījumā tīklu, ko pilnībā vai galvenokārt izmanto, lai sniegtu sabiedrībai pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus vai informācijas sabiedrības pakalpojumus, arhitektūru, jaudu, spējam un izmantošanu, ciktāl šāda informācija jau nav darīta pieejama šīm iestādēm vai citām valsts kompetentajām iestādēm, ievērojot Savienības vai valstu tiesību aktus.
3. Informācijas pieprasījumi saskaņā ar 2. punktu ir pamatoti, samērīgi un nepārsniedz to, kas ir absolūti nepieciešams ar noturību un sagatavotību saistīto uzdevumu veikšanai. Informāciju nosūta *ODN* reizi divos gados.

4. Līdz [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] *BEREC* ciešā sadarbībā ar Komisiju un *ENISA* publicē vienotu veidni, kas valsts regulatīvajām iestādēm jāizmanto 2. punktā minētās informācijas vākšanai.

8. pants

Sadarbība ar Komisiju, citām Savienības struktūrām vai ekspertu grupām

1. Ja dabas vai cilvēka izraisīts traucējums, krīze vai nepārvarama vara ietver plašapmēra kibernetikas incidentu Direktīvas (ES) 2022/2555 6. panta 7. punkta nozīmē vai sakrīt ar to, *BEREC* sniedz Eiropas Kiberkrīžu sadarbības organizāciju tīklam (*EU-CyCLONE*) un Komisijai attiecīgo informāciju, lai nodrošinātu kopīgu situācijas apzināšanos un saskaņotību reaģēšanā uz krīzi.
2. *ODN* pēc pieprasījuma sniedz Komisijai detalizētu informāciju par analīzi, kas izmantota plāna sagatavošanai saskaņā ar 6. pantu. Komisija šādu informāciju ņem vērā, izstrādājot un īstenojot finansēšanas instrumentus, arī stratēģiskās investīcijas Eiropas digitālajos tīklos, vai attiecīgā gadījumā pieņemot politiku vai pasākumus elektronisko sakaru tīklu noturības un sagatavotības uzlabošanai.
3. Šajā daļā noteiktie uzdevumi un darbības neietekmē *ENISA*, Datordrošības incidentu reaģēšanas vienības (*CSIRT*) tīkla, *EU-CyCLONE*, ar Direktīvu (ES) 2022/2555 izveidotās sadarbības grupas vai citu ekspertu grupu vai koordinācijas sistēmu uzdevumus saskaņā ar Savienības civilās aizsardzības tiesību aktiem.

3. III DAĻA. VIENOTĀ TIRGUS ATĻAUJA UN VIENOTĀ PASE

9. pants

Vispārējā atļauja

1. Uz elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sniegšanas brīvību attiecas šajā regulā izklāstītie nosacījumi un pienākumi. Dalībvalstis var ierobežot brīvību nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus tikai LESD 52. panta 1. punktā izklāstīto iemeslu dēļ, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem. Jebkuru šādu ierobežojumu pienācīgi pamato, un par to paziņo Komisijai.
2. Vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību piemēro tādu publisko elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem un tādu elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, kurus pilnībā vai galvenokārt izmanto, lai sniegtu sabiedrībai pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus vai informācijas sabiedrības pakalpojumus.
3. Vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību nepiemēro numurētiem starppersonu sakaru pakalpojumiem.
4. Saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību uz tiesībām nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus attiecinā tikai šādus nosacījumus:
 - (a) atbilstība, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju, prasībām par tīklu noturību un sagatavotību dabas vai cilvēka izraisītu traucējumu, krīžu vai nepārvaramas varas gadījumā saskaņā ar šo regulu un izmantošanas noteikumiem publisko iestāžu saziņai ar plašu sabiedrību, lai brīdinātu sabiedrību par tūlītēji draudošām briesmām un mazinātu liela mēroga katastrofu sekas;

- (b) atbilstība, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju, kritisko sakaru pakalpojumu izmantošanas noteikumiem lielu katastrofu vai valsts mēroga ārkārtas situāciju laikā, lai nodrošinātu saziņu starp neatliekamās palīdzības dienestiem un iestādēm;
- (c) atbilstība, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju, 187. pantā minētajiem standartiem vai specifikācijām;
- (d) atbilstība, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju, kibernetikas noteikumiem, tai skaitā IKT piegādes ķēdes drošības prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Kibernetikas aktu, ar kuru paredzēts aizstāt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/881⁸⁰;
- (e) tiesībsardzības un tiesu iestāžu piekļuves nodrošināšana datiem, tai skaitā likumīgai pārtveršanai un datu saglabāšanai saskaņā ar piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem dalībvalstīs, kurās tiek sniegts pakalpojums, ievērojot Savienības tiesību aktus, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju;
- (f) publisko elektronisko sakaru tīklu integritātes uzturēšana, ietverot nosacījumus, kas novērš elektromagnētiskos traucējumus starp elektronisko sakaru tīkliem vai pakalpojumiem saskaņā ar Direktīvu 2014/30/ES⁸¹, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju;
- (g) atbilstība, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju, prasībām vai pasākumiem attiecībā uz starpsavienojumiem saskaņā ar 66. pantu;
- (h) attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem – atbilstība, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju, attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem par ierobežotu resursu izmantošanu, uz kuriem neattiecas individuālu izmantošanas tiesību piešķiršana;
- (i) pakalpojumu sadarbības saskaņā ar šo regulu, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu sniedzēju;
- (j) attiecīgā gadījumā – administratīvās nodevas saskaņā ar 12. pantu.

Radiofrekvenču spektra lietošanas papildu nosacījumus piemēro saskaņā ar 20. un 21. pantu, kā piemērojams pakalpojumu sniedzējam.

Papildu nosacījumus to numerācijas resursu izmantošanai, kas piešķirti no valsts numerācijas plāniem un attiecīgā gadījumā no Savienības numerācijas plāna, piemēro saskaņā ar 46. un 50. pantu, kā piemērojams pakalpojumu sniedzējam.

⁸⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/881 (2019. gada 17. aprīlis) par *ENISA* (Eiropas Savienības Kibernetikas aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kibernetikas sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetikas akts) (OV L 151, 7.6.2019., 15. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj>).

⁸¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/30/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz elektromagnētisko savietojamību (OV L 153, 22.5.2014., 62.–106. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/oj>), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) (OV L 30, 11.9.2018., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/2018-09-11>) un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2380 (2022. gada 23. novembris), ar ko groza Direktīvu 2014/30/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū (OV L 315, 7.12.2022, 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2380/oj>).

Vienotās pases procedūra

1. Saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību, ja pakalpojumu sniedzējs plāno nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus vienā vai vairākās dalībvalstīs, tas iesniedz paziņojumu valsts regulatīvajai iestādei vienā no šīm dalībvalstīm saskaņā ar vienotās pases procedūru.
2. Pirms to tiesību izmantošanas, kas izriet no vispārējās atļaujas, pakalpojumu sniedzējiem nav jāsaņem lēmums vai cits administratīvs akts no tās paziņošanas dalībvalsts regulatīvās iestādes, kurā pakalpojumu sniedzējs plāno darboties.
3. Šā panta 1. punktā minēto paziņojumu sniedz, izmantojot paziņojuma veidni saskaņā ar *BEREC* pamatnostādnēm, kas izdotas, ievērojot 125. pantu, ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā. *BEREC* vajadzības gadījumā atjaunina attiecīgās pamatnostādnes.
4. Informētā regulatīvā iestāde saņemto paziņojumu bez liekas kavēšanās nosūta *ODN*. Ja paziņojums attiecas uz tīklu un pakalpojumu nodrošināšanas sākšanu vairākās dalībvalstīs, *ODN* to informācijas nolūkā bez liekas kavēšanās nosūta to pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās pakalpojumu sniedzējs plāno darboties.
5. Ja paziņojums attiecas uz pakalpojumu sniedzēja, kas jau darbojas vienā vai vairākās dalībvalstīs, nodomu paplašināt savu darbību, aptverot vēl citas dalībvalstis, *ODN* informatīvos nolūkos nosūta šādu paziņojumu visu attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm, arī to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās pakalpojumu sniedzējs jau nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus.
6. Saskaņā ar vienotās pases procedūru informētā iestāde vienas nedēļas laikā pēc 1. punktā minētā paziņojuma iesniegšanas apstiprina pakalpojumu sniedzējam atļauju nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus. Apstiprinājumā iekļauj informāciju par visiem vispārējās atļaujas nosacījumiem, kas piemērojami dalībvalstī vai dalībvalstīs, kurās paredzēts nodrošināt tīklus vai pakalpojumus, kā arī par saistītajiem pienākumiem un tiesībām, kas izriet no atļaujas. Ja paziņojums attiecas uz pakalpojumu sniedzēja, kas jau darbojas vienā vai vairākās dalībvalstīs, nodomu paplašināt savu darbību, aptverot papildu dalībvalstis, apstiprinājumā iekļauj informāciju par vispārējās atļaujas nosacījumiem, kas piemērojami attiecīgajās papildu dalībvalstīs.
7. Kad paziņojums ir apstiprināts, pakalpojumu sniedzējs var izmantot tiesības, kas izriet no vispārējās atļaujas, un sākt darbību, vajadzības gadījumā ievērojot noteikumus par lietošanas tiesībām saskaņā ar šo regulu.
8. *ODN* uztur publiski pieejamu Savienības datubāzi par valsts regulatīvajām iestādēm iesniegtajiem paziņojumiem. Informētās iestādes atjaunina informāciju par visiem saņemtajiem paziņojumiem datubāzē vismaz reizi divos mēnešos.
9. Attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, par kuriem paziņots pirms [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], jauns paziņojums nav vajadzīgs. Pakalpojumu sniedzēji var paziņot informētajai valsts regulatīvajai iestādei, lai saņemtu jaunu vispārējo atļauju esošajiem tīkliem vai pakalpojumiem saskaņā ar vienotās pases procedūru. Ierīkojot jaunus elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, pakalpojumu sniedzējiem attiecībā uz šiem jaunajiem tīkliem vai pakalpojumiem piemēro vienotās pases procedūru.

11. pants

Pamatnostādnes un savstarpēja palīdzība

1. Līdz [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] BEREK ciešā sadarbībā ar Komisiju un citām kompetentajām iestādēm, arī kontaktpunktiem, kas izraudzīti saskaņā ar šā panta 2. punktu, publicē pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka visi 9. panta 4. punktā uzskaitītie nosacījumi tiek piemēroti saskaņoti, nediskriminējoši un samērīgi un ka tie ir pieejami pakalpojumu sniedzējiem ODN tīmekļa vietnē.
2. Katra dalībvalsts izraugās valsts vienoto kontaktpunktu, kura uzdevums ir sazināties ar ODN un uzturēt atjauninātu informāciju par valsts tiesību aktiem un procedūrām, kas piemērojamas elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošināšanai, it īpaši saistībā ar vispārējās atļaujas nosacījumiem, arī nosacījumiem attiecībā uz kiberdrošību, piekļuvi datiem un datu aizsardzību, un šajā regulā noteiktajiem pienākumiem.
3. Procedūras, kas attiecas uz paziņošanu, darbību sākšanas apstiprināšanu un savstarpēju palīdzību izpildes panākšanā, kā arī kārtību informācijas apmaiņai starp valsts kompetentajām iestādēm un ODN saskaņā ar Regulu (ES) 2024/903, Komisija var sīkāk precizēt ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.
4. Neskarot dalībvalstu izpildes pilnvaras attiecībā uz to jurisdikcijā piemērojamiem tiesību aktiem, saskaņā ar vienotās pases režīmu paziņošanas dalībvalsts valsts regulatīvā iestāde ir pilnvarota piemērot sankcijas par atļaujas nosacījumu pārkāpšanu. Nopietna pārkāpuma gadījumā iespējamie pasākumi, vajadzības gadījumā pēc apspriešanās ar skarto dalībvalstu valsts regulatīvajām iestādēm, ietver tiesību anulēšanu darboties dalībvalstī vai dalībvalstīs, uz kurām attiecas vienotā pase.
5. Ja tās dalībvalsts valsts regulatīvā iestāde, kurā tiek nodrošināti elektronisko sakaru tīkli vai sniegti elektronisko sakaru pakalpojumi, secina, ka atļaujas nosacījumu pārkāpums var nopietni negatīvi ietekmēt tās teritoriju, pamatojoties uz valsts drošības vai sabiedrības interesēm, tai ir tiesības piemērot sankcijas savā jurisdikcijā un attiecīgā gadījumā pēc apspriešanās ar attiecīgajām paziņošanas dalībvalsts iestādēm.

12. pants

Administratīvās nodevas

1. Ja dalībvalstis uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus saskaņā ar vispārējo atļauju vai kuriem ir piešķirtas lietošanas tiesības, uzliek administratīvās nodevas, šīs nodevas:
 - (a) kopsummā sedz tikai administratīvās izmaksas, kas radušās, pārvaldot, kontrolējot un īstenojot vispārējās atļaujas sistēmu un lietošanas tiesības, un īpašos pienākumus, kuri minēti 67. pantā, 68. panta 1. punktā, 69. pantā un 77. pantā, un kas var iekļaut izmaksas saistībā ar starptautisku sadarbību, saskaņošanu un standartizēšanu, tirgus analīzi, izpildes pārraudzību un citādu tirgus kontroli, kā arī attiecīgā gadījumā darbu, kas saistīts ar administratīvo lēmumu, piemēram, lēmumu par piekļuvi un starpsavienojumu, sagatavošanu un ieviešanu;
 - (b) tiek uzliktas atsevišķiem uzņēmumiem objektīvā, pārredzamā un samērīgā veidā.

2. Uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir mazāks par noteiktu robežvērtību vai kuru darbība nesasniedz minimālo tirgus daļu, vai kuriem ir ļoti ierobežota teritoriālā darbības joma, administratīvās nodevas nepiemēro.
3. Ja tiek piemērotas administratīvās nodevas, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes publicē gada pārskatu par savām administratīvajām izmaksām un iekasēto nodevu kopējo summu. Ja ir atšķirības starp nodevu kopsummu un administratīvajām izmaksām, izdara attiecīgas korekcijas.

4. IV DAĻA. RESURSI (RADIOFREKVENČU SPEKTRS UN NUMERĀCIJA)

4.1. I SADAĻA. RADIOFREKVENČU SPEKTRS

4.1.1. I NODAĻA. Principi un mērķi

1. IEDAĻA. STARPTAUTISKIE NOTEIKUMI PAR RADIOFREKVENČU SPEKTRA LIETOŠANU UN PĀRVALDĪBU

13. pants

Radiofrekvenču spektra stratēģiskā plānošana un pārvaldība

1. Dalībvalstis un Komisija radiofrekvenču spektru iekšējā tirgū pārvalda koordinēti, ņemot vērā šī spektra kā kopēja Eiropas resursa vērtību, saskaņā ar dalītu kompetenci, nolūkā veicināt ekonomikas izaugsmi un aizsargāt Savienības vērtības un drošību, tiecoties sasniegt 3. pantā noteiktos mērķus, it īpaši elektronisko sakaru vienoto tirgu, kā arī tiecoties panākt drošību un digitālo suverenitāti.
2. Komisija ar *RSPB* palīdzību un valsts kompetentās iestādes sadarbojas radiofrekvenču spektra stratēģiskajā plānošanā un radiofrekvenču spektra politikas pieeju koordinēšanā.
3. Valsts kompetentās iestādes efektīvi un lietderīgi pārvalda radiofrekvenču spektru saskaņā ar šo regulu un Starptautiskās Telesakaru savienības (“*ITU*”) Radionoteikumiem un citiem nolīgumiem, kas pieņemti *ITU* ietvaros un piemērojami radiofrekvenču spektram. Tās dara visu iespējamo, lai novērstu jebkuru potenciālu vai faktisku pārrobežu vai valsts kaitīgu traucējumu avotu, un veic ar radiofrekvenču spektru saistītus pasākumus, lai līdz minimumam samazinātu drošības riskus elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošināšanā.
4. Ja ar šo regulu Komisija ir pilnvarota pārvaldīt radiofrekvenču spektru, uz to attiecas tie paši principi un tie paši pienākumi, kas attiecas uz kompetentajām iestādēm, ja vien šajā regulā vai citos Savienības tiesību aktos nav noteikts citādi.

14. pants

Kaitīgi traucējumi

1. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētājiem ir tiesības izmantot savas frekvences bez kaitīgiem traucējumiem, ievērojot valsts frekvenču sadalījuma plānus un starptautiskos nolīgumus.
2. Valsts kompetentās iestādes sadarbojas savā starpā un attiecīgā gadījumā ar *RSPB* starpniecību radiofrekvenču spektra lietošanas pārrobežu koordinācijā. Tās dara visu iespējamo, lai atrisinātu visas problēmas vai strīdus saistībā ar pārrobežu koordināciju vai kaitīgiem pārrobežu traucējumiem, kas liedz izmantot radiofrekvenču spektru Savienības teritorijā.

3. Neatrisinātas pārrobežu koordinācijas vai kaitīgu pārrobežu traucējumu gadījumā starp dalībvalstīm jebkura valsts kompetentā iestāde vai jebkurš radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētājs var pieprasīt *RSPB* izmantot tās vidutāja lomu, lai atrisinātu šo jautājumu. *RSPB* var sniegt atzinumu, ierosinot koordinētu risinājumu. Pēc kompetentās iestādes pieprasījuma *RSPB* sniedz šādu atzinumu.
4. Ja pārrobežu jautājums starp dalībvalstīm nav atrisināts 12 mēnešu laikā pēc 3. punktā minētā pieprasījuma, Komisija pēc jebkuras skartās dalībvalsts kompetentās iestādes vai radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāja pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas ar īstenošanas aktu pieņem lēmumu par pārrobežu jautājuma atrisinājumu, ņemot vērā jebkuru *RSPB* atzinumu saskaņā ar 3. punktu.
5. Ja pārrobežu jautājumā ir iesaistīta kāda trešā valsts, tai skaitā kandidātvalsts un valsts, kas pievienojas, Komisija un valsts kompetentās iestādes *RSPG* ietvaros pēc jebkuras skartās dalībvalsts valsts kompetentās iestādes pieprasījuma sadarbojas, lai sniegtu juridisku, politisku un tehnisku atbalstu šāda jautājuma risināšanai un lai attiecīgās dalībvalstis varētu ievērot savus pienākumus un izmantot savas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
6. Ja pārrobežu jautājums, kurā iesaistīta trešā valsts, nav atrisināts 12 mēnešu laikā pēc 5. punktā minētā pieprasījuma, Komisija pēc skartās dalībvalsts valsts kompetentās iestādes pieprasījuma un pēc apspriešanās ar *RSPB* var ar īstenošanas aktu pieņemt lēmumu, ar kuru nosaka palīdzību vai ieguldījumu, kas dalībvalstīm ar Komisijas atbalstu jāsniedz, lai atrisinātu šādu jautājumu, neatkarīgi no tā, vai tās ir skāruši kaitīgie traucējumi.
7. Ja pārrobežu jautājumu ar trešo valsti nevar atrisināt ar šā panta 6. punktā minēto palīdzību vai ieguldījumu, Padome var apsvērt iespēju pieņemt ierobežojošus pasākumus saskaņā ar LES 29. pantu atbilstīgi kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķiem.
8. Šā panta 4. un 6. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru ar 199. panta 2. punktā minētās komitejas ("Radiofrekvenču spektra komiteja") palīdzību.

2. IEDAĻA. PRINCIPI

15. pants

Radiofrekvenču spektra koplietošanas princips

1. Neskarot otrajā daļā paredzēto izņēmumu, radiofrekvenču spektru saskaņā ar vispārējo atļauju un individuālajām lietošanas tiesībām koplieto viena un tā paša pakalpojuma (koplietošana viena pakalpojuma ietvaros) vai dažādu pakalpojumu (koplietošana starp pakalpojumiem) sniedzēji, ievērojot konkurences tiesības.

Valsts kompetentās iestādes var ierobežot radiofrekvenču spektra koplietošanu, ja tas ir nepieciešams, pamatojoties uz iemesliem, kas saistīti ar:

- (a) konkurences un nediskriminējošas piekļuves tirgum nodrošināšanu;
- (b) tehnisko vai ekonomisko īstenojamību;
- (c) situāciju, kur ekskluzīvas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības ir nepieciešamas, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, valsts drošību, aizsardzību vai pamatpakalpojumu aizsardzību;
- (d) kaitīgu traucējumu novēršanu;

- (e) pārrobežu koordināciju.
2. Valsts kompetentās iestādes nodrošina, ka piešķirtais radiofrekvenču spektrs tiek izmantots efektīvi. Šajā nolūkā tās var pieprasīt radiofrekvenču spektra tiesību, arī aizsardzības un drošības vajadzībām piešķirto tiesību, turētājam koplietot jebkuru radiofrekvenču spektra daļu, kas netiek lietota konkrētā ģeogrāfiskajā apgabalā vai laikposmā, ar nosacījumu, ka radiofrekvenču spektra koplietošana netraucē, nepasliktina vai citādi neierobežo sākotnējā turētāja radiofrekvenču spektra lietošanu un ka koplietošana atbilst konkurences tiesībām.

16. pants

Tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes principi

1. Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai var izmantot jebkura veida tehnoloģijas radiofrekvenču spektrā, kas valsts frekvenču sadalījuma plānā noteikts kā pieejams elektronisko sakaru pakalpojumiem.

Valsts kompetentās iestādes var ierobežot minētās tiesības tikai tad, ja tas ir nepieciešami un samērīgi, lai:

- (a) neradītu kaitīgus traucējumus;
 - (b) pasargātu sabiedrības veselību no elektromagnētisko lauku iedarbības, ņemot vērā Ieteikumu 1999/519/EK;
 - (c) nodrošinātu pakalpojuma tehnisko kvalitāti;
 - (d) nodrošinātu radiofrekvenču spektra maksimālu koplietošanu;
 - (e) nodrošinātu radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu;
 - (f) nodrošinātu 2. punktā minēto mērķu sasniegšanu.
3. Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem jebkura veida elektronisko sakaru pakalpojums var sniegt radiofrekvenču spektrā, kas valsts frekvenču sadalījuma plānā deklarēts kā pieejams elektronisko sakaru pakalpojumiem.

Valsts kompetentās iestādes var ierobežot šīs tiesības tikai, lai izpildītu prasību saskaņā ar *ITU* Radionoteikumiem, pamatojoties uz samērīgiem un nediskriminējošiem kritērijiem. Valsts kompetentajai iestādei ir tiesības pieprasīt, lai konkrēts pakalpojums tiktu sniegts konkrētā joslā, tikai tad, ja tas ir pamatots ar:

- (a) cilvēku dzīvības aizsardzības apsvērumiem;
- (b) sociālās, reģionālās vai teritoriālās kohēzijas veicināšanu;
- (c) radiofrekvenču spektra nelietderīgas izmantošanas novēršanu;
- (d) kultūru un valodu daudzveidības un mediju plurālisma veicināšanu, piemēram, radio un televīzijas apraides pakalpojumu nodrošināšanu;
- (e) nepieciešamību aizsargāt sabiedrības drošību, valsts drošību, aizsardzību vai nodrošināt pamatpakalpojumu aizsardzību.

Valsts kompetentās iestādes var aizliegt sniegt jebkādus citus pakalpojumus konkrētā joslā tikai tad, ja to pamato vajadzība aizsargāt cilvēku dzīvību.

1. IEDAĻA. RADIOFREKVENČU SPEKTRA STRATĒGIJA UN SADALĪŠANAS CEĻVEŽI

17. pants

Savienības radiofrekvenču spektra stratēģija un ceļveži

1. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un *RSPB* Komisija izstrādā uz nākotni vērstu Savienības radiofrekvenču spektra stratēģiju un vajadzības gadījumā to atjaunina pēc katras Pasaules radiosakaru konferences.
2. Savienības radiofrekvenču spektra stratēģija nosaka radiofrekvenču spektra ilgtermiņa plānošanu, inovāciju un radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu visā Savienībā. Tajā apzina radiofrekvenču spektra vajadzības un nodrošina tā pieejamību un attiecīgā gadījumā aizsargā radiofrekvenču spektru, kas nepieciešams, lai sasniegtu dažādu Savienības politikas jomu mērķus, kuri saistīti ar radiofrekvenču spektra lietošanu, tai skaitā aizsardzību un drošību, kritiskajiem sakariem un citiem mērķiem, arī apzināšanas vajadzībām. Radiofrekvenču spektra pieejamību sabiedrības drošības, valsts drošības, aizsardzības vai pamatpakalpojumu aizsardzības nodrošināšanai saskaņā ar pienācīgi saskaņotiem nosacījumiem ņem vērā Savienības radiofrekvenču spektra stratēģijā un pienācīgi atspoguļo valsts frekvenču sadalījuma plānos.
3. Pamatojoties uz Savienības radiofrekvenču spektra stratēģiju, Komisija attiecīgā gadījumā ar īstenošanas aktiem var pieņemt Savienības radiofrekvenču spektra ceļvežus.

Katrā Savienības radiofrekvenču spektra ceļvedī nosaka radiofrekvenču spektra vajadzības, kas saistītas ar konkrētu radiofrekvenču spektra tehnoloģiju vai pakalpojumu, un nosaka radiofrekvenču spektra lietošanas tehniskās saskaņošanas termiņus saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK un attiecīgā gadījumā termiņus minētā radiofrekvenču spektra lietošanas atļaušanai saskaņā ar šo regulu, kas var atšķirties no 18. panta 1. punktā noteiktā termiņa. Tas neskar iespēju atkāpties no 18. panta 1. punktā noteiktā termiņa saskaņā ar 18. panta 2. un 3. punktu.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru ar 199. panta 2. punktā minētās komitejas palīdzību. *RSPB* uzrauga tehniskās, ekonomiskās un sociālās norises, kas saistītas ar radiofrekvenču spektra lietošanu, un vajadzības gadījumā iesaka atjaunināt jebkuru Savienības radiofrekvenču spektra ceļvedi.

4. Deviņu mēnešu laikā pēc Savienības radiofrekvenču spektra ceļvežu pieņemšanas valsts kompetentās iestādes iesniedz Komisijai un *RSPB* savus valsts radiofrekvenču spektra ceļvežus, attiecīgā gadījumā norādot valsts pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu Savienības radiofrekvenču spektra ceļvežus, un to termiņus. Valsts kompetentās iestādes publicē un regulāri atjaunina valstu radiofrekvenču spektra ceļvežus.
5. Valsts kompetentās iestādes regulāri ziņo Komisijai un *RSPB* par savu valsts radiofrekvenču spektra ceļvežu īstenošanu. Komisija un valsts kompetentās iestādes *RSPB* ietvaros sadarbojas, lai apzinātu un novērstu visus trūkumus jomās, kurās Komisija vai *RSPB* progresu virzībā uz vienu vai vairākiem Savienības radiofrekvenču spektra ceļveža mērķiem uzskata par nepietiekamu.

18. pants

Piešķiršanas laika koordinēšana

1. Ja radiofrekvenču spektra lietošana bezvadu platjoslas elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem ir saskaņota saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK, valsts kompetentās iestādes to atļauj 24 mēnešu laikā pēc minētā pasākuma pieņemšanas vai iespējami drīz pēc tam, kad atcelts lēmums atļaut alternatīvu lietošanu izņēmuma kārtā, ievērojot šā panta 5. punktu.
2. Šā panta 1. punktā noteikto termiņu var pagarināt konkrētai joslai, ciktāl tas nepieciešams saistībā ar kādu no tālāk minētajiem apstākļiem:
 - (a) minētās joslas izmantošanas ierobežošana, pamatojoties uz 16. panta 2. punkta otrās daļas a) vai d) apakšpunktā paredzēto vispārējo interešu mērķi;
 - (b) ar trešām valstīm neatrisināti pārrobežu koordinācijas jautājumi, kas izraisa kaitīgus traucējumus, ar noteikumu, ka skartā dalībvalsts attiecīgā gadījumā ir lūgusi Savienības atbalstu saskaņā ar 14. panta 5. punktu;
 - (c) nepieciešamība aizsargāt valsts drošību un aizsardzību;
 - (d) nepārvarama vara.

Attiecīgā valsts kompetentā iestāde pārskata pirmajā daļā minēto pagarinājumu vismaz reizi divos gados un pēc potenciālā radiofrekvenču spektra lietotāja vai Komisijas pieprasījuma.

3. Šā panta 1. punktā noteikto termiņu var pagarināt konkrētai joslai, ciktāl tas ir nepieciešams, un līdz 24 mēnešiem šādos gadījumos:
 - (a) neatrisināti pārrobežu koordinācijas jautājumi, kas izraisa kaitīgus traucējumus starp dalībvalstīm, ar noteikumu, ka skartā dalībvalsts laikus īsteno visus vajadzīgos pasākumus saskaņā ar 14. panta 3. un 4. punktu;
 - (b) nepieciešamība nodrošināt šīs joslas esošo lietotāju tehnisko migrāciju, kā arī šādas nodrošināšanas sarežģītība.
4. Pagarināšanas gadījumā saskaņā ar 2. vai 3. punktu attiecīgā valsts kompetentā iestāde laikus informē pārējās valsts kompetentās iestādes un Komisiju, norādot iemeslus.
5. Neatkarīgi no 1. punkta valsts kompetentās iestādes var atļaut visas saskaņotās radiofrekvenču spektra joslas vai tās daļas alternatīvu izmantošanu, ja:
 - (a) saskaņā ar 184. pantu rīkotā sabiedriskā apspriešana un uz nākotni vērsts tirgus pieprasījuma novērtējums saskaņā ar 32. pantu liecina, ka tuvākajā nākotnē nav izteikta pieprasījuma pēc radiofrekvenču spektra joslas saskaņotas izmantošanas;
 - (b) šāda alternatīva izmantošana neliedz un nekavē šādas joslas pieejamību vai izmantošanu citās dalībvalstīs.

Valsts kompetentā iestāde ar *ODN* starpniecību informē Komisiju un pārējās valsts kompetentās iestādes par savu lēmumu un tā iemesliem un regulāri to pārskata.

6. Komisija ar īstenošanas aktu var noteikt kopīgus datumus konkrēta saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas atļaušanai saskaņā ar 1. punktu un atkāpjoties no 1., 2. un 3. punkta.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

2. IEDAĻA. SADALĪŠANAS/SASKAŅOŠANAS PIEPRASĪJUMS

19. pants

Radiofrekvenču spektra saskaņošanas pieprasījums

1. Jebkura ieinteresētā persona var iesniegt Komisijai pamatotu pieprasījumu izskatīt iespēju saskaņot konkrētas frekvenču joslas pieejamības un/vai efektīvas izmantošanas nosacījumus saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu.
2. Pēc šāda pieprasījuma Komisija organizē sabiedrisko apspriešanu un iesniedz minēto pieprasījumu *RSPB* ziņojuma vai atzinuma sagatavošanai vai Radiofrekvenču spektra komitejai, vai abām. Vajadzības gadījumā Radiofrekvenču spektra komiteja pieņem atzinumu saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 3. panta 2. punktu.

Pamatotu atbildi uz šādu pieprasījumu sniedz saprātīgā termiņā.

3. Komisija publicē pieprasījumu un atbildi.

4.1.3. III NODAĻA. Piešķiršana

1. IEDAĻA. PRINCIPI

20. pants

Radiofrekvenču spektra lietošanas vispārējā atļauja

1. Radiofrekvenču spektru lieto, pamatojoties uz vispārējo atļauju, ievērojot šā panta 2. punkta nosacījumus, ja vien saskaņā ar 21. pantu nav nepieciešamas individuālas lietošanas tiesības.
2. Uzņēmumiem, kam atļauts lietot radiofrekvenču spektru, pamatojoties uz vispārējo atļauju, piemēro tikai šādus nosacījumus:
 - (a) sniegt pakalpojumu vai izmantot noteiktu tehnoloģijas veidu, ja ierobežojums ir noteikts saskaņā ar 16. panta 1. punkta otro daļu vai 16. panta 2. punkta otro daļu, arī attiecīgā gadījumā – pakalpojumu pārklājuma un kvalitātes prasības;
 - (b) lietderīgi un efektīvi izmantot radiofrekvenču spektru saskaņā ar šo regulu;
 - (c) piemērot tehniskos un darbības nosacījumus, kas vajadzīgi, lai izvairītos no kaitīgiem traucējumiem un lai aizsargātu sabiedrības veselību no elektromagnētisko lauku iedarbības, ņemot vērā Padomes lēmumu 1999/519/EK, ja šādi nosacījumi atšķiras no tiem, kas attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanu saskaņā ar vispārējo atļauju;
 - (d) ievērot kibernetikas noteikumus, tai skaitā IKT piegādes ķēdes prasības saskaņā ar Kibernetikas aktu, ar kuru paredzēts aizstāt Regulu (ES) 2019/881.

21. pants

Radiofrekvenču spektra individuālās lietošanas tiesības

1. Valsts kompetentās iestādes var radiofrekvenču spektra lietošanai piemērot individuālās tiesības tikai tad, ja tas ir nepieciešams, lai maksimāli palielinātu radiofrekvenču spektra efektīvu lietošanu, ņemot vērā pieprasījumu un ņemot vērā:

- (a) attiecīgā radiofrekvenču spektra specifiku;
 - (b) vajadzību novērst kaitīgus traucējumus;
 - (c) attiecīgā gadījumā – uzticamu radiofrekvenču spektra koplietošanas nosacījumu izstrādāšanu;
 - (d) nepieciešamību nodrošināt sakaru vai pakalpojuma tehnisko kvalitāti;
 - (e) vispārējo interešu mērķus, ko dalībvalstis nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
 - (f) nepieciešamību nodrošināt radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu.
2. Uzņēmumiem, kam ir individuālas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, papildus 20. panta 2. punkta nosacījumiem var piemērot tikai tādus nosacījumus, ko pirms šādu tiesību piešķiršanas vai atjaunošanas nosaka valsts kompetentā iestāde un kas saistīti ar:
- (a) laika grafiku un maksimālo ilgumu saskaņā ar 24. pantu, ņemot vērā jebkādas izmaiņas valsts frekvenču sadalījuma plānā;
 - (b) tiesību nodošanu vai iznomāšanu saskaņā ar 26. pantu;
 - (c) maksu par lietošanas tiesībām nomaksu saskaņā ar 29. pantu;
 - (d) jebkuru tādu saistību izpildi, kuras uzņemtas atļaujas piešķiršanas vai atļaujas atjaunošanas procesā pirms atļaujas piešķiršanas vai, attiecīgā gadījumā, pirms uzaicinājuma iesniegt pieteikumu par lietošanas tiesībām;
 - (e) radiofrekvenču spektra savstarpēju izmantošanu vai piekļuves atļaušanu citiem lietotājiem konkrētos reģionos vai valsts līmenī, vai radiofrekvenču spektra koplietošanu saskaņā ar 27. pantu;
 - (f) radiofrekvenču spektra joslu lietošanu saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem nolīgumiem;
 - (g) nosacījumiem, ko parasti piemēro radiofrekvenču spektra joslu eksperimentālai lietošanai;
 - (h) pasīvās vai aktīvās infrastruktūras, kura balstās uz radiofrekvenču spektru, koplietošanu;
 - (i) komerciāliem viesabonēšanas piekļuves nolīgumiem;
 - (j) kopīgu infrastruktūras izvēršanu tādu elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, kuri balstās uz radiofrekvenču spektra lietošanu.

Kompetentās iestādes nepiemēro nosacījumus saskaņā ar šā punkta pirmās daļas e), h), i) vai j) apakšpunktu, ja vien tas nav pamatoti saskaņā ar 32. pantā minēto procedūru.

- 3. Kompetentās iestādes savlaicīgi un pārredzami apspriežas ar ieinteresētajām personām un informē tās par nosacījumiem, kas piesaistīti individuālajām lietošanas tiesībām, pirms tie tiek piemēroti. Tās iepriekš nosaka kritērijus, pēc kuriem novērtē atbilstību minētajiem nosacījumiem, un pārredzamā veidā nosūta tos ieinteresētajām personām.
- 4. Kompetentā iestāde var apvienot individuālās tiesības ar radiofrekvenču spektra lietošanas vispārējo atļauju, ņemot vērā jebkādu iespējamo ietekmi uz konkurenci, inovāciju un ienākšanu tirgū.
- 5. *RSPB* apkopo labas prakses piemērus par izvēli starp vispārējām atļaujām un individuālajām tiesībām.

2. IEDAĻA. SASKAŅOŠANA

22. pants

Vienoti atļauju piešķiršanas nosacījumi radiofrekvenču spektra lietošanai

1. Radiofrekvenču spektra potenciālie lietotāji publisko un nepublisko elektronisko sakaru tīklu vajadzībām divās vai vairākās dalībvalstīs var pieprasīt attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm ar *RSPB* palīdzību kopīgi izstrādāt vienotus atļauju piešķiršanas nosacījumus, lai samazinātu izvēršanas izmaksas vai vidisko ietekmi. Valsts kompetentās iestādes informē Komisiju par šādiem pieprasījumiem.
2. Neskarot šīs regulas 39. pantu, ja Komisija vai vismaz divas attiecīgās valsts kompetentās iestādes iesniedz pamatotu pieprasījumu neatkarīgi no tā, vai pieprasījumu ir iesnieguši publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji, *RSPB* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām izstrādā priekšlikumu vienotiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem, arī attiecībā uz labāko veidu, kā kopot radiofrekvenču spektru starp publiskajiem un privātajiem tīkliem saskaņā ar konkurences tiesībām. Komisija ar īstenošanas aktu, ņemot vērā *RSPB* priekšlikumu un attiecīgā gadījumā 39. panta 4. punktā izklāstītās prasības, var pieņemt vienotus atļauju piešķiršanas nosacījumus, kas ir saistoši visām dalībvalstīm, un noteikt kopīgu izmantojamo formātu.
3. Pēc divu vai vairāku valsts kompetento iestāžu vai Komisijas pieprasījuma *RSPB* izskata iespēju un kārtību, kā Savienības līmenī atļaut daļu radiofrekvenču spektra, un ierosina atbilstīgu atļauju piešķiršanas procedūru un piešķiršanas nosacījumus, lai visā Savienībā nodrošinātu augstas kvalitātes bezvadu platjoslas elektronisko sakaru pakalpojumus ("bezvadu platjoslas pakalpojumi"), tai skaitā satelītsakaru, kas paredz ierīču tiešu savienojumu ar satelītu, pakalpojumus. Pēc apspriešanās ar *RSPB* Komisija var papildināt šo regulu, saskaņā ar 198. pantu pieņemot deleģēto aktu, kurā nosaka procesus un piešķiršanas nosacījumus radiofrekvenču spektra lietošanas atļaušanai konkrētā saskaņotā radiofrekvenču spektra joslā vai tās daļās Savienības līmenī.
4. Atļaujas piešķiršanas procesā Komisija var lūgt palīdzību *RSPB*, *ODN*, Sakaru komitejai vai ārējiem ekspertiem.
5. Ja, ievērojot šā panta 2. punktu, ir noteikti vienotie atļauju piešķiršanas nosacījumi, Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt sīkāku informāciju par vienas pieturas aģentūras procedūru, kas ļauj uzņēmumam iesniegt *ODN* pieprasījumus par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām vairāk nekā vienā dalībvalstī, un precizēt procedūras kārtību, tai skaitā administratīvos termiņus.
6. Valsts kompetentās iestādes piešķir tiesības un atļaujas 30. panta 8. punktā noteiktajos termiņos.
7. Šā panta 2. un 4. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

23. pants

Radiofrekvenču spektra saskaņota piešķiršana

Valsts kompetentās iestādes nenosaka nekādus papildu nosacījumus, papildu kritērijus vai procedūras, ja saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāji ir atlasīti kopīgā atlases procedūrā Savienības līmenī vai ja ir piemērojami Savienības saskaņotie atļaujas piešķiršanas nosacījumi.

3. IEDAĻA. SASKAŅOTI NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI ATĻAUJAS PIEŠĶIRŠANAS NOSACĪJUMIEM

24. pants

Tiesību ilgums

1. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības principā piešķir uz neierobežotu laiku. Individuālās lietošanas tiesības, kas piešķirtas uz neierobežotu laiku attiecībā uz radiofrekvenču spektru, ko izmanto bezvadu platjoslas tīkliem un pakalpojumiem, regulāri pārskata valsts kompetentās iestādes, arī attiecībā uz pārklājuma nodrošināšanas un pakalpojumu kvalitātes pienākumiem. Šādu pārskatīšanu veic ne agrāk kā ik pēc 20 gadiem pēc šādu radiofrekvenču spektra individuālo lietošanas tiesību piešķiršanas. Par periodiskiem pārskatiem paziņo saskaņā ar 31. pantā noteikto procedūru.
2. Individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, kas piešķirtas uz neierobežotu laiku, jebkurā laikā var atsaukt jebkura 25. panta 2. punktā minētā iemesla dēļ, un visos pārējos gadījumos tās var atsaukt, par to paziņojot piecus gadus iepriekš. Izņēmuma kārtā, ja individuālās saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības bezvadu platjoslas pakalpojumiem, kas piešķirtas uz nenoteiktu laiku, tiek atsauktas pirmo 40 gadu laikā pēc to piešķiršanas, piemēro 195. pantu.
3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības var piešķirt uz ierobežotu laiku, ko uzskata par piemērotu, ņemot vērā saskaņā ar 30. panta 4. punktu izvirzītos mērķus, ja ir nepieciešams veicināt konkurenci vai izvairīties no tās izkropļojumiem saskaņā ar 32. pantu.

Ja individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības piešķir uz ierobežotu laiku, kompetentā iestāde iepriekš nosaka maksimālo ilgumu, neskarot turpmākas izmaiņas valsts radiofrekvenču sadalījuma plānā, un norāda to lēmumos par individuālo tiesību piešķiršanu.

4. Ja kompetentās iestādes individuālas lietošanas tiesības saskaņotā radiofrekvenču spektra pasākumiem, ko piemēro, lai to varētu izmantot bezvadu platjoslas pakalpojumiem, nosaka uz ierobežotu laiku, minēto lietošanas tiesību turētājiem ir tiesības izmantot radiofrekvenču spektru vismaz 40 gadus.

Ja individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības piešķir uz ierobežotu laiku, tās atjauno saskaņā ar 25. pantu.

5. Pienācīgi pamatotos gadījumos valsts kompetentās iestādes saskaņotam vai nesaskaņotam spektram var noteikt termiņu, kas ir īsāks par 40 gadiem, jebkurā no šādiem gadījumiem:
 - (a) ierobežotos ģeogrāfiskos apgabalos, kur piekļuve ātrdarbīgiem tīkliem ir ļoti nepilnīga vai tās nav vispār;
 - (b) konkrētiem īstermiņa projektiem;
 - (c) eksperimentālai lietošanai, uzliekot īpašus pienākumus;
 - (d) radiofrekvenču spektra lietošanai saskaņā ar 16. panta 1. un 2. punktu, kas var pastāvēt līdzās bezvadu platjoslas pakalpojumiem;
 - (e) radiofrekvenču spektra alternatīvai lietošanai saskaņā ar 18. panta 5. punktu.

6. Valsts kompetentās iestādes var pielāgot šajā pantā noteikto lietošanas tiesību termiņu, lai nodrošinātu vienlaicīgu lietošanas tiesību termiņa izbeigšanos vienā vai vairākās joslās vai lai novērtētu atjaunošanas nepieciešamību saskaņā ar 25. pantu – pēdējā minētajā gadījumā tikai uz diviem gadiem, ko var atjaunot vienu reizi.

25. pants

Saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas individuālo tiesību atjaunošana

1. Jebkuras saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, uz kurām attiecas ierobežots termiņš, pēc to turētāja pieprasījuma automātiski atjauno uz līdzīgu termiņu un ar līdzīgiem nosacījumiem.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, pēc tam, kad visām ieinteresētajām personām ir dota iespēja paust savu viedokli sabiedriskajā apspriešanā saskaņā ar 184. pantu, kompetentā iestāde vismaz piecus gadus pirms tiesību termiņa beigām var nolemt automātiski neatjaunot lietošanas tiesības un vai nu ļaut tiesībām beigties un organizēt atklātu, pārredzamu un nediskriminējošu atļauju piešķiršanas procedūru, lai piešķirtu jaunas tiesības, vai atjaunot esošās tiesības ar atšķirīgu ilgumu vai atšķirīgiem nosacījumiem viena vai vairāku šādu iemeslu dēļ:
 - (a) 3. pantā un 30. panta 4. punktā noteikto mērķu, kā arī publiskās politikas mērķu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem izpilde, ņemot vērā arī esošo investīciju nozīmi;
 - (b) jauna tehniskā īstenošanas pasākuma, kas pieņemts saskaņā ar Lēmuma 676/2002/EK 4. pantu, īstenošana;
 - (c) attiecīgo lietošanas tiesību nosacījumu nopietna neizpilde, ko pieļāvis to turētājs;
 - (d) vajadzība saskaņā ar 32. pantu sekmēt konkurenci vai novērst tās kropļošanu;
 - (e) vajadzība uzlabot radiofrekvenču spektra lietošanas lietderību, ņemot vērā tehnoloģiju vai tirgus attīstību;
 - (f) ja radiofrekvenču spektrs ir ticis piešķirts bez maksas.

Ja valsts kompetentā iestāde uzskata, ka pirmās daļas d) apakšpunktā noteikto iemeslu dēļ saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības nav jāatjauno, tā sāk jaunu atlases procedūru tikai tad, ja ir pierādījumi par ticamu tirgus pieprasījumu no uzņēmumiem, kam nav radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību attiecīgajā joslā, un ja tā ir konstatējusi, ka to infrastruktūru skaits, kuras būtu ekonomiski dzīvotspējīgas tirgū, ir lielāks nekā vēsturisko operatoru skaits.

3. Ja vien 2. punktā minētais lēmums netiek pieņemts vēlākais 5 gadus pirms attiecīgo tiesību termiņa beigām, esošās tiesības automātiski atjauno saskaņā ar 1. punktu.
4. Lēmumam par atjaunošanu pievieno ar radiofrekvenču spektra lietošanu saistīto ikgadējo un vienreizējo maksu pārskatīšanu, ko veic, pamatojoties uz 29. pantu. Nosakot maksu apmēru, kompetentās iestādes cita starpā ņem vērā vēsturiskās cenas, starptautiskos etalonus, no viena pieslēguma gūto vidējo ieņēmumu attīstību uz vienu MHz, ņemot vērā visu attiecīgā pakalpojuma sniegšanai izmantoto radiofrekvenču spektru, kā arī radiofrekvenču spektra alternatīvās izmaksas.

5. Šo pantu piemēro arī saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, kuras piešķirtas pirms [šīs regulas spēkā stāšanās diena] un kuru termiņš beidzas vismaz septiņu gadu laikā pēc minētās dienas.

26. pants

Individuālo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošana vai iznomāšana

1. Radiofrekvenču spektra, kas nav spektrs, kurš piešķirts apraidei ar vispārējo interešu mērķi vai kultūras mērķi, un kas nav spektrs, kurš piešķirts bez maksas, lietošanas tiesību turētājiem ir tiesības nodot vai iznomāt savas lietošanas tiesības saskaņā ar šo pantu un ievērojot konkurences tiesības.
2. Spektra lietošanas tiesību turētājs par savu nodomu nodot vai iznomāt spektra lietošanas tiesības, kā arī par nodošanas spēkā stāšanās datumu paziņo valsts kompetentajai iestādei, kas šo informāciju publisko.

No radiofrekvenču spektra nodošanas vai iznomāšanas dienas tiesību saņēmējam vai nomniekam ir saistoši radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistītie sākotnējie nosacījumi, tai skaitā, piemēram, stingri nosacījumi pret spektra uzkrāšanu, un nosacījumi spektra lietderīgas un efektīvas izmantošanas nodrošināšanai, ja vien valsts kompetentā iestāde saskaņā ar 3. punktu nav nolēmusi citādi. Iznomāšanas gadījumā sākotnējie nosacījumi sākotnējam tiesību pārņēmējam ir saistoši kopā ar iznomātāju. Saskaņota radiofrekvenču spektra gadījumā katrā šādā nodošanā jāievēro šāda saskaņotā lietošana.

3. Minēto lietošanas tiesību nodošanu vai iznomāšanu neatsaka, ja vien nepastāv nepārprotams konkurences izkropļojuma risks, ko rada lietošanas tiesību uzkrāšana, it īpaši saskaņā ar 32. pantu, vai nopietnas šaubas par to, vai jaunais lietotājs ir spējīgs izpildīt sākotnējos nosacījumus attiecībā uz lietošanas tiesībām.

Ņemot vērā spektra lietošanas tiesību nodošanas kontekstu un apstākļus, it īpaši to, vai pārņēmēju tieši vai netieši kontrolē, piemēram, ar būtisku finansējumu, arī subsīdijām, kādas trešās valsts valdība, vai tas īsteno valsts vadītus ārējos projektus vai programmas, valsts kompetentās iestādes ir pilnvarotas bloķēt spektra lietošanas tiesību nodošanu, ja tas ir nepieciešami un samērīgi attiecībā uz kādu no šiem aspektiem:

- (a) noturība;
- (b) drošība, tai skaitā elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktība;
- (c) aizsardzība;
- (d) sabiedriskās kārtības uzturēšana, kuras traucēšanai vai ļaunprātīgai izmantošanai varētu būt būtiska ietekme dalībvalstī vai Savienībā.

Visas administratīvās nodevas, kas uzliktas uzņēmumiem saistībā ar tāda pieteikuma izskatīšanu, kurš attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu, koplietošanu vai iznomāšanu, ir atbilstīgas 12. pantam.

4. Valsts kompetentās iestādes novērtē, vai ir izpildīti nosacījumi, lai pašreizējās lietošanas tiesības būtu nododamas un iznomājamas saskaņā ar šo pantu, un vajadzības gadījumā saskaņā ar 194. pantu savlaicīgi pēc [šīs regulas spēkā stāšanās diena] groza nosacījumus, kas piesaistīti esošajām lietošanas tiesībām, un nodrošina, ka radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības vai attiecīgo radiofrekvenču spektru pēc iespējas var sadalīt vai lietot atsevišķi.

Radiofrekvenču spektra koplietošana

1. Saskaņā ar 15. pantu un neskarot individuālo radiofrekvenču lietošanas tiesību turētājiem noteiktos pārklājuma vai citus pienākumus, kā arī pienākumus, ko tie uzņemas konkursa vai salīdzinošas atlases procedūras kontekstā, radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāji veic pasākumus, lai organizētu, atļautu un piedāvātu savu lietošanas tiesību koplietošanu, ja šāda koplietošana ir tehniski iespējama un atbilst konkurences tiesību aktiem.
2. Jebkura trešā persona, kas ir ieinteresēta lietot daļu radiofrekvenču spektra konkrētā teritorijā vai laikposmā, var paust savu ieinteresētību valsts kompetentajai iestādei.

Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētājiem ir tiesības atteikt radiofrekvenču spektra koplietošanu, ja tie pierāda, ka lieto radiofrekvenču spektru vai ir izstrādājuši plānus tā lietošanai tuvākajā nākotnē tādā veidā, ka koplietošana nav tehniski iespējama. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāji apņemas īstenot šos plānus. Ja lietošanas tiesību turētājs nerīkojas saskaņā ar savu plānu, piemēro 196. pantu.

Novērtējot radiofrekvenču spektra koplietošanas iespējamību, valsts kompetentās iestādes ņem vērā radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāju izvēršanas plānus visā to tiesību darbības laikā. Valsts kompetentās iestādes *mutatis mutandis* piemēro 188. pantā noteikto procedūru. Tās var atļaut radiofrekvenču spektra koplietošanu uz ierobežotu laiku vai paredzēt periodisku pārskatīšanu. Valsts kompetentās iestādes ir pilnvarotas liegt radiofrekvenču spektra koplietošanu, pamatojoties uz 26. panta 3. punktā paredzētajiem iemesliem.

3. Radiofrekvenču spektra koplietošanas nosacījumus paredz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībās saskaņā ar 21. pantu.

Ar šādiem nosacījumiem nosaka:

- (a) lietošanas prioritāti, līdzāspastāvēšanas noteikumus un aizsardzības veidu pret kaitīgiem traucējumiem starp tiesību primāro un sekundāro turētāju;
 - (b) jaunajam lietotājam atļauto lietošanas veidu salīdzinājumā ar sākotnēji atļauto lietošanas veidu;
 - (c) to, vai radiofrekvenču spektra koplietošanu var noteikt, ja tiek pārkāpts lietošanas tiesībām piesaistīts pienākums, piemēram, pārklājuma nodrošināšanas pienākums.
4. Visus pienākumus, kas saistīti ar radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, var pildīt vai nu sākotnējais, vai jaunais lietotājs, vai abi. Abiem lietotājiem ir saistoši lietošanas tiesībās noteiktie pienākumi, kas reglamentē radiofrekvenču spektra koplietošanu.
 5. Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] RSPB ciešā sadarbībā ar Komisiju un BEREC pieņem norādījumus, lai veicinātu šā panta un 15. panta konsekventu īstenošanu.

Datubāze

1. ODN izveido dinamisku datubāzi radiofrekvenču spektra lietošanas iespēju ģeolokācijai un uzraudzībai, lai veicinātu un nodrošinātu konkrētu radiofrekvenču spektra joslu

koplietošanu nolūkā uzlabot radiofrekvenču spektra lietošanas efektivitāti un tādējādi atbalstītu Savienības politiku.

Datubāzē iekļauj atjauninātu informāciju par radiofrekvenču spektra esošo lietojumu ģeolokāciju, ko savākušas un sniegušas dalībvalstis un radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāji, lai potenciālie radiofrekvenču spektra lietotāji varētu piekļūt šādam radiofrekvenču spektram.

Datubāze ir tieši pieejama visiem potenciālajiem radiofrekvenču spektra lietotājiem.

2. Lai nodrošinātu 1. punkta vienādu īstenošanu, Komisija pēc apspriešanās ar *RSPB* ar īstenošanas aktiem var noteikt radiofrekvenču spektra joslas, ko aptver datubāze, un izstrādāt praktiskus pasākumus un vienotus formātus datu vākšanai un sniegšanai Komisijai, ko veic valsts kompetentās iestādes.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

3. Datubāzes izveide un izmantošana nodrošina privātuma aizsardzību, kā arī uzņēmējdarbības konfidencialitātes noteikumus, it īpaši saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 8. pantu, un dalībvalstu tiesības neizpaust informāciju, kas attiecas uz valsts drošību. Tā pēc iespējas samazina administratīvo slogu un esošos pienākumus dalībvalstīm saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem, īpaši pienākumus sniegt konkrētu informāciju.
4. Datubāzi pārvalda *ODN*.

29. pants

Iemaksas par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām

1. Valsts kompetentās iestādes var noteikt maksu par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām vienreizējas vai ikgadējas maksas vai to kombinācijas veidā, ko nosaka saskaņā ar šo pantu.
2. Ikgadējās maksas un vienreizējās maksas, kas nav saistītas ar salīdzinošu atlases procedūru vai konkursa procedūru, ir objektīvi pamatotas, pārredzamas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto nolūku, nodrošina radiofrekvenču spektra optimālu izmantošanu un ņem vērā šīs regulas vispārīgos mērķus. Maksas nosaka tādā līmenī, kas kopumā sedz vismaz administratīvās izmaksas, kas rodas valsts kompetentajām iestādēm, pārvaldot, kontrolējot un piemērojot radiofrekvenču spektra noteikumus saskaņā ar 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija, ņemot vērā *BEREC* un *RSPB* atzinumus, pieņem ieteikumu par vienotu metodiku pirmajā daļā minēto ikgadējo maksu noteikšanai, kurā var ņemt vērā dažādus radiofrekvenču spektra raksturlielumus, piemēram, radiofrekvenču spektra joslas jaudu un tās nepietiekamību, un pakalpojumu, kuru paredzēts sniegt.

3. Vienreizējas maksas salīdzinošās atlases procedūrā, ja tādas ir, vai rezerves cenas konkursa procedūrā nosaka tādā līmenī, kas nodrošina radiofrekvenču spektra efektīvu piešķiršanu un lietošanu, kā arī investīcijas un tīklu un pakalpojumu izvērsanu.

Rezerves cenu nosaka kā minimālo maksājumu par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību iegūšanu.

Pirms rezerves cenas noteikšanas vai tās līmeņa noteikšanas valsts kompetentā iestāde ņem vērā izmaksas, kas izriet no šīm tiesībām piesaistītajiem nosacījumiem.

Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas piemērošanas] Komisija pēc apspriešanās ar *BEREC* un *RSPB* pieņem ieteikumu par vienotu metodiku rezerves cenas noteikšanai, cita starpā ņemot vērā radiofrekvenču spektra alternatīvās izmaksas un joslas raksturlielumus.

4. Valsts kompetentās iestādes ņem vērā šā panta 2. un 3. punktā minētos ieteikumus. Ja kāds no ieteikumiem netiek ievērots un novirzes saglabājas bez objektīva pamatojuma, Komisija var pieņemt lēmumu ar īstenošanas aktu, lai nodrošinātu saskaņotu piemērošanu.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

5. Jebkuru maksu piemēro tikai tad, ja radiofrekvenču spektrs ir faktiski pieejams lietošanai, un dod iespēju šīs maksas maksāt ikgadēju maksājumu veidā.
6. Ikgadējās vai vienreizējās maksas pēc pieprasījuma atlīdzina par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētāja iepriekš noteiktu saistību izpildi. Šādas atlīdzināšanas iespēja un likme ir pārredzama, taisnīga un nediskriminējoša, un par to paziņo pirms jebkuras atlases procedūras vai piešķiršanas, vai atjaunošanas vai pārskatīšanas procesa.

4. IEDAĻA. PIEŠKIRŠANAS UN ATLASES PROCEDŪRAS

30. pants

Radiofrekvenču spektra individuālo lietošanas tiesību piešķiršana un atlases procedūra

1. Valsts kompetentās iestādes jebkuram uzņēmumam piešķir individuālas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības saskaņā ar 21. pantu pēc pieprasījuma un ievērojot atklātas, pārredzamas, nediskriminējošas un samērīgas procedūras, kas noteiktas iepriekš, ar noteikumu, ka šāds uzņēmums spēj izpildīt šādām tiesībām piesaistītos nosacījumus. Pieteikuma iesniedzēji sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai pierādītu savu spēju izpildīt nosacījumus, kas piesaistīti radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām.
2. Valsts kompetentās iestādes izvērtē pieteikumus individuālām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem atbilstības kritērijiem, kas ir noteikti iepriekš un atspoguļo šādām tiesībām piesaistāmos nosacījumus. Tās nediskriminē saistīto iekārtu operatorus un vairumtirdzniecības tīklu operatorus, kad tie piesakās individuālajām tiesībām lietot radiofrekvenču spektru elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, un precizē, kā šādi operatori var izpildīt pārklājuma, kvalitātes vai citus pienākumus.
3. Neatkarīgi no šā panta 1. un 2. punkta īpašus kritērijus un procedūras, arī izņēmumu no prasības par atklātām procedūrām, var piemērot, ja radiofrekvenču spektra individuālo lietošanas tiesību piešķiršana radio vai televīzijas apraides satura pakalpojumu sniedzējiem ir nepieciešama, lai sasniegtu vispārēju interešu mērķi, kas noteikts Savienības tiesību aktos vai valsts tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
4. Pamatotos gadījumos valsts kompetentā iestāde var ierobežot individuālo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību skaitu. Šādā gadījumā tā nosaka un pamato izvēlēto atlases procedūru un tās mērķus, norādot ar to saistītā tirgus konkurences, tehniskā un ekonomiskā stāvokļa novērtējuma rezultātus.
5. Valsts kompetentās iestādes dod visām ieinteresētajām personām – arī lietotājiem un patērētājiem – iespēju saprātīgā termiņā, kas nav īsāks par 30 dienām, paust viedokli par jebkuru šā panta 4. punktā minētās procedūras aspektu, īpaši par jebkādiem

ierobežojumiem, atlases procedūru un atlases kritērijiem, un ņem vērā ieinteresēto personu viedokļus.

6. Ja valsts kompetentā iestāde plāno ierobežot individuālo saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību skaitu bezvadu platjoslas tīkliem un pakalpojumiem, tā paziņo galīgā pasākuma projektu saskaņā ar 31. pantu un neturpina atlasī pirms Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūras pabeigšanas.
7. Valsts kompetentās iestādes publicē visus lēmumus par atlases procedūru un saistītos noteikumus, tai skaitā atlases kritērijus un nosacījumus, kas piesaistāmi radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, skaidri norādot to iemeslus, un aicina iesniegt lietošanas tiesību pieteikumus.
8. Valsts kompetentās iestādes pieņem, paziņo un publisko lēmumus par individuālo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanu iespējami drīz pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas un sešu nedēļu laikā attiecībā uz radiofrekvenču spektru, kas valsts frekvenču sadalījuma plānos ir izziņots kā pieejams elektronisko sakaru pakalpojumiem, un, ja notiek atlases procedūra, šo termiņu var pagarināt līdz astoņiem mēnešiem, ievērojot jebkuru konkrētu grafiku, kas noteikts saskaņā ar 17. pantu.
Šis termiņš neskar piemērojamos starptautiskos nolīgumus par radiofrekvenču spektra vai orbitālo pozīciju izmantošanu.
9. Valsts kompetentā iestāde vajadzības gadījumā regulāri vai pēc ietekmēto uzņēmumu pamatota pieprasījuma pārskata visus ierobežojumus. Ja kompetentā iestāde secina, ka var piešķirt papildu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības vai vispārējās atļaujas un individuālo lietošanas tiesību apvienojumu, tā šo secinājumu publicē un sāk šādu tiesību piešķiršanas procesu.
10. *RSPB* apkopo labu praksi attiecībā uz atļauju piešķiršanas procesiem un saistītajiem piešķiršanas nosacījumiem, piemēram, par investīcijas veicinošu izsoļu modeli un pārklājuma nodrošināšanas pienākumiem. Komisija var ieteikt vispiemērotākos investīcijas veicinošu atļauju piešķiršanas procesu aspektus un atlases nosacījumus saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas atļaušanai vienā vai vairākās joslās, lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti Digitālās desmitgades politikas programmā, tai skaitā tās grozījumos.
11. Valsts kompetentās iestādes ņem vērā 10. punktā minētos ieteikumus un pamato Komisijai jebkādas novirzes no šiem ieteikumiem. Ja šādas novirzes rezultātā tiek nekonsekventi īstenoti investīcijas veicinoši atļauju piešķiršanas procesi vai atlases nosacījumi, un tas turpinās vismaz divus gadus pēc ieteikuma pieņemšanas, un pastāv risks, ka augstas kvalitātes bezvadu tīklu izvēršanas atšķirīgo līmeņu dēļ tiks radīti šķēršļi iekšējam tirgum, Komisija var pieņemt lēmumu ar īstenošanas aktu, lai nodrošinātu to saskaņotu piemērošanu.
Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.
12. Šis pants neskar radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu saskaņā ar 26. pantu.

31. pants

Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūra

1. Ja valsts kompetentā iestāde plāno veikt atlases procedūru saskaņā ar 30. panta 6. punktu vai grozīt vai atjaunot saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības bezvadu platjoslas tīkliem un pakalpojumiem ar atšķirīgiem nosacījumiem, arī attiecībā

uz to ilgumu, tā publicē galīgā pasākuma projektu un vienlaikus paziņo to Komisijai, *RSPB*, *BEREC* un citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, norādot pasākuma iemeslus un paskaidrojot, kādā veidā pasākums:

- (a) veicina iekšējā tirgus attīstību, pārrobežu pakalpojumu sniegšanu, kā arī konkurenci un maksimāli palielina patērētāju ieguvumus un kopumā sasniedz 3. un 13. pantā, kā arī Lēmumā Nr. 676/2002/EK noteiktos mērķus;
- (b) nodrošina lietderīgu un efektīvu radiofrekvenču spektra lietošanu;
- (c) nodrošina stabilus un paredzamus investīciju nosacījumus esošajiem un topošajiem radiofrekvenču spektra lietotājiem, kad tie izvērsē tīklus, lai varētu sniegt elektronisko sakaru pakalpojumus, kas balstās uz radiofrekvenču spektru.

Attiecīgā gadījumā kompetentā iestāde arī paskaidro iemeslus, kāpēc tā ierosina:

- (a) kādu tirgus veidošanas pasākumu saskaņā ar 32. panta 2. punktu, un iekļauj veiktās analīzes rezultātus;
 - (b) ierobežotu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību termiņu saskaņā ar 24. panta 3. punktu.
2. Valsts kompetentās iestādes, *RSPB*, *BEREC* un Komisija var sniegt piezīmes par pasākuma projektu 30 darba dienu laikā, un šo termiņu nepagarina.
 3. Šā panta 1. punktā minēto galīgā pasākuma projektu nepieņem vēl 60 darba dienas, ja Komisija attiecīgajai valsts kompetentajai iestādei ir paziņojusi, ka tai ir iebildes pret tirgus veidošanas pasākumu projekta ilguma vai samērīguma pamatojumu vai to saderību ar ES tiesību aktiem un it īpaši 3. pantā minētajiem mērķiem. Komisija šādā gadījumā informē *RSPB*, *BEREC* un valsts regulatīvās iestādes par savām iebildēm un tās vienlaicīgi publisko.
 4. *RSPB* un *BEREC* 30 darba dienu laikā pēc Komisijas iebilžu paziņošanas sniedz atzinumus par Komisijas iebildēm, norādot, vai tās uzskata, ka pasākuma projekts būtu jā saglabā, jāgroza vai jāatceļ, un vajadzības gadījumā sniedz konkrētus priekšlikumus šajā sakarā. Šajos atzinumos sniedz pamatojumu un tos publisko.
 5. Ja *RSPG* vai *BEREC* uzskata, ka tā daļēji vai pilnībā piekrīt Komisijas iebildēm, tā cieši sadarbojas ar attiecīgo valsts kompetento iestādi un Komisiju, lai noteiktu vispiemērotāko un efektīvāko pasākumu.
 6. Komisija 60 darba dienu laikā pēc iebilžu paziņošanas var pieņemt vienu no šādiem lēmumiem:
 - (a) lēmumu, ar kuru paziņojošajai kompetentajai iestādei pieprasa grozīt vai atsaukt pasākuma projektu;
 - (b) lēmumu, ar ko atceļ šā panta 3. punktā minētās iebildes.

Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar šo punktu Komisija ņem vērā *BEREC* un *RSPB* un citu valsts kompetento iestāžu atzinumus.

Pirmās daļas a) apakšpunktā minētajam Komisijas lēmumam pievieno detalizētu un objektīvu analīzi par iemesliem, kāpēc tirgus veidošanas pasākuma projekts vai ierobežotais ilgums nebūtu jāpieņem, vai skaidrojumu, kā tie būtu jāgroza.

7. Ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu, ar ko paziņojošajai iestādei pieprasa atsaukt pasākuma projektu, attiecīgā iestāde šādu pasākumu nepieņem. Pēc sabiedriskās apspriešanas

saskaņā ar 184. pantu valsts kompetentā iestāde sešu mēnešu laikā no Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas paziņo *RSPB*, *BEREC*, citām valsts kompetentajām iestādēm un Komisijai par jaunu pasākuma projektu.

8. Izņemot šā panta 3. punktā minētos gadījumus un gadījumus, kad Komisija pieņem lēmumu, ar ko pieprasa atsaukšanu, attiecīgā kompetentā iestāde ņem vērā citu kompetento iestāžu, *RSPB*, *BEREC* un Komisijas piezīmes un var pieņemt attiecīgo pasākumu. Kad attiecīgā valsts kompetentā iestāde veic attiecīgo pasākumu, tā nekavējoties par to paziņo Komisijai. Kompetentā iestāde paziņo Komisijai *RSPB*, *BEREC* un citām valsts kompetentajām iestādēm par visiem pieņemtajiem galīgajiem pasākumiem, uz kuriem attiecas šā panta 1. punkts.
9. *ODN* veic šajā pantā paredzēto Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru uzskaiti.

32. pants

Konkurence

1. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem saskaņā ar šo regulu piešķir, groza vai atjauno tā, lai veicinātu efektīvu konkurenci un novērstu konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.
2. Ja par radiofrekvenču spektra pārvaldību atbildīgās valsts kompetentās iestādes piešķir, groza vai atjauno radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības attiecībā uz saskaņotu radiofrekvenču spektru bezvadu platjoslas tīkliem un pakalpojumiem, tās vēršas pie valsts regulatīvās iestādes ar lēmumu par jebkuru pasākumu, kas varētu ietekmēt konkurenci, piemēram:
 - (a) ierobežot radiofrekvenču spektra joslu apjomu, kura lietošanas tiesības tiek piešķirtas uzņēmumam, vai, pamatotos apstākļos, piesaistīt nosacījumus šādām lietošanas tiesībām, kā vairumtirdzniecības piekļuves nodrošināšana vai viesabonēšana valstī vai reģionā, noteiktās joslās vai noteiktās joslu grupās ar līdzīgām īpašībām;
 - (b) rezervēt konkrētu daļu radiofrekvenču spektra joslas vai joslu grupu piešķiršanai jauniem tirgus dalībniekiem, ja tas ir piemēroti un pamatoti, ņemot vērā konkrētu situāciju valsts tirgū;
 - (c) atteikties piešķirt jaunas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības vai atļaut jaunus radiofrekvenču spektra lietojumus konkrētās frekvenču joslās, vai paredzēt nosacījumus jaunu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanai vai atļauju piešķiršanai jauniem radiofrekvenču spektra lietojumiem, lai izvairītos no konkurences izkropļojumiem, ko rada jebkāda lietošanas tiesību piešķiršana, nodošana vai uzkrāšana;
 - (d) ietvert nosacījumus, ar kuriem aizliedz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu, kura nav pakļauta Savienības vai valsts uzņēmumu apvienošanas kontrolei, ja tāda nodošana varētu būtiski kaitēt konkurencei, vai arī izvirzīt nosacījumus attiecībā uz minēto nodošanu;
 - (e) grozīt esošās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības saskaņā ar šo regulu, ja tas ir nepieciešams, lai *ex post* novērstu konkurences izkropļojumus, ko radījusi jebkāda lietošanas tiesību nodošana vai uzkrāšana.

Valsts regulatīvās iestādes ierosina šādus pasākumus, tikai pamatojoties uz tirgus analīzi, kas veikta saskaņā ar 73. panta 2. punktu, un jo īpaši uz nākotni vērstu tirgus konkurences apstākļu novērtējumu un novērtējumu par šādu pasākumu iespējamo ietekmi uz efektīvas konkurences saglabāšanu vai panākšanu, kā arī uz esošajām un turpmākajām investīcijām.

3. Izvēloties piemērotus pasākumus saskaņā ar 2. punktu, valsts regulatīvās iestādes ievēro proporcionalitāti un nosaka vismazāk traucējošo pasākumu, kas spēj nodrošināt konkurenci mazumtirdzniecības līmenī:
 - (a) pirms tādu pasākumu piemērošanas, kas ietekmē tirgus struktūru, valsts regulatīvās iestādes novērtē to infrastruktūru skaitu, ko var ekonomiski uzturēt tirgū, ņemot vērā piešķirtā spektra raksturlielumus un saistītās investīciju prasības, kas vajadzīgas, lai sasniegtu paredzēto pakalpojuma kvalitāti;
 - (b) pirms jebkādu vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves saistību noteikšanas valsts regulatīvās iestādes pārskata attiecīgos tirgus, ņemot vērā nākotnes perspektīvas, un novērtē, vai mazumtirdzniecības tirgos valdītu efektīva konkurence, ja nebūtu vairumtirdzniecības līmeņa iejaukšanās.

Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] BEREC ciešā sadarbībā ar Komisiju izstrādā pamatnostādnes šā punkta konsekventai piemērošanai.

4. Ierosinātie pasākumi saskaņā ar 2. punktu ir daļa no pasākuma projekta, ko kompetentā iestāde iesniedz saskaņā ar 31. pantā noteikto procedūru.
5. Piemērojot 2. punktu, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes ievēro 184., 194. un 195. pantā izklāstītās procedūras.

7. IEDAĻA. BEZVADU TĪKLA IEKĀRTU IZVIETOŠANA UN IZMANTOŠANA

33. pants

Piekļuve lokālajiem radiotīkliem

1. Kompetentās iestādes ļauj, izmantojot *RLAN*, nodrošināt piekļuvi publiskam elektronisko sakaru tīklam, kā arī lietot saskaņotu radiofrekvenču spektru šādas piekļuves nodrošināšanai, uz ko attiecas tikai piemērojamie vispārējās atļaujas nosacījumi saistībā ar radiofrekvenču spektra lietojumu, kā minēts 20. panta 2. punktā.

Ja šāda piekļuves nodrošināšana nav saimnieciskas darbības daļa vai notiek papildus saimnieciskai darbībai vai sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai, kas nav atkarīga no signālu pārraides minētajos tīklos, nevienam uzņēmumam, publiskai iestādei vai galalietotājam, kas nodrošina šādu piekļuvi, nav piemērojama ne prasība saņemt jebkādu vispārējo atļauju elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai saskaņā ar 9. pantu, ne pienākumi attiecībā uz galalietotāju tiesībām saskaņā ar VI daļas III sadaļu, ne arī 65. panta 1. punktā noteiktais pienākums savstarpēji savienot savus tīklus.

2. Regulas (ES) 2022/2065 4. pantu piemēro šādas piekļuves nodrošinātāju atbildībai, izmantojot *RLAN*.
3. Publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošinātājiem ir tiesības atļaut citiem šādu tīklu un pakalpojumu nodrošinātājiem vai sabiedrībai piekļūt saviem tīkliem, izmantojot *RLAN*, ja ir ievēroti piemērojamie vispārējās atļaujas nosacījumi un ir saņemta iepriekšēja informēta piekrišana no galalietotāja, ja *RLAN* atrodas galalietotāja telpās.

4. Saskaņā ar 93. pantu publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošinātāji vienpusēji neierobežo galalietotājus vai tiem neliedz:
 - (a) piekļūt pašu izvēlētiem *RLAN* tīkliem, kurus nodrošina trešās personas;
 - (b) atļaut citiem galalietotājiem savstarpēji vai vispārīgāk piekļūt šādu pakalpojumu sniedzēju tīkliem, izmantojot *RLAN*, arī pamatojoties uz trešās personas iniciatīvām, kas apkopo un dara publiski pieejamus dažādu galalietotāju *RLAN*.
5. Galalietotāji var ļaut citiem galalietotājiem – savstarpēji vai citā veidā – piekļūt saviem *RLAN*, arī pamatojoties uz trešās personas iniciatīvām, kas apvieno un dara publiski pieejamus dažādu galalietotāju *RLAN*.
6. Publiskai piekļuvei *RLAN* netiek piemēroti nepamatoti ierobežojumi:
 - (a) ko īsteno publiskā sektora iestādes vai publiskās telpās, kas atrodas tuvu šādām publiskā sektora iestādēm piederošām telpām, ja šāda piekļuve ir palīgpakalpojums šajās telpās sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem;
 - (b) ar nevalstisko organizāciju vai publiskā sektora struktūru iniciatīvām, kuru nolūks ir apvienot un padarīt savstarpēji vai vispārīgāk pieejamus dažādu galalietotāju *RLAN*, tai skaitā, attiecīgā gadījumā, *RLAN*, kam publiska piekļuve tiek nodrošināta saskaņā ar a) apakšpunktu.

34. pants

Tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošana un ekspluatācija

1. Tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošana netiek nepamatoti ierobežota, un uz to attiecas valsts līmenī saskaņoti noteikumi. Šādus noteikumus publicē pirms to piemērošanas.

Konkrēti, tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošanai, kas atbilst 4. punktā noteiktajām īpašībām, nav vajadzīga atsevišķa pilsētplānošanas atļauja vai citas atsevišķas iepriekšējas atļaujas.

Atkāpjoties no šā punkta otrās daļas, atļauja var būt vajadzīga tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošanai uz tādām ēkām vai tādās vietās, kurām piemīt arhitektoniska, vēsturiska vai dabas vērtība un kuras ir aizsargātas saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai, vajadzības gadījumā, sabiedrības drošības nolūkos. Uz minēto atļauju piešķiršanu attiecas Regulas (ES) 2024/1309 7., 8. un 9. pants.

2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, precizē tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu fiziskos un tehniskos parametrus, piemēram, maksimālo izmēru, svaru un attiecīgā gadījumā izstarojuma jaudu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

Minētos īstenošanas aktus pastāvīgi pārskata, lai pielāgotos tehnoloģiju attīstībai, kā arī tīklu izvēršanas vajadzībām.

3. Šis pants neskar ne Direktīvas 2014/53/ES pamatprasības, ne atļauju režīmu, kas piemērojams attiecīgā radiofrekvenču spektra lietojumam.
4. Attiecīgā gadījumā ievērojot Regulu (ES) 2024/1309, operatoriem ir tiesības piekļūt jebkurai valsts, reģionālo vai vietējo publisko iestāžu kontrolē esošai fiziskai infrastruktūrai, kas ir tehniski piemērota tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu

izvietojumam vai kas ir nepieciešama, lai šādus piekļuves punktus savienotu ar pamattīklu, tai skaitā ielu aprīkojumam, piemēram, apgaismes stabiem, ceļa zīmēm, luksoforiem, reklāmas stendiem, autobusu un tramvaju pieturām un metro stacijām. Visus pamatotos piekļuves pieprasījumus apmierina ar taisnīgiem, samērīgiem, pārredzamiem un nediskriminējošiem noteikumiem un nosacījumiem, ko publisko vienotā informācijas punktā.

5. Neskarot komerciālos, tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietojumam nepiemēro nekādas maksas vai nodevas, kas pārsniedz administratīvās nodevas saskaņā ar 12. pantu.

35. pants

Tehniskie noteikumi par elektromagnētiskajiem laukiem

Procedūras, kas noteiktas Direktīvā (ES) 2015/1535, piemēro jebkuram tāda kompetento iestāžu pasākuma projektam, ar kuru tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietojumam attiecībā uz elektromagnētiskajiem laukiem tiktu noteiktas prasības, kas atšķiras no tām, kas minētas Ieteikumā 1999/519/EK vai turpmākajos ieteikumos, kuri to aizstāj.

4.2. II SADAĻA. RADIOFREKVENČU SPEKTRA LIETOŠANA SATELĪTSAKAROS

36. pants

Starptautiskais konteksts un vienotais tirgus

Komisija radiofrekvenču spektra lietošanu satelītīklu vai satelītsakaru pakalpojumu nodrošināšanai pārvalda tikai saskaņā ar Savienības starptautiskajām saistībām un pienākumiem, tai skaitā lēmumiem, ko Padome pieņēmusi, ievērojot LESD 218. pantu, tādā veidā, kas pilnībā atspoguļo tā starptautisko dimensiju un stratēģisko nozīmi Savienībai un dalībvalstīm, un atbalstot mērķi izveidot satelītsakaru pakalpojumu vienoto tirgu.

37. pants

Satelītu sistēmu pieteikšana un koordinēšana ITU

1. Pēc radiofrekvenču spektra potenciālā lietotāja pieprasījuma kompetentā radiofrekvenču spektra iestāde informē Komisiju un citas valsts kompetentās iestādes *RSPB* ietvaros par jebkuru pieprasījumu pieteikt, koordinēt vai reģistrēt *ITU* satelītu sistēmu, ar ko paredzēts aptvert vairāk nekā vienu dalībvalsti, vai satelītu zemes staciju un attiecīgā gadījumā tās papildu komponentus uz zemes un gaisā. Attiecīgā valsts kompetentā iestāde norāda, vai tai ir nepieciešams citu valsts kompetento iestāžu un Savienības atbalsts, lai veiktu *ITU* koordināciju nolūkā aizstāvēt un veicināt dalībvalstu un Savienības intereses un politiku. Dalībvalstis un Komisija var izteikt piezīmes par pieprasījumu. Izvairoties no nevajadzīgas kavēšanās pieteikšanas procesā, attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka šādas piezīmes tiek pienācīgi ņemtas vērā.
2. Saņemot pieprasījumu saskaņā ar *ITU* noteikumiem koordinēt frekvences vai orbitālo pozīciju satelītu sistēmai vai satelītu zemes stacijai un attiecīgā gadījumā tās papildu komponentiem uz zemes un gaisā saskaņā ar *ITU* noteikumiem, attiecīgā valsts kompetentā iestāde ar *RSPB* starpniecību nekavējoties par to informē Komisiju un pārējās kompetentās iestādes.

3. Ja divas vai vairākas valsts kompetentās iestādes saņem pieprasījumus par vienu un to pašu frekvenču joslu vai vienu un to pašu orbītas pozīciju, *RSPB* ar *ODN* atbalstu koordinē Savienības nostāju, lai nodrošinātu savlaicīgu un saskaņotu Savienības atbildi *ITU*.

38. pants

Savienības līmeņa vispārējā atļauja satelītītklu un satelītsakaru pakalpojumu nodrošināšanai

1. Savienības atļauja, ievērojot 39. pantu, ietver vispārējo atļauju nodrošināt satelītītklus vai satelītsakaru pakalpojumus, kā noteikts saskaņā ar šo pantu.
2. Atkāpjoties no 9. panta, satelītītklu – arī satelītu zemes staciju un attiecīgā gadījumā uz zemes un gaisā izvietotu papildu komponentu – nodrošināšanai un satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai Savienībā vai vairākās dalībvalstīs var piemērot tikai nosacījumus, kas precizēti saskaņā ar šā panta 3. punktu.

Nodrošinātāji iesniedz paziņojumu Komisijai, un tiem nav jāsaņem skaidrs lēmums vai atļauja, vai jebkāds cits administratīvs akts no citām kompetentajām iestādēm. *ODN* palīdz Komisijai apstrādāt paziņojumus.

3. Komisija, ņemot vērā jebkuru *RSPB* atzinumu, ar īstenošanas aktiem var precizēt nosacījumus, kas piesaistīti vispārējai atļaujai nodrošināt satelītītklus vai sniegt satelītsakaru pakalpojumus 9. panta 4. punktā noteiktajās robežās. Minētie nosacījumi cita starpā ir šādi:

- (a) uzņēmums ir iedibināts Savienībā;
- (b) ir nomaksātas administratīvās nodevas saskaņā ar 12. pantu *mutatis mutandis*;
- (c) tiek uzturēta satelītītklu un satelītsakaru pakalpojumu integritāte, drošība un noturība;
- (d) tiek uzturēta visu radiostaciju – arī satelītu zemes staciju un attiecīgā gadījumā to uz zemes un gaisā esošo papildu komponentu – raidīšanas pastāvīga kontrole, izmantojot radiofrekvenču spektru, kas atļauts saskaņā ar Savienības atļauju, pat ja tās pieder trešām personām vai trešās personas tās uzstāda vai ekspluatē, vai tās neatrodas Savienībā;
- (e) tiek ievēroti datu saglabāšanas vai likumīgas pārtveršanas pienākumi. Īstenošanas aktā, kas pieņemts, ievērojot pirmo daļu, nosaka objektīvus kritērijus datu saglabāšanas un likumīgas pārtveršanas pienākumu noteikšanai, ko nosaka kā nosacījumu ES satelītsakaru atļaujas saņemšanai.

Pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

4. Savienības vispārējā atļauja uzņēmumiem visās dalībvalstīs piešķir vismaz tās tiesības, kas izriet no 9. pantā paredzētās vispārējās atļaujas.
5. Regulas 12., 194. un 195. pantu *mutatis mutandis* piemēro administratīvajām nodevām, saskaņā ar vispārējo atļauju paredzēto tiesību un pienākumu grozīšanai, ierobežošanai un anulēšanai.

Savienības atļauja izmantot satelītsignālu radiofrekvenču spektru

1. Radiofrekvenču spektra lietošanai satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai Savienībā vai vairāk nekā vienā dalībvalstī ir vajadzīga Savienības atļauja, ko piešķir Komisija.
2. Komisija, ņemot vērā jebkuru *RSPB* atzinumu, ar īstenošanas aktu izveido un atjaunina Eiropas Satelītfrekvenču sadalījuma tabulu, norādot radiofrekvenču spektra joslas, kas pieejamas satelītsakaru pakalpojumiem Savienībā. Komisija saskaņo satelītsakaru pakalpojumiem pieejamo radiofrekvenču spektru saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK un atļauj saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanu satelītsakaru pakalpojumiem. Komisija var nolemt, ka piekļuve noteiktām satelītsignālu radiofrekvenču spektra joslām ir iespējama ar vispārējo atļauju. Šādā gadījumā tā nosaka atļaujas nosacījumus radiofrekvenču spektra lietošanai minētajās joslās, tai skaitā visas piemērojamās maksas.
3. Ja Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc kompetentās iestādes vai pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma apsver iespēju ierobežot Savienības atļauju skaitu konkrētā radiofrekvenču spektra joslā radiofrekvenču spektra nepietiekamības dēļ vai vispārēju interešu dēļ, tā dod ieinteresētajām personām iespēju paust savu viedokli sabiedriskajā apspriešanā saskaņā ar 184. pantu. Pamatojoties uz apspriešanas rezultātiem, Komisija var veikt nepieciešamos pasākumus, lai ierobežotu atļauju skaitu.
4. Ar īstenošanas aktiem, kas jāpieņem līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], ņemot vērā attiecīgo radiofrekvenču spektra joslu raksturlielumus un visus *RSPB* atzinumus, Komisija precizē atļaujas piešķiršanas un izmantošanas nosacījumus dažādām spektra joslām, nodrošinot, ka atļauju saņēmušiem operatoriem piemēro šādas prasības:
 - (a) tiem jābūt iedibinātiem Savienībā;
 - (b) tiem jāatbilst *ITU* Radionoteikumiem, nodrošinot:
 - (i) attiecīgo Radionoteikumu koordinācijas un paziņošanas procedūru labticīgu piemērošanu, tai skaitā ieraksta izdarīšanu *ITU* Starptautiskajā frekvenču pamatreģistrā (*MIFR*), ievērojot *ITU* statusu un aizsardzības datumus;
 - (ii) atbilstību attiecīgajiem starptautiskajiem koordinācijas nolīgumiem;
 - (iii) kaitīgu traucējumu neradīšanu citiem satelīttīkliem vai sistēmām, ne arī stacijām, ko ekspluatē saskaņā ar *ITU* Radionoteikumiem;
 - (iv) ekspluatāciju saskaņā ar principu “bez traucējumiem un bez aizsardzības”, ja pieteikums vēl nav paziņots un reģistrēts *MIFR* vai ja ekspluatācija tiek veikta saskaņā ar *ITU* Radionoteikumiem Nr. 4.4.;
 - (c) tiem jānodrošina koordinācija ar jebkuru Savienībā atļautu satelītu sistēmu;
 - (d) tiem jāizmanto radiofrekvenču spektrs satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai saskaņā ar *ITU* Radionoteikumiem, arī lai neradītu kaitīgus traucējumus, un attiecīgā gadījumā saskaņā ar jebkuru tehniskās saskaņošanas aktu, kas pieņemts atbilstīgi Lēmumam Nr. 626/2002/EK;
 - (e) ja *ITU* pieteikumu iesniedz trešā valsts – tiem jāpierāda, ka minētās valsts jurisdikcija nodrošina kaitīgu traucējumu efektīvu novēršanu un ievieš

instrumentus tūlītējai saukšanai pie atbildības nelikumīgas izmantošanas gadījumā;

- (f) tiem jāmaksā radiofrekvenču spektra maksas, ko nosaka, pamatojoties uz metodiku, kuru Komisija noteikusi ar deleģēto aktu saskaņā ar 29. panta 2. punkta pirmās daļas kritērijiem;
 - (g) tiem jāievēro jebkādi objektīvi, pārredzami un nediskriminējoši papildu nosacījumi, kas vajadzīgi, lai aizsargātu Savienības politiku, kura balstās uz satelītītkliem vai satelītsakaru pakalpojumiem, arī nosacījumi, kas piemērojami spektra eksperimentālai izmantošanai.
5. Līdz [36 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija ar Savienības atļaujām aizstāj valsts atļaujas, kas ir derīgas [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] radiofrekvenču spektra lietošanai.
6. Šā panta 2. un 4. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

40. pants

Savienības atļaujas piešķiršanas procedūra

1. Ikviens uzņēmums pieteikumu Savienības atļaujai izmantot radiofrekvenču spektru satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai un satelītītklu nodrošināšanai iesniedz Komisijai. Komisija publicē šādus pieteikumus pēc to saņemšanas.
- Piemērojot šo pantu, Komisijai palīdz *ODN* un pastāvīga *RSPB* darba grupa satelītsakaru atļauju jautājumos. Šajā grupā ir dalībvalstu pārstāvji ar pieredzi satelītsakaru jomā.
2. Pieteikumā norāda ar radiofrekvenču spektru saistītās vajadzības un ietver informāciju uzņēmuma identificēšanai, satelītsakaru pakalpojuma īsu aprakstu un informāciju, kas nepieciešama, lai pārbaudītu atbilstību 39. pantā paredzētajiem nosacījumiem.
3. Komisija izskata pieprasījumu ar *RSPB* darba grupas satelītsakaru atļauju jautājumos un *ODN* palīdzību. *RSPB* iesniedz Komisijai atzinumu 10 darba dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas.
4. Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar ko piešķir Savienības atļauju, ja pieteikuma iesniedzējs atbilst 39. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, vai atsakās piešķirt Savienības atļauju visos pārējos gadījumos.
- Vajadzības gadījumā *RSPB* var atlikt atzinuma iesniegšanu un lūgt Komisiju veikt atbilstošus pasākumus, lai saskaņotu radiofrekvenču spektra lietošanas tehniskos nosacījumus atbilstīgi Lēmumam Nr. 626/2002/EK vai citus Savienības atļauju piešķiršanas nosacījumus.
5. Ja saskaņā ar 39. panta 3. punktu Komisija nolemj atlasīt tiesību turētājus atlases procedūrā, tā veic šādu procedūru saskaņā ar VI pielikumu, ja vien Savienības tiesību aktos nav paredzēta īpaša procedūra.
6. Komisija līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem īstenošanas aktu, kurā nosaka sīkāku informāciju un termiņus, kas piemērojami ES atļaujas piešķiršanas procedūrai.
- Šā panta 4. un 6. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

41. pants

Savienības atļaujas ietekme

1. Atkāpjoties no 9. panta, Savienības atļauja tās turētājam piešķir tiesības nodrošināt satelītītklus vai sniegt satelītsakaru pakalpojumus un radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības visā Savienībā vai konkrētajās atļaujā noteiktajās dalībvalstīs. Nevienā dalībvalstī nav vajadzīga valsts atļauja, lai nodrošinātu satelītītklus, sniegtu satelītsakaru pakalpojumus vai lietotu radiofrekvenču spektru to nodrošināšanai.
2. Savienības atļauja katrā dalībvalstī piešķir tādas pašas tiesības un pienākumus kā atļauja, ko attiecīgā dalībvalsts piešķir satelītsakaru pakalpojumu vai satelītītklusu nodrošināšanai vai radiofrekvenču spektra lietošanai.
3. Savienības atļauja neatbrīvo tās turētāju no koordinācijas pienākumiem, kas izriet no *ITU* Radionoteikumiem un kas cita starpā ietver arī radiofrekvenču spektra koplietošanas pienākumus, attiecībā uz esošiem vai turpmākiem satelītītkliem vai satelītsakaru pakalpojumiem.
4. Savienības atļaujas turētājs:
 - (a) attiecīgā gadījumā ievēro visas saistības, ko tas ir uzņēmies pieteikumā vai atlases procedūras laikā, neatkarīgi no tā, vai kopējais pieprasījums pēc radiofrekvenču spektra pārsniedz pieejamo apjomu;
 - (b) izmanto savas lietošanas tiesības tādā veidā, kas atbilst Savienības politikai, kura balstās uz radiofrekvenču spektru, it īpaši neradot kaitīgus traucējumus nevienai satelītu sistēmai, ko finansē no Savienības programmām, un pēc kompetento iestāžu pieprasījuma krīzes laikā piešķirot piekļuvi radiofrekvenču spektram, uz kuru attiecas tā tiesības;
 - (c) iesniedz Komisijai gada ziņojumu, kurā sīki izklāsta tā satelītītklusu un/vai satelītsakaru pakalpojuma attīstības stāvokli.

42. pants

Savienības atļaujas termiņš un atjaunošana

1. Savienības atļaujas termiņu nosaka Komisija. Tiesībām, kas piešķirtas saskaņā ar Savienības atļauju, *mutatis mutandis* piemēro 24. pantu.

Atkāpjoties no 24. panta 5. punkta, Komisija pamatotos gadījumos var saīsināt Savienības atļaujas termiņu šādos gadījumos:

 - (a) konkrētiem īstermiņa projektiem;
 - (b) eksperimentālai lietošanai orbītā;
 - (c) lai ievērotu dalībvalstīm piemērojamās starptautisko tiesību saistības.
2. Ja tiek iesniegts pieprasījums atjaunot lietošanas tiesības, *RSPB* 10 darba dienu laikā pēc Komisijas pieprasījuma saņemšanas iesniedz Komisijai atzinumu. Komisija var atjaunot Savienības atļauju, ņemot vērā jebkuru *RSPB* atzinumu. Tādu tiesību atjaunošanai, kas piešķirtas saskaņā ar Savienības atļauju, *mutatis mutandis* piemēro 25. pantu.
3. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām *mutatis mutandis* piemēro 194. un 195. pantu par lietošanas tiesību grozīšanu, ierobežošanu un anulēšanu.

43. pants

Uzraudzība un korektīvie pasākumi

1. Komisija un valsts kompetentās iestādes, sadarbojoties 199. panta 1. punktā minētajā komitejā un *RSPB*, uzrauga, vai satelītīkli un satelītsakaru pakalpojumi, kas darbojas vai tiek sniegti saskaņā ar Savienības atļauju, atbilst 38. un 39. panta nosacījumiem, kā arī Savienības tiesību aktiem un piemērojamajiem *ITU* Radionoteikumiem, un veic atbilstīgus pasākumus, lai novērstu jebkādas neatbilstības.

Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem sīki izstrādātu kārtību Savienības atļauju koordinētai uzraudzībai un izpildei, tai skaitā nosacījumus atļauju koordinētai apturēšanai vai anulēšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 3. punktā minēto procedūru.

2. Komisija izskata visus iespējamus konkrētos Savienības atļaujai piesaistīta nosacījuma vai šīs sadaļas noteikumu pārkāpumus. *RSPB* ar *ODN* atbalstu palīdz Komisijai to izskatīšanā.

Ja valsts kompetentā iestāde uzskata, ka Savienības atļaujas turētājs neievēro kādu atļaujas nosacījumu vai kādu šīs regulas noteikumu, tā par šo jautājumu informē Komisiju un *RSPB*.

Ja Komisija konstatē, ka Savienības atļaujas turētājs neatbilst kādam no 38. vai 39. pantā paredzētajiem nosacījumiem, tā par saviem konstatējumiem informē minēto operatoru.

3. Ja tiek pārkāpts kāds atļaujas piešķiršanas nosacījums vai šīs sadaļas noteikums, Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem atbilstīgus un samērīgus korektīvus pasākumus, kas ietver:

- (a) (pagaidu vai pastāvīgu) aizliegumu izmantot noteiktas radiofrekvenču spektra joslas satelītu zemes stacijām un attiecīgā gadījumā to papildu zemes un gaisa komponentiem Savienībā, neskarot civiltiesiskas un kriminālas sankcijas saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- (b) Savienības atļaujas apturēšanu vai anulēšanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

Komisija Savienības atļaujas turētājam var piemērot naudas sodus vai periodiskas sankcijas par atļaujas nosacījumu vai šīs sadaļas noteikumu pārkāpumiem, kurus nosaka, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu, un kuri nepārsniedz 5 % no tā kopējā globālā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā. Tiesai ir neierobežota jurisdikcija LESD 229. panta nozīmē pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija ir noteikusi naudas sodu vai periodisku soda maksājumu; tā var atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai periodisko soda maksājumu.

Komisija informē dalībvalstis par savām izpildes darbībām saskaņā ar šo pantu.

4. Neatkarīgi no šā panta 1. un 2. punkta, ja nav samaksātas radiofrekvenču spektra maksas un nav ievēroti 38. panta 3. punkta nosacījumi, *mutatis mutandis* piemēro procedūru saskaņā ar 196. pantu.

44. pants

Izpilde

1. Visus pasākumus, par kuriem Komisija pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 43. pantu, valsts kompetentās iestādes izpilda pilnībā un Komisijas noteiktajā termiņā. Izņēmuma kārtā

valsts kompetentā iestāde var lūgt Komisiju atlikt tās pasākuma piemērošanu valsts teritorijā uz atjaunojamu laikposmu līdz sešiem mēnešiem, ja minētais pasākums varētu nopietni traucēt savienotību tās teritorijā. Komisija pēc iespējas ierobežo šā izņēmuma ilgumu, attiecīgā gadījumā stimulējot galalietotājus pāriet uz alternatīviem satelītītkliem vai satelītsakaru pakalpojumiem.

2. Jebkurš Komisijas pasākums paliek spēkā, kamēr nav zināms, kāds būs iznākums tiesas vai cita veida pārsūdzībai pret Komisijas lēmumu vai pret valsts izpildes pasākumu, ja vien netiek noteikti pagaidu pasākumi, kas ir piemēroti, lai pietiekami mazinātu vai novērstu šādu iejaukšanos saskaņā ar 3. punktu.
3. Ja ir steidzami jārikojas, lai izvairītos no kaitīgiem traucējumiem kādas valsts teritorijā, valsts kompetentā iestāde pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma var veikt atbilstīgus pagaidu pasākumus, arī apturēt Savienības atļaujas piemērošanu tās teritorijā. To darot pēc savas iniciatīvas, valsts kompetentā iestāde piecu darba dienu laikā informē Komisiju un *RSPB* par savas rīcības iemesliem. Komisija informē *RSPB* un citas valsts kompetentās iestādes. Komisija nekavējoties uzsāk 43. pantā paredzēto procedūru.

45. pants

Radiofrekvenču spektra lietojumu koordinācija starp satelītu un zemes sistēmām

1. Radiofrekvenču spektra koplietošana starp zemes un satelītu sistēmām ir iespējama tikai ar zemes sistēmu lietošanas tiesību primārā turētāja piekrišanu un uz tā atbildību, ja ir šāds primārais turētājs, un tās mērķis ir nodrošināt radiofrekvenču spektra efektīvu izmantošanu, novērst kaitīgus traucējumus zemes tīkliem, kas nodrošina bezvadu platjoslas elektronisko sakaru pakalpojumus, un pienācīgi aizsargāt šos un citus attiecīgos esošos bezvadu platjoslas pakalpojumus un lietojumus, nodrošinot visu attiecīgo radiofrekvenču pakalpojumu un lietojumu, kas pašlaik izmanto šīs joslas un blakus joslas, neierobežotu nepārtrauktu darbību un turpmāku attīstību.
2. Ja attiecīgā kompetentā iestāde tiek lūgta koordinēt radiofrekvenču spektra lietošanu starp zemes un kosmosa lietojumiem saskaņā ar *ITU* noteikumiem attiecībā uz saskaņoto radiofrekvenču spektru, tā šādu pieprasījumu paziņo Komisijai, kas to nekavējoties nosūta Radiofrekvenču spektra komitejas locekļiem.
3. Komiteja pieņem atzinumu, kurā ierosina atbildi, kas sniedzama uz *ITU* koordinācijas pieprasījumu, ņemot vērā minētā radiofrekvenču spektra lietošanas īpatnības katrā dalībvalstī. Komisija saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru var pieņemt īstenošanas aktu par saskaņotiem līdzāspastāvēšanas nosacījumiem Savienībā.
4. Ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu to tiesību koordinētu aizsardzību, ko dalībvalstis piešķir saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanai uz zemes, vai šādu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību koordinētu piešķiršanu satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai kopīgi ar bezvadu platjoslas pakalpojumiem, Komisija var pieņemt ieteikumus par šīs regulas saskaņotu piemērošanu un radiofrekvenču spektra koordinētu koplietošanu starp zemes un satelītu lietojumiem.

4.3. III SADAĻA. NUMERĀCIJAS RESURSI

46. pants

Numerācijas resursu stratēģiskā plānošana un pārvaldība

1. Dalībvalstis un Komisija, tiecoties sasniegt 3. pantā noteiktos mērķus, koordinēti pārvalda numerācijas resursus iekšējā tirgū kā kopīgus Savienības resursus dalītā

kompetencē, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi, sekmējot inovāciju un numuratkārīgu elektronisko sakaru pakalpojumu konsekventu sniegšanu Savienībā, aizsargājot Savienības vērtības un drošību.

2. Komisija ar *ODN* palīdzību un valsts regulatīvās iestādes sadarbības numerācijas resursu stratēģiskajā plānošanā Savienībā un numerācijas resursu iespējamās izmantošanas apzināšanā pārrobežu vai Eiropas mēroga pakalpojumiem.
3. Komisija, ņemot vērā *BEREC* atzinumu un pēc tam, kad visām ieinteresētajām personām ir dota iespēja paust savu viedokli, nosaka uz nākotni vērstu Savienības numerācijas stratēģiju attiecībā uz numerācijas resursu konsekventu pārvaldību dalībvalstīs un Savienības līmenī.
4. Pamatojoties uz 3. punktā minēto Savienības numerācijas stratēģiju, Komisija ar *ODN* palīdzību izveido Savienības numerācijas plānu, kurā paredz numerācijas resursus, kas Savienībā jāizmanto attiecīgajiem pārrobežu vai Eiropas mēroga pakalpojumiem.

Komisija ar īstenošanas aktiem var pieņemt Savienības numerācijas plānu, kārtību, kādā iesniedz pieteikumus *ITU* numerācijas diapazoniem Savienības numerācijas plānam, kā arī nosacījumus, ko var piemērot Savienības numerācijas plāna numerācijas resursu izmantošanas tiesībām, arī maksu par šo resursu izmantošanas tiesībām.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 3. punktā minēto procedūru.

47. pants

Eiropas mēroga numerācijas resursi

1. Komisija ar īstenošanas aktiem, ievērojot 46. panta 4. punktu, var veikt pasākumus konkrētu numuru vai numerācijas diapazonu saskaņošanai vai pieteikumu iesniegšanai *ITU* numerācijas diapazoniem, lai nodrošinātu numerācijas resursu pieejamību pārrobežu vai Eiropas mēroga pakalpojumiem saskaņā ar Savienības numerācijas plānu.
2. Dalībvalstis atbalsta konkrētu numuru vai numerācijas diapazonu saskaņošanu Savienībā un pieteikumu iesniegšanu *ITU* par Eiropas mēroga numerācijas resursiem, ja tas veicina elektronisko sakaru vienoto tirgu vai Eiropas mēroga pakalpojumu attīstību.
3. Valsts regulatīvās iestādes sadarbībā ar *ODN* pārvalda numuru vai numuru diapazonu sadalīšanu no Eiropas mēroga numerācijas resursiem un īsteno nosacījumus, kas piesaistīti individuālajām lietošanas tiesībām no Eiropas mēroga numerācijas resursiem.
4. *ODN* izveido un regulāri atjaunina Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāzi, pamatojoties uz valsts regulatīvo iestāžu savlaicīgi sniegto informāciju par numuru sadalīšanu un numuru saņēmējiem. Sešu mēnešu laikā pēc Savienības numerācijas plāna pieņemšanas *ODN* izveido procedūru un sistēmu informācijas sniegšanai saskaņā ar šo punktu un 48. panta 4. punkta ceturto daļu.

48. pants

Valsts numerācijas resursi

1. Valsts regulatīvās iestādes kontrolē visu valsts numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu un valsts numerācijas plānu pārvaldību un nodrošina atbilstošus numerācijas resursus publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai. Valsts regulatīvās iestādes izveido objektīvas, pārredzamas un nediskriminējošas procedūras, lai piešķirtu valsts numerācijas resursu lietošanas tiesības.

2. Pēc pieprasījuma valsts regulatīvās iestādes piešķir tiesības lietot numerācijas resursus no valsts numerācijas plāniem konkrētu pakalpojumu sniegšanai uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji, ar noteikumu, ka ir darīti pieejami pienācīgi numerācijas resursi, lai varētu apmierināt pašreizējo un turpmāko paredzamo pieprasījumu. Minētie uzņēmumi pierāda savu spēju pārvaldīt numerācijas resursus un ievērot visas attiecīgās prasības, kas noteiktas saskaņā ar 49. pantu. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes var pārtraukt turpmāk šādiem uzņēmumiem piešķirt tiesības izmantot numerācijas resursus, ja ir pierādīts, ka pastāv numerācijas resursu izsmelšanas risks.

Lai veicinātu šā punkta konsekventu piemērošanu, *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju uztur pamatnostādnes par kopīgiem kritērijiem, pēc kuriem novērtē spēju pārvaldīt numerācijas resursus un numerācijas resursu izsmelšanas risku, un vajadzības gadījumā tās atjaunina.

3. Valsts regulatīvās iestādes piemēro valsts numerācijas plānus un procedūras tā, lai būtu vienlīdzīga attieksme pret visiem publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem un uzņēmumiem, kas ir tiesīgi saskaņā ar 2. punktu. Uzņēmumi, kam ir piešķirtas tiesības lietot numerācijas resursus, nediskriminē citus elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējus attiecībā uz numerācijas resursiem, ko izmanto, lai sniegtu piekļuvi to pakalpojumiem.
4. Neskarot Regulu (ES) 2022/612 un šīs regulas 52. panta 2. punktu, valsts regulatīvās iestādes visā Savienības teritorijā dara pieejamu neģeogrāfisko numuru diapazonu, ko var izmantot tādu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, kas nav starppersonu sakaru pakalpojumi. Ja tiesības lietot numerācijas resursus saskaņā ar šā panta 2. punktu ir piešķirtas uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji, šo punktu piemēro konkrētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanai lietošanas tiesības ir piešķirtas.

Valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar šo regulu nodrošina, ka 50. pantā uzskaitītie nosacījumi, ko var attiecināt uz to numerācijas resursu lietošanas tiesībām, ko izmanto pakalpojumu sniegšanai ārpus valsts koda dalībvalsts, kā arī to izpilde ir tikpat stingri kā nosacījumi un izpilde, ko saskaņā ar šo regulu piemēro pakalpojumiem, kurus sniedz valsts koda dalībvalstī. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes saskaņā ar 49. panta 6. punktu nodrošina arī to, lai pakalpojumu sniedzēji, kuri izmanto sava valsts koda numerācijas resursus citās dalībvalstīs, nodrošinātu atbilstību patērētāju tiesību aizsardzības noteikumiem un citiem ar numerācijas resursu izmantošanu saistītiem valsts noteikumiem, kas piemērojami dalībvalstīs, kurās tiek izmantoti numerācijas resursi. Šis pienākums neskar attiecīgo dalībvalstu kompetento iestāžu izpildes pilnvaras.

ODN valsts regulatīvajām iestādēm pēc to lūguma palīdz koordinēt to darbības, lai nodrošinātu efektīvu pārvaldību numerācijas resursiem, attiecībā uz kuriem ir tiesības uz eksteritoriālu izmantošanu Savienībā.

Lai valsts regulatīvajām iestādēm atvieglotu uzraudzību attiecībā uz šā punkta prasību ievērošanu, *BEREC* ar *ODN* palīdzību uztur datubāzi numerācijas resursiem, attiecībā uz kuriem ir tiesības uz eksteritoriālu izmantošanu Savienībā. Šim nolūkam valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes periodiski nosūta attiecīgo informāciju *ODN*.

5. Valsts regulatīvās iestādes publicē valsts numerācijas plānus, kā arī visus to turpmākos papildinājumus vai grozījumus, ievērojot tikai tos ierobežojumus, kas noteikti valsts drošības apsvērumu dēļ.

6. Pirmo reizi līdz [12 mēneši pēc stāšanās spēkā] un pēc tam reizi divos gados *BEREC* izdod ziņojumu par valstu praksi attiecībā uz valsts un Eiropas mēroga numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu, pievēršot uzmanību atšķirīgajai praksei Savienībā.

49. pants

Procedūra, ar kuru piešķir tiesības lietot numerācijas resursus

1. Ja ir nepieciešams piešķirt individuālas numerācijas resursu lietošanas tiesības, valsts regulatīvās iestādes pēc pieprasījuma piešķir šādas tiesības jebkuram uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, uz kuriem attiecas 9. pantā un 181. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētā vispārējā atļauja, un ievērojot citus noteikumus, kas nodrošina šo numerācijas resursu efektīvu izmantošanu saskaņā ar šo regulu.
2. Numerācijas resursu lietošanas tiesības piešķir ar atklātu, objektīvu, pārredzamu, nediskriminējošu un samērīgu procedūru palīdzību.

Piešķirot numerācijas resursu lietošanas tiesības, valsts regulatīvās iestādes norāda, vai un saskaņā ar kādiem nosacījumiem tiesību turētājs var nodot minētās tiesības.

Ja valsts regulatīvās iestādes piešķir numerācijas resursu lietošanas tiesības uz ierobežotu laikposmu, tā ilgums ir atbilstīgs attiecīgajam pakalpojumam izvirzītā mērķa ziņā, pienācīgi ņemot vērā vajadzību noteikt atbilstīgu laikposmu investīciju amortizācijai.

3. Valsts regulatīvās iestādes lēmumus par numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu pieņem iespējami drīz pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas un trīs nedēļās, ja numerācijas resursi saskaņā ar valsts numerācijas plānu ir iedalīti īpašiem nolūkiem. Šādus lēmumus publisko.
4. Ja pēc apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm saskaņā ar 186. pantu valsts regulatīvās iestādes ir konstatējušas, ka tiesības lietot numerācijas resursus ar sevišķu ekonomisko vērtību ir jāpiešķir, organizējot konkursa vai salīdzinošas atlases procedūru, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes šā panta 3. punktā minēto trīs nedēļu laikposmu var pagarināt par vēl trīs nedēļām.
5. Valsts regulatīvās iestādes neierobežo piešķiramo individuālo lietošanas tiesību daudzumu, izņemot gadījumus, kad tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu numerācijas resursu efektīvu izmantošanu.
6. Ja tiesības lietot numerācijas resursus ietver to eksteritoriālu izmantošanu Savienībā saskaņā ar 48. panta 4. punktu, valsts regulatīvās iestādes piesaista minētajām lietošanas tiesībām īpašus nosacījumus, lai nodrošinātu atbilstību visiem attiecīgajiem valstu patērētāju tiesību aizsardzības noteikumiem un ar numerācijas resursu izmantošanu saistītiem valstu noteikumiem, kas piemērojami dalībvalstīs, kurās tiek izmantoti numerācijas resursi.

Pēc tās dalībvalsts valsts regulatīvās iestādes pieprasījuma, kurā izmanto numerācijas resursus un kura pierāda, ka ir pārkāpti attiecīgie patērētāju tiesību aizsardzības noteikumi vai valsts tiesību akti, kuri attiecas uz šīs dalībvalsts numerācijas resursu izmantošanu, tās dalībvalsts valsts regulatīvās iestādes, kurā ir piešķirtas numerācijas resursu izmantošanas tiesības, saskaņā ar 199. pantu īsteno šā punkta pirmajā daļā paredzētos nosacījumus, tai skaitā nopietnos gadījumos anulējot attiecīgajam uzņēmumam piešķirtās numerācijas resursu eksteritoriālās lietošanas tiesības.

ODN veicina un koordinē informācijas apmaiņu starp dažādo iesaistīto dalībvalstu valsts regulatīvajām iestādēm un nodrošina to darba pienācīgu koordinēšanu.

7. Šo pantu piemēro arī tad, kad valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar 48. panta 2. punktu piešķir numerācijas resursu lietošanas tiesības arī uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji.

50. pants

Nosacījumi, kas var būt piesaistīti tiesībām lietot numerācijas resursus

Ja valsts regulatīvās iestādes piesaista nosacījumus numerācijas resursu lietošanas tiesībām, šādi nosacījumi attiecas tikai uz:

- (a) tā pakalpojuma izraudzīšanos, kuram šo numuru izmanto, ietverot visas prasības, kas saistītas ar šā pakalpojuma sniegšanu, un, lai neradītu neskaidrības, tarifa principiem un maksimālajām cenām, ko var piemērot konkrētā numuru diapazonā, lai nodrošinātu patērētāja aizsardzību saskaņā ar 3. panta 1. punkta f) apakšpunktu;
- (b) numerācijas resursu efektīvu izmantošanu saskaņā ar šo regulu;
- (c) numura pārnesamības prasībām saskaņā ar šo regulu;
- (d) maksimālo ilgumu saskaņā ar 49. pantu, uz kuru attiecas visas izmaiņas valsts numerācijas plānā;
- (e) tiesību nodošanu pēc tiesību turētāja iniciatīvas un šādas nodošanas nosacījumiem saskaņā ar šo regulu, tai skaitā visiem nosacījumiem, ka lietošanas tiesības attiecībā uz noteiktu numuru ir saistošas visiem uzņēmumiem, kuriem tiesības tiek nodotas;
- (f) maksām par lietošanas tiesībām saskaņā ar 51. pantu;
- (g) visām saistībām, kuras uzņēmumam, saņemot lietošanas tiesības, tiek uzliktas konkursa vai salīdzinošas atlases procedūras gaitā;
- (h) saistībām saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem nolīgumiem, kas attiecas uz numuru izmantošanu;
- (i) pienākumiem, kas attiecas uz numuru eksteritoriālu izmantošanu Savienībā, lai nodrošinātu atbilstību patērētāju tiesību aizsardzības noteikumiem un citiem ar numuriem saistītiem noteikumiem dalībvalstīs, kuri nav valsts kodeksa noteikumi;
- (j) galalietotāju piekļuves nodrošināšanu numuriem no valsts numerācijas plāna, universālajiem starptautiskajiem bezmaksas numuriem, citu dalībvalstu numerācijas plāniem un numuriem no Eiropas mēroga numerācijas resursiem.

51. pants

Maksas par numerācijas resursu lietošanas tiesībām

Valsts regulatīvās iestādes var noteikt tādu maksu par tiesībām izmantot numerācijas resursus, kas atspoguļo nepieciešamību nodrošināt minēto resursu optimālo izmantošanu. Šādas maksas ir objektīvi pamatotas, pārredzamas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi, un ņem vērā 3. pantā izklāstītos vispārīgos mērķus.

52. pants

Numuru un pakalpojumu pieejamība

1. Ja tas ir ekonomiski iespējams, izņemot gadījumus, kad izsaukuma saņēmējs komerciālu iemeslu dēļ ir izvēlējis ierobežot piekļuvi izsaucējām pusēm, kas atrodas konkrētos ģeogrāfiskos apgabalos, numuratkārīgu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka izsaucejas puses var piekļūt visam tālāk minētajam:
 - (a) neģeogrāfiskiem numuriem un pakalpojumiem, kas izmanto šādus numurus Savienībā;
 - (b) visiem numuriem Savienībā neatkarīgi no operatora izmantotās tehnoloģijas un iekārtām, tai skaitā numuriem dalībvalstu valsts numerācijas plānos un Vispārējiem starptautiskajiem bezmaksas numuriem (*UIFN*);
 - (c) numuriem no Eiropas mēroga numerācijas resursiem.
2. Valsts regulatīvajām iestādēm ir pilnvaras pieprasīt, lai publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji veiktu preventīvus pasākumus, bloķējot piekļuvi numuriem vai pakalpojumiem, ja to pamato tādi iemesli kā krāpniecība vai ļaunprātīga izmantošana, un prasīt, lai šādos gadījumos elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji ietur attiecīgos starpsavienojuma vai citu pakalpojumu ieņēmumus.

5. V DAĻA. PĀREJA UZ OPTISKĀS ŠĶIEDRAS KABEĻU TĪKLIEM, TIRGU DARBĪBA UN KONKURENCE

5.1. I SADAĻA. Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem

53. pants

Šīs sadaļas piemērošanas joma

Šo sadaļu piemēro dalībvalstīs, kurās vara kabeļu tīkli joprojām tiek izmantoti pēc 2029. gada 30. jūnija.

54. pants

Vara kabeļu tīklu atvienošanas pienākuma noteikšana

1. Pirms 2035. gada 31. decembra dalībvalstis pieprasa vara kabeļu tīklu atvienošanu vara kabeļu tīklu atvienošanas teritorijās (*CSO* teritorijās), ja ir izpildīti 57. panta 1. punktā izklāstītie nosacījumi.
2. Līdz 2035. gada 31. decembrim dalībvalstis pieprasa vara kabeļu tīklu atvienošanu visās *CSO* teritorijās.
3. Atkāpjoties no 2. punkta, *CSO* teritorijās, kur optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršana nav ekonomiski dzīvotspējīga un nav pieejams piemērots savienotības risinājums, kas varētu aizstāt uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus, dalībvalstis var nolemt neprasīt vara kabeļu tīklu atvienošanu.
4. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkā dalībvalstis nosaka vara kabeļu tīklu atvienošanu, pieņemot saistošu tiesību aktu. Katrā šādā tiesību aktā nosaka vara kabeļu tīklu atvienošanas sākuma datumu, kas ir ne vēlāk kā vienu gadu pēc tā pieņemšanas, un pieprasa, lai vara kabeļu tīklu atvienošana tiktu pabeigta trīs gadu laikā pēc minētā sākuma datuma. Attiecībā uz pieprasījumiem saskaņā ar 1. punktu tiesību aktu pieņem

sešu mēnešu laikā pēc 58. panta 3. punktā minētā saraksta publicēšanas. Attiecībā uz pieprasījumiem saskaņā ar 2. punktu tiesību aktu pieņem vēlākais līdz 2035. gada 31. decembrim.

55. pants

Vara kabeļu tīklu atvienošanas teritorijas

1. Vara kabeļu tīklu atvienošanu organizē *CSO* teritorijās, aptverot visas ģeogrāfiskās teritorijas, kurās tiek ekspluatēti vara kabeļu tīkli.
2. Valsts regulatīvās iestādes nosaka *CSO* teritoriju robežas, ņemot vērā Komisijas norādījumos izklāstītos kritērijus.
3. Līdz 2028. gada 31. maijam valsts regulatīvās iestādes publicē *CSO* teritoriju sarakstu.
4. Valsts regulatīvās iestādes pārskata un attiecīgā gadījumā atjaunina *CSO* teritoriju sarakstu, lai atbalstītu savlaicīgu un sakārtotu vara kabeļu tīklu atvienošanu. Visus atjauninātos sarakstus publicē bez liekas kavēšanās.

56. pants

Valstu pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem

1. Līdz 2029. gada 31. oktobrim katra dalībvalsts sagatavo plānu pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem un paziņo to Komisijai.
2. Plānā pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem izklāsta dalībvalsts stratēģiju valsts mēroga pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, it īpaši pārejai no vara kabeļu tīkliem uz *FTTH* tīkliem. Tajā iekļaujama šāda informācija:
 - (a) informācija par vara kabeļu tīklu un optiskās šķiedras kabeļu tīklu pārklājumu;
 - (b) to pasākumu apraksts, kas ieviesti vai plānoti, lai veicinātu optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršanu un pāreju uz *FTTH* tīkliem;
 - (c) *CSO* teritoriju saraksts, kurā par katru teritoriju norādīts, vai ir izpildīti 57. panta 1. punktā izklāstītie ilgtspējas nosacījumi, kā arī attiecīgie migrācijas atskaites punkti un attiecīgā gadījumā veicinošie pasākumi.
3. Līdz 2034. gada 30. jūnijam dalībvalstis atjaunina savu plānu pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem un paziņo atjaunināto plānu Komisijai.
4. Atjauninātajā plānā pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem ziņo par progresu sākotnējā plāna īstenošanā. Tajā iekļaujama šāda informācija:
 - (a) informācija par vara kabeļu tīklu atvienošanas statusu katrā *CSO* teritorijā;
 - (b) saraksts ar *CSO* teritorijām, kurās optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršana ir ekonomiski dzīvotspējīga, bet tiks pabeigta tikai pēc 2035. gada 31. decembra, kopā ar informāciju par tādu piemērotu savienotības risinājumu pieejamību, kas spēj aizstāt uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus;
 - (c) saraksts ar *CSO* teritorijām, kurās optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršana nav ekonomiski dzīvotspējīga.

5. Komisija var sniegt piezīmes par sākotnējo un atjaunināto plānu pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem viena mēneša laikā pēc tā saņemšanas. Dalībvalstis ņem vērā šīs piezīmes.

57. pants

Ilgospējas nosacījumi

1. Šajā sadaļā ilgospējas nosacījumi ietver šādas prasības:
 - (a) vismaz 95 % telpu CSO teritorijā apkalpo optiskās šķiedras kabeļu tīkls 2. panta 3. punkta nozīmē;
 - (b) galalietotājiem, kuri izmanto uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus, ir pieejami salīdzināmas kvalitātes mazumtirdzniecības savienotības pakalpojumi.
2. Valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar valsts apstākļiem nosaka objektīvus un pārredzamus parametrus un kritērijus pieejamībai cenas ziņā.

58. pants

Ilgospējas nosacījumu novērtējums

1. Valsts regulatīvās iestādes attiecībā uz katru CSO teritoriju novērtē, vai ir izpildīti 57. panta 1. punktā izklāstītie ilgospējas nosacījumi.
2. Lai veiktu 1. punktā minēto novērtējumu, valsts regulatīvās iestādes ņem vērā datus, kas savākti saskaņā ar 183. pantu.
3. Līdz 2029. gada 30. jūnijam valsts regulatīvās iestādes publicē to CSO teritoriju sarakstu, kurās ir izpildīti ilgospējas nosacījumi. Pēc tam piecu gadu laikposmā valsts regulatīvās iestādes vismaz reizi 12 mēnešos publicē sarakstu ar CSO teritorijām, kas pēc tam atbilst minētajiem nosacījumiem.

59. pants

Aizsargpasākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotāji, kurus skar vara kabeļu tīklu atvienošana, tiek skaidri, savlaicīgi un pieejamā veidā informēti par:
 - (a) paredzamo vara kabeļu tīklu atvienošanas laiku;
 - (b) visām nepieciešamajām izmaiņām to savienotības pakalpojumā vai galiekārtā;
 - (c) alternatīvajiem savienotības pakalpojumiem, kas tiem pieejami.
2. Dalībvalstis nodrošina to elektronisko sakaru pakalpojumu nepārtrauktību, ar kuriem atbalsta uz vara kabeļiem balstītus pamatpakalpojumus. Operatori veic vajadzīgos tehniskos un komerciālos pasākumus, lai nodrošinātu šādu pakalpojumu nepārtrauktu sniegšanu vai to migrēšanu uz funkcionāli līdzvērtīgām alternatīvām.
3. Ņemot vērā apstākļus valstī, dalībvalstis pieņem aizsargpasākumus saskaņā ar 88. un 90. pantu, lai pēc vara kabeļu tīkla atvienošanas turpinātu nodrošināt cenas ziņā pieejamus pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru pakalpojumus 88. panta 2. punktā minētajiem patērētājiem un 90. panta 1. punktā minētajiem galalietotājiem.

4. Valsts regulatīvās iestādes novērtē, vai ir vajadzīgi aizsargpasākumi, lai aizsargātu galalietotājus, kuri izmanto uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus, tai skaitā pasākumi, kas saistīti ar pakalpojumu sniedzēju maiņas procesiem un alternatīvu savienotības pakalpojumu pieejamību cenas ziņā, un attiecīgi konsultē dalībvalstis.
5. Pirms tiek pieņemts saistošs tiesību akts, ar ko uzdod atvienot vara kabeļu tīklus, ievērojot 54. pantu, un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 2035. gada 31. decembrī dalībvalstis pieņem atbilstīgus aizsargpasākumus, lai aizsargātu galalietotājus, kuri izmanto uz vara kabeļiem balstītus pakalpojumus.

60. pants

Operatoru vara kabeļu tīklu atvienošanas plāni

1. Operatori izstrādā vienu vai vairākus vara kabeļu tīklu atvienošanas plānus CSO teritorijām, kurās vara kabeļu tīklu atvienošana ir obligāta. Plānā iekļauj termiņus, tehniskos pasākumus, komunikācijas darbības un piekļuves prasītāju un galalietotāju migrācijas kārtību.
2. Operatori savus vara kabeļu tīklu atvienošanas plānus iesniedz valsts regulatīvajai iestādei sešu mēnešu laikā pēc saistošā tiesību akta pieņemšanas saskaņā ar 54. panta 4. punktu.
3. Valsts regulatīvā iestāde novērtē plānus divu mēnešu laikā pēc to saņemšanas un vai nu tos apstiprina, vai arī apstiprina ar grozījumiem.
4. Operatori īsteno vara kabeļu tīklu atvienošanas plānus, ko apstiprinājusi valsts regulatīvā iestāde, tai skaitā visus pieprasītos grozījumus. Operatori ziņo par progresu valsts regulatīvajai iestādei tās noteiktos intervālos.

61. pants

Uzraudzība un izpilde

Valsts regulatīvās iestādes uzrauga vara kabeļu tīklu atvienošanas īstenošanu saskaņā ar apstiprinātajiem vara kabeļu tīklu atvienošanas plāniem, un tām ir 196. pantā paredzētās pilnvaras.

5.2. II SADAĻA. PIEKĻUVE ZEMEI

62. pants

Maksa par tiesībām uzstādīt iekārtas

Kompetentās iestādes var noteikt maksas par tiesībām uz valsts vai privātā īpašuma, virs tā vai zem tā ierīkot iekārtas, kuras izmanto elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, un saistītās iekārtas ar noteikumu, ka šādas maksas ir objektīvi pamatotas, pārredzamas, nediskriminējošas un samērīgas ar to paredzēto nolūku un ka tajās tiek ņemti vērā šīs regulas vispārīgie mērķi.

63. pants

Tiesības piekļūt infrastruktūrai

1. Ja kompetentā iestāde izskata pieteikumu par kādu no tālāk minēto tiesību piešķiršanu, tā piemēro 2. punktu:

- (a) tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska vai privāta īpašuma uzņēmumam, kas pilnvarots nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus;
 - (b) tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska īpašuma uzņēmumam, kas pilnvarots nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, kuri nav publiski.
2. Šā panta 1. punkta nolūkā kompetentā iestāde:
- (a) rīkojas, pamatojoties uz vienkāršām, efektīvām, pārredzamām un publiski pieejamām procedūrām, ko piemēro bez diskriminācijas un nekavējoties, un katrā ziņā pieņem lēmumu sešos mēnešos pēc pieteikuma iesniegšanas, izņemot ekspropriācijas gadījumā;
 - (b) piesaistot šādām tiesībām nosacījumus, ievēro pārredzamības un nediskriminēšanas principus.

Pirmās daļas a) apakšpunktā minētās procedūras var atšķirties atkarībā no tā, vai pieteikuma iesniedzējs nodrošina publiskus elektronisko sakaru tīklus vai ne.

3. Gadījumos, kad valsts vai pašvaldības iestādes saglabā īpašumtiesības vai kontroli pār tādiem uzņēmumiem, kas nodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, tiek ievērots efektīvs strukturāls nodalījums starp 1. punktā minēto pienākumu piešķirt tiesības un darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

64. pants

Elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāju tīkla elementu un ar to saistīto iekārtu kopvietošana un koplietošana

1. Ja operators saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir izmantojis tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska vai privāta īpašuma vai savā labā izmantojis īpašuma ekspropriācijas vai izmantošanas procedūru, kompetentās iestādes var noteikt uz šāda pamata ierīkoto tīkla elementu un saistīto iekārtu kopvietošanu un koplietošanu ar mērķi veicināt elektronisko sakaru tīklu vidisko ilgtspēju, aizsargāt sabiedrības veselību un sabiedrības drošību vai sasniegt pilsētplānošanas un valsts mēroga plānošanas mērķus.
2. Uzstādīto tīkla elementu un iekārtu kopvietošanu vai koplietošanu, kā arī īpašuma koplietošanu var noteikt tikai pēc attiecīga sabiedriskās apspriešanas perioda, kura laikā visām ieinteresētajām personām dod iespēju paust savu viedokli, un tikai konkrētajās teritorijās, kurās šāda koplietošana tiek uzskatīta par nepieciešamu, lai sasniegtu pirmajā daļā noteiktos mērķus. Kompetentās iestādes var noteikt šādu iekārtu vai īpašuma, ieskaitot zemes, ēku, ievadu ēkās, ēku instalācijas, mastu, antenu, torņu un citu balsta konstrukciju, kabeļu kanalizācijas, kabeļu aizsardzības cauruļu, kabeļaku, kabeļu sadales skapju koplietošanu vai pasākumus, kas atvieglo būvdarbu koordinēšanu. Vajadzības gadījumā dalībvalsts var izraudzīties valsts regulatīvo vai citu kompetento iestādi vienam vai vairākiem šādiem uzdevumiem:
 - (a) darboties kā vienotam informācijas punktam;
 - (b) paredzēt noteikumus par iekārtu vai īpašuma koplietošanas un inženiertehnisko darbu koordinēšanas izmaksu sadalījumu, cita starpā ņemot vērā attiecīgos norādījumus, ko *BEREC* vai Komisija izdevusi saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1309.

3. Pasākumi, ko kompetentā iestāde veic saskaņā ar šo pantu, ir objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un samērīgi. Minētos pasākumus attiecīgos gadījumos veic sadarbībā ar valsts regulatīvajām iestādēm.

5.3. III SADAĻA. STARPSAVIENOJUMS

5.3.1. I NODAĻA. Vispārīgie noteikumi un principi

65. pants

Vispārīgie noteikumi piekļuvei un starpsavienojumam

1. Uzņēmumiem vienā un tajā pašā dalībvalstī vai dažādās dalībvalstīs ir tiesības savā starpā risināt sarunas par nolīgumiem par piekļuves vai starpsavienojuma tehniskajiem un komerciālajiem pasākumiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Uzņēmumam, kas pieprasa piekļuvi vai starpsavienojumu, nav nepieciešama atļauja darboties tajā dalībvalstī, kurā ir pieprasīta piekļuve vai starpsavienojums, ja tas nesniedz pakalpojumus vai nepārvalda tīklu šajā dalībvalstī.
2. Neskarot 115. pantu, uzņēmumiem, piešķirot piekļuvi vai starpsavienojumu, netiek prasīts piedāvāt atšķirīgus noteikumus un nosacījumus dažādiem uzņēmumiem par līdzvērtīgiem pakalpojumiem vai pasākumiem, kas uzliek pienākumus, kuri nav saistīti ar faktiski sniegtajiem piekļuves un starpsavienojuma pakalpojumiem, neskarot 9. pantā izklāstītos nosacījumus.

66. pants

Uzņēmumu tiesības un pienākumi

1. Publisko elektronisko sakaru tīklu operatori ir tiesības un – ja to pieprasa citi uzņēmumi, kas ir pilnvaroti tā rīkoties saskaņā ar 9. pantu – pienākums veikt pārrunas par starpsavienojumu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu un sadarbību visā Savienībā. Operatori piedāvā piekļuvi un starpsavienojumu citiem uzņēmumiem ar noteikumiem un nosacījumiem, kas saskan ar pienākumiem, ko valsts regulatīvā iestāde uzlikusi, ievērojot 68., 67. un 77. pantu.
2. Neskarot 183. pantu, uzņēmumi, kas saņem informāciju no cita uzņēmuma pirms, pēc vai pārrunu procesa par piekļuves vai starpsavienojuma nosacījumiem laikā, izmanto šo informāciju tikai tam nolūkam, kuram tā ir sniegta, un vienmēr ievēro nosūtītās vai uzglabātās informācijas konfidencialitāti. Šādi uzņēmumi saņemto informāciju nenodod citām personām, tai skaitā citām struktūrvienībām, meitasuzņēmumiem vai partneriem, kam šāda informācija sniegta konkurences priekšrocības.
3. Ja to prasa konkurences apstākļi, sarunas veic ar neitrālu starpnieku palīdzību.

67. pants

Nosacītās piekļuves sistēmas un citas iespējas

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka I pielikuma I daļā minētos nosacījumus piemēro attiecībā uz nosacītu piekļuvi ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem, kas sniegti skatītājiem un klausītājiem Savienībā neatkarīgi no pārraides līdzekļiem. Pēc šā panta 3. punktā izklāstītās tirgus analīzes dalībvalstis minētos nosacījumus var piemērot citām iespējām, kas minētas I pielikuma II daļā.

2. Nosacījumi, ko piemēro saskaņā ar šo pantu, neskar dalībvalstu iespējas uzlikt pienākumus attiecībā uz elektronisku raidījumu aprakstu un līdzīgu sarakstu un navigācijas iespēju izpildījuma aspektiem.
3. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta valsts regulatīvās iestādes var pārskatīt nosacījumus, kas piemēroti saskaņā ar šo pantu, veicot tirgus analīzi saskaņā ar 73. panta 1. punktu, lai noteiktu, vai saglabāt, grozīt vai atcelt piemērotos nosacījumus.

5.3.2. II NODAĻA. Simetriskie piekļuves noteikumi

68. pants

Valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu tiesības un pienākumi attiecībā uz piekļuvi un starpsavienojumu

1. Valsts regulatīvās iestādes vai – šā panta 2. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunkta gadījumā – valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes, īstenojot 3. pantā izklāstītos mērķus, veicina un attiecīgā gadījumā nodrošina saskaņā ar šīs regulas noteikumiem pienācīgu piekļuvi pakalpojumiem un to starpsavienojumu un sadarbību, veicot savus pienākumus, ar mērķi veicināt efektivitāti, ilgtspējīgu konkurenci, gigabitisko tīklu izvēršanu, inovatīvu pakalpojumu veicinātājus, efektīvas investīcijas un inovāciju un ilgtspējīgu elektronisko sakaru pakalpojumu, informācijas sabiedrības pakalpojumu un satura sniegšanu, kā arī ar mērķi sniegt maksimālu labumu galalietotājiem.

Tās sniedz norādījumus un dara publiski pieejamas procedūras, kas piemērojamas piekļuves un starpsavienojuma iegūšanai, lai nodrošinātu, ka uzņēmumi, arī mazie un vidējie uzņēmumi un elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji ar ierobežotu ģeogrāfisko aptvērumu, var gūt labumu no uzliktajiem pienākumiem.

2. Konkrēti, neskarot pasākumus, kurus var veikt attiecībā uz uzņēmumiem, kas atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, saskaņā ar 77. pantu, valsts regulatīvās iestādes vai šā punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētajā gadījumā valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes var uzlikt:
 - (a) ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu gala–gala savienotību, – pienākumus uzņēmumiem, kuriem jāsaņem vispārējā atļauja un kuri kontrolē piekļuvi galalietotājiem, pamatotos gadījumos arī pienākumu savstarpēji savienot to tīklus, ja tas jau nav izdarīts;
 - (b) pamatotos gadījumos un ciktāl tas vajadzīgs – pienākumus uzņēmumiem, kuriem jāsaņem vispārējā atļauja un kuri kontrolē lietotāju piekļuvi, ar mērķi padarīt to pakalpojumus sadarbībspējīgus;
 - (c) pamatotos gadījumos, ja gala–gala savienotība starp galalietotājiem ir apdraudēta tāpēc, ka starppersonu sakaru pakalpojumi nav sadarbībspējīgi, un ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu gala–gala savienotību starp galalietotājiem, – pienākumus tiem numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuriem ir būtiska līmeņa pārklājums un liels lietotāju skaits, padarīt savus pakalpojumus sadarbībspējīgus;
 - (d) ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu galalietotājiem piekļuvi ciparu radio un televīzijas apraides pakalpojumiem un saistītiem papildu pakalpojumiem, ko precizējusi dalībvalsts, – pienākumus operatoriem nodrošināt piekļuvi citām iespējām, kas minētas I pielikuma II daļā, ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem.

Pirmās daļas c) apakšpunktā minētos pienākumus uzliek tikai:

- (i) ciktāl tas vajadzīgs starppersonu sakaru pakalpojumu sadarbspējas nodrošināšanai, un tie var ietvert samērīgus pienākumus starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem publicēt un ļaut izmantot, pārveidot un pārraidīt iestāžu un citu sniedzēju attiecīgu informāciju vai pienākumu izmantot un ievērot 187. panta 1. punktā norādītos standartus vai specifikācijas vai jebkurus citus attiecīgos Eiropas vai starptautiskos standartus;
- (ii) ja Komisija, pēc apspriešanās ar *BEREC* un ņemot vērā tā atzinumu, ir konstatējusi, ka visā Savienībā vai vismaz trīs dalībvalstīs ir ievērojami apdraudēta gala–gala savienotība starp galalietotājiem, un ir pieņēmusi īstenošanas pasākumus, kuros noteikta jebkādu iespējamo uzliekamo pienākumu būtība un darbības joma.

Šā punkta otrās daļas b) apakšpunktā minētos īstenošanas pasākumus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 199. panta 4. punktā.

69. pants

Simetriskie pasākumi

1. Neskarot 68. panta 1. un 2. punktu, valsts regulatīvās iestādes pēc pamatota pieprasījuma var noteikt pienākumu nodrošināt piekļuvi instalācijai, kabeļiem un ar tiem saistītajām iekārtām ēkās vai līdz pirmajam koncentrācijas vai sadales punktam, kā noteikusi valsts regulatīvā iestāde, ja minētais punkts atrodas ārpus ēkas. Pamatojoties uz to, ka šādu tīkla elementu dublēšana būtu ekonomiski neefektīva vai fiziski neiespējama, šādus pienākumus var uzlikt elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai šādas instalācijas un kabeļu, un saistīto iekārtu īpašniekiem, ja minētie īpašnieki nav elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji. Noteiktie piekļuves nosacījumi var ietvert īpašus noteikumus par piekļuvi šādiem tīkla elementiem un ar tiem saistītām iekārtām un saistītiem pakalpojumiem, par pārredzamību un nediskriminēšanu, kā arī par taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem un nosacījumiem.
2. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka ar pienākumiem, kas noteikti saskaņā ar 1. punktu, var nepietikt, lai pietiekami novērstu lielus un ilglaicīgus dublēšanas ekonomiskos vai fiziskos šķēršļus, kas ir pamatā esošai vai jaunai tirgus situācijai, kura būtiski ierobežo konkurences rezultātus galalietotājiem, tā var uzlikt piekļuves pienākumus aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, ja vien īpašos un pamatos apstākļos nav nepieciešama orientācija uz izmaksām. Nosakot to, ciktāl jāievēro pienākums nodrošināt piekļuvi arī aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta, valsts regulatīvā iestāde maksimāli ņem vērā attiecīgas *BEREC* pamatnostādnes.
3. Valsts regulatīvās iestādes neuzliek elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem pienākumus saskaņā ar 2. punktu, ja tās konstatē kādu no šādiem gadījumiem:
 - (a) pakalpojumu sniedzējam ir 84. panta 1. punktā uzskaitītie raksturlielumi, un tas jebkuram uzņēmumam ar taisnīgiem, nediskriminējošiem un saprātīgiem noteikumiem dara pieejamus dzīvotspējīgus un līdzīgus alternatīvus līdzekļus galalietotāju sasniegšanai, nodrošinot piekļuvi gigabitiskajam tīklam; valsts regulatīvās iestādes minēto atbrīvojumu var attiecināt arī uz citiem pakalpojumu sniedzējiem, kas ar taisnīgiem, nediskriminējošiem un saprātīgiem noteikumiem piedāvā piekļuvi gigabitiskajam tīklam;

- (b) pienākumu uzlikšana apdraudētu jauna tīkla izvietojuma ekonomisko vai finansiālo dzīvotspēju, jo īpaši mazu vietēju projektu gadījumā.
3. Pienākumi un nosacījumi, kas uzlikti saskaņā ar šo pantu, ir objektīvi, pārredzami, samērīgi un nediskriminējoši. Tos īsteno saskaņā ar 85. un 184. pantā minētajām procedūrām. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, kas ir uzlikušas šādus pienākumus un nosacījumus, novērtē to rezultātus piecus gadus pēc tāda iepriekšējā pasākuma pieņemšanas, kas pieņemts attiecībā uz tiem pašiem uzņēmumiem, un novērtē, vai būtu lietderīgi tos atcelt vai grozīt, ņemot vērā situācijas attīstību. Minētās iestādes paziņo sava novērtējuma rezultātus saskaņā ar procedūrām, kas minētas 85. un 184. pantā.
 4. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkā valsts regulatīvā iestāde var iejaukties pēc savas iniciatīvas, ja tas ir pamatoti, lai nodrošinātu 3. pantā minētos politikas mērķus saskaņā ar šo regulu.
 5. Līdz 2029. gada 31. oktobrim *BEREC* novērtē, cik efektīvas ir pamatnostādnes par kopējām pieejām tīkla pieslēgumpunkta noteikšanai dažādās tīkla topoloģijās, palīdzot valsts regulatīvajām iestādēm konsekventi noteikt tīkla pieslēgumpunktu atrašanās vietu.

70. pants

Lokalizēta viesabonēšana

1. Neskarot 68. panta 1. un 2. punktu, valsts regulatīvās iestādes ir pilnvarotas uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, noteikt pienākumus saistībā ar pasīvās infrastruktūras koplietošanu vai pienākumus noslēgt lokalizētus viesabonēšanas piekļuves līgumus, abos gadījumos, ja tieši vajadzīgs, lai uz vietas sniegtu pakalpojumus, kuri balstīti uz radiofrekvenču spektra lietošanu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un ar noteikumu, ka nevienam uzņēmumam saskaņā ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem un nosacījumiem nav darīti pieejami darbaspējīgi un līdzīgi alternatīvi līdzekļi, ar ko nodrošina piekļuvi galalietotājiem. Valsts regulatīvās iestādes šādus pienākumus var uzlikt tikai tad, ja šāda iespēja ir skaidri paredzēta, piešķirot radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, un ja to pamato tas, ka teritorijā, uz kuru attiecas šādi pienākumi, uz tirgu orientēta infrastruktūras izvēšana elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, kas balstās uz radiofrekvenču spektra lietošanu, saskaras ar nepārvaramiem ekonomiskiem vai fiziskiem šķēršļiem, kuru dēļ galalietotājiem piekļuve tīkliem vai pakalpojumiem ir būtiski traucēta vai tās nav vispār. Šādos apstākļos, kad piekļuve pasīvajai infrastruktūrai un tās koplietošana nevar pietiekamā mērā atrisināt situāciju, valsts regulatīvās iestādes var uzlikt pienākumu koplietot aktīvo infrastruktūru.
2. Valsts regulatīvās iestādes ņem vērā:
 - (a) nepieciešamību visā Savienībā maksimāli palielināt savienotību uz galvenajām transporta maģistrālēm un konkrētos teritoriālos apgabalos, kā arī iespēju ievērojami palielināt galalietotāju izvēli un uzlabot pakalpojumu kvalitāti;
 - (b) radiofrekvenču spektra efektīvu lietošanu;
 - (c) koplietošanas un ar to saistīto nosacījumu tehnisko iespējamību;
 - (d) infrastruktūras stāvokli, kā arī uz pakalpojumiem balstītas konkurences apstākļus;
 - (e) tehnoloģisko inovāciju;

- (f) primāro nepieciešamību atbalstīt infrastruktūras īpašnieka motivāciju izvērst infrastruktūru.
3. Strīda izšķiršanas gadījumā valsts regulatīvās iestādes var cita starpā uzņēmumam, kas gūst labumu no koplietošanas vai piekļuves pienākuma, noteikt pienākumu apvienot vai koplietot radiofrekvenču spektru ar infrastruktūras saimnieku attiecīgajā apgabalā vai atļaut piekļuvi radiofrekvenču spektram citiem lietotājiem konkrētos reģionos vai valstu mērogā.

71. pants

Simetriskie pasākumi pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem

1. Valsts regulatīvā iestāde pakalpojumu sniedzējam, kas ierīko optiskās šķiedras kabeļu līdz galalietotājam (*FTTH*) tīklu teritorijā, kurā ir uzdots atvienot vara kabeļu tīklu, uzliek pienākumu pēc lietotāja pieprasījuma pieslēgt mājāsaimniecības, ko aptver tā optiskās šķiedras kabeļu tīkls. Ja teritorijā darbojas vairāk nekā viens pakalpojumu sniedzējs, valsts regulatīvā iestāde, pamatojoties uz pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem kritērijiem, drīkst uzlikt šādus pienākumus tikai vienam pakalpojumu sniedzējam.
2. Tirgus analīzē, ko veic saskaņā ar 73. panta 1. punktu saistībā ar vara kabeļu tīklu atvienošanu, valsts regulatīvā iestāde vajadzības gadījumā definē piekļuves pienākumu nosacījumus, tai skaitā izmaksu atgūšanas aprēķinu.
3. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka izmaksas pārsniedz parasto pieslēguma maksu un ka var būt attaisnojama papildu pieslēguma maksas piemērošana, tā nodrošina, ka šāda papildu maksa, ja to sedz galalietotāji, ir taisnīga un pamatota. Valsts regulatīvā iestāde drīkst nolemt noteikt maksimālās pieslēguma maksas, ko maksā galalietotāji.
4. Teritorijās, kurās ir noteikts, ka vara kabeļu tīklu atvienošana ir obligāta, ja mājāsaimniecību pieslēgšanai elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem ir jāierīko jauna optiskās šķiedras instalācija un kabeļi, kā arī saistītās iekārtas daudzdzīvokļu ēkā, šādas daudzdzīvokļu ēkas īpašnieks vai pārvaldnieks atļauj šādu ierīkošanu pēc jebkura daudzdzīvokļu ēkas iedzīvotāja pieprasījuma.
5. Pienākumu atļaut ierīkot optiskās šķiedras instalāciju, kabeļus un saistītās iekārtas daudzdzīvokļu ēkā uzskata par izpildītu, tiklīdz viens elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājs ir ierīkojis attiecīgo tīklu. Valsts regulatīvā iestāde vajadzības gadījumā nosaka pasākumus saskaņā ar 68. panta 1. punktu un 69. pantu, lai nodrošinātu citu elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāju efektīvu piekļuvi jaunajai optiskās šķiedras instalācijai un kabeļiem, un saistītajām iekārtām.
6. Valsts regulatīvā iestāde var pieprasīt jebkuram citam elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājam veikt šādu izvērsanu, ja elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājs, kas ir ierīkojis tīklu līdz daudzdzīvokļu ēkai, sniedz argumentētu pamatojumu, kas apliecina, ka šo pienākumu nav iespējams izpildīt.

5.4. IV SADAĻA. TIRGI UN KONKURENCE

5.4.1. I NODAĻA. Tirgus analīze un būtiska ietekme tirgū

72. pants

Tirgus definēšana

1. Ja valsts regulatīvās iestādes plāno definēt attiecīgos tirgus atbilstīgi valstu apstākļiem, tās to dara saskaņā ar konkurences tiesību principiem. Nosakot konkrētos ģeogrāfiskos tirgus savā teritorijā, valsts regulatīvās iestādes ņem vērā infrastruktūras konkurences pakāpi.

Komisija, pamatojoties uz apspriešanās ar ieinteresētajām personām rezultātiem, regulāri analizē vispārējās tendences Savienībā un, atsaucoties uz 73. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu, novērtē, vai ir jāpieņem ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem ("ieteikums par tirgiem"). Komisija var pieņemt ieteikumu par tirgiem pēc sabiedriskās apspriešanas, arī ar valsts regulatīvajām iestādēm, un ņemot vērā *BEREC* atzinumu.

Ieteikumā norāda tos produktu un pakalpojumu tirgus elektronisko sakaru nozarē, kuru iezīmes var būt par pamatu, lai regulatīvā nolūkā uzliktu šajā regulā minētos pienākumus, neskarot tirgus, kurus konkrētos gadījumos var noteikt saskaņā ar konkurences tiesībām. Šos produktu un pakalpojumu tirgus definē saskaņā ar konkurences tiesību principiem. Ja Komisija nolemj pieņemt ieteikumu par tirgiem, tā to regulāri pārskata.

Ja tirgus ir iekļauts ieteikumā par tirgiem, valsts regulatīvās iestādes pārskata tirgu. Tirgus, kuros piemēro *ex ante* regulējumu, pārskata reizi piecos gados, lai noteiktu, vai ir izpildīti 73. panta 1. punktā minētie kritēriji.

2. Valsts regulatīvās iestādes attiecīgā gadījumā arī ņem vērā saskaņā ar 183. panta 12. punktu veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma analīzes rezultātus.

73. pants

Tirgus analīzes procedūra

1. Valsts regulatīvās iestādes nosaka, vai attiecīgais tirgus, kas noteikts saskaņā ar 72. pantu, ir tāds, kas pamato šajā regulā paredzēto reglamentējošo pienākumu uzlikšanu. Valsts regulatīvās iestādes veic analīzi, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar valstu konkurences iestādēm.

Pirms vara kabeļu tīklu atvienošanas valsts regulatīvās iestādes veic attiecīgo tirgu pārskatīšanu, aptverot vismaz tās jomas, kuras skar vara kabeļu tīklu atvienošana.

Valsts regulatīvās iestādes, veicot tirgus analīzi, ievēro 85. un 184. pantā noteiktās procedūras un laikus pabeidz procesu viena gada laikā.

Tirgu var uzskatīt par tādu, kas pamato šajā regulā paredzēto reglamentējošo pienākumu uzlikšanu, ja ir izpildīti visi šādi kritēriji:

- (a) pastāv lieli un ilglaicīgi strukturāli, juridiski vai regulatīvi šķēršļi ienākšanai tirgū;
- (b) pastāv tirgus struktūra, kas attiecīgajā laikposmā neveicina efektīvu konkurenci, ņemot vērā uz infrastruktūru balstītas konkurences stāvokli un tādas cita veida konkurences stāvokli, kas ir pamatā šķēršļiem ienākšanai tirgū;
- (c) konkurences tiesību piemērošana vien nav pietiekams pasākums, lai pienācīgi labotu konstatētās tirgus nepilnības.

Kad valsts regulatīvā iestāde veic ieteikumā ietverta tirgus analīzi, tā uzskata, ka ir izpildīts a), b) un c) punkts, ja vien valsts regulatīvā iestāde nav noteikusi, ka viens vai vairāki no šiem kritērijiem konkrētās valsts apstākļos nav izpildīti.

2. Ja valsts regulatīvā iestāde veic 1. punktā prasīto analīzi, tā, raugoties nākotnē, apsver, kā tirgi attīstītos, ja nebūtu regulējuma, kas noteikts, pamatojoties uz šo pantu. Valsts regulatīvā iestāde savā analīzē ņem vērā visu tālāk minēto:
 - (a) tirgus norises, kuras ietekmē varbūtību, ka attiecīgajā tirgū veidosies efektīva konkurence;
 - (b) visus attiecīgos konkurences ierobežojumus vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības līmenī neatkarīgi no tā, vai par šādu ierobežojumu avotu uzskata elektronisko sakaru tīklus, elektronisko sakaru pakalpojumus vai citu veidu pakalpojumus vai lietotnes, kas ir salīdzināmas no galalietotāja viedokļa, un neatkarīgi no tā, vai šādi ierobežojumi ir daļa no attiecīgā tirgus;
 - (c) citu veidu regulējumu vai pasākumus, kas attiecīgajā laikposmā ir noteikti attiecīgajā tirgū vai saistītajā mazumtirdzniecības tirgū vai tirgos un ietekmē šos tirgus, tostarp – bez ierobežojumiem – saskaņā ar 64., 68. un 69. pantu noteiktos pienākumus; un
 - (d) regulējumu, kas noteikts citos attiecīgajos tirgos, pamatojoties uz šo pantu.
3. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka attiecīgais tirgus nepamato reglamentējošo pienākumu uzlikšanu saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktā paredzēto procedūru, vai ja nav izpildīti šā panta 4. punktā izklāstītie nosacījumi, tā neuzliek nekādus īpašus regulatīvos pienākumus saskaņā ar 77. pantu un atsauc iepriekšējos pienākumus, kas uzlikti saskaņā ar 77. pantu.
4. Valsts regulatīvās iestādes apsver iespēju noteikt piemērotu paziņošanas termiņu par korektīvo pasākumu atcelšanu, ņemot vērā vajadzību nodrošināt noturīgu pāreju personām, kuras gūst labumu no minētajiem pienākumiem, un galalietotājiem, galalietotāju izvēli un to, ka regulējums netiek piemērots ilgāk, kā tas nepieciešams. Nosakot šādu paziņošanas termiņu, valsts regulatīvās iestādes var paredzēt īpašus nosacījumus un paziņošanas termiņus attiecībā uz esošajiem piekļuves līgumiem.
5. Ja valsts regulatīvā iestāde nosaka, ka attiecīgajā tirgū reglamentējošo pienākumu uzlikšana saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu ir pamatota, tā nosaka visus uzņēmumus, kam atsevišķi vai kopā ir būtiska ietekme minētajā attiecīgajā tirgū saskaņā ar 76. pantu. Valsts regulatīvā iestāde šādiem uzņēmumiem uzliek atbilstīgus īpašus reglamentējošus pienākumus saskaņā ar 77. pantu vai uztur spēkā vai groza šādus pienākumus, ja tādi jau pastāv, gadījumā, kad tā uzskata, ka attiecībā uz galalietotājiem iznākums nebūtu efektīva konkurence, ja šādu pienākumu nebūtu.
6. Uz pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šā panta 3. un 4. punktu, attiecas 85. un 184. pantā minētās procedūras. Valsts regulatīvās iestādes piecu gadu laikā pēc iepriekšējā pasākuma pieņemšanas veic attiecīgā tirgus analīzi un paziņo par attiecīgo pasākuma projektu saskaņā ar 85. pantu, ja valsts regulatīvā iestāde ir definējusi attiecīgo tirgu un noteikusi, kuriem uzņēmumiem ir būtiska ietekme tirgū.

74. pants

Transnacionālu tirgu noteikšanas procedūra

1. Ja Komisija vai vismaz divas attiecīgās valsts regulatīvās iestādes iesniedz pamatotu pieprasījumu, tai skaitā attiecīgus pierādījumus, *BEREC* veic iespējamā transnacionālā tirgus analīzi. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ņemot vērā *BEREC*

veikto analīzi, Komisija var pieņemt lēmumus, ar ko nosaka transnacionālus tirgus saskaņā ar konkurences tiesību aktu principiem.

2. Ja transnacionāli tirgi ir noteikti saskaņā ar šā panta 1. punktu, attiecīgās valsts regulatīvās iestādes kopā veic tirgus analīzi, ņemot vērā BIT pamatnostādnes, un saskaņoti lemj par 73. panta 4. punktā minēto reglamentējošo pienākumu piemērošanu, uzturēšanu spēkā, grozīšanu vai atcelšanu. Attiecīgās valsts regulatīvās iestādes kopīgi paziņo Komisijai savu pasākumu projektus attiecībā uz tirgus analīzi un visiem reglamentējošajiem pienākumiem saskaņā ar 85. pantu.
3. Divas vai vairākas valsts regulatīvās iestādes var arī kopīgi paziņot savu pasākumu projektu attiecībā uz tirgus analīzi un visiem reglamentējošajiem pienākumiem gadījumā, kad nav transnacionālā tirgus, ja šīs iestādes uzskata, ka tirgus apstākļi to attiecīgajā jurisdikcijā ir pietiekami viendabīgi.

75. pants

Transnacionāla pieprasījuma noteikšanas procedūra

BEREC analizē galalietotāju transnacionālo pieprasījumu pēc produktiem un pakalpojumiem, ko piedāvā Savienībā, ja tā no Komisijas vai vismaz divām attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm ir saņēmusi pamatotu pieprasījumu, kurā sniegti attiecīgi pierādījumi, kas liecina par to, ka jārisina nopietna ar pieprasījumu saistīta problēma. *BEREC* šādu analīzi var veikt arī tad, ja tā no tirgus dalībniekiem ir saņēmusi pamatotu pieprasījumu, kurā sniegti pietiekami pierādījumi, un ja tā uzskata, ka pastāv nopietna ar pieprasījumu saistīta problēma, kura ir jārisina. *BEREC* veiktā analīze neskar nekādus konstatējumus par transnacionālajiem tirgiem saskaņā ar 74. panta 1. punktu un nekādus valsts regulatīvo iestāžu konstatējumus par valstu vai vietējiem ģeogrāfiskajiem tirgiem saskaņā ar 72. pantu.

76. pants

Uzņēmumi, kam ir būtiska ietekme tirgū

1. Ja valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 73. pantā minēto procedūru konstatē, ka uzņēmumam ir būtiska ietekme tirgū, piemēro šā panta 2. punktu.
2. Uzskata, ka uzņēmumam ir būtiska ietekme tirgū, ja tam individuāli vai kopā ar citiem ir dominējošam stāvoklim līdzvērtīgs stāvoklis, proti, ekonomiska spēka stāvoklis, kas tam dod iespēju rīkoties ievērojamā mērā neatkarīgi no konkurentiem, klientiem un galu galā patērētājiem.
3. Konkrētāk, valsts regulatīvās iestādes, izvērtējot, vai divi vai vairāki uzņēmumi kopā bauda dominējošu stāvokli tirgū, darbojas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un ņem vērā pamatnostādnes par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumu, ko Komisija publicējusi saskaņā ar šā panta 5. punktu.
4. Ja uzņēmumam ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, to var arī uzskatīt par būtisku ietekmi cieši saistītā tirgū, ja saikne starp šiem diviem tirgiem ļauj konkrētajā tirgū esošo ietekmi izmantot cieši saistītajā tirgū, tādējādi stiprinot uzņēmuma kopējo ietekmi tirgū. Līdz ar to korektīvos pasākumus, kuru mērķis ir novērst šādu ietekmes izmantošanu, var piemērot cieši saistītajā tirgū saskaņā ar 77. līdz 84. pantu.
5. Pēc apspriešanās ar *BEREC* Komisija publicē pamatnostādnes tirgus analīzei un būtiskas ietekmes tirgū novērtēšanai ("BIT pamatnostādnes"), kas ir saskaņā ar attiecīgajiem konkurences tiesību principiem. BIT pamatnostādnes ietver valsts regulatīvajām iestādēm adresētas norādes par to, kā būtiskas ietekmes tirgū jēdzienu piemērot

specifiskajam elektronisko sakaru tirgu *ex ante* regulējuma kontekstam, ņemot vērā 73. panta 1. punktā norādītos trīs kritērijus.

5.4.2. *II NODAĻA. Piekļuves korektīvie pasākumi, ko uzliek uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū*

77. pants

Tādu pienākumu uzlikšana, grozīšana vai atsaukšana, kas uzlikti uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū

1. Novērtējot konkurences apstākļus konkrētā tirgū un regulatīvās iejaukšanās nepieciešamību, valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar 73. panta 2. punktu vispirms apsver spēkā esošo noteikumu ietekmi uz konkurences dinamiku, iespējamās piedāvātās saistības vai korektīvos pasākumus, kas piemēroti saistībā ar procedūrām saskaņā ar valstu vai Savienības konkurences tiesību aktiem vai komerclīgumiem.
2. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, ja uzņēmums saskaņā ar 73. pantu veiktās tirgus analīzes rezultātā ir atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, valsts regulatīvā iestāde izvēlas vismazāk traucējošo veidu, kā risināt iespējamās problēmas, kas konstatētas tirgus analīzē. Šajā novērtējumā valsts regulatīvās iestādes ņem vērā saistības, ko piedāvā operatori, kuri saskaņā ar 83. pantu atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū.
3. Saskaņā ar šo pantu uzliktie pienākumi ir:
 - (a) pamatoti ar tās problēmas raksturu, ko valsts regulatīvā iestāde konstatējusi savā tirgus analīzē, attiecīgā gadījumā ņemot vērā transnacionālā pieprasījuma noteikšanu, ievērojot 75. pantu;
 - (b) samērīgi, ņemot vērā izmaksas un ieguvumus;
 - (c) attaisnojami, ņemot vērā mērķus, kas noteikti 3. pantā;
 - (d) uzlikti pēc apspriešanās saskaņā ar 85. un 184. pantu.
4. Ja uzņēmums ir atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, valsts regulatīvās iestādes attiecīgā gadījumā novērtējuma pirmajā posmā var uzlikt attiecīgus pienākumus, piemēram, pārredzamības un nediskriminēšanas pienākumus.

Ja valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka iepriekš minētie pienākumi nav pietiekami vai nav piemēroti, tā pārbauda, vai šādu pienākumu uzlikšana apvienojumā ar pienākumiem, kas uzlikti saskaņā ar 80. pantu, būtu samērīgs un pietiekams līdzeklis 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanai.

Neskarot 80. pantu, ja valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka ir vajadzīgi papildu pienākumi nodrošināt piekļuvi, tās uzliek pienākumus nodrošināt saskaņotu piekļuvi, kā izklāstīts 81. pantā.

Tikai tad, ja valsts regulatīvās iestādes sniedz argumentētu pamatojumu, kas pierāda, ka šādi pienākumi, kas uzlikti saskaņā ar 80. un 81. pantu, nerisina attiecīgajā tirgū konstatētās konkurences problēmas, tās var uzlikt citus pienākumus attiecībā uz piekļuvi konkrētiem aktīviem vai virtuālo tīklu elementiem un pakalpojumiem un konkrētu tīkla elementu un ar tiem saistīto iekārtu izmantošanu, ievērojot 78. pantu.

Papildus šā punkta ceturtajā daļā minētajiem pienākumiem, ja 77. līdz 84. pantā noteiktie pienākumi nav piemēroti, valsts regulatīvās iestādes var uzlikt uzskaites nodalīšanas pienākumu, cenu kontroles pienākumu un izmaksu uzskaites pienākumu.

Uzliktajiem pienākumiem nav atpakaļejoša spēka. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos pienākumus var uzlikt ar sākuma datumu, kas atšķiras no parasti paredzētā.

5. Valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar 85. pantā minēto procedūru paziņo Komisijai par lēmumiem uzlikt, grozīt vai atcelt pienākumus uzņēmumiem.
6. Ja tirgū notiek izmaiņas, tai skaitā tiek noslēgti komerciāli līgumi vai uzņemtas saistības, kuru dēļ nav jāmaina tirgus definīcija vai būtiskas ietekmes tirgū novērtējums un nav pamatota jauna tirgus analīze saskaņā ar 73. pantu, valsts regulatīvā iestāde nekavējoties novērtē, vai ir nepieciešams pārskatīt pienākumus, kas uzlikti uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un groza jebkādos iepriekšējos lēmumus, arī atceļot pienākumus vai uzliekot jaunus pienākumus, nolūkā nodrošināt šādu pienākumu nepārtrauktu atbilstību šā panta 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Šādus grozījumus uzliek tikai pēc apspriešanās saskaņā ar 85. un 184. pantu.
7. Valsts regulatīvās iestādes uzliek pienākumus, neskarot:
 - (a) 67., 68. un 69. pantu;
 - (b) Direktīvas 2002/58/EK 50., 52., 64. un 100. pantu un attiecīgos noteikumus, kuros ietverti pienākumi uzņēmumiem, kas nav izraudzīti kā tādi, kuriem ir būtiska ietekme tirgū;
 - (c) nepieciešamību ievērot starptautiskās saistības.
8. Lai veicinātu korektīvo pasākumu konsekventu piemērošanu, Komisija ciešā sadarbībā ar *BEREC* var izdot norādījumus, lai palīdzētu valsts regulatīvajām iestādēm konsekventi īstenot to pienākumus saskaņā ar šo pantu.

78. pants

Pienākumi piekļuvei īpašiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām un to izmantošanai

1. Valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar 77. pantu var uzlikt uzņēmumiem pienākumu izpildīt pamatotus piekļuves un izmantošanas pieprasījumus īpašiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām (izņemot 80. un 81. pantā minētos) situācijās, kad valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka piekļuves atteikums vai nesamērīgi noteikumi un nosacījumi, kuriem ir līdzīga ietekme, kavēs ilgtspējīga konkurenciāla tirgus izveidi mazumtirdzniecības līmenī un nebūs galalietotāju interesēs. Valsts regulatīvās iestādes var uzņēmumiem cita starpā pieprasīt:
 - (a) nodrošināt trešām personām attiecīgu piekļuvi īpašiem fiziskiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām un to izmantošanu, tai skaitā atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai un apakšlīnijai;
 - (b) piešķirt trešām personām piekļuvi īpašiem aktīviem vai virtuāliem tīkla elementiem un pakalpojumiem;
 - (c) godprātīgi veikt pārrunas ar uzņēmumiem, kas pieprasa piekļuvi;
 - (d) neatsaukt piekļuvi iekārtām, kas jau piešķirta;
 - (e) vairumtirdzniecībā sniegt noteiktus pakalpojumus, kas paredzēti tālākpārdošanai, kuru veic trešās personas;
 - (f) piešķirt atvērtu piekļuvi tehniskām saskarnēm, protokoliem vai citām nozīmīgām tehnoloģijām, kas ir nepieciešamas pakalpojumu vai virtuālo tīklu pakalpojumu sadarbībai;

- (g) nodrošināt kopvietošanu vai saistīto iekārtu cita veida koplietošanu;
- (h) sniegt konkrētus pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pakalpojumu gala–gala sadarbību lietotājiem vai viesabonēšanu mobilo sakaru tīklos;
- (i) nodrošināt piekļuvi darbības atbalsta sistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu godīgu konkurenci pakalpojumu sniegšanā;
- (j) savstarpēji savienot tīklus vai tīklu iekārtas;
- (k) nodrošināt piekļuvi saistītiem pakalpojumiem, tādiem kā identifikācijas, vietas noteikšanas un klātbūtnes noteikšanas pakalpojumi.

Valsts regulatīvās iestādes ir pilnvarotas uz minētajiem pienākumiem attiecināt nosacījumus, kas attiecas uz taisnīgumu, samērīgumu un izpildes laiku.

2. Apsverot to, vai ir lietderīgi uzlikt kādu no iespējamajiem īpašajiem šā panta 1. punktā minētajiem pienākumiem, un jo īpaši saskaņā ar proporcionalitātes principu izvērtējot, vai un kā šādi pienākumi ir jāuzliek, valsts regulatīvās iestādes analizē, vai citi piekļuves veidi vairumtirdzniecības resursiem tajā pašā vai saistītā vairumtirdzniecības tirgū būtu pietiekami, lai risinātu identificēto problēmu galalietotāja interesēs. Minētajā novērtējumā ietver komerciālos piekļuves piedāvājumus, regulētu piekļuvi saskaņā ar 68. un 69. pantu vai esošu vai plānotu regulētu piekļuvi citiem vairumtirdzniecības resursiem saskaņā ar šo pantu. Valsts regulatīvās iestādes it īpaši ņem vērā šādus faktorus:

- (a) konkurējošo iekārtu izmantošanas vai uzstādīšanas tehnisko un ekonomisko dzīvotspēju, ņemot vērā tirgus attīstības pakāpi, kā arī ņemot vērā attiecīgā starpsavienojuma vai piekļuves būtību un veidu, tai skaitā citu augšposma piekļuves produktu dzīvotspēju, piemēram, kabeļu kanalizācijas pieejamību;
- (b) paredzamo tehnoloģiju attīstību, kas ietekmē tīkla projektēšanu un pārvaldību;
- (c) vajadzību nodrošināt tehnoloģiju neitralitāti, lai iesaistītās personas varētu projektēt un pārvaldīt savus tīklus;
- (d) piedāvātās piekļuves nodrošināšanas iespējamību attiecībā uz pieejamo jaudu;
- (e) iekārtas īpašnieka sākotnējās investīcijas, ņemot vērā veiktās publiskās investīcijas un riskus, kas saistīti ar investīciju veikšanu, it sevišķi ņemot vērā investīcijas gigabitiskos tīklos un ar tiem saistīto riska līmeni;
- (f) vajadzību nodrošināt konkurenci ilgtermiņā, īpašu uzmanību veltot ekonomiski efektīvai uz infrastruktūru balstītai konkurencei un inovatīviem uzņēmējdarbības modeļiem, ar kuriem sekmē ilgtspējīgu konkurenci, piemēram, tādus, kuru pamatā ir kolektīvās investīcijas tīklos;
- (g) attiecīgā gadījumā visas attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības;
- (h) Eiropas mēroga pakalpojumu nodrošināšanu.

3. Valsts regulatīvās iestādes, uzliekot uzņēmumam pienākumus nodrošināt piekļuvi saskaņā ar šo pantu, ir pilnvarotas noteikt tehniskus vai darbības nosacījumus, kas šādas piekļuves nodrošinātajam vai saņēmējiem jāievēro, lai garantētu normālu tīklu darbību.

Pienākumi ievērot konkrētus tehniskus standartus vai specifikācijas ir saskaņā ar standartiem un specifikācijām, kas noteikti atbilstīgi 189. pantam.

79. pants

Cenu kontroles un izmaksu uzskaites pienākumi

1. Valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 77. pantu var uzlikt pienākumus attiecībā uz izmaksu segšanu un cenu kontroli, tai skaitā pienākumus par cenu orientāciju uz izmaksām un pienākumus attiecībā uz izmaksu uzskaites sistēmām, lai nodrošinātu konkrētus starpsavienojuma vai piekļuves veidus, situācijās, kad tirgus analīze parāda, ka efektīvas konkurences trūkums nozīmē to, ka attiecīgais uzņēmums var uzturēt cenas pārmērīgi augstā līmenī vai piemērot cenu starpības samazināšanu, kaitējot galalietotājiem.

Nosakot, vai cenu kontroles pienākumi būtu lietderīgi, valsts regulatīvās iestādes ņem vērā nepieciešamību veicināt konkurenci un galalietotāju ilgtermiņa intereses, kas saistītas ar gigabitisko tīklu izvēršanu un izmantošanas sākšanu. Konkrētāk, lai veicinātu uzņēmuma investīcijas, arī gigabitiskos tīklos, valsts regulatīvās iestādes ņem vērā investīcijas, ko uzņēmums ir veicis, it īpaši, ja ir veiktas jaunas investīcijas. Ja valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka cenu kontroles pienākumi ir lietderīgi, tās ļauj uzņēmumam gūt samērīgu peļņu no attiecīgā ieguldītā kapitāla, ņemot vērā jebkādas riskus, kas raksturīgi konkrētam jaunam tīkla investīciju projektam.

Valsts regulatīvās iestādes apsver neuzlikt vai nepaturēt spēkā pienākumus saskaņā ar šo pantu, ja tās konstatējušas, ka pastāv pierādāms mazumtirdzniecības cenu ierobežojums un ka kāds no pienākumiem, kas uzlikts saskaņā ar 77. pantu, tai skaitā it īpaši jebkura ekonomiskās atkārtotamības pārbaude, nodrošina efektīvu un nediskriminējošu piekļuvi.

Ja valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka ir lietderīgi noteikt cenu kontroles pienākumus attiecībā uz piekļuvi esošajiem tīkla elementiem, tās arī ņem vērā ieguvumus, ko prognozējamās un stabilas vairumtirdzniecības cenas dod, lai nodrošinātu efektīvu ienākšanu tirgū un pietiekamus stimulus visiem uzņēmumiem izvērst jaunus un paplašinātus tīklus.

2. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka jebkurš atļauts izmaksu atgūšanas mehānisms vai atļauta cenu noteikšanas metodika veicina jaunu un uzlabotu tīklu izvēršanu, efektivitāti un ilgtspējīgu konkurenci, kā arī maksimāli palielina ilgtspējīgus ieguvumus galalietotājiem. Šajā sakarā valsts regulatīvās iestādes var arī ņemt vērā cenas, kas ir pieejamas salīdzināmos konkurenciālos tirgos.
3. Ja uzņēmumam ir pienākums attiecībā uz tā cenu orientāciju uz izmaksām, attiecīgais uzņēmums pierāda, ka maksas izriet no izmaksām, tai skaitā saprātīgas investīciju atdeves likmes. Lai aprēķinātu efektīvas pakalpojumu sniegšanas izmaksas, valsts regulatīvās iestādes var izmantot izmaksu uzskaites metodes neatkarīgi no tām, kuras izmanto uzņēmums. Valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt uzņēmumam sniegt savu cenu pilnīgu pamatojumu un vajadzības gadījumā var pieprasīt koriģēt cenas.
4. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka gadījumos, kad cenu kontroles atbalsta nolūkā ir uzdots ieviest izmaksu uzskaites sistēmu, izmaksu uzskaites sistēmas apraksts ir publiski pieejams, norādot vismaz galvenās kategorijas, kurās ir sagrupētas izmaksas, un noteikumus, ko izmanto izmaksu sadalīšanai. Kvalificēta neatkarīga struktūra pārbauda atbilstību izmaksu uzskaites sistēmai un ik gadu publicē deklarāciju par atbilstību.

80. pants

Piekļuve pasīvajiem tīkliem

1. Valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 77. pantu var uzlikt uzņēmumiem pienākumu izpildīt pamatotus pieprasījumus par piekļuvi tumšās optiskās šķiedras kabeļu tīkliem un inženiertehniskajai infrastruktūrai un tās izmantošanu, ietverot arī (bet ne tikai) ēkas vai ievadus ēkās, kabeļus ēkās, tai skaitā instalāciju, antenas, torņus un citas balstkonstrukcijas, statņus, mastus, kabeļu kanalizāciju, kabeļu aizsardzības caurules, kontrolakas, kabeļakas un sadales skapjus, situācijās, kad pēc tirgus analīzes izvērtēšanas valsts regulatīvā iestāde secina, ka piekļuves liegšana vai piekļuves atļaušana ar nesamērīgiem noteikumiem un nosacījumiem, kuriem ir līdzīga ietekme, kavētu tāda tirgus veidošanos, kurā valdītu noturīga konkurence, un nebūtu galalietotāju interesēs.
2. Valsts regulatīvās iestādes var uzlikt uzņēmumam pienākumu nodrošināt piekļuvi saskaņā ar šo pantu neatkarīgi no tā, vai aktīvi, kurus ietekmē pienākums, ir daļa no attiecīgā tirgus saskaņā ar tirgus analīzi, ar nosacījumu, ka pienākums ir vajadzīgs un samērīgs nolūkā īstenot 3. pantā noteiktos mērķus.

81. pants

Saskaņoti piekļuves produkti

1. Neskarot 80. pantu, valsts regulatīvā iestāde novērtē, vai ir pamatoti un samērīgi operatoram, kas saskaņā ar 73. pantu veiktās tirgus analīzes rezultātā atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, noteikt pienākumu piedāvāt Savienības saskaņotos piekļuves produktus, pirms tiek noteikti citi piekļuves produkti.
2. Ja valsts regulatīvā iestāde nolemj noteikt citus piekļuves produktus, tā paskaidro, kāpēc tie ir piemērotāki konstatēto problēmu risināšanai nekā saskaņotie piekļuves produkti.
3. Savienības saskaņotie produkti var ietvert vietējās piekļuves produktus.
4. Komisija [6 mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā] var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka saskaņoto produktu tehniskās specifikācijas, standarta izmaksu elementus, izmaksu metodiku un standartpiedāvājumu saistībā ar saskaņoto(-ajiem) piekļuves produktu(-iem), ņemot vērā *BEREC* atzinumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.
5. Saskaņotie piekļuves produkti atbilst šādām pamatprasībām:
 - (a) iespēja tos piedāvāt kā piekļuves produktu jebkuram elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātājam, kas darbojas Savienībā;
 - (b) tīkla un pakalpojuma maksimāla sadarbība un nediskriminējoša tīkla pārvaldība operatoru starpā atbilstīgi tīkla topoloģijai;
 - (c) iespēja galalietotājiem produktu izmantot saskaņā ar konkurences noteikumiem;
 - (d) rentabilitāte, ņemot vērā spēju tos ieviest esošajos un jaunizbūvētajos tīklos un tiem līdzāspastāvēt ar citiem piekļuves produktiem, ko var nodrošināt tajā pašā tīkla infrastruktūrā;
 - (e) darbības efektivitāte, īpaši attiecībā uz to, lai pēc iespējas ierobežotu īstenošanas šķēršļus un izvēršanas izmaksas piekļuves nodrošinātājiem un piekļuves prasītājiem;

- (f) to noteikumu ievērošana, kas attiecas uz privātuma, personas datu, tīklu drošības un integritātes aizsardzību un pārredzamību atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.
6. Ja valsts regulatīvā iestāde ir noteikusi, ka pienākums piedāvāt šādus saskaņotus piekļuves produktus aizstāj iepriekš noteiktos vairumtirdzniecības līmeņa piekļuves pienākumus, tā pirms pēdējo minēto pasākumu atcelšanas nosaka atbilstīgu pārejas periodu, kas ir vismaz seši mēneši.

82. pants

Savienojuma pabeigšanas tarifi

1. Ņemot vērā *BEREC* atzinumu, Komisija ar deleģēto aktu, ar ko papildina šo regulu, nosaka vienotu maksimālo Savienības mēroga mobilā balss savienojuma pabeigšanas tarifu un vienotu maksimālo Savienības mēroga fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu (kopā “Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifi”), kurus piemēro jebkuram mobilā balss savienojuma pabeigšanas vai fiksētā balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumam sniedzējam jebkurā dalībvalstī. Komisija minēto deleģēto aktu pārskata reizi piecos gados pēc [*šīs regulas spēkā stāšanās diena*] un katrā šādā gadījumā, piemērojot 73. panta 1. punktā minētos kritērijus, apsver, vai joprojām ir nepieciešams noteikt Savienības mēroga balss savienojuma pabeigšanas tarifus. Ja Komisija pēc pārskatīšanas saskaņā ar šo punktu nolēmj nenoteikt maksimālo mobilā balss savienojuma pabeigšanas tarifu vai maksimālo fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu vai nevienu no tiem, valsts regulatīvās iestādes var veikt balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu tirgu tirgus analīzi saskaņā ar 73. pantu nolūkā izvērtēt, vai reglamentējošo pienākumu uzlikšana ir nepieciešama. Ja valsts regulatīvā iestāde šādas analīzes rezultātā attiecīgā tirgū nosaka uz izmaksām vērstus savienojuma pabeigšanas vairumtirdzniecības tarifus, tā ievēro principus, kritērijus un parametrus, kas izklāstīti II pielikumā, un uz tās pasākuma projektu attiecas 85. un 184. pantā minētās procedūras.
2. Valsts regulatīvās iestādes veic ciešu pārraudzību un nodrošina, ka balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniedzēji piemēro Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifus. Valsts regulatīvās iestādes var balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniedzējam – ja tas neievēro 1. punktā minēto deleģēto aktu – jebkurā laikā pieprasīt mainīt tarifu, ko tas noteicis citiem uzņēmumiem.

83. pants

Saistību radišanas procedūra

1. Valsts regulatīvās iestādes informē operatorus par iespēju piedāvāt saistības, lai risinātu konstatētās konkurences problēmas.
2. Uzņēmumi, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, var piedāvāt valsts regulatīvajai iestādei saistības attiecībā uz piekļuves, kolektīvu investīciju vai abu šo iespēju nosacījumiem, kas piemērojami to tīkliem, cita starpā attiecībā uz:
 - (a) vienošanām par sadarbību, kuras attiecas uz atbilstīgu un samērīgu pienākumu izvērtēšanu, ievērojot 77. pantu;
 - (b) līdzinvestīcijām gigabitiskajos tīklos;
 - (c) efektīvu un nediskriminējošu trešo personu piekļuvi brīvprātīgas nodalīšanas īstenošanas periodā, arī vertikāli integrētam uzņēmumam

nododot savus vietējās piekļuves tīkla aktīvus vai būtisku to daļu atsevišķai juridiskai personai, kam ir cits īpašnieks, vai izveidojot atsevišķu uzņēmējdarbības vienību, kā arī pēc ierosinātā nodalīšanas veida īstenošanas.

Saistību piedāvājums ir pietiekami detalizēts attiecībā uz to darbības jomu, ilgumu un īstenošanas grafiku un kārtību, lai valsts regulatīvā iestāde varētu veikt novērtēšanu saskaņā ar šā panta 3. punktu. Šādu saistību termiņš var pārsniegt laiku, kas noteikts 73. panta 6. punktā paredzētās tirgus analīzes veikšanai.

3. Valsts regulatīvās iestādes apsver, vai saistības pašas par sevi būtu samērīgs un pietiekams līdzeklis konstatēto konkurences problēmu risināšanai. Lai novērtētu jebkuras saistības, ko uzņēmums piedāvā, ievērojot šā panta 2. punktu, valsts regulatīvā iestāde, izņemot, ja šādas saistības acīmredzami neizpilda vienu vai vairākus attiecīgus nosacījumus vai kritērijus, veic tirgus pārbaudi, jo īpaši attiecībā uz piedāvātajiem noteikumiem, rīkojot sabiedrisku apspriešanu ar ieinteresētajām pusēm, jo īpaši ar tieši skartajām trešām personām. Iespējamie kolektīvie ieguldītāji vai piekļuves prasītāji var paust viedokli par piedāvāto saistību atbilstību 77. pantā paredzētajiem nosacījumiem un var ierosināt izmaiņas.
4. Attiecībā uz saistībām, kas piedāvātas saskaņā ar šo pantu, valsts regulatīvā iestāde, kad novērtē pienākumus, ievērojot 77. panta 3. punktu, jo īpaši ņem vērā to, vai:
 - (a) pastāv pierādījumi, ka piedāvātās saistības ir taisnīgas un samērīgas;
 - (b) saistības ir pieejamas visiem tirgus dalībniekiem;
 - (c) piekļuve ir laikus pieejama ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem, pirms sāk sniegt ar to saistītos mazumtirdzniecības pakalpojumus; un
 - (d) piedāvātās saistības vispārēji atbilst tam, lai lejupējos tirgos būtu iespējama ilgtspējīga konkurence un lai sekmētu to, ka galalietotāju interesēs, pamatojoties uz sadarbību, tiek izvērsti un ieviesti gigabitiskie tīkli.

Ņemot vērā visus apspriešanās laikā paustos viedokļus un ciktāl šie viedokļi pārstāv dažādas ieinteresētās personas, valsts regulatīvā iestāde uzņēmumam, kurš atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, dara zināmus savus sākotnējos secinājumus par to, vai piedāvātās saistības atbilst šajā pantā un attiecīgā gadījumā 77. pantā izklāstītajiem mērķiem, kritērijiem un procedūrām un ar kādiem nosacījumiem tā var apsvērt iespēju saistības padarīt par saistošām. Uzņēmums var pārskatīt savu sākotnējo piedāvājumu, lai ņemtu vērā valsts regulatīvās iestādes sākotnējos secinājumus un lai izpildītu šajā pantā un attiecīgā gadījumā 77. pantā izklāstītos kritērijus.

5. Valsts regulatīvā iestāde var izdot lēmumu, ar ko saistības pilnībā vai daļēji padarīt saistošas.
6. Atkāpjoties no 73. panta 6. punkta, valsts regulatīvā iestāde var dažas vai visas saistības padarīt par saistošām uz konkrētu laiku, kas var būt viss laikposms, uz kuru tās tiek piedāvātas, un gadījumā, kad par saistošām padara kolektīvu investīciju saistības, tā nosaka, ka šīs saistības ir saistošas vismaz septiņus gadus. Ja valsts regulatīvā iestāde saistības padara par saistošām, ievērojot šo pantu, tā saskaņā ar 77. pantu novērtē, kādas sekas minētajam lēmumam ir attiecībā uz tirgus attīstību un vai jebkurš pienākums, kas ar lēmumu ir uzlikts vai, ja minēto saistību nebūtu, kura uzlikšana būtu apsvērta, ievērojot 77.–81. pantu, ir atbilstīgi. Paziņojot par attiecīgo pasākuma projektu atbilstoši

77. pantam saskaņā ar 85. pantu, valsts regulatīvās iestādes kopā ar paziņoto pasākuma projektu iesniedz lēmumu par saistībām.

7. Valsts regulatīvā iestāde pārrauga, uzrauga un nodrošina, ka tiek ievērotas saistības, kuras tā ir padarījusi par saistošām saskaņā ar šā panta 5. punktu, tādā pašā veidā kā tā pārrauga, uzrauga un nodrošina, ka tiek ievēroti saskaņā ar 77. pantu uzliktie pienākumi, un apsver iespēju pagarināt laikposmu, uz kuru tās padarītas par saistošām, kad ir beidzies sākotnējais laikposms. Ja valsts regulatīvā iestāde konstatē, ka kāds uzņēmums nav izpildījis saistības, kas tikušas padarītas par saistošām saskaņā ar šā panta 5. punktu, tā šādam uzņēmumam var uzlikt sankcijas saskaņā ar 196. pantu. Neskarot procedūru, ar ko nodrošina īpašu pienākumu atbilstību saskaņā ar 196. pantu, valsts regulatīvā iestāde var atkārtoti novērtēt pienākumus, ko uzliek saskaņā ar 77. pantu.
8. Šā panta 1., 2. un 3. punktu piemēro uzņēmumiem, kas var piedāvāt saistības, lai izvairītos no 69. pantā minētajiem regulatīvajiem pasākumiem.

84. pants

Uzņēmumi, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības tirgū

1. Valsts regulatīvā iestāde, kas uzņēmumu, kurš nav iesaistījies nevienā attiecīgajā ģeogrāfiskā tirgus elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, saskaņā ar 73. pantu atzīst par uzņēmumu, kam ir būtiska ietekme vienā vai vairākos vairumtirdzniecības tirgos, ņem vērā to, vai minētajam uzņēmumam ir šādas raksturīgas iezīmes:
 - (a) visas uzņēmējsabiedrības un uzņēmējdarbības struktūrvienības, kuras ir šā uzņēmuma daļa, visas uzņēmējsabiedrības, kuras kontrolē viens un tas pats galīgais īpašnieks, bet kuras ne vienmēr ir šā galīgā īpašnieka pilnīgā īpašumā, un jebkurš akcionārs, kas ir spējīgs kontrolēt uzņēmumu, patlaban darbojas un plāno nākotnē darboties tikai elektronisko sakaru pakalpojumu vairumtirdzniecības tirgos, un tādējādi tās nedarbojas nevienā elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, kurā tiek sniegti pakalpojumi galalietotājiem attiecīgajā ģeogrāfiskajā tirgū, vai jebkurā citā tirgū, kas varētu ietekmēt uzņēmuma darbību attiecīgajā vairumtirdzniecības tirgū;
 - (b) uzņēmumam nav pienākuma sadarboties ar vienu un atsevišķu uzņēmumu, kas darbojas lejupēji un ir aktīvs kādā elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, kurā tiek sniegti pakalpojumi galalietotājiem attiecīgajā ģeogrāfiskajā tirgū, vai jebkurā citā tirgū, kas varētu ietekmēt uzņēmuma darbību attiecīgajā vairumtirdzniecības tirgū, jo pastāv ekskluzīvs līgums vai līgums, kas faktiski ir ekskluzīvs līgums.
2. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka šā panta 1. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti, tā var minētajam uzņēmumam uzlikt tikai pienākumus saskaņā ar 78. pantu un saistībā ar nediskriminēšanu vai taisnīgu un samērīgu cenu noteikšanu, ja tas ir pamatoti, balstoties uz tirgus analīzi, kurā iekļauts uzņēmuma, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, iespējamās rīcības prognozes novērtējums.
3. Valsts regulatīvā iestāde jebkurā laikā pārskata pienākumus, kas uzņēmumam uzlikti saskaņā ar šo pantu, ja tā secina, ka šā panta 1. punktā paredzētie nosacījumi vairs nav izpildīti, un tā attiecīgi piemēro 73. pantu un 77. līdz 83. pantu. Uzņēmumi bez liekas kavēšanās informē valsts regulatīvo iestādi par jebkādam apstākļu izmaiņām, kas attiecas uz šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu.

4. Valsts regulatīvā iestāde pārskata pienākumus, kas uzņēmumam uzlikti saskaņā ar šo pantu, arī tad, ja, kā pierādījumu izmantojot noteikumus un nosacījumus, kurus uzņēmums piedāvā saviem lejupējiem klientiem, iestāde secina, ka ir radušās vai varētu rasties konkurences problēmas, kuras kaitē galalietotājiem, un tāpēc ir jāuzliek viens vai vairāki no 77. līdz 81. pantā noteiktajiem pienākumiem vai jāgroza pienākumi, kas uzlikti saskaņā ar šā panta 2. punktu. Pienākumus atbilstīgi šim pantam uzliek un pārskata saskaņā ar 85. un 184. pantā minētajām procedūrām.

5.4.3. III NODAĻA. Iekšējā tirgus procedūras tirgus regulēšanai

85. pants

Iekšējā tirgus konsolidācija elektronisko sakaru jomā

1. Pildot uzdevumus saskaņā ar šo regulu, valsts regulatīvās iestādes maksimāli ņem vērā 3. pantā izklāstītos mērķus.
2. Izņemot gadījumus, kad saskaņā ar 186. pantu pieņemtajos ieteikumos vai pamatnostādņēs ir paredzēts citādi, ja valsts regulatīvā iestāde pēc tam, kad ir pabeigta sabiedriskā apspriešana, ja tāda vajadzīga, plāno veikt pasākumu, kurš:

- (a) ietilpst 68. un 69. panta, kā arī 71. līdz 84. panta darbības jomā;
- (b) ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm,

tā saskaņā ar 184. panta 4. punktu pasākuma projektu publicē un vienlaikus par to paziņo Komisijai, *BEREC* un valsts regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs, norādot pasākuma pamatojumu. Valsts regulatīvās iestādes, *BEREC* un Komisija 30 darba dienu laikā var iesniegt piezīmes par minēto pasākuma projektu. 30 darba dienu termiņu nepagarina.

3. Pasākuma projektu, kas minēts šā panta 3. punktā, nepieņem vēl 90 darba dienas, ja minētā pasākuma mērķis ir:
 - (a) definēt attiecīgu tirgu un novērtēt tā piemērotību *ex ante* regulējumam saskaņā ar 72. pantu;
 - (b) lemt par to, vai saskaņā ar 73. pantu uzņēmumu atzīt vai neatzīt par tādu, kam atsevišķi vai kopā ar citiem ir būtiska ietekme tirgū;
 - (c) uzlikt, grozīt vai atsaukt kādu pienākumu uzņēmumam, piemērojot 69. panta 2. punktu vai 77. pantu, izņemot pienākumus, kas uzlikti saskaņā ar 80. un 81. pantu,

un ja Komisija ir norādījusi valsts regulatīvajai iestādei, ka uzskata, ka plānotais pasākums radītu šķēršļus iekšējam tirgum, vai tai ir radušās nopietnas šaubas par tā saderību ar Savienības tiesību aktiem, it īpaši 3. pantā norādītajiem mērķiem. Minēto 90 darba dienu termiņu nepagarina. Komisija šādā gadījumā informē *BEREC* un valsts regulatīvās iestādes par savām iebildēm un tās vienlaicīgi publisko.

4. *BEREC* 30 darba dienās no 3. punktā minētā 90 darba dienu laikposma sākuma sniedz atzinumu par minētajā punktā sniegtajām Komisijas iebildēm, norādot, vai tā uzskata, ka pasākuma projekts būtu jāsaglabā, jāgroza vai jāatsauc, un attiecīgā gadījumā iesniedz konkrētus priekšlikumus šajā sakarā. Minētais atzinums ir pamatots, un to dara publiski pieejamu.
5. Ja *BEREC* savā atzinumā daļēji vai pilnībā piekrīt Komisijas nopietnajām bažām, tā cieši sadarbojas ar attiecīgo valsts regulatīvo iestādi un Komisiju nolūkā noteikt, kāds pasākums ir vispiemērotākais un visefektīvākais.

6. Šā panta 3. punktā minētajā 90 darba dienu laikposmā Komisija var vai nu:
- (a) pieņemt lēmumu, ar ko attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei pieprasa nepieņemt pasākuma projektu, ja Komisijas iebildes bija balstītas uz 3. punkta a), b) vai c) apakšpunktu;
 - (b) pieņemt lēmumu atcelt 3. punktā minētās iebildes;
 - (c) attiecībā uz pasākumu projektiem, uz kuriem attiecas 69. panta 2. punkts, – pieņemt lēmumu, ar ko attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei pieprasa atsaukt pasākuma projektu.

Komisija pirms lēmuma pieņemšanas maksimāli ņem vērā *BEREC* atzinumu.

Šā punkta pirmās daļas a) un c) apakšpunktā minētajiem lēmumiem pievieno sīki izstrādātu un objektīvu analīzi par to, kāpēc Komisija uzskata, ka pasākuma projekts nav pieņemams, pievienojot konkrētus priekšlikumus par tā grozīšanu.

7. Ja Komisija saskaņā ar šā panta 6. punkta c) apakšpunktu ir pieņēmusi lēmumu, ar ko valsts regulatīvajai iestādei pieprasa atsaukt pasākuma projektu, valsts regulatīvā iestāde šādu pasākumu nepieņem. Pēc sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar 186. pantu valsts regulatīvā iestāde 18 mēnešu laikā no Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas paziņo jauna pasākuma projektu.
8. Izņemot 3. punktā un 6. punkta a) un c) apakšpunktā minētos gadījumus, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde maksimāli ņem vērā citu valsts regulatīvo iestāžu, *BEREC* un Komisijas piezīmes un var pieņemt grozīto pasākuma projektu, un, ja tā pasākuma projektu pieņem, par to paziņo Komisijai. Valsts regulatīvā iestāde paziņo Komisijai un *BEREC* visus pieņemtos galīgos pasākumus, uz ko attiecas 2. punkts.

86. pants

Pagaidu pasākumi

1. Ja valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci vai aizsargātu lietotāju intereses, tā, atkāpjoties no 85. pantā izklāstītās procedūras, var nekavējoties pieņemt samērīgus un pagaidu pasākumus, kas ir spēkā ne ilgāk kā 18 mēnešus. Tā tūlīt paziņo Komisijai, citām valsts regulatīvajām iestādēm un *BEREC* par minētajiem pasākumiem, izklāstot to pilnīgu pamatojumu.
2. Pēc 18 mēnešu laikposma beigām pagaidu pasākumu vai nu atceļ, vai arī aizstāj ar pastāvīgu pasākumu, iepriekš apspriežoties valsts un Savienības līmenī saskaņā ar 85. un 184. pantu.
3. Valsts regulatīvā iestāde nepieņem pagaidu pasākumu, lai risinātu to pašu konkurences problēmu, par kuru jau ir pieņemts pagaidu pasākums.

6. VI DAĻA. PAKALPOJUMI

6.1. I SADAĻA. UNIVERSĀLĀ PAKALPOJUMA SAISTĪBAS

87. pants

Universālais pakalpojums

1. Visiem patērētājiem Savienībā ir tiesības uz piekļuvi cenas ziņā pieejamam pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumam un balss sakaru pakalpojumiem to teritorijā noteiktā kvalitātē un fiksētā atrašanās vietā.

2. Katra dalībvalsts, ņemot vērā minimālo joslas platumu, ko izmanto lielākā daļa patērētāju tās teritorijā, un ņemot vērā *BEREC* pamatnostādnes, kā paredzēts šā punkta otrajā daļā, nosaka 1. punktā minēto pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu, lai nodrošinātu joslas platumu, kas nepieciešams sociālai un ekonomiskai līdzdalībai sabiedrībā.

Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju, ņemot vērā pieejamos Komisijas (*Eurostat*) datus, izdod pamatnostādnes, lai atbalstītu 1. punktā minētā pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma definēšanu un tā joslas platuma noteikšanu, kas nepieciešams sociālajai un ekonomiskajai līdzdalībai sabiedrībā. Pamatnostādnes regulāri atjaunina, lai atspoguļotu tehnoloģiju attīstību un izmaiņas patērētāju rīcības modeļos.

88. pants

Cenas ziņā pieejama universālā pakalpojuma sniegšana

1. Valsts regulatīvās iestādes koordinācijā ar citām kompetentajām iestādēm katru gadu uzrauga 87. panta 1. punktā minēto tirgū pieejamo pakalpojumu mazumtirdzniecības cenu attīstību un apmēru, it īpaši attiecībā pret cenām un patērētāju ienākumiem valstī.
 2. Ja dalībvalstis konstatē, ka, ņemot vērā apstākļus valstī, 87. panta 1. punktā minēto pakalpojumu mazumtirdzniecības cenas nav pieņemamas, jo patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām tās liedz piekļuvi šādiem pakalpojumiem, tās veic pasākumus, ar ko nodrošina, lai šādiem patērētājiem būtu cenas ziņā pieejams pienācīgas interneta piekļuves pakalpojums un balss sakaru pakalpojumi vismaz fiksētā atrašanās vietā.
 3. Ja dalībvalstis nolemj pieprasīt tarifu izvēles iespējas vai tarifu komplektus, tos piedāvā visi pakalpojumu sniedzēji. Šie piedāvājumi ir viegli piekļūstami patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām. Valsts regulatīvās iestādes koordinācijā ar citām kompetentām iestādēm attiecīgā gadījumā nodrošina, ka nosacījumi, ar kuriem uzņēmumi piedāvā tarifu izvēles iespējas vai tarifu komplektus, ir pilnīgi pārredzami un tiek publicēti un piemēroti saskaņā ar nediskriminēšanas un efektivitātes principu.
- Patērētājiem, kuriem ir tiesības uz šā punkta pirmajā daļā minētajām tarifu izvēles iespējām vai tarifu komplektiem, ir tiesības noslēgt līgumu ar pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma un balss sakaru pakalpojumu sniedzēju.

Ja patērētājs to pieprasa, līgums attiecas tikai uz balss sakaru pakalpojumiem.

4. Dalībvalstis vajadzības gadījumā sniedz atbalstu patērētājiem ar invaliditāti un vajadzības gadījumā veic citus īpašus pasākumus, lai nodrošinātu, ka saistītās galiekārtas un konkrētas iekārtas un pakalpojumi, kas uzlabo līdzvērtīgu piekļuvi, tai skaitā vajadzības gadījumā vispusīgās sarunas pakalpojumi un teksta pārlikšanas pakalpojumi, ir pieejami un cenas ziņā pieņemami.
5. Dalībvalstis šajā pantā minētajiem pasākumiem izmanto visefektīvāko un piemērotāko pieeju, vienlaikus ievērojot objektivitātes, pārredzamības, nediskriminēšanas un proporcionalitātes principus un nodrošinot saderību ar iekšējo tirgu, arī konkurences noteikumiem.

Pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma un nepieciešamā joslas platuma noteikšana, kritēriji un metodika pieejamības cenas ziņā nodrošināšanai

Komisija, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un izmaiņas patērētāju lietošanas paradumos, var pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu metodiku, kā definēt pienācīgas interneta piekļuves pakalpojumu, arī joslas platumu, kas nepieciešams 87. pantā minētajai sociālajai un ekonomiskajai līdzdalībai sabiedrībā, ņemot vērā apstākļus valstī. Īstenošanas aktos iekļauj arī kritērijus un metodiku, kas valsts regulatīvajām iestādēm koordinācijā ar citām kompetentajām iestādēm jāņem vērā, lai noteiktu, vai 87. panta 1. punktā minēto pakalpojumu mazumtirdzniecības cenas ir pieejamas patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām, kas minētas 88. pantā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

Universālā pakalpojuma pieejamība

1. Ja dalībvalsts, ņemot vērā saskaņā ar 183. pantu veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātus, kā arī vajadzības gadījumā jebkādu papildu pierādījumus, ir konstatējusi, ka valsts teritorijā vai dažādās tās daļās parastos komerciālos apstākļos nav iespējams nodrošināt pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma, kas definēts saskaņā ar 87. panta 2. punktu, un balss sakaru pakalpojumu pieejamību fiksētā atrašanās vietā, dalībvalstis izmanto publiskās politikas instrumentus un, ja citi publiskās politikas instrumenti nav devuši vēlamo rezultātu, tās var noteikt universālā pakalpojuma saistības, lai nodrošinātu, ka tiek apmierināti visi pamatoti patērētāju, mikrouzņēmumu, mazo uzņēmumu un bezpeļņas organizāciju pieprasījumi pēc piekļuves šiem pakalpojumiem attiecīgajās to teritorijas daļās.
2. Ja citi pasākumi vai publiskās politikas instrumenti nav devuši vēlamo rezultātu un dalībvalstis nolemj uzlikt 1. punktā minētās universālā pakalpojuma saistības, tās var uzticēt vienam vai vairākiem uzņēmumiem šādu saistību izpildi visā valsts teritorijā vai attiecībā uz konkrētām valsts teritorijas daļām.

Dalībvalstis šajā punktā minētajiem pasākumiem izmanto visefektīvāko un piemērotāko pieeju, vienlaikus ievērojot objektivitātes, pārredzamības, nediskriminēšanas un proporcionalitātes principus un nodrošinot saderību ar iekšējo tirgu, tai skaitā konkurences noteikumiem.

Izdevumu kontrole un papildu iespējas un pakalpojumi

1. Nodrošinot iespējas un sniedzot pakalpojumus papildus 87. pantā noteiktajiem, pakalpojumu sniedzēji, kuri sniedz pakalpojumu, ar ko nodrošina pienācīgu piekļuvi internetam, vai balss sakaru pakalpojumus saskaņā ar 87., 88. un 90. pantu, paredz noteikumus un nosacījumus tā, lai tiesīgajam galalietotājam nav jāmaksā par pakalpojumiem vai iespējām, kas nav vajadzīgi vai nepieciešami saistībā ar pieprasīto pakalpojumu.
2. Regulas 87. pantā minēto pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma un balss sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz pakalpojumus saskaņā ar 88. pantu, patērētājiem, kuri izmanto pasākumus saskaņā ar 88. pantu, attiecīgā gadījumā piedāvā šādas īpašas iespējas un pakalpojumus, lai patērētāji varētu uzraudzīt un kontrolēt izdevumus:

- (a) selektīvu izejošo izsaukumu vai maksas SMS vai MMS vai, ja tehniski iespējams, cita veida līdzīgu lietojumprogrammu selektīvu bloķēšanu;
- (b) priekšapmaksas sistēmas;
- (c) pieslēguma maksas pēcapmaksu;
- (d) samērīgus un nediskriminējošus pasākumus, kas tiek publicēti un kas nodrošina pienācīgu brīdināšanu par jebkādu turpmāku pakalpojuma pārtraukšanu vai atslēgšanu, lai segtu pakalpojumu sniedzēju izrakstītu rēķinu nemaksāšanu, un pasākumus, ko veic, lai izvairītos no nepamatotas pakalpojumu atslēgšanas, ieskaitot piemērotu mehānismu, lai pārbaudītu pastāvīgu interesi par pakalpojuma izmantošanu;
- (e) konsultācijas par tarifiem;
- (f) izmaksu kontroli, tai skaitā bezmaksas brīdinājumus patērētājiem netipisku vai pārmērīgu patēriņa modeļu gadījumā;
- (g) iespēju, ar ko deaktivē trešās puses rēķinu apmaksu.

92. pants

Pārejas noteikumi par uzņēmumu izraudzīšanos saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 un universālā pakalpojuma pārskatīšanu

1. Uzņēmumi, kas pirms [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] bija izraudzīti, lai nodrošinātu īpašas tarifu izvēles iespējas vai tarifu komplektus vai lai nodrošinātu pienācīgas platjoslas interneta piekļuves pakalpojuma un balss sakaru pakalpojumu pieejamību fiksētā atrašanās vietā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972, saglabā savu statusu līdz šādas izraudzīšanās termiņa beigām.
2. *BEREC* uzrauga pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru vispārējo pieejamību un pieejamību cenas ziņā, ņemot vērā tirgus un tehnoloģiju attīstību, un līdz 2033. gada 30. jūnijam publicē atzinumu par šādām norisēm un to ietekmi uz vispārējās pieejamības un pieejamības cenas ziņā piemērošanu.
3. Līdz 2034. gada 30. jūnijam Komisija, ņemot vērā *BEREC* atzinumu, pārskata 88. pantā minētā cenas ziņā pieejamā universālā pakalpojuma darbības jomu un 90. pantā minētā universālā pakalpojuma pieejamību, it īpaši, lai ierosinātu Eiropas Parlamentam un Padomei mainīt vai pārdefinēt darbības jomu.

Pārskatīšanu veic, ņemot vērā sociālo, ekonomisko un tehnoloģisko attīstību, tai skaitā pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, un cita starpā ņemot vērā plašāk izmantotās tehnoloģijas, ko lieto lielākā daļa patērētāju. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu attiecībā uz pārskatīšanas rezultātu.

6.2. II SADAĻA. PIEKĻUVE ATVĒRTAM INTERNETAM

93. pants

Piekļuves atvērtam internetam nodrošināšana

1. Galalietotājiem, izmantojot savu interneta piekļuves pakalpojumu, ir tiesības piekļūt informācijai un saturam un izplatīt to, lietot un nodrošināt lietojumprogrammas un pakalpojumus un lietot pašu izvēlētas galiekārtas neatkarīgi no galalietotāja vai nodrošinātāja atrašanās vietas vai informācijas, satura, lietojumprogrammas vai pakalpojuma atrašanās vietas, izcelsmes vai galamērķa. Šis punkts neskar Savienības

tiesības vai valsts tiesību aktus, kuri atbilst Savienības tiesībām attiecībā uz satura, lietojumprogrammu vai pakalpojumu likumību.

2. Vienošanās starp interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem un galalietotājiem par interneta piekļuves pakalpojumu komerciāliem un tehniskiem nosacījumiem un raksturlielumiem, piemēram, cenu, datu apjomiem vai ātrumu, un jebkādas komercdarbības prakses, ko veic interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji, neierobežo 1. punktā noteikto galalietotāju tiesību īstenošanu.
3. Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji, sniedzot interneta piekļuves pakalpojumus, visu datplūsmu apstrādā vienādi – bez diskriminācijas, ierobežojumiem vai traucējumiem – un neatkarīgi no sūtītāja vai saņēmēja, satura, kam piekļūts vai kas tiek izplatīts, lietojumprogrammām vai pakalpojumiem, kas tiek izmantoti vai sniegti, vai izmantotās galiekārtas.

Ar pirmo daļu interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem neliedz īstenot saprātīgus datplūsmas pārvaldības pasākumus. Lai šādus pasākumus uzskatītu par saprātīgiem, tie ir pārredzami, nediskriminējoši, samērīgi un netiek balstīti uz komerciāliem apsvērumiem, bet gan uz konkrētu datplūsmas kategoriju objektīvi atšķirīgām pakalpojumu tehniskās kvalitātes prasībām. Šādi pasākumi nepārtrauga konkrētu saturu un netiek veikti ilgāk nekā nepieciešams.

Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji neiesaistās datplūsmas pārvaldības pasākumos, kas pārsniedz pasākumus, kas paredzēti otrajā daļā, un jo īpaši nebloķē, nepalēnina, nepārveido, neierobežo, netraucē, nepasliktina vai nediskriminē konkrētu saturu, lietojumprogrammas vai pakalpojumus vai to konkrētas kategorijas, izņemot, ja nepieciešams, un tikai tik ilgi, cik nepieciešams, lai:

- (a) nodrošinātu atbilstību Savienības leģislatīviem aktiem vai valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesībām, kuri attiecas uz interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēju, vai pasākumiem, kas atbilst Savienības tiesībām, un ar ko īsteno šādus Savienības leģislatīvus aktus vai valsts tiesību aktus, arī to tiesu vai publisko iestāžu nolēmumiem, kam ir piešķirtas attiecīgas pilnvaras;
 - (b) saglabātu tīkla, minētajā tīklā sniegto pakalpojumu un galalietotāju galiekārtu integritāti un drošību;
 - (c) novērstu gaidāmu tīkla pārblīvi un mazinātu sekas, ko rada ārkārtas vai pagaidu tīkla pārblīve, ar noteikumu, ka pret līdzvērtīgām datplūsmas kategorijām attiecas vienādi.
4. Datplūsmas pārvaldības pasākumi var ietvert personas datu apstrādi tikai tad, ja šāda apstrāde ir nepieciešama un samērīga 3. punktā noteikto mērķu sasniegšanai. Šādu apstrādi veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679. Datplūsmas pārvaldības pasākumi atbilst arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/58/EK.
5. Publisko elektronisko sakaru nodrošinātāji, tai skaitā interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji un satura, lietojumprogrammu un pakalpojumu sniedzēji, var brīvi piedāvāt ne tikai interneta piekļuves pakalpojumus, bet citus pakalpojumus, kas ir optimizēti noteiktam saturam, lietojumprogrammām vai pakalpojumiem, vai to kombinācijai, ja optimizācija ir nepieciešama, lai izpildītu konkrēta kvalitātes līmeņa prasības attiecībā uz saturu, lietojumprogrammām vai pakalpojumiem. Publisko elektronisko sakaru nodrošinātāji, tai skaitā interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji, var piedāvāt vai sekmēt šādus pakalpojumus tikai tad, ja ir pietiekama tīkla jauda, lai tos nodrošinātu

papildus jebkuriem nodrošinātajiem interneta piekļuves pakalpojumiem. Šādi pakalpojumi nav izmantojami vai netiek piedāvāti kā aizstājējs interneta piekļuves pakalpojumiem, un tie nekaitē galalietotājiem paredzēto interneta piekļuves pakalpojumu pieejamībai vai vispārējai kvalitātei.

6. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros sīki izklāstīti šajā pantā minētie nosacījumi tādu pakalpojumu piedāvāšanai, kas nav interneta piekļuves pakalpojumi un kas ir optimizēti konkrētam saturam, lietojumprogrammām vai pakalpojumiem, vai to kombinācijai.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

94. pants

Piekļuves atvērtam internetam uzraudzība un izpilde

1. Valsts regulatīvās iestādes cieši pārrauga un nodrošina atbilstību 93. pantam un veicina to nepārtrauktu nediskriminējošu piekļuvi internetam tādā kvalitātē, kas atspoguļo sasniegumus tehnoloģiju jomā. Minētajos nolūkos valsts regulatīvās iestādes var noteikt prasības attiecībā uz tehniskiem raksturlielumiem, minimālās pakalpojumu kvalitātes prasības un citus piemērotus un nepieciešamus pasākumus vienam vai vairākiem publisko elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, tai skaitā interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem.
2. Sabiedrisko elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, tai skaitā interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji, reizi divos gados sniedz valsts regulatīvajām iestādēm informāciju, kas attiecas uz 93. pantā noteiktajiem pienākumiem, it īpaši informāciju par to tīklu jaudas un datplūsmas pārvaldību, kā arī pamatojumu visiem piemērotajiem datplūsmas pārvaldības pasākumiem.
3. Valsts regulatīvās iestādes *BEREC* sniedz jaunāko informāciju par savu galveno praksi un valsts konstatējumiem attiecībā uz piekļuvi atvērtam internetam, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 2. punktu. Pamatojoties uz valsts regulatīvo iestāžu sniegto informāciju, *BEREC* līdz 24 mēnešiem pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas un pēc tam reizi divos gados publicē ziņojumu par galveno praksi un konstatējumiem attiecībā uz piekļuvi atvērtam internetam Savienībā.
4. Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] *BEREC* ciešā sadarbībā ar Komisiju publicē vienotu veidni, ko izmanto 2. punktā minētās informācijas vākšanai.
5. *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju izdod pamatnostādnes par šajā pantā paredzēto valsts regulatīvo iestāžu pienākumu īstenošanu. Pamatnostādnēs arī sīki izklāsta attiecīgos interneta piekļuves pakalpojumu kvalitātes parametrus, tai skaitā 97. panta 4. punkta otrajā daļā minētā uzraudzības mehānisma parametrus, parametrus, kas attiecas uz galalietotājiem ar invaliditāti, piemērojamās mērīšanas metodes, informācijas saturu un formātu, kā paredzēts III pielikumā, un publicēšanas formātu, kā paredzēts IV pielikumā, kā arī kvalitātes sertifikācijas mehānismus. Attiecīgie parametri galalietotājiem ar invaliditāti ietver arī publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu parametrus.

Valsts regulatīvās iestādes, īstenojot pakalpojumu kvalitātes saistības, ņem vērā *BEREC* pamatnostādnes.

6.3. III SADAĻA. GALALIETOTĀJU TIESĪBAS

6.3.1. I NODAĻA. Patērētāju tiesības

95. pants

Informācijas prasības attiecībā uz līgumiem

1. Pirms patērētājam kļūst saistošs līgums vai jebkāds attiecīgs piedāvājums un papildus prasībām saskaņā ar Direktīvu 2011/83/ES interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji sniedz šīs regulas III pielikumā uzskaitīto informāciju, ciktāl minētā informācija attiecas uz to sniegto pakalpojumu.

Informāciju sniedz skaidri un saprotami, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, kā noteikts Direktīvas 2011/83/ES 2. panta 10. punktā, vai, ja to nav iespējams sniegt, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, tad viegli lejupielādējamā dokumentā, ko pieejamu darījis pakalpojumu sniedzējs. Pakalpojumu sniedzējs skaidri vērš patērētāja uzmanību uz to, ka ir pieejams minētais dokuments, un uz to, ka ir svarīgi to lejupielādēt, lai to varētu dokumentēt, izmantot turpmākai atsaucei un pavairot neizmainītā veidā.

Informāciju pēc pieprasījuma sniedz galalietotājiem ar invaliditāti pieejamā formātā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/882 I pielikumā noteiktajām piekļūstamības prasībām.

2. Interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji sniedz patērētājiem kodolīgu un viegli lasāmu līguma kopsavilkumu. Minētajā kopsavilkumā norāda galvenos informācijas prasību elementus saskaņā ar 1. punktu. Minētie galvenie elementi ietver:

- (a) pakalpojumu sniedzēja nosaukumu, adresi un kontaktinformāciju, un sūdzību iesniegšanai paredzētu kontaktinformāciju, ja tā atšķiras;
- (b) katra sniegtā pakalpojuma galvenās iezīmes;
- (c) attiecīgās cenas par elektronisko sakaru pakalpojumu aktivēšanu un jebkādas tādas maksas, kas atkārtojas vai ir saistītas ar patēriņu, ja pakalpojumu sniedz par tiešu naudas maksājumu;
- (d) līguma termiņu un līguma atjaunošanas un izbeigšanas nosacījumus;
- (e) apmēru, kādā produkti un pakalpojumi ir paredzēti galalietotājiem ar invaliditāti;
- (f) attiecībā uz interneta piekļuves pakalpojumiem – tās informācijas kopsavilkumu, kas prasīta saskaņā ar III pielikuma 5. iedaļas d) un e) punktu.

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros iekļauj informāciju par līguma kopsavilkuma veidni, kas jāizmanto pakalpojumu sniedzējiem, lai izpildītu šajā punktā noteiktos pienākumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

Pakalpojumu sniedzēji, uz kuriem attiecas 1. punktā minētie pienākumi, pienācīgi aizpilda šo līguma kopsavilkuma veidni ar prasīto informāciju un bez maksas sniedz patērētājiem līguma kopsavilkumu, pirms patērētājam kļūst saistošs līgums vai jebkurš atbilstošs piedāvājums, tai skaitā distances līgumi. Ja objektīvu tehnisku iemeslu dēļ līguma kopsavilkumu nav iespējams sniegt konkrētajā brīdī, to sniedz bez liekas kavēšanās pēc tam un pirms patērētājam kļūst saistošs līgums vai jebkāds atbilstošs piedāvājums.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētā informācija kļūst par līguma neatņemamu daļu, un to nemaina, ja vien līgumslēdzējas puses nav skaidri vienojušās citādi.
4. Ja pakalpojumu sniedzējs ir izpildījis informācijas prasības saskaņā ar 1. un 2. punktu, uzskata, ka tas ir izpildījis informācijas prasības, kas noteiktas Direktīvas 2011/83/ES 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā vai 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā vai 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā, 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā vai 6. panta 1. punkta e) apakšpunktā, 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā, 6. panta 1. punkta o) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta p) apakšpunktā un 8. panta 2. punkta pirmajā daļā.
5. Ja par interneta piekļuves pakalpojumiem vai publiski pieejamiem starppersonu sakaru pakalpojumiem norēķinās, pamatojoties uz to izmantošanas ilgumu vai apjomu, to sniedzēji piedāvā patērētājiem iespēju uzraudzīt un kontrolēt katra no šiem pakalpojumiem izmantošanu un izmaksas. Šī iespēja ietver piekļuvi savlaicīgai informācijai par tarifu plānā iekļauto pakalpojumu patēriņa līmeni. Konkrēti, pakalpojumu sniedzēji patērētājiem paziņo, pirms sasniegts jebkāds patēriņa limits, kas iekļauts patērētāju tarifu plānā, un tad, kad viņu tarifu plānā iekļautais pakalpojums ir pilnībā patērēts.
6. Pakalpojumu sniedzēji attiecīgā gadījumā patērētājiem bez maksas piedāvā pamata līmeņa detalizētus rēķinus, lai patērētāji varētu:
 - (a) pārbaudīt un kontrolēt maksu par interneta piekļuves pakalpojumu vai numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu izmantošanu;
 - (b) pienācīgi pārraudzīt to lietošanu un patēriņu un tādējādi samērīgi kontrolēt savus rēķinus.

Šādos detalizētos rēķinos skaidri norāda pakalpojumu sniedzēja identitāti un to pakalpojumu ilgumu, attiecībā uz kuriem iekasē maksu par paaugstināta tarifa numuru izsaukumiem, ja vien patērētājs nav pieprasījis minēto informāciju nenorādīt.

Zvani, kas zvanītājiem galalietotājiem ir par brīvu, ieskaitot zvanus uz palīdzības līnijām, nav jānorāda attiecīgā patērētāja detalizētajā rēķinā.

Patērētājiem ir tiesības saņemt rēķinus, kuros nav uzrādītas atsevišķas pozīcijas. To patērētāju tiesības, kuri saņem detalizētus rēķinus, ir jāsaskaņo ar izsaucēju patērētāju un izsaukto patērētāju tiesībām uz privātumu, tostarp nodrošinot, ka šādiem patērētājiem ir pieejamas pietiekamas alternatīvas privātumu uzlabojošas saziņas vai maksājumu metodes.

7. Dalībvalstis savos tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš patērētāju tiesību aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no šā panta, tai skaitā stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni. Tas neskar dalībvalstu tiesības saglabāt noteikumus par papildu iespējām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1722.

96. pants

Pārredzamība

1. Ja interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji šo pakalpojumu sniegšanai patērētājiem piemēro noteikumus un nosacījumus, tie publicē šīs regulas IV pielikumā minēto informāciju skaidrā, visaptverošā, mašīnlasāmā un galalietotājiem ar invaliditāti piekļūstamā formātā saskaņā

ar Direktīvas (ES) 2019/882 I pielikumā noteiktajām piekļūstamības prasībām. Šo informāciju regulāri atjaunina.

2. Dalībvalstis savos tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš galalietotāju aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no šā panta, tai skaitā stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni.

97. pants

Līguma termiņš un izbeigšana

1. Līguma izbeigšanas nosacījumi un procedūras neattiecas uz pakalpojumu sniedzēja maiņu. Līgumos, kas tiek noslēgti starp patērētājiem un pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, kas nav numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi un kas nav pārraidīšanas pakalpojumi, kurus izmanto mašīnas–mašīnas pakalpojumu sniegšanai, netiek prasīts saistību periods, kas pārsniedz 24 mēnešus. Tas neskar dalībvalstu tiesības saglabāt noteikumus, kas paredz īsākus maksimālos līgumsaistību periodus.

Šo punktu nepiemēro līguma, kas paredz maksāšanu pa daļām, ilgumam, ja patērētājs atsevišķā līgumā ir piekritis veikt maksājumus pa daļām tikai par fiziska pieslēguma ierīkošanu, it īpaši saistībā ar gigabitiskajiem tīkliem. Līgumā par fiziska pieslēguma ierīkošanu, kas paredz maksāšanu pa daļām, neietver galiekārtu, piemēram, maršrutētāju vai modemu, un neliedz patērētājiem izmantot savas tiesības saskaņā ar 2. līdz 6. punktu.

2. Ja līgumā vai valsts tiesību aktos paredzēts automātiski pagarināt noteikta termiņa līgumu elektronisko sakaru pakalpojumiem, kas nav numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi un kas nav pārraidīšanas pakalpojumi, kurus izmanto mašīnas–mašīnas pakalpojumu sniegšanai, patērētājiem ir tiesības pēc šāda pagarinājuma izbeigt līgumu jebkurā laikā, par to paziņojot ne vēlāk kā vienu mēnesi iepriekš un neradot nekādas izmaksas, izņemot maksu par pakalpojuma saņemšanu paziņošanas periodā. Pirms līguma automātiskas pagarināšanas pakalpojumu sniedzēji nepārprotami un savlaicīgi un izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju informē patērētājus par līgumsaistību beigām un par līguma izbeigšanas veidiem. Turklāt tajā pašā laikā pakalpojumu sniedzēji sniedz patērētājiem ieteikumus par labākajiem tarifiem saistībā ar saviem pakalpojumiem.
3. Patērētājiem ir tiesības izbeigt līgumu bez jebkādam papildu izmaksām, ja tādu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi, sniedzējs ir paziņojis par ierosinātām līguma nosacījumu izmaiņām, izņemot gadījumus, kad ierosinātās izmaiņas patērētājam dod vienīgi labumu, kad tām ir vienīgi administratīvs raksturs un tām nav negatīvas ietekmes uz patērētāju, vai kad tās ir tieši noteiktas Savienības vai valsts tiesību aktos.

Pakalpojumu sniedzēji vismaz vienu mēnesi iepriekš paziņo patērētājiem par visām izmaiņām līguma nosacījumos un vienlaikus sniedz tiem informāciju par tiesībām izbeigt līgumu bez jebkādam papildu izmaksām, ja tie nepiekrīt jaunajiem nosacījumiem. Tiesības izbeigt līgumu ir izmantojamas viena mēneša laikā pēc paziņojuma. Šādu paziņojumu sniedz skaidri un saprotami, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju.

4. Jebkuru starp tādu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav interneta piekļuves pakalpojums vai numurneatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums, faktisko un līgumā paredzēto nodrošināšanu konstatētu būtisku neatbilstību, kas ir pastāvīga vai bieži atkārtojas, uzskata par pamatu tam, lai patērētājs varētu izmantot pieejamos korektīvus

pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tai skaitā tiesības izbeigt līgumu bez izmaksu rašanās.

Attiecībā uz interneta piekļuves pakalpojumu jebkuru pastāvīgu vai regulāru būtisku neatbilstību starp interneta piekļuves pakalpojuma faktisko veiktspēju ātruma vai citu pakalpojuma kvalitātes parametru ziņā un to veiktspēju, ko saskaņā ar III pielikuma 5. iedaļas a) līdz d) punktu norādījis interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējs, gadījumos, kad attiecīgos faktus konstatē, izmantojot pārraudzības mehānismu, kas noteikts 94. panta 5. punktā minētajās *BEREC* pamatnostādnēs un ko sertificējusi valsts regulatīvā iestāde, uzskata par veiktspējas neatbilstību, nosakot patērētājiem pieejamos korektīvos pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

5. Ja saskaņā ar šo regulu, citiem Savienības tiesību aktu vai valsts tiesību aktu noteikumiem patērētājam ir tiesības pirms līguma termiņa beigām izbeigt līgumu par publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav numurēatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi, patērētājs nemaksā nekādu kompensāciju, izņemot par paturēto subsidēto galiekārtu.

Ja patērētājs izvēlas paturēt galiekārtu, kas līguma noslēgšanas brīdī tika piedāvāta komplektā ar līgumu, jebkura kompensācija, kas jāmaksā, nepārsniedz galiekārtas *pro rata temporis* vērtību, par ko panākta vienošanās līguma noslēgšanas brīdī, vai atlikušo pakalpojuma maksas daļu līdz līguma darbības beigām – atkarībā no tā, kura summa ir mazāka.

Ne vēlāk kā pēc kompensācijas samaksas pakalpojumu sniedzējs bez maksas atceļ visus nosacījumus attiecībā uz minēto galiekārtu izmantošanu citos tīklos.

6. Dalībvalstis savos tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš galalietotāju aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no šā panta, tai skaitā stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni. Tas neskar dalībvalstu tiesības saglabāt 1. punktā minētos noteikumus.

98. pants

Piedāvājumu komplekti

1. Ja patērētājam piedāvātā pakalpojumu komplektā vai pakalpojumu un galiekārtas komplektā ietverts vismaz interneta piekļuves pakalpojums vai publiski pieejams numurēatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums, tad 95. panta 2. punktu, 96. panta 1. punktu, 97. pantu un 100. panta 1. punktu piemēro visiem komplekta elementiem, tai skaitā *mutatis mutandis* tiem elementiem, uz kuriem citādi minētie noteikumi neattiektos.
2. Ja patērētājam atbilstīgi Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir tiesības izbeigt jebkuru elementu komplektā, kā minēts 1. punktā, pirms nolīgta līguma termiņa beigām, jo pakalpojums nav sniegts atbilstoši līgumam vai nav sniegts, patērētājam ir tiesības izbeigt līgumu attiecībā uz visiem komplekta elementiem.
3. Ja patērētājs no tā paša interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu numurēatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēja nolemj abonēt papildu pakalpojumus vai galiekārtas, ko nodrošina vai izplata šis pakalpojumu sniedzējs, nepagarina tā līguma sākotnējo ilgumu, kuram tiek pievienoti šādi pakalpojumi vai galiekārtas, izņemot gadījumus, kad patērētājs, abonējot papildu pakalpojumus vai galiekārtas, skaidri piekrīt citiem noteikumiem.

4. Dalībvalstis savos tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš galalietotāju aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no šā panta, tai skaitā stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni.

99. pants

Mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu vai bezpeļņas organizāciju tiesības

95. pantu, 97. panta 1. punktu, 98. panta 1. punktu un 98. panta 3. punktu piemēro arī galalietotājiem, kas ir mikrouzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas, ja vien tie nav nepārprotami piekrituši pilnībā vai daļēji atteikties no minētajos noteikumos paredzētajām tiesībām. 97. panta 2. punktu, 97. panta 3. punktu un 97. panta 5. punktu piemēro arī galalietotājiem, kas ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas, ja vien tie nav nepārprotami piekrituši pilnībā vai daļēji atteikties no minētajos noteikumos paredzētajām tiesībām.

6.3.2. II NODAĻA. Galalietotāju tiesības

100. pants

Pakalpojumu sniedzēja maiņa un numura pārnesamība

1. Ja notiek interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēju maiņa, attiecīgie pakalpojumu sniedzēji pirms maiņas procesa un tā laikā sniedz galalietotājam pienācīgu informāciju un nodrošina interneta piekļuves pakalpojuma nepārtrauktību, ja vien tas nav tehniski neiespējami. Saņemošais pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka interneta piekļuves pakalpojuma aktivizēšana notiek iespējami īsā laikā datumā un termiņā, par ko skaidri vienojas ar galalietotāju. Nododošais pakalpojumu sniedzējs turpina sniegt savu interneta piekļuves pakalpojumu ar tiem pašiem noteikumiem, līdz saņemošais pakalpojumu sniedzējs aktivizē savu interneta piekļuves pakalpojumu. Pakalpojuma sniegšanas pārtraukums pakalpojumu sniedzēju maiņas procesā nav ilgāks par vienu darba dienu.

Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka pakalpojumu sniedzēju maiņas process galalietotājam ir efektīvs un vienkāršs.

2. Visiem galalietotājiem ar numuriem no valsts numerācijas plāna pēc pieprasījuma ir tiesības saglabāt savus numurus neatkarīgi no uzņēmuma, kas sniedz pakalpojumu. Šīs tiesības piemēro:

- (a) ģeogrāfisko numuru gadījumā – noteiktā atrašanās vietā;
- (b) neģeogrāfisko numuru gadījumā – jebkurā atrašanās vietā.

Pirmajā daļā noteiktās tiesības neattiecas uz numura pārņemšanu, pārejot starp tīkliem, kas nodrošina pakalpojumus fiksētā atrašanās vietā, un mobilo sakaru tīkliem.

3. Ja galalietotājs izbeidz līgumu, galalietotājam ir tiesības pārņemt numuru no valsts numerācijas plāna pie tā paša vai cita pakalpojumu sniedzēja ne mazāk kā viena mēneša laikā pēc līguma izbeigšanas dienas, ja vien galalietotājs nav atteicies no minētajām tiesībām.
4. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka cenas, ko pakalpojumu sniedzēji savstarpēji piemēro par numura pārnesamības nodrošināšanu, ir uz izmaksām vērstas un ka nekādas tiešās maksas galalietotājiem netiek piemērotas.
5. Numuru pārņemšanu un to sekojošu aktivēšanu veic pēc iespējas īsākā termiņā dienā, par kuru skaidri panākta vienošanās ar galalietotāju. Jebkurā gadījumā tiem galalietotājiem,

kuri ir noslēguši līgumu par numura pārvešanu uz jaunu pakalpojumu sniedzēju, numuru aktivizē vienas darba dienas laikā pēc dienas, par kuru panākta vienošanās ar galalietotāju. Ja numura pārvešanas process neizdodas, nododošais pakalpojumu sniedzējs atkārtoti aktivizē galalietotāja numuru un saistītus pakalpojumus līdz sekmīgai numura pārvešanai. Nododošais pakalpojumu sniedzējs turpina sniegt savus pakalpojumus ar tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, līdz tiek aktivizēti saņemotais pakalpojumu sniedzēja pakalpojumi. Jebkurā gadījumā pakalpojuma pārtraukums pakalpojumu sniedzēja maiņas un numuru pārvešanas procesā nepārsniedz vienu darba dienu. Operatori, kuru piekļuves tīklus vai iekārtas izmanto nododošais vai saņemotais pakalpojumu sniedzējs vai abi, nodrošina, ka nenotiek pakalpojuma pārtraukums, kas aizkavētu pakalpojumu sniedzēja maiņas un numura pārvešanas procesu.

6. Saņemotais pakalpojumu sniedzējs vada pakalpojumu sniedzēju maiņas un numura pārvešanas procesu, kas izklāstīts 1. un 5. punktā, un gan saņemotais, gan nododošais pakalpojumu sniedzējs labticīgi sadarbojas. Tie neaizkavē vai ļaunprātīgi neizmanto pakalpojumu sniedzēja maiņas un numuru pārvešanas procesu, ne arī pārnes numurus vai pārslēdz galalietotājus bez galalietotāju skaidras piekrišanas. Galalietotāju līgumus ar nododošo pakalpojumu sniedzēju pēc pakalpojumu sniedzēja maiņas procesa pabeigšanas automātiski izbeidz.

Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] BEREC pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju pieņem pamatnostādnes, kurās sīki precizē pakalpojumu sniedzēju maiņas un numuru pārvešanas procesu, ņemot vērā tehnisko iespējamību un nepieciešamību saglabāt pakalpojumu nepārtrauktību galalietotājiem. Pamatnostādnēs sīki izklāsta arī to, kā pakalpojumu sniedzēji kompensē galalietotājiem zaudējumus gadījumā, ja tiek kavēti vai ļaunprātīgi izmantoti numuru pārvešanas un pakalpojumu sniedzēju maiņas procesi, ja pakalpojumu sniedzējs nesniedz pakalpojumu, nenodrošina ierīkošanu vai neievēro šajā pantā noteiktos pienākumus. Valsts regulatīvās iestādes sīki izstrādā maiņas un pārvešanas procesu, ņemot vērā BEREC pamatnostādnes. Šādā procesā, ja tas ir tehniski īstenojams, ietver prasību, ka numura pārvešana jāpabeidz, izmantojot attālināto nodrošināšanu, ja vien galalietotājs nepieprasa citādi.

Valsts regulatīvās iestādes arī veic attiecīgus pasākumus nolūkā nodrošināt galalietotāju pienācīgu informētību un aizsargātību pakalpojumu sniedzēju maiņas un numuru pārvešanas procesos, un to, ka maiņa uz citu pakalpojumu sniedzēju nenotiek pret viņu gribu.

Nododošie pakalpojumu sniedzēji pēc pieprasījuma atlīdzina atlikušo kredītu tiem patērētājiem, kuri izmantojuši priekšapmaksas pakalpojumus. Par atlīdzināšanu maksu ietur vienīgi tad, ja tā ir paredzēta līgumā. Ikviens šāda maksa ir proporcionāla un samērīga ar faktiskajām izmaksām, kas nododošajam pakalpojumu sniedzējam radušās, piedāvājot atlīdzināšanu.

7. Dalībvalstis savos tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš galalietotāju aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no šā panta, tai skaitā stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni. Tas neskar dalībvalstu tiesības pieņemt vai paturēt spēkā noteikumus par to, kā pakalpojumu sniedzēji kompensē galalietotājiem zaudējumus, ja pakalpojumu sniedzējs neievēro šajā pantā noteiktos pienākumus, kā arī gadījumā, ja tiek kavēti vai ļaunprātīgi izmantoti numuru pārvešanas un pakalpojumu sniedzēju maiņas procesi un ja nav sniegts pakalpojums un nodrošināta ierīkošana.

101. pants

Atbrīvojums attiecībā uz dažiem mikrouzņēmumiem

Šo sadaļu, izņemot 102. pantu, nepiemēro mikrouzņēmumiem, kas sniedz numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, ja vien tie nesniedz arī citus elektronisko sakaru pakalpojumus.

Pirms līguma noslēgšanas mikrouzņēmums, kas izmanto šādu atbrīvojumu, informē galalietotājus par atbrīvojumu saskaņā ar pirmo daļu.

102. pants

Nediskriminēšana

Elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji galalietotājiem nepiemēro nekādas atšķirīgas prasības vai vispārējus nosacījumus attiecībā uz piekļuvi tīkliem vai pakalpojumiem vai to izmantošanu, ja vien tas nav pamatoti Savienības tiesību aktu robežās.

6.3.3. III NODAĻA. Galalietotājiem paredzētās iespējas un funkcijas

103. pants

Galalietotāju aizsardzība pret krāpnieciskām darbībām

1. Interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji sadarbojas ar valsts kompetentajām iestādēm, lai noteiktu efektīvus pasākumus, ar kuriem novērst krāpnieciskas darbības, kas tiek veiktas, izmantojot minētos pakalpojumus, un kas ietekmē galalietotājus, vienlaikus nodrošinot pilnīgu atbilstību Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.
2. ODN vāc informāciju no valsts regulatīvajām vai citām kompetentajām iestādēm, attiecīgajām Eiropas un pasaules organizācijām un ieinteresētajām personām, tai skaitā Eiropola un ENISA, par krāpnieciskām darbībām, kas veiktas, izmantojot 1. punktā minētos pakalpojumus, it īpaši par pārrobežu darbībām.
3. BEREC pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju un ENISA izdod pamatnostādnes par tehniskiem un juridiskiem pasākumiem, ar ko varētu efektīvi aizsargāt galalietotājus pret krāpnieciskām darbībām Savienībā, it īpaši par pasākumiem, kuru pamatā ir valsts regulatīvo iestāžu vai kompetento iestāžu pilnvaras bloķēt numurus un pakalpojumus saskaņā ar 52. panta 2. punktu. Pirmās šādas BEREC pamatnostādnes pieņem [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. BEREC vajadzības gadījumā, bet ne retāk kā reizi divos gados pēc pamatnostādņu pieņemšanas, tās atjaunina.
4. Valsts kompetentās iestādes pieņem pasākumus, lai novērstu krāpnieciskas darbības, kas veiktas, izmantojot 1. punktā minētos pakalpojumus, ņemot vērā pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar 3. punktu.
5. Komisija var pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 198. pantu, lai papildinātu šā panta 3. punktu attiecībā uz pasākumiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu krāpšanas novēršanas pasākumu efektivitāti, koordināciju un papildināmību Savienībā.

104. pants

Palīdzības dienests pazudušu bērnu meklēšanai un bērnu uzticības tālrunis

1. Numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji galalietotājiem, arī galalietotājiem ar invaliditāti, nodrošina bezmaksas piekļuvi dienestam, kas nodrošina

palīdzības līniju ziņošanai par pazudušiem bērniem. Ceļojot Savienībā, galalietotājiem ir nodrošināta bezmaksas piekļuve apmeklētās valsts dienestam. Palīdzības līnija ir pieejama pa numuru “116000”.

2. Dalībvalstis veic pienācīgus pasākumus, ar ko tiek nodrošināts, lai tā iestāde vai uzņēmums, kam ir piešķirts numurs “116000”, palīdzības līnijas darbībai piešķirtu vajadzīgos resursus.
3. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, lai galalietotāji būtu pienācīgi informēti par numuru “116000” un attiecīgā gadījumā “116111” pastāvēšanu un pakalpojumiem, kas saņemami, zvanot uz šiem numuriem.

105. pants

Sabiedriskas nozīmes informācijas izplatīšana

Interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji esošajiem un jaunajiem galalietotājiem attiecīgā gadījumā bez maksas izplata sabiedriskas nozīmes informāciju, izmantojot līdzekļus, ko tie lieto ikdienas saziņā ar galalietotājiem. Sabiedriskas nozīmes informāciju attiecīgās publiskās iestādes sniedz standartizētā formātā, un tā aptver vismaz šādus tematus:

- (a) interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu izmantošanas veidi, ko lieto, lai iesaistītos nelikumīgās darbībās vai izplatītu kaitīgu saturu, it īpaši, ja tas var kaitēt citu personu tiesību un brīvību, tiesību uz personas datu aizsardzību, autortiesību un blakustiesību ievērošanai;
- (b) līdzekļi aizsardzībai pret personiskās drošības, privātuma un personas datu apdraudējumiem, izmantojot interneta piekļuves pakalpojumus un publiski pieejamus starppersonu sakaru pakalpojumus, arī aizsardzībai pret krāpnieciskām darbībām, kas veiktas, izmantojot minētos pakalpojumus.

106. pants

Ārkārtas gadījuma saziņa un vienots Eiropas neatliekamās palīdzības numurs

1. Publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji nodrošina galalietotājiem piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, ko noteikusi dalībvalsts. Minēto ārkārtas gadījuma saziņu nodrošina bez maksas un neizmantojot nekādus maksāšanas līdzekļus, tai skaitā izmantojot vienoto Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru “112” un dalībvalstu norādītus valsts ārkārtas palīdzības izsaukuma numurus.

Ārkārtas gadījuma saziņas pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka ĀIC bez maksas un, ja tas nav ekonomiski iespējams, par mazumtirdzniecības cenu, kas nepārsniedz ĀIC apkalpojošā pakalpojumu sniedzēja iekšzemes mazumtirdzniecības cenu, var atzvanīt galalietotājiem, kuri iniciēja sākotnējo ārkārtas gadījuma saziņu, vai izveidot starppersonu saziņu, izmantojot to pašu starppersonu saziņas pakalpojumu, kas izmantots sākotnējai ārkārtas gadījuma saziņai.

Dalībvalstis var noteikt pienākumu nodrošināt piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu no numur neatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem, ja vien valsts ĀIC sistēma ļauj maršrutēt uz vispiemērotāko ĀIC un saņemt izsaucēja atrašanās vietas informāciju.

Tādu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas nav publiski pieejami, bet kas ļauj veikt zvanus uz publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem, nodrošina piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot vienoto Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru "112", ja nav pieejama alternatīva un viegla piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem.

2. Ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc 8. punktā minētā deleģētā akta pieņemšanas dalībvalstis nodrošina, ka galalietotāji var iniciēt ārkārtas gadījuma saziņu, izmantojot mobilo lietotni kopā ar Eiropas digitālās identitātes makiem, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 910/2014.
3. Šā panta 1. punktā minētie starppersonu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji īsteno tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu ārkārtas gadījuma saziņu saviem galalietotājiem, ceļojot Savienībā.
4. Starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji un valstu ĀIC sistēmas nodrošina, ka ārkārtas gadījuma saziņa un izsaucēja atrašanās vietas informācija tiek nekavējoties maršrutēta uz vispiemērotāko ĀIC. Valsts ĀIC organizācijas nodrošina, ka uz jebkādu ārkārtas gadījuma saziņu, arī tad, ja tiek izmantots vienotais Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numurs "112", tiek pienācīgi atbildēts un reaģēts.
5. Šā panta 1. punktā minētie pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka galalietotājiem ar invaliditāti ir pieejama piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņas līdzekļus, un tā ir līdzvērtīga piekļuvei, kas ir pieejama citiem galalietotājiem, arī ievērojot Direktīvu (ES) 2019/882.

Nosakot līdzekļus, kas galalietotājiem ar invaliditāti ļauj piekļūt neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņas līdzekļus, dalībvalstis nodrošina, ka tehnisko iespēju robežās tiek ievērotas šādas funkcionālās līdzvērtības prasības:

- (a) ārkārtas gadījuma saziņa nodrošina divvirzienu interaktīvu saziņu starp galalietotāju ar invaliditāti un ĀIC;
 - (b) galalietotājiem ar invaliditāti, kuri ceļo Savienībā, bez iepriekšējas reģistrācijas ir netraucēti pieejama ārkārtas gadījuma saziņa;
 - (c) ārkārtas gadījuma saziņa galalietotājiem ar invaliditāti tiek nodrošināta par brīvu;
 - (d) ārkārtas gadījuma saziņa nekavējoties tiek novirzīta uz vispiemērotāko ĀIC, kas ir kvalificēta un aprīkota, lai pienācīgi atbildētu uz ārkārtas gadījuma saziņu, kas saņemta no galalietotājiem ar invaliditāti, un tādos paziņojumos apstrādātu;
 - (e) attiecībā uz galalietotājiem ar invaliditāti ārkārtas gadījuma saziņā tiek nodrošināts, ka izsaucēja atrašanās vietas informācijas precizitātes un uzticamības līmenis ir līdzvērtīgs līmenim citu galalietotāju ārkārtas izsaukumos;
 - (f) galalietotājiem ar invaliditāti tiek nodrošināta iespēja būt tikpat informētiem par iespējām piekļūt neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, kā citiem galalietotājiem par ārkārtas izsaukuma numuru "112", un tas tiek panākts, izstrādājot piekļuves līdzekļus vai veicot informētības uzlabošanas pasākumus.
6. Ārkārtas gadījuma saziņas pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka izsaucēja atrašanās vietas informācija ir darīta pieejama vispiemērotākajai ĀIC tūlīt pēc ārkārtas gadījuma

saziņas nodibināšanas. Tas ietver izsaucēja atrašanās vietas informāciju, kas iegūta, nosakot atrašanās vietu tīklā un, ja radioiekārta to dara pieejamu pārraidei, no mobilā tālruņa. Ārkārtas gadījuma saziņas pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka par galalietotāja atrašanās vietas informācijas noteikšanu un pārraidīšanu neiekasē maksu no galalietotāja un ĀIC attiecībā uz jebkādu ārkārtas gadījuma saziņu ar vienoto Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru “112”. ĀIC organizācijas nodrošina, ka ir ieviesti tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai saņemtu un apstrādātu izsaucēja atrašanās vietas informāciju. Dalībvalstis var attiecināt minētās saistības uz ārkārtas gadījuma saziņu ar valsts ārkārtas palīdzības izsaukuma numuriem.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotāji – arī galalietotāji, kas izmanto viesabonēšanu, un galalietotāji ar invaliditāti – tiek pienācīgi informēti par piekļuves līdzekļiem neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu, tai skaitā vienoto Eiropas ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru “112”, kā arī par piekļuves līdzekļiem galalietotājiem ar invaliditāti. Minēto informāciju sniedz pieejamos formātos, kas paredzēti dažādiem invaliditātes veidiem, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/882 I pielikumā noteiktajām piekļūstamības prasībām. Komisija atbalsta un papildina dalībvalstu rīcību.
8. Komisija saskaņā ar 198. pantu var pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem papildina šā panta 1., 2., 3., 5. un 6. punktu, nosakot pasākumus, kas vajadzīgi, lai Savienībā nodrošinātu efektīvu ārkārtas gadījuma saziņu, un kas attiecas uz tehniskajām specifikācijām, kuras ļauj iniciēt ārkārtas gadījuma saziņu, izmantojot mobilo lietotni, kas savienota ar Eiropas digitālās identitātes makiem, izsaucēja atrašanās vietas informācijas risinājumiem, saskaņotiem Eiropas izsaucēja atrašanās vietas noteikšanas kritērijiem, līdzvērtīgu piekļuvi galalietotājiem ar invaliditāti un maršrutēšanu uz vispiemērotāko ĀIC.
9. Dalībvalstis paziņo *ODN* E.164 numurus, kas jāizmanto, lai sazinātos ar dalībvalsts ĀIC sistēmām. *BEREC* ar *ODN* palīdzību izveido un uztur minēto numuru datubāzi, ko dalībvalsts ĀIC sistēmas izmanto, lai savstarpēji sazinātos starp dalībvalstīm.

107. pants

Publisku brīdinājumu nosūtīšana

1. Mobilo numuratkārīgo starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, izmantojot tehnoloģiju, ko noteikušas dalībvalstis, kurās tie sniedz savu pakalpojumu, attiecīgajiem galalietotājiem nosūta publiskus brīdinājumus ģeogrāfiskajos apgabalos, kurus brīdinājuma periodā, ko noteikušas kompetentās iestādes, var skart tūlītēji draudošas vai veidojošas liela mēroga ārkārtas situācijas un katastrofas.
2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem paredz tehniskus noteikumus par publisku brīdinājumu nosūtīšanu visiem attiecīgajiem galalietotājiem, arī galalietotājiem, kuri izmanto viesabonēšanu, izmantojot mobilo lietotni, kas savienota ar Eiropas digitālās identitātes makiem, kuri izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 910/2014. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 3. punktā minēto procedūru.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka vienu gadu pēc pirmā īstenošanas akta, kas pieņemts saskaņā ar šā panta 3. punktu, publiski brīdinājumi tiek arī nosūtīti visiem attiecīgajiem galalietotājiem, izmantojot mobilo lietotni, kas savienota ar Eiropas digitālās identitātes makiem, kuri izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 910/2014.

108. pants

Izsaucēja numura, izsaucamā numura vai izsaucējas puses uzrādīšana un šādas uzrādīšanas ierobežošana

1. Publisko elektronisko sakaru tīklu, publiski pieejamu starppersonu sakaru vai interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji nodrošina izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanu.
Tie nodrošina, ka izsaucēja puse, izmantojot vienkāršus līdzekļus un bez maksas, spēj attiecībā uz katru atsevišķu balss sakaru gadījumu novērst izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanu punktā, kur beidzas to balss sakari.
2. Tīkla vai pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka izsaukuma saņēmējs, izmantojot vienkāršus bezmaksas līdzekļus šīs funkcijas saprātīgai izmantošanai, spēj novērst izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanu ienākošajiem zvaniem.
3. Pirms balss sakaru izveides un izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanas pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka izsaukuma saņēmējs, izmantojot vienkāršus bezmaksas līdzekļus, var noraidīt ienākošos balss sakarus, ja izsaucēja puse ir izmantojusi savas 1. punktā paredzētās tiesības.
4. Ja tiek piedāvāta izsaucamā numura uzrādīšana, pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka izsaukuma saņēmējam ir iespēja, izmantojot vienkāršus un bezmaksas līdzekļus, novērst tā izsaucamā numura uzrādīšanu, ar kuru izsaucējs galalietotājs izveidojis savienojumu.
5. Šā panta 1. punkta pirmo daļu piemēro arī attiecībā uz balss sakariem uz trešām valstīm, kuru izcelsme ir Savienībā. Šā panta 1. punkta otro daļu un 2., 3. un 4. punktu piemēro arī ienākošajiem balss sakariem no trešām valstīm.
6. Ja tiek uzrādīts izsaucēja numurs vai izsaucamais numurs, vai izsaucēja puse, publiski pieejamas interneta piekļuves vai starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji par to informē sabiedrību un informē par tiesībām, kas noteiktas šā panta 1. punkta 2. daļā un 2.–4. punktā, un izņēmumiem saskaņā ar 109. pantu.

109. pants

Izņēmumi attiecībā uz ļaunprātīgu vai traucējošu sakaru un ārkārtas gadījuma saziņas identificēšanu

1. Publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji uz laiku var neievērot izsaucēja vai izsaucējas puses tiesības neļaut 108. panta 2. punktā minēto izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanu, lai pēc sūdzības iesniegšanas iestādēm ļautu kompetentajām iestādēm vai galalietotājam izsekot ļaunprātīgus vai traucējošus sakarus.
2. Šīs regulas 108. panta 1. punktā minēto pakalpojumu sniedzēji neievēro prasību nepieļaut izsaucēja numura vai izsaucējas puses uzrādīšanu un apstrādā izsaucējas puses atrašanās vietas datus, lai sniegtu šādu informāciju vispiemērotākajai ĀIC saskaņā ar 106. panta 6. punktu.

110. pants

Automātiska izsaukumu pāradresēšana un automatizētas izsaukumu sistēmas

1. Publiski pieejamu numuratkārīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji ievieš modernus risinājumus, lai pēc izsauktā galalietotāja pieprasījuma ierobežotu ļaunprātīgu vai traucējošu izsaukumu saņemšanu, bez maksas nodrošinot šādas iespējas:
 - (a) ja tas ir tehniski iespējams, bloķēt ienākošos zvanus no konkrētiem numuriem vai anonīmiem avotiem;
 - (b) pārtraukt trešās personas veiktu automātisku izsaukumu pārdresēšanu uz galalietotāja galiekārtu.
2. Starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas piedāvā automatizētas izsaukšanas sistēmas, neliedz tiesības uzrādīt izsaucēja numuru vai izsaucēju pusi izsauktajam numuram vai izsaukuma saņēmējam un uzrāda identitāti vai numuru, ko var izmantot, lai ar viņiem sazinātos.

111. pants

Līdzvērtīga piekļuve un izvēle galalietotājiem ar invaliditāti

1. Publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka galalietotāji ar invaliditāti:
 - (a) var izmantot piekļuvi elektronisko sakaru pakalpojumiem, arī saskaņā ar 95. pantu sniegtajai attiecīgajai līgumiskajai informācijai, kas ir līdzvērtīga piekļuvei, ko izmanto lielākā daļa galalietotāju;
 - (b) var izmantot galalietotāju lielākajai daļai pieejamo uzņēmumu un pakalpojumu sniedzēju izvēli.

Kompetentās iestādes šajā nolūkā nosaka prasības, kas jāievēro pakalpojumu sniedzējiem.

2. Veicot šā panta 1. punktā minētos pasākumus, kompetentās iestādes veicina atbilstību attiecīgajiem standartiem vai specifikācijām, kas noteikti saskaņā ar 187. pantu.

112. pants

Automobiļu radiouztvērēju un patērētāju radiouztvērēju un patērētāju ciparu televīzijas iekārtu sadarbība

1. Automobiļu radiouztvērēji un patērētāju ciparu televīzijas iekārtas ir sadarbspējīgas saskaņā ar V pielikumu.
2. Ja dalībvalstis nolemj pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu citu patērētāju radiouztvērēju sadarbību, šādus pasākumus nepiemēro ražojumiem, kuros radiouztvērējs ir tikai palīgierīce, piemēram, viedtālruni, un iekārtām, ko izmanto radioamatieri.
3. Ciparu televīzijas pakalpojumu sniedzēji attiecīgā gadījumā nodrošina, ka ciparu televīzijas iekārtas, ko tie nodrošina saviem galalietotājiem, ir tik sadarbspējīgas, lai, ja tas ir tehniski iespējams, ciparu televīzijas iekārtas varētu atkalizmantot ar citiem ciparu televīzijas pakalpojumu sniedzējiem.

Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/19/ES⁸² 5. panta 2. punktu, galalietotājiem pēc sava līguma beigām ir iespēja ciparu televīzijas iekārtu atdot atpakaļ bez maksas un vienkāršā procesā, ja vien pakalpojumu sniedzējs nepierāda, ka tā ir pilnībā sadarbspējīga ar ciparu televīzijas pakalpojumiem, ko sniedz citi pakalpojumu sniedzēji, arī tie, pie kuriem ir pārgājis galalietotājs.

Ciparu televīzijas iekārtas, kas atbilst saskaņotajiem standartiem, uz kuriem ir publicētas atsauces *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai to daļām, tiek uzskatītas par tādām, kas atbilst sadarbspējas prasībai, kura ir izklāstīta šā punkta otrajā daļā un uz kuru minētie standarti vai to daļas attiecas.

4. Dalībvalstis savos tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš galalietotāju aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no šā panta, tai skaitā stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni.

113. pants

“Saistības, kas jāievēro”

1. Dalībvalstis var noteikt pamatotas “saistības, kas jāievēro”, īpašu radio un televīzijas apraides kanālu un saistīto papildu pakalpojumu, jo īpaši pieklūstamības pakalpojumu, ar ko galalietotājiem ar invaliditāti nodrošina pienācīgu piekļuvi, un hibrīdtelevīzijas pakalpojumu un elektronisku raidījumu programmu atbalsta datu, raidīšanai, uzņemumiem, kas ir to jurisdikcijā un kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, kurus izmanto radio vai televīzijas apraides kanālu izplatīšanai sabiedrībai, ja nozīmīgs šādu tīklu un pakalpojumu galalietotāju skaits izmanto tos kā galveno līdzekli radio un televīzijas apraides kanālu saņemšanai. Šādas saistības nosaka tikai tad, ja tās ir vajadzīgas, lai īstenotu vispārējo interešu mērķus, kas skaidri un konkrēti noteikti katras dalībvalsts tiesību aktos, un tās ir samērīgas un pārredzamas.
2. Dalībvalstis pārskata 1. punktā minētos pienākumus, ja ir būtiskas izmaiņas valsts tirgus apstākļos vai ja mainās 1. punktā minētie vispārējo interešu mērķi.
3. Ne šī panta 1. punkts, ne arī 65. panta 2. punkts neskar dalībvalstu spēju noteikt atbilstošu atlīdzību, ja tāda ir, attiecībā uz pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo pantu, nodrošinot to, ka līdzīgos apstākļos nav diskriminācijas attieksmē pret elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātājiem. Ja ir paredzēta atlīdzība, dalībvalstis valsts tiesību aktos skaidri nosaka pienākumu maksāt atlīdzību, attiecīgā gadījumā norādot arī šādas atlīdzības aprēķināšanas kritērijus. Dalībvalstis nodrošina, ka to piemēro samērīgi un pārredzami.

114. pants

IV, V un VI pielikuma pielāgošana

Komisija saskaņā ar 198. pantu ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, ar ko groza IV, V un VI pielikumu, lai ņemtu vērā tehnoloģiju un sabiedrības attīstību vai tirgus pieprasījuma izmaiņas.

⁸² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj>).

7. VII DAĻA. PĀRVALDĪBA

7.1. I SADAĻA. VALSTS REGULATĪVĀS UN CITAS KOMPETENTĀS IESTĀDES

115. pants

Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes

1. Atbilstīgi šīs regulas darbības jomai valsts regulatīvās iestādes atbild vismaz par šādiem uzdevumiem:
 - (a) paziņojuma un vienotās pases procedūras apstrāde saskaņā ar vispārējās atļaujas sistēmu;
 - (b) tirgus regulēšanas īstenošana, tai skaitā piekļuves un starpsavienojuma nodrošināšanas pienākumu uzlikšana;
 - (c) datu vākšana, arī par noturību un ilgtspēju, kas valsts regulatīvajām iestādēm var būt nepieciešama savu uzdevumu veikšanai;
 - (d) pasākumu īstenošana pārejai uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tai skaitā vara kabeļu tīklu atvienošanas teritoriju noteikšana un tīkla operatoru iesniegto vara kabeļu tīklu atvienošanas plānu novērtēšana un uzraudzība;
 - (e) uzņēmumu savstarpējo strīdu izšķiršanas nodrošināšana;
 - (f) brīvprātīgas samierināšanas piedāvāšana saistībā ar sadarbību ekosistēmā;
 - (g) radiofrekvenču spektra pārvaldība un ar to saistītu atļauju piešķiršana, vai ja minētie uzdevumi uzticēti citām kompetentajām iestādēm – tādu lēmumu par tirgus veidošanu un par konkurences elementiem valstu procesos pieņemšana, kuri attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos;
 - (h) galalietotāju tiesību aizsardzības veicināšana elektronisko sakaru nozarē, attiecīgā gadījumā saskaņojot ar citām kompetentajām iestādēm;
 - (i) piekļuves atvērtam internetam uzraudzība un nodrošināšana;
 - (j) pakalpojumu mazumtirdzniecības cenu attīstības un līmeņa uzraudzība;
 - (k) numuru pārnesamības nodrošināšana;
 - (l) numerācijas resursu piešķiršana un numerācijas plānu pārvaldīšana;
 - (m) atbalsta sniegšana sagatavotības un noturības jomā;
 - (n) tādu citu uzdevumu veikšana, kas ar šo regulu vai citiem Savienības tiesību aktiem noteikti valsts regulatīvajām iestādēm.
2. Valsts regulatīvās iestādes aktīvi atbalsta *BEREC* mērķus veicināt labāku regulatīvo koordināciju un konsekveni.
3. Dalībvalstis viegli piekļūstamā formātā publicē valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu nosaukumus un to attiecīgos uzdevumus, kas noteikti šajā regulā.

Dalībvalstis paziņo Komisijai par visām valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, kurām noteikti uzdevumi saskaņā ar šo regulu, un par to attiecīgajām atbildības jomām, kā arī katru izmaiņu tajās.

116. pants

Valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu neatkarība

1. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, kas minētas 115. pantā, ir juridiski nošķirtas un funkcionāli neatkarīgas no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus, iekārtas vai pakalpojumus. Dalībvalstis, kas saglabā īpašumtiesības vai kontroli pār uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, nodrošina regulatīvās funkcijas efektīvu strukturālu nodalīšanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.
2. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un savlaicīgi. Valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm ir pietiekami tehniskie, finanšu un cilvēkresursi tām uzticēto uzdevumu veikšanai.

117. pants

Valsts regulatīvo iestāžu amatpersonu iecelšana un atļaušana

1. Valsts regulatīvās iestādes vadītāju vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļus, kura pilda šo funkciju valsts regulatīvajā iestādē, vai viņu aizstājējus no personām ar labu slavu un profesionālu pieredzi pēc viņu nopelniem, prasmēm, zināšanām un pieredzes, ievērojot atklātu un pārredzamu atlases procedūru, ieceļ uz vismaz trim gadiem.
2. Valsts regulatīvās iestādes vadītāju vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļus, kura pilda šo funkciju valsts regulatīvajā iestādē, vai viņu aizstājējus var pilnvaru termiņa laikā atļaut tikai tad, ja viņi vairs neatbilst nosacījumiem, kas izvirzīti, lai pildītu pienākumus, kuri valsts tiesību aktos noteikti pirms viņu iecelšanas.
3. Lēmumu par attiecīgās valsts regulatīvās iestādes vadītāja vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļu, kura pilda šo funkciju, atļaušanu publicē atļaušanas dienā. Atļautajam valsts regulatīvās iestādes vadītājam vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļiem, kura pilda šo funkciju, sniedz atļaušanas pamatojumu. Gadījumā, ja pamatojums nav publicēts, tas jāpublicē pēc minētās personas pieprasījuma. Šo lēmumu var pārsūdzēt tiesā gan attiecībā uz faktiem, gan tiesību jautājumiem.

118. pants

Valsts regulatīvās iestādes politiskā neatkarība un pārskatatbildība

1. Neskarot 122. panta 9. punktu, valsts regulatīvās iestādes rīkojas neatkarīgi un objektīvi – arī tad, kad tās izstrādā iekšējās procedūras un pārvalda personālu, – pārredzamā un pārskatatbildīgā veidā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un neprasa un nepieņem norādījumus no citām struktūrām, īstenojot uzdevumus, kas tām uzticēti ar valsts tiesību aktiem, kuri īsteno Savienības tiesības. Tas neliedz veikt pārraudzību saskaņā ar valsts konstitucionālajām tiesībām. Tikai pārsūdzības iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar 197. pantu, ir pilnvaras apturēt vai atcelt valsts regulatīvo iestāžu lēmumus.
4. Valsts regulatīvās iestādes reizi gadā ziņo vismaz par stāvokli elektronisko sakaru tirgū, izdotajiem lēmumiem, cilvēkresursiem un finanšu resursiem un par to, kā minētie resursi tiek izlietoti, kā arī par nākotnes plāniem. Ziņojumus publisko.

119. pants

Valsts regulatīvo iestāžu regulatīvās spējas

1. Valsts regulatīvajām iestādēm ir atsevišķs gada budžets, un tās ir autonomas piešķirtā budžeta izpildē. Minētos budžetus publisko.
2. Valsts regulatīvajām iestādēm ir pietiekami finanšu resursi un cilvēkresursi, lai veiktu tām uzticētos uzdevumus un aktīvi piedalītos un sniegtu ieguldījumu *BEREC* darbā. Finanšu autonomija neliedz veikt uzraudzību vai kontroli saskaņā ar valsts konstitucionālajām tiesībām. Valsts regulatīvās iestādes budžeta kontrole veicama pārredzami un rezultāti publiskojami.

120. pants

Sadarbība ar valsts iestādēm un *BEREC*

1. Dalībvalstīs, kurās ir vairāk nekā viena atbildīgā valsts iestāde vai kompetentā iestāde, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes pēc vajadzības sadarbojas un savstarpēji koordinē savu darbību.

Šādas iestādes cita citai sniedz informāciju, kas vajadzīga šīs regulas piemērošanai.

Attiecībā uz informācijas apmaiņu saņēmēja iestāde nodrošina tādu pašu konfidencialitātes līmeni kā informācijas sniedzēja iestāde.

2. Vienas dalībvalsts vai dažādu dalībvalstu valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes vajadzības gadījumā savstarpēji slēdz vienošanās par sadarbību, lai veicinātu sadarbību regulēšanas jomā.
3. Ja kompetences saskaņā ar šo regulu vai citiem Savienības tiesību aktiem dalībvalstis piešķir citām kompetentajām iestādēm, valsts regulatīvās iestādes darbojas kā valsts koordinatori, nodrošinot, ka visās *BEREC* diskusijās un sagatavotajos darba rezultātos tiek pilnībā ņemts vērā kompetento iestāžu viedoklis.

Konkrētāk, valsts regulatīvās iestādes nodrošina *ODN* attiecīgos kontaktus valsts kompetentajās iestādēs, lai tas varētu īstenot savus uzdevumus saskaņā ar 146. un 147. pantu.

7.2. II SADAĻA. *BEREC* UZDEVUMI UN ORGANIZĀCIJA

121. pants

***BEREC* mērķi**

1. Ar šo izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi ("*BEREC*"), kuras pienākumi izklāstīti šajā regulā. *BEREC* nav juridiskas personas statusa, un tā darbojas šīs regulas un Regulu (ES) 2022/612 un (ES) 2015/2120 darbības jomā.

BEREC aizstāj Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi ("*BEREC*"), kas izveidota ar Regulu (ES) 2018/1971, un ir tās pēctece.

2. *BEREC* tiecas sasniegt 3. pantā izklāstītos mērķus. Konkrētāk, *BEREC* cenšas nodrošināt Savienības elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu šā panta 1. punktā minētajā darbības jomā.
3. *BEREC* veic savus uzdevumus neatkarīgi, objektīvi, pārredzami un savlaicīgi.
4. *BEREC* izmanto zināšanas, kas pieejamas valsts regulatīvajās iestādēs un *ODN*.

122. pants

***BEREC* vispārīgie uzdevumi**

1. Vispārējie regulatīvie un konsultatīvie uzdevumi, ko *BEREC* var veikt, ir šādi:
 - (a) pēc pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas un savas kompetences robežās palīdzēt valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai un tās konsultēt, kā arī sadarboties ar valsts regulatīvajām iestādēm un Komisiju visos tehniskajos jautājumos, kas saistīti ar elektroniskajiem sakariem;
 - (b) izdot atzinumus, pamatnostādnes un ziņojumus, kā minēts 124., 125. un 126. pantā, kā arī ieteikumus un kopējās nostājas, un izplatīt regulatīvo paraugpraksi, kas adresēta valsts regulatīvajām iestādēm, lai veicinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu un pareizu īstenošanu.

Attiecīgā gadījumā Komisija var pieprasīt *BEREC* izdot atzinumus, pamatnostādnes un ziņojumus, pat ja tie nav skaidri uzskaitīti 124., 125. un 126. pantā.

2. *BEREC* izvērtē vajadzību pēc regulatīviem jauninājumiem un koordinē darbības starp valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm nolūkā veicināt jaunu inovatīvu elektronisko sakaru izstrādi.
3. Jautājumos, kas saistīti ar radiofrekvenču spektru, *BEREC* piedalās Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūrā.
4. Komisija var apspriesties ar *BEREC*, pārskatot apvienošanas Savienības mērogā elektronisko sakaru nozarē.
5. *BEREC* veicina efektīvu sadarbību starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, saskaņā ar 191. panta 2. punktu.
6. *BEREC* veic citus uzdevumus, kas tai uzticēti ar šo regulu vai citiem Savienības tiesību aktiem, it īpaši ar Regulu (ES) 2022/612 un Regulu (ES) 2015/2120.
7. *BEREC* publisko savus uzdevumus un atjaunina minēto informāciju, kad tai tiek uzticēti jauni uzdevumi.
8. *BEREC* publisko visus tās galīgos atzinumus, pamatnostādnes, ziņojumus, ieteikumus, kopējās nostājas un paraugpraksi un jebkādos pasūtītos pētījumus, kā arī attiecīgo dokumentu projektus 10. punktā minētās sabiedriskās apspriešanas nolūkā.
9. Neskarot atbilstības nodrošināšanu attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem un citiem Komisijas pieņemtajiem aktiem, valsts regulatīvās iestādes un Komisija rūpīgi ņem vērā visas pamatnostādnes, atzinumus, ieteikumus, kopējās nostājas un paraugpraksi, ko *BEREC* pieņēmusi saskaņā ar šo regulu, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu 121. pantā minētajā darbības jomā.

Ja valsts regulatīvā iestāde atkāpjas no 125. pantā minētajām pamatnostādnēm, tā norāda šādas atkāpšanās iemeslus.

10. Attiecīgā gadījumā *BEREC* apspriežas ar ieinteresētajām personām un dod tām iespēju paust viedokli saprātīgā laikposmā, ko nosaka, ņemot vērā jautājuma sarežģītību. Šādu apspriešanos rīko pēc iespējas agrākā lēmumu pieņemšanas procesa posmā. Izņemot ārkārtas apstākļus, minētais laikposms nav īsāks par 30 dienām. Neskarot 169. pantu, *BEREC* nodrošina, ka šādas sabiedriskās apspriešanas rezultāti ir publiski pieejami.

11. *BEREC* attiecīgā gadījumā apspriežas un sadarbojas ar attiecīgajām valsts iestādēm, piemēram, ar tām, kas ir kompetentas konkurences, patērētāju tiesību aizsardzības, kibersdrošības un datu aizsardzības jomā.
12. *BEREC* attiecīgā gadījumā sadarbojas ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, kā arī ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām saskaņā ar 166. panta 1. punktu.

123. pants

Analīze, uzraudzība un informācijas vākšana

1. *BEREC* analizē potenciālos transnacionālos tirgus, kā minēts 74. pantā, un transnacionālo galalietotāju pieprasījumu, kā minēts 75. pantā.
2. *BEREC* veicina valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu veiktās datu vākšanas modernizāciju, koordināciju un standartizāciju. *BEREC* šādus datus atvērtā, atkalizmantojamā un mašīnlasāmā formātā dara publiski pieejamus savā tīmekļa vietnē un ES digitālajā vārtejā.
3. *BEREC* izveido un uztur datubāzes par:
 - (a) paziņojumiem, ko kompetentajām iestādēm nosūtījuši elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātāji, uz kuriem attiecas vispārējā atļauja, saskaņā ar šīs regulas 10. panta 8. punktu;
 - (b) numerācijas resursiem ar eksteritoriālas lietošanas tiesībām Savienībā saskaņā ar 48. panta 4. punkta ceturto daļu;
 - (c) dalībvalstu ĀIC E.164 numuriem saskaņā ar 106. panta 9. punktu;
 - (d) datubāzēm saskaņā ar Regulu (ES) 2022/618.

124. pants

***BEREC* atzinumi**

1. *BEREC* sniedz nesaistošus atzinumus, kā minēts šajā regulā un Regulā (ES) 2022/612, un it īpaši par:
 - (a) uz nākotni vērstu Savienības numerācijas stratēģiju attiecībā uz numerācijas resursu konsekventu pārvaldību dalībvalstīs un Savienības līmenī saskaņā ar 46. panta 3. punktu;
 - (b) gala–gala savienotību starp galalietotājiem saskaņā ar 68. panta 2. punkta otrās daļas ii) apakšpunktu;
 - (c) tirgiem, kam piemērojams *ex ante* regulējums saskaņā ar 72. panta 1. punktu;
 - (d) tehniskajām specifikācijām, standarta izmaksu elementiem, izmaksu metodikām un standartpiedāvājumu, kas saistīts ar Savienības piekļuves produktu(-iem) saskaņā ar 81. pantu;
 - (e) vienotu maksimālo Savienības mēroga mobilā balss savienojuma pabeigšanas tarifu un vienotu maksimālo Savienības mēroga fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu noteikšanu saskaņā ar 82. pantu;
 - (f) valstu pasākumu projektiem saistībā ar iekšējā tirgus procedūrām tirgus regulēšanai saskaņā ar 85. pantu;

- (g) tirgus un tehnoloģiju attīstību un to ietekmi uz pienācīgas interneta piekļuves un balss sakaru vispārējās pieejamības un pieejamības cenas ziņā piemērošanu saskaņā ar 92. panta 2. punktu;
- (h) lēmumu projektiem un saskaņošanas ieteikumiem saskaņā ar 186. pantu;
- (i) pārrobežu strīdu izšķiršanu saskaņā ar 190. pantu;
- (j) lietas apstākļiem, kas iesniegti brīvprātīgai samierināšanas procedūrai saskaņā ar 192. panta 2. punktu.

2. Jautājumos, kas saistīti ar radiofrekvenču spektru, *BEREC* sniedz šādus atzinumus:

- (a) par vienotām metodikām radiofrekvenču spektra ikgadējo maksu un rezerves cenu noteikšanai saskaņā ar 29. pantu;
- (b) attiecīgā gadījumā saskaņā ar 31. pantā minēto Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru.

125. pants

***BEREC* pamatnostādnes**

BEREC izdod pamatnostādnes par Savienības elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma īstenošanu, it īpaši, kā minēts šajā regulā, par:

- (a) vienotu veidni informācijas vākšanai par elektronisko sakaru tīklu arhitektūru, jaudu, spējām un izmantošanu saskaņā ar 7. panta 4. punktu;
- (b) vispārējās atļaujas piešķiršanas nosacījumiem saskaņā ar vienotās pases procedūru, lai nodrošinātu, ka visi šīs regulas 9. panta 4. punktā uzskaitītie nosacījumi tiek piemēroti saskaņoti, nediskriminējoši un samērīgi, saskaņā ar 11. panta 1. punktu;
- (c) paziņojuma veidni saskaņā ar 10. panta 3. punktu;
- (d) tirgus veidošanas pasākumu konsekvētu piemērošanu saskaņā ar 32. panta 3. punktu;
- (e) kopīgiem kritērijiem numerācijas resursu pārvaldības spēju un numerācijas resursu izsmelšanas riska novērtēšanai saskaņā ar 48. panta 2. punktu;
- (f) pienācīgas interneta piekļuves pakalpojuma definīciju un tā joslas platuma specifikāciju, kas nepieciešams sociālajai un ekonomiskajai līdzdalībai sabiedrībā, saskaņā ar 87. panta 2. punktu;
- (g) attiecīgajiem kritērijiem, ar ko veicina 69. panta 2. punkta konsekvētu piemērošanu;
- (h) kopīgām pieejām tīkla pieslēgumpunkta noteikšanai dažādās tīkla topoloģijās saskaņā ar 69. panta 6. punktu;
- (i) vienotu veidni, kas jāizmanto, lai vāktu 94. panta 4. punktā prasīto informāciju;
- (j) to, kā tiek īstenoti valsts regulatīvo iestāžu pienākumi attiecībā uz piekļuves atvērtam internetam aizsardzību saskaņā ar 94. panta 5. punktu, kurās sīki izklāstīti arī attiecīgie interneta piekļuves pakalpojumu kvalitātes parametri, tai skaitā 97. panta 4. punkta otrajā daļā minētā uzraudzības mehānisma parametri, parametri, kas attiecas uz galalietotājiem ar invaliditāti, piemērojamās mērīšanas metodes, informācijas saturs un formāts, kā noteikts šīs regulas III pielikumā, un publicēšanas formāts, kā noteikts šīs regulas IV pielikumā, kā arī kvalitātes sertifikācijas mehānismi;

- (k) informācijas norādīšanu saistībā ar pakalpojumu sniedzēju maiņu un numuru pārņemšanas procesiem saskaņā ar šīs regulas 100. panta 6. punktu;
- (l) tehniskiem un juridiskiem pasākumiem, kas varētu efektīvi aizsargāt galalietotājus pret krāpnieciskām darbībām, saskaņā ar 103. panta 3. punktu;
- (m) 181. panta 1., 3. un 7. punktā aprakstīto informācijas un ziņošanas pieprasījumu saskaņošanu par attiecīgiem tematiem, tai skaitā darbības jomu, laiku, biežumu, formātu un informācijas vākšanas procedūrām, saskaņā ar 182. panta 1. punktu;
- (n) konsekvētu pienākumu īstenošanu attiecībā uz ģeogrāfiskajiem apsekojumiem un prognozēm saskaņā ar 183. pantu;
- (o) sadarbības veicināšanu ekosistēmā tehniskos un komerciālos jautājumos, kas saistīti ar elektronisko sakaru pakalpojumu vai informācijas sabiedrības pakalpojumu un inovatīvu produktu un pakalpojumu sniegšanu, saskaņā ar 191. panta 1. punktu;
- (p) citas pamatnostādnes var izdot pēc Eiropas Parlamenta, Padomes vai Komisijas pieprasījuma nolūkā nodrošināt elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekvētu īstenošanu un valsts regulatīvo iestāžu konsekvētus regulatīvus lēmumus, it īpaši saistībā ar regulatīviem jautājumiem, kas skar ievērojamu skaitu dalībvalstu vai kam ir pārrobežu elementi;
- (q) attiecīgā gadījumā – jebkādas pamatnostādnes saskaņā ar Regulām (ES) 2022/612 un (ES) 2015/2120.

126. pants

BEREC ziņojumi

BEREC sagatavo ziņojumus par tehniskiem jautājumiem, kas ir tās kompetencē, it īpaši par:

- (a) plānu, tai skaitā visaptverošu novērtējumu par 5. panta 1. punktā minēto pakalpojumu sniedzēju elektronisko sakaru tīklu arhitektūru, spējām, iespējām un izmantošanu, darbības ieteikumu kopumu un krīzes pārvarēšanas praksi saskaņā ar 6. pantu;
- (b) valstu praksi attiecībā uz valsts un Eiropas numuru lietošanas tiesību piešķiršanu, galveno uzmanību pievēršot atšķirīgai praksei Savienībā saskaņā ar 48. panta 6. punktu;
- (c) galveno praksi un konstatējumiem par piekļuvi atvērtam internetam Savienībā saskaņā ar 94. panta 3. punktu;
- (d) pamatnostādņu piemērošanas ietekmi uz efektīvu sadarbību ekosistēmā un uz brīvprātīgas samierināšanas mehānisma darbību saskaņā ar 193. panta 1. punktu;
- (e) vispārējās atļaujas īstenošanu un darbību valsts līmenī un par tās ietekmi uz iekšējā tirgus darbību saskaņā ar 204. panta 4. punktu;

un visus ziņojumus saskaņā ar Regulu (ES) 2022/612.

127. pants

BEREC regulatoru valdes sastāvs

1. Regulatoru valdes sastāvā ir viens loceklis no katras dalībvalsts. Katram loceklim ir tiesības balsot.

Katru locekli ieceļ valsts regulatīvā iestāde, kurai ir galvenā atbildība par elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu tirgu ikdienas darbības uzraudzību saskaņā ar šo regulu. Par locekli ieceļ valsts regulatīvās iestādes vadītāju, kādu tās koleģiālās struktūras locekli vai kādu no šo amatpersonu aizstājējiem.

2. Katram regulatoru valdes loceklim ir aizstājējs, kuru ieceļ valsts regulatīvā iestāde. Aizstājējs pārstāv valdes locekli viņa prombūtnes laikā. Par aizstājēju ieceļ valsts regulatīvās iestādes vadītāju, kādu tās koleģiālās struktūras locekli, kādu no šo amatpersonu aizstājējiem vai valsts regulatīvās iestādes darbiniekiem.
3. Regulatoru valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, ņemot vērā gan viņu zināšanas elektronisko sakaru jomā, gan attiecīgās vadītāja, administratīvās un budžeta veidošanas prasmes. Lai nodrošinātu regulatoru valdes darba nepārtrauktību, visas valsts regulatīvās iestādes, kas ieceļ locekļus, cenšas ierobežot savu locekļu un, ja iespējams, arī to aizstājēju mainību, un tiecas panākt sieviešu un vīriešu līdzsvarotu pārstāvību.
4. Komisija bez balsstiesībām piedalās visu jautājumu apspriešanā regulatoru valdē, un tā ir pārstāvēta pienācīgi augstā līmenī.
5. Tiek publiskots aktuāls regulatoru valdes locekļu un viņu aizstājēju saraksts un viņu interešu deklarācijas.

128. pants

BEREC regulatoru valdes neatkarība

1. Regulatoru valde rīkojas neatkarīgi un objektīvi Savienības interesēs, neatkarīgi no konkrētām valsts vai personīgām interesēm.
2. Neskarot koordināciju, kā minēts 120. panta 1. punktā, regulatoru valdes locekļi un viņu aizstājēji neprasa un nepieņem norādījumus ne no vienas valdības, iestādes, personas vai struktūras.

129. pants

BEREC regulatoru valdes funkcijas

1. Regulatoru valdei ir šādas funkcijas:
 - (a) pildīt 122. līdz 126. pantā izklāstītos *BEREC* uzdevumus, proti, pieņemt minētajos pantos paredzētos atzinumus, pamatnostādnes, ziņojumus, ieteikumus un kopējās nostājas, un izplatīt paraugpraksi; to darot, valde paļaujas uz darba grupu paveikto sagatavošanas darbu;
 - (b) pieņemt administratīvus lēmumus par *BEREC* darba iekšējo organizāciju, neskarot administratīvus lēmumus par *ODN* organizāciju;
 - (c) pieņemt *BEREC* divgadu darba programmu, kā minēts 141. pantā;
 - (d) pieņemt *BEREC* divgadu darbības pārskatu, kā minēts 142. pantā;
 - (e) pieņemt noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību, kā minēts 173. panta 5. punktā, kā arī attiecībā uz darba grupu locekļiem;
 - (f) saskaņā ar 167. pantu pieņemt sīki izstrādātus noteikumus par tiesībām piekļūt *BEREC* rīcībā esošiem dokumentiem;

- (g) pamatojoties uz vajadzību analīzi, pieņemt un regulāri atjaunināt 168. panta 1. punktā minētos komunikācijas un informācijas izplatīšanas plānus;
 - (h) ar locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņemt un publiskot savu reglamentu;
 - (i) kopīgi ar *ODN* direktoru sniegt atļauju noslēgt darba vienošanos ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, un ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām saskaņā ar 166. panta 1. punktu;
 - (j) sadarbībā ar *ODN* izveidot darba grupas un iecelt to priekšsēdētājus saskaņā ar 140. pantu;
 - (k) sniegt *ODN* direktoram norādījumus par *ODN* uzdevumu veikšanu saistībā ar *BEREC* uzdevumiem.
2. *BEREC* regulatoru valde pārskata savu reglamentu līdz [6 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

130. pants

***BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieki**

1. *BEREC* regulatoru valde no savu locekļu vidus ar locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu ieceļ priekšsēdētāju un vismaz vienu priekšsēdētāja vietnieku.
2. Priekšsēdētāja vietnieks uzņemas priekšsēdētāja pienākumus, ja priekšsēdētājs nevar tos pildīt.
3. Priekšsēdētāja pilnvaru laiks ir viens gads, un to var vienreiz atjaunot. Reglamentā paredz pēc iespējas lielāku nepārtrauktību valdes priekšsēdētāja amatā.
4. *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētājs nelūdz un nepieņem norādījumus no nevienas valdības, iestādes, personas vai struktūras.
5. Priekšsēdētājs pēc uzaicinājuma ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par *BEREC* uzdevumu izpildi.

7.3. III SADAĻA. *RSPB* UZDEVUMI UN ORGANIZĀCIJA

131. pants

***RSPB* izveidošana un mērķi**

1. Ar šo tiek izveidota Radiofrekvenču spektra politikas struktūra ("*RSPB*"); tai nav juridiskas personas statusa un tai ir šajā regulā noteiktie pienākumi.
2. *RSPB* aizstāj un pārņem ar Komisijas 2019. gada 11. jūnija lēmumu izveidotās Radiofrekvenču spektra politikas grupas (*RSPG*) uzdevumus.
3. *RSPB* tiecas sasniegt šīs regulas 3. pantā izklāstītos mērķus. Konkrētāk, *RSPB* mērķis ir nodrošināt radiofrekvenču spektra tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu un atbalstīt Savienības līmeņa radiofrekvenču spektra politikas izstrādi.
4. *RSPB* veic savus uzdevumus objektīvi, pārredzami un savlaicīgi.
5. *RSPB* izmanto zināšanas, kas pieejamas valsts kompetentajās iestādēs un *ODN*.

RSPB uzdevumi Komisijas un citu Savienības iestāžu atbalstam

1. *RSPB* palīdz Komisijai un konsultē to:

- (a) stratēģisko radiofrekvenču spektra politikas jautājumos Savienībā;
- (b) radiofrekvenču spektra politikas pieeju koordinēšanas jautājumos Savienībā;
- (c) izdodot atzinumus saistībā ar Komisijas ieteikumiem par elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma noteikumu saskaņotu piemērošanu radiofrekvenču spektra jomā, neskarot *BEREC* lomu;
- (d) jautājumos par koordināciju un sadarbību starp Komisiju, dalībvalstīm un attiecīgajām kompetentajām iestādēm saistībā ar esošo Savienības tiesību aktu, programmu un politiku radiofrekvenču spektra jomā īstenošanu;
- (e) attiecīgā gadījumā – jautājumos par saskaņotajiem nosacījumiem attiecībā uz radiofrekvenču spektra pieejamību un efektīvu izmantošanu, kas vajadzīgi iekšējā tirgus izveidei un darbībai.

2. *RSPB* palīdz Komisijai:

- (a) izstrādājot Savienības radiofrekvenču spektra stratēģiju saskaņā ar 17. pantu un uzraugot tehnoloģiskās, ekonomiskās un sociālās norises, lai ierosinātu atjauninājumus jebkurā Savienības radiofrekvenču spektra ceļvedī saskaņā ar 17. panta 3. punktu.
- (b) gadījumos, kad radiofrekvenču spektra sadalījumu pieprasa ieinteresētā persona, ja attiecīgais jautājums ietekmē radiofrekvenču spektra politiku, saskaņā ar 19. pantu;
- (c) izstrādājot attiecīgus vienotus atļauju piešķiršanas nosacījumus un attiecīgā gadījumā ierosinot atbilstīgu atļaujas piešķiršanas procedūru un piešķiršanas nosacījumus saskaņā ar 22. pantu;
- (d) iesakot kopīgas metodikas ikgadējo maksu un rezerves cenu noteikšanai saskaņā ar 29. pantu;
- (e) izstrādājot kopējus investīcijas veicinošus atļauju piešķiršanas procesu aspektus un atlases nosacījumus saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanas atļaujas piešķiršanai saskaņā ar 30. panta 10. punktu;
- (f) attiecīgā gadījumā precizējot vispārējai atļaujai piesaistītos nosacījumus saskaņā ar 38. panta 3. punktu;
- (g) izstrādājot Eiropas Satelītfrekvenču sadalījuma tabulu saskaņā ar 39. panta 2. punktu;
- (h) nosakot atļauju piešķiršanas un izmantošanas nosacījumus dažādām radiofrekvenču spektra joslām saskaņā ar 39. panta 4. punktu;
- (i) izvērtējot pieteikumus Savienības atļaujas saņemšanai saskaņā ar 40. pantu;
- (j) iesakot radiofrekvenču spektra koordinētu koplietošanu starp zemes un satelītu lietojumiem saskaņā ar 45. panta 4. punktu.

3. *RSPB* arī palīdz Komisijai sagatavot priekšlikumus Padomei pieņemt lēmumus saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, ar ko paredz nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem starptautiskās organizācijās, kuras ir kompetentas radiofrekvenču spektra jautājumos.
4. Attiecīgā gadījumā Komisija var pieprasīt *RSPB* sniegt atzinumus vai ziņojumus, pat ja tie šajā pantā nav tieši minēti.
5. Attiecīgā gadījumā *RSPB* apspriežas ar ieinteresētajām personām un dod tām iespēju paust viedokli saprātīgā laikposmā, ko nosaka, ņemot vērā jautājuma sarežģītību. Šādu apspriešanos rīko pēc iespējas agrākā lēmumu pieņemšanas procesa posmā. Izņemot ārkārtas gadījumus, apspriešanās periods nav īsāks par 45 dienām. Neskarot 169. pantu, *RSPB* nodrošina, ka šādas sabiedriskās apspriešanas rezultāti ir publiski pieejami.
6. *RSPB* pēc pieprasījuma palīdz Padomei un Eiropas Parlamentam un konsultē tos par radiofrekvenču spektra politikas pieeju stratēģisko plānošanu un koordināciju Savienībā.

133. pants

***RSPB* uzdevumi valsts kompetento iestāžu atbalstam**

1. *RSPB* palīdz valsts kompetentajām iestādēm sadarboties savā starpā un ar Komisiju, atbalstot radiofrekvenču spektra politikas pieeju stratēģisko plānošanu un koordināciju Savienībā:
 - (a) izstrādājot labāko praksi radiofrekvenču spektra jautājumos nolūkā īstenot Savienības tiesību aktus, cita starpā apkopojot labākās prakses piemērus par:
 - (i) vispiemērotāko atļauju piešķiršanas režīmu saskaņā ar 21. panta 5. punktu;
 - (ii) radiofrekvenču spektra atļauju piešķiršanas procesiem un atlases nosacījumiem saskaņā ar 30. panta 10. punktu;
 - (b) veicinot koordināciju starp dalībvalstīm, lai īstenotu Savienības tiesību aktus un veicinātu elektronisko sakaru vienotā tirgus attīstību, arī veicinot informācijas apmaiņu, sadarbību un savstarpēju mācīšanos starp dalībvalstīm;
 - (c) koordinējot dalībvalstu pieejas attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību izmantošanu un publicējot ziņojumus un atzinumus par jautājumiem, kas saistīti ar radiofrekvenču spektru;
 - (d) attiecīgā gadījumā – organizējot sanāksmes, kurās valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes pēc to pieprasījuma var apspriesties un apmainīties ar viedokļiem un pieredzi par atļauju piešķiršanas procesu un radiofrekvenču spektra lietošanas nosacījumiem;
 - (e) organizējot regulāras diskusijas ar Komisiju par dažādiem stratēģiskiem jautājumiem, kas saistīti ar radiofrekvenču spektru;
 - (f) organizējot darbseminārus un uzklausišanas ar ieinteresēto personu un akadēmisko aprindu pārstāvjiem par tehniskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm saistībā ar radiofrekvenču spektru.
2. *RSPB* palīdz kompetentajām iestādēm un Komisijai:
 - (a) nodrošinot savus vidutāja pakalpojumus, lai atrisinātu jebkādas pārrobežu koordinācijas vai kaitīgu pārrobežu traucējumu problēmas vai strīdus starp

dalībvalstīm vai ar trešām valstīm, un sniedzot attiecīgus atzinumus saskaņā ar 14. pantu;

- (b) uzraugot valsts radiofrekvenču spektra ceļvežu īstenošanu saskaņā ar 17. panta 5. punktu;
 - (c) īstenojot radiofrekvenču spektra koplietošanu, pieņemot pamatnostādnes saskaņā ar 27. panta 5. punktu;
 - (d) apzinot radiofrekvenču spektra joslas, uz kurām attieksies 28. panta 2. punkts, un datubāzu praktisko struktūru saskaņā ar minēto punktu;
 - (e) sniedzot palīdzību saistībā ar satelītu sistēmu pieteikumu iesniegšanu un koordināciju ar *ITU* saskaņā ar 37. pantu;
 - (f) uzraugot to satelītu sistēmu atbilstību, kas darbojas saskaņā ar Savienības atļauju, un saskaņā ar 43. pantu izskatot to pārkāpumus un atbilstīgi reaģējot uz tiem, cita starpā sniedzot attiecīgus atzinumus;
 - (g) apmainoties ar informāciju par steidzamiem pasākumiem saskaņā ar 44. panta 3. punktu.
3. *RSPB* piedalās Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūrā saskaņā ar 31. pantu un sniedz piezīmes un atzinumus, ja tas paredzēts šajā regulā.

134. pants

***RSPB* valdes sastāvs**

1. *RSPB* valdē ir pa vienam loceklis no katras dalībvalsts no iestādēm, kas atbild par radiofrekvenču spektra politiku. Katram loceklim ir tiesības balsot.
2. Valdes loceklis, ko ieceļ katra dalībvalsts, ir augsta līmeņa pārstāvis ar vispārēju atbildību par stratēģisko radiofrekvenču spektra politiku.
3. Komisija piedalās visās *RSPB* valdes sanāksmēs bez balsstiesībām un ir pārstāvēta pienācīgi augstā līmenī.
4. Katrs *RSPB* valdes loceklis, kā arī Komisija ieceļ pārstāvja aizstājēju, kas aizstāj attiecīgo locekli viņa prombūtnes laikā.
5. Sarakstu ar *RSPB* valdes locekļu pārstāvju, kā arī viņu aizstājēju vārdiem, uzvārdiem un piederību publicē *RSPB* tīmekļa vietnē.

135. pants

***RSPB* valdes funkcijas**

1. *RSPB* valdei ir šādas funkcijas:
 - (a) pildīt 132. un 133. pantā noteiktos *RSPB* uzdevumus, proti, pieņemt atzinumus un ziņojumus un izplatīt paraugpraksi, balstoties uz darba grupu veikto sagatavošanas darbu;
 - (b) pieņemt administratīvus lēmumus par *RSPB* darba iekšējo organizāciju, neskarot administratīvus lēmumus par *ODN* organizāciju;
 - (c) pieņemt *RSPB* divgadu darba programmu, kā minēts 141. pantā;
 - (d) pieņemt *RSPB* divgadu darbības pārskatu, kā minēts 142. pantā;

- (e) pieņemt noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību, kā minēts 173. panta 5. punktā, kā arī attiecībā uz darba grupu locekļiem;
- (f) saskaņā ar 167. pantu pieņemt sīki izstrādātus noteikumus par tiesībām piekļūt *RSPB* rīcībā esošiem dokumentiem;
- (g) pamatojoties uz vajadzību analīzi, pieņemt un regulāri atjaunināt 168. panta 1. punktā minētos komunikācijas un informācijas izplatīšanas plānus;
- (h) ar locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņemt un publiskot savu reglamentu;
- (i) kopīgi ar *ODN* direktoru sniegt atļauju noslēgt darba vienošanās ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, un ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām saskaņā ar 166. panta 1. punktu;
- (j) sadarbībā ar *ODN* izveidot darba grupas un iecelt to priekšsēdētājus saskaņā ar 140. pantu;
- (k) sniegt *ODN* direktoram norādījumus par *ODN* uzdevumu veikšanu saistībā ar *RSPB* uzdevumiem.

2. *RSPB* valde pārskata savu reglamentu līdz [6 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

136. pants

***RSPB* valdes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieki**

1. *RSPB* valde no savu locekļu vidus ar locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu ieceļ priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku.
2. Priekšsēdētāja vietnieks uzņemas priekšsēdētāja pienākumus, ja priekšsēdētājs nevar tos pildīt.
3. Priekšsēdētāja amata pilnvaru termiņš ir divi gadi, un to var vienreiz atjaunot. Reglamentā paredz pēc iespējas lielāku nepārtrauktību valdes priekšsēdētāja amatā.
4. Priekšsēdētājs pēc uzaicinājuma ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par *RSPB* uzdevumu izpildi.

7.4. IV SADAĻA. KOPĪGI NOTEIKUMI UN SADARBĪBA STARP *BEREC* UN *RSPB*

137. pants

***BEREC* un *RSPB* organizatoriskā struktūra**

BEREC un *RSPB* katra sastāv no:

- (a) valdes;
- (b) darba grupām.

138. pants

***BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes sanāksmes**

1. *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes priekšsēdētāji sasauc attiecīgi *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes sanāksmes un nosaka šo sanāksmju darba kārtību, ko publisko.
2. *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde rīko vismaz divas kārtējās sanāksmes gadā.
Ārkārtas sanāksmes sasauc pēc priekšsēdētāja iniciatīvas, pēc vismaz trīs regulatoru valdes locekļu pieprasījuma vai pēc Komisijas pieprasījuma.
3. *ODN* direktors bez balsstiesībām piedalās visās apspriedēs.
4. Attiecīgi *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētājs un *RSPB* valdes priekšsēdētājs var uzaicināt piedalīties sanāksmēs novērotāja statusā jebkuru personu, kuras viedoklis varētu būt tam nozīmīgs.
5. Attiecīgi *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes locekļiem un to aizstājējiem sanāksmēs var palīdzēt viņu padomdevēji vai citi eksperti, ievērojot to reglamentu.
6. Ja attiecīgi *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde to uzskata par lietderīgu, tās var uzaicināt attiecīgos nozares pārstāvjus uz savām attiecīgajām sanāksmēm, taču tikai to nostāju izklāstīšanai.
7. Komisija var pieprasīt ierobežot dalību diskusijās par sensitīviem un konfidenciāliem jautājumiem, kuri, pēc Komisijas domām, ir ar spēcīgu Savienības dimensiju. Priekšsēdētājs, vienojoties ar *ODN* direktoru, var pieprasīt ierobežot dalību diskusijās par noturību vai drošību, kas var būt vajadzīgas, lai veiktu uzdevumus saskaņā ar šo regulu.
8. *ODN* nodrošina *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes sekretariātu.

139. pants

Balsošanas noteikumi

1. *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde pieņem lēmumus ar vienkāršu balsu vairākumu, ja vien šajā regulā nav noteikts citādi.
BEREC regulatoru valdes un *RSPB* valdes lēmumus publisko, un tajos pēc jebkura locekļa pieprasījuma norāda viņa atrunas.
2. Katram *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes loceklim ir viena balss. Ja kāda locekļa nav klāt, minētā locekļa balsstiesības ir tiesīgs izmantot viņa aizstājējs.
Ja klāt nav ne locekļa, ne viņa aizstājēja, balsstiesības var deleģēt citam loceklim saskaņā ar attiecīgajā reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.
Priekšsēdētājs savas balsstiesības var deleģēt jebkurā gadījumā. Priekšsēdētājs piedalās balsošanā, ja vien viņš nav deleģējis savas balsstiesības.
3. Attiecīgajā *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes reglamentā sīki izklāsta balsošanas kārtību, tai skaitā arī precizējot, ar kādiem nosacījumiem viens loceklis drīkst pārstāvēt citu locekli, izklāsta noteikumus par kvorumu un norāda, kādā termiņā ir jāizziņo sanāksmes. Turklāt ar reglamentu nodrošina, ka *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes locekļi pirms katras sanāksmes pietiekami laicīgi saņem pilnu darba kārtību un priekšlikumu projektus, lai viņi pirms balsošanas varētu ierosināt grozījumus. Reglamentā cita starpā var noteikt balsošanas kārtību par steidzamiem jautājumiem, rakstisko procedūru un citus *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes darbības praktiskos aspektus.

140. pants

Darba grupas

1. Pamatotos gadījumos *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde pēc apspriešanās ar *ODN* var izveidot darba grupas, lai īstenotu savas darba programmas.
2. *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde ieceļ savu attiecīgo darba grupu priekšsēdētājus, kuri pēc iespējas pārstāv dažādas valsts regulatīvās iestādes, *RSPB* un *ODN* locekļus.
3. *BEREC* darba grupās var piedalīties eksperti no visām valsts regulatīvajām iestādēm. *RSPB* darba grupās var piedalīties visi *RSPB* locekļi. *ODN* un Komisijas ekspertiem ir tiesības piedalīties visās darba grupās. *ODN* darbinieki arī piedalās darba grupu regulatīvajā darbā un sniedz tām administratīvu atbalstu.
4. Atkāpjoties no 3. punkta:
 - (a) Komisijas un attiecīgās valsts regulatīvās iestādes eksperti nepiedalās *BEREC* darba grupās, kas izveidotas 124. panta 1. punkta f) apakšpunktā minēto uzdevumu veikšanai;
 - (b) Komisijas un attiecīgās valsts kompetentās iestādes eksperti nepiedalās *RSPB* un *BEREC* darba grupās, kas izveidotas, lai veiktu attiecīgi 133. panta 3. punktā un 124. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētos uzdevumus;
 - (c) *RSPB* darba grupā, kas izveidota 132. panta 3. punktā minēto uzdevumu veikšanai, piedalās tikai eksperti no dalībvalstu iestādēm, Komisijas un *ODN*.
5. *BEREC* darba grupās, kas izveidotas, lai veiktu uzdevumus saistībā ar kompetencēm, kuras valsts līmenī piešķirtas citām kompetentajām iestādēm, uzaicina piedalīties ekspertus no citām kompetentajām iestādēm, par kurām paziņots saskaņā ar 115. panta 3. punktu, un ņem vērā viņu viedokli. Ja eksperti no citām kompetentajām iestādēm nevar piedalīties šādās sanāksmēs, valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka ir ņemti vērā šo citu kompetento iestāžu viedokļi.

Ja tas ir nepieciešams, attiecīgi *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes priekšsēdētāji vai darba grupu priekšsēdētāji, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, darba grupu sanāksmēs var uzaicināt piedalīties atsevišķus ekspertus, kas atzīti par kompetentiem attiecīgajā jomā.
6. Tiklīdz šādu darba grupu uzdevums ir izpildīts, tās parasti izformē.
7. Attiecīgi *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde pieņem reglamentu, nosakot darba grupu darbības praktisko kārtību.

141. pants

Darba programma

1. Pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, kā arī citām ieinteresētajām personām saskaņā ar attiecīgi 122. panta 10. punktu un 132. panta 5. punktu *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde pieņem savu attiecīgo divgadu darba programmu līdz 31. decembrim gadā pirms attiecīgā divgadu cikla.
2. *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde nosūta savas attiecīgās darba programmas Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, tiklīdz tās ir pieņemtas.

142. pants

Divgadu darbības pārskats

BEREC regulatoru valde un *RSPB* valde pieņem savu attiecīgo divgadu pārskatu par savām attiecīgajām darbībām. *BEREC* regulatoru valde savu divgadu darbības pārskatu katru otro gadu līdz 15. jūnijam nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

143. pants

***BEREC* un *RSPB* sadarbība**

1. *BEREC* un *RSPB* pastāvīgi un sistemātiski sadarbojas savstarpēji svarīgos jautājumos, it īpaši gadījumos, kad pārklājas elektronisko sakaru regulējums un radiofrekvenču spektra politika. Šajā nolūkā *BEREC* un *RSPB* vajadzības gadījumā izveido kopīgas darba grupas, nodrošina regulāru informācijas un speciālo zināšanu apmaiņu un koordinē savas attiecīgās darba programmas, lai veicinātu regulējuma konsekveni un politikas efektīvu īstenošanu.
2. *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētājs un *RSPB* valdes priekšsēdētājs tiekas vismaz divas reizes gadā, lai apzinātu kopīgu interešu jautājumus, kuros nepieciešama cieša un sistemātiska sadarbība starp *BEREC* un *RSPB*. Priekšsēdētāji iesniedz priekšlikumus savām attiecīgajām valdēm par kopīgu pasākumu pieņemšanu, arī attiecīgā gadījumā par strukturētas sadarbības mehānismiem. Šādus jautājumus ņem vērā, sagatavojot *BEREC* un *RSPB* divgadu darba programmas.
3. Vajadzības gadījumā sasauc *BEREC* regulatoru valdes un *RSPB* valdes kopīgas sanāksmes, lai risinātu abām struktūrām svarīgus jautājumus un nodrošinātu konsekventas un saskaņotas regulatīvās un politikas pieejas.

7.5. V SADAĻA. DIGITĀLO TĪKLU BIROJS

7.5.1. I NODAĻA. ODN uzdevumi un organizācija

144. pants

Izveide

ODN aizstāj *BEREC* atbalsta aģentūru ("BEREC birojs"), kas izveidota ar Regulu (ES) 2018/1971, un ir tās pēctece.

145. pants

ODN vispārīgās pilnvaras

1. ODN darbojas šīs regulas darbības jomā, lai atbalstītu elektronisko sakaru vienotā tirgus attīstību.
2. Pildot savas pilnvaras, ODN atbalsta *BEREC* un palīdz tai veikt šajā regulā noteiktos uzdevumus, tai skaitā nodrošinot tehniskās speciālās zināšanas, analītiskās spējas, koordinācijas atbalstu un operacionālo palīdzību, neskarot *BEREC* neatkarību un tās lēmumu pieņemšanas pilnvaras. ODN arī aktīvi atbalsta *RSPB* un palīdz tai veikt tās uzdevumus, it īpaši nodrošinot ciešu koordināciju starp elektronisko sakaru un radiofrekvenču spektra politiku un regulējumu un veicinot strukturētu sadarbību, ja rodas kopīgas nozīmes jautājumi.

3. *ODN* veic visus citus uzdevumus, kas tam uzticēti ar šo regulu vai citiem Savienības aktiem, ar nosacījumu, ka šādi uzdevumi ir saderīgi ar tā pilnvarām un veicina 3. pantā minēto mērķu sasniegšanu.

146. pants

ODN uzdevumi

1. *ODN* ir šādi uzdevumi:

- (a) saskaņā ar 140. pantu sniegt *BEREC* ekspertu, profesionāla, administratīva un organizatoriska atbalsta pakalpojumus tās uzdevumu izpildē, arī piedaloties un sniedzot ieguldījumu visās darba grupu darbībās;
- (b) vākt datus un informāciju no valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm un apmainīties ar informāciju un nosūtīt to saistībā ar uzdevumiem, kas *BEREC* uzticēti, ievērojot 103. panta 2. punktu un 122.–126. pantu;
- (c) pamatojoties uz b) punktā minēto informāciju, sagatavot regulārus ziņojuma projektus par konkrētiem Savienības elektronisko sakaru tirgus attīstības aspektiem (piemēram, ziņojumus par viesabonēšanu un salīdzinošas analīzes ziņojumus), kas jāiesniedz *BEREC*;
- (d) izplatīt labāko regulatīvo praksi starp valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm saskaņā ar 122. panta 1. punkta b) apakšpunktu;
- (e) palīdzēt *BEREC* izveidot un pārvaldīt reģistrus un datubāzes saskaņā ar 123. panta 3. punktu un informācijas un saziņas sistēmu saskaņā ar 172. pantu;
- (f) izveidot un pārvaldīt Eiropas numerācijas resursu datubāzi saskaņā ar 47. panta 4. punktu;
- (g) palīdzēt *BEREC* īstenot sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar 122. panta 10. punktu;
- (h) palīdzēt sagatavot *BEREC* regulatoru valdes darbu un sniegt citu administratīvu un saturisku atbalstu, kas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu regulatoru valdes sekmīgu darbību;
- (i) pēc *BEREC* regulatoru valdes pieprasījuma palīdzēt izveidot darba grupas, sniegt ieguldījumu regulatīvajā darbā un sniegt administratīvo atbalstu, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu minēto grupu netraucētu darbību;
- (j) sagatavot Savienības sagatavotības plānu digitālajai infrastruktūrai saskaņā ar 6. un 7. pantu;
- (k) nosūtīt 10. panta 1. punktā minētos paziņojumus valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu vienotās pases procedūru saskaņā ar 10. panta 4. punktu;
- (l) uzturēt publiski pieejamu Savienības datubāzi par paziņojumiem, kas iesniegti valsts regulatīvajām iestādēm saskaņā ar 10. panta 8. punktu;
- (m) palīdzēt Komisijai stratēģiski plānot numerācijas resursus Savienībā un apzināt numerācijas resursu iespējamo izmantošanu pārrobežu vai Eiropas mēroga pakalpojumiem, kā arī izveidot Savienības numerācijas plānu saskaņā ar 46. panta 2. un 4. punktu;

- (n) sadarboties ar valsts regulatīvajām iestādēm numuru sadalīšanā un Eiropas mēroga numerācijas resursu pārvaldīšanā saskaņā ar 47. panta 3. punktu;
 - (o) izveidot informācijas sniegšanas procedūru un sistēmu saskaņā ar 47. panta 4. punktu;
 - (p) palīdzēt valsts regulatīvajām iestādēm koordinēt darbības attiecībā uz numerācijas resursiem ar eksteritoriālas lietošanas tiesībām saskaņā ar 48. panta 4. punktu;
 - (q) palīdzēt *BEREC* sagatavot saskaņotās veidnes saskaņā ar 182. pantu;
 - (r) veikt citus uzdevumus, kas tam uzticēti ar šo regulu un citiem Savienības tiesību aktiem.
2. Līdz [divi gadi pēc piemērošanas sākuma] un pēc tam katru gadu *ODN* publicē ziņojumu par progresu virzībā uz elektronisko sakaru vienoto tirgu, īpaši aprakstot tirgus stāvokli, tirgus struktūru un saskaņā ar šo regulu īstenoto pasākumu ietekmi uz iekšējo tirgu, tai skaitā uzņēmumu apvienošanas *ex post* ietekmi uz tirgu. Pirms publicēšanas ziņojuma projektu iesniedz *BEREC* un *RSPB* apstiprināšanai. Minētos ziņojumus publicē.

147. pants

***ODN* uzdevumi *RSPB* atbalstam**

ODN ir šādi uzdevumi:

- (a) saskaņā ar 140. pantu sniegt *RSPB* ekspertu, profesionāla, administratīva un organizatoriska atbalsta pakalpojumus tās uzdevumu izpildē, arī piedaloties un sniedzot ieguldījumu visās darba grupu darbībās;
- (b) vākt datus un informāciju no valsts kompetentajām iestādēm, kā arī apmainīties ar informāciju un nosūtīt to saistībā ar uzdevumiem, kas *RSPB* uzticēti saskaņā ar 132. un 133. pantu;
- (c) palīdzēt *RSPB* īstenot sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar 132. panta 5. punktu;
- (d) palīdzēt sagatavot *RSPB* valdes darbu un sniegt citu administratīvu un saturisku atbalstu, kas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu *RSPB* valdes netraucētu darbību;
- (e) pēc *RSPB* valdes pieprasījuma palīdzēt izveidot darba grupas, sniegt ieguldījumu regulatīvajā darbā un sniegt administratīvo atbalstu, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu minēto grupu netraucētu darbību;
- (f) pēc pieprasījuma palīdzēt Komisijai veikt atļaujas piešķiršanas procesu Savienības līmenī saskaņā ar 22. panta 4. punktu;
- (g) darboties kā vienotam kontaktpunktam pieteikumu un paziņojumu iesniegšanai saskaņā ar 22. panta 5. punktu;
- (h) izveidot un pārvaldīt dinamiskas datubāzes radiofrekvenču spektra lietošanas iespēju ģeolokācijai un uzraudzībai saskaņā ar 28. pantu;
- (i) veikt Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru uzskaiti saskaņā ar 31. panta 9. punktu;
- (j) sniegt atbalstu *RSPB* Savienības nostājas koordinēšanā saskaņā ar 37. panta 3. punktu;

- (k) palīdzēt Komisijai apstrādāt paziņojumus saskaņā ar 38. panta 2. punkta otro daļu;
- (l) palīdzēt Komisijai un *RSPB* Savienības atļaujas piešķiršanas procesā saskaņā ar 40. pantu un, ja Komisija to pieprasa, palīdzēt Komisijai veikt atlases procedūru saskaņā ar VI pielikumu;
- (m) atbalstīt *RSPB*, palīdzot Komisijai izskatīt iespējamus nosacījumu pārkāpumus saskaņā ar 43. panta 2. punktu.

148. pants

ODN tiesībsubjektība

1. *ODN* ir Savienības struktūra. Tas ir tiesību subjekts.
2. Katrā dalībvalstī *ODN* ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko attiecīgās valsts tiesību akti piešķir juridiskām personām. Jo īpaši tas var iegūt un atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.
3. *ODN* pārstāv tā direktors.
4. Tikai *ODN* ir atbildīgs par tam noteikto uzdevumu un uzticēto pilnvaru īstenošanu.
5. *ODN* galvenā mītne ir Rīgā.

149. pants

ODN organizatoriskā struktūra

ODN sastāvā ir:

- (a) valde;
- (b) direktors.

150. pants

Valdes sastāvs

1. Valdes sastāvā ir personas, kas ieceltas par *BEREC* regulatoru valdes locekļiem, *RSPB* valdes priekšsēdētājs un viens Komisijas pārstāvis. Katram valdes loceklim ir tiesības balsot.

Katra 127. panta 1. punkta otrajā daļā minētā ieceļošā valsts regulatīvā iestāde par valdes locekli var iecelt personu, kas nav *BEREC* regulatoru valdes loceklis. Minētā persona ir valsts regulatīvās iestādes vadītājs, tās koleģiālās struktūras loceklis vai arī kādas no šīm amatpersonām aizstājējs.

2. Katram valdes loceklim ir aizstājējs. Aizstājēji pārstāv valdes locekli viņa prombūtnes laikā.

Katra locekļa aizstājēji ir personas, kas ir ieceltas par *BEREC* regulatoru valdes locekļu aizstājējiem. Komisijas pārstāvim arī ir aizstājējs. *RSPB* valdes priekšsēdētāja aizstājējs ir *RSPB* valdes priekšsēdētāja vietnieks.

Katra 127. panta 1. punkta otrajā daļā minētā ieceļošā valsts regulatīvā iestāde par valdes locekļa aizstājēju var iecelt personu, kas nav *BEREC* regulatoru valdes locekļa aizstājējs. Šī persona ir valsts regulatīvās iestādes vadītājs, kāds no tās koleģiālās struktūras locekļiem, kāds no šo amatpersonu aizstājējiem vai valsts regulatīvās iestādes darbinieks.

3. Valdes locekļi un to aizstājēji neprasa un nepieņem norādījumus ne no vienas valdības, iestādes, personas vai struktūras.
4. Aktuāls valdes locekļu un viņu aizstājēju saraksts tiek publiskots kopā ar viņu interešu deklarācijām.

151. pants

Valdes administratīvās funkcijas

1. Valdei ir šādas administratīvās funkcijas:
 - (a) nodrošināt, ka *ODN* veic visus uzdevumus, kas tam uzticēti saskaņā ar šo regulu, ņemot vērā vajadzību nodrošināt pienācīgu atbalstu *RSPB* un veikt savus uzdevumus saskaņā ar 146. un 147. pantu;
 - (b) noteikt *ODN* darbības vispārējos virzienus un katru gadu ar divu trešdaļu locekļu balsu vairākumu, ņemot vērā *BEREC* un *RSPB* sniegto atzinumu un pēc Komisijas atzinuma saņemšanas un saskaņā ar 157. pantu, pieņemt *ODN* vienoto programmdokumentu;
 - (c) ar divu trešdaļu balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu pieņemt *ODN* gada budžetu un veikt citas funkcijas saistībā ar *ODN* budžetu saskaņā ar šīs sadaļas II nodaļu;
 - (d) pieņemt un publiskot 161. pantā minēto konsolidēto gada pārskatu par *ODN* darbībām, veikt tā izvērtējumu un līdz katra gada 1. jūlijam gan pārskatu, gan tā izvērtējumu iesniegt Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai;
 - (e) pieņemt *ODN* piemērojamos finanšu noteikumus saskaņā ar 163. pantu;
 - (f) pieņemt krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas, ņemot vērā ar īstenojamajiem pasākumiem saistītās izmaksas un ieguvumus, ir samērīga ar krāpšanas riskiem;
 - (g) nodrošināt pienācīgus turpmākos pasākumus saistībā ar konstatējumiem un ieteikumiem iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumos un izvērtējumos, kā arī saistībā ar Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) vai Eiropas Prokuratūras veiktajām izmeklēšanām;
 - (h) pieņemt noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību, kā minēts 173. panta 5. punktā;
 - (i) pamatojoties uz vajadzību analīzi, pieņemt un regulāri atjaunināt 168. panta 2. punktā minētos komunikācijas un informācijas izplatīšanas plānus;
 - (j) saskaņā ar 167. pantu pieņemt praktiskus pasākumus attiecībā uz tiesībām piekļūt *ODN* dokumentiem;
 - (k) pieņemt savu reglamentu;
 - (l) saskaņā ar 166. pantu atļaut noslēgt darba vienošanos;
 - (m) saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu pieņemt Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas

kārtības īstenošanas noteikumus⁸³, ar kuriem nodrošina šo noteikumu piemērošanu;

- (n) neskarot 2. punkta pirmajā daļā minēto lēmumu, attiecībā uz *ODN* personālu īstenot pilnvaras, kas Civildienesta noteikumos piešķirtas iecelējiestādei un kas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā piešķirtas iestādei, kura pilnvarota slēgt darba līgumu ("iecēlējiestādes pilnvaras");
- (o) iecelt direktoru un attiecīgā gadījumā pagarināt viņa pilnvaru termiņu vai atcelt viņu no amata saskaņā ar 156. pantu;
- (p) saskaņā ar Civildienesta noteikumiem un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību iecelt grāmatvedi, kas savus pienākumus veic pilnīgi neatkarīgi;
- (q) ņemot vērā *ODN* darbības vajadzības un ievērojot pareizu budžeta pārvaldību, pieņemt visus lēmumus par *ODN* iekšējo struktūru izveidi un vajadzības gadījumā to pārveidi.

Attiecībā uz pirmās daļas p) apakšpunktu *ODN* var iecelt to pašu grāmatvedi, ko cita Savienības struktūra vai iestāde. Konkrētāk, *ODN* un Komisija var vienoties, ka Komisijas grāmatvedis ir arī *ODN* grāmatvedis.

2. Valde saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu, par pamatu ņemot Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 6. pantu, pieņem lēmumu, ar kuru tā direktoram deleģē attiecīgas iecēlējiestādes pilnvaras un precizē nosacījumus, ar kādiem šo pilnvaru deleģējumu var apturēt. Direktoram ir atļauts minētās pilnvaras pastarpināti tālākdeleģēt citai personai.

Īpašu izņēmuma apstākļu dēļ valde var ar lēmumu uz laiku apturēt iecēlējiestādes pilnvaru deleģējumu direktoram un direktora pilnvaru tālākdeleģējumu citai personai un izpildīt tās pati vai deleģēt tās kādam no saviem locekļiem vai darbiniekam, kas nav direktors.

3. Valde izstrādā savu reglamentu līdz [*seši mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās datuma*].

152. pants

Valdes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieki

1. Valdes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieki ir personas, kuras ieceltas par *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietniekiem. Piemēro tādu pašu pilnvaru termiņu.

Atkāpjoties no pirmās daļas, valde no savu locekļu vidus, kuri pārstāv dalībvalstis, var ar divu trešdaļu savu locekļu balsu vairākumu ievēlēt citus valdes locekļus par priekšsēdētāju vai priekšsēdētāja vietnieku(-iem). To pilnvaru termiņš ir tāds pats kā *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieku pilnvaru termiņš.

2. Viens no priekšsēdētāja vietniekiem saskaņā ar reglamentu uzņemas priekšsēdētāja pienākumus, ja priekšsēdētājs minētos pienākumus nespēj pildīt.

⁸³ Padomes Regula (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un Eiropas Kopienų pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV L 56, 1. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)).

3. Valdes priekšsēdētājs pēc uzaicinājuma ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par *ODN* uzdevumu izpildi.

153. pants

Valdes sanāksmes

1. Priekšsēdētājs sasauc valdes sanāksmes.
2. *ODN* direktors bez balsstiesībām piedalās apspriedēs, izņemot tās, kuras saistītas ar 156. pantu.
3. Valde sanāk regulārajās sanāksmēs vismaz divreiz gadā. Turklāt priekšsēdētājs pēc savas iniciatīvas, pēc Komisijas vai pēc vismaz trīs valdes locekļu pieprasījuma sasauc ārkārtas sanāksmes.
4. Valde uz savām sanāksmēm novērotāja statusā var uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis varētu to interesēt.
5. Ievērojot valdes reglamentu, valdes locekļiem un to aizstājējiem sanāksmēs var palīdzēt padomdevēji vai eksperti.
6. *ODN* nodrošina valdes sekretariātu.

154. pants

Valdes balsošanas noteikumi

1. Valde pieņem lēmumus ar absolūtu tās locekļu balsu vairākumu, ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi.
2. Ja valde balso par jautājumiem, kas saistīti ar Deleģēto regulu (ES) 2019/715 un Eiropas Savienības Civildienesta noteikumiem un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, lēmumu pieņem tikai tad, ja par to ir pozitīvi nobalsojis Komisijas pārstāvis valdē.
3. Katram loceklim ir viena balss. Balsstiesīgā locekļa prombūtnes laikā šā locekļa balsstiesības ir tiesīgs izmantot viņa aizstājējs.
4. Priekšsēdētājs var deleģēt savas balsstiesības jebkurā gadījumā. Priekšsēdētājs piedalās balsošanā, ja vien viņš balsstiesības nav deleģējis.
5. Valdes reglamentā detalizē balsošanas kārtību, it īpaši apstākļus, kādos loceklis var darboties cita locekļa vārdā.

155. pants

Direktora uzdevumi un pienākumi

1. Direktors ir *ODN* juridiskais pārstāvis un atbild par *ODN* administratīvo pārvaldību. Direktors atskaitās valdei.
2. Direktors sagatavo valdes sanāksmes un palīdz *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētājam un *RSPB* valdes priekšsēdētājam sagatavot attiecīgo struktūru sanāksmes.
3. Direktors ir neatkarīgs savu pienākumu izpildē un nelūdz un nepieņem nevienas valdības, iestādes, personas vai struktūras norādījumus.

4. Direktors pēc uzaicinājuma ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par savu pienākumu izpildi.
5. Direktors ir atbildīgs par *ODN* uzdevumu īstenošanu un *BEREC* regulatoru valdes, *RSPB* valdes un valdes norādījumu ievērošanu. Konkrētāk, direktors ir atbildīgs par šādiem uzdevumiem:
 - (a) *ODN* ikdienas administratīvā vadība;
 - (b) valdes darba sagatavošana un piedalīšanās valdes darbā bez balsstiesībām;
 - (c) *BEREC* regulatoru valdes, *RSPB* valdes un valdes pieņemto administratīvo lēmumu īstenošana;
 - (d) 157. pantā minētā vienotā programmdokumenta sagatavošana un iesniegšana valdei pieņemšanai pēc apspriešanās ar Komisiju vismaz četras nedēļas pirms attiecīgās valdes sanāksmes;
 - (e) palīdzība *BEREC* regulatoru valdei un *RSPB* valdei to darbības ziņojumu sagatavošanā, kā minēts 142. pantā;
 - (f) palīdzība *BEREC* regulatoru valdei un *RSPB* valdei to attiecīgo darba programmu sagatavošanā, kā minēts 141. pantā;
 - (g) vienotā programmdokumenta īstenošana un ziņošana valdei par tā īstenošanu;
 - (h) gada pārskata par *ODN* darbībām, kā minēts 161. pantā, projekta sagatavošana un tā iesniegšana valdei izvērtēšanai un pieņemšanai;
 - (i) rīcības plāna sagatavošana, reaģējot uz secinājumiem, kas izriet no iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un novērtējumiem, kā arī *OLAF* izmeklēšanām, un ziņošana valdei par progresu vismaz reizi gadā;
 - (j) Savienības finanšu interešu aizsardzība, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja tiek konstatētas neatbilstības, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un atturošus administratīvos pasākumus, tai skaitā finansiālas sankcijas;
 - (k) *ODN* krāpšanas apkarošanas stratēģijas sagatavošana un tās iesniegšana valdei apstiprināšanai;
 - (l) *ODN* piemērojamo finanšu noteikumu projekta sagatavošana;
 - (m) *ODN* ieņēmumu un izdevumu tāmes projekta sagatavošana un tā budžeta izpilde saskaņā ar 158. pantu;
 - (n) ar *BEREC* regulatoru valdi vai attiecīgā gadījumā ar *RSPB* valdi kopīgi sniegta atļauja noslēgt darba vienošanos ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām un ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām saskaņā ar 166. pantu.
6. Valdes uzraudzībā direktors veic visus vajadzīgos pasākumus un jo īpaši pieņem iekšējus administratīvos rīkojumus un publicē paziņojumus, lai nodrošinātu *ODN* darbību saskaņā ar šīs regulas noteikumiem.
7. Direktors, pēc iepriekšējas Komisijas, valdes un attiecīgo dalībvalstu piekrišanas, lemj, vai *ODN* uzdevumu efektīvas un rezultatīvas izpildes nolūkā vienā vai vairākās dalībvalstīs jānodrošina viens vai vairāki vietējie darbinieki. Lēmumā norāda darbību

tvērumu, kuras veicamas, izvairoties no liekām izmaksām un *ODN* administratīvo funkciju dublēšanās. Pirms šāda lēmuma pieņemšanas daudzgadu programmdokumentā, kas minēts 157. pantā, izklāsta tā ietekmi personāla piešķiršanas un budžeta ziņā.

156. pants

Direktora iecelšana

1. Direktoru pieņem darbā kā pagaidu darbinieku *ODN* saskaņā ar Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.
2. Direktoru ieceļ valde pēc atklātas un pārredzamas atlases procedūras, pamatojoties uz nopelniem, vadības, administratīvajām un budžeta pārvaldības prasmēm, kā arī uz prasmēm un pieredzi, kas ir būtiskas elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu jomā. Iecelšana ir atkarīga no *RSPB* pārstāvja valdē pozitīva atzinuma.
3. Kandidātu sarakstu neierosina priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks vienpersoniski. Valdes reglamentā sīki izklāsta kārtību, ar ko reglamentē procedūru, kurā atlasa atbilstīgos kandidātus, un balsošanas procedūru.
4. Pirms iecelšanas amatā valdes izraudzīto kandidātu uzklausā Eiropas Parlamenta kompetentā komiteja.
5. Lai noslēgtu līgumu ar direktoru, *ODN* pārstāv valdes priekšsēdētājs.
6. Direktora pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Savlaicīgi un līdz minētā termiņa beigām valde veic novērtēšanu, kurā ņem vērā direktora darbības izvērtējumu, kā arī *ODN* uzdevumus un risināmos jautājumus. Šo novērtējumu iesniedz Komisijai.
7. Valde, ņemot vērā 6. punktā minēto novērtējumu, pēc *RSPB* valdes pozitīva atzinuma var pagarināt direktora pilnvaru termiņu, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem. Direktors, kura pilnvaru termiņš ir ticis pagarināts, nepiedalās citā atlases procedūrā uz to pašu amata vietu.
8. Direktoru var atcelt no amata tikai ar valdes lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu vai vismaz divu trešdaļu valdes locekļu priekšlikumu un saņemot pozitīvu *RSPB* valdes atzinumu. Valde savus lēmumus par direktora iecelšanu amatā, viņa pilnvaru termiņa pagarināšanu vai atbrīvošanu no amata pieņem ar divu trešdaļu tās locekļu balsu vairākumu.

7.5.2. II NODAĻA. ODN budžets un plānošana

157. pants

Gada un daudzgadu plānošana

1. Direktors katru gadu sagatavo programmdokumenta projektu, kas ietver gada un daudzgadu plānošanu ("vienotais programmdokuments") saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/715 32. pantu, ņemot vērā Komisijas noteiktās pamatnostādnes.

Valde līdz katra gada 31. janvārim pieņem vienotā programmdokumenta projektu un nosūta to Komisijai, lai tā sniegtu atzinumu. Vienotā programmdokumenta projektu iesniedz arī Eiropas Parlamentam un Padomei.

Pēc tam valde pieņem vienoto programmdokumentu, ņemot vērā Komisijas atzinumu. Valde vienoto programmdokumentu, kā arī visas vēlāk atjauninātās dokumenta versijas iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai.

Vienotais programmdokuments kļūst galīgs pēc Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas, un vajadzības gadījumā to attiecīgi koriģē.

2. Gada programmdokumentā ir ietverti sīki izstrādāti mērķi un gaidāmie rezultāti, tai skaitā snieguma rādītāji. Ievērojot tādus principus kā budžeta līdzekļu sadalīšana pa darbības jomām un budžeta pārvaldība pa darbības jomām, kā tas minēts 164. pantā, programmā ir ietverts arī finansējamo darbību apraksts un norāde par katrai darbībai piešķirtajiem finanšu līdzekļiem un cilvēkresursiem. Gada programmdokuments atbilst *BEREC* un *RSPB* darba programmai, kā minēts 141. pantā, un *ODN* daudzgadu programmdokumentam, kas minēts šā panta 4. punktā. Tajā skaidri norāda, kādi uzdevumi ir pievienoti, mainīti vai svītroti salīdzinājumā ar iepriekšējo finanšu gadu.

3. Valde vajadzības gadījumā izdara grozījumus gada programmdokumentā pēc tam, kad ir pieņemtas *BEREC* un *RSPB* darba programmas, kas minētas 141. pantā, un ja *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* tiek uzticēts jauns uzdevums.

Visus būtiskos gada programmdokumenta grozījumus pieņem tādā pašā procedūrā, kādā pieņēma sākotnējo gada programmdokumentu. Valde var deleģēt direktoram pilnvaras izdarīt nebūtiskus grozījumus gada programmdokumentā.

4. Daudzgadu programmdokumentā izklāsta vispārējo stratēģisko plānu, ietverot mērķus, gaidāmos rezultātus un snieguma rādītājus. Tajā arī izklāsta resursu plānu, ietverot daudzgadu budžeta un personāla plānojumu.

Resursu plānu atjaunina reizi gadā. Stratēģisko plānu atjaunina vajadzības gadījumā, un jo īpaši lai reaģētu uz 179. pantā minētās novērtēšanas iznākumu.

5. *ODN* vienotajā programmdokumentā apraksta to, kā īsteno *BEREC* un *RSPB* stratēģijas attiecībām ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām, kā minēts 166. panta 3. punktā, ar minēto stratēģiju saistītās darbības un informāciju par saistītajiem resursiem.

158. pants

Budžeta izveide

1. Direktors katru gadu sagatavo un iesniedz valdei provizorisku *ODN* ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu ("tāmes projekts") nākamajam finanšu gadam, tajā iekļaujot štatu sarakstu.

Tāmes projektā iekļautā informācija ir saskaņota ar 157. panta 1. punktā minēto vienotā programmdokumenta projektu.

2. Valde, pamatojoties uz provizorisko tāmes projektu, pieņem aģentūras ieņēmumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam un katru gadu līdz 31. janvārim nosūta to Komisijai.
3. Komisija tāmes projektu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ("budžeta lēmēj institūcija") kopā ar Savienības vispārējā budžeta projektu.
4. Pamatojoties uz tāmes projektu, Komisija Savienības vispārējā budžeta projektā iekļauj tāmes, ko tā uzskata par vajadzīgām attiecībā uz štatu sarakstu, un uz vispārējo budžetu attiecināmās iemaksas summu un iesniedz tās budžeta lēmēj institūcijai saskaņā ar LESD 313. un 314. pantu.
5. Budžeta lēmēj institūcija apstiprina *ODN* paredzētās iemaksas apropriācijas.
6. Budžeta lēmēj institūcija pieņem *ODN* štatu sarakstu.

7. *ODN* budžetu pieņem valde. Par galīgo budžetu tas kļūst pēc Savienības vispārējā budžeta galīgās pieņemšanas. Vajadzības gadījumā to attiecīgi koriģē.
8. Visiem būvprojektiem, kas varētu būtiski ietekmēt *ODN* budžetu, piemēro Deleģēto regulu (ES) Nr. 2019/715.

159. pants

Budžeta struktūra

1. Katram finanšu gadam, kas atbilst kalendārajam gadam, sagatavo *ODN* visu ieņēmumu un izdevumu tāmi un to iekļauj *ODN* budžetā.
2. *ODN* budžeta ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā.
3. Neskarot citus resursus, *ODN* ieņēmumus veido jebkura šādu elementu kombinācija:
 - (a) Savienības iemaksa;
 - (b) visas maksas, ko uzņēmumi maksā par Savienības satelītsakaru atļauju saņemšanu un uzturēšanu un kas jānosaka ar 39. panta 4. punktā minēto Komisijas īstenošanas aktu, maksas par Eiropas mēroga numerācijas resursu lietošanas tiesībām, kas jānosaka ar 46. panta 4. punktā minēto Komisijas īstenošanas aktu, maksas par publikācijām un visiem citiem *ODN* sniegtajiem pakalpojumiem;
 - (c) jebkāds ieguldījums natūrā vai brīvprātīgs finansiāls ieguldījums, ko sniedz dalībvalstis un trešās valstis vai trešo valstu regulatīvās iestādes, kas ir kompetentas elektronisko sakaru jomā un piedalās *ODN* darbā, kā paredzēts 166. pantā.
4. *ODN* gūtie ieņēmumi nemazina tā neitralitāti, neatkarību vai objektivitāti.
5. Komisija regulāri pārskata 3. punkta b) apakšpunktā minēto maksu apmēru, pamatojoties uz izvērtējumu, un vajadzības gadījumā koriģē minēto maksu metodiku vai apmēru un veidu, kādā tās ir jāmaksā.
6. Budžeta lēmēj institūcija vajadzības gadījumā pārskata Savienības ieguldījuma līmeni, pamatojoties uz vajadzību izvērtējumu un ņemot vērā maksu līmeni.
7. *ODN* izdevumos ietilpst darbinieku atalgojums, administratīvās un infrastruktūras izmaksas un darbības izdevumi.

160. pants

Budžeta izpilde

1. *ODN* budžeta izpildi nodrošina direktors.
2. Ik gadu direktors Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz visu informāciju, kas attiecas uz izvērtēšanas procedūru konstatējumiem.

161. pants

Konsolidētais gada darbības pārskats

Valde pieņem konsolidēto gada darbības pārskatu saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/715 48. pantu, ņemot vērā Komisijas noteiktās pamatnostādnes.

162. pants

Pārskatu sniegšana un budžeta izpildes apstiprināšana

1. Provizoriskos pārskatus par finanšu gadu *ODN* grāmatvedis līdz nākamā finanšu gada 1. martam iesniedz Komisijas grāmatvedim un Revīzijas palātai.
2. Ziņojumu par budžeta un finanšu pārvaldību *ODN* līdz nākamā finanšu gada 31. martam iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai.
3. Saņemot Revīzijas palātas apsvērumus par *ODN* provizoriskajiem pārskatiem, *ODN* grāmatvedis uz savu atbildību sagatavo *ODN* galīgos pārskatus. Galīgos pārskatus direktors iesniedz valdei atzinuma sniegšanai.
4. Valde sniedz atzinumu par *ODN* galīgajiem pārskatiem.
5. Pēc katra finanšu gada beigām direktors līdz 1. jūlijam galīgos pārskatus kopā ar valdes atzinumu iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.
6. Galīgos pārskatus *ODN* publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* līdz nākamā gada 15. novembrim.
7. Līdz nākamā finanšu gada 30. septembrim direktors Revīzijas palātai iesniedz atbildi uz tās apsvērumiem. Minēto atbildi direktors iesniedz arī valdei.
8. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509⁸⁴ 267. panta 3. punktu pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma direktors tam iesniedz visu informāciju, kas vajadzīga attiecīgā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras netraucētai piemērošanai.
9. Pēc Padomes ieteikuma, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, Eiropas Parlaments direktoram līdz N + 2 gada 15. maijam sniedz apstiprinājumu par N gada budžeta izpildi.

163. pants

Finanšu noteikumi

ODN piemērojamos finanšu noteikumus pieņem valde pēc apspriešanās ar Komisiju. Tie neatšķiras no Deleģētās regulas (ES) Nr. 2019/715 noteikumiem, ja vien šāda atkāpšanās nav nepieciešama *ODN* darbībai un Komisija iepriekš nav devusi piekrišanu.

164. pants

ODN darbinieki

1. *ODN* darbiniekiem piemēro Civildienesta noteikumus un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī noteikumus, kas pieņemti pēc Savienības iestāžu vienošanās, ar kuru piemēro minētos Civildienesta noteikumus un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību.
2. Saskaņā ar principu par cilvēkresursu pārvaldību pa darbības jomām *ODN* rīcībā ir personāls, kas vajadzīgs tā pienākumu izpildei.

⁸⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

3. Darbinieku skaitu un atbilstošos finanšu resursus ierosina saskaņā ar 157. panta 2. un 4. punktu un 158. panta 1. punktu, ņemot vērā 146. un 147. pantu un visus citus uzdevumus, kas *ODN* noteikti ar šo regulu vai citiem Savienības tiesību aktiem, kā arī nepieciešamību nodrošināt atbilstību noteikumiem, kuri piemērojami visām Savienības decentralizētajām aģentūrām.
4. *ODN* var izmantot norīkotos valstu ekspertus vai citus darbiniekus, ko tas nenodarbina. Uz šādiem darbiniekiem neattiecas Civildienesta noteikumi un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.
5. Valde pieņem lēmumu, ar ko nosaka, kādā kārtībā darbam *ODN* tiek norīkoti valstu eksperti.

7.5.3. III NODAĻA. Vispārīgi noteikumi

165. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz *ODN* un tā personālu attiecas Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā.

166. pants

Sadarbība ar Savienības struktūrām, trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām

1. Tiktāl, ciktāl nepieciešams, lai sasniegtu šajā regulā izklāstītos mērķus un veiktu savus uzdevumus, un neskarot dalībvalstu un Savienības iestāžu kompetenci, *BEREC*, *RSPB* un *ODN* var sadarboties ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām.

Minētajā nolūkā *BEREC*, *RSPB* un *ODN* pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas var noslēgt darba vienošanos. Minētā vienošanās nerada juridiskus pienākumus.

2. *BEREC* regulatoru valdē, *RSPB* valdē, darba grupās un valdē var piedalīties tādas trešo valstu regulatīvās iestādes, kuru primārā atbildība ir attiecīgi elektronisko sakaru vai radiofrekvenču spektra politikas jomā, ja minētās trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību.

Saskaņā ar attiecīgajiem minēto nolīgumu noteikumiem izstrādā darba vienošanos, kurā jo īpaši precizē attiecīgo trešo valstu iestāžu līdzdalības veidu, apjomu un veidu, kādā tās bez balsstiesībām piedalās *BEREC*, *RSPB* un *ODN* darbā, ieskaitot noteikumus par līdzdalību *BEREC* un *RSPB* īstenotajās iniciatīvās, finanšu iemaksām un *ODN* paredzēto personālu. Attiecībā uz personāla jautājumiem minētie mehānismi visos gadījumos atbilst Civildienesta noteikumiem.

3. Kā daļu no 141. pantā minētās divgadu darba programmas *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde pieņem attiecīgi *BEREC* un *RSPB* stratēģiju attiecībām ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevēju grupām, ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un starptautiskajām organizācijām jautājumos, kas ir attiecīgi *BEREC* un *RSPB* kompetencē. Komisija, *BEREC*, *RSPB* un *ODN* noslēdz atbilstošu darba vienošanos, lai nodrošinātu, ka *BEREC*, *RSPB* un *ODN* darbojas saskaņā ar savām pilnvarām un esošo institucionālo sistēmu.

167. pants

Piekļuve dokumentiem un datu aizsardzība

1. *BEREC*, *RSPB* un *ODN* rīcībā esošajiem dokumentiem piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1049/2001⁸⁵.
2. *ODN* valde vajadzības gadījumā atjaunina sīki izstrādātos noteikumus, kas pieņemti, lai *BEREC*, *RSPB* un *ODN* rīcībā esošajiem dokumentiem piemērotu Regulu (EK) Nr. 1049/2001. *ODN* ir atbildīgs par minēto dokumentu piekļuves pieprasījumu apstrādi.
3. Uz *ODN* veikto personas datu apstrādi attiecas Regula (ES) 2018/1725.

168. pants

Pārredzamība un komunikācija

1. *BEREC* un *RSPB* ar *ODN* atbalstu var pēc savas iniciatīvas iesaistīties komunikācijas pasākumos savā kompetences jomā saskaņā ar attiecīgajiem komunikācijas un informācijas izplatīšanas plāniem, ko pieņēmusi *BEREC* regulatoru valde un *RSPB* valde. Resursu piešķiršana šādam komunikācijas pasākumu atbalstam no *ODN* budžeta nekaitē efektīvai *BEREC* uzdevumu izpildei, kā minēts 122. līdz 126. pantā, un *RSPB* uzdevumu izpildei, kā minēts 132. un 133. pantā, vai *ODN* uzdevumu izpildei, kā minēts 146. un 147. pantā.
2. *ODN* komunikācijas pasākumus īsteno saskaņā ar attiecīgajiem komunikācijas un informācijas izplatīšanas plāniem, kurus pieņem valde.

169. pants

Konfidencialitāte

1. Neskarot 167. panta 1. punktu un 171. panta 2. punktu, *BEREC*, *RSPB* un *ODN* neizpauž trešām personām informāciju, ko tie apstrādā vai saņem, ja attiecībā uz visu šo informāciju vai tās daļu ir izteikts pamatots pieprasījums to uzskatīt par konfidenciālu.
2. *BEREC* regulatoru valdes, *RSPB* valdes, *ODN* valdes un darba grupu sanāksmju locekļi un citi dalībnieki, direktors, norīkotie valstu eksperti un citi darbinieki, kas nav nodarbināti *ODN*, ievēro konfidencialitātes prasības.
3. *BEREC* regulatoru valde, *RSPB* valde un valde nosaka praktisko kārtību, kā īsteno 1. un 2. punktā minētos konfidencialitātes noteikumus.

170. pants

Drošības noteikumi par klasificētas informācijas un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzību

BEREC, *RSPB* un *ODN* pieņem savus drošības noteikumus, kas ir līdzvērtīgi Komisijas drošības noteikumiem par Eiropas Savienības klasificētās informācijas un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzību un cita starpā pieņem arī noteikumus par apmaiņu ar šādu informāciju, tās apstrādi un uzglabāšanu, kā noteikts Komisijas Lēmumos (ES, *Euratom*)

⁸⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

2015/443⁸⁶ un (ES, *Euratom*) 2015/444⁸⁷. *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* var arī pieņemt lēmumu piemērot Komisijas noteikumus *mutatis mutandis*.

171. pants

Informācijas apmaiņa

1. Pēc *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* pamatota pieprasījuma Komisija un valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes savlaicīgi un precīzi sniedz *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* visu informāciju, kas vajadzīga to uzdevumu veikšanai, ja tām ir piekļuve attiecīgajai informācijai un ja informācijas pieprasījums ir nepieciešams saistībā ar attiecīgā uzdevuma būtību.

BEREC, *RSPB* vai *ODN* var arī pieprasīt, lai šāda informācija tiktu sniegta regulāri un noteiktos formātos. Ja iespējams, šādus pieprasījumus iesniedz, izmantojot vienotus ziņošanas formātus.

2. Pēc Komisijas, dalībvalsts vai valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes pieprasījuma *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* savlaicīgi un precīzi sniedz visu informāciju, kas vajadzīga, lai Komisija, dalībvalsts, valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde varētu veikt savus uzdevumus, ievērojot lojālas sadarbības principu. Komisija, dalībvalsts, valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem, tai skaitā Regulu (EK) Nr. 1049/2001, nodrošina tās informācijas konfidencialitāti, ko *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* uzskata par konfidenciālu. Darījumdarbības konfidencialitāte neliedz savlaicīgi veikt informācijas apmaiņu.
3. Lai nepieļautu ziņošanas pienākumu dublēšanos, pirms informācijas pieprasīšanas saskaņā ar šo pantu *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* ņem vērā visu attiecīgo esošo informāciju, kas ir publiski pieejama.
4. Ja valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes vai dalībvalsts laikus nesniedz informāciju, *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* var nosūtīt pamatotu pieprasījumu vai nu citām valsts regulatīvajām vai citām kompetentajām iestādēm attiecīgajā dalībvalstī, vai arī tieši attiecīgajiem uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus, pakalpojumus un saistītās iekārtas. *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* informē valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes, kas nav sniegušas informāciju par pieprasījumiem saskaņā ar pirmo daļu.

Pēc *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* pieprasījuma valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes palīdz *BEREC* vai *RSPB* vākt informāciju.

5. Valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm ir pilnvaras prasīt citām atbildīgajām valsts iestādēm vai uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, saistītās iekārtas vai saistītos pakalpojumus, iesniegt visu informāciju, kas nepieciešama, lai tās varētu veikt savus uzdevumus, kuri minēti šajā pantā.

Citas atbildīgās valstu iestādes vai uzņēmumi, kā minēts pirmajā daļā, pēc pieprasījuma šādu informāciju sniedz nekavējoties un saskaņā ar noteiktajiem termiņiem un detalizētības pakāpi.

⁸⁶ Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

⁸⁷ Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās iestādes un citas kompetentās iestādes ir pilnvarotas prasīt šādu informācijas pieprasījumu izpildi, nosakot sankcijas, kas ir atbilstošas, iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

172. pants

Informācijas un saziņas sistēma

1. *ODN* izveido un pārvalda informācijas un saziņas sistēmu ar vismaz šādām funkcijām:
 - (a) kopīga platforma informācijas apmaiņai, kas *BEREC*, *RSPB*, Komisijai un valsts regulatīvajām iestādēm un par radiofrekvenču spektru atbildīgajām kompetentajām iestādēm sniedz nepieciešamo informāciju, lai konsekventi īstenotu Savienības tiesisko regulējumu elektronisko sakaru jomā;
 - (b) īpaša saskarne informācijas pieprasījumiem un šo pieprasījumu paziņošanai, kā minēts 171. pantā, lai *BEREC*, *RSPB*, *ODN*, Komisija un valsts regulatīvās iestādes un par radiofrekvenču spektru atbildīgās kompetentās iestādes varētu tiem piekļūt;
 - (c) platforma, ar ko agrīni apzina vajadzību pēc koordinācijas starp valsts regulatīvajām iestādēm un kompetentajām iestādēm, kas atbild par radiofrekvenču spektru.
2. Valde pieņem tehniskās un darbības specifikācijas, lai izveidotu 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu. Valde nodrošina, ka sistēma atbilst intelektuālā īpašuma tiesību aktiem un nodrošina vajadzīgo konfidencialitātes līmeni.

173. pants

Interesu deklarācijas

1. *BEREC* regulatoru valdes, *RSPB* valdes, *ODN* valdes locekļi, direktors, norīkotie valstu eksperti un citi darbinieki, kas nav *ODN* darbinieki, katrs sagatavo rakstisku deklarāciju, kurā norāda savas saistības un to, vai pastāv vai nepastāv kādas tiešas vai netiešas intereses, kuras varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē viņu neatkarību.
2. Šādas deklarācijas sagatavo, ņemoties pienākumus, tās ir precīzas un pilnīgas, un tās atjaunina, ja pastāv risks, ka ir kādas tiešas vai netiešas intereses, kuras varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē deklarācijas sagatavotāja neatkarību.
3. *BEREC* regulatoru valdes locekļu, *RSPB* valdes locekļu, *ODN* valdes locekļu un direktora deklarācijas ir publiski pieejamas.
4. *BEREC* regulatoru valdes locekļu, *RSPB* valdes locekļu, *ODN* valdes un darba grupu locekļu un citi to sanāksmju dalībnieki, direktors, norīkotie valstu eksperti un citi darbinieki, kuri nav *ODN* darbinieki, vēlākais katras sanāksmes sākumā katrs precīzi un pilnīgi deklarē jebkādas intereses, ko varētu uzskatīt par tādām, kas ietekmē viņu neatkarību attiecībā uz darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem, un nepiedalās šādu jautājumu apspriešanā un balsošanā par tiem.
5. *BEREC* regulatoru valde, *RSPB* valde un *ODN* valde paredz noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību un it īpaši par 1. un 2. punkta piemērošanas praktisko kārtību.

Krāpšanas apkarošana

1. Līdz [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] *ODN* pievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*)⁸⁸, un, izmantojot minētā nolīguma pielikumā iekļauto veidni, pieņem attiecīgus noteikumus, kas piemērojami visiem *ODN* darbiniekiem.
2. Revīzijas palātai ir pilnvaras, pamatojoties uz dokumentiem un apskatēm uz vietas, veikt revīziju attiecībā uz visiem dotāciju saņēmējiem, uzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, kas no *ODN* ir saņēmuši Savienības līdzekļus.
3. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013⁸⁹ un Padomes Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96⁹⁰, *OLAF* var veikt izmeklēšanu, tai skaitā pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai saistībā ar dotāciju nolīgumu vai dotāciju lēmumu, vai līgumu, ko finansē *ODN*, ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.
4. Neskarot 1., 2. un 3. punktu, darba nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju nolīgumos un dotāciju piešķiršanas lēmumos ietver noteikumus, kas skaidri pilnvaro Revīzijas palātu veikt šādas revīzijas un *OLAF* veikt šādas izmeklēšanas saskaņā ar to attiecīgo kompetenci.

Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var veikt Direktīvā (ES) 2017/1371 paredzēto izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses.

Atbildība

1. *ODN* līgumisko atbildību reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgiem līgumiem.
2. Eiropas Savienības Tiesai (Tiesa) ir jurisdikcija pasludināt spriedumu, ievērojot jebkuru šķērējklauzulu, kas ietverta *ODN* noslēgtā līgumā.
3. Attiecībā uz ārpuslīgumisko atbildību *ODN* saskaņā ar vispārīgiem principiem, kas ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību aktiem, atlīdzina visus zaudējumus, ko radījušas tā struktūrvienības vai darbinieki, pildot savus pienākumus.
4. Tiesas jurisdikcijā ir strīdi, kas saistīti ar jebkādu 3. punktā minētā kaitējuma atlīdzināšanu.
5. Darbinieku personīgo atbildību pret *ODN* reglamentē darbiniekiem piemērojamie Civildienesta noteikumi vai Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.

⁸⁸ OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp. http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

⁸⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁹⁰ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienas finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

176. pants

Administratīvā izmeklēšana

BEREC, RSPB un ODN darbības var izmeklēt Eiropas ombuds saskaņā ar LESD 228. pantu.

177. pants

Valodu lietojums

1. Uz *ODN* attiecas Regula Nr. 1⁹¹.
2. Tulkošanas un visus citus lingvistiskos pakalpojumus, kuri nepieciešami *ODN*, izņemot mutiskās tulkošanas pakalpojumus, nodrošina Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs, kas izveidots ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2965/94⁹².

178. pants

Mītnes līgums un darbības nosacījumi

1. Pēc valdes apstiprinājuma saņemšanas var pārskatīt 2020. gada 21. decembra Mītnes līgumu starp Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūru un Latvijas Republikas valdību.
2. Uzņēmēja dalībvalsts nodrošina nepieciešamos apstākļus netraucētai un efektīvai *ODN* darbībai, cita starpā nodrošinot arī uz Eiropu vērstu daudzvalodu izglītību un piemērotus transporta savienojumus.

179. pants

Izvērtēšana

1. Līdz [60 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi piecos gados Komisija saskaņā ar Komisijas pamatnostādņēm veic izvērtējumu, lai novērtētu *BEREC*, *RSPB* un *ODN* darbību saistībā ar to mērķiem, pilnvarām, uzdevumiem un atrašanās vietu. Izvērtējumā īpašu uzmanību pievērš iespējamai nepieciešamībai mainīt *BEREC*, *RSPB* un *ODN* struktūru vai pilnvaras, kā arī jebkādu šādu izmaiņu finansiālajām sekām.
2. Ja Komisija uzskata, ka *BEREC*, *RSPB* vai *ODN* turpmākai pastāvēšanai vairs nav pamata, ņemot vērā tiem nospraustos mērķus, piešķirtās pilnvaras un uzticētos uzdevumus, tā var ierosināt šo regulu attiecīgi grozīt vai atcelt.
3. Par izvērtējumā gūtajiem konstatējumiem Komisija ziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un valdei un minētos konstatējumus publisko.

180. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz *BEREC*, *RSPB* kā *RSPG* pēcteci un *ODN* kā *BEREC* biroja pēcteci

⁹¹ Padomes Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 17, 6.10.1958., 385. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj)).

⁹² Padomes Regula (EK) Nr. 2965/94 (1994. gada 28. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centru (OV L 314, 7.12.1994., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2965/oj>).

1. *ODN* aizstāj *BEREC* biroju, kas izveidots ar Regulu (ES) 2018/1971, attiecībā uz visām īpašumtiesībām, nolīgumiem, juridiskajām saistībām, darba līgumiem un finanšu saistībām un pienākumiem.
2. Konkrētāk, šī regula neskar *BEREC* biroja darbinieku tiesības un pienākumus.
3. No [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] direktors, kas iecelts, pamatojoties uz Regulu (ES) 2018/1971, darbojas kā direktors ar šajā regulā paredzētajām funkcijām. Pārējie direktora līguma nosacījumi paliek nemainīgi.
4. Valde var nolemt uz turpmāku termiņu atjaunot šā panta 3. punktā minētā direktora pilnvaru termiņu. 156. panta 6. un 7. punktu piemēro *mutatis mutandis*. Direktora kopējais pilnvaru termiņš nepārsniedz desmit gadus.
5. Šīs regulas 127. un 150. pantā minēto *BEREC* regulatoru valdi un valdi veido Regulas (ES) 2018/1971 7. un 15. pantā minētie *BEREC* regulatoru valdes un *ODN* valdes locekļi, līdz tiek iecelti jauni pārstāvji, izņemot šā panta 8. punktā minēto *RSPG* priekšsēdētāju, kurš no [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] kļūst par *ODN* valdes locekli.
6. *BEREC* regulatoru valdes un *ODN* valdes priekšsēdētāji un priekšsēdētāja vietnieki, kas iecelti, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 2018/1971, turpina pildīt *BEREC* regulatoru valdes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus, kā minēts šīs regulas 130. pantā, un valdes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus, kā minēts šīs regulas 152. pantā, atlikušo sava viena gada pilnvaru termiņu.
7. Šīs regulas 134. pantā minēto *RSPB* valdi veido Komisijas 2019. gada 11. jūnija lēmuma 3. pantā minētie *RSPG* locekļi, līdz tiek iecelti jauni pārstāvji.
8. *RSPG* priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieki, kas ir amatā [piemērošanas diena], turpina pildīt *RSPB* valdes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pienākumus līdz savu pilnvaru termiņa beigām.
9. Darba vienošanās, kas izstrādātas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1971 35. panta 2. punktu, paliek spēkā attiecībā uz *BEREC* un *ODN*. *RSPG* locekļi bez balsstiesībām kļūst par *RSPB* dalībniekiem bez balsstiesībām, ja ir izstrādātas darba vienošanās saskaņā ar šīs regulas 166. panta 2. punkta otro daļu.

8. VIII DAĻA. VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

8.1. I SADAĻA. INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA, APSEKOJUMI UN APSPRIEŠANĀS MEHĀNISMS

181. pants

Informācijas sniegšana

1. Uzņēmumi, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, saistītās iekārtas vai saistītos pakalpojumus, sniedz visu informāciju, arī finanšu informāciju, kas nepieciešama valsts regulatīvajām iestādēm, citām kompetentajām iestādēm, *BEREC* un *RSPB*, lai tās varētu veikt savus uzdevumus un nodrošināt atbilstību šīs regulas noteikumiem vai saskaņā ar to pieņemtajiem lēmumiem vai atzinumiem. Ja sniegtā informācija nav pietiekama, lai veiktu regulatīvos uzdevumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, valsts regulatīvajām iestādēm, citām kompetentajām iestādēm un *BEREC* un *RSPB* ir tiesības pieprasīt šādu informāciju no citiem attiecīgajiem uzņēmumiem, kas

darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, kā arī no vienotajiem informācijas punktiem, kas izveidoti, ievērojot Regulu (ES) 2024/1309.

2. Jebkurš informācijas pieprasījums ir samērīgs ar šajā regulā noteikto uzdevumu izpildi un ir pamatots. Ja valsts regulatīvās iestādes pieprasa uzņēmumiem sniegt informāciju tā, kā noteikts 1. punktā, tās informē uzņēmumus par konkrēto mērķi, kādam šī informācija tiks izmantota. Uzņēmumi sniedz pieprasīto informāciju nekavējoties un jebkurā gadījumā noteiktajos termiņos.
3. Valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt uzņēmumiem sniegt informāciju par vispārējo atļauju un Savienības atļauju izmantot radiofrekvenču spektru satelītsakaros, lietošanas tiesībām vai īpašiem pienākumiem, kas ir samērīga un objektīvi pamatota, it īpaši šādiem mērķiem:
 - (a) sistemātiski vai katrā gadījumā atsevišķi pārbaudīt atbilstību nosacījumiem vai pienākumiem, kas paredzēti 9. panta 4. punktā, 20., 21., 29., 38., 39., 49., 50., 51., 67. pantā, 68. panta 1. punktā, 69. un 77. pantā;
 - (b) pārbaudīt katrā atsevišķā gadījumā atbilstību vispārējās atļaujas nosacījumiem vai pienākumiem un nosacījumiem attiecībā uz radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesībām, ja ir saņemta sūdzība vai ja kompetentajai iestādei ir citi iemesli uzskatīt, ka kāds nosacījums nav izpildīts, vai ja kompetentā iestāde pēc savas iniciatīvas veic izmeklēšanu;
 - (c) veikt lietošanas tiesību pieteikumu iesniegšanas un novērtēšanas procedūras;
 - (d) publicēt salīdzinošus pārskatus par pakalpojumu kvalitāti un cenām patērētāju interesēs;
 - (e) apkopot skaidri noteiktu statistiku, ziņojumus vai pētījumus;
 - (f) šīs regulas vajadzībām veikt tirgus analīzi, ieskaitot datus par lejupējiem vai mazumtirdzniecības tirgiem, kas saistīti ar tirgus analīzes aptvertajiem tirgiem, un grāmatvedības datus par mazumtirdzniecības tirgiem no uzņēmumiem, kas atzīti par tādiem, kuriem ir būtiska ietekme tirgū;
 - (g) nodrošināt radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietderīgu izmantošanu un to efektīvu pārvaldību;
 - (h) izvērtēt tīklu vai pakalpojumu turpmāko attīstību, kas varētu ietekmēt vairumtirdzniecības pakalpojumus, kuri darīti pieejami konkurentiem, kā arī vietējā līmenī dezagregētu un teritoriālā pārklājuma ziņā detalizētu informāciju par elektronisko sakaru tīkliem un ar tiem saistītajām iekārtām, par galalietotājiem pieejamo savienotību vai ģeogrāfisko apsekojumu veikšanai saskaņā ar 183. pantu;
 - (i) atbildēt uz pamatotiem *BEREC* vai *RSPB* informācijas pieprasījumiem.
 - (j) Šā punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā un d) līdz i) apakšpunktā minēto informāciju nepieprasa pirms piekļuves tirgum vai kā nosacījumu piekļuvei tirgum.
4. Valsts regulatīvā iestāde tajā dalībvalstī, kurā tiek nodrošināti tīkli un pakalpojumi, var pieprasīt kompetentajai iestādei, kas izraudzīta saskaņā ar Kiberdrošības aktu, ar kuru paredzēts aizstāt Regulu (ES) 2019/881, pārbaudīt atbilstību IKT piegādes ķēdes drošības prasībām un dalīties ar konstatējumiem, ja šāda pārbaude ir nepieciešama, lai novērtētu atbilstību vispārējās atļaujas nosacījumiem, ievērojot 9. panta 4. punkta d) apakšpunktu un 20. pantu.

5. Attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām 3. punktā minētā informācija konkrēti attiecas uz radiofrekvenču spektra lietderīgu un efektīvu izmantošanu, kā arī uz jebkuru radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistīto pārklājuma un pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanas prasību izpildi un pārbaudi.
6. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes nedublē informācijas pieprasījumus, ko *BEREC* vai *RSPB* jau ir iesniegušas saskaņā ar šā panta 1. vai 3. punktu, ja *BEREC* vai *RSPB* šīm iestādēm ir darījusi pieejamu saņemto informāciju.
7. Valsts regulatīvās iestādes pieprasa, lai pakalpojumu sniedzēji ne biežāk kā reizi gadā ziņotu par vispārējo atļauju, lietošanas tiesībām un īpašiem pienākumiem.

182. pants

Saskaņoti informācijas pieprasījumi un ziņošana

1. Lai saskaņotu informācijas un ziņošanas pieprasījumus uzņēmumiem saskaņā ar 181. panta 1., 3. un 7. punktu un 3. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 202. pantu līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], *BEREC* ciešā sadarbībā ar Komisiju izdod pamatnostādnes par attiecīgajiem tematiem, tai skaitā par informācijas un ziņošanas pieprasījumu tvērumu, grafiku, biežumu un formātu un informācijas vākšanas procedūrām. Pamatnostādnēs iekļauj arī informācijas un ziņošanas pieprasījumu veidnes.
2. Attiecīgā gadījumā *RSPB* izstrādā informācijas pieprasījumu veidnes. Informāciju pieprasa un iesniedz saskaņā ar izstrādātajām veidnēm.
3. Komisija ar īstenošanas aktu var saskaņot metodikas informācijas vākšanai, ko veic valsts regulatīvās iestādes.

Pirmajā daļā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.
4. Ja tiek vākta 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā minētā informācija par ilgtspēju, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes vispirms piekļūst informācijai, ko uzņēmumi snieguši saskaņā ar citiem attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem. Ja valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes secina, ka šī informācija nav pietiekama šajā regulā noteikto uzdevumu izpildei, *BEREC* var atjaunināt šā panta 1. punktā minētās pamatnostādnes, paredzot nepieciešamo papildu datu vākšanu.
5. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes pēc pamatota pieprasījuma sniedz Komisijai informāciju, kas nepieciešama tās uzdevumu veikšanai saskaņā ar LESD. Komisijas pieprasītā informācija ir samērīga ar šo uzdevumu izpildi. Ja sniegtā informācija attiecas uz informāciju, ko pēc iestādes pieprasījuma iepriekš snieguši uzņēmumi, tad šādus uzņēmumus par to informē. Tiktāl, ciktāl tas nepieciešams un izņemot gadījumu, kad iestāde, kas nodrošina informāciju, ir skaidri un pamatoti pieprasījusi pretējo, Komisija sniegto informāciju padara pieejamu citai šādai iestādei citā dalībvalstī.
6. Ievērojot 7. punkta prasības, informācija, kas iesniegta vienai iestādei, pēc pamatota pieprasījuma tiek darīta pieejama citai šādai iestādei tajā pašā vai citā dalībvalstī, *BEREC* un *RSPB*, ja tas nepieciešams, lai abas šīs iestādes, *BEREC* vai *RSPB* varētu pildīt savus pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
7. Ja saskaņā ar 181. panta 1. un 3. punktu savākto informāciju, tai skaitā informāciju, kas savākta saistībā ar ģeogrāfisko apsekojumu saskaņā ar 183. pantu, valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde uzskata par konfidenciālu saskaņā ar Savienības un valstu

noteikumiem par informācijas konfidencialitāti, Komisija, *BEREC* un visas citas attiecīgās kompetentās iestādes aizsargā šādu konfidencialitāti. Komisijai, *BEREC* un citām attiecīgajām kompetentajām iestādēm nav liegts savlaicīgi apmainīties ar informāciju, lai pārskatītu, uzraudzītu un pārraudzītu šīs regulas piemērošanu.

8. Rīkojoties saskaņā ar valsts noteikumiem par publisku piekļuvi informācijai un ievērojot Savienības un valsts noteikumus par komercnoslēpumu un personas datu aizsardzību, valsts regulatīvās iestādes publicē informāciju, kas veicina atvērtu un konkurenciālu tirgu.
9. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes noteikumus par publisku piekļuvi informācijai publicē tā, kā noteikts 7. punktā, iekļaujot procedūras šādas piekļuves iegūšanai.

183. pants

Tīkla izvēršanas ģeogrāfiskā apsekošana

1. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] veic ģeogrāfisku apsekojumu par to elektronisko sakaru tīklu pārklājumu, kas spēj nodrošināt platjoslas pakalpojumus ("platjoslas tīkli"), un pēc tam to atjaunina vismaz reizi trīs gados.
2. Ģeogrāfiskajā apsekojumā iekļauj apsekojumu par katra elektronisko sakaru tīkla pašreizējo ģeogrāfiskā pārklājuma pieejamību (apkalpojamās telpas), gatavību (sasniegtās telpas) un izmantošanu (aktivizētās telpas, ja pakalpojums ir aktīvs un funkcionāls) to teritorijā, attiecīgā gadījumā nošķirot dzīvojamo ēku, uzņēmējdarbības un publiskos segmentus, ciktāl tas nepieciešams valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu uzdevumu veikšanai saskaņā ar šo regulu. Ģeogrāfiskais apsekojums arī palīdz piemērot valsts atbalsta noteikumus, ja ir izpildītas attiecīgās prasības.
3. Ģeogrāfiskajā apsekojumā iekļauj prognozi par platjoslas tīklu pārklājumu attiecīgās iestādes noteiktajā laikposmā tās teritorijā, ietverot vismaz apkalpojamās telpas un attiecīgā gadījumā telpas, ko sasniedz gigabitiskie tīkli. Ģeogrāfiskais apsekojums palīdz veikt kartēšanu, kas vajadzīga valsts atbalsta noteikumu piemērošanai, ja ir izpildītas attiecīgās prasības.
4. Šā panta 3. punktā minētajā prognozē iekļauj visu attiecīgo informāciju, arī informāciju par to, kā jebkurš uzņēmums vai publiska iestāde plāno izvērst vismaz gigabitiskos tīklus. Tādēļ valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes prasa no uzņēmumiem un publiskajām iestādēm šādu informāciju, ciktāl tā ir pieejama un var tikt sniegta bez pārmērīgiem pūliņiem.
5. Valsts regulatīvā iestāde attiecībā uz uzdevumiem, kas tai konkrēti uzticēti saskaņā ar šo regulu, pieņem lēmumu par to, ciktāl ir lietderīgi balstīties uz visu informāciju, kas savākta saistībā ar šādu prognozi, vai daļu no tās.
6. Ja ģeogrāfisko apsekojumu neveic valsts regulatīvā iestāde, to veic sadarbībā ar šo iestādi, ciktāl tas var būt nepieciešams tās uzdevumu veikšanai. Ģeogrāfiskajā apsekojumā savāktā informācija ir atbilstošā vietējās detalizācijas līmenī, vajadzības gadījumā sasniedzot adreses līmeni, tajā iekļauj pietiekamu informāciju par pakalpojuma kvalitāti, tai skaitā vismaz par lejupielādes un augšupielādes ātrumu, pārraides vidi (bezvadu vai vadu) un izmantoto tehnoloģiju, un to apstrādā saskaņā ar 182. panta 6. punktu.

7. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes var noteikt teritoriju ar skaidrām teritoriālām robežām, kurā, pamatojoties uz savāktu informāciju un jebkuru prognozi, kas sagatavota saskaņā ar 1. punktu, ir konstatēts, ka attiecīgajā prognozes periodā neviens uzņēmums vai valsts iestāde nav izvērsis vai neplāno izvērst gigabitisko tīklu vai būtiski modernizēt savu esošo elektronisko sakaru tīklu, pārveidojot to par gigabitisko tīklu. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes publicē noteiktās teritorijas.
8. Noteiktā teritorijā attiecīgās iestādes var aicināt uzņēmumus un valsts iestādes paziņot par nodomu attiecīgajā prognozes periodā izvērst gigabitiskos tīklus. Ja šā uzaicinājuma rezultātā uzņēmums vai valsts iestāde paziņo par savu nodomu izvērst gigabitisko tīklu, attiecīgā iestāde var pieprasīt citiem uzņēmumiem un valsts iestādēm paziņot par jebkuru nodomu izvērst gigabitiskos tīklus. Attiecīgā iestāde nosaka, kādas ziņas iekļaujamās šādā paziņotajā informācijā, lai nodrošinātu vismaz tādu pašu detalizācijas pakāpi, kāda ievērota jebkurā 1. punktā paredzētajā prognozē.
9. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes vāc datus saskaņā ar efektīvu, pēc iespējas automatizētu, objektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu procedūru, no kuras neviens uzņēmums netiek *a priori* izslēgts.
10. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, kā arī vietējās un reģionālās pašvaldības un valsts iestādes, kas ir atbildīgas par publisko līdzekļu piešķiršanu elektronisko sakaru tīklu izvērsēšanai, valsts platjoslas plānu izstrādi, radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistāmo pārklājuma nodrošināšanas pienākumu definēšanu un vispārējā pakalpojuma nodrošināšanas pienākumā ietilpstošo pakalpojumu pieejamību to teritorijā, ņem vērā saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātus un visas noteiktās teritorijas. Lai piešķirtu publiskos līdzekļus elektronisko sakaru tīklu izvērsēšanai, ņem vērā ģeogrāfisko apsekojumu un jebkuras saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu noteiktās teritorijas rezultātus, ciktāl tie ir būtiski un piemēroti to pienākumu izpildei, kas izriet no valsts atbalsta noteikumu piemērošanas. Iestādes, kas veic ģeogrāfisko apsekojumu, sniedz šos rezultātus ar nosacījumu, ka saņēmēja iestāde nodrošina tādu pašu konfidencialitātes un komercnoslēpuma aizsardzības pakāpi kā nosūtītāja iestāde, un informē puses, kas sniegušas informāciju. Minētos rezultātus ar tādiem pašiem nosacījumiem dara zināmus arī *BEREC* un Komisijai pēc to pieprasījuma.
11. Ja attiecīgā informācija nav pieejama tirgū, kompetentās iestādes iegūst datus no ģeogrāfiskajiem apsekojumiem, uz kuriem neattiecas komercnoslēpums un kuri ir tieši pieejami saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/1024, kas ļauj tos atkalizmantot. Ja šādi rīki tirgū nav pieejami, tās arī dara pieejamus informācijas rīkus, kas galalietotājiem dod iespēju noteikt savienotības pieejamību atšķirīgās teritorijās tādā detalizācijas pakāpē, kas ir noderīga, lai palīdzētu izvēlēties operatoru vai pakalpojumu sniedzēju.
12. Valsts regulatīvā iestāde analizē tās informācijas rezultātus, kas savākta saistībā ar ģeogrāfisko apsekojumu saskaņā ar šo pantu, un izlemj, vai ir nepieciešams veikt tirgus pārskatīšanu 72. un 73. panta nozīmē. Valsts regulatīvā iestāde šādas analīzes rezultātus dara publiski pieejamus ziņojuma veidā.
13. Pārejas periodā uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem šā panta 12. punktā minētajā ziņojumā iekļauj tās informācijas analīzi, kas attiecas uz ģeogrāfiskajiem apsekojumiem, kā arī tās informācijas analīzi, kas savākta saskaņā ar 181. pantu vai citiem pieejamiem avotiem, par to pakalpojumu cenām un kvalitāti, kas pieejami vara kabeļu tīklos un optiskās šķiedras kabeļu tīklos. Ziņojumu izmanto, lai novērtētu 57. pantā noteiktos ilgtspējas nosacījumus. Pirmo ziņojumu publicē ne vēlāk kā [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Apspriešanas un pārredzamības mehānisms

1. Izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 86., 188. vai 189. pants, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes, ja tās plāno veikt pasākumus saskaņā ar šo regulu vai saskaņā ar 16. panta 1. un 2. punktu noteikt ierobežojumus, kam ir būtiska ietekme uz attiecīgo tirgu, dod ieinteresētajām personām iespēju izteikt piezīmes par pasākuma projektu pietiekamā termiņā, ko nosaka pēc jautājuma sarežģītības, bet katrā gadījumā ne īsāku par 30 dienām.
2. Piemērojot šīs regulas 31. pantu, kompetentās iestādes publicēšanas brīdī informē Komisiju, *RSPB*, *BEREC* un citu dalībvalstu kompetentās iestādes par visiem pasākumu projektiem, uz kuriem attiecas salīdzinošā atlases procedūra vai konkursa procedūra saskaņā ar šīs regulas 30. panta 4. punktu un kuri attiecas uz saskaņota radiofrekvenču spektra lietošanu, lai nodrošinātu tā lietošanu bezvadu platjoslas tīkliem un pakalpojumiem.
3. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes publicē savas valsts apspriešanās procedūras, izmantojot vienotu informācijas punktu, kurā var piekļūt visām pašreizējām apspriešanām.
4. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes dara apspriešanās procedūras rezultātus publiski pieejamus, izņemot konfidencialas informācijas gadījumā saskaņā ar Savienības un valsts noteikumiem par komercnoslēpumu.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

1. Kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, ņem vērā galalietotāju, it īpaši patērētāju, un patērētāju ar invaliditāti, ražotāju un elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāju vai pakalpojumu sniedzēju uzņēmumu viedokļus jautājumos, kas saistīti ar visu galalietotāju un patērētāju tiesībām, tai skaitā līdzvērtīgu piekļuvi un izvēli galalietotājiem ar invaliditāti, attiecībā uz publiski pieejamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, it īpaši, ja tiem ir būtiska ietekme uz tirgu.
2. Kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, izveido apspriešanās mehānismu, kurš ir pieejams galalietotājiem ar invaliditāti un kurš nodrošina, ka lēmumu pieņemšanas procesā par jautājumiem, kas ir saistīti ar galalietotāju un patērētāju tiesībām saistībā ar publiski pieejamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, pietiekami tiek ņemtas vērā patērētāju intereses elektronisko sakaru jomā.
3. Ieinteresētās personas kompetento iestāžu vadībā, kas vajadzības gadījumā koordinē ar valsts regulatīvajām iestādēm, var izveidot mehānismus, iesaistot patērētājus, lietotāju grupas un pakalpojumu sniedzējus, lai uzlabotu pakalpojumu sniegšanas vispārējo kvalitāti, cita starpā izveidojot un pārraugot uzvedības kodeksus un darbības standartus.
4. Neskarot valstu noteikumus, kas ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kuri veicina kultūras un mediju politikas mērķu sasniegšanu, piemēram, kultūras un valodu daudzveidību un mediju plurālismu, kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, var veicināt uzņēmumu, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, sadarbību ar nozarēm, kas ir ieinteresētas veicināt likumīgu saturu elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos. Pie minētās

sadarbības var piederēt arī tādas sabiedrības interesēm būtiskas informācijas koordinācija, kas ir jādara pieejama saskaņā ar 105. pantu.

8.2. II SADAĻA. SASKAŅOŠANAS PROCEDŪRAS

186. pants

Saskaņošanas procedūras

1. Ja Komisija konstatē, ka atšķirīga to valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu regulatīvo uzdevumu īstenošana, kas konkrēti norādīti šajā regulā, varētu radīt šķēršļus iekšējam tirgum, Komisija, ņemot vērā *BEREC* vai attiecīgā gadījumā *RSPB* atzinumu, var pieņemt ieteikumus vai – ievērojot šā panta 3. punktu – ar īstenošanas aktiem pieņemt lēmumus, lai nodrošinātu šīs regulas saskaņotu piemērošanu un lai veicinātu 3. pantā noteikto vispārīgo mērķu sasniegšanu.
2. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, veicot savus uzdevumus, ņem vērā 1. punktā minētos ieteikumus. Ja valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde pieņem lēmumu neievērot ieteikumu, tā informē Komisiju, pamatojot savu nostāju.
3. Atbilstoši 1. punktam pieņemtajos lēmumos identificē vienīgi saskaņotu vai koordinētu pieeju šādu jautājumu risināšanā:
 - (a) valsts regulatīvo iestāžu veikta vispārējo regulatīvo pieeju nekonsekventa īstenošana attiecībā uz elektronisko sakaru tirgu regulēšanu, piemērojot 72. un 73. pantu, ja tas rada šķēršļus iekšējam tirgum. Šādi lēmumi neatsaucas uz konkrētiem paziņojumiem, ko valsts regulatīvās iestādes sniegušas saskaņā ar 85. pantu; tādā gadījumā Komisija ierosina lēmuma projektu vienīgi:
 - (i) vismaz divus gadus pēc tam, kad pieņemts Komisijas ieteikums par šo pašu jautājumu;
 - (ii) ņemot vērā *BEREC* atzinumu par šāda lēmuma pieņemšanas nepieciešamību, kuru *BEREC* sniedz trīs mēnešos pēc Komisijas pieprasījuma saņemšanas;
 - (b) numerācija, ieskaitot numuru diapazonus, numuru un identifikatoru pārnesamība, numuru un adresu translācijas sistēmas un piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot ārkārtas gadījuma saziņu.
4. Šā panta 1. punktā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.
5. *BEREC* pēc savas iniciatīvas var sniegt Komisijai ieteikumu par to, vai būtu jāpieņem pasākums atbilstoši 1. punktam.
6. Ja Komisija nav pieņēmusi ieteikumu vai lēmumu viena gada laikā pēc *BEREC* atzinuma pieņemšanas dienas, kurā norādīts, ka atšķirīga to valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu regulatīvo uzdevumu īstenošana, kas konkrēti norādīti šajā regulā, varētu radīt šķēršļus iekšējam tirgum, tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par šādas rīcības iemesliem un minētos iemeslus publisko.

Ja Komisija ir pieņēmusi ieteikumu saskaņā ar šā panta 1. punktu, bet nekonsekventa īstenošana, kas rada šķēršļus iekšējam tirgum, saglabājas vēl divus gadus pēc tam, Komisija, ievērojot šā panta 3. punktu, pieņem lēmumu risināt šā panta 3. punktā minētos jautājumus, izmantojot īstenošanas aktus saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.

Ja Komisija nav pieņēmusi lēmumu nākamajā gadā pēc jebkāda ieteikuma, kas pieņemts, ievērojot šā punkta otro daļu, tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par šādas rīcības iemesliem un minētos iemeslus publisko.

187. pants

Standartizācija

1. Komisija izstrādā neobligātu standartu vai tehnisko specifikāciju sarakstu un publicē to *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, lai, pamatojoties uz to, veicinātu elektronisko sakaru tīklu, elektronisko sakaru pakalpojumu un saistīto iekārtu un saistīto pakalpojumu saskaņotu nodrošināšanu. Vajadzības gadījumā Komisija pēc apspriešanās ar komiteju, kas izveidota ar Direktīvu (ES) 2015/1535, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1025/2012⁹³ 10. pantu, var pieprasīt vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt standartus.
2. Dalībvalstis veicina 1. punktā minēto standartu vai tehnisko specifikāciju izmantošanu pakalpojumu, tehnisko sakaru vai tīkla darbību nodrošināšanā tādā mērā, kas noteikti vajadzīgs, lai nodrošinātu pakalpojumu sadarbību, gala–gala savienotību, pakalpojumu sniedzēja maiņas un numuru un identifikatoru pārnēsāmības veicināšanu un uzlabotu izvēles brīvību lietotājiem.
3. Ja standarti vai tehniskās specifikācijas nav publicētas saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis veicina to standartu vai tehnisko specifikāciju ieviešanu, ko pieņēmušas Eiropas standartizācijas organizācijas. Ja šādu standartu vai specifikāciju nav, dalībvalstis veicina ITU, Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (CEPT), Starptautiskās standartizācijas organizācijas (ISO) un Starptautiskās elektrotehniskās komisijas (IEC) pieņemto starptautisko standartu vai ieteikumu īstenošanu.
4. Ja pastāv starptautiski standarti, dalībvalstis mudina Eiropas standartizācijas organizācijas izmantot tos vai to attiecīgās daļas par pamatu saviem izstrādājamiem standartiem, izņemot gadījumus, kad šādi starptautiskie standarti vai to attiecīgās daļas būtu neefektīvi. Neviens no 1. punktā vai šajā punktā minētajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām neliedz piekļuvi, kas var būt nepieciešama saskaņā ar šo regulu, ja tas ir iespējams.
5. Ja 1. punktā minētie standarti vai specifikācijas nav pienācīgi īstenotas tā, ka pakalpojumu sadarbību vienā vai vairākās dalībvalstīs nevar nodrošināt, šādu standartu vai specifikāciju īstenošanu var padarīt par obligātu saskaņā ar 6. punktā noteikto procedūru, ciktāl tas noteikti nepieciešams, lai nodrošinātu šādu sadarbību un uzlabotu lietotāju izvēles brīvību.
6. Ja Komisija plāno konkrētu standartu vai tehnisko specifikāciju ieviešanu padarīt obligātu, tā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē paziņojumu un aicina visas attiecīgās ieinteresētās personas iesniegt publiskas piezīmes. Komisija ar īstenošanas aktiem padara attiecīgo standartu vai tehnisko specifikāciju ieviešanu obligātu, *Eiropas*

93

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj>).

Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētajā standartu vai tehnisko specifikāciju sarakstā ievieojot atsauci uz tiem kā uz obligātiem standartiem vai obligātām vai tehniskajām specifikācijām.

7. Ja Komisija uzskata, ka 1. punktā minētie standarti vai tehniskās specifikācijas vairs neveicina saskaņotu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, vairs neatbilst patērētāju vajadzībām vai kavē tehnoloģijas attīstību, tā izslēdz tos no šā panta 1. punktā minētā standartu vai tehnisko specifikāciju saraksta.
8. Ja Komisija uzskata, ka 6. punktā minētie standarti vai specifikācijas vairs neveicina saskaņotu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, vairs neatbilst patērētāju vajadzībām vai kavē tehnoloģiju attīstību, tā ar īstenošanas aktiem var svītrot minētos standartus vai specifikācijas no 1. punktā minētā standartu vai specifikāciju saraksta.
9. Šā panta 6. un 8. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 199. panta 4. punktā minēto procedūru.
10. Šis pants neattiecas ne uz vienu no pamatprasībām, saskaņņu specifikācijām vai saskaņotajiem standartiem, uz ko attiecas Direktīva 2014/53/ES.

8.3. III SADAĻA. STRĪDU IZŠĶIRŠANA

188. pants

Strīdu alternatīva izšķiršana

1. Valsts regulatīvā iestāde vai cita kompetentā iestāde, kas ir atbildīga par šīs regulas 95., 96., 97., 98. un 100. panta piemērošanu, vai vismaz viena neatkarīga struktūra ar pierādītu kompetenci šīs regulas 95., 96., 97., 98. un 100. panta piemērošanā, tiek iekļauta sarakstā kā strīdu alternatīvas izšķiršanas struktūra saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktu, lai izšķirtu strīdus starp pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem, kā arī – attiecīgā gadījumā un attiecīgās struktūras pilnvaru ietvaros – mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem, kas rodas saskaņā ar šo regulu un attiecas uz līgumu izpildi.
2. Neskarot Direktīvu 2013/11/ES, ja šādos strīdos iesaistītas personas dažādās dalībvalstīs, 1. punktā minētās kompetentās iestādes koordinē savus centienus, lai panāktu strīda izšķiršanu.
3. Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji ievieš pārredzamas, vienkāršas un efektīvas procedūras, lai izskatītu galalietotāju sūdzības saistībā ar 93. pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem un patērētāju, mikrouzņēmumu un bezpeļņas organizāciju sūdzības saistībā ar III pielikuma 5. iedaļā noteiktajām tiesībām.

189. pants

Uzņēmumu strīdu izšķiršana

1. Ja saistībā ar pienākumiem, kas izriet no šīs regulas, rodas strīds starp publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem kādā dalībvalstī vai starp šādiem uzņēmumiem un citiem uzņēmumiem šajā dalībvalstī, kuri gūst labumu no piekļuves vai starpsavienojuma saistībām, vai starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem kādā dalībvalstī un saistīto iekārtu nodrošinātājiem, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde pēc jebkuras puses pieprasījuma pieņem saistošu lēmumu, lai, pamatojoties uz skaidrām un efektīvām procedūrām,

izšķirtu strīdu visīsākajā iespējamā termiņā un jebkurā gadījumā četru mēnešu laikā, izņemot ārkārtas apstākļos. Visas puses pilnībā sadarbojas ar valsts regulatīvo iestādi.

2. Izšķirot strīdu, valsts regulatīvā iestāde pieņem lēmumus, kas vērsti uz 3. pantā minēto vispārīgo mērķu sasniegšanu. Pienākumi, ko valsts regulatīvā iestāde uzlikusi uzņēmumam, izšķirot strīdu, atbilst šai regulai.
3. Valsts regulatīvās iestādes lēmumu darba pieejamu sabiedrībai, ievērojot komercnoslēpuma glabāšanas prasības. Valsts regulatīvā iestāde sniedz attiecīgajām personām pilnīgu pamatojumu, uz kuru balstīts lēmums.
4. Procedūra, kas minēta 1., 2. un 3. punktā, neliedz pusēm celt prasību tiesā.

190. pants

Pārrobežu strīdu izšķiršana

1. Ja saistībā ar šo regulu izceļas strīds starp uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs, piemēro šā panta 2., 3. un 4. punktu. Minētie noteikumi neattiecas uz strīdiem par radiofrekvenču spektra koordināciju, ko aptver 14. pants.
2. Katra no pusēm var nodot strīdu izskatīšanai attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei vai iestādēm. Ja strīds skar tirdzniecību starp dalībvalstīm, kompetentā valsts regulatīvā iestāde vai iestādes paziņo *BEREC* par strīdu, lai panāktu konsekvētu strīda izšķiršanu saskaņā ar 3. pantā izvirzītajiem mērķiem.
3. Ja šāds paziņojums ir sniegts, *BEREC* visīsākajā iespējamā termiņā un jebkurā gadījumā četros mēnešos, izņemot ārkārtas apstākļos, izdod atzinumu, kurā attiecīgā valsts regulatīvā iestāde vai iestādes tiek aicinātas veikt konkrētas darbības, lai atrisinātu strīdu, vai atturēties no rīcības.
4. Valsts regulatīvā iestāde vai attiecīgās iestādes vispirms sagaida *BEREC* atzinumu un tikai pēc tam veic pasākumus strīda izšķiršanai. Izņēmuma gadījumos, ja ir steidzami jārīkojas, lai aizsargātu konkurenci vai galalietotāju intereses, jebkura kompetentā valsts regulatīvā iestāde pēc pušu pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var pieņemt pagaidu pasākumus.
5. Visi pienākumi, ko valsts regulatīvā iestāde ir uzlikusi uzņēmumam strīda izšķiršanas ietvaros, atbilst šai regulai un ņem vērā *BEREC* pieņemto atzinumu, un tos pieņem mēneša laikā pēc šāda atzinuma sniegšanas.
6. Šā panta 2. punktā norādītā procedūra neliedz pusēm celt prasību tiesā.

8.4. IV SADAĻA. SADARBĪBA EKOSISTĒMĀ

191. pants

Norādījumi par to, kā veicināt sadarbību ekosistēmā

1. Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju publicē pamatnostādnes, lai palīdzētu elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un citiem uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, efektīvi, ekonomiski ilgtspējīgi un uzticami piemērot nozares praksi un veicināt sadarbību tehniskos un komerciālos jautājumos, kas saistīti ar elektronisko sakaru pakalpojumu vai informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanu, kā arī ar inovatīvu produktu un pakalpojumu nodrošināšanu galalietotājiem. Šādas pamatnostādnes aptver jautājumus, uz kuriem neattiecas šajā

regulā noteiktie pienākumi un kuri ietekmē elektronisko sakaru pakalpojumu vai informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanu.

2. *BEREC* ar *ODN* atbalstu veicina efektīvu sadarbību starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, nodrošinot, ka šāda sadarbība atbilst 1. punktā minētajām pamatnostādņēm. *BEREC* veicina minēto pamatnostādņu saskaņotu piemērošanu, mudina izstrādāt kopīgu tehnisko un komerciālo praksi un efektīvi, ekonomiski ilgtspējīgi un uzticami uzrauga tās ietekmi uz elektronisko sakaru pakalpojumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanu.

192. pants

Brīvprātīgas samierināšanas mehānisms

1. Pēc elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāju vai citu uzņēmumu, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, pieprasījuma valsts regulatīvās iestādes piedāvā samierināšanas sanāksmi starp diviem elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai starp šādu nodrošinātāju un citu uzņēmumu, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, par tehniskiem un komerciāliem pasākumiem, uz kuriem attiecas 191. panta 1. punktā minētās pamatnostādnes. Samierināšanas sanāksmi sasauc tās puses valsts regulatīvā iestāde, kura iesniedz samierināšanas pieprasījumu, ja vien puses nevienojas citādi.
2. Vienas nedēļas laikā pēc brīvprātīgas samierināšanas pieprasījuma valsts regulatīvā iestāde informē *BEREC* par lietas apstākļiem. Divu mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas *BEREC* sniedz atzinumu par lietas apstākļiem un efektīvas sadarbības iespējām saskaņā ar 191. pantā minētajām pamatnostādņēm.
3. Sadarbībā ar *BEREC* šā panta 1. punktā norādītā valsts regulatīvā iestāde sasauc pušu sanāksmi ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc brīvprātīgas samierināšanas mehānisma pieprasījuma iesniegšanas. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc sanāksmes, ņemot vērā *BEREC* atzinumu, valsts regulatīvā iestāde sniedz rakstisku ziņojumu par sanāksmi, tai skaitā šādu informāciju:
 - (a) iesaistīto pušu viedokļi;
 - (b) iespējamie turpmākie pasākumi;
 - (c) vienošanās elementi, ja piemērojams un ja sanāksmē piedalījušās abas puses;
 - (d) valsts regulatīvās iestādes ierosinātās iespējas efektīvai sadarbībai, ja sanāksmē piedalījušās abas puses un vienošanās nav panākta.

193. pants

Ziņošana par sadarbību ekosistēmā un tās pārskatīšana

Līdz [24 mēneši pēc šīs regulas piemērošanas dienas un pēc tam reizi divos gados] *BEREC* publicē ziņojumu par 191. panta 1. punktā minēto pamatnostādņu piemērošanas ietekmi uz efektīvu sadarbību ekosistēmā, kā arī par 192. pantā minētā brīvprātīgas samierināšanas mehānisma darbību.

Līdz [36 mēneši pēc šīs regulas piemērošanas dienas], ņemot vērā 1. punktā minēto *BEREC* ziņojumu, Komisija pārskata sadarbību ekosistēmā.

8.5. V SADAĻA. ATBILSTĪBA UN PĀRSŪDZĪBAS TIESĪBAS

194. pants

Grozījumi tiesībās un pienākumos, kas izriet no vispārējās atļaujas un individuālām atļaujām ierobežotiem resursiem

1. Tiesības, nosacījumus un procedūras attiecībā uz radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu vispārējo atļauju un lietošanas tiesībām vai tiesībām uzstādīt iekārtas var grozīt tikai objektīvi pamatotos gadījumos un samērīgā veidā, vajadzības gadījumā ņemot vērā īpašos nosacījumus, kas piemērojami nododamām radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesībām.
2. Izņemot gadījumus, kad ierosinātie grozījumi ir maznozīmīgi un ir saskaņoti ar tiesību turētāju vai vispārējās atļaujas turētāju, par nodomu veikt šādus grozījumus paziņo pietiekami laicīgi. Tiesību vai vispārējās atļaujas turētājiem un citām ieinteresētajām personām – arī lietotājiem un patērētājiem – tiek dots pietiekami daudz laika, lai tie varētu paust savu viedokli par ierosinātajiem grozījumiem. Minētais laikposms nav īsāks par četrām nedēļām, izņemot ārkārtas gadījumus. Valsts kompetentās iestādes publicē grozījumus kopā ar to pamatojumu.

195. pants

Tiesību ierobežošana vai anulēšana

1. Neskarot 196. panta 10. un 11. punktu, kompetentās iestādes neierobežo vai neanulē radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesības, kas piešķirtas uz noteiktu laiku, pirms beidzies laikposms, uz kādu tās piešķirtas, izņemot gadījumus, kad tas ir pamatoti saskaņā ar šā panta 2. punktu un attiecīgā gadījumā saskaņā ar 20., 21. vai 50. pantu un attiecīgajiem valsts noteikumiem par kompensāciju par tiesību anulēšanu.
2. Kompetentās iestādes var ierobežot vai anulēt radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, izņemot tās, kas piešķirtas uz nenoteiktu laiku, ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu izmantošanu vai saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu pieņemto tehniskās saskaņošanas pasākumu īstenošanu. Jebkura šāda lēmuma pamatā ir iepriekš noteiktas un skaidri definētas procedūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ievērojot proporcionalitātes un nediskriminēšanas principus. Ja lietošanas tiesības ir piešķirtas uz noteiktu laiku, ja vien tiesību piešķiršanas laikā nav noteikts citādi, tiesību turētājiem ir tiesības saņemt pienācīgu kompensāciju par radiofrekvenču spektra migrācijas vai pārdales tiešajām izmaksām saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
3. Tikai radiofrekvenču spektra lietošanas pārveidojums 16. panta 1. vai 2. punkta piemērojuma dēļ neattiecinā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību anulēšanu.
4. Katrs nodoms bez tiesību turētāja piekrišanas ierobežot vai anulēt tiesības saskaņā ar vispārējo atļauju vai individuālas radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesības ir apspriežams ar ieinteresētajām personām saskaņā ar 185. pantu.

196. pants

Atbilstība vispārējās atļaujas nosacījumiem un pienākumiem un nosacījumiem attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, numerācijas resursiem, īpašiem pienākumiem un pasākumiem neatbilstības gadījumā

1. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes uzrauga un pārrauga atbilstību 9. panta 4. punktā minētās vispārējās atļaujas nosacījumiem, 20., 21., 22., 24., 25., 26., 27., 29., 33. un 34. pantā minētajiem pienākumiem un nosacījumiem attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, 46., 49. un 50. pantā minētajiem numerācijas resursiem un V daļā minētajiem īpašajiem pienākumiem.
2. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes ir pilnvarotas pieprasīt uzņēmumiem, uz kuriem attiecas vispārējā atļauja vai kuri izmanto radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesības, sniegt visu informāciju, kas nepieciešamas, lai pārbaudītu atbilstību vispārējās atļaujas nosacījumiem vai pienākumiem un nosacījumiem attiecībā uz radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesībām vai V daļā minētajiem īpašajiem pienākumiem saskaņā ar 181. pantu.
3. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka uzņēmums neievēro vienu vai vairākus vispārējās atļaujas nosacījumus vai pienākumus un nosacījumus attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, numerācijas resursiem vai V daļā minētajām īpašajām saistībām, tā par konstatēto informē uzņēmumu un dod tam iespēju saprātīgā termiņā izteikt savu viedokli.
4. Kompetentā iestāde ir pilnvarota pieprasīt uzņēmumam tūlīt vai pieņemamā termiņā novērst 3. punktā minēto pārkāpumu, un tā veic piemērotus un samērīgus pasākumus, kuru mērķis ir atbilstības nodrošināšana.

Šajā sakarā kompetentajām iestādēm ir pilnvaras:

- (a) vajadzības gadījumā uzlikt atturošas finansiālas sankcijas, kas var ietvert periodiskas sankcijas ar atpakaļejošu spēku;
- (b) izdot rīkojumus izbeigt vai pārtraukt tāda pakalpojuma vai pakalpojuma komplekta sniegšanu, kura turpināšana būtiski kaitētu konkurencei, līdz tiek nodrošināta to piekļuves nodrošināšanas pienākumu izpilde, kuri uzlikti pēc tam, kad saskaņā ar 73. pantu ir veikta tirgus analīze.

Kompetentās iestādes nekavējoties paziņo attiecīgajam uzņēmumam pasākumus un to pamatojumu, kā arī nosaka saprātīgu termiņu, kurā uzņēmumam šie pasākumi jāizpilda.

5. Dalībvalstis izklāsta noteikumus par sankcijām, tai skaitā vajadzības gadījumā par naudas sodiem un iepriekš noteiktām vai periodiskām sankcijām, kuras nav kriminālsodi, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, vai par jebkuru tādu saistošu lēmumu pārkāpumiem, ko, ievērojot šo regulu, pieņēmusi Komisija, valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde, un veic visus pasākumus, kas nepieciešami to īstenošanas nodrošināšanai. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.
6. Neatkarīgi no šā panta 3. un 4. punkta dalībvalstis pilnvaro kompetento iestādi vajadzības gadījumā piemērot uzņēmumiem finansiālas sankcijas par informācijas nesniegšanu saskaņā ar 181. panta 3. punkta pirmās daļas a) vai b) apakšpunktā noteiktajiem pienākumiem un pārredzamības pienākumiem kompetentās iestādes noteiktā pieņemamā termiņā.
7. Dalībvalstis paredz sankcijas 183. panta 8. punktā minētās procedūras kontekstā tikai tad, ja uzņēmums vai publiska iestāde apzināti vai klajas nolaidības dēļ ir sniegusi maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju.
8. Nosakot naudas sodu vai regulāras sankcijas, ko uzliek uzņēmumam vai publiskai iestādei par apzināti vai klajas nolaidības dēļ sniegtu maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju saistībā ar 183. panta 8. punktā minēto procedūru, cita starpā ņem vērā to, vai uzņēmuma vai publiskas iestādes rīcībai ir bijusi negatīva ietekme uz konkurenci un

it īpaši to, vai – pretēji sākotnēji sniegtai informācijai vai jebkādiem tās atjauninājumiem – uzņēmums vai publiska iestāde ir vai nu izvērсуši, paplašinājuši vai modernizējuši tīklu, vai arī nav izvērсуši tīklu un nav varējuši sniegt objektīvu pamatojumu šāda plāna maiņai.

9. Gadījumā, ja tiek nopietni pārkāpti vai atkārtoti pārkāpti vispārējās atļaujas nosacījumi vai radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību pienākumi un nosacījumi, vai V daļā minētie īpašie pienākumi, ja pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt atbilstību, kā minēts šā panta 3. un 4. punktā, nav devuši rezultātus, dalībvalstis pilnvaro kompetentās iestādes aizliegt uzņēmumam turpināt elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniegšanu vai apturēt vai anulēt šīs lietošanas tiesības. Šādas sankcijas var piemērot visu pārkāpuma periodu, pat ja pārkāpums vēlāk ir novērsts.
10. Pēc tās kompetentās iestādes pieprasījuma, kas izraudzīta saskaņā ar Kiberdrošības aktu, kurš aizstās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/881, pēc tam, kad ir izsmelti Kiberdrošības aktā paredzētie neatbilstības novēršanas pasākumi, valsts regulatīvā iestāde dalībvalstī, kurā tiek nodrošināti tīkli un sniegti pakalpojumi, anulē tiesības nodrošināt tīklus un pakalpojumus saskaņā ar vispārējo atļauju vai individuālajām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām saskaņā ar 9. panta 4. punkta d) apakšpunktu un 20. pantu gadījumos, kad nodrošinātājs neievēro Kiberdrošības aktā noteiktās IKT piegādes ķēdes drošības prasības.
11. Neatkarīgi no šā panta 3., 4. un 9. punkta un neskarot 39. pantu par Savienības atļauju izmantot satelītsignālu radiofrekvenču spektru kompetentā iestāde var veikt steidzamus pagaidu pasākumus, lai pirms galīgā lēmuma pieņemšanas novērstu attiecīgo situāciju, ja tās rīcībā ir pierādījumi par vispārējās atļaujas nosacījumu pārkāpumu, radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesību saistību vai nosacījumu pārkāpumu vai V daļā minēto īpašo saistību pārkāpumu, kas rada tūlītējus un nopietnus draudus sabiedrības aizsardzībai un sabiedriskajai drošībai vai sabiedrības veselībai vai var radīt nopietnus ekonomiskus vai darbības traucējumus citiem elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniedzējiem vai lietotājiem vai citiem radiofrekvenču spektra lietotājiem. Kompetentā iestāde attiecīgajam uzņēmumam dod iespēju izteikt savu viedokli un ierosināt korektīvos pasākumus. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde var apstiprināt pagaidu pasākumus, kas ir spēkā ne ilgāk kā trīs mēnešus, bet kuru darbību var pagarināt uz vēl ne vairāk par trim mēnešiem, ja izpildes nodrošināšanas procedūras nav pabeigtas.

197. pants

Apstrīdēšanas tiesības

1. Jebkuram lietotājam vai uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus vai saistītās iekārtas un ko skar kompetentās iestādes lēmums, ir tiesības pārsūdzēt minēto lēmumu pārsūdzības iestādē, kas ir neatkarīga no iesaistītajām pusēm un ārējas iejaukšanās vai politiska spiediena, kas varētu apdraudēt tās spēju neatkarīgi izsvērt tai risināmos jautājumus. Šai iestādei, kas var būt tiesa, ir atbilstoša kompetence, lai tā varētu efektīvi pildīt savas funkcijas.
2. Līdz pārsūdzības iznākumam kompetentās iestādes lēmums paliek spēkā, ja vien saskaņā ar valsts tiesību aktiem netiek noteikti pagaidu pasākumi.
3. Ja šā panta 1. punktā minētā pārsūdzības iestāde nav tiesu iestāde, tā vienmēr sniedz sava lēmuma rakstisku pamatojumu. Turklāt šādā gadījumā tās lēmums ir pārskatāms tiesā vai tribunālā LESD 267. panta nozīmē.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka pārsūdzības mehānisms ir efektīvs.

8.6. VI SADAĻA. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

198. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 22. panta 3. punktā, 39. panta 4. punkta f) apakšpunktā, 82. panta 1. punktā, 103. panta 5. punktā, 106. panta 8. punktā un 114. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no [šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 22. panta 3. punktā, 82. panta 1. punktā, 103. panta 5. punktā, 106. panta 8. punktā un 114. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 22. panta 3. punktu, 82. panta 1. punktu, 103. panta 5. punktu, 106. panta 8. punktu un 114. pantu, stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

199. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Sakaru komiteja, kas izveidota ar Direktīvu (ES) 2018/1972. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Attiecībā uz šīs regulas 14. panta 8. punktā, 17. panta 3. punktā un 45. panta 3. punktā minētajiem īstenošanas aktiem Komisijai palīdz Radiofrekvenču spektra komiteja, kas izveidota ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 3. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

200. pants

Informācijas apmaiņa

1. Komisija Sakaru komitejai sniedz visu attiecīgo informāciju par regulāro apspriežu rezultātiem ar tīkla operatoru, pakalpojumu sniedzēju, lietotāju, patērētāju, ražotāju un tirdzniecības apvienību pārstāvjiem, kā arī ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.
2. Sakaru komiteja, ņemot vērā Savienības elektronisko sakaru politiku, veicina informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un Komisiju par situāciju un regulatīvo darbību stāvokli un attīstību attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.

201. pants

Informācijas publicēšana

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka jaunākā informācija, kas attiecas uz šīs regulas īstenošanu, tiek darīta publiski pieejama tādā veidā, kas garantē visām ieinteresētajām personām vieglu piekļuvi minētajai informācijai. Tās publicē paziņojumu savas valsts oficiālajā vēstnesī par to, kā un kur informācija publicēta. Pirmo šādu paziņojumu publicē pirms [24 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], un pēc tam paziņojumu publicē katru reizi, kad tiek mainīta tajā ietvertā informācija.
2. Publicēšanas laikā dalībvalstis iesniedz Komisijai visu šādu paziņojumu kopijas. Komisija šo informāciju vajadzības gadījumā nosūta Sakaru komitejai.
3. Dalībvalstis nodrošina to, ka visu attiecīgo informāciju par tiesībām, nosacījumiem, procedūrām, nodevām, maksām un lēmumiem, kas attiecas uz vispārējām atļaujām, lietošanas tiesībām un tiesībām uzstādīt iekārtas, publicē un atjaunina piemērotā veidā, lai šī informācija būtu viegli pieejama visām ieinteresētajām pusēm.
4. Ja 3. punktā minētā informācija ir pieejama dažādos pārvaldes līmeņos, it īpaši informācija par procedūrām un nosacījumiem attiecībā uz tiesībām uzstādīt iekārtas, kompetentā iestāde, ņemot vērā ar to saistītās izmaksas, dara visu iespējamo, lai izveidotu lietotājam draudzīgu šādas informācijas pārskatu, tai skaitā informāciju par attiecīgajiem pārvaldes līmeņiem un atbildīgajām iestādēm, nolūkā atvieglot pieteikumu iesniegšanu par tiesībām uzstādīt iekārtas.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek publicēti konkrētie pienākumi, kas uzņēmumiem uzlikti saskaņā ar šo regulu, un ka tiek norādīti konkrētie produktu un pakalpojumu, kā arī ģeogrāfiskie tirgi. Ievērojot nepieciešamību aizsargāt komercnoslēpumu, tās nodrošina, ka aktuālā informācija ir publiski pieejama tādā veidā, kas visām ieinteresētajām personām nodrošina vieglu piekļuvi šai informācijai.
6. Dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju, ko tās dara publiski pieejamu saskaņā ar 5. punktu. Komisija minēto informāciju padara pieejamu viegli pieejamā veidā un vajadzības gadījumā to nosūta Sakaru komitejai.

202. pants

Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošana

Piemērojot šo regulu, dalībvalstis, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, kā arī *BEREC*, *RSPB*, *ODN* un Komisija nodrošina un izmanto Eiropas uzņēmējdarbības makus, kas izveidoti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu [XXX]⁹⁴.

203. pants

Paziņošana un uzraudzība

Valsts regulatīvās iestādes paziņo Komisijai to uzņēmumu nosaukumus, kuri šīs regulas nolūkā ir atzīti par uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū, un pienākumus, kas tiem uzlikti saskaņā ar šo regulu. Par visām izmaiņām, kas ietekmē saistības, kuras uzliek uzņēmumiem, uz kuriem attiecas šī regula, vai šādus uzņēmumus, nekavējoties paziņo Komisijai.

204. pants

Pārskatīšanas procedūras

1. Līdz [60 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi piecos gados Komisija pārskata šīs regulas darbību un ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.
2. Minētajos pārskatos novērtē it īpaši 69. un 83. panta ietekmi uz tirgu un to, vai *ex ante* un citas ieviešanas pilnvaras saskaņā ar šo regulu ir pietiekamas, lai valsts regulatīvās iestādes varētu nodrošināt, ka konkurence elektronisko sakaru tirgos turpina attīstīties galalietotāju interesēs.
3. Šā panta nolūkā Komisija no dalībvalstīm var pieprasīt informāciju, kuru tās sniedz bez nepamatotas kavēšanās.
4. *BEREC* līdz [36 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi trijos gados publicē ziņojumu par vispārējās atļaujas īstenošanu un darbību valsts līmenī, kā arī par to ietekmi uz iekšējā tirgus darbību.
5. Komisija, ņemot vērā *BEREC* ziņojumu, var iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai grozītu minētos noteikumus, ja tā uzskata, ka tas ir vajadzīgs nolūkā novērst šķēršļus iekšējā tirgus pareizai darbībai.

205. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz līguma kopsavilkuma veidni

Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2019/2243⁹⁵ turpina piemērot *mutatis mutandis*, lai precizētu līguma kopsavilkuma veidni, kas interneta piekļuves pakalpojuma vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem jāizmanto, lai izpildītu savus pienākumus saskaņā ar šīs regulas 95. panta 2. punktu, līdz minētajā pantā minētā īstenošanas akta piemērošanas dienai.

206. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2015/2120

⁹⁴ [Ievietot atsauci uz Regulu par Eiropas uzņēmējdarbības maku izveidi, tiklīdz būs pieņemts Komisijas priekšlikums].

⁹⁵ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2243 (2019. gada 17. decembris), ar ko izveido līguma kopsavilkuma veidni, kas publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 (OV L 336, 30.12.2019, 274. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2243/oj).

Regulu (ES) 2015/2120 groza šādi:

- (a) regulas virsrakstu aizstāj ar šādu:
“Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 (2015. gada 25. novembris), ar ko nosaka pasākumus attiecībā uz mazumtirdzniecības maksu par regulētiem ES iekšzemes sakariem”;
- (b) regulas 1. panta 1. un 2. punktu svītros;
- (c) regulas 2. panta 1. un 2. punktu svītros;
- (d) regulas 3., 4., 5. un 9. pantu svītros;
- (e) regulas 6. panta pirmo daļu svītros;
- (f) regulas 10. pantu groza šādi:
 - (a) panta 2. punkta a), b), c) un d) apakšpunktu svītros;
 - (b) panta 3. un 4. punktu svītros.

207. pants

Grozījumi Direktīvā 2002/58/EK

Direktīvas 2002/58/EK 7., 8., 10., 11. un 12. pantu svītros.

Atsauces uz Direktīvas 2002/58/EK 8. pantu uzskatāmas par atsaucēm uz šīs regulas 109. pantu.

208. pants

Grozījums Lēmumā 676/2002/EK

Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantā iekļauj šādu punktu:

“2.a Lai izstrādātu 1. punktā minētos tehniskās izpildes pasākumus, kas var ietekmēt Savienības vai tās dalībvalstu drošību vai tehnoloģisko suverenitāti, Komisija var pieprasīt dalībvalstīm izstrādāt kopējas nostājas ar mērķi piedalīties *CEPT* darbībās.

Komisija rīkojas saskaņā ar 3. panta 3. punktā minēto procedūru.”

209. pants

Atcelšana

Regulu (ES) 2018/1971, Direktīvu (ES) 2018/1972 un Lēmumu Nr. 243/2012/ES atceļ no [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Atsauces uz Regulu (ES) 2018/1971, Direktīvu (ES) 2018/1972 un Lēmumu Nr. 243/2012/ES uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

210. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā [divdesmitajā dienā] pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

3. Atkāpjoties no 2. punkta:

- (a) regulas 38., 39. un 40. pantu piemēro no *[12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*.

Valsts kompetentās iestādes, kurām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 ir piešķirta vispārējās atļaujas piešķiršanas kompetence, turpina pildīt savas funkcijas vēlākais līdz *[6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*.

Uzņēmumi, kuriem ir atļauts nodrošināt satelītsakarus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972, turpina turēt tiesības un tiem piemēro attiecīgos nosacījumus un pienākumus līdz *[36 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*;

- (b) regulas 115. panta 1. punkta a) apakšpunktu piemēro no *[12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*.

Kompetentās iestādes, kas nav valsts regulatīvās iestādes, kurām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 ir piešķirta vispārējās atļaujas piešķiršanas kompetence, var turpināt pildīt savas funkcijas vēlākais līdz *[12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā politikas joma	3
1.3.	Mērķi	3
1.3.1.	Vispārīgie mērķi	3
1.3.2.	Konkrētie mērķi	3
1.3.3.	Paredzamie rezultāti un ietekme	3
1.3.4.	Snieguma rādītāji	3
1.4.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks	4
1.5.2.	ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	4
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas	4
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem	5
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums	5
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums	6
1.7.	Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI	8
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	8
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	8
2.2.1.	Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	8
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu	8
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)	8
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	9
3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	10
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas	10
3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	12

3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	12
3.2.1.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta	12
3.2.1.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	17
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	22
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	24
3.2.3.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta	24
3.2.3.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	24
3.2.3.3.	Kopējās apropriācijas	24
3.2.4.	Aplēstās cilvēkresursu vajadzības.....	25
3.2.4.1.	Finansētas no apstiprinātā budžeta	25
3.2.4.2.	Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	26
3.2.4.3.	Kopējās cilvēkresursu vajadzības	26
3.2.5.	Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām.....	28
3.2.6.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu	28
3.2.7.	Trešo personu iemaksas	28
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	29
4.	DIGITĀLĀ DIMENSIJA.....	29
4.1.	Digitālās vajadzības	30
4.2.	Dati.....	30
4.3.	Digitālie risinājumi.....	31
4.4.	Sadarbspējas novērtējums	31
4.5.	Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi	32

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Digitālo tīklu aktu (DTA)

1.2. Attiecīgā politikas joma

Priekšlikums attiecas uz politikas jomām, kas saistītas ar elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu attīstību, tajā galvenā uzmanība pievērsta tam, lai nodrošinātu vienmērīgu un savlaicīgu pāreju uz augstas kvalitātes, elastīgiem un uz nākotni vērstiem digitālajiem tīkliem. Tā mērķis ir noteikt regulatīvos nosacījumus savienotības vienotajam tirgum, stimulējot investīcijas fiksētajos, mobilajos un satelītītklos (arī optiskās šķiedras kabeļu tīklos, augstas kvalitātes 5G, nākotnes 6G un progresīvās mobilo satelītsakaru sistēmās) un atbalstot savienotības prasības, kas izriet no jaunajām tehnoloģijām, piemēram, MI, lietu interneta (*IoT*), kvantiskās komunikācijas un progresīviem mākoņpakalpojumiem. Modernizējot pašreizējo satvaru, iniciatīvas mērķis ir veicināt efektīvas investīcijas, sekmēt ilgtspējīgu konkurenci un samazināt tehnoloģisko atkarību, tādējādi atbalstot Eiropas Savienības ilgtermiņa konkurētspēju un noturību.

Priekšlikuma mērķis ir novērst pastāvošos šķēršļus elektronisko sakaru pakalpojumu pārrobežu sniegšanai un uzlabot regulējuma saskaņotību un paredzamību visās dalībvalstīs. Šajā nolūkā tajā ir paredzēti pielāgojumi regulatīvajās kompetencēs un pārvaldības struktūrās, tai skaitā uzlabota spektra atļauju piešķiršanas nosacījumu saskaņošana un konsekventāka ES noteikumu piemērošana. Šo pasākumu mērķis ir stiprināt vienotā tirgus darbību, veicināt apjomradītus ietaupījumus pakalpojumu sniedzējiem un nodrošināt, ka patērētāji un uzņēmumi visā Savienībā var gūt labumu no augstas kvalitātes savienotības pakalpojumiem.

Turklāt iniciatīva palīdz īstenot Savienības politiku drošības, noturības un sagatavotības jomā. Elektronisko sakaru tīkli, tai skaitā uz satelītiem balstītas sistēmas, ir kritiskā infrastruktūra, kas ir būtiska ekonomikas, sabiedrisko pakalpojumu un visas sabiedrības funkcionēšanai. Tāpēc priekšlikumā ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt progresīvu ārpuszemes tīklu attīstību un integrāciju, risināt traucējumu problēmas un uzlabot savienotības uzticamību un drošību visos reģionos. Stiprinot Eiropas digitālo noturību, nodrošinot stabilas sakaru iespējas un atbalstot stratēģisko autonomiju galvenajās tehnoloģiju jomās, iniciatīva atbilst nesenajos augsta līmeņa ziņojumos izklāstītajām prioritātēm un veicina plašāku Savienības sagatavotības un drošības mērķu sasniegšanu.

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

Iniciatīvas vispārīgais mērķis ir sagatavot ES **pārejai uz kvalitatīviem, uzticamiem un noturīgiem nākotnes digitālajiem tīkliem** saskaņā ar konkurētspējas, vienotā tirgus un sagatavotības prioritātēm, kas noteiktas Dragi, Letas un Nīnistes ziņojumos. Progresīvas savienotības nodrošināšana visiem reģioniem – arī lauku apvidiem un attāliem apgabaliem – ir būtiska, lai saglabātu Eiropas ekonomisko spēku, sociālos standartus un tehnoloģisko līderību.

Lai to panāktu, priekšlikuma mērķis ir ieviest noteikumus, kas atvieglo investīcijas modernos digitālajos tīklos un to attīstīšanu. Tas nozīmē atbalstīt pāreju no vecajiem

vara kabeļiem uz optiskās šķiedras kabeļiem, paātrināt augstas kvalitātes 5G un nākotnes 6G tīklu izvēršanu un veicināt citas bezvadu un mākoņdatošanas infrastruktūras izaugsmi. Šie progresīvie tīkli ir būtiski tehnoloģijām, kas ir atkarīgas no ātriem reāllaika datiem un MI, piemēram, satīklotām ierīcēm, autonomiem automobiļiem, viedām energosistēmām un automatizētai rūpniecībai. Šo pamatu stiprināšana palīdzēs ES saglabāt konkurētspēju pasaules ekonomikā.

Mērķis ietver arī savienotības vienotā tirgus padziļināšanu, uzlabojot regulējuma saskaņotību, paredzamību un pārrobežu pakalpojumu sniegšanu. Turklāt tāpat kā Nīnistes ziņojumā priekšlikumā uzsvērtā elektronisko sakaru, arī uz satelītiem balstītu sistēmu, kritisko sakaru un digitālo pakalpojumu, nozīme drošības, noturības un sagatavotības kontekstā.

1.3.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr. 1

Ātra optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršana un lietošanas sākšana

Šis mērķis ir vērsts uz optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršanas paātrināšanu un uz optisko šķiedru balstītu pakalpojumu ieviešanas veicināšanu visā ES. Ar šo mērķi tiecas nodrošināt ātru un kvalitatīvu savienotību sabiedrībai un ekonomikā, vienlaikus atbalstot ilgtspējīgu konkurenci un efektīvas investīcijas. Iniciatīvas mērķis ir arī atvieglot pārrobežu pakalpojumu sniegšanu un racionalizēt tiesisko regulējumu, lai padarītu tirgu efektīvāku visām ieinteresētajām personām.

Konkrētais mērķis Nr. 2

Mobilo sakaru tīkla kvalitātes atšķirību novēršana

Šis mērķis ir vērsts uz mobilo sakaru tīklu veikspējas uzlabošanu, lai tie sasniegtu pasaules līderu līmeni. Tajā uzsvērtas investīcijas augstas kvalitātes 5G tīklos, tīklu blīvuma palielināšanā un turpmākā 6G izvēršanā, lai uzlabotu lejupielādes un augšupielādes ātrumu, samazinātu latentumu un nodrošinātu labāku vispārējo savienotību patērētājiem un uzņēmumiem. Tā sasniegšana pilnībā atraisīs mobilo sakaru tīklu inovācijas potenciālu dažādās nozarēs visā vienotajā tirgū.

Konkrētais mērķis Nr. 3

Eiropas mēroga tīklu darbību un pakalpojumu sniegšanas paplašināšana

Ar šo mērķi tiecas atvieglot tīkla darbību un pakalpojumu sniegšanu visā vienotajā tirgū un attīstīt progresīvas infrastruktūras, tai skaitā *LEO* satelītu konstelācijas, līdzās zemes tīkliem. Ar to paredzēts novērst regulatīvos šķēršļus, veicināt satelīttehnoloģiju un zemes tehnoloģiju integrāciju un atbalstīt transformatīvas tehnoloģijas, piemēram, mākoņdatošanā balstītus tīklus, kuros izmanto un veicina MI, vienlaikus stiprinot Eiropas rūpnieciskās spējas un stratēģisko autonomiju kosmosa un digitālajā nozarē.

Tas ir cieši saistīts ar 4. mērķi, proti, padziļināt savienotības vienoto tirgu, cita starpā izmantojot uzlabotu pārvaldības sistēmu.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

1. Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem

Ierosinātie optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršanas pasākumi ir vērsti uz *FTTH* tīklu izvēršanas un ieviešanas paātrināšanu, vienlaikus pilnveidojot piekļuves regulējumu. Tajā saglabāti lietderīgi spēkā esošā regulējuma elementi, bet vajadzības gadījumā uzsvērti uz tirgu balstīti, mazāk traucējoši regulatīvie pasākumi. Ierosināto pasākumu paredzamā ietekme ietver optiskās šķiedras kabeļu tīklu pārklājuma palielināšanu (līdz 98 % līdz 2035. gadam) un izmantošanas rādītājus (līdz 78 %), lielāku interneta ātrumu, pozitīvu ietekmi uz IKP un mazākas CO₂ emisijas. Labuma guvēji ir patērētāji un uzņēmumi, kas iegūst piekļuvi ātrākai un uzticamākai savienotībai, savukārt tīkla operatori gūst labumu no skaidrākiem noteikumiem un paredzamiem investīciju nosacījumiem.

2. Radiofrekvenču spektra pārvaldība

Attiecībā uz radiofrekvenču spektru ierosinātie pasākumi līdzsvaro nepieciešamo saskaņošanu ar elastību dalībvalstīm, sākotnēji paredzot nesaistošu saskaņošanu un stingrākus pasākumus nosakot tikai tad, ja joprojām pastāv atšķirības. Šī pieeja nodrošina juridisko noteiktību, samazina investīciju riskus un atbalsta plaša mēroga un pārrobežu spektra izvēršanu 5G un nākotnes 6G tīkliem. Mērķgrupas ir mobilo sakaru operatori, ieguldītāji un galalietotāji, kas gūs labumu no tīklu ātrākas izvēršanas, uzlabota pārklājuma un inovatīviem pakalpojumiem, vienlaikus nodrošinot arī rentablu savienotību teritorijās, kurās optiskās šķiedras kabeļu tīkli nav dzīvotspējīgs risinājums, arī izmantojot fiksēto bezvadu piekļuvi vai satelītsakaru risinājumus.

3. Atļauju piešķiršana

Ar priekšlikumu tiek ieviesta vienota atļauja zemes tīkliem un ES līmeņa atļauja satelītsignālu spektram, un tas palīdz samazināt administratīvo un atbilstības nodrošināšanas slogu. Tas nodrošina regulējuma konsekveni, pārredzamību un paredzamību un it īpaši sniedz labumu MVU un jaunpieņacējiem tirgū, samazinot šķēršļus ienākšanai tirgū un ļaujot ātrāk ieviest pakalpojumus. Satelītsakaru operatori gūst labumu no saskaņotām procedūrām, mazākas regulējuma sadrumstalotības un stratēģiskas spektra lietošanas, atbalstot Eiropas mēroga vai globālas savienotības projektus un palielinot noturību, drošību un pakalpojumu nepārtrauktību galalietotājiem.

4. Pārvaldība

Ierosinātā pārvaldības sistēma nodrošina nepārtrauktību, vienlaikus stiprinot ES līmeņa koordināciju. Tā balstās uz *BEREC* un *BEREC* biroja pašreizējo sistēmu, pārveidojot RSPG no Komisijas ekspertu grupas par struktūru, kas līdzinās *BEREC* un ko atbalsta sekretariāts, kuru nodrošina Digitālo tīklu birojs (*ODN*), kas aizstās *BEREC* biroju. Tas uzlabo spektra pārvaldības efektivitāti un saskaņotību starp *BEREC* un RSPG. Lēmumu pieņemšanas pilnvaras paliek Komisijai – tādējādi tiek saglabāta spēcīga vienotā tirgus dimensija, savukārt Digitālo tīklu birojs (kas izveidots uz pilnveidota *BEREC* biroja bāzes) sniedz administratīvos un atbalsta pakalpojumus abām struktūrām. Šī pieeja ar mērenām izmaksām nodrošina vēlamos ieguvumus, arī labāku koordināciju, uzraudzību un konsultatīvo atbalstu, un papildina citus pasākumus attiecībā uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, radiofrekvenču spektru un atļaujām.

1.3.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

1. Ātra optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršana un lietošanas sākšana

Optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršanas un ieviešanas progress tiks uzraudzīts, izmantojot rādītājus, ar kuriem mēra gan pārklājumu, gan izmantojumu. Galvenie rādītāji ietver apkalpojamo *FTTH* mājokļu skaitu un sasniegto mājsaimniecību procentuālo daļu, pieslēgto *FTTH* mājokļu skaitu un *FTTH* pakalpojumu izmantošanas rādītāju. Šie rādītāji ļaus novērtēt, cik ātri optiskās šķiedras kabeļu tīkli tiek ieviesti un sākti izmantot ES un vai iniciatīva sekmīgi nodrošina ātru un kvalitatīvu digitālo savienotību patērētājiem un uzņēmumiem.

2. Mobilo sakaru tīkla kvalitātes atšķirību novēršana

Lai sekotu līdzi mobilo sakaru tīkla kvalitātes uzlabojumiem, iniciatīvā tiks izmantota pārklājuma, radiofrekvenču spektra un pakalpojumu kvalitātes rādītāju kombinācija. To vidū ir 5G autonomo tīklu pārklājums un pieejamība, vidējās joslas 5G pārklājums iedzīvotājiem un radiofrekvenču spektra gatavība, ko mēra ar MHz uz vienu iedzīvotāju 5G un nākotnes 6G sākotnējās frekvenču joslās. Papildu rādītāji attiecas uz pakalpojumu kvalitāti un lietotāju pieredzi, radiofrekvenču spektra atļaujas saņemšanas laiku, licenču skaitu ar koplietošanas nosacījumiem un spektra apjomu, ko izmanto vairāki lietotāji vai lietotāju kategorijas. Kopā šie rādītāji parādīs, vai ES pietuvojas pasaules līderiem mobilās savienotības jomā un veicina inovatīvus lietojumus.

3. Eiropas mēroga tīklu darbības un pakalpojumu sniegšanas paplašināšana

Eiropas mēroga tīklu un pakalpojumu paplašināšanas centienu efektivitāte tiks novērtēta, izmantojot rādītājus, kas saistīti ar pakalpojumu sniedzēju atļaujām un satelītu darbībām. Tie ietver to pakalpojumu sniedzēju skaitu, kuri izmanto pārrobežu vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību, jaunu ES satelītsakaru atļauju saņēmēju skaitu un to operatoru skaitu, kas atlasīti, izmantojot centralizētas procedūras harmonizētām satelītu joslām. Papildu rādītāji ietver laiku, kas vajadzīgs, lai pabeigtu satelītsakaru atļauju piešķiršanas procesus, un laikus un efektīvi risināto traucējumu problēmu skaitu, atspoguļojot Eiropas digitālās infrastruktūras uzticamību un integrāciju.

4. Savienotības vienotā tirgus padziļināšana

Vienotā tirgus mērķu sasniegšana tiks uzraudzīta, izmantojot rādītājus, kas atspoguļo regulējuma tiešos rezultātus un saskaņošanas centienus. Tas ietver tādu augstas kvalitātes rezultātu skaitu, kas tieši saistīti ar vienotā tirgus mērķiem, ko mēra kā plānoto rezultātu, kas sasniegti saskaņā ar grafiku, procentuālo daļu, kā arī to kvalitāti (ietekme, ieviešana, regulatīvā nozīme) un kvantitāti (rezultātu apjoms, piemēram, *BEREC* pamatnostādnes vai atzinumi). Digitālo tīklu birojs sekos līdzi progresam, pastāvīgi izvērtējot, cik efektīvi pārvaldības struktūras un regulatīvās kompetences atbalsta pilnībā integrētu ES digitālo sakaru tirgu.

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

- ☐ jaunu darbību
- ☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību⁹⁶
- ☐ esošas darbības pagarināšanu
- ☒ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

⁹⁶

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks

Paredzams, ka DTA regula stāsies spēkā 20 dienu laikā pēc publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*. Piemērošanai būtu jā sākas sešu mēnešu laikā, ar ievērojamiem izņēmumiem attiecībā uz noteikumiem, kuriem vajadzīgs papildu pārejas periods. Tie it īpaši attiecas uz *BEREC* pamatnostādņēm un Komisijas īstenošanas/deleģētajiem aktiem, kas paredzēti DTA, dodot *BEREC*, *RSPB* un Komisijai, ko atbalsta Digitālo tīklu birojs, pietiekami daudz laika to sagatavošanai un pieņemšanai.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

ES līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*)

Lai stiprinātu Eiropas konkurētspēju, ir nepieciešama ātra, droša un noturīga digitālā infrastruktūra. Digitālās savienotības vide strauji attīstās, un to veicina telesakaru, satelītu, mākoņdatošanas un perifērdatošanas tehnoloģiju, kā arī virtualizācijas un MI integrācija. Šajā kontekstā sadrumstalotas valstu pieejas var radīt nekonsekventu tiesisko regulējumu un apgrūtinātu administratīvo praksi, kas varētu kavēt investīcijas, inovāciju un vienotā tirgus pienācīgu darbību. Pieredze ar EESK liecina, ka dalībvalstu atšķirīgā ES direktīvu transponēšana ir radījusi lēnu īstenošanu un pārmērīgu regulējumu. Ņemot vērā problēmu pārrobežu raksturu, ir vajadzīga ES līmeņa rīcība, lai nodrošinātu saskaņotu tiesisko vidi, atvieglotu koordinētu plānošanu un efektīvi un lietderīgi risinātu nozaru problēmas.

Gaidāmā radītā ES pievienotā vērtība (*ex post*)

Paredzams, ka ES iesaistīšanās sniegs skaidru pievienoto vērtību, kas pārsniedz to, ko dalībvalstis varētu sasniegt atsevišķi. Rīkojoties ES līmenī, šī iniciatīva var:

nodrošināt juridisko noteiktību un saskaņotību visā Savienībā, izvairoties no sadrumstalojumiem valstu noteikumiem, kas varētu ierobežot iespējas vienotajā tirgū;

paātrināt digitālās infrastruktūras izvērtēšanu, izmantojot koordinētu īstenošanu un samazinot administratīvos šķēršļus;

panākt lielāku vispārējo efektivitāti un lietderību, risinot problēmas ES mērogā, nevis sadrumstalojot valstu līmenī;

radīt papildināmību starp valstu iniciatīvām, samazinot izmaksas un maksimāli palielinot ieguvumus no investīcijām visās dalībvalstīs.

Kopumā sagaidāms, ka ES līmeņa rīcība dos ātrākus, saskaņotākus un izmaksu ziņā efektīvākus rezultātus, radot ieguvumus, kas nebūtu sasniedzami, ja dalībvalstis darbotos neatkarīgi.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Attiecīgās regulas priekšlikumā ir ņemta vērā praktiskā pieredze elektronisko sakaru nozares noteikumu īstenošanā, kā izklāstīts pievienotajā dienestu darba dokumentā ("11. pielikums. Izvērtējums – pārskats par to, kā darbojas Eiropas Elektronisko

sakaru kodekss (EESK), Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (*BEREC*) regula, Atvērtā interneta regula un daži E-privātuma direktīvas aspekti”). Pašreizējā tiesiskā regulējuma izvērtējuma ziņojumā ir konstatēta virkne konkrētu trūkumu tādās jomās kā mantotie vara kabeļu tīkli un piekļuves regulējums, radiofrekvenču spektra politika, vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtība, galalietotāju noteikumi, universālā pakalpojuma saistības un pārvaldība. Priekšlikuma pamatā ir arī plaša apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar ieinteresēto personu apspriešanās stratēģiju, kas apkopota dienestu darba dokumenta 2. pielikumā.

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Priekšlikums ir saderīgs ar daudzgadu finanšu shēmu, jo atjauninātie noteikumi nodrošina elektronisko sakaru tirgus tiesiskā regulējuma turpināšanu.

Ir paredzēti nelieli papildu izdevumi, lai nodrošinātu, ka Komisija īsteno jaunos regulas elementus, un ir paredzēti papildu ieņēmumi no ārējiem avotiem, lai atbalstītu modernizētās decentralizētās aģentūras (*ODN*) pienācīgu darbību.

Tajā pašā laikā šīs regulas pamatā ir daži Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa direktīvas (EESK) pamatelementi, piemēram, regulatīvais un pārvaldības modelis, kas pielāgots dinamiski mainīgās savienotības jomas vajadzībām, ņemot vērā pakāpenisku pieeju regulējumam šajā jomā.

Priekšlikums balstītos uz struktūrām un mehānismiem, kas izstrādāti saistībā ar citiem tiesību aktiem noturības un kiberdrošības jomā, piemēram, Direktīvu 2022/2555 (TID 2 direktīva) un Direktīvu 2022/2557 (KVN direktīva), un nodrošinātu koordināciju ar tiem.

Priekšlikums ir saderīgs arī ar pašlaik apspriesto Priekšlikumu regulai par kosmosa darbību drošumu, noturību un ilgtspēju Savienībā (SEC(2025) 335 final (Kosmosa akts) un digitālās *Omnibus* paketes priekšlikumu (Priekšlikums Regulai, ar ko attiecībā uz digitālā tiesiskā regulējuma vienkāršošanu groza Regulas (ES) 2016/679, (ES) 2018/1724, (ES) 2018/1725, (ES) 2023/2854 un Direktīvas 2002/58/EK, (ES) 2022/2555 un (ES) 2022/2557 un atceļ Regulas (ES) 2018/1807, (ES) 2019/1150, (ES) 2022/868 un Direktīvu (ES) 2019/1024).

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

ODN piešķirto darbības jomu pārvaldība atbilst *BEREC* biroja esošajām pilnvarām un vispārējiem uzdevumiem. Tomēr jaunajām darba jomām, piemēram, tām, kas saistītas ar spektra jautājumiem un *RSPB*, atļauju piešķiršanas procesiem, iekšējā tirgus aspektiem un noturību, būs vajadzīgi specializēti profili vai jauni uzdevumi, kurus nevar nodrošināt ar pašreizējo darbinieku skaitu vai atrisināt tikai ar iekšēju pārdali.

Tāpat Komisijai piešķirto darbības jomu pārvaldība joprojām ir saskaņota ar tās pilnvarām, taču, ņemot vērā ar radiofrekvenču spektru saistīto pasākumu pieaugošo tvērumu, būs vajadzīgas papildu speciālās zināšanas. Ņemot vērā ar satelītiem saistīto atlases un atļauju piešķiršanas procedūru pieaugošo tehnisko un operacionālo sarežģītību, tai skaitā *ITU* principu uzraudzību un koordinētu izpildes panākšanu, ir vajadzīgi speciālisti ar padziļinātām zināšanām par spektra pārvaldību, uzraudzības tehnoloģijām, satelītiem un starptautiskajiem koordinācijas mehānismiem. Jaunie pienākumi, kas saistīti ar valsts pasākumu rūpīgu pārbaudi, lūgumrakstu pieprasījumu analīzi, atbilstības sistēmu novērtēšanu un ieguldījumu turpmāko

regulatīvo instrumentu izstrādē, prasa arī pastiprinātas ekonomiskās, tehniskās un regulatīvās spējas. Turklāt, ņemot vērā jauno tehnoloģiju attīstību un dinamiskos spektra lietošanas scenārijus, ir vajadzīgi eksperti, kas ir kompetenti inovatīvu uz datiem balstītu rīku un metodiku izstrādē un uzraudzībā. Turklāt būs vajadzīgas speciālās zināšanas par atļauju piešķiršanas sistēmām un saistītajām procedūrām un noteikumiem, arī valsts drošības jomā. Attiecībā uz noturību un sagatavotību būs vajadzīgas prasmes saistībā ar tīklu kartēšanu, tīklu iespēju novērtēšanu un krīžu pārvarēšanu. Kopumā šo jauno uzdevumu mēroga, sensitivitātes un pārrobežu rakstura dēļ ir jāpieņem darbā īpaši eksperti, lai nodrošinātu rezultatīvu īstenošanu un saskaņotību visā Savienībā.

Dažiem horizontāliem uzdevumiem, piemēram, administratīvajam atbalstam, juridiskajām konsultācijām un līgumu pārvaldībai, Aģentūra var izmantot esošos resursus, tādējādi panākot efektivitāti. Tiks veidota arī sinerģija ar iekšējām tehniskajām struktūrām, piemēram, tām, kas atbalsta informācijas apmaiņu ar dalībvalstu drošības uzraudzības centriem.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums

☐ ierobežots ilgums

☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.

☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam

☒ Beztermiņa

īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2028. līdz 2030. gadam,

pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes⁹⁷

☒ Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās

☐ ko veic izpildaģentūras

☐ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☒ Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām

☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)

☐ Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam

☒ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām

☐ publisko tiesību subjektiem

☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas

☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas

☐ struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā

☐ struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

Piezīmes

Attiecībā uz Komisiju ir paredzēta tieša pārvaldība, bet attiecībā uz jauno Digitālo tīklu biroju budžeta izpildes metode ir netieša pārvaldība saskaņā ar Finanšu regulas 70. pantu.

⁹⁷ Sīkāku informāciju par budžeta izpildes metodēm un atsaucies uz Finanšu regulu sk. *BUDGpedia* tīmekļa vietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Regula tiks pārskatīta un izvērtēta piecus gadus pēc tās stāšanās spēkā. Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu ar izvērtējuma secinājumiem.

Turklāt *BEREC* būtu jāatbalsta īstenošanas uzraudzība valstīs un jāveicina iekšējā tirgus konsekvence. *BEREC* reizi trijos gados publicē ziņojumu par vispārējās atļaujas īstenošanu un darbību valsts līmenī un par to ietekmi uz iekšējā tirgus darbību.

Lai atbalstītu regulas konsekventu īstenošanu un efektīvu uzraudzību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka Komisijai laikus ir pieejama attiecīgā informācija par uzņēmumu izraudzīšanos un tiem uzliktajiem pienākumiem.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Ar regulu izveido jaunu politikas satvaru saskaņotiem noteikumiem, kas reglamentē elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanu un pakalpojumu sniegšanu iekšējā tirgū, vienlaikus atbalstot Savienības politikas mērķus patērētāju labklājības, rūpniecības konkurētspējas, drošības un noturības, kā arī ilgtspējas jomā. DTA regulas mērķis ir vienkāršot un uzlabot tiesiskā regulējuma koordināciju, ļaujot pakalpojumu sniedzējiem efektīvāk darboties un ieviest inovācijas vienotajā tirgū. Lai sasniegtu šos mērķus, ir vajadzīga pastiprināta ES līmeņa koordinācija un operatīvās spējas, kam savukārt ir vajadzīgi mērķorientēti un samērīgi budžeta resursi.

Ar regulu tiek ieviestas samērīgas izmaiņas pārvaldības modelī, izveidojot pārvaldības sistēmu gan tirgus regulēšanai (*BEREC*), gan radiofrekvenču spektra pārvaldībai (*RSPB*), kas ir pielāgota jauniem ES līmeņa uzdevumiem ar skaidru vienotā tirgus dimensiju, vienlaikus nodrošinot, ka lēmumu pieņemšana saglabājas visefektīvākajā līmenī. Izvēlēta pārvaldības modeļa pamatā ir esošās struktūras un pilnvaras, tādējādi mazinot vajadzību pēc jaunām struktūrām un ļaujot budžetu izpildīt, izmantojot iedibinātos administratīvos un finanšu mehānismus, kas nodrošina izdevumu rentabilitāti un paredzamību.

Jaunajos noteikumos ir paredzēts pastiprināts konsekvences nodrošināšanas mehānisms šajā regulā paredzēto pienākumu pārrobežu piemērošanai. Tādēļ ir nepieciešams pilnveidot *BEREC* biroju, kas sniedz administratīvu, tehnisku un analītisku atbalstu valsts regulatīvajām iestādēm un ES iestādēm, lai nodrošinātu Savienības tiesību aktu vienādu piemērošanu un saskaņošanu ar ES līmeņa politikas mērķiem. *BEREC* birojs (kuru aizstās Digitālo tīklu birojs) ir vispiemērotākais šo uzdevumu veikšanai, ņemot vērā tā pašreizējās speciālās zināšanas, pārvaldības struktūru un darbības spējas. Līdz ar to budžets tiks izpildīts Komisijas tiešā pārvaldībā un decentralizētās aģentūras (Digitālo tīklu biroja) netiešā pārvaldībā, kā minēts Finanšu regulas 70. un 71. pantā, galvenokārt izmantojot *BEREC* biroja / ODN un Komisijas personāla izdevumus un darbības apropriācijas. Ar finansējumu tiks segtas personāla izmaksas, koordinācijas darbības, analītiskais atbalsts, IT rīki un sanāksmes, izmantojot gada apropriācijas saskaņā ar daudzgadu plānu.

Lai veiktu šos jaunus uzdevumus, ir vajadzīgi papildu cilvēkresursi. Tiek lēsts, ka regulas īstenošanai un izpildei būs vajadzīgi 25 papildu pilnslodzes ekvivalenti

(FTE) ODN un 5 papildu pilnslodzes ekvivalenti Komisijai, it īpaši pārrobežu uzdevumiem, kas saistīti ar radiofrekvenču spektra pārvaldību, vispārējās atļaujas sistēmu, satelītsakaru atļaujām un numerāciju. Ierosinātais darbinieku skaits ir tieši saistīts ar jauno pienākumu apjomu un sarežģītību un atspoguļo izmaksu ziņā visefektīvāko risinājumu, izvairoties no dublēšanās valsts līmenī un samazinot administratīvo slogu tirgus dalībniekiem.

Maksājumi tiks veikti saskaņā ar standarta ES budžeta procedūrām, arī ikgadējām saistībām un maksājumiem, saskaņā ar Finanšu regulu un ievērojot piemērojamās daudzgadu finanšu shēmas maksimālos apjomus, ko papildina ikgadējās iemaksas no maksām, kas sedz papildu uzdevumu izmaksas, tai skaitā ilgtermiņa izmaksas. Uz izdevumiem attieksies Komisijas iekšējās kontroles sistēma, tai skaitā *ex ante* pārbaudes, *ex post* revīzijas, snieguma uzraudzība un ziņošana. Šī kontroles stratēģija nodrošina pareizu finanšu pārvaldību, izdevumu likumību un pareizību un Savienības līdzekļu lietderīgu izmantošanu, vienlaikus nodrošinot regulas savlaicīgu īstenošanu.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Lai nodrošinātu, ka *BEREC* un *RSPB* locekļiem ir iespēja veikt uz faktiem balstītu analīzi, ir paredzēts, ka tiem būtu jāsaņem atbalsts no Digitālo tīklu biroja (ODN), kas aizstāj *BEREC* biroju, un ka vajadzības gadījumā ODN darbiniekiem būtu jānodrošina papildu speciālās zināšanas.

DTA noteikumi par pārvaldību nodrošina visaptverošu organizatorisko, finansiālo un pārskatatbildības satvaru ODN kā Savienības struktūrai, kas atbalsta gan *BEREC*, gan *RSPB*. DTA nosaka ODN uzdevumus, pārvaldības struktūru, plānošanu, budžeta un personāla noteikumus un nodrošina pārredzamību, pareizu finanšu pārvaldību un efektīvu pārraudzību, tai skaitā krāpšanas apkarošanas, revīzijas un izvērtēšanas mehānismus.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Attiecībā uz divu komiteju – Sakaru komitejas (*COCOM*) un Radiofrekvenču spektra komitejas (*RSC*) – sanāksmju izdevumiem, ņemot vērā darījuma nelielo vērtību (piemēram, delegāta ceļa izdevumu atlīdzināšana par sanāksmi, ēdināšanas izmaksas), standarta kontroles procedūras šķiet pietiekamas.

RSPB, kas aizstās pašreizējo *RSPG* (un tās apakšgrupas), izmaksas pārņems ODN, kas sniegs administratīvu atbalstu *RSPB*. Attiecībā uz ODN operatīvajām un darbības izmaksām ir ieviesta iekšējās kontroles sistēma saskaņā ar DTA organizatorisko, finanšu un pārskatatbildības satvaru (VII daļa “Pārvaldība”).

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Esošie Komisijai piemērojamie krāpšanas novēršanas pasākumi ietvers šai regulai nepieciešamās papildu apropriācijas.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif. 98	no EBTA valstīm ⁹⁹	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm ¹⁰⁰	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	<i>BEREC birojs / ODN</i>	Dif./nedif. .	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
	Ieņēmumi no maksām (nav izlemts, vai maksas iekasēs Komisija vai ODN) [XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif. .	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif. .	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ

⁹⁸ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

⁹⁹ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁰⁰ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātes no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija										
ĢD: CNECT ĢD			Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2028–2034
Darbības apropriācijas ¹⁰¹ < e-komunikācija>										
Budžeta pozīcija	Saistības	(1a)	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	4,200
	Maksājumi	(2a)		0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600
Budžeta pozīcija	Saistības	(1b)								0
	Maksājumi	(2b)								0
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ¹⁰²										
Budžeta pozīcija		(3)								
KOPĀ apropriācijas	Saistības	=1a+1b+3	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	4,200

¹⁰¹ E-komunikācija.

¹⁰² Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

CNECT ĢD apropriācijas	Maksājumi	=2a+2b+3		0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600
-----------------------------------	-----------	----------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

[Aģentūra]: <BEREC birojs / Digitālo tīklu birojs>	2028. gads	2029. gads	2030. gads	2031. gads	2032. gads	2033. gads	2034. gads	KOPĀ DFS 2028– 2034
Budžeta pozīcija: /ES budžeta iemaksa aģentūrai BEREC / Digitālo tīklu birojam (ODN)								

. <.....>..Obligāta tabula

			Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
KOPĀ darbības apropriācijas (ieskaitot iemaksu decentralizētajai aģentūrai)	Saistības	(4)								
	Maksājumi	(5)	0	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem			(6)	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ apropriācijas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+6								
	Maksājumi	=5+6	0	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	4	“Administratīvie izdevumi” ¹⁰³
--	---	---

ĢD: <CNECT> ĢD		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
• Cilvēkresursi		7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	53,815
• Citi administratīvie izdevumi		0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	3,003
KOPĀ <CNECT> ĢD	Apropriācijas	7,722	8,021	8,215	8,215	8,215	8,215	8,215	56,818

KOPĀ apropriācijas daudzgažu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	7,722	8,021	8,215	8,215	8,215	8,215	8,215	56,818
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028–2034
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	8,322	8,621	8,815	8,815	8,815	8,815	8,815	61,018
daudzgažu finanšu shēmā	Maksājumi	0,000	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600

¹⁰³

Nepieciešamās apropriācijas būtu jānosaka, izmantojot gada vidējo izmaksu rādītājus, kas pieejami attiecīgajā vietnes *BUDGpedia* lapā.

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas

☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ 2028– 2034
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	53,815
Citi administratīvie izdevumi	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	3,003
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	7,722	8,021	8,215	8,215	8,215	8,215	8,215	56,818
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ	7. 722	8,021	8,215	8,215	8,215	8,215	8,215	56,818

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvo izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Personāla skaitliskie dati un pieprasītās apropriācijas būtu jāuzskata par orientējošiem, un tie nevar ietekmēt pašlaik notiekošo sarunu par nākamo daudzgadu finanšu shēmu iznākumu.

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi

☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta vienībās¹⁰⁴

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	30 (neto)	31 (neto)	32	32	32	32	32
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	0	0	0	0	0
(Netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0

¹⁰⁴ Zem tabulas norādiet, cik pilnslodzes ekvivalenta vienību no tabulā norādītā skaita jūsu ģenerāldirektorātā jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai var tikt pārdalītas un kādas ir jūsu neto vajadzības.

(Tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)							
20 02 01 (<i>AC, END</i> , ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	14 (neto)	15 (neto)	15	15	15	15	15
20 02 03 (<i>AC, AL, END</i> un <i>JPD</i> Savienības delegācijās)	0	0	0	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija	— galvenajā birojā	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	— ES delegācijās	0	0	0	0	0	0
(<i>AC, END</i> – netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(<i>AC, END</i> – tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 4. izdevumu kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 4. izdevumu kategorijas	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	44	46	47	47	47	47	47

Priekšlikuma īstenošanai nepieciešamais personāls (pilnslodzes ekvivalenta vienībās):

	Tiks nodrošināts no pašlaik pieejamā Komisijas dienestu personāla	Ārkārtas papildu personāls*		
		Tiks finansēts no 4. izdevumu kategorijas vai pētniecības	Tiks finansēts no BA pozīcijas	Tiks finansēts no maksām
Štatu sarakstā ietvertās amata vietas	29	3	Neattiecas	
Ārštata darbinieki (<i>CA, SNE, INT</i>)	13	2		

Kopumā 42 pilnslodzes ekvivalenti, kas pieprasīti iniciatīvai, jau ir *CNECT* ĢD un tiks pārdalīti – tos veido 29 štatu sarakstā iekļautās amata vietas un 13 ārštata darbinieki (*CA* un *SNE*). Papildus šiem esošajiem resursiem iniciatīvai nepieciešami 5 pilnslodzes ekvivalenti ārkārtas papildu darbiniekiem (3 ierēdņi un 2 ārštata darbinieki – *CA* vai *SNE*), kas tiek pieprasīti papildus pašreizējam darbinieku skaitam, lai nodrošinātu pilnīgu un rezultatīvu iniciatīvas īstenošanu.

Ar priekšlikumu ieviestos jaunus uzdevumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar spektra pārvaldību, satelītsakaru atļaujām, radiofrekvenču spektra piešķiršanas *ex ante* kontroli un ciešāku koordināciju ar *BEREC* un *RSPG*, kā arī atbalstu vispārējās atļaujas piešķiršanas nosacījumu saskaņošanai un vienotās pases procedūrai, ar *CNECT* ĢD esošajiem cilvēkresursiem nevar nodrošināt.

Vadošā struktūrvienība, kas atbild par radiofrekvenču spektra un satelītu jautājumiem, ir ļoti maza un jau pārvalda plašu tehniski sarežģītu un laika ziņā jutīgu lietu portfeli, kas saistītas ar visiem ES radiofrekvenču spektra politikas aspektiem. Papildus saviem pašreizējiem pienākumiem šī pati grupa patlaban veic arī visas RSPG sekretariāta funkcijas, ko nodrošina ar 1,5 pilnslodzes ekvivalentiem, neraugoties uz pastāvīgi pieaugošo darba slodzi un to radiofrekvenču spektra jautājumu skaita pieaugumu, kuriem nepieciešama koordinācija ES līmenī. Iekšējie novērtējumi liecina, ka struktūrvienībai nav iespēju uzņemties papildu pienākumus, neapdraudot pamatdarbu un nemazinot ES līmeņa radiofrekvenču spektra un satelītu politikas koordinācijas kvalitāti un savlaicīgumu.

Pārvietošana *CNECT* ĢD ietvaros nav iespējama. Citās struktūrvienībās nav nedz papildu darbinieku, nedz arī specializētu tehnisko zināšanu, kas nepieciešamas, lai efektīvi strādātu saistībā ar jautājumiem par satelītsakariem, progresīvu radiofrekvenču spektra inženieriju, traucējumu pārvaldību vai ierīču tiešas savienotības ar satelītiem topošo ekosistēmu. Šīs ir ļoti inovatīvas un tehniski sarežģītas jomas, kurās vispārēja profila speciālisti vai darbinieki, kas pārcelti no nesaistītām politikas jomām, nevar aizstāt īpašus ekspertus. Priekšlikumā paredzētajiem uzdevumiem ir nepieciešamas padziļinātas, konkrētai jomai specifiskas zināšanas un pastāvīga sadarbība ar valstu iestādēm, nozari un starptautiskajām organizācijām. Ņemot vērā to, ka pašreizējā komanda ir ļoti neliela, ka jau tagad ir liela darba slodze, arī RSPG sekretariāts, kura funkciju izpildi nodrošina viens cilvēks, un to, ka darbs satelītu un radiofrekvenču spektra jautājumos ir izteikti specializēts, ir nepieciešamas papildu īpašas amata vietas, lai Komisija varētu pildīt jaunus pienākumus, kas tai uzticēti saskaņā ar šo priekšlikumu.

Darbinieku veids ir norādīts iepriekšējā tabulā.

Personāla skaitliskie dati un pieprasītās apropriācijas būtu jāuzskata par orientējošiem, un tie nevar ietekmēt pašlaik notiekošo sarunu par nākamo daudzgadu finanšu shēmu iznākumu.

Komisijas veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Jauni uzdevumi: 1. ES satelītsakaru atļauju piešķiršana, tai skaitā esošās un iespējamās turpmākās atlases procedūras, kā arī uzraudzība un izpilde attiecībā uz atbilstību nosacījumiem, kas piemērojami satelītsignālu spektra satelītsakaru atļauju piešķiršanai; 2. ES koordinētā izpildes panākšana satelītsakaru jomā saistībā ar kaitīgiem traucējumiem un pieteikumu iesniegšanas <i>ITU</i> koordinēšana; 3. izsoļu <i>ex ante</i> pārbaude – piezīmju vēstuļu / lēmumu izdošana (līdzīgi kā fiksēto elektronisko sakaru tirgu un korektīvo pasākumu procedūrā); 4. lūgumrakstu par noteikumu izstrādi sagatavošana; 5. darbs saistībā ar plānotajiem deleģētajiem/īstenošanas aktiem (piemēram, par saskaņotiem nosacījumiem, izmaksu metodiku, satelītsakariem); 6. darbs ar mērķi vēl vairāk saskaņot vispārējās atļaujas sistēmu un ar to saistīto vienotās pases procedūru, arī noteikumus par valsts drošību.
Ārstata darbinieki	Jauni uzdevumi: 7. ES satelītsakaru atļauju piešķiršana, tai skaitā esošās un iespējamās turpmākās atlases procedūras, kā arī uzraudzība un izpilde attiecībā uz atbilstību nosacījumiem, kas piemērojami satelītsignālu spektra satelītsakaru atļauju piešķiršanai; 8. ES koordinētā izpildes panākšana satelītsakaru jomā saistībā ar kaitīgiem traucējumiem un pieteikumu iesniegšanas <i>ITU</i> koordinēšana; 9. izsoļu <i>ex ante</i> pārbaude – piezīmju vēstuļu / lēmumu izdošana (līdzīgi kā fiksēto elektronisko sakaru tirgu un korektīvo pasākumu procedūrā); 10. lūgumrakstu par noteikumu izstrādi sagatavošana;

	11. [iespējama projekta uzsākšana par dinamiskām spektra lietošanas iespēju ģeolokācijas un uzraudzības datubāzēm;] 12. darbs saistībā ar plānotajiem deleģētajiem/īstenošanas aktiem (piemēram, par saskaņotiem nosacījumiem, izmaksu metodiku, satelītsakariem); 13. darbs ar mērķi vēl vairāk saskaņot vispārējās atļaujas sistēmu un ar to saistīto vienotās pases procedūru, arī noteikumus par valsts drošību.
--	--

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

KOPĀ digitālās un IT apropriācijas	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
IT izdevumi (korporatīvie)	0	0	0	0	0	0	0	0
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam	0	0	0	0	0	0	0	0
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- ☐ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā
- ☒ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

Papildus esošajiem Komisijas / CNECT ĢD resursiem iniciatīvai ir vajadzīgi 5 papildu ārkārtas darbinieku pilnslodzes ekvivalenti (3 ierēdņi un 2 ārstata darbinieki – CA vai SNE), kas tiek pieprasīti, lai nodrošinātu pilnīgu un rezultatīvu iniciatīvas īstenošanu.

☐ jāpārskata DFS

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums

☒ ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Kopā
Trešo valstu brīvprātīgas iemaksas	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.8. Aplēse par decentralizētajai aģentūrai nepieciešamajiem cilvēkresursiem un apropriāciju izmantošanu

Personāla vajadzības (pilnslodzes ekvivalenta vienības – pilnībā finansētas no maksām, kā izskaidrots 3.3. punktā)

Aģentūra: Digitālo tīklu birojs	2028. ga ds	2029. ga ds	2030. ga ds	2031. ga ds	2032. ga ds	2033. ga ds	2034. ga ds
Pagaidu darbinieki (AD kategorijas)	1	4	8	10	10	10	10
Pagaidu darbinieki (AST kategorijas)							
Pagaidu darbinieki (AD+AST) – starpsumma	1	4	8	10	10	10	10
Līgumdarbinieki	1	3	5	5	5	5	5
Valstu norīkotie eksperti	2	6	8	10	10	10	10
Līgumdarbinieki un valstu norīkotie eksperti – starpsumma	3	9	13	15	15	15	15
KOPĀ personāls	4	13	21	25	25	25	25

Apropriācijas, ko sedz maksas, miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Aģentūra: <Digitālo tīklu birojs>	2028. g ads	2029. g ads	2030. g ads	2031. g ads	2032. g ads	2033. g ads	2034. g ads	KOPĀ 2028– 2034
1. sadaļa: personāla izdevumi	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	18,661
2. sadaļa: infrastruktūras un pamatdarbības izdevumi	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	2,348

3. sadaļa: darbības izdevumi	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	1,848
KOPĀ apropriācijas, ko sedz maksas	1 107	2 285	3 445	4,027	4,027	4,027	4,027	22,857

Pārskats/kopsavilkums par cilvēkresursiem un apropriācijām (ieņēmumi no maksām) (miljonos EUR), kas nepieciešami priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanai decentralizētajā aģentūrā

Aģentūra: BEREC birojs / ODN	2028. g ads	2029. g ads	2030. g ads	2031. g ads	2032. g ads	2033. g ads	2034. g ads	KOPĀ 2028– 2034
Pagaidu darbinieki (<i>AD+AST</i>)	1	4	8	10	10	10	10	10
Līgumdarbinieki	1	3	5	5	5	5	5	5
Valstu norīkoti eksperti	2	6	8	10	10	10	10	10
Kopā – personāls	4	13	21	25	25	25	25	25
Apropriācijas, ko sedz ES budžets	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Apropriācijas, ko sedz maksas (attiecīgā gadījumā)	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	18,661
Līdzfinansētās apropriācijas (attiecīgā gadījumā)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ apropriācijas	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	18,661

Personāla skaitliskie dati un pieprasītās apropriācijas būtu jāuzskata par orientējošiem, un tie nevar ietekmēt pašlaik notiekošo sarunu par nākamo daudzgadu finanšu shēmu iznākumu.

Digitālo tīklu biroja veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	1. Līdz ar ODN dalību BEREC darba grupās aģentūras darbinieki tiks iesaistīti visu BEREC regulatīvo darba virzienu saturiskajās darbības. Tas nozīmē, ka BEREC biroja darbinieki tiks iesaistīti arī to uzdevumu veikšanā, kas BEREC jau uzticēti saskaņā ar EESK, saistībā ar kuru tā pašlaik sniedz tikai administratīvu un ar loģistiku saistītu atbalstu. 2. ODN tiks uzdots publicēt visaptverošu ziņojumu par elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu iekšējo tirgu, kurā tiks aprakstīts stāvoklis, tendences, uzņēmumu apvienošanās ietekme uz tirgu un elektronisko sakaru nozares problēmas. Tam it īpaši būtu jāziņo par to pasākumu ietekmi uz iekšējo tirgu, kas īstenoti saskaņā ar DTA. Pirmo ziņojumu varētu publicēt divus gadus pēc piemērošanas sākuma, lai atvēlētu pietiekami daudz laika datu vākšanai par DTA pasākumu ietekmi, un pēc tam tas būtu jāpublicē katru gadu. 3. Saskaņā ar DTA RSPG no Komisijas ekspertu grupas tiks pārveidota par patstāvīgu struktūru, kas ir līdzīga BEREC (radiofrekvenču spektra politikas
-------------------------------	---

	struktūra jeb <i>RSPB</i>). <i>ODN</i> pārņems <i>RSPG</i> sekretariāta funkcijas, ko pašlaik nodrošina Komisija; tomēr papildus administratīvajai un organizatoriskajai palīdzībai <i>ODN</i> atbalstīs <i>RSPB</i> arī pēc būtības. Konkrētāk tam būs šādi pienākumi: 4. sniegt analītisku, administratīvu un ar loģistiku saistītu atbalstu <i>RSPB</i> un tās darba grupām; 5. apkopot paraugpraksi attiecībā uz izvēli starp vispārējām atļaujām un individuālajām tiesībām, atļauju piešķiršanas procesiem un saistītiem piešķiršanas nosacījumiem, piemēram, par investīcijas veicinošu izsoļu modeli, rezerves cenu aprēķināšanas metodiku, gada maksām, seguma pienākumiem; 6. darboties kā vienotam kontaktpunktam pieteikumu un paziņojumu iesniegšanai, lai atvieglotu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību un atļauju piešķiršanu, kad Komisija būs izveidojusi vienas pieturas aģentūras procedūru; 7. izveidot un pārvaldīt dinamiskas datubāzes radiofrekvenču spektra lietošanas iespēju ģeolokācijai un uzraudzībai; 8. palīdzēt <i>RSPB</i> organizēt un vadīt radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūras forumus un protokolēt to norisi; 9. darboties kā kontaktpunktam attiecībā uz informāciju par pieprasījumiem koordinēt satelītu sistēmas vai zemes stacijas frekvences vai orbitālo pozīciju saskaņā ar <i>ITU</i> noteikumiem; 10. pēc Komisijas pieprasījuma palīdzēt Komisijai izdot vai piešķirt ES satelītsakaru atļaujas. Tāpat, ja Komisija to lūdz, – palīdzēt Komisijai veikt atlases procedūras gadījumos, kad satelītsignālu spektrs ir nepietiekams; 11. palīdzēt Komisijai un <i>RSPB</i> uzraudzīt un nodrošināt ES satelītsakaru atļauju izpildi; darboties kā kontaktpunktam paziņošanai par gadījumiem, kad ES atļaujas turētājs neievēro ES atļaujā noteiktos piemērojamās nosacījumus; 12. pārvaldīt rēķinu sagatavošanu saistībā ar maksām no ES līmeņa satelītsakaru izsolēm un atļauju piešķiršanas procedūrām.
Ārštata darbinieki	Turklāt <i>BEREC</i> biroja ārštata darbiniekiem <i>BEREC</i> darba atbalstam ir šādi uzdevumi: 1) sniegt ekspertu atbalstu <i>BEREC</i> tās regulatīvo uzdevumu izpildē, tai skaitā visās darba grupu darbībās izmantojot jaunā <i>BEREC</i> biroja ekspertu speciālās zināšanas; 2) atbalstīt koordināciju starp valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm saistībā ar jauno vienotās pases mehānismu un atvieglot vienotās pases deklarāciju izdošanu; 3) atbalstīt <i>BEREC</i> tās pienākumos uzraudzīt elektronisko sakaru tīklu pakalpojumu pieejamību, jaudu un izmantošanu, lai palīdzētu uzlabot tīkla noturību un sagatavotību, analizēt informāciju par elektronisko sakaru tīklu [un citu attiecīgu digitālo infrastruktūru] pakalpojumu pieejamību, tīklu jaudu un izmantošanu, kā arī atbalstīt <i>BEREC</i> noturības pamatnostādņu sagatavošanā; 4) vākt datus un informāciju no <i>VRI</i> un kompetentajām iestādēm un apmainīties ar informāciju un to nosūtīt saistībā ar jaunajiem regulatīvajiem uzdevumiem, kas uzticēti <i>BEREC</i>, piemēram, tīkla noturība un sagatavotība, kā arī jaunais vienotās pases mehānisms; 5) sagatavot regulārus ziņojumu projektus par konkrētiem Eiropas elektronisko sakaru tirgus attīstības aspektiem un salīdzinošās novērtēšanas ziņojumus par iepriekš minētajiem jaunajiem tematiem iesniegt <i>BEREC</i>; 6) <i>BEREC</i> uzraudzībā palīdzēt <i>BEREC</i> izveidot un attīstīt reģistrus un datubāzes (paziņojumiem par uzņēmumiem, uz kuriem attiecas vispārējā atļauja un kuri nepieciešami jaunajai vienotās pases procedūrai saskaņā ar <i>DTA</i>, numerācijas resursiem un dalībvalstu neatliekamās palīdzības dienestu <i>E.164</i> numuriem); 7) palīdzēt <i>BEREC</i> īstenot sabiedriskās apspriešanas jaunajās jomās, ko aptver <i>DTA</i>.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus

☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

☐ pašu resursus

☒ citus ieņēmumus

☐ atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme						
		2028. gads	2029. gads	2030. gads	2031. gads	2032. gads	2033. gads	2034. gads
<i>BEREC</i> birojs / <i>ODN</i>		2,337	3,515	4,675	5,257	5,257	5,257	5,257

No *BEREC* biroja, ko aizstās Digitālo tīklu birojs, pašreizējās budžeta izdevumu pozīcijas turpinās finansēt nemainīgo Digitālā tīkla biroja daļu (ES ieguldījums *BEREC* birojā nemainīsies). Tajā pašā laikā iepriekš aprakstītie papildu izdevumi Digitālo tīklu birojam tiks finansēti no maksām par satelītsignālu spektra atļaujām un, ja tādas būs pieejamas, no maksām par Eiropas mēroga numerācijas resursu lietošanas tiesībām un dalībvalstu brīvprātīgām iemaksām un ieguldījumiem natūrā.

Satelītsakaru maksas ir saistītas ar diviem galvenajiem avotiem: radiofrekvenču spektra maksas, kas saistītas ar procedūrām gaidāmajai ES līmeņa radiofrekvenču spektra piešķiršanai/paplašināšanai/atjaunošanai, kas noteikta DTA un saistībā ar MSD (pirmā procedūra 2 GHz MSD joslai paredzēta 2027. gadā). Šādas maksas var sadalīt uz laikposmiem, kas ir ilgāki par 10 gadiem, un tādējādi nodrošināt pastāvīgus un stabilus ieņēmumus, piemēram, to pamatā varētu būt noteikta summa par MHz, kas satelīta operatoriem būtu jāmaksā, pamatojoties uz tiem piešķirtās radiofrekvenču spektra licences apjomu, ja tiek veikta jauna atlase/paplašināšana/atjaunošana.

Kā papildinājumu, ja tas ir nepieciešams un praktiski iespējams, administratīvās nodevas /maksas par radiofrekvenču spektru varētu iekasēt no uzņēmumiem, uz kuriem attiecas ES satelītsakaru atļauja pēc DTA stāšanās spēkā. Sīkāka informācija par maksu apmēra aprēķināšanu un iekasēšanu tiks izklāstīta īstenošanas aktā.

Ja kļūs pieejami Eiropas mēroga numerācijas resursi, maksas, ko iekasē par šādu resursu lietošanas tiesībām, tiks ieskaitītas *ODN* budžetā.

Turklāt kā ieņēmumus varētu saņemt brīvprātīgas dalībvalstu iemaksas un ieguldījumus natūrā. Iemaksas no EEZ EBTA valstīm un trešām valstīm, kuru regulatīvās iestādes pašlaik piedalās *BEREC* un *BEREC* biroja darbā, pamatojoties uz darba vienošanos, un kuras turpinās piedalīties *BEREC* un *ODN* darbā, kā arī iemaksas no visām kompetentajām iestādēm, kas atbild par radiofrekvenču spektru un kas piedalīsies *RSPB* un *ODN* darbā, arī varētu sniegt ieguldījumu *ODN* budžetā.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

Papildu izdevumus segs no diviem galvenajiem avotiem:

— daļa no spektra maksām par atlases procedūrām, kas veiktas ES līmenī satelītsakaru atļauju piešķiršanai (no kurām pirmā tiks veikta 2027. gadā attiecībā uz 2 GHz MSD joslu). Ja atlases procedūra 2027. gadā netiks veikta, pašreizējās lietošanas tiesības, kuru termiņš beidzas 2027. gada maijā, būs jāpagarina. Šādā gadījumā maksas tiks piemērotas vēsturiskajiem operatoriem apmaiņā pret pagarinājumu, tādējādi nodrošinot izmaksu pilnīgu atgūšanu;

— administratīvās nodevas / maksas par radiofrekvenču spektru saistībā ar ES līmeņa atļauju.

To aprēķināšanas metodi noteiks katrā atlases procedūrā atsevišķi, un tā segs vismaz pieprasītos papildu izdevumus. Pirmajos gados līdz pārejas perioda beigām vajadzīgie ieņēmumi tiks iekasēti no pirmās jau paredzētās atlases procedūras iznākuma. Maksu summa (kas lielā mērā segs izmaksas) tiks norādīta pirms procedūras, un, ņemot vērā šā spektra nepietiekamību, paredzams, ka tā tiks faktiski iekasēta.

Ar šo summu, kas sadalīta ilgāk nekā 10 gadu periodā, varēsim finansēt papildu izdevumus, sākot no 2028. gada. Tā no maksām gūto ieņēmumu daļa, kas pārsniedz sedzamos izdevumus, tiks ieskaitīta, piemēram, kopējā ES budžetā.

Visi papildu ieņēmumi no citām ES satelītsakaru atļauju maksām un ES numerācijas atļaujām, kā arī dalībvalstu, EEZ EBTA valstu un trešo valstu, kas piedalās *BEREC* un *ODN*, kā arī *RSPB* un *ODN* darbā, brīvprātīgās iemaksas un ieguldījumi natūrā tiks izmantoti vai nu papildu izdevumu segšanai no 2028. gada līdztekus ieņēmumiem no plānotās atlases, vai arī pārskaitīti, piemēram, uz kopējo ES budžetu.

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās vajadzības

Digitālās nozīmes prasību un saistīto kategoriju (dati, procesa digitalizācija un automatizācija, digitālie risinājumi un/vai digitālie publiskie pakalpojumi) augsta līmeņa apraksts

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
II daļa “Sagatavotība un noturība”	Datu plūsmas, kas saistītas ar Savienības sagatavotības plānu digitālajai infrastruktūrai; vai saistībā ar reaģēšanu krīzes situācijās.	<i>BEREC</i> <i>ODN</i> Eiropas Komisija Valsts regulatīvās iestādes <i>ENISA</i> <i>EU-CyCLONe</i>	Ziņojumu sagatavošana un izplatīšana Iestāžu sadarbība (arī reaģēšana krīzes situācijās)	Dati
III daļa “Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase”	Datu plūsmas, kas saistītas ar vispārējo atļauju, vienotās pases procedūru, savstarpējo palīdzību un administratīvajām nodevām. Digitālais risinājums: publiski pieejama Savienības datubāze, kurā apkopoti valsts regulatīvajām iestādēm iesniegtie paziņojumi (centralizēta datubāze vienotās pases sistēmas īstenošanai).	Eiropas Komisija Dalībvalstis (valsts regulatīvās iestādes) Elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji <i>BEREC</i> <i>ODN</i>	Tirgus atļauja	Dati Digitālais risinājums Digitāli publiskie pakalpojumi

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, I nodaļa “Principi un mērķi”	Datu plūsmas, kas saistītas ar radiofrekvenču spektra stratēģisko plānošanu un pārvaldību. Netiešas datu plūsmas, kas attiecas uz sadarbību radiofrekvenču spektra lietošanas pārrobežu koordinācijas kontekstā (arī kaitīgu traucējumu novēršanas nolūkā).	Dalībvalstu kompetentās iestādes Eiropas Komisija <i>RSPB</i> Spektra lietošanas tiesību turētāji Trešās valstis	Stratēģiskā plānošana un pārvaldība Valsts iestāžu pārrobežu sadarbība	Dati
IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, II nodaļa “Sadališana”	Datu plūsmas, kas saistītas ar Savienības radiofrekvenču spektra stratēģiju un ceļvežiem, koordinētu piešķiršanas grafiku un radiofrekvenču spektra harmonizācijas pieprasījumiem.	Eiropas Komisija Dalībvalstu kompetentās iestādes <i>RSPB</i> Harmonizācijas pieprasījumu iesniedzēji Radiofrekvenču spektra komiteja	Stratēģiskā plānošana Iestāžu sadarbība Pieprasījumu pārvaldība	Dati
IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”	Datu plūsmas, kas saistītas ar individuālajām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, vienoti atļauju piešķiršanas nosacījumi radiofrekvenču spektra lietošanai, spektra koplietošana un spektra vienotā tirgus atlases procedūras.	Dalībvalstu kompetentās iestādes Ieinteresētās personas (attiecībā uz individuālajām lietošanas tiesībām)	Atļauju piešķiršana un lietošanas tiesības Datubāze	Dati Digitālais risinājums Digitāli publiskie pakalpojumi

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
	Digitālais risinājums: dinamiska datubāze spektra lietošanas iespēju ģeolokācijai un uzraudzībai, kuras mērķis ir veicināt un dot iespēju koplietot konkrētas spektra joslas	<i>RSPB</i> un <i>RSPG</i> Eiropas Komisija <i>ODN</i> Sakaru komiteja vai ārējie eksperti <i>BEREC</i>		
IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; II sadaļa “Radiofrekvenču spektra lietošana satelītsakaros”	Datu plūsmas, kas attiecas uz: - satelītu sistēmu reģistrēšanu un koordinēšanu ar Starptautisko telesakaru savienību (<i>ITU</i>); - vispārējām atļaujām satelīttīklu nodrošināšanai un/vai satelītsakaru pakalpojumu sniegšanai; - Savienības satelītu/radiofrekvenču spektra lietošanas atļaujām; - uzraudzību un korektīvajiem pasākumiem saistībā ar to satelīttīklu un satelītsakaru pakalpojumu atbilstību, kurus nodrošina vai sniedz saskaņā ar Savienības atļauju; - satelītraucējumu novēršanu, kā arī - pieprasījumiem koordinēt radiofrekvenču spektra lietošanu starp zemes un kosmosa	Radiofrekvenču spektra potenciālie lietotāji Radiofrekvenču spektra jomā kompetentās iestādes Eiropas Komisija <i>ITU</i> <i>RSPB</i> Satelīttīklu nodrošinātāji un/vai satelītsakaru pakalpojumu sniedzēji Savienības atļaujas turētāji (par kuriem konstatēts, ka tie pārkāpj nosacījumus) Radiofrekvenču spektra	Pieprasījumu pārvaldība Atļauju piešķiršana Uzraudzība un korektīvie pasākumi	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
	lietojumiem.	komiteja		
IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	Datu plūsmas, kas attiecas uz: Eiropas mēroga numerācijas resursiem; valsts numerācijas resursiem un numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu. Digitālais risinājums: Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāze	Valsts regulatīvās iestādes <i>ODN</i> <i>BEREC</i> Elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanas uzņēmumi	Datubāze Informācijas apmaiņa (tai skaitā publicēšana) Ziņojumu izplatīšana Tiesību piešķiršanas procedūra	Dati Digitālais risinājums Digitāli publiskie pakalpojumi
V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; I sadaļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem”	Dati un datu plūsmas: - atjaunina un publicē <i>CSO</i> teritorijas, publicē <i>CSO</i> teritorijas, kurās ir izpildīti ilgtspējas nosacījumi; - sagatavo paziņojumus par valsts pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem; - nodrošina netiešas informācijas plūsmas galalietotājiem teritorijās, kuras skar vara kabeļu tīklu	Valsts regulatīvās iestādes Dalībvalstis Operatori	Informācijas apmaiņa Informācijas iesniegšana Informācijas publicēšana	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
	atvienošana; - operatori iesniedz vara kabeļu tīklu atvienošanas plānus valsts regulatīvajām iestādēm.			
V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; III sadaļa “Starpsavienojumi” II nodaļa “Simetriskie piekļuves noteikumi”	Dati un datu plūsmas: - izstrādā norādījumus un dara publiski pieejamas procedūras, ko izmanto, lai iegūtu piekļuvi un izveidotu starpsavienojumu; - sagatavo paziņojumu par tiesiskā regulējuma novērtējuma rezultātiem saskaņā ar 69. pantu.	Valsts regulatīvās iestādes	Norādījumu izstrāde un informācijas publicēšana Informācijas paziņošana	Dati
V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un konkurence” I nodaļa “Tirgus analīze un būtiska ietekme tirgū”	Dati un datu plūsmas: - ieteikums, kurā apzināti produktu un pakalpojumu tirgi, kas pamato regulatīvo pienākumu uzlikšanu; - tirgus analīze un attiecīgo regulatīvo pasākumu projektu paziņošana; - netiešas informācijas plūsmas attiecībā uz transnacionālu tirgu un pieprasījumu apzināšanu; - pamatnostādnes tirgus analīzei un būtiskas ietekmes tirgū	ES Komisija Valsts regulatīvās iestādes <i>BEREC</i>	Ieteikumu izstrāde Informācijas paziņošana Pamatnostādņu izstrāde	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
	novērtēšanai.			
V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un konkurence” II nodaļa “Piekļuves korektīvie pasākumi, ko uzliek uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū”	Dati un datu plūsmas: - Publiski pieejamās izmaksu uzskaites sistēmas apraksts - Informācija par saistību procedūru	Valsts regulatīvās iestādes Operatori	Publiskošana Informācijas iesniegšana	Dati
V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un konkurence” III NODAĻA. Iekšējā tirgus procedūras tirgus regulēšanai	Informācijas plūsmas attiecībā uz iekšējā tirgus konsolidāciju elektronisko sakaru jomā	Valsts regulatīvās iestādes <i>BEREC</i> ES Komisija	Atzinumu sniegšana Informācijas iesniegšana	Dati
VI daļa “Pakalpojumi” II sadaļa “Piekļuve atvērtam	Dati un datu plūsmas: - informācijas iesniegšana par piekļuvi atvērtam internetam;	Publisko elektronisko sakaru nodrošinātāji Valsts regulatīvās	Informācijas apmaiņa Pamatnostādņu	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
internetam”	- informācijas apmaiņa ar <i>BEREC</i>; - <i>BEREC</i> ziņojums par valsts regulatīvo iestāžu galveno praksi un konstatējumiem; - <i>BEREC</i> vienotā veidne informācijas vākšanai no pakalpojumu sniedzējiem; - <i>BEREC</i> pamatnostādnes par valsts regulatīvo iestāžu pienākumu īstenošanu.	iestādes <i>BEREC</i>	izstrāde Veidnes izstrāde Ziņojumu sagatavošana	
VI daļa “Pakalpojumi” III sadaļa “Galalietotāju tiesības” I nodaļa “Patērētāju tiesības”	Dati un datu plūsmas: - informācijas prasības attiecībā uz līgumiem; - informācija par pārredzamību; - informācijas prasības attiecībā uz līguma termiņu un izbeigšanu.	Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji Patērētāji	Informācijas apmaiņa	Dati
VI daļa “Pakalpojumi” III sadaļa “Galalietotāju tiesības” II nodaļa “Galalietotāju tiesības”	Dati un datu plūsmas: - informācijas prasības attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju maiņu un numuru pārnesamību.	Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji Patērētāji <i>ODN</i> <i>BEREC</i> Mikrouzņēmumi	Informācijas apmaiņa Pamatnostādņu izstrāde Informēšana	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuru prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
VI daļa “Pakalpojumi” III sadaļa “Galalietotāju tiesības” III nodaļa “Galalietotājiem paredzētās iespējas un funkcijas” Digitāls risinājums saskaņā ar 107. panta 13. punktu. Sākotnējais juridiskais pamats ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīvas (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (pārstrādāta redakcija) 109. panta 8. punkts.	Dati un datu plūsmas, kas saistītas ar galalietotāju aizsardzības un sakaru pakalpojumu prasībām (krāpšanas novēršana, neatliekamās palīdzības dienesti, izsaukumu funkcijas, iekārtu sadarbība) Digitālais risinājums: - lai uzturētu datubāzi, ko <i>BEREC</i> uzraudzībā uztur <i>ODN</i>, dalībvalstis paziņo <i>ODN</i> E.164 numurus, ko izmanto saziņai ar dalībvalsts ĀIC sistēmām nolūkā nodrošināt savstarpēju saziņu starp dalībvalstīm.	Galalietotāji Pakalpojumu sniedzēji Dalībvalstis <i>ENISA</i> <i>ODN</i>	Informācijas apkopošana Informācijas apmaiņa Ziņojumu sagatavošana	Dati Digitālais risinājums
VII daļa “Pārvaldība” I sadaļa “Valsts regulatīvās un citas kompetentās	Dati un datu plūsmas: - paziņošana visām valsts regulatīvajām un citām	Dalībvalstis ES Komisija	Informācijas publicēšana	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuru prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
iestādes”	kompetentajām iestādēm; - valsts regulatīvo iestāžu budžeta pārskati; - netiešs ziņojums, kas izriet no budžeta kontroles.	Valsts regulatīvās iestādes	Paziņošana Ziņojumu sagatavošana	
VII daļa “Pārvaldība” II sadaļa “BEREC uzdevumi un organizācija”	Ar <i>BEREC</i> uzdevumiem un organizāciju saistītie dati un datu plūsmas	<i>BEREC</i> , <i>ODN</i> , valsts regulatīvās iestādes, Komisija, Eiropas Parlaments, Padome un citas ieinteresētās personas	Informācijas publicēšana Uzraudzība	Dati
VII daļa “Pārvaldība” IV sadaļa “Kopīgi noteikumi un sadarbība starp <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i> ”	Dati un datu plūsmas - Informācijas plūsmas, kas saistītas ar kopīgiem noteikumiem un sadarbību starp <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i> , tai skaitā divgadu darba programmas un paziņojumi, un darbības pārskati.	<i>BEREC</i> <i>RSPB</i> valde Eiropas Parlaments Padome Komisija Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	Ziņojuma iesniegšana	Dati
VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu	Dati un datu plūsmas: - informācijas plūsmas, kas saistītas	<i>ODN</i> <i>ENISA</i>	Ziņojumu iesniegšana	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuras prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
birojs” I nodaļa “ODN uzdevumi un organizācija”	ar <i>ODN</i> uzdevumiem un organizāciju.	<i>BEREC</i> <i>RSPB</i> Komisija Eiropas Parlaments Padome Revīzijas palāta	Dokumentu un ziņojumu izstrāde	
VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu birojs” II nodaļa “ <i>ODN</i> budžets un plānošana”	Dati un datu plūsmas: - informācijas plūsmas, kas saistītas ar <i>ODN</i> budžetu un plānošanu.	<i>ODN</i> , Eiropas Parlaments, Padome, Revīzijas palāta	Informācijas iesniegšana Informācijas publicēšana	Dati
VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu birojs” III nodaļa “Vispārīgi noteikumi”	Dati un datu plūsmas: - informācijas plūsmas saistībā ar <i>ODN</i> vispārīgajiem noteikumiem, arī sadarbība ar <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i> . Digitālie risinājumi: - digitālie risinājumi informācijas un saziņas sistēmas izveidei saskaņā ar 174. pantu.	<i>ODN</i> , <i>BEREC</i> , <i>RSPB</i> , Komisija, valsts regulatīvās iestādes, kompetentās iestādes, dalībvalstis, Eiropas Parlaments, Padome	Informācijas apmaiņa Deklarāciju iesniegšana Ziņojumu sagatavošana	Dati Digitālie risinājumi

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuru prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” I SADAĻA “Informācijas sniegšana, apsekojumi un apspriešanās mehānisms”	Dati un datu plūsmas: - informācijas plūsmas, kas saistītas ar informācijas sniegšanu, apsekojumiem un apspriešanās mehānismiem.	Uzņēmumi, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus/pakalpojumus, valsts regulatīvās iestādes, citas kompetentās iestādes, <i>BEREC</i> , <i>RSPB</i> , Komisija, dalībvalstu iestādes, publiskās iestādes, vienotie informācijas punkti, galalietotāji, patērētāji, ražotāji	Informācijas iesniegšana Informācijas apmaiņa	Dati
VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” II SADAĻA “Saskaņošanas procedūras”	Dati un datu plūsmas: - ar standartizācijas darbībām saistītas informācijas plūsmas.	Eiropas Komisija, valsts regulatīvās iestādes, citas kompetentās iestādes, <i>BEREC</i> , <i>RSPB</i> , Eiropas Parlaments, Padome, Eiropas standartizācijas organizācijas, sabiedrība	Standartu publicēšana Informācijas iesniegšana	Dati
VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” III SADAĻA “Strīdu	Dati un datu plūsmas: - informācijas plūsmas saistībā ar strīdu izšķiršanu.	Valsts regulatīvās iestādes <i>BEREC</i>	Publiskošana Paziņojumu nosūtīšana	Dati

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kuru prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
izšķiršana”				
VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” IV SADAĻA “Sadarbība savienotības ekosistēmā”	Dati un datu plūsmas: - Informācijas plūsmas, kas saistītas ar sadarbību savienotības ekosistēmā	BEREC, ODN, Komisija, valsts regulatīvās iestādes, elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji, uzņēmumi, kas darbojas elektronisko sakaru jomā vai cieši saistītās nozarēs, ieinteresētās personas	Informācijas publicēšana Informācijas iesniegšana	Dati
VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” VI SADAĻA “Nobeiguma noteikumi”	Dati un datu plūsmas: - vispārējas informācijas plūsmas.	Komisija, Eiropas Parlaments, Padome, dalībvalstis, valsts regulatīvās iestādes, Sakaru komiteja, Radiofrekvenču spektra komiteja, BEREC, RSPB, ODN, uzņēmumi, eksperti, ieinteresētās personas	Paziņojumu nosūtīšana Informācijas publicēšana	Dati

4.2. Dati

Darbības jomā ietilpstošo datu augsta līmeņa apraksts

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
“Savienības sagatavotības plāns digitālajai infrastruktūrai” un informācija, kas izmantota minētā plāna sagatavošanā	II daļa “Sagatavotība un noturība”	Plānā iekļaujamā satura apraksts ir sniegts tiesību akta tekstā. <i>BEREC</i> publicē vienotu veidni, kas valsts regulatīvajām iestādēm jāizmanto, lai vāktu informāciju, kura tiks izmantota plāna sagatavošanā.	Valsts regulatīvās iestādes reizi divos gados sniedz <i>ODN</i> nepieciešamo informāciju par elektronisko sakaru tīklu arhitektūru, jaudu, iespējām un izmantošanu. Datu plūsmas, kas izriet no <i>ODN</i> , Eiropas Komisijas un saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2555 14. pantu izveidotās sadarbības grupas, Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūras (<i>ENISA</i>) un attiecīgo Eiropas krīzes reaģēšanas un civilās aizsardzības koordinācijas iestāžu sadarbības plāna sagatavošanā. Datu plūsmas, kas saistītas ar plāna pieejamības nodrošināšanu. <i>ODN</i> pēc pieprasījuma sniedz Komisijai detalizētu informāciju par plāna sagatavošanā izmantoto analīzi. <i>Tiklīdz kopīgā veidne kļūst pieejama, BEREC to publicē informācijas vākšanai no valsts regulatīvajām iestādēm.</i>
Informācija, ko izmanto, lai nodrošinātu kopīgu situācijas apzināšanos un saskaņotību reaģēšanā uz krīzi	II daļa “Sagatavotība un noturība”	//	Ja dabas vai cilvēka izraisīti traucējumi, krīze vai nepārvarama vara ir saistīta ar plaša mēroga kiberdrošības incidentu vai sakrīt ar to, <i>BEREC</i> sniedz attiecīgo informāciju Eiropas Kiberkrīžu sadarbības organizāciju tīklam (<i>EU-CyCLONe</i>) un

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			Komisijai.
Dati saistībā ar tirgus atļauju un vienotās pases procedūru	III daļa “Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase”	// Paziņojumu par nodomu nodrošināt tīklus vai sniegt pakalpojumus sniedz saskaņā ar paziņojuma veidni, ko dara pieejamu <i>BEREC</i>. Apraksts, ja tāds ir sniegts, par	Dalībvalstis paziņo Komisijai par jebkādu ierobežojumu uzlikšanu brīvībai nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus. Pakalpojumu sniedzējs, kas plāno nodrošināt tīklus vai sniegt pakalpojumus vienā vai vairākās dalībvalstīs, iesniedz paziņojumu valsts regulatīvajai iestādei vienā no šīm dalībvalstīm saskaņā ar vienotās pases procedūru. Informētās kompetentās iestādes saņemto paziņojumu nosūta <i>ODN</i>. Ja paziņojums attiecas uz vairākām dalībvalstīm, <i>ODN</i> to informācijas nolūkā bez liekas kavēšanās nosūta to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās pakalpojumu sniedzējs plāno darboties. Ja paziņojums attiecas uz pakalpojumu sniedzēja, kas jau darbojas vienā vai vairākās dalībvalstīs, nodomu paplašināt savu darbību, aptverot vēl citas dalībvalstis, <i>ODN</i> informatīvos nolūkos nosūta šādu paziņojumu visu attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Informētā iestāde apstiprina tīklu nodrošinātājam vai pakalpojumu sniedzējam sniegto atļauju nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai sniegt

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
		informāciju, kas jāiekļauj atļaujas apstiprinājumā.	pakalpojumus. Informētās iestādes informāciju par visiem saņemtajiem paziņojumiem publiski pieejamajā Savienības datubāzē atjaunina vismaz reizi divos mēnešos.
Pamatnostādnes par vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību un datiem savstarpējās palīdzības kontekstā	III daļa “Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase”	//	<i>BEREC</i> publicē pamatnostādnes par vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību, nodrošinot, ka attiecīgā informācija pakalpojumu sniedzējiem ir pieejama <i>ODN</i> tīmekļa vietnē. Katra dalībvalsts izraugās valsts vienoto kontaktpunktu. Valsts vienotais kontaktpunkts uztur atjauninātu informāciju par valsts tiesību aktiem un procedūrām, kas piemērojamas elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai un pakalpojumu sniegšanai. Netiešas datu plūsmas, kas attiecas uz savstarpējo palīdzību starp dažādu dalībvalstu attiecīgajām

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			iestādēm.
Informācija par administratīvajām izmaksām un nodevām	III daļa “Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase”	//	Ja tiek piemērotas administratīvās nodevas, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes publicē gada pārskatu par savām administratīvajām izmaksām un iekasēto nodevu kopējo summu.
Informācija par radiofrekvenču spektra stratēģisko plānošanu un pārvaldību (arī kaitīgu traucējumu novēršanai)	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, I nodaļa “Principi un mērķi”	//	Kompetentajām iestādēm jāinformē Komisija un citas attiecīgās kompetentās iestādes par lēmumu atļaut tādas radiofrekvenču spektra joslas alternatīvu izmantošanu, kas harmonizēta saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK. Spektra lietošanas tiesību turētāji var lūgt <i>RSPB</i> atrisināt jautājumus, kas attiecas uz pārrobežu koordināciju vai kaitīgiem pārrobežu traucējumiem. <i>RSPB</i> var sniegt atzinumu, ierosinot koordinētu risinājumu (un <i>sniedz</i> šādu atzinumu, ja to pieprasa iepriekš minētais radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību turētājs). Ja pārrobežu jautājumi netiek atrisināti noteiktā termiņā, jebkuras skartās dalībvalsts kompetentās iestādes vai spektra lietošanas tiesību turētāji var lūgt Komisiju iejaukties.
Savienības spektra stratēģija un	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču	//	Komisija izstrādā Savienības spektra stratēģiju.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
ceļveži	spektrs un numerācija”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, II nodaļa “Sadališana”	Īsas satura prasības valsts radiofrekvenču spektra ceļvežiem.	Deviņu mēnešu laikā pēc Savienības radiofrekvenču spektra ceļvežu izveides kompetentās iestādes iesniedz Komisijai un <i>RSPB</i> savus valsts radiofrekvenču spektra ceļvežus. Kompetentās iestādes publicē un regulāri atjaunina valsts radiofrekvenču spektra ceļvežus. Kompetentās iestādes regulāri ziņo Komisijai un <i>RSPB</i> par savu valsts radiofrekvenču spektra ceļvežu īstenošanu.
Pieprasījumi pārskatīt termiņa pagarinājumus, lai izņēmuma kārtā atļautu alternatīvu izmantošanu (ja radiofrekvenču spektra lietošana ir harmonizēta ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK)	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, II nodaļa “Sadališana”	//	Potenciālais spektra lietotājs vai Komisija var iesniegt šādus pārskatīšanas pieprasījumus attiecīgajai kompetentajai iestādei.
Radiofrekvenču spektra harmonizācijas pieprasījumi	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija”; I sadaļa “Radiofrekvenču	//	Jebkura ieinteresētā persona var iesniegt Komisijai pamatotu pieprasījumu apsvērt konkrētas frekvenču joslas pieejamības un/vai efektīvas izmantošanas nosacījumu harmonizāciju. Pēc šāda pieprasījuma Komisija organizē sabiedrisko apspriešanu un iesniedz minēto

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
	spektrs”, II nodaļa “Sadališana”		pieprasījumu <i>RSPB</i> ziņojuma vai atzinuma sagatavošanai un/vai Radiofrekvenču spektra komitejai (kas var arī pieņemt atzinumu). Komisija pieprasījuma iesniedzējam nosūta pamatotu atbildi (kurā norādīts saprātīgs termiņš – vēlams, seši mēneši pēc saņemšanas). Komisija publicē pieprasījumu un atbildi.
Informācija par individuālajām lietošanas tiesībām	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”	//	Kompetentās iestādes informē ieinteresētās personas par nosacījumiem, kas jāpiemēro individuālajām lietošanas tiesībām, pirms tās tiek piemērotas. Tas pats tiek darīts attiecībā uz atbilstības novērtēšanas kritērijiem. <i>RSPB</i> apkopo labas prakses piemērus par vispārējo atļauju un individuālo tiesību izvēli.
Dati saistībā ar vienotiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem radiofrekvenču spektra lietošanai	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”	//	Potenciālie radiofrekvenču spektra lietotāji divās vai vairākās dalībvalstīs (vai Komisija) var pieprasīt attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm <i>RSPB</i> ietvaros noteikt vienotus atļauju piešķiršanas nosacījumus. Kompetentās iestādes par šādiem pieprasījumiem informē Komisiju. Netiešas datu plūsmas, kas rodas, ja Komisija

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			atļauju piešķiršanas procesā lūdz <i>RSPB</i> , <i>ODN</i> , Sakaru komitejas vai ārējo ekspertu palīdzību.
Citi dati par individuālajām lietošanas tiesībām	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”	//	Individuālo tiesību turētāju pieprasījumi par šo tiesību atjaunošanu. Lietošanas tiesību turētājs paziņo kompetentajai iestādei par savu nodomu nodot vai iznomāt lietošanas tiesības. Minētā kompetentā iestāde šo informāciju publisko. Jebkurai trešai personai, kas ir ieinteresēta konkrētā teritorijā vai laikposmā lietot kādu radiofrekvenču spektra daļu, ir tiesības paust savu ieinteresētību kompetentajai iestādei.
Dati dinamiskajai radiofrekvenču spektra izmantošanas iespēju ģeolokācijas un uzraudzības datubāzei.	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”	Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu radiofrekvenču spektra joslas, uz kurām attiecas datubāze, un izstrādātu praktiskus pasākumus un vienotus formātus datu vākšanai un sniegšanai Komisijai, ko veic valsts kompetentās iestādes.	Datubāzē iekļauj dalībvalstu savākto un sniegto jaunāko informāciju.
Dati, ko izmanto saistībā ar radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un	Minimālās satura prasības.	Ja kompetentās iestādes plāno veikt atlases procedūru (vai grozīt vai atjaunot konkrētas tiesības), tās publicē galīgā pasākuma projektu un

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
	numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”		paziņo to Komisijai, <i>RSPB</i>, <i>BEREC</i> un citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Kompetentās iestādes, <i>RSPB</i>, <i>BEREC</i> un Komisija 30 darba dienu laikā var iesniegt piezīmes par pasākuma projektu. Komisija šādā gadījumā informē <i>BEREC</i> un valsts regulatīvās iestādes par savām iebildēm un tās vienlaicīgi publicē. 30 darba dienu laikā pēc Komisijas iebilžu paziņošanas <i>RSPB</i> un <i>BEREC</i> sniedz atzinumus par Komisijas paziņojumu. Komisija 60 darba dienu laikā pēc iebilžu paziņošanas var pieņemt lēmumu. Kompetentā iestāde sešu mēnešu laikā pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas paziņo <i>RSPB</i>, <i>BEREC</i> un Komisijai par jaunu pasākuma projektu. <i>ODN</i> veic Savienības radiofrekvenču spektra vienotā tirgus procedūru uzskaiti.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Dati saistībā ar satelītu sistēmu pieteikšanu un koordinēšanu ar Starptautisko Telesakaru savienību (<i>ITU</i>)	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; II sadaļa “Radiofrekvenču spektra lietošana satelītsakaros”	//	Radiofrekvenču spektra jomā kompetentā iestāde informē Komisiju un citas kompetentās iestādes, kas ir <i>RSPB</i> sastāvā, par visiem pieprasījumiem <i>ITU</i> pieteikt, koordinēt vai reģistrēt satelītu sistēmu, ar ko paredzēts aptvert vairāk nekā vienu dalībvalsti, vai zemes staciju. - Dalībvalstis un Komisija var izteikt piezīmes par pieprasījumu. Saņemot pieprasījumu saskaņā ar <i>ITU</i> noteikumiem koordinēt satelītu sistēmas vai zemes stacijas frekvences vai orbitālo pozīciju, attiecīgā kompetentā iestāde ar <i>RSPB</i> starpniecību informē Komisiju un pārējās kompetentās iestādes. - Netiešas datu plūsmas <i>RSPB</i> koordinatora lomā, ja divas vai vairākas kompetentās iestādes saņem pieprasījumus par vienu un to pašu frekvenču joslu vai vienu un to pašu orbitālo pozīciju. Saņemot pieprasījumu koordinēt radiofrekvenču spektra lietošanu starp zemes un kosmosa lietojumiem saskaņā ar <i>ITU</i> noteikumiem attiecībā uz radiofrekvenču spektru, kas ir harmonizēts atbilstīgi Lēmumam Nr. 676/2002/EK, attiecīgā kompetentā iestāde par šādu pieprasījumu paziņo

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			Komisijai, kas to nekavējoties nosūta Radiofrekvenču spektra komitejas locekļiem.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Dati, kas attiecas uz Savienības līmeņa atļaujām satelītsignālu spektra lietošanai	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; II sadaļa “Radiofrekvenču spektra lietošana satelītsakaros”	//	Nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji iesniedz paziņojumu Komisijai. Netiešajām datu plūsmām dalībvalstīs ir vajadzīga Savienības atļauja, ko piešķir Komisija. Kompetentās iestādes vai pieteikuma iesniedzēji var pieprasīt Komisijai apsvērt iespēju ierobežot Savienības atļauju skaitu konkrētā radiofrekvenču spektra joslā. Šādā gadījumā Komisija dod ieinteresētajām personām iespēju paust savu viedokli sabiedriskā apspriešanā. Ikviens uzņēmums iesniedz Komisijai pieteikumu Savienības atļaujai izmantot radiofrekvenču spektru satelītsakaru pakalpojumu un satelīttīklu nodrošināšanai. - Komisija publicē šādus pieteikumus pēc to saņemšanas. - <i>RSPB</i> iesniedz Komisijai atzinumu 10 darba dienu laikā.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Dati saistībā ar uzraudzību un korektīvajiem pasākumiem (tostarp satelītu traucējumu novēršanu)	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; II sadaļa “Radiofrekvenču spektra lietošana satelītsakaros”	//	Netiešas datu plūsmas saistībā ar to, ka Komisija (ar <i>RSPB</i> palīdzību) pārbauda iespējamās Savienības atļaujām piesaistīto nosacījumu vai tiesību normu pārkāpumus. - Ja kompetentā iestāde uzskata, ka Savienības atļaujas turētājs nenodrošina atbilstību, tā par šo jautājumu informē Komisiju un <i>RSPB</i>. - Ja Komisija konstatē, ka Savienības atļaujas turētājs nenodrošina atbilstību nosacījumiem, tā par saviem konstatējumiem informē minēto operatoru. - Komisija informē dalībvalstis par savām izpildes darbībām. Ja kompetentā iestāde nolemj atlikt jebkura Komisijas pieņemtā pasākuma piemērošanu, tā par to iepriekš informē Komisiju. Ja kompetentā iestāde pēc savas iniciatīvas veic pagaidu pasākumus, lai novērstu kaitīgus traucējumus tās teritorijā, tā informē Komisiju un pārējās kompetentās iestādes. - Un otrādi, Komisija var arī pieprasīt šādu pagaidu pasākumu pieņemšanu.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Dati numerācijas resursu stratēģiskās plānošanas un pārvaldības kontekstā	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	//	Netiešas datu plūsmas sadarbībā starp Komisiju, <i>ODN</i> un valsts regulatīvajām iestādēm numerācijas resursu stratēģiskajā plānošanā Savienībā un numerācijas resursu iespējamās izmantošanas apzināšanā pārrobežu vai Eiropas mēroga pakalpojumiem.
Dati par Eiropas mēroga numerācijas resursiem	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	// Sešus mēnešus pēc Savienības numerācijas plāna pieņemšanas <i>ODN</i> izveido informācijas sniegšanas procedūru un sistēmu.	Netieša datu plūsma, ko nodrošina valsts regulatīvo iestāžu sadarbība ar <i>ODN</i> numuru vai numuru diapazonu sadalīšanā Eiropas mēroga numerācijas resursiem. Informācija, kas valsts regulatīvajām iestādēm laikus jāsniedz par numuru sadalīšanu un numuru saņēmējiem (dati, kas vajadzīgi Eiropas mēroga numerācijas resursu <i>ODN</i> izveidotās datubāzes papildināšanai).

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Dati par valsts numerācijas resursiem	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	//	Uzņēmumi, kas nav elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji vai pakalpojumu sniedzēji, var pieprasīt, lai valsts regulatīvās iestādes tiem piešķir numerācijas resursu izmantošanas tiesības no valsts numerācijas plāniem konkrētu pakalpojumu sniegšanai. Valsts regulatīvās iestādes var lūgt <i>ODN</i> palīdzību savu darbību koordinēšanā, lai nodrošinātu numerācijas resursu efektīvu pārvaldību. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes periodiski nosūta <i>ODN</i> datus, kas vajadzīgi to numerācijas resursu datubāzei, uz kuriem attiecas eksteritoriālas lietošanas tiesības Savienībā. Valsts regulatīvās iestādes publicē valsts numerācijas plānus, kā arī visus turpmākos to papildinājumus vai grozījumus. Reizi divos gados <i>BEREC</i> iesniedz ziņojumu par valstu praksi attiecībā uz valsts un Eiropas mēroga numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Dati saistībā ar numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	//	Uzņēmumi var pieprasīt, lai valsts regulatīvās iestādes tiem piešķir individuālas numerācijas resursu lietošanas tiesības. Valsts regulatīvās iestādes pieņem lēmumu par iepriekš minēto pieteikumu un publisko minētos lēmumus. Dalībvalsts valsts regulatīvā iestāde var iesniegt pieprasījumu, pierādot attiecīgo patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu vai valsts tiesību aktu pārkāpumu, tās dalībvalsts valsts regulatīvajām iestādēm, kurā piešķirtas numerācijas resursu lietošanas tiesības. Netiešas datu plūsmas, kas saistītas ar <i>ODN</i> uzdevumu veicināt un koordinēt informācijas apmaiņu starp dažādo iesaistīto dalībvalstu valsts regulatīvajām iestādēm un nodrošināt to darba pienācīgu koordinēšanu.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Informācija par vara kabeļu tīklu atvienošanu un pārejas plānošanas dati	V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; I sadaļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem”	<i>CSO</i> teritoriju robežas nosaka, ņemot vērā Komisijas norādījumus, kas jāpieņem līdz 2028. gada 29. februārim. Ilgtermiņa nosacījumi paredz, ka <i>CSO</i> teritorijā optiskās šķiedras kabeļu tīkliem jābūt ierīkoti tuvu vismaz 95 % mājokļu. Valsts regulatīvās iestādes nosaka objektīvus un pārredzamus parametrus un kritērijus, lai novērtētu tuvumu, saprātīgas pūles, saprātīgas izmaksas un pieejamību cenas ziņā.	Valsts regulatīvās iestādes publicē sarakstu ar <i>CSO</i> teritorijām un visus atjauninājumus, kā arī sarakstus ar <i>CSO</i> teritorijām, kurās ir izpildīti ilgtermiņa nosacījumi (publicē līdz 2029. gada 30. jūnijam un pēc tam vismaz reizi 12 mēnešos piecus gadus). Dalībvalstis sagatavo un paziņo Komisijai par pāreju uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem līdz 2029. gada 31. oktobrim, ietverot informāciju par vara kabeļu tīklu un optiskās šķiedras kabeļu tīklu pārklājumu, izvēršanas pasākumiem, <i>CSO</i> teritoriju statusu un migrācijas atskaites punktiem, un līdz 2034. gada 30. jūnijam iesniedz atjauninātu plānu, kurā ziņots par īstenošanas progresu. Operatori sešu mēnešu laikā pēc pieprasījuma pieņemšanas iesniedz valsts regulatīvajām iestādēm vara kabeļu tīklu atvienošanas plānus un iestādes noteiktos intervālos ziņo par to īstenošanas progresu. Galalietotājus skartajās teritorijās informē par vara kabeļu tīklu atvienošanas laiku, nepieciešamajām pakalpojumu vai iekārtu izmaiņām un pieejamajiem alternatīvajiem pakalpojumiem.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Piekļuves un starpsavienojuma procedūras un regulatīvā novērtējuma rezultāti	V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; III sadaļa “Starpsavienojumi” II nodaļa “Simetriskie piekļuves noteikumi”	Procedūrām ir jānodrošina, ka uzņēmumi – arī MVU un pakalpojumu sniedzēji ar ierobežotu ģeogrāfisko darbības teritoriju – var gūt labumu no uzliktajiem pienākumiem. Pienākumiem un nosacījumiem jābūt objektīviem, pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem, un tie ir jāīsteno saskaņā ar 186. un 85. pantu.	Valsts regulatīvās iestādes sniedz norādījumus un dara publiski pieejamas procedūras, kas piemērojamas, lai iegūtu piekļuvi un izveidotu starpsavienojumu. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes, kas ir uzlikušas pienākumus un nosacījumus saskaņā ar 69. pantu, novērtē to rezultātus piecus gadus pēc iepriekšējā pasākuma pieņemšanas un paziņo sava novērtējuma rezultātus saskaņā ar 186. un 85. pantā minētajām procedūrām.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Tirgus definīcijas, tirgus analīzes rezultāti, regulatīvie pasākumi un norādījumu dokumenti	V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un konkurence” I nodaļa “Tirgus analīze un būtiska ietekme tirgū”	Ieteikumā nosaka produktu un pakalpojumu tirgus, kas definēti saskaņā ar konkurences tiesību principiem. Tirgus analīzē jāievēro 186. un 85. pantā noteiktās procedūras, tā jāveic savlaicīgi un jāpabeidz viena gada laikā. Tirgus, kuros piemēro <i>ex ante</i> regulējumu, pārskata reizi piecos gados, lai noteiktu, vai ir izpildīti trīs 72. panta 1. punktā minētie kritēriji. BIT pamatnostādnes atbilst attiecīgajiem konkurences tiesību principiem un ietver norādījumus par jēdziena “būtiska ietekme tirgū” piemērošanu elektronisko sakaru tirgu <i>ex ante</i> regulējumam.	Komisija pēc sabiedriskās apspriešanas un ņemot vērā <i>BEREC</i> atzinumu, pieņem ieteikumu, kurā nosaka attiecīgos produktu un pakalpojumu tirgus, un to regulāri pārskata reizi piecos gados. Valsts regulatīvās iestādes piecu gadu laikā pēc iepriekšējā pasākuma pieņemšanas veic tirgus analīzi un paziņo attiecīgo regulatīvo pasākumu projektu saskaņā ar 85. pantu. <i>BEREC</i> pēc Komisijas vai vismaz divu valsts regulatīvo iestāžu pamatota pieprasījuma veic potenciālo transnacionālo tirgu analīzi vai pēc Komisijas, vismaz divu valsts regulatīvo iestāžu vai tirgus dalībnieku pamatota pieprasījuma – transnacionālo galalietotāju pieprasījuma analīzi. Komisija pēc apspriešanās ar <i>BEREC</i> publicē BIT pamatnostādnes.
Izmaksu uzskaites sistēmas informācija un atbilstības pārbaudes dati	V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un	Izmaksu uzskaites sistēmas apraksts, kurā norādītas vismaz galvenās kategorijas, kurās izmaksas ir sagrupētas, un noteikumi, ko izmanto izmaksu sadalei, ir jādara publiski pieejams.	Uzņēmumi, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un uz kuriem attiecas izmaksu uzskaites pienākumi, dara publiski pieejamu savas izmaksu uzskaites sistēmas aprakstu. Kvalificēta neatkarīga struktūra pārbauda atbilstību izmaksu uzskaites sistēmai un katru gadu publicē

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
	konkurence” II nodaļa “Piekļuves korektīvie pasākumi, ko uzliek uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū”	Sistēma jāpārbauda kvalificētai neatkarīgai struktūrai	paziņojumu par atbilstību. Ja uzņēmumam ir noteikts pienākums attiecībā uz cenu orientāciju uz izmaksām, tas valsts regulatīvajai iestādei sniedz pilnīgu savu cenu pamatojumu, arī pierādījumus, ka maksas ir balstītas uz izmaksām un ietver saprātīgu investīciju atdeves likmi. Valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt uzņēmumiem koriģēt cenas, pamatojoties uz šo informāciju.
Informācija par saistībām, ko piedāvā operatori ar būtisku ietekmi tirgū	V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un konkurence” II nodaļa “Piekļuves korektīvie pasākumi, ko uzliek uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū”	Saistības ir pietiekami detalizētas attiecībā uz īstenošanas tvērumu, ilgumu, grafiku un kārtību, lai valsts regulatīvā iestāde varētu veikt novērtējumu.	Uzņēmumi, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, var piedāvāt valsts regulatīvajām iestādēm saistības attiecībā uz piekļuves nosacījumiem, līdzinvestīcijām vai abām minētajām jomām. Valsts regulatīvās iestādes rīko sabiedrisko apspriešanu (tirgus pārbaudi) par piedāvātajām saistībām ar ieinteresētajām personām, it īpaši tieši skartajām trešām personām. Potenciālie līdzieguldītāji vai piekļuves prasītāji var paust viedokli par atbilstību un ierosināt izmaiņas. Valsts regulatīvā iestāde dara zināmus sākotnējos secinājumus uzņēmumam, un tas var pārskatīt savu sākotnējo piedāvājumu. Tiklīdz saistības ir padarītas saistošas, uzņēmums

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			bez liekas kavēšanās informē valsts regulatīvo iestādi par jebkādam to apstākļu izmaiņām, kas ir būtiski saistībām. Valsts regulatīvās iestādes uzrauga, pārrauga un nodrošina saistošo saistību izpildi.
Regulatīvo pasākumu projekti, piezīmes, atzini, lēmumi un galīgais pieņemtais pasākums	V daļa “Pāreja uz optiskās šķiedras kabeļu tīkliem, tirgu darbība un konkurence”; IV sadaļa “Tirgi un konkurence” III nodaļa “Iekšējā tirgus procedūras tirgus regulēšanai”	Pasākumu projekti ir jāpublicē un vienlaikus jāpaziņo Komisijai, <i>BEREC</i> un valsts regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs, norādot iemeslus saskaņā ar 20. panta 3. punktu. <i>BEREC</i> sniedz atzinumu 30 darba dienu laikā no 90 dienu laikposma sākuma. Pagaidu pasākumi saskaņā ar 86. pantu ir spēkā ne ilgāk kā 12 mēnešus.	Valsts regulatīvās iestādes paziņo Komisijai, <i>BEREC</i> un citām valsts regulatīvajām iestādēm to pasākumu projektus, uz kuriem attiecas 69., 72. un 73.–84. pants un kuri varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Šīs struktūras var sniegt piezīmes 30 darba dienu laikā. Ja Komisija norāda uz nopietnām šaubām vai šķēršļiem iekšējā tirgū, <i>BEREC</i> sniedz atzinumu 30 darba dienu laikā. Valsts regulatīvās iestādes visus pieņemtos galīgos pasākumus paziņo Komisijai un <i>BEREC</i> . Par pagaidu pasākumiem valsts regulatīvās iestādes nekavējoties paziņo Komisijai, citām valsts regulatīvajām iestādēm un <i>BEREC</i> . Komisija var pieņemt ieteikumus vai pamatnostādnes pēc sabiedriskās apspriešanas, apspriešanās ar valsts regulatīvajām iestādēm un maksimāli ņemot vērā <i>BEREC</i> atzinumu.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Informācija par tīkla jaudas pārvaldību, datplūsmas pārvaldības pasākumiem, pakalpojumu kvalitātes parametriem, atbilstības datiem un izpildes konstatējumiem	VI daļa “Pakalpojumi” II sadaļa “Piekļuve atvērtam internetam”	Pakalpojumu sniedzēju divgadu pārskati, kas aptver tīkla/datplūsmas pārvaldību un pamatojumus. <i>BEREC</i> veidnes sagatavošana līdz [pieņemšanas datums + 1 gads]. <i>BEREC</i> pamatnostādnes sīki izklāsta pakalpojumu kvalitātes parametrus, mērījumu metodes, informācijas formātu (III pielikums), publicēšanas formātu (IV pielikums) un kvalitātes sertifikācijas mehānismus, tai skaitā parametrus galalietotājiem ar invaliditāti.	Pakalpojumu sniedzēji reizi divos gados iesniedz valsts regulatīvajām iestādēm informāciju par tīkla jaudu un datplūsmas pārvaldību. Valsts regulatīvās iestādes apmainās ar informāciju ar <i>BEREC</i> . Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un sadarbības ar Komisiju <i>BEREC</i> reizi divos gados publicē ziņojumus par valsts regulatīvo iestāžu praksi un konstatējumiem, vienotu datu vākšanas veidni un īstenošanas pamatnostādnes. Valsts regulatīvās iestādes maksimāli ņem vērā <i>BEREC</i> izpildes nodrošināšanas pamatnostādnes.
Līguma informācija, pārredzamības informācija, veikspējas dati, paziņojumi par līguma izmaiņām, patēriņa uzraudzības dati	VI daļa “Pakalpojumi” III sadaļa “Galalietotāju tiesības” I nodaļa “Patērētāju tiesības”	Informācija, kas sniegta skaidrā un saprotamā veidā, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, vai viegli lejupielādējamā dokumentā (96. panta 2. punkts). Komisija pēc apspriešanās ar <i>BEREC</i> var noteikt līguma kopsavilkuma veidni. Pārredzamības informācija, kas	Interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji pirms līguma noslēgšanas sniedz patērētājiem līguma informāciju (III pielikums) un līguma kopsavilkumu. Pakalpojumu sniedzēji publicē pārredzamības informāciju (IV pielikums) mašīnlasāmā formātā. Pakalpojumu sniedzēji piedāvā patēriņa uzraudzības iespējas ar savlaicīgu informāciju par

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
		publicēta skaidrā, visaptverošā un mašīnlasāmā veidā saskaņā ar IV pielikumu. Pieklūstams formāts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/882 1. pielikumu galalietotājiem ar invaliditāti. Veiktspējās uzraudzība saskaņā ar <i>BEREC</i> pamatnostādnēm (95. panta 3. punkts).	patēriņa līmeni un paziņojumiem, pirms tiek sasniegti ierobežojumi. Pakalpojumu sniedzēji informē patērētājus vismaz vienu mēnesi pirms līguma izmaiņām, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju. Interneta piekļuves pakalpojumu veiktspējas dati tiek uzraudzīti saskaņā ar <i>BEREC</i> pamatnostādnēm, un tos sertificē valsts regulatīvās iestādes.
Informācija par pakalpojumu sniedzēja maiņas procesu, numura pārnesamības dati, pārņemšanas termiņi, pakalpojumu nepārtrauktības dati, informācija par kompensāciju, piekrišanas ieraksti	VI daļa “Pakalpojumi” III sadaļa “Galalietotāju tiesības” II nodaļa “Galalietotāju tiesības”	//	Saņemtie un nododošie interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji maiņas procesa laikā sniedz galalietotājiem attiecīgu informāciju. Abi pakalpojumu sniedzēji apmainās ar datiem, lai nodrošinātu nepārtrauktību un aktivizēšanu noteiktajos termiņos. Valsts regulatīvās iestādes saņem informāciju, lai uzraudzītu atbilstību un nodrošinātu, ka galalietotāji ir informēti un aizsargāti. <i>BEREC</i> pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un sadarbības ar Komisiju izstrādā pamatnostādnes par procesa detalizētu norisi un kompensācijām. Mikrouzņēmumi informē galalietotājus par

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			atbrīvojumiem pirms līguma noslēgšanas.
Informācija par krāpnieciskām darbībām, ārkārtas gadījuma saziņas dati, publisku brīdinājumu dati, izsaucēja numura uzrādīšanas dati, sabiedrības interesēm būtiska informācija, informācija par pieklūstamību galalietotājiem ar invaliditāti	VI daļa “Pakalpojumi” III sadaļa “Galalietotāju tiesības” III nodaļa “Galalietotājiem paredzētās iespējas un funkcijas”	Izsaucēja atrašanās vietas informācija atbilstīgi saskaņotajiem Eiropas kritērijiem (deleģētais akts līdz [pieņemšanas datums + 2 gadi]). Sabiedrības interesēm būtiska informācija standartizētā formātā. Izsaucēja numura uzrādīšana, izmantojot vienkāršus un bezmaksas līdzekļus. Pieklūstamība saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/882.	<i>ODN</i> vāc informāciju par krāpšanu no valstu iestādēm, Eiropola un ieinteresētajām personām. <i>BEREC</i> pēc apspriešanās ar <i>ENISA</i> izdod krāpšanas novēršanas pamatnostādnes. Dalībvalstis paziņo <i>PSAP</i> E.164 numurus <i>ODN</i> datubāzes uzturēšanai <i>BEREC</i> uzraudzībā. Pakalpojumu sniedzēji publisko iestāžu sniegto sabiedrības interesēm būtisko informāciju izplata galalietotājiem. Ārkārtas gadījuma saziņas laikā pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka ĀIC tiek nekavējoties nosūtīta izsaucēja atrašanās vietas informācija. Pakalpojumu sniedzēji nosūta publiskus brīdinājumus galalietotājiem skartajos ģeogrāfiskajos apgabalos. Pakalpojumu sniedzēji pēc galalietotāja pieprasījuma ievieš izsaucēja numura uzrādīšanas un ierobežošanas mehānismus.
Valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu nosaukumi un to attiecīgie uzdevumi, paziņošana par valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm un to pienākumiem, valsts regulatīvo	VII daļa “Pārvaldība” I sadaļa “Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes”	Publicēšana viegli pieejamā veidā. Pārskatu sagatavošana reizi gadā. Pārredzami īstenota un publiskota budžeta kontrole.	Dalībvalstis publicē valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu nosaukumus un to uzdevumus. Dalībvalstis paziņo Komisijai par visām iestādēm, kurām uzticēti uzdevumi saskaņā ar šo regulu, un to pienākumiem, tai skaitā jebkādam izmaiņām. Valsts regulatīvās iestādes katru gadu ziņo par

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
iestāžu gada ziņojumi, valsts regulatīvo iestāžu gada budžeti			tirgus stāvokli, lēmumiem, resursu piešķiršanu un nākotnes plāniem. Publicē valsts regulatīvo iestāžu gada budžetus. Budžeta kontroli veic pārredzami un to publisko.
<i>BEREC</i> regulatīvie uzdevumi (publiskais saraksts), <i>BEREC</i> atzinumi, pamatnostādnes, ziņojumi, ieteikumi, kopējās nostājas, paraugprakse, pasūtīti pētījumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti, valsts regulatīvo iestāžu savāktie dati, divgadu darba programma, divgadu darbības pārskats, regulatoru valdes locekļi un aizstājēji, reglamenti, darba vienošanās ar kompetentajām struktūrām vai iestādēm	VII daļa “Pārvaldība” II sadaļa “ <i>BEREC</i> uzdevumi un organizācija”	Atvērts, atkalizmantojams, mašīnlasāms formāts. Publikācijas <i>BEREC</i> tīmekļa vietnē un ES digitālajā vārtējā.	<i>BEREC</i> publicē regulatīvo uzdevumu sarakstu un atjauninājumus, kad tiek uzticēti jauni uzdevumi. <i>BEREC</i> publicē galīgos atzinumus, pamatnostādnes, ziņojumus, ieteikumus, kopējās nostājas, paraugpraksi, pasūtītos pētījumus un dokumentu projektus sabiedriskai apspriešanai. Sabiedriskās apspriešanas rezultāti ir publiski pieejami. <i>BEREC</i> uzrauga <i>ODN</i> , izveidojot un uzturot datubāzes par paziņojumiem, numerācijas resursiem, ĀIC, papildvērtības pakalpojumiem un piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem. Valsts regulatīvo iestāžu savāktie dati tiek publicēti atvērtā, mašīnlasāmā formātā <i>BEREC</i> tīmekļa vietnē / ES digitālajā vārtējā. Publisko valdes locekļu un viņu aizstājēju sarakstu ar interešu deklarācijām. <i>BEREC</i> pieņem un publicē divgadu darba programmu, divgadu darbības pārskatu un reglamentu.
<i>RSPB</i> divgadu darba programma un <i>RSPB</i> divgadu darbības pārskats, kā arī	VII daļa “Pārvaldība” IV sadaļa “Kopīgi	//	<i>RSPB</i> valde savu divgadu darba programmu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai un savu divgadu darbības pārskatu – Eiropas

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
informācijas apmaiņa starp <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i>	noteikumi un sadarbība starp <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i>		Parlamentam, Padomei, Komisijai un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai. <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i> nodrošina regulāru informācijas un speciālo zināšanu apmaiņu savstarpēji svarīgos jautājumos.
<i>ODN</i> gada budžets un konsolidētais gada darbības pārskats Gada ziņojums par progresu virzībā uz elektronisko sakaru vienoto tirgu	VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu birojs” I nodaļa “ <i>ODN</i> uzdevumi un organizācija”	//	Direktors sagatavo gada ziņojuma projektu par <i>ODN</i> darbībām novērtēšanai un pieņemšanai valdē. Valde konsolidēto gada darbības pārskatu un savu novērtējumu katru gadu līdz 1. jūlijam iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai. <i>ODN</i> sadarbībā ar <i>ENISA</i> publicē gada ziņojumu par progresu virzībā uz elektronisko sakaru vienoto tirgu. Ziņojuma projektu pirms publicēšanas iesniedz <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i> apstiprināšanai.
<i>ODN</i> vienotais programmdokuments, gada budžets, konsolidētais gada darbības pārskats un finanšu pārskati	VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu birojs” II nodaļa “ <i>ODN</i> budžets un plānošana”	//	<i>ODN</i> projektu nosūta Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei. Pēc Komisijas atzinuma saņemšanas <i>ODN</i> pieņem galīgo vienoto programmdokumentu un budžetu. <i>ODN</i> līdz 1. martam iesniedz provizoriskos pārskatus Komisijas grāmatvedim un Revīzijas palātai. Direktors līdz 1. jūlijam iesniedz galīgos pārskatus Eiropas Parlamentam, Padomei,

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			Komisijai un Revīzijas palātai kopā ar valdes atzinumu un konsolidēto gada darbības pārskatu.
Informācijas apmaiņa, piekļuve dokumentiem, interešu deklarācijas, komunikācijas darbības un novērtējumi	VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu birojs” III nodaļa “Vispārīgi noteikumi”	Kopējas veidnes	Komisija un valstu iestādes pēc pamatota pieprasījuma apmainās ar informāciju ar <i>BEREC</i>, <i>RSPB</i> un <i>ODN</i>, ja iespējams, izmantojot vienotus ziņošanas formātus. <i>ODN</i> pārvalda informācijas un saziņas sistēmu, kas ļauj veikt šo apmaiņu. Valdes locekļi, direktors un darbinieki iesniedz interešu deklarācijas, un valdes locekļu un direktora deklarācijas tiek publicētas. <i>BEREC</i>, <i>RSPB</i> un <i>ODN</i> sniedz sabiedrībai informāciju par savām darbībām un darba rezultātiem. Komisija reizi piecos gados veic <i>BEREC</i>, <i>RSPB</i> un <i>ODN</i> izvērtēšanu, ziņojot par konstatējumiem Eiropas Parlamentam, Padomei, valdei un sabiedrībai. Iedzīvotāji un juridiskas personas var pieprasīt piekļuvi <i>BEREC</i>, <i>RSPB</i> un <i>ODN</i> rīcībā esošajiem dokumentiem.
Informācijas sniegšana, ģeogrāfiskie apsekojumi un konsultāciju mehānismi, apsekojumu rezultāti	VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” I SADAĻA	<i>BEREC</i> pamatnostādnes, vienoti ziņošanas formāti un veidnes	Uzņēmumi, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, pēc pieprasījuma sniedz informāciju valsts regulatīvajām iestādēm, citām kompetentajām iestādēm, <i>BEREC</i> un <i>RSPB</i> . Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes pēc pamatota pieprasījuma apmainās ar šo informāciju

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
	“Informācijas sniegšana, apsekojumi un apspriešanās mehānisms”		ar Komisiju, <i>BEREC</i>, <i>RSPB</i> un citu dalībvalstu iestādēm. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes veic platjoslas tīklu izvērtēšanas ģeogrāfiskos apsekojumus, vācot datus par pašreizējo aptvērumu un nākotnes prognozes no uzņēmumiem un publiskajām iestādēm. Šie aptaujas rezultāti tiek darīti zināmi pašvaldību, reģionu un valsts pārvaldes iestādēm, <i>BEREC</i> un Komisijai. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes publicē pasākumu projektus sabiedriskai apspriešanai, rezultātus darot publiski pieejamus. Iestādes apspriežas ar galalietotājiem, patērētājiem, ražotājiem un uzņēmumiem par jautājumiem, kas saistīti ar elektronisko sakaru pakalpojumiem.
Standartizācijas darbības un saskaņošanas pasākumi	VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” II SADAĻA “Saskaņošanas procedūras”	Eiropas standarti; starptautiskie standarti (<i>ITU</i> , <i>CEPT</i> , <i>ISO</i> , <i>IEC</i>)	Komisija publicē neobligāto standartu un tehnisko specifikāciju sarakstus <i>Oficiālajā Vēstnesī</i>. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes informē Komisiju, ja tās izvēlas neievērot Komisijas ieteikumus, sniedzot savas nostājas pamatojumu. <i>BEREC</i> sniedz atzinumus Komisijai par saskaņošanas jautājumiem un var konsultēt par ierosinātajiem pasākumiem. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi, ja tā nepieņem

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
			ieteikumus vai lēmumus, un dara zināmus iemeslus.
Strīdu izšķiršanas procedūras un lēmumi	VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” III SADAĻA. “Strīdu izšķiršana”	//	Valsts regulatīvās iestādes četru mēnešu laikā izdod saistošus lēmumus, lai izšķirtu strīdus starp uzņēmumiem, darot lēmumus publiski pieejamus. Pārrobežu strīdos valsts regulatīvās iestādes informē <i>BEREC</i> , kas sniedz atzinumus, kuros aicina veikt konkrētus pasākumus.
Norādījumi par sadarbību savienotības ekosistēmā un samierināšana	VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” IV SADAĻA “Sadarbība savienotības ekosistēmā”	<i>BEREC</i> pamatnostādnes par sadarbību savienotības ekosistēmā	<i>BEREC</i> publicē pamatnostādnes, lai veicinātu sadarbību starp elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem un uzņēmumiem cieši saistītās nozarēs. Valsts regulatīvās iestādes vienas nedēļas laikā informē <i>BEREC</i> par brīvprātīgiem samierināšanas pieprasījumiem un sasauc samierināšanas sanāksmes. <i>BEREC</i> divu mēnešu laikā sniedz atzinumus par lietas elementiem un sadarbības iespējām. Valsts regulatīvās iestādes viena mēneša laikā sniedz rakstiskus pārskatus par sanāksmēm, maksimāli ņemot vērā <i>BEREC</i> atzinumus. <i>BEREC</i> publicē ziņojumu par sadarbības savienotības ekosistēmā ietekmi. Komisija, pamatojoties uz <i>BEREC</i> ziņojumu, pārskata sadarbību savienotības ekosistēmā.

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)	Datu plūsmas apraksts
Administratīvās procedūras, paziņojumi un ziņošana	VIII DAĻA “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” VI SADAĻA “Nobeiguma noteikumi”	//	Komisija par deleģētajiem aktiem paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei. Dalībvalstis publicē paziņojumus par īstenošanu valstu oficiālajos vēstnešos un iesniedz to kopijas Komisijai, kas izplata informāciju Sakaru komitejai. Dalībvalstis publicē informāciju par tiesībām, atļaujām un pienākumiem, sniedzot šo informāciju Komisijai, lai tā būtu publiski pieejama. Valsts regulatīvās iestādes informē Komisiju par uzņēmumiem, kuriem ir būtiska ietekme tirgū, un uzliktajiem pienākumiem. Dalībvalstis sniedz Komisijai pieprasīto informāciju pārskatīšanas nolūkos. <i>BEREC</i> reizi trijos gados publicē ziņojumus par vispārējo atļauju īstenošanu. Komisija reizi piecos gados pārskata regulas darbību un ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

Saskaņotība ar Eiropas Datu stratēģiju

Šī likumdošanas iniciatīva atbilst tam, kā valdības iestādes (uzņēmumu darījumos ar valsts iestādēm – *B2G*) izmanto privāti turētus datus, lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītu politikas veidošanu un politikas lēmumus.

Saskaņotība ar vienreizējas iesniegšanas principu

Šajā gadījumā tiek ievērots vienreizējas iesniegšanas princips, lai samazinātu administratīvo slogu uzņēmumiem, kas darbojas vienotajā tirgū. Dalībvalstis un Komisija nodrošina konfidencialas komercinformācijas aizsardzību.

4.3. Digitālie risinājumi

Digitālo risinājumu augsta līmeņa apraksts

Digitālais risinājums	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Galvenās noteiktās funkcionalitātes	Atbildīgā iestāde	Kā nodrošina piekļūstamību?	Kā ņem vērā atkalizmantojamību?	MI tehnoloģiju izmantošana (attiecīgā gadījumā)
Savienības paziņojumu datubāze	III daļa “Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase”	Publiski pieejama Savienības datubāze ar paziņojumiem, kas valsts regulatīvajām iestādēm iesniegti par vienotās pases sistēmas īstenošanu.	ODN	Nav norādīts	Nav norādīts	Nav norādīts
Dinamiska radiofrekvenču spektra datubāze	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”	Dinamiska datubāze spektra lietošanas iespēju ģeolokācijai un uzraudzībai. Datubāzē iekļauj atjauninātu informāciju, ko dalībvalstis savākušas un sniegušas par esošo radiofrekvenču spektra lietojumu ģeolokāciju. Šī datubāze ir tieši pieejama jebkuram iespējamam radiofrekvenču spektra lietotājam.	ODN	Nav norādīts	Nav norādīts	Nav norādīts

Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāze	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāze, ko veido, pamatojoties uz valsts regulatīvo iestāžu sniegto informāciju par numuru sadalīšanu un numuru saņēmējiem. (*) <i>ODN</i> uzdevums ir izveidot informācijas sniegšanas procedūru <i>un sistēmu</i> . Tas var būt vēl viens digitālais risinājums vai integrēts ar analizējamo datubāzi.	<i>ODN</i>	Nav norādīts	Nav norādīts	Nav norādīts
<i>ODN</i> informācijas un saziņas sistēma	VII daļa “Pārvaldība” V sadaļa “Digitālo tīklu birojs” III nodaļa “Vispārīgi noteikumi” <i>BEREC</i> regulas	Kopīga platforma informācijas apmaiņai starp <i>BEREC</i> , <i>RSPB</i> , Komisiju, valsts regulatīvajām iestādēm un kompetentajām iestādēm, kas atbild par radiofrekvenču spektru Īpaša saskarne informācijas pieprasījumiem un paziņojumiem (173. pants) Platforma savlaicīgai koordinācijas vajadzību apzināšanai starp valsts	<i>ODN</i> (tehniskās un funkcionālās specifikācijas, ko pieņēmusi valde)	Nav norādīts	Nav norādīts	Nav norādīts

	41. pants	regulatīvajām iestādēm un kompetentajām iestādēm, kas atbild par radiofrekvenču spektru				
--	-----------	---	--	--	--	--

4.4. Sadarbspējas novērtējums

Prasību skartā(-o) digitālā(-o) publiskā(-o) pakalpojuma(-u) augsta līmeņa apraksts

Digitālie publiskie pakalpojumi vai to kategorija	Apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Sadarbspējīgas Eiropas risinājums (risinājumi) (NEPIEMĒRO)	Cits(-i) sadarbības risinājums(-i)
Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase	Izveido vienotās pases satvaru elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošināšanai saskaņā ar vispārējās atļaujas piešķiršanas kārtību. Ietver publiski pieejamas Savienības datubāzes uzturēšanu par valsts regulatīvajām iestādēm iesniegtajiem paziņojumiem un dažādām datu plūsmām.	III daļa “Vienotā tirgus atļauja un vienotā pase”	//	Nav norādīti.
Elektronisko sakaru galveno resursu (radiofrekvenču spektra un numerācijas) pārvaldības, sadalīšanas un izmantošanas sistēma.	Konkrētāk tam būs šādi pienākumi: - Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāze, kā arī - dinamiska spektra lietošanas iespēju ģeolokācijas un uzraudzības datubāze.	IV daļa “Resursi (radiofrekvenču spektrs un numerācija)”; I sadaļa “Radiofrekvenču spektrs”, III nodaļa “Piešķiršana”; III sadaļa “Numerācijas resursi”	//	Nav norādīti.

Digitālie publiskie pakalpojumi vai to kategorija	Apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Sadarbspējīgas Eiropas risinājums (risinājumi) (NEPIEMĒRO)	Cits(-i) sadarbības risinājums(-i)
	Dinamiskai datubāzei, kas vērsta uz konkrētām frekvenču joslām, būtu jāpalīdz identificēt nepietiekami izmantotu spektru un jāatbalsta efektīvāka spektra lietošanas un koplietošanas prakse.			

Ar digitālo publisko pakalpojumu saistītās(-o) vajadzības(-u) ietekme uz pārrobežu sadarbību

Digitālais publiskais pakalpojums Nr. 1 – vienotā tirgus atļauja un vienotā pase

Novērtēšana	Pasākums (pasākumi)	Iespējamie atlikušie šķēršļi (attiecīgā gadījumā)
Saskanība ar esošo digitālo un nozaru politiku Nosauciet, kura ir piemērojamā digitālā un nozaru politika	Ievieš racionalizētu, uz paziņojumiem balstītu sistēmu, kas ļauj pakalpojumu sniedzējiem darboties vienā vai vairākās dalībvalstīs, pamatojoties uz vienotu atļauju, tādējādi uzlabojot juridisko sadarbību.	

Novērtēšana	Pasākums (pasākumi)	Iespējamie atlikušie šķēršļi (attiecīgā gadījumā)
Organizatoriskie pasākumi, kas vajadzīgi vienmērīgai pārrobežu digitālo publisko pakalpojumu sniegšanai Nosauciet paredzētos pārvaldības pasākumus	Saskaņā ar vienotās pases procedūru ir noteikts, ka pakalpojumu sniedzējs iesniedz paziņojumu valsts regulatīvajai iestādei vienā no tām dalībvalstīm, kurās tas plāno nodrošināt tīklus vai pakalpojumus. Ir ieviestas papildu datu plūsmas, lai noteiktu, kādai jābūt koordinācijai starp dalībvalstīm un <i>ODN</i> . Katra dalībvalsts izraugās valsts vienoto kontaktpunktu. <i>ODN</i> ir uzdots uzturēt centrālu datubāzi ar visiem paziņojumiem, kas sniegti saistībā ar vienotās pases procedūru. Kompetentajām iestādēm <i>ODN</i> būtu jānosūta tikai pilnīgi paziņojumi.	
Pasākumi, kas veikti kopīgas izpratnes par datiem nodrošināšanai Nosauciet šādus pasākumus	Paziņojumu par nodomu nodrošināt tīklus vai sniegt pakalpojumus sniedz saskaņā ar paziņojuma veidni, ko dara pieejamu <i>BEREC</i> .	
Kopīgi saskaņotu atklātu tehnisko specifikāciju un standartu izmantošana Nosauciet šādus pasākumus	Šajā posmā nekas nav noteikts.	

Digitālais publiskais pakalpojums Nr. 2 – elektronisko sakaru galveno resursu (radiofrekvenču spektra un numerācijas) pārvaldības, sadalīšanas un izmantošanas sistēma

Novērtēšana	Pasākums (pasākumi)	Iespējamie atlikušie šķēršļi (attiecīgā gadījumā)
Saskanība ar esošo digitālo un nozaru politiku Nosauciet, kura ir piemērojamā digitālā un nozaru politika	//	
Organizatoriskie pasākumi, kas vajadzīgi vienmērīgai pārrobežu digitālo publisko pakalpojumu sniegšanai Nosauciet paredzētos pārvaldības pasākumus	<i>ODN</i> izveido un pārvalda dinamiskas datubāzes spektra lietošanas iespēju ģeolokācijai un uzraudzībai. <i>ODN</i> sadarbībā ar valsts regulatīvajām iestādēm <i>BEREC</i> uzraudzībā izveido un pastāvīgi atjaunina Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāzi.	
Pasākumi, kas veikti kopīgas izpratnes par datiem nodrošināšanai Nosauciet šādus pasākumus	Komisija, maksimāli ņemot vērā <i>RSPB</i> viedokli, var pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu radiofrekvenču spektra joslas, uz kurām attiecas dinamiskā datubāze, un izstrādātu vienotus formātus datu vākšanai un sniegšanai, ko veic kompetentās iestādes. Sešus mēnešus pēc Savienības numerācijas plāna pieņemšanas <i>ODN</i> izveido procedūru tādas informācijas sniegšanai, kas tiks ievadīta Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāzē.	
Kopīgi saskaņotu atklātu tehnisko specifikāciju un standartu izmantošana	<i>ODN</i> vēlāk nosaka tehniskās specifikācijas dinamiskajai spektra lietošanas iespēju ģeolokācijas un uzraudzības datubāzei un Eiropas mēroga numerācijas resursu datubāzei.	

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumu augsta līmeņa apraksts

Pasākuma apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Komisijas loma (attiecīgā gadījumā)	Iesaistāmie dalībnieki (attiecīgā gadījumā)	Paredzamais laika grafiks (attiecīgā gadījumā)
Kārtību informācijas apmaiņai starp valsts kompetentajām iestādēm un <i>ODN</i> saskaņā ar Regulu (ES) 2024/903 Komisija var sīkāk precizēt ar īstenošanas aktiem.	11. pants	Pieņemt īstenošanas aktus	//	Pēc DTA pieņemšanas
Īstenošanas aktos var noteikt radiofrekvenču spektra joslas, uz kurām attiecas datubāze, un izstrādāt praktiskus pasākumus un vienotus formātus datu vākšanai un sniegšanai, ko kompetentās iestādes veic Komisijai.	28. pants	Pieņemt īstenošanas aktus	<i>RSPB</i> (viedokļi, kas jāņem vērā)	Pēc DTA pieņemšanas
<i>ODN</i> izveido procedūru un sistēmu informācijas sniegšanai saskaņā ar 47. panta 4. punktu un 48. panta 4. punkta ceturto daļu.	47. pants	//	<i>ODN</i>	Seši mēneši pēc Savienības numerācijas plāna pieņemšanas
Pamatojoties uz <i>BEREC</i> atzinumu, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka saskaņoto	81. pants	Pieņemt īstenošanas aktus	<i>BEREC</i>	6 mēneši pēc šīs regulas

Pasākuma apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Komisijas loma (attiecīgā gadījumā)	Iesaistāmie dalībnieki (attiecīgā gadījumā)	Paredzamais laika grafiks (attiecīgā gadījumā)
produktu tehniskās specifikācijas, standarta izmaksu elementus, izmaksu metodiku un standartpiedāvājumu saistībā ar saskaņoto(-ajiem) piekļuves produktu(-iem).				pieņemšanas
Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka tehniskos noteikumus par publisku brīdinājumu nosūtīšanu, izmantojot digitālo maku, kas izdots saskaņā ar Regulu (ES) 910/2014, visiem attiecīgajiem galalietotājiem, arī viesabonēšanas galalietotājiem.	108. pants	Pieņemt īstenošanas aktus	ES Komisija Galalietotāji	//
Komisija – arī ar īstenošanas aktu – var saskaņot metodiku informācijas vākšanai, ko veic valsts regulatīvās iestādes.	184. pants	Pieņemt īstenošanas aktus	ES Komisija	//
Komisija ar īstenošanas aktiem padara attiecīgo standartu vai tehnisko specifikāciju ieviešanu obligātu, <i>Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī</i> publicētajā standartu vai tehnisko specifikāciju	189. pants	Pieņemt īstenošanas aktus un standartus	ES Komisija	//

Pasākuma apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Komisijas loma (attiecīgā gadījumā)	Iesaistāmie dalībnieki (attiecīgā gadījumā)	Paredzamais laika grafiks (attiecīgā gadījumā)
sarakstā ievietojot atsauci uz tiem kā uz obligātiem standartiem vai obligātām vai tehniskajām specifikācijām.				
Komisija ir pilnvarota pēc apspriešanās ar <i>BEREC</i> pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai Savienībā nodrošinātu efektīvu ārkārtas gadījuma saziņu attiecībā uz tehniskajām specifikācijām, kas ļauj sagatavot ārkārtas gadījuma saziņas, ko veic, izmantojot digitālo maku, izsaucēja atrašanās vietas informācijas noteikšanas risinājumus, saskaņotus Eiropas izsaucēja atrašanās vietas noteikšanas kritērijus, līdzvērtīgu piekļuvi galalietotājiem ar invaliditāti un maršrutēšanu uz vispiemērotāko ĀIC.	107. pants	Pieņemt deleģētos aktus	ES Komisija <i>BEREC</i>	Pirmā deleģētā akta pieņemšanas datums + 2 gadi
Valde pieņem tehniskās un darbības specifikācijas, lai izveidotu 1. punktā minēto informācijas un	174. pants	//	<i>ODN</i> valde	//

Pasākuma apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Komisijas loma (attiecīgā gadījumā)	Iesaistāmie dalībnieki (attiecīgā gadījumā)	Paredzamais laika grafiks (attiecīgā gadījumā)
saziņas sistēmu. Uz minēto sistēmu attiecas intelektuālā īpašuma tiesības un vajadzīgais konfidencialitātes līmenis.				